ISSN 2229-547X VIDEHA

ɦ

ʋɪd̪eːɦə 365 mə ə̃kə 01 mɑːɾtʃə̃ 2023 (ʋəɾʂə 16 mɑːs̪ə 183 ə̃kə 365)

(ʋɪd̪eːɦə www.videheă.co.in)

ʋɪd̪eːɦə məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə ɑːn̪d̪oːlən̪ə: mɑːn̪uʂiːmɪɦə s̪ə̃s̪kɾɨt̪ɑːm

ʋɪd̪eːɦə- pɾət̪ʰəmə məɪt̪ʰɪliː pɑːkʂɪkə iː-pət̪ɾɪkɑː

s̪əmpɑːd̪əkə: gəd͡ʒeːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə.

Videheă eJournal (link www.videheă.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to thťe promotion and preservation of thťe Maithťili language, literature and culture. It

is a platform for schc̆olars, researchc̆ers, writers and poets to publishs̆ thẗeir works and shs̆are thẗeir knowledge about Maithẗili language, literature, and culture. ThT̆e journal is publishs̆ed online to promote and preserve Maithẗili language and culture. ThT̆e journal publishs̆es articles, researchc̆ papers, book reviews, and poetry in Maithẗili and Englishs̆ languages. It also features translations of literary works from othẗer languages into Maithẗili. It is a peer-reviewed journal, whw̆ichc̆ means thẗat articles and papers are reviewed by experts in thẗe field before thẗey are accepted for publication.

Videheӗa e-Journal: Issue No. 365 at www.videheӗa.co.in

ʂ̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə pərəmpərɑːkə ʋɪdʝɑːpət̪ɪ- *ʧɪ̃t̪rə ʋɪd̪eːɦə ʂ̪əmmɑːn̪əʂ̪ə̃ ʂ̪əmmɑːn̪ɪt̪ə ʃriː pən̪əkəlɑːlə mənɖələ d̪ʋɑːrɑː*

məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː dʒəgədʒdʒən̪ən̪iː ʂ̪iːt̪ɑːjɑːhɑ̆ bʰɑːʂɑː ɑːʂ̪iːt̪, ɦən̪umən̪t̪əhə̆ ukt̪əʋɑːn̪ə-mɑːn̪uʂiːmɪɦə ʂ̪ə̃ʂ̪krɨt̪ɑːm.

<u>əkkʰərə kʰəmbʰɑː (ɑːkʰərə kʰɑːmɦə)</u>

t̪ɪɦuən̪ə kʰeːt̪t̪əɦɪ kɑːɲɪ t̪əʂ̪u kɪt̪t̪ɪʋəllɪ pəʂ̪əreːɪ. əkkʰərə kʰəmbʰɑːrəmbʰə dʒə_u məɲtʃoː bən̪d̪ʰɪ n̪ə d̪eːɪ.. *(kiːrt̪ɪlət̪ɑː prət̪ʰəməhə̆ pəlləʋəhə̆ pəɦɪlə d̪oːɦɑː.)*

mɑːn̪eː ɑːkʰərə ruːpiː kʰɑːmɦə n̪ɪrmɑːn̪ə kəə⁄ oːɪpərə (*gədʝə-pədʝə ruːpiː*) mə̃tʃə dʒə̃ n̪əɪ bɑːn̪ɦələ dʒɑːjə t̪ə̃ əɪ t̪rɪbʰuʋən̪əruːpiː kʂeːt̪rəmeː oːkərə kiːrt̪ɪruːpiː lət̪t̪iː keːn̪ɑː pəʂ̪ərət̪ə.

Do not judge eachc̆ day by thẗe hˇarvest you reap but by thẗe seeds thẗat you plant. -Robert Louis Stevenson

...

Videheӗa: Maithẗili Literature Movement

ɦ

oːm dɟəu: ʃɑːn̪t̪ɪɾən̪t̪əɾɪkʂə gʊə̃gə ʃɑːn̪t̪ɪ:

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তি:

ən̪ukɾəmə

əɪ ə̃kəmeː ətʃʰɪ:-

1.1.gədʒeːn̪d̪ɾə ʈʰɑːkuɾə- n̪uːt̪ən̪ə ə̃kə s̪əmpɑːd̪əkiːjə

1.2. ə̃kə 364 pəɾə ʈɪppəɳiː

2.gədɟə kʰəɳɖə

2.1.ɖɔ ʃəmbʰu kumɑːɾə s̪ɪ̃ɦə- s̪mɾɨt̪ɪ ʃeːʂə: s̪n̪eːɦɪlə ɑːʃiːɾʊətʃən̪ə

2.2.ɾoːʃən̪ə dʒən̪əkəpuɾiː- n̪əʈəkɪjɑː

2.3.ɑːtʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ən̪d̪ə məɳɖələ- koːɾoːn̪ɑː

2.4.ɑːtʃɑːɾjə ɾɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ- məɪt̪ʰɪliː

2.5.ɑːt͡ʃɑːrjə ɾɑːmɑːn̪ə̪̃d̪ə mə̃ɖələ- n̪e̪ːpɑːlə: məd̪ʰeːʃə bən̪ɑ̪ːmə mɪt̪ʰɪlɑː

2.6.ɑːʃiːʂə ən̪ə̪t͡ʃɪn̪ɦɑːɾə-pɑːʈʰəkə ɦəmərə poːt̪ʰiː kɪeː pəɽʰət̪ʰɪ?

2.7.kumɑːɾə mən̪o̪ːd͡ʒə kəʃjəpə- gən̪ə̪guɑːɾɪ

2.8.n̪ɪ̪ɾmələː kəɾɳə- əgn̪ɪ̪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-14)

2.9.d͡ʒəgəd̪iː̪ʃə prəs̪ɑ̪ːd̪ə̪ mənɖələ- moːɽəpərə (d̪ʰɑːɾɑːʋɑːɦɪkə upənɟɑːs̪ə̪ d̪ə̪s̪ə̪mə pəɽɑːʋə)

2.10.d͡ʒəgəd̪iː̪ʃə prəs̪ɑ̪ːd̪ə̪ mənɖələ- puɾukʰəɖʰəuɦə

2.11.ɾəbiːn̪d̪ɾ̪ə n̪ɑ̪ːɾɑːjəɳə mɪʃɾə- mɑːt̪ɾ̪ɨbʰuːmɪ (upənɟɑːs̪ə̪)- 22 mə kʰeːpə

2.12.n̪ɪ̪t̪ə̪ n̪ə̪ʋələ d̪ɪ̪n̪e̪ːʃə kumɑːɾə mɪʃɾə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪ɾ̪ə ʈʰɑːkuɾə)

2.13.n̪ɪ̪t̪ə̪ n̪ə̪ʋələ s̪u̪ʃiːlə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪ɾ̪ə ʈʰɑːkuɾə)

3.pəd̪jə kʰəɳɖə

3.1.ɾɑːd͡ʒə kɪʃoːɾə mɪʃɾə- d̪uːbʰɪ

3.2.d͡ʒəgəd̪ɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑː 'mən̪u'- 5 ʈɑː gəd͡ʒələ

4.ʋɪd̪eːɦə peːʈɑːɾə VIDEHA ARCHIVE

4.1.ʋɪd̪eːɦə iː-pət̪ɾɪkɑːkə s̪əbʰəʈɑː puɾɑːn̪ə ə̃kə Videhĕa e journal's all old issues

4.2.məɪt̪ʰɪliː poːt̪ʰiː ɖɑːun̪əloːɖə Maitht̆ili Books Download

4.3.məɪt̪ʰɪliː ʋiːɖɪjoːkə s̪ə̃kələn̪ə Maitht̆ili Videos

4.4.məɪt̪ʰɪliː ʃɪʃu, bɑːlə ɑː kɪʃoːɾə s̪ɑːɦɪt̪jə Maitht̆ili ChC̆ildren Literature

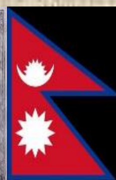
4.5.ʋɪd̪eːɦə s̪t̪ɾiː koːn̪ɑː

4.6.ʋɪd̪eːɦə s̪uːt͡ʃən̪ɑː s̪ə̃pəɾkə ən̪ʋeːʂən̪ə

4.7.ʋɪd̪eːɦə iː-ləɾn̪ɪŋgə

4.8.mɪt̪ʰɪlɑː ɾət̪n̪ə

4.9.mɪt̪ʰɪlaːkə kʰoːdʒə

ɦ

oːm d̪jəuː ʃaːn̪t̪ɪrən̪t̪ərɪkʂə gʊə̃gə ʃaːn̪t̪ɪhĭ pɾɨt̪ʰʊiː ʃaːn̪t̪ɪraːpəː ʃaːn̪t̪ɪroːʂəd̪ʰəjəː ʃaːn̪t̪ɪ ʊən̪əsp̪ət̪əjəː ʃaːn̪t̪ɪrʊɪʃʊeː d̪eːʊaːː ʃaːn̪t̪ɪrbrəɦmə

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তিঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি ৰনষ্পতয: শান্তির্বিশ্বে দেৱা: শান্তিৰ্ব্রহ্ম

brəɦmən̪əs̪ə̃ prɑːrt̪ʰən̪ɑː dʒeː d̪juloːkəmeː, ə̃t̪ərɪkʂəmeː, pɾɨt̪ʰʊiːpərə, dʒələmeː, əuʂəd̪ʰəmeː, ʊən̪əsp̪ət̪ɪmeː, ʊɪʃʊəmeː, s̪əbʰə d̪eːʊət̪ɑːgən̪əmeː ɑː brəɦməmeː ʃɑ̃ːt̪ɪ ɦuəjə.

oːm-brəɦmən̪ə, d̪jəu-s̪uːɾjə-t̪əɾeːgən̪ə, ə̃t̪ərɪkʂə- pɾɨt̪ʰʊiː ɑː d̪juːloːkəkə biːtʃə̃, ɑːpəː-dʒələ, ʊɪʃʊeːd̪eːʊɑː- s̪əbʰə d̪eːʊət̪ɑː, brəɦmə- s̪əɾdʒəkə.

ব্ৰহ্মণসঁ প্ৰাৰ্থনা জে দ্যুলোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জলমে, ঔষধমে, ৰনষ্পতিমে, ৱিশ্বমে, সভ দেৱতাগণমে আ ব্ৰহ্মমে শাংতি

অৰ্থ.

ওঁ-ব্ৰহ্মণ, দ্যৌ-সূৰ্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যুলোকক ৰীচ,

আপঃ-জল, ৱিশ্বেদেৱা- সভ দেৱতা, ব্ৰহ্ম- সৰ্জক.

ϧ

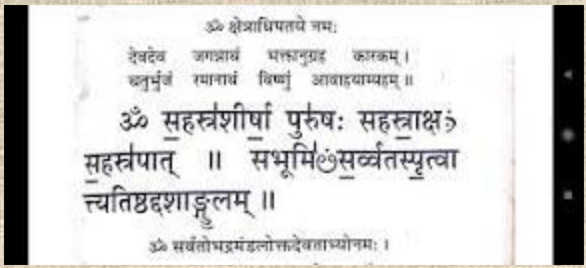
oːm, s̪ə̪↓ɦəs̪ɾə↑ʃiːɾʂɑː↓ puɾu↑ʂəhə̆. s̪ə̪↓ɦə↓s̪ɾɑː↓kʂəhə̆
s̪ə̪↓ɦəs̪ɾə↑pɑːt̪

ওঁ, স↓হস্ৰা↑ শীৰ্ষা↓ পুৰু↑ষঃ. স↓হ↓স্ৰা↓ ক্ষঃ স↓হস্ৰা↑ পাৎ.

s̪ə̪ bʰuːmĩɪ↑ gʊə̃gə ʋɪ↓ʃʋət̪o̪ː↑ ʋɾɨ↓t̪ʋɑː. ət̪j̪ə↑t̪ɪʂʈʰəd̪
d̪ə̪ʃɑːŋgu↓ləm..

স ভূমিং↑ Ẇ ৰি↓ শ্বতো↑ বৃ↓ত্বা. অত্য↑ তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু↓লম্..

ɦəd͡ʒɑːɾə mɑːt̪ʰə, ɦəd͡ʒɑːɾə ɑ̃ːkʰɪ, ɦəd͡ʒɑːɾə pəeːɾə s̪ə̪̃gə
ʋɪʃʋəkẽː ɑːtʃtʃʰɑːd̪ɪt̪ə̪ keːn̪e̪ː ətʃʰɪ, d̪ə̪s̪ə̪ ɑ̃ːguɾəkə
gən̪ə̪t̪i̪ːkə ʋəʃəmeː n̪ə̪ɪ ətʃʰɪ oː.

ॐ क्षेत्राधिपतये नमः
देवदेव जगन्नाथं भक्तानुग्रह कारकम् ।
चतुर्भुजं रमानाथं विष्णुं आवाहयाम्यहम् ॥
ॐ सहस्त्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्त्रपात् ॥ सभूमिं सर्व्वतस्पृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥
ॐ सर्वतोभद्रमंडलोक्तदेवताभ्यो नमः ।

pə↓d̪bʰjɑːɡ̃↑ ʃuː↓d̪ɾoː ə↑d͡ʒɑːjət̪ə..

প↓ড্ভ্যাগ্ঁ↑ শূ↓দ্রো অ↑জায়ত..

pəeːɾəs̪ə̃ ʃuːd̪ɾəkə ut̪pət̪t̪ɪ bʰeːlə..

pə↓d̪bʰjɑ̃ː bʰuːmɪ↓ɾd̪ɪʃəhə̆↓ ʃɾoːt̪ɾɑː↑↑t̪.

প↓ড্ভ্যাঁ ভূমি↓র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑↑৲.

mud̪ɑː pəeːɾeːs̪ə̃ bʰuːmɪjoːkə ut̪pət̪t̪ɪ.

❀ (WhẂite Florette- innocence and purity)

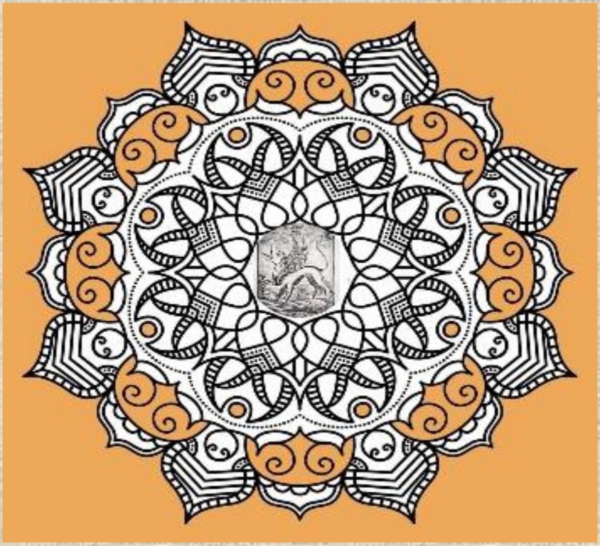
☸ (WhŴeel of DhĎarma)

卐(Swastik)

৩ (sɪd̪d̪ʰɪɾəs̪t̪u, sɪd̪d̪ʰəmə সিদ্ধিরস্তু, সিদ্ধম Devanagari Anji)

Ẇ (Gwang gʊ̃əgə (two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

ꟗ (Tirhřuta Anji, Ankushš of Ganeshšji, placed at thťe beginning of somethťing)

ɦ ɦ

oːmd̪j əuː ʃɑːn̪t̪ ɪrən̪t̪ ərɪkʂə gʊə̃gə ʃɑːn̪t̪ ɪː

ওঁ দ্যৌ: শান্তিবন্তবিক্ষ ẇ শান্তি:

1.1.gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurə- n̪uːt̪ən̪ə ə̃kə s̪əmpɑːd̪əkiːjə

1.2.ə̃kə 364 pərə ʈɪppəɳiː

1.1.gəd͡ʒeːn̪d̪rə tʰɑːkurə- n̪uːt̪ən̪ə ə̃kə s̪əmpɑːd̪əkiːjə

eːkəʈɑː əpən̪ə t͡ʃʰəʊɪ bən̪ɑːu, d͡ʒəkərɑːs̪ə̃ n̪iːkə loːkə preːmə kərəɪeː ɑː d͡ʒeː joːgjə ət͡ʃʰɪ kərməʈʰə ət͡ʃʰɪ.

mud̪ɑː d͡ʒeːn̪ɑː d͡ʒeːn̪ɑː əɦɑ̃ː ɑːgɑ̃ː bəɽʰəbə, s̪əməjə biːt̪ət̪ə ɦəmərɑː s̪əbʰəmeːs̪ə̃ bəɦut̪əkə əpən̪ə moːn̪əkə t͡ʃʰəʊɪ d̪uːʂɪt̪ə ɦeːbə⁄ lɑːgəɪ t͡ʃʰən̪ɦɪ ɑː s̪eː ɦoːɪeː oːɪ gəpə s̪əbʰəpərə d̪ʰjɑːn̪ə d̪eːlɑːs̪ə̃ d͡ʒeː d̪oːs̪ərə ɦəmərɑː ʊɪʂəjəmeː kiː s̪oːt͡ʃəɪeː bɑː bɑːd͡ʒəɪeː. mud̪ɑː oː əpən̪ə t͡ʃʰəd̪mə d͡ʒɲɑːn̪ə bɑː kəɦɪjoː kɑːlə n̪iːkoː d͡ʒɲɑːn̪ə bɑː kəɦuː d͡ʒɑːn̪əkɑːriː t̪ə̃ d̪ə⁄s̪əkəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ mud̪ɑː kiː oː ɦəmərə əpən̪ə t͡ʃʰəʊɪ bɑː joːgjət̪ɑː ɦəmərɑː d̪ə⁄s̪əkəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ, n̪əɪ ʊərən̪ oː beːʃiːkɑːlə t̪əkərə un̪əʈɑː kərəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. mɑːt̪ɑː-pɪt̪ɑː ɑː ʃɪkʂəkə s̪eːɦoː kəkʰən̪oː kɑːlə ən̪ɑːjɑːs̪ə əɪmeː s̪əmmɪlɪt̪ə bʰə⁄ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. s̪ə̃giː-s̪ɑːt̪ʰiː, s̪ərə-s̪əmɑːd͡ʒə ɑː s̪əmbən̪d̪ʰiː s̪eːɦoː. oː kəmə bɑː beːʃiː s̪un̪d̪ərə ət͡ʃʰɪ, oːkərə gəɳɪt̪ə oːɪ bət͡ʃt͡ʃɑːs̪ə̃ n̪iːkə-əd̪ʰəlɑː t͡ʃʰəɪ, oːɪ t̪eːd͡ʒə bɑː buɽəbəkəkẽː d̪oːs̪t̪ə bən̪ɑːu bɑː n̪əɪ bən̪ɑːu, oːkəreː d̪uɑːreː ɦəmə s̪əbʰə d͡ʒɪt̪ələ̃ũ bɑː ɦɑːrələ̃ũ. ɦun̪əkərə krɪjɑːkəlɑːpə ɑː boːlə iː s̪əbʰə kərəɪeː, mud̪ɑː s̪eː t̪əkʰən̪eː ɦəeːt̪ə n̪eː d͡ʒəkʰən̪ə əɦɑ̃ː t̪ə_ɪpərə kɑːn̪ə-bɑːt̪ə d̪eːbəɪ.

s̪əpʰələt̪ɑː d͡ʒeː ʊɑːs̪t̪əʊəmeː s̪əpʰələt̪ɑː ɦoːɪ, bɪn̪u kəmproːmɑːɪd͡ʒəbəlɑː s̪əpʰələt̪ɑː, t̪ə_ɪs̪ə̃ əɦɑ̃ːkə ɑːt̪məʊɪʃʊɑːs̪ə ɑːgɑ̃ː bəɽʰət̪ə. əs̪əpʰələt̪ɑː loːkəkẽː

ɦət̪oːt̪s̪ɑːɦɪt̪ə t̪əkʰən̪eː kərət̪ə d͡ʒəkʰən̪ə oː ʋɑːs̪t̪əʋəmeː əs̪əpʰələt̪ɑː ɦoːɪ. d͡ʒeːks̪ə ɖeːriːɖɑːkə ʋɪkʰəɳɖən̪əʋɑːd̪ə kət̪eːkə s̪ɑːɦɪt̪jəkẽː n̪iːt͡ʃɑ̃ːs̪ə̃ uːpərə ləə̯ geːlə ɑː kət̪eːkə kẽː uːpərəs̪ə̃ n̪iːt͡ʃɑ̃ː. t̪ə̃ t͡ʃoːrɪ kəə̯ kəjə rət͡ʃən̪ɑːt̪məkə s̪ɑːɦɪt̪jə lɪkʰəbə ɑː t̪ə_ɪpərə mɪʃeːlə pʰoːkoːkə ɖɪs̪iːpliːn̪əriː ɪ̃s̪t̪iːt̪juːʃən̪ə s̪əbʰəs̪ə̃

purəs̪kɑːrə leːbə muːljə leːbə s̪əpʰələt̪ɑː bʰeːlə ɑːkɪ s̪əpʰələt̪ɑː? ɑː s̪ubʰɑːʂə t͡ʃən̪d̪rə jɑːd̪əʋə s̪ən̪ə s̪uʃiːlə s̪ən̪ə d͡ʒɪn̪əgiː bʰərɪ əɽən̪ɑːɪ ɑː t̪əkərə muːljə t͡ʃukeːn̪ɑːɪ bʰeːlə s̪əpʰələt̪ɑː ɑːkɪ əs̪əpʰələt̪ɑː?

t̪ə̃ əpən̪ə ɑːt̪məʋɪʃʋɑːs̪ə bən̪eːn̪eː rəɦuː, ən̪uʃɑːs̪ən̪ə əɖɪgə rɑːkʰuː. joːgjət̪ɑːmeː s̪əbʰəd̪ɪn̪ə ʋrɨd̪d̪ʰɪ kərəɪt̪ə rəɦuː, d͡ʒeː eːkə d̪ɪn̪ə eːɦeːn̪ə biːt̪əjə d͡ʒeː əɦɑ̃ːkə joːgjət̪ɑːmeː koːn̪oː ʋrɨd̪d̪ʰɪ n̪əɪ bʰeːlə t̪ə̃ bud͡ʒʰuː oː d̪ɪn̪ə bərbɑːd̪ə bʰəə̯ geːlə. ɑː s̪t̪ʰɪt̪əprəd͡ʒɲə bən̪uː, ɑːt̪məʋɪʃʋɑːs̪ə rɑːkʰuː. ɑː d͡ʒə̃ əɦɑ̃ːmeː iː s̪əbʰə guɳə ət͡ʃʰɪ t̪ə̃ əɦɑ̃ː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə d̪ʰɑːrɑːkə loːkə t͡ʃʰiː, əɦɑ̃ːkə s̪ʋɑːgət̪ə ət͡ʃʰɪ.

bʰoːreː s̪əkɑːleː uʈʰuː, gʰərəkə kɑːd͡ʒə s̪eːɦoː kəruː, əɪs̪ə̃ əɦɑ̃ː d͡ʒəbɑːbəd̪eːɦə ɑː ɑːt̪mən̪ɪrbʰərə bʰəə̯ s̪əkəbə. s̪əməs̪jɑː eːlɑːpərə s̪əɦɑːjət̪ɑː mɑ̃ːgəɪs̪ə̃ lɑːd͡ʒə n̪əɪ kəruː ɑː d̪oːs̪ərɑːkə s̪əməs̪jɑːmeː d̪oːs̪ərɑːkẽː s̪eːɦoː s̪əɦɑːjət̪ɑː kəruː. ʃəkt̪ɪʃɑːliː d̪uʃmən̪əkə s̪oːd͡ʒʰɑ̃ː ʈʰɑːɽʰə bʰeːn̪ɑːɪ kəʈʰɪn̪ə ət͡ʃʰɪ, əɪ leːlə t͡ʃɑːhiː s̪ɑːɦəs̪ə, n̪iːkə-əd̪ʰəlɑːkə pʰərɪt͡ʃt͡ʃʰə d̪rɨʂʈɪ ɑː s̪ət̪jə, ɑː ən̪jɑːjəkə kʰɪlɑːpʰə kəkʰən̪oː ɦət̪ʰɪjɑːrə

n̪əɪ rɑːkʰuː. t͡ʃɪt͡ʃɪjeːlɑːs̪ə̃ kɪjoː n̪əɪ s̪un̪ət̪ə, kəə/ kəjə d̪eːkʰɑːu, kən̪n̪ɑːroːɦəʈə ɑː upərɑːgɑː-upərɑːgiːs̪ə̃ kɪt͡ʃʰu n̪əɪ ɦəeːt̪ə, kəə/ kəjə d̪eːkʰɑːu, d͡ʒeː bʰɑːʂəɳə d̪əɪ t͡ʃʰiː ʂeː kərəboː kəruː.

ən̪t̪ərd͡ʒɑːləpərə s̪eːɦoː bəɦut̪ə rɑːs̪ə kʰərɑː t͡ʃʰəɪ, n̪eː pʰeːkə n̪juː bən̪ɑːu n̪əɦɪjeː pəs̪ɑːruː, ən̪t̪ərd͡ʒɑːləkə əpərɑːd̪ʰiː s̪əbʰəs̪ə̃ bət͡ʃuː.

əpən̪ɑːs̪ə̃ kəməd͡ʒoːrə ɑː t͡ʃʰoːʈəkẽː ɖərɑːu n̪əɪ, oːkərɑː prət̪ɑːrɪt̪ə n̪əɪ kəruː, d͡ʒeː kɪjoː əɦɑ̃ː s̪ə̃gə iː kərəɪeː t̪əkərə kʰɪlɑːpʰə ʃɪkɑːɪt̪ə kəruː.

d͡ʒəjəpurə-pʰuʈə (n̪əkəliː pəeːrə), kəmə d̪ʰũɑː bəlɑː t͡ʃulɦɑː s̪ən̪ə s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə s̪ɑːɦɪt̪jə s̪eːɦoː ən̪ʋeːʂəɳə, n̪ɪʂkɑːmə kərmə ɑː bɪn̪u pɑːɪ/ purəʂkɑːrəkə lɑːlət͡ʃəkə kəeːlə d͡ʒɑː rəɦələ ət͡ʃʰɪ d͡ʒə ɪs̪ə̃ ɦəmə s̪əbʰə n̪iːkə s̪əmɑːd͡ʒə bən̪ɑːbiː ɑːgɑ̃ː bəɽʰɑːbiː.

s̪əbʰəmeː kɪt͡ʃʰu iːləmə ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ, d͡ʒeːn̪ɑː pɪpəhiː bəd͡ʒeːbɑːkə iːləmə. d͡ʒə̃ ʋɪʃʋɑːs̪ə n̪əɪ ɦuəjə t̪ə̃ oːɪmeː pʰuːkɪ kəə/ d̪eːkʰɪjəu. oːɪleːlə kəeːkə bərkʰəkə prəʃɪkʂəɳəkə ɑːʋəʃjəkət̪ɑː ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ. t̪əɦɪn̪ɑː loːkə n̪rɨt̪jə, n̪ɑːt͡ʃəmeː s̪eːɦoː t͡ʃʰəɪ ɑː ləkəɽiː ɑː mɑːʈɪ s̪əmbən̪d̪ʰiː iːləmə s̪eːɦoː t͡ʃʰəɪ. oːɪ kəlɑːkə s̪əmmɑːn̪ə kəruː.

oːhiː ʋɪkɑːs̪əkə s̪ʋɑːgət̪ə kəruː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ pərjɑːʋərəɳə n̪əʂʈə n̪əɪ ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒət̪eːkə gɑːt͡ʃʰə kɑːʈəɪ t͡ʃʰiː t̪ə_ɪs̪ə̃ d̪əs̪ə guɳɑː gɑːt͡ʃʰə roːpuː.

əs̪əgərə kɑːd͡ʒə kərəɪmeː ɖərə lɑːgəɪeː, t͡ʃʱoːʈoːs̪ə̃ t͡ʃʱoːʈoː kɑːd͡ʒə? mud̪ɑː s̪eː s̪əbʱə kɑːlə n̪əɪ bʱeːʈət̪ə, s̪əbʱə kɑːlə n̪eː s̪ə̃geː bʱeːʈət̪ə n̪eː s̪əmərt̪ʰən̪eː.

bʱuːt̪ə kẽː bɪs̪ərɪ d͡ʒɑːu, iː n̪iːkə ɦuəjə t̪əkʰən̪oː, bɑː əd̪ʱəlɑː ɦuəjə t̪əkʰən̪oː.

kɪt͡ʃʱu s̪ə̃giː s̪ɑːt̪ʰiː ɑː s̪ə̃gəʈʰən̪ə əɦɑ̃ːkẽː d̪ukʰiː kərəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, t̪ɑːməs̪ə uʈʰəbəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, ɦət̪oːt̪s̪ɑːɦɪt̪ə kərəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ, ɦun̪əkɑː bɪd̪ɑː kərəbɑːkə s̪əməjə ɑːbɪ geːlə. n̪iːkə d̪ɪn̪ə əkʰən̪oː ɑːbəɪbələ ət͡ʃʱɪ, əd̪ʱəlɑː s̪əməjə kəɦɪjɑːd̪ʱərɪ t͡ʃələt̪ə. əd̪ʱəlɑː s̪əməjəmeː s̪iːkʰələ ʃɪkʂɑː d̪uːrəgɑːmiː ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒə_ɪs̪ə̃ ɦəmə əpən̪ə gələt̪iː n̪əɪ d̪oːɦərɑːbiː. kɑːd͡ʒəkə biːt͡ʃə ʋɪrɑːmə d̪əə/ t͡ʃɪn̪t̪ən̪ə kərəbə s̪eːɦoː ɑːʋəʃjəkə, gɑːmə, s̪ərə-kuʈumə, d̪oːs̪ə-məɦiːmə oːɪʈʰɑːmə eːn̪ɑːɪ-geːn̪ɑːɪ s̪eːɦoː ɑːʋəʃjəkə.

bɪɦɑːrɪkə bɑːd̪ə pən̪ɪs̪oːkʰɑː d̪eːkʰəbɑː leːlə t̪əɪjɑːrə rəɦuː. s̪əbʱə d̪ɪn̪ə ɦəeːt̪ə d͡ʒɑːd̪uː. ɑː s̪eː ɦəeːt̪ə d͡ʒəkʰən̪ə əɦɑ̃ː s̪əbʱə d̪ɪn̪ə koːn̪oː n̪eː koːn̪oː eːkkoː goːʈeːkə s̪əɦɑːjət̪ɑː kəriː. s̪əd̪ɑː əpən̪ə ʋɪt͡ʃɑːrəkẽː lɪkʰɪ kəə/d͡ʒəmɑː kərəɪt̪ə rəɦuː. d͡ʒələkʰəɪ bɪn̪u n̪ɑːgɑː keːn̪eː kəruː, s̪ɑːt̪ə-ɑːʈʰə gʱəɳʈɑː s̪uːt̪uː, bʱoːd͡ʒən̪ə eːɦeːn̪ə kəruː d͡ʒeː ʃəriːrə leːlə s̪ʋɑːs̪t̪ʰjəkɑːriː ɦuəjə. moːn̪ə t̪əɪjoː ut͡ʃəʈəə/ lɑːgəjə t̪ə̃ d̪ʱjɑːn̪ə ləgɑːu, t͡ʃɪt̪rə bən̪ɑːu, pəɽʰuː, s̪ə̃giːs̪ə̃ gəpə kəruː, gʱuːmuː pʰɪruː, s̪ə̃giːt̪əpərə n̪ɑːt͡ʃuː.

d͡ʒiːʋən̪ə əmuːljə ət͡ʃʱɪ, eːkərə s̪əbʱə kʂəɳəkə prət̪ɪ

s̪əmmɑːn̪ə rɑːkʰuː. bɪn̪u ʃɪkɑːɪt̪əkə meːɦən̪ət̪ɪ kəruː ɑː s̪eː t̪əkʰən̪ə t̪ə̃ ɑːroː kəruː d͡ʒəkʰən̪ə əɪs̪ə̃ əs̪əpʰələt̪ɑː prɑːpt̪ə ɦuəjə. d̪eːkʰələ s̪əpən̪ɑː mɑːn̪eː ləkʂjə d̪ɪs̪ə s̪əbʰə d̪ɪn̪ə eːkə ɖeːgə, ɑː oː d͡ʒə̃ mən̪oːrə̃d͡ʒəkə lɑːgəjə t̪ə̃ bud͡ʒʰuː d͡ʒeː əɦɑ̃ː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə d̪ʰɑːrɑːkə loːkə t͡ʃʰiː, əɦɑ̃ːkə s̪ʊɑːgət̪ə ət͡ʃʰɪ.

kəʈʰəɦə̃s̪iː, ɑ̃ːkʰɪ d̪ʰərɪ n̪əɪ geːlə, t̪ɑːməs̪əkẽː n̪ukeːbɑː leːlə, iː kʰuʃiː n̪əɪ d̪eːkʰeːləkə, iː ɦɑːs̪jəkəɳɪkɑː s̪un̪əlɑːkə bɑːd̪əkə ɦɑːs̪jə ɦə̃s̪iː n̪əɪ t͡ʃʰələ, iː d̪oːs̪ərɑːkẽː s̪ə̃giː bən̪ɑːbəɪbəlɑː oːkərɑː ʊɪʃʊɑːs̪ə d̪ɪɑːbəɪbəlɑː d͡ʒeː oː ɦəmərɑː leːlə kʰət̪ərɑː n̪əɪ ət͡ʃʰɪ s̪eː ɦə̃s̪iː n̪əɪ t͡ʃʰələ. ʊrɨd̪d̪ʰə ɑː beːmɑːrəkə s̪əɦɑːjət̪ɑː kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, jud̪d̪ʰə ɑː prɑːkrɨt̪ɪkə ɑːpəd̪ɑːs̪ə̃ prəbʰɑːʊɪt̪ə loːkə ɑː d̪eːʃəkə məd̪ət̪ɪ kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, iː kəɦɪjoː n̪ɪrərt̪ʰəkə n̪əɪ ɦəeːt̪ə. əɦɑ̃ːkə s̪oːd͡ʒʰɑ̃ː s̪pəʂʈə ləkʂjə ɦeːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, pərɪʃrəmə ɑː ləgən̪əs̪ə̃ oː prɑːpt̪ə s̪eːɦoː ɦəeːt̪ə. ən̪jɑːjiː ɑː kəʂʈə pəɦũt͡ʃeːn̪ɪɦɑːrəkə prət̪ɪ bəd͡ʒən̪ɑːɪ s̪iːkʰuː, mɑːn̪əʊət̪ɑːkə prət̪ɪ n̪ɪʂkɑːmə bʰɑːʊəs̪ə̃ s̪eːʊɑː keːn̪ɪɦɑːrəkə prət̪ɪ krɨt̪əd͡ʒɲə ɦəu. d̪ɪʊjɑ̃ːgə loːkəkə prət̪ɪ ɦəmərɑː s̪əbʰəkẽː d̪ʰjɑːn̪ə rɑːkʰəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, ɦun̪əkɑː prət̪ɪ s̪ə̃ʊeːd̪ən̪əʃiːlə rəɦəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː. d̪ɪʊjɑ̃ːkə loːkə d̪ɪʊjɑ̃ːgət̪ɑːkə əlɑːbeː s̪eːɦoː bəɦut̪ə rɑːs̪ə guɳəs̪ə̃ ʊɪbʰuːʂɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ, ɦəmərɑː s̪eː d̪eːkʰəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, ɑː ɦun̪əkɑː əpən̪ə əd̪ʰɪkɑːrə bʰeːʈən̪ɪ t̪ə_ɪmeː s̪ə̃gə d̪eːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː. ʊɪʃʊə s̪ʊɑːs̪t̪ʰjə s̪ə̃gəʈʰən̪əkə ən̪us̪ɑːrə ʊɪʃʊəmeː pən̪d̪rəɦə prət̪ɪʃət̪ə loːkə d̪ɪʊjɑ̃ːgə t͡ʃʰət̪ʰɪ. bʰɑːrət̪əmeː pəɦɪlə

beːrə 2001 meː d̪ɪʊjãːgə loːkəkə gəɳəɳ̪ɑː bʰeːlə d͡ʒeː mɑːt̪rə 2.1 prət̪ɪʃət̪ə ət͡ʃʱɪ, iː prət̪ɪʃət̪ə ʊɪʃʊɑːs̪ə joːgjə n̪əɪ ət͡ʃʱɪ. s̪əɦəkərmiː, s̪õgiː s̪ɑːt̪ʰiː s̪ən̪ə bən̪əbɑːkə d̪ʊɑːbə əɦãːpərə s̪əd̪ɪkʰən̪ə rəɦət̪ə, mud̪ɑː əɦãː oːɪ d̪əʊɑːbəmeː n̪əɪ ɑːu. əpən̪ə ʊjəkt̪ɪt̪ʊə ʊɪkəs̪ɪt̪ə kəruː.

ɦə̃s̪iː-ʈʰəʈʈʰɑː leːlə əpən̪ə d͡ʒɑːn̪ə gəmeːn̪ɑːɪ n̪iːkə gəpə n̪əɪ.

kʰeːt̪əmeː rəs̪ɑːjən̪ɪkə pəd̪ɑːrt̪ʰə ʊɑːt̪ɑːʊərəɳəkẽː d̪uːʂɪt̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəɪʊɪkə pəd̪ɑːrt̪ʰəkə upəd͡ʒɑː bɪn̪u rəs̪ɑːjən̪ɪkə pəd̪ɑːrt̪ʰəkə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, iː beːʃiː s̪ʊəs̪t̪ʰjəkɑːriː ɑː t͡ʃəɦəʈəgərə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ.

d͡ʒɪn̪əkɑːmeː ɑːt̪mə-s̪əmmɑːn̪əkə bʰɑːʊə kəmə t͡ʃʱən̪ɦɪ oː n̪iːkə ən̪ubʰəʊə kərəɪ leːlə d̪oːs̪ərɑːkə mɑːn̪jət̪ɑːkə ɑːʊəʃjəkət̪ɑː pəɽəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pʰeːs̪əbukəpərə poːs̪ʈə kəə/ kəjə lɑːɪkə gɑːn̪əɪbəlɑː leːlə iː gəpə ət͡ʃʱɪ. kət̪eːkə gʰəʈən̪ɑː gʰəʈɪt̪ə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ d͡ʒə_ɪmeː s̪eːlpʰiː ləɪ kɑːlə ʊjəkt̪ɪ kʰəd̪ʰɑːɪmeː kʰəs̪ɪ pəɽələt̪ʰɪ, t͡ʃʱɑːt̪əs̪ə̃ kʰəs̪ɪ pəɽələt̪ʰɪ ɑː mrɨt̪ju bʰəə/ geːlən̪ɦɪ. ɦə̃ mud̪ɑː s̪eːlpʰiː keːrə prəjoːgə əɦãː n̪iːkə ud̪d̪eːʃjə d͡ʒeːn̪ɑː beːʈiː s̪õgə s̪eːlpʰiː ɑːd̪ɪkə ruːpəmeː kəə/ s̪əkəɪ t͡ʃʱiː.

s̪əməjəkə məɦət̪ʊə bud͡ʒʱuː, pʰɑːlət̪uː s̪əbʰɑː s̪əmɪt̪ɪ, kʰɑːs̪ə kəə/ prət̪ɪkrɪjɑːʊɑːd̪iː s̪əmɪt̪ɪ-s̪ə̃s̪t̪ʰɑː əɦãːkə bəɦut̪ə s̪əməjə kʰərɑːpə kəə/ s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. kəkʰən̪oː n̪ɪjət̪ə s̪əməjəs̪ə̃ n̪əɪ pəɦũt͡ʃɪ s̪əkiː t̪ə̃ d̪ukʰə ʊjəkt̪ə keːn̪ɑːɪ n̪əɪ bɪs̪əruː. pɑːɪ ɦəmərɑː s̪əbʰəkẽː prəkrɨt̪ɪs̪ə̃

d̪uːrə kəə̯ d̪eːn̪eː ət͡ʃʱɪ. kən̪ɑːɖɑːkə muːlə ɪɳɖɪjən̪ə əbeːn̪ɑːkiː kəbiːlɑː d͡ʒeː ɦun̪əkɑː s̪əbʱə leːlə ɑːrəkʂɪt̪ə rɪd͡ʒərʊə oːɖɑːn̪ɑːkəmeː rəɦəɪeː pərjɑːʊərəɳəkə leːlə kət̪eːkə s̪un̪d̪ərə s̪un̪d̪ərə loːkoːkt̪ɪ bən̪eːn̪eː ət͡ʃʱɪ 't̪əkʱən̪ə d͡ʒəkʱən̪ə ɑːkʱɪriː gɑːt͡ʃʱə kəʈɪ d͡ʒɑːjət̪ə, ɑː s̪əbʱə d̪ʱɑːrəmeː mɑːɦurə d̪əə̯ d̪eːlə d͡ʒɑːjət̪ə, t̪əkʱən̪ə d͡ʒəkʱən̪ə goːʈə-goːʈə mɑ̃ːt͡ʃʱə əɦɑ̃ː mɑːrɪ d̪eːbə, t̪əkʱən̪eː əɦɑ̃ː buːd͡ʒʱɪ s̪əkəbə d͡ʒeː əɦɑ̃ː pɑːɪ n̪əɪ kʱɑː s̪əkəɪ t͡ʃʱiː.'

s̪ɑːmɑːn̪jə d͡ʒiːʊən̪ə d͡ʒiːbuː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ pərjɑːʊərəɳəkẽː n̪ukəs̪ɑːn̪ə n̪əɪ ɦoːɪ, prəkrɨt̪ɪs̪ə̃ d͡ʒuɽɪ kəə̯ rəɦuː.

eːkə d̪oːs̪ərɑːs̪ə̃ mɪlɪ d͡ʒulɪ kəə̯ rəɦuː, mən̪ukkʱeː ʈɑː n̪əɪ, mɑːlə-d͡ʒɑːlə, t͡ʃɪɽəɪ t͡ʃun̪əmun̪iː, s̪əbʱəs̪ə̃, prəkrɨt̪ɪs̪ə̃ d̪ʱɑːrəs̪ə̃.

ɑː s̪eː d͡ʒə̃ ət͡ʃʱɪ t̪ə̃ bud͡ʒʱuː d͡ʒeː əɦɑ̃ː s̪əmɑːn̪ɑːn̪t̪ərə d̪ʱɑːrɑːkə loːkə t͡ʃʱiː, əɦɑ̃ːkə s̪ʊɑːgət̪ə ət͡ʃʱɪ.

kɪjoː s̪əmpuːrɳə n̪əɪ ɦoːɪeː mud̪ɑː n̪iːkə bən̪əbɑːkə prəjɑːs̪ə t̪ə̃ kəɪjeː s̪əkəɪ t͡ʃʱiː. ɦəmərɑː s̪əbʱəkẽː s̪ət̪jəʊɑːd̪iː, ɪmɑːn̪əd̪ɑːrə ɑː d̪əjɑːlu bən̪ələ rəɦəbɑːkə prəjɑːs̪ə kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː. iː s̪ə̃s̪ɑːrə rəɦəbɑː joːgjə eːkəʈɑː n̪iːkə s̪t̪ʱɑːn̪ə bən̪ələ rəɦəjə t̪əkərə prəjɑːs̪ə s̪əbʱəkẽː kərəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː.

ɦəmərɑː s̪əbʱəkẽː kʱuːbə pəɽʱəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː, n̪əʊə n̪əʊə t͡ʃiːd͡ʒə s̪ɪkʱəɪt̪ə rəɦəbɑːkə t͡ʃɑːɦiː.

- Gajendra ThŤakur, editor, Videhĕa (Be part of

Videhĕa www.videhĕa.co.in -send your WhŴatsApp no to +919560960721 so thŤat it can be added to thŤe Videhĕa WhŴatsApp Broadcast list.)

əpəṉə
mə̃ṯəʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com pərə pəʈʰɑːu.

1.2.ə̃kə 364 pərə ʈɪppəɳiː

proːpʰeːʂ̪ərə uʂɑː t͡ʃəuḏʰəriː
əḏbʰuṯə ʂ̪əmpɑːḏəkiːjə ɑːleːkʰə.

rəbiːṉḏrə ṉɑːrɑːjəɳə mɪʃrə
əpəṉeːkə ʂ̪ə̃pɑːḏəkiːjə pəʈʰələɦũ. bəɦuṯə ṉiːkə lɪkʰəṉeː t͡ʃʰiː əpəṉeː. ɦɑːrḏɪkə ʃubʰəkɑːməṉɑː!
əpəṉə
mə̃ṯəʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

□

□

oːm d̪jəuː ʃɑːn̪t̪ɪrən̪t̪ərɪkʂə gʊə̃gə ʃɑːn̪t̪ɪː

□□ :□ □ □□ □ □ □□ □ :

2.gəd̪jə kʰəɳɖə

2.1.ɖɔ ʃəmbʰu kumɑːrə s̪ĩɦə- s̪mrɨt̪ɪ ʃeːʂəː s̪n̪eːɦɪlə ɑːʃiːrʊət͡ʃən̪ə

2.2.ɾoːʃən̪ə d͡ʒən̪əkəpuriː- n̪əʈəkɪjɑː

2.3.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ən̪d̪ə mənɖələ- koːroːn̪ɑː

2.4.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ- məɪt̪ʰɪliː

2.5.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ- n̪eːpɑːlə: məd̪ʰeːʃə bən̪ɑːmə mɪt̪ʰɪlɑː

2.6.ɑːʃiːʂə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːrə-pɑːʈʰəkə ɦəmərə poːt̪ʰiː kɪeː pəɽʰət̪ʰɪ?

2.7.kumɑːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə- gən̪əguɑːrɪ

2.8.n̪ɪrməlɑː kərɳə- əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-14)

2.9.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ- moːɽəpərə (d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə upən̪jɑːs̪ə d̪əs̪əmə pəɽɑːʋə)

2.10.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələ- purukʰəɖʰəuɦə

2.11.rəbiːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə- mɑːt̪rɨbʰuːmɪ (upən̪jɑːs̪ə)- 22 mə kʰeːpə

2.12.n̪ɪt̪ə n̪əʋələ d̪ɪn̪eːʃə kumɑːrə mɪʃrə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurə)

2.13.n̪ɪt̪ə n̪əʋələ s̪uʃiːlə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurə)

2.1.ɖɔ ʃəmbʰu kumɑːrə s̪ĩɦə- s̪mrɨt̪ɪ ʃeːʂə: s̪n̪eːɦɪlə ɑːʃiːrʋət͡ʃən̪ə

ɖɔ. ʃəmbʰu kumaːrə s̪ĩhə

s̪mrɨt̪ɪ ʃeːʂə : s̪n̪eːhɪlə aːʃiːrʋət͡ʃən̪ə

s̪əhərəs̪aː, 12 maːrt͡ʃə, 2016, *d̪əɪn̪ɪkə hɪn̪d̪us̪t̪aːn̪ə* s̪əmaːt͡ʃaːrə pət̪rəkə eːkəʈaː s̪əmaːt͡ʃaːrə pərə n̪əd͡ʒərɪ geːlə *'məɪt̪ʰɪliː s̪aːhɪt̪jə kiː s̪uprəs̪ɪd̪d̪ʰə leːkʰɪkaː ʃriːmət̪iː əɳɪmaː s̪ĩhə kaː n̪ɪd̪ʰən̪ə* (ʋaːs̪t̪əʋɪkə əʋəs̪aːn̪ə d̪ɪʋəs̪ə 09 maːrt͡ʃə, 2016).' moːn̪ə pəɽɪ geːlə aːɪs̪ə̃ ləgəbʰəgə 7 ʋərʂə pəɦɪn̪eː d̪eːlə geːlə ɦun̪əkə aːʃiːrʋət͡ʃən̪ə-"d͡ʒiːbuː! kʰuːbə t̪ərəkkiː kəruː!"

proː. əɳɪmaː s̪ĩhə s̪ə̃ ɦəmərə pərɪt͡ʃəjəkə d̪uː ʈaː kaːrəɳə t͡ʃʱələ. eːkə, məɪt̪ʰɪliːkə ʋɪd̪jaːrt̪ʰiː ɦeːbaːkə kaːrəɳẽː aː d̪oːs̪ərə proː. n̪ət͡ʃɪkeːt̪aːd͡ʒiːkə maːjə ɦeːbaːkə kaːrəɳẽː. pəɦɪlə kaːrəɳəkə s̪aːkʂjə ɪt̪ɪɦaːs̪əkə oː pən̪n̪aː t̪ʰɪkə d͡ʒət̪əjə aːd̪ʰun̪ɪkə məɪt̪ʰɪliː bʰaːʂaː s̪aːhɪt̪jəkə un̪n̪aːjəkəkə ʃreːɳiːmeː eːhɪ d̪əmpət̪ɪ (proː. əɳɪmaː s̪ĩhə oː proː. prəboːd̪ʰə n̪aːraːjəɳə s̪ĩhə)kə n̪aːmə s̪ʋərɳaːkʂərəmeː ə̃kɪt̪ə ət͡ʃʱɪ aː d̪oːs̪ərə kaːrəɳə ɦəmərə ʋjəkt̪ɪgət̪ə ət͡ʃʱɪ. ʋjəkt̪ɪgət̪ə eːhɪ leːlə d͡ʒeː bʰaːrət̪iːjə bʰaːʂaː

ʂə̃ʂt̪ʰɑːn̪ə, məɪʂuːrə meː ʂeːʋɑːkə əʋəʂərə ɦəmərɑː ʃriː n̪ət͡ʃɪkeːt̪ɑːd͡ʒiːkə kələməʂə̃ bʰeːʈələ t͡ʃʰələ.

ʈɑːriːkʰə koːn̪ə rəɦəɪkə ʂeː moːn̪ə n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ, ɦə̃, 2009kə d͡ʒulɑːiː mɑːʂə rəɦələ ɦeːt̪əɪkə. eːɦɪbeːrə gɑːməʂə̃ məɪʂuːrə bʰɑːjɑː koːləkɑːt̪ɑː ʈɪkəʈə t͡ʃʰələ. ʂəɦərəʂɑː ʂə̃ ʂɪjɑːləd̪əɦə 7 bəd͡ʒeː bʰoːreː pəɦũt͡ʃɪ geːlə rəɦiː. ɦɑːʋəɽɑːʂə̃ məɪʂuːrəkə reːləgɑːɽiː ɑːbə 8 bəd͡ʒeː rɑːt̪ɪmeː bʰeːʈət̪ə. bʰərɪ d̪ɪn̪ə kiː kərəbə? koːn̪ɑː ʂəməjə kəʈət̪ə? moːn̪əmeː ɑːeːlə, kɪeːkə n̪əɦɪ proː. əɳɪmɑː ʂĩɦəkə d̪ərʃən̪ə kə' leːlə d͡ʒɑːjə? ɦəmərɑː pət̪ɑː buːd͡ʒʰələ rəɦəjə, A-132, leːkə gɑːrɖeːn̪ə, koːləkɑːt̪ɑː. ʂoːt͡ʃələɦũ d͡ʒeː əpən̪ə bəɪgə 'əmɑːn̪ət̪iː gʰərə'meː rɑːkʰɪ ɦun̪əkərə d̪ərʃən̪ə kə' ɑːbiː.

reːləʋeːkə kərmət͡ʃɑːriː kəɦələkə- "bəɪgə mẽː kʰɑːn̪eː-piːn̪eː kiː kut͡ʃʰə ʂɑːməgriː ɦoː t̪oː n̪ɪkɑːlə liːd͡ʒɪeː n̪əɦĩː t̪oː t͡ʃuːɦeː bəɪgə koː kut̪ərə d̪ẽːgeː". moːn̪ə pəɽələ d͡ʒeː eːɦɪbeːrə əeːbɑːkɑːlə ɦəmərə mɑːjə goːʈeːkə kɪloː mũːgəkə d̪ɑːlɪ d̪eːn̪eː t͡ʃʰəliːɦə. ɦəmə d̪ɑːlɪkə oː poːʈəriː əpən̪ɑː bəɪgəʂə̃ n̪ɪkɑːlɪ ɦəɪɳɖəbəɪgəmeː rɑːkʰɪ leːləɦũ. 12 bəd͡ʒeː d̪uːpəɦərəkə ʂəməjə rəɦələ ɦeːt̪əɪkə. ɦəmə leːkə gɑːrɖeːn̪ə d̪ɪʂə bɪd̪ɑː bʰeːləɦũ. d̪ɑːlɪkə poːʈəriː ɦəmərɑː ʂə̃gəɦɪ rəɦəeː.

A-132, leːkə gɑːrɖeːn̪ə. gʰə̃ʈiː (kɔləbeːlə) bəd͡ʒeːbɑːkə prəjoːd͡ʒən̪ə n̪əɦɪ pəɽələ. gʰərəkə mukʰjə d̪ʋɑːrəkẽː d̪eːkʰət̪əɦɪ pət̪ɑː lɑːgɪ geːlə t͡ʃʰələ

d͡ʒeː eːɦɪ gʰərəkə mərəmmət̪ɪkə kaːd͡ʒə t͡ʃəlɪ rəɦələ ət͡ʃʱɪ. mukʰjəd̪ʊaːrəkə ɦɔlən̪umaː gʰərəmeː bəɦut̪ə raːʂ̪ə t͡ʃiːd͡ʒə-biːt̪ə ʂ̪əbʰə t͡ʃʱɪt̪ɪrə-bɪt̪ɪrə bʰeːlə rəɦəɪkə. kət̪əɦu t͡ʃuːn̪aːkə kʰurət͡ʃən̪ə t̪ə̃ kət̪əɦũ bɪd͡ʒəliːkə n̪əbəkaː-purən̪əkaː t̪aːrə, bəlbə aːd̪ɪ. gʰərəkə biːt͡ʃoːbiːt͡ʃə eːkət̪ʰaːmə bəɦut̪ə raːʂ̪ə ʂ̪əmaːn̪ə ʂ̪əbʰə d͡ʒəmaː kəeːlə rəɦəɪkə, d͡ʒaːɦɪpərə d͡ʒʰãːpələ kəpəɽaː ʂ̪eːɦoː d̪ʰuːlə-d̪ʰuːʂ̪ərɪt̪ə bʰə' geːlə rəɦəɪkə. ɦəməraː oːɦɪ gʰərəkə d̪ʊaːrə pərə pəɦũt͡ʃəbaːkə d̪eːriː kiː kɪt͡ʃʱueː kʂəɳəmeː eːkəʈaː d̪ɪʊjə ʊjəkt̪ɪt̪ʊə ɦəməraː ʂ̪oːd͡ʒʰaːmeː aːbɪ kəeː ʈʰaːɖʰɪ bʰə' geːliːɦə. gəurə ʊərɳə, ud͡ʒd͡ʒərə d̪ʰəpə-d̪ʰəpə keːʃə, n̪iːlə rə̃gəkə pəʈʈiːd̪aːrə paːɽʰɪ bəlaː ud͡ʒd͡ʒərə d̪ʰəpə-d̪ʰəpə ʂ̪aːɽiː, d̪aːlɪ-t̪ərəkaːriːʂ̪ə̃ ʂ̪aːn̪ələ ɦaːt̪ʰə (ɦəməraː bud͡ʒʰaːeːlə d͡ʒeː oː bʰoːd͡ʒən̪ə kə' rəɦələ t͡ʃʱəliːɦə). ɦəmə t͡ʃərəɳə ʂ̪pərʃə keːlɪeːn̪ɪ. oː puːt͡ʃʱələt̪ʰɪ, əɦãː keː?

"d͡ʒiː ɦəmərə n̪aːmə ʃə̃bʰu...d͡ʒɪlaː-ʂ̪əɦərəʂ̪aː.... ɦəmə bʰaːrət̪iːjə bʰaːʂaː ʂ̪ə̃ʂ̪t̪ʰaːn̪ə, məɪʂ̪uːrə meː kaːd͡ʒə kə' rəɦələ t͡ʃʱiː, əpən̪eːkə d̪ərʃən̪aːrt̪ʰə aːeːlə t͡ʃʱiː."

"ɦəmərə əɦoːbʰaːgjə! bubuː (proː. ud̪əjə n̪aːraːjəɳə ʂ̪ĩɦə) keːɦən̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ? ɦun̪əkə ʂ̪ʊaːʂ̪t̪ʰjə keːɦən̪ə t͡ʃʱən̪ɪ? n̪iːkə d͡ʒəkãː rəɦəɪt̪ə t͡ʃʱiː n̪eː? məɪʂ̪uːrə ʃəɦərə keːɦən̪ə laːgələ? məɪt̪ʰɪliːkə leːlə kaːd͡ʒə keːn̪ɪɦaːrə əɦãː ʂ̪əbʰə kət̪eːkə goːʈeː t̪ʰɪkəɦũ oːɦɪʈʰaːmə? eːkʰən̪ə oːt̪əeː məɪt̪ʰɪliːkə leːlə koːn̪ə-koːn̪ə kaːd͡ʒə ʂ̪əbʰə t͡ʃəlɪ rəɦələ t͡ʃʱəɪkə? əɦãː

s̪əbʰə n̪əʋə t̪uːrəkə loːkə t̪ʰɪkəɦũ, kʰuːbə meːɦən̪ət̪ɪs̪ə̃ kɑːd͡ʒə kəruː. ɑːbə əɦĩː s̪əbʰə məɪt̪ʰɪliːkə bʰəʋɪʂjə t̪ʰɪkəɦũ. bubuːoː s̪əpərɪʋɑːrə ɑːbəeːbəlɑː rəɦət̪ʰɪ, mud̪ɑː n̪əɦɪ ɑːbɪ s̪əkəlɑːɦə. kiː kərəbəɪ, d͡ʒeː d͡ʒət̪əbeː pəɪgʰə pəd̪ə pərə, t̪ɪn̪əkɑː d͡ʒʰə̃d͡ʒʰəʈoː t̪ət̪əbeː. d̪eːkʰəɪ n̪əɪ t͡ʃʰɪjəɪ gʰərəkə d̪əʃɑː! eːkʰən̪ə s̪əbʰəʈɑː kɑːd͡ʒə ɦəməɦĩː kərəbɑː rəɦələ t͡ʃʰiː. n̪eː bubuːkẽː pʰuːrəs̪əʈɪ n̪eː əd͡ʒəjəkẽː.... gɑːɽiː kəeː bəd͡ʒeː ət͡ʃʰɪ? ...ɑːɦɪ ɾeː bɑː! s̪eː koːn̪ɑː ɦoːeːt̪ə! bɪn̪ɑː bʰoːd͡ʒən̪ə keːn̪eː əɦɑ̃ː koːn̪ɑː d͡ʒɑːeːbə? kʰɑː lɪə, ɦəməroː oːɦɪʈʰɑːmə gəməɪjeː bʰoːd͡ʒən̪ə bʰeːʈət̪ə. ...əɦɑ̃ː t̪ə̃ gɑːməs̪ə̃ ɑːbɪ rəɦələ t͡ʃʰiː. mɑːjə kʰuːbə n̪iːkə n̪ukuːt̪ə bən̪ɑː kə' kʰuəun̪eː ɦeːt̪iːɦə, t̪ɪləuriː, əd̪əuriː, ərɪkə̃t͡ʃən̪əkə s̪ɑːgə.... eːt̪əeː oː s̪əbʰə t͡ʃiːd͡ʒə kət̪əeː bʰeːʈət̪ə? ʃəɦərəkə d͡ʒiːʋən̪ə. ɦəmərɑː t̪ə̃ eːkʰən̪əɦũ d͡ʒeː mɑːʈɪkə kʰɑːpəɽɪmeː bʰuːd͡ʒələ ɑː d͡ʒɑ̃ːt̪əmeː d̪ərəɽələ mũːgə d̪ɑːlɪkə s̪mərən̪ə əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ t̪ə̃ moːn̪ə ɦoːɪeː d͡ʒeː gɑːməɦɪ d͡ʒɑː kəeː rəɦiː. mud̪ɑː ɑːbə s̪eː s̪ə̃bʰəʋə n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ. ɦeː d̪eːkʰɪjəukə ɦəməɦũ keːɦən̪ə loːkə t͡ʃʰiː! ɦəmə eːkʰən̪ə d̪ʰərɪ əɦɑ̃ːkẽː bəɪs̪əbɑːkə leːlə n̪əɦɪ kəɦɪ s̪əkələɦũ. kət̪ə' bəɪs̪ɑːu! ɦeː, eːt̪əeː ɑːu! bəɪs̪uː!"

oːɦɪ gʰərəkə eːkəʈɑː koːn̪əmeː d̪uː-t̪iːn̪əʈɑː kurs̪iː t͡ʃʰələɪkə ɑː eːkəʈɑː t͡ʃʰoːʈə-s̪ən̪ə ʈeːbulə. ʈeːbulə pərə t̪ʰɑːriːmeː lɑːgələ ɦun̪əkərə bʰoːd͡ʒən̪ə d͡ʒɑːɦɪmeː s̪ə̃ oː kɪt͡ʃʰueː kəurə kʰeːn̪eː ɦeːt̪iːɦə. kʰeːləɦɑː bʰɑːgəkə t̪ʰɑːriː s̪ukʰɑː geːlə t͡ʃʰələɪkə. ɦun̪əkərə əĩʈʰə ɦɑːt̪ʰəkə d̪ɑːlɪ-t̪ərəkɑːriː s̪eːɦoː s̪uːkʰɪ kəeː ʈəʈɑː geːlə t͡ʃʰələn̪ɪ.

oːɦɪ kurʂiː pərə ɦəmə d̪un̪uː goːʈeː ʂoːd͡ʒʰɑː-ʂoːd͡ʒʰiː bəɪʂɪ geːləɦũ.

"ɦə̃! t̪ə̃ ɦəmə kəɦəɪt̪ə rəɦiː d͡ʒeː..."

oː bɑːd͡ʒɪt̪eː d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʰəliːɦə, ɑː ɦəmə! ɦəmərə d̪ʰjɑːn̪ə ɑːbə ɦun̪əkərə koːn̪oː gəppə pərə n̪əɦɪ rəɦəeː. ɦəmə d̪oːʂəreː d̪un̪ɪjɑːmeː t͡ʃəlɪ geːlə rəɦiː. ɦəmə əpən̪ɑː moːn̪əmeː ɦun̪əkərə ʋəɪɦə ʂəbʰə bɑːt̪ə d̪oːɦərɑː rəɦələ t͡ʃʰələɦũ, "buːbuː keːɦən̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ..., məɪt̪ʰɪliːkə leːlə kɑːd͡ʒə keːn̪ɪɦɑːrə..., əɦĩː ʂəbʰə ɑːbə məɪt̪ʰɪliːkə bʰəʋɪʂjə t̪ʰɪkəɦũ..., kʰɑːpəɽɪmeː bʰuːd͡ʒələ ɑː d͡ʒɑ̃ːt̪əmeː d̪ərəɽələ mũːgəkə d̪ɑːlɪ...."

"mũːgəkə d̪ɑːlɪ!"

ɦəmərɑː bʰeːlə d͡ʒeː mũːgə d̪ɑːlɪkə poːʈəriː t̪ə̃ ɦəmərɑː ləgə ət͡ʃʰɪeː ɦəmə ɦɪn̪əkɑː d̪ə' d̪əɪt̪ə t͡ʃʰɪjən̪ɪ. pʰeːrə moːn̪ə kəɦəeː d͡ʒeː 'd̪uːrə d͡ʒiː! eːt̪əbɑː rɑːʂə mũːgəkə d̪ɑːlɪ ɦɪn̪əkɑː d̪əeː əɦɑ̃ː ʂud̪ɑːmɑːkə pəd̪ə prɑːpt̪ə kərəeː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʰiː?'

ə̃t̪ət̪oːgət̪ʋɑː ɦəmə ɦun̪əkɑː kəɦəlɪjən̪ɪ, "d͡ʒiː, ɦəmərɑː ləgə t̪ʰoːɽeːkə mũːgəkə d̪ɑːlɪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒə̃ əpən̪eːkẽː koːn̪oː əʂəukərjə n̪əɦɪ ɦoː t̪ə̃ əpən̪eː eːkərɑː ʂʋiːkɑːrə kəeːlə d͡ʒɑːoː."

oː kəɦələn̪ɪ, "əʂəukərjə koːn̪ə? əɦɑ̃ː ɦəmərə ʂɑːʂurəkə loːkə t͡ʃʰiː, ɦəmərə d͡ʒɪlɑː (ʂəɦərəʂɑː)kə loːkə t͡ʃʰiː, mɪt̪ʰɪlɑːkə loːkə t͡ʃʰiː, d̪ɪə! d̪ɪə!"

ɦəmə poːʈəriː ɦun̪əkɑː d̪ɪs̪ə bəɽʰɑː d̪eːlɪjən̪ɪ.

oː oːɦɪ t͡ʃʰoːʈə-s̪ən̪ə poːʈəriːkẽː ɦɑːt̪ʰəmeː ləeː n̪ɑːkəs̪ə̃ s̪əʈɑː kəeː s̪ũːgʰələn̪ɪ... ɑːɦə! əpuːrʊə! kʰɑːpəɽɪmeː bʰuːd͡ʒələ ɑː d͡ʒɑ̃ːt̪əmeː d̪ərəɽələ mũːgəkə d̪ɑːlɪ...əpuːrʊə gəməkə!

"..........."

əbəɪt̪ə kɑːlə ɦun̪əkə t͡ʃərəɳə s̪pərʃə keːn̪eː t͡ʃʰələɦũ t̪ə̃ oː ɑːʃiːrʊət͡ʃən̪ə d̪eːn̪eː t͡ʃʰəliːɦə, "d͡ʒiːbuː! kʰuːbə t̪ərəkkiː kəruː!"

ɑːɪ pʰeːrə ʋəeːɦə s̪əmɑːt͡ʃɑːrə moːn̪ə pəɽɪ geːlə "məɪt̪ʰɪliː s̪ɑːɦɪt̪jə kiː s̪uprəs̪ɪd̪d̪ʰə leːkʰɪkɑː ʃriːmət̪iː əɳɪmɑː s̪ĩɦə kɑː n̪ɪd̪ʰən̪ə." t̪ə̃ ɦun̪əkə oː ɑːʃiːrʊət͡ʃən̪ə "d͡ʒiːbuː! kʰuːbə t̪ərəkkiː kəruː!" moːn̪ə pəɽɪ geːlə. s̪n̪eːɦɪlə ɑːʃiːrʊət͡ʃən̪əkə s̪n̪eːɦɪlə gəməkə!!!

-ɖɔ. ʃə̃bʰu kumɑːrə s̪ĩɦə, s̪ə̃pərkə s̪uːt̪rə : 9986890429

əpən̪ə mə̃t̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.2.roːʃən̪ə d͡ʒən̪əkəpuriː- n̪əʈəkɪjɑː

roːʃən̪ə d͡ʒən̪əkəpuriː

n̪əʈəkɪjaː

mələ̃gəʋaːmeː bʰoːrəkaː d̪əs̪ə bəd͡ʒeː .

meːgʰən̪aːt̪ʰə baːd͡ʒələ -"moːʈərəs̪aːɪkələ t̪ə d̪oːs̪ərɪeː oːrɪ leː geːləɪ . bəs̪eː s̪eː t͡ʃəleː pərət̪əɪ ."

"ɦoːt̪əɪ ."-bʰoːreː s̪ə n̪əʋələpurə t̪əkəkeː jaːt̪raːkeː leːlə oːkərə moːʈərəs̪aːɪkələkeː prət̪ɪkʂaː s̪əmaːpt̪ə bʰeːlə . bəɪgə uʈʰaː meːgʰən̪aːt̪ʰəkeː paːt͡ʃʰu paːt͡ʃʰu oːɦoː bɪd̪aː bʰə'geːlə .

oː pərəs̪uː s̪ãːd͡ʒʰəmeː, kɪt͡ʃʰu ən̪ɦaːreːmeː, eːɦɪ d͡ʒɪlaː s̪əd̪ərəmukaːməmeː aːjələ t͡ʃʰələ . ut̪piːɖɪt̪ə ʋərgəmeː əd̪ʰɪkaːrəkeː leːlə eːkəʈaː aː s̪ə̃gʰərʂəkə t͡ʃeːt̪ən̪aː əbʰɪʋrɨd̪d̪ʰɪ s̪əmbən̪d̪ʰiː eːkəʈaː eːkəd̪ɪn̪əɦaː ən̪t̪ərkrɪjaː goːʂʈʰiːmeː ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə ʋəkt̪aːkeː rupəmeː aːmən̪t̪rɪt̪ə bʰə'kə' aːjələ t͡ʃʰələ oː . mələ̃gəʋaː, paːrəmpərɪkə t͡ʃʰoːʈət͡ʃʰɪn̪ə aː boːrɖərə pərəkeː bəd͡ʒaːrə s̪ə, əkʰən̪ə ʃəɦəroːn̪mukʰə beːs̪eː n̪əmɦərə bəd͡ʒaːrəmeː bəd̪əɪlə geːlə ə_ɪt͡ʃʰə . mud̪aː ə_ɪt͡ʃʰə t̪ə n̪eːpaːleː aː t̪əraːɪeːkeː d͡ʒɪlaː s̪əd̪ərəmukaːmə . eːt̪əɦukə s̪əɽəkə baːlueː aː gɪʈʈiː s̪ə s̪aːleː s̪aːleː bən̪əɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʰə . bərəkʰaː maːs̪ə ʃuru

ɦoːbə' s̪ə d̪uː eːkə məɦɪn̪ɑː pəɦɪn̪eː bən̪ələ iː s̪əɽəkəs̪əbəkeː bɑːluː ɑː kɪt͡ʃʱu gɪʈʈiː, bərəkʰɑːkeː pɑːɪn̪əs̪ə̃geː s̪əɽəkə kɑːt̪əkə kʰəkʰoːrəlɑːɦɑː n̪ɑːliːmeː bəɦɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə, ɑː s̪ɑːlə bʱə_ɪrə ɦɑːkɪmə ɦukkɑːmə, mə̃t̪riː, n̪eːt̪ɑːs̪əbəkeː ʋɪd̪eːʃiː gɑːɽiːs̪əbə s̪əɽəkəpərə ʈəɦələɪt̪ə ʋɑː s̪əɽəkə kɑːt̪əmeː t͡ʃələɪt̪ə loːkəs̪əbə s̪ə̃gə bərəməs̪ɪjɑː d̪ʱurəkʰeːlə kərəɪt̪ə rəɦəɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə . 'mɑːrə bəɦɑ̃ː......' s̪ə ʃuru kə'kə' gɑːɽiːbəlɑːkeː mɑːt̪rɨpəkʂə ɑː pɪt̪rɨpəkʂəkeː s̪əs̪ʋərə ɑː ʃəɪliːbəd̪d̪ʱə ud̪d̪ʱɑːrə kərəɪt̪ə kɪt͡ʃʱu loːkə d̪ʱuːrɑː s̪ə bʱərələ keːʃə d͡ʒʱɑːɽəɪt̪ə, n̪ɑːkeːmeː əʊ̃ɽiː gʱus̪ɪjɑːkə' s̪ɑːpʱə kərəɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə . mʊ̃ːɦəmeː kət͡ʃəkət͡ʃɑːɪt̪ə bɑːluː eːn̪ɑː t̪ʰuːkəɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə d͡ʒeːn̪ɑː gɑːɖə̃ɪeː pərə t̪ʰukən̪eː ɦoː . n̪əd͡ʒəɪrə uʈʰɑːkə' d̪uːrə d̪rɨʂʈɪkʂɪt̪iːd͡ʒə s̪ə uɽəɪt̪ə d̪ʱuːrɑːkə biːt͡ʃə ɦeːrɑːɪt̪ə ʋɑː ɦeːrɑːgeːlə gɑːɽiː d̪ɪs̪ə t̪əkəɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə . ɑː 's̪ɑːlɑː iː d̪eːʃeː eːɦən̪eː ɦə_ɪ' s̪ən̪əkeː koːn̪oː d̪eːʃə s̪əmbən̪d̪ʱiː ɖɑːjələgəs̪ə̃geː pəɦɪn̪əɦĩː d͡ʒəkɑː s̪ə̃giː s̪əbəɦəkə gəppəmeː məs̪əguːlə bʱə' d͡ʒɑːɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʱə . ɑː kɪt͡ʃʱu bʱəd̪rəd͡ʒən̪ə 'uɦə̃ !' s̪ən̪ə s̪ə̃kʂɪpt̪ə ʈɪppəɳiː ʋjəkt̪ə kərəɪt̪ə t͡ʃʱə_ɪt̪ʰə, s̪əliːkɑː ɑː ʃɑːn̪ə s̪ə keːʃə d͡ʒʱɑːɽəɪt̪ə t͡ʃʱə_ɪt̪ʰə, d͡ʒeːbiː s̪ə rumɑːlə n̪ɪkɑːləɪt̪ə t͡ʃʱə_ɪt̪ʰə, mʊ̃ːɦə kɑːn̪ə poːt͡ʃʱəɪt̪ə t͡ʃʱə_ɪt̪ʰə ɑː gʱərə d͡ʒɑː kə' puːrɳə ʋɑːkjə bəd͡ʒəɪt̪ə t͡ʃʱə_ɪt̪ʰə -"iː s̪əɽəkəs̪əbə t̪ə pəɪd̪ələ t͡ʃələ' d͡ʒoːkərə rəɦɪeː n̪ə_ĩ geːləɪ ."

ɦəreːkə s̪ərəkɑːrə pərɪʋərt̪ən̪əmeː eːɦɪ d͡ʒɪlɑː s̪ə mə̃t̪riː prɑːjəɦə̆ rəɦɪt̪eː ə_ɪt͡ʃʱə . əkʰən̪oː eːɦɪ d͡ʒɪlɑːkə

d̪uː ʈɑː mə̃t̪riː ə_ɪt͡ʃʰə . s̪t̪ʰɑːn̪iːjə ʋɪkɑːs̪ə mə̃t̪riː, d͡ʒeː ələkəʈərɑːmeː mɪlɑːkə' gɪʈʈiː ɑː bɑːluːkə ən̪ən̪t̪ə məɦɑːbʰoːd͡ʒən̪ə kə' rəɦələ ə_ɪt͡ʃʰə, ɑː d̪oːs̪ərə peːʈroːlɪjəmə mə̃t̪riː, d͡ʒeː ɖiːd͡ʒələ, peːʈroːlə ɑː eːləpiːd͡ʒiː gəɪs̪əkeː məs̪t̪ə məs̪t̪ə pɑːn̪ə kə'kə' əpən̪ə əgɪləkɑː d̪əʃə pus̪t̪ɑːkeː t̪rɨpt̪ə kə'rəɦələ ə_ɪt͡ʃʰə . 'ʋɑːɦə mə̃t̪riːd͡ʒiː s̪əbə ! ɑː d͡ʒəjə ɦoː mələ̃gəʋɑː ! ....' , oːkərɑː mən̪eːmən̪ə ɦə̃s̪ɑː geːləɪ .

mud̪ɑː ɑːiː s̪əɽəkəpərə d̪ʰuːrɑː kəmmeː uɪɽə rəɦələ t͡ʃʰələ, ɑː s̪əɽəkə s̪eːɦoː kɪt͡ʃʰu s̪ɑːpʰə bud͡ʒʰəjələɪ oːkərɑː . "s̪əɽəkə pərə bud͡ʒʰɑːɪt͡ʃʰəɪ d͡ʒeːn̪ɑː bʰoːreː bʰoːreː pɑːɪn̪ə pəʈəun̪eː t͡ʃʰəɪ . koːn̪oː mə̃t̪riː d͡ʒən̪t̪riː ɑːjələ t͡ʃʰəɪ kɪ ?"- oː put͡ʃʰələkə .

"ɦə̃ ! peːʈroːlɪjəmə mə̃t̪riːkeː əbɑːɪ ɦə_ɪ ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bɑːd͡ʒələ .

"kət̪eːkə n̪iːkə ɦoːɪt̪əɪ d͡ʒə̃ s̪əbə d̪ɪn̪ə kə' eːkəʈɑː mə̃t̪riː əbəɪt̪ə, iː s̪əd̪ərəmukɑːmə ud͡ʒɪjɑː d͡ʒɑːɪt̪ə - s̪əpʰɑː ɑː ʋɪkəs̪ɪt̪ə ."- oː t͡ʃəulə kəjələkə .

"n̪iːmən̪eː ɦə_ɪ d͡ʒeː kəɦɪjoː kɑːlə əbəɪ ɦə_ɪ s̪ərə ! əkʰən̪iː d̪uːrə s̪ə gɪʈʈiːeː bɑːluː kʰɑːɪ ɦə_ɪ ɑː t̪eːlə piːbəɪ ɦə_ɪ . s̪əbə d̪ɪn̪ə d͡ʒeː ət̪əɪ t̪ə eːkərɑː s̪əbəkeː s̪ʋɑːgət̪əmeː s̪əd̪ərəmukɑːmeː s̪ɑːpʰə ɦoː d͡ʒət̪əɪ ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bʰəbʰɑː kə' ɦə̃s̪ələ . meːgʰən̪ɑːt̪ʰə oːkərə s̪t̪ʰɑːn̪iːjə s̪əɦəjoːgiː ə_ɪt͡ʃʰə .

"uppərə əɦɑ̃ːs̪əbə s̪ərəkɑːrəkeː ɑː mə̃t̪riːs̪əbəkeː kət̪ʰɪlɑː n̪ə kut͡ʃʰə kəɦəɪ t͡ʃʰɪjəəɪ ? əɦɑ̃ːs̪əbə t̪ə

s̪ə̃gʱərʂə ɑː əd̪ʱɪkɑːrəkeː pɑːʈʰə pəɽʱəbəɪ t͡ʃʱɪjəɪ ."- meːgʱən̪ɑːt̪ʰə ɦə̃s̪ɪt̪eː ɦə̃s̪ɪt̪eː gəmbʱiːrə prəʃn̪ə kəjələkə .

"ɦəməs̪əbə t̪ə ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə t͡ʃʱɪjəɪ n̪eː, ut̪əpiːɽən̪əkeː t̪ət̪ʰjɑ̃ːkə ɑː əd̪ʱɪkɑːrə s̪əmbən̪d̪ʱiː kɑːn̪uːn̪iː ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː ɑː kɑːn̪uːn̪iː s̪ə̃gʱərʂə keː bɑːreːmeː d͡ʒɑːn̪əkɑːriː t̪ə d̪eːbeː kərəɪ t͡ʃʱɪjəɪ ."- oː d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"leːkɪn̪ə kʰɑːliː d͡ʒɑːn̪əkɑːrɪeː d̪eːlɑː s̪ə t̪ə n̪ə ɦoːt̪əɪ, gʱəoːʈɑːloːs̪əbə t̪ə kɑːgəd͡ʒə pəʈʈərə mɪlɑːɪeːkeː ɦoːɪ ɦə_ɪ ."- meːgʱən̪ɑːt̪ʰəkeː s̪ʋərəmeː ʋɪʈrɨʂɳɑː t͡ʃʱələ .

"ɦəməs̪əbə d͡ʒəɪ ɑːɪeːn̪əd͡ʒiːoːmeː kɑːmə kərəɪ t͡ʃʱiː, oː t̪ət̪ʰjɑ̃ːkə ɑː kɑːn̪uːn̪ə s̪ə beːs̪iː n̪ə_ĩ d̪eːkʰəɪ t͡ʃʱəɪ . t̪əɦũ n̪ə_ĩ beːs̪iː d̪eːkʰə, əpən̪ə kɑːd͡ʒə d̪eːkʰə bəs̪ə !"

meːgʱən̪ɑːt̪ʰəkeː mũːɦəpərə kɪt͡ʃʱu n̪ə_ĩ n̪iːkə bʱɑːʋə oːkərɑː bud͡ʒʱəjələɪ . d͡ʒeːn̪ɑː oːkərə bɑːt̪ə n̪ə_ĩ n̪iːkə lɑːgələ ɦoːɪ . meːgʱən̪ɑːt̪ʰə t͡ʃuppeː rəɦələ .

"n̪əməs̪kɑːrə ɦoː meːgʱən̪ɑːt̪ʰə ! keːn̪ɦəroː d͡ʒɑːɪt͡ʃʱɑː kɪ ?"- t̪əkʰən̪eː eːkəgoːʈeː pɑːt͡ʃʱuː s̪ə ʈoːkələkəɪ meːgʱən̪ɑːt̪ʰəkeː .

"n̪əməs̪kɑːrə , n̪əʋələpurə d͡ʒɑːɪt͡ʃʱiː ."- meːgʱən̪ɑːt̪ʰə d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"ɪn̪əkɑː n̪ə t͡ʃɪn̪ɦəlɪjən̪ə ?"

"iː, iː ɦəmərə s̪ərə t͡ʃʱət̪ʰɪn̪ə, əd̪ʰɪkɑːrə ɑː s̪ə̃gʰərʂəkeː ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə . eːgoː goːʂʈʰiːmeː ɑːjələ rəɦələkʰɪn̪ə gə' . ɑːpəs̪ə d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʱət̪ʰɪn̪ə ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə oːkərə pərɪt͡ʃəjə kərəuləkə .

"n̪əməs̪kɑːrə s̪ərə !"- kəɦəɪt̪ə meːgʰən̪ɑːt̪ʰəkə pərɪt͡ʃɪt̪ə eːkəʈɑː gəliːmeː ɦeːrɑː geːlə .

'əd̪ʰɪkɑːrə ɑː s̪ə̃gʰərʂəkə ʋɪʃeːʂəd͡ʒɲə .' əpən̪ə pərɪt͡ʃəjəpərə oː mən̪eːmən̪ə ɦə̃s̪ələ . bəs̪ə s̪ʈəɪn̪ɖə ɑːɪbə geːlə t͡ʃʱələ . gɑːɖiː lɑːgələ t͡ʃʱələ .

"s̪iːʈə t̪ə s̪əbʰbʰeː bʰərə geːlə ɦə_ɪ, pəɪt͡ʃʱələkeː s̪iːʈə pərə bə_ɪʈʰeː pərət̪ə s̪ərə !"-meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bɑːd͡ʒələ .

"kiː kərəbiːɦiː t̪ə, t͡ʃələ . upɑːjə koːn̪ə t͡ʃʱəu d̪oːs̪ərə ?"- oː d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː bə_ɪʈʰuː s̪ərə ! kʰɪɽəkiː s̪ɑːɪɖəmeː bəɖɖeː kud̪əkə'bə_ɪ ɦə_ɪ ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə s̪əlɑːɦə d̪eːləkə .

"ʈʰiːkeː t͡ʃʱəɪ ."- oː kəɦələkə . d̪un̪u goːʈeː bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː bə_ɪs̪ə geːlə . t̪əkʰən̪eː gɑːɖiːkeː ɪn̪d͡ʒən̪ə d͡ʒoːɾə s̪ə gʰərəgʰərɑːjələ ɑː s̪ə̃geːs̪ə̃gə gɑːɽiːkeː s̪ə_ũs̪eː əɖiː bəɖiː ɑː ɑ̃ːd͡ʒərə pɑ̃ːd͡ʒərə kʰəɽəkʰəɽɑː uʈʰələ . pət̪ɑː n̪ə_ĩ kət̪ɑː' ruʈə s̪ə rɪʈɑːjərə bʰə'kə' mələ̃gəʋɑː ruʈəmeː 'ɖɑːlələ' geːlə (t͡ʃə_ɪlə rəɦələ) ə_ɪt͡ʃʱə . oːkərə n̪əd͡ʒəɪrə ɑːguːmeː keː s̪iːʈə ɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbəkeː n̪ə̃gʰəɪt̪ə ɖrɑːɪbʰĩgə s̪iːʈə d̪ɪs̪ə geːlə . ɖrɑːɪbʰĩgə

s̪iːʈəkə uppərə eːkəʈɑː t͡ʃɑːn̪iː uɽələ mũːɽiː n̪əd͡ʒəɪrə ɑːjələ, d͡ʒəkərə pət͡ʃʰɪləkɑː bʰɑːgəmeː t͡ʃən̪d̪rɑːkɑːrə s̪ən̪əpəʈuɑː s̪ən̪ ud͡ʒd͡ʒərə keːʃəkeː pɑːt̪ərə d̪ʰɑːriː n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː mũːɦeː ləʈəkələ t͡ʃʰələ ɑː oːkərɑː biːt͡ʃəmeː n̪əmɦərə mus̪əriːkeː n̪ɑːŋgəɪrə d͡ʒəkɑː ʈəẽːɽʰə-mẽːɽʰə mud̪ɑː s̪iːʈələ s̪õːʈələ ʈiːkiː ləʈəɪkə rəɦələ t͡ʃʰələ . n̪ə_ĩ d͡ʒɑːɪn̪ə kət̪eːkə bəs̪ən̪t̪ə pɑːrə kə'kə' s̪t̪ʰɑːjiː pət̪əd͡ʒʰəɖə'meː prəʋeːʃə kə'rəɦələ t͡ʃʰələ 'gurud͡ʒiː' (ɖrɑːɪbʰərə) !

"ɖrɑːɪbʰərə ɑː gɑːɽiː t̪urɪeː bud͡ʒʰɑːɪt͡ʃʰəɪ ."- oː ɦə̃s̪ələ .

"ɦũ ! ..."-ɖrɑːɪbʰərə d̪ɪs̪ə t̪əkəɪt̪ə meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bɑːd͡ʒələ - "...leːkɪn̪ə bɪs̪əbɑːs̪ə kəru, n̪əʋələpurə pəɦũt͡ʃəbeː kərəbəɪ !"

"mɑ̃ː ! t̪õːɦiː rəks̪ɑː kərɪɦɑː . "- oː mən̪eːmən̪eː prɑːrt̪ʰən̪ɑː kəjələkə .

gɑːɽiːkeː geːʈəpərə t͡ʃɑːɪrə pɑ̃ːt͡ʃə goːʈeː eːkkeː beːrə gɑːɽiːmeː pəɪs̪ələɪ . ɪn̪d͡ʒən̪ə pʰeːrə d͡ʒoːrə s̪ə gʰərəgʰərəjələɪ ɑː kʰəɽəkʰəɽɑːɪt̪ə gɑːɽiː ɑːguː bə_ɪɽʰə geːləɪ . bud͡ʒʰəjələɪ d͡ʒeːn̪ɑː kud̪kɑː d͡ʒɑːjət̪ə, oː d͡ʒʰəʈ d̪ə' əgɪləkɑː s̪iːʈəkə koːn̪ɑː pəkəɽəɪleːləkə . mũːɦə s̪ə pʰeːrə prɑːrt̪ʰən̪ɑː biːd͡ʒə t͡ʃʰɪʈəɪkə geːlrə - 'mɑ̃ː !'

meːgʰən̪ɑːt̪ʰə oːkərɑː d̪eːkʰə kə' mus̪kɑːjələ . t̪əkʰən̪eː eːkəʈɑː d̪ubərə pɑːt̪ərə t͡ʃʰəũɽɑː 'd͡ʒəjə ɦoː' keː t͡ʃən̪ʈʰə ud̪gʰoːs̪ə kərəɪt̪ə oːkərɑː bəgələmeː

ɑːɪbə kə' bə_ɪs̪ə geːlə . kʰɪɽəkiː kɑːt̪əmeː pəɦɪn̪əhiː s̪ə eːkəʈɑː pʰuːləpəɪn̪ʈə, buːs̪s̪ərʈə ɑː t͡ʃəppələ pəɦɪrən̪eː, s̪ɑːmɑːn̪jə mud̪ɑː grɑːmiːɳə ɑː bʰəlɑːd̪əmiːs̪ən̪ə bud͡ʒʰɑːɪʈ̪ə loːkə bə_ɪs̪ələ t͡ʃʱələ . oːɦoː t͡ʃʱəũɽɑː d̪ɪs̪ə t̪əkələkə . t͡ʃʱəũɽɑː ə_ɪgəmut̪t̪ɑː s̪ən̪ bud͡ʒʰəjələɪ oːkərɑː .

gɑːɽiː mələ̃gəʋɑːmeː s̪iːmɑː t͡ʃʱoːɪɽə t͡ʃukələ t͡ʃʱələ . eːɦɪ biːt͡ʃə kɪt͡ʃʱu ɑːoːrə goːʈeː gɑːɽiːmeː t͡ʃəɽʰələ t͡ʃʱələ ɑː d̪un̪u d̪ɪs̪əkə bɪt͡ʃəlɑː kʰɑːliː bʰɑːgəmeː kɪt͡ʃʱu d̪ʰəkkəmə d̪ʰəkkɑː bə_ɪɽʰə geːlə t͡ʃʱələ .

"ɦə̃, lɑːu t̪ə !"-kən̪ɖəkʈərə ɦɑːt̪ʰə pəs̪ɑːrələkə .

"kət̪eː d̪ɪjəoː ? n̪əʋələpurə . d̪uː goːʈeː ."- oː put͡ʃʱələkə .

"eːkə s̪əjə d̪ɪjəu n̪ə ."- kən̪ɖəkʈərə d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"eːkə s̪əjə !"- oː meːgʰən̪ɑːt̪ʰə d̪ɪs̪ə t̪əkələkə . meːgʰən̪ɑːt̪ʰə 'ʈʰəiːkə' meː mũːɽiː ɦɪləjələkə .

"d̪uːhŭ lɑːu n̪ə, əɦũs̪un̪ə kət̪ʰiː kət͡ʃəkət͡ʃə kərəɪ t͡ʃʱəiː !"- kən̪ɖəkʈərə d͡ʒʰəd͡ʒʰəkələ . oː d̪ə' d̪eːləkə .

t͡ʃʱəũɽɑː kʰɪɽəkiː s̪ə bəɦərɑː d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʱələ . kən̪ɖəkʈərə oːkərɑː ʈoːkələkə - "ɦəjə ! bʰɑːɽɑː lɑː ."

"eːt̪əhiː, gəmɦərɪeː t̪ə ut̪ərəbəɪ ."- t͡ʃʱəũɽɑː ʈʰɑːrə s̪ʋərəmeː bɑːd͡ʒələ .

"t̪ə gəmɦərɪjɑːkeː pəɪs̪ɑː n̪ə ləgəɪ ɦə_ɪ kəɪ ?"- kən̪ɖəkʈərə gumɦərəɪt̪ə ɑ̃ːɪkʰə s̪ə oːkərɑː d̪eːkʰələkə ɑː gʰuɪmə geːlə . "keːɦən̪ə keːɦən̪ə pəs̪ɪn̪d͡ʒərə gɑːɽiːmeː t͡ʃəɽʰə d͡ʒɑːɪjə ."- kən̪ɖəkʈərəkeː bəɽəbəɽɑːɦəʈə s̪ɑːpʰə s̪un̪ɑːiː d̪ə'rəɦələ t͡ʃʰələ .

kʰɪɽəkiː kɑːt̪əkə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə ʃɑːjəd̪ə kɑːun̪ʈəreː pərə s̪ə ʈiːkəʈə leːn̪eː t͡ʃʰələ .

gɑːɽiː gət̪ɪ pəkəɪrəleːn̪eː t͡ʃʰələ . s̪əɽəkəkə biːt͡ʃəmeː keː ɦut͡ʃt͡ʃɑː ɦut͡ʃt͡ʃiː (kʰəd̪ʰɪjɑː kʰud̪ʰɪjɑː)meː pərəɪt̪ə n̪ɪkələɪt̪ə gɑːɽiːkeː t͡ʃəkkɑː pət͡ʃʰɪləkɑː s̪iːʈəkeː jɑːt̪riːs̪əbəkeː beːrə beːrə s̪prɪŋgə bəulə d͡ʒəkɑː kud̪kɑː rəɦələ t͡ʃʰələ . kəkʰən̪oː kɑːlə t̪ə oːkərə kəɳʈʰeːmeː s̪ɑ̃ːs̪ə əʈəɪkə d͡ʒɑːɪ . 'pət͡ʃʰɪləkɑː s̪iːʈəkeː mə_ɪrəm oːɦeː d͡ʒɑːn̪əjə d͡ʒeː bə_ɪs̪əjə .'

kən̪ɖəkʈərə eːkəʈɑː ʈʰɑːɽʰə bʰeːlə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəkeː ʈoːkələkəɪ "ɦɑ̃, bʰɑːɽɑː lɑːbɑː !"

pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə kɪt͡ʃʰu rupəɪjɑː kən̪ɖəkʈərəkeː d̪eːləkə .

"kəɦɑ̃ː d͡ʒəjəbəɑː ?"-kən̪ɖəkʈərə put͡ʃʰələkə .

"n̪əʋələpurə ."-pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə kəɦələkə .

"biːs̪ə rupəɪjɑː ɑːroː lɑːbɑː ."- kən̪ɖəkʈərə bɑːd͡ʒələ .

pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə d̪ʰəũs̪ə d̪eːkʰəjələkə -"kət̪ʰiː keː biːs̪ə ?"

"pət͡ʃɑːsə̪ rupəɪjɑː bʰɑːɽɑː ɦə_ɪ ."- kən̪ɖəkʈəroː kəɽəkələ .

"t̪õː d͡ʒeːɦeː kəɦəbəɦoː s̪eːɦeː ɦoːt̪əəɪ ?" - pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə pʰeːrə əĩʈʰələ .

"d͡ʒəld̪iː kərə', ləɑːbə n̪ə t̪ə gɑːɽiː s̪eː ut̪ərə' ."- kən̪ɖəkʈərəkə t̪ɑːʋə kən̪eː ɑːoːrə kəɽɑː bʰeːləɪ .

juʋəkə d͡ʒeːbiː s̪ə kɪt͡ʃʰu ɑːroː rupəɪjɑː n̪ɪkɑːɪlə kə' kən̪ɖəkʈərəkeː ɦɑːt̪ʰəmeː d̪eːləkə . "d̪əʃə rupəɪjɑː ɑːroː ." - kən̪ɖəkʈərə bɑːd͡ʒələ .

"beːs̪iː d̪ʰəɲɪjə_ɪ n̪ə n̪ə d̪eːkʰɑːbeː kəeː ! ɦəməɦũ eːɦɪ bɑː keː loːkə t͡ʃʰiː ."-jubəkə kən̪eː rə̃gəd̪ɑːriːbəlɑː t̪eːʋərə d̪eːkʰəjələkə ɑː kən̪ɖəkʈərəkeː əs̪t̪ʰiːrə s̪ə ɑːguː mũːɦeː gʰumɑːd̪eːləkə . ɑː kən̪ɖəkʈərə juʋəkə keː d͡ʒeːn̪ɑː bɪs̪əɪrə geːlə . oː d̪oːs̪ərə keː ʈoːkələkə - " bʰɑːɽɑː ."

'ɑː ɦəmərɑː s̪ə pət͡ʃɑːs̪ə rupəɪjɑː bʰɑːɽɑː.....' , oː meːgʰən̪ɑːt̪ʰə d̪ɪs̪ə t̪əkələkə . d͡ʒeːn̪ɑː mən̪əkə bɑːt̪ə buɪd͡ʒʰə geːlə meːgʰən̪ɑːt̪ʰə , mus̪kɑːɪt̪ə bɑːd͡ʒələ - "s̪əkəbəɪ s̪ərə ?"

oː kɪt͡ʃʰu n̪ə_ĩ bɑːd͡ʒələ . oːkərɑː jɑːd̪ə pə_ɪrə geːləɪ oːkərə proːd͡ʒeːkʈə prəmukʰə ʃərmɑːd͡ʒiː ɑː d̪ɑːt̪ɑː d̪eːʃəkə ɑːɪeːn̪əd͡ʒiːoːkeː goːrəkɑː kuɪs̪ə s̪mɪt̪ʰə . s̪mɪt̪ʰə, d͡ʒeː kən̪s̪ələʈeːn̪ʈə kʰərt͡ʃə ɑː əpən̪ə ʋɪʋɪd̪ʰə kʰərt͡ʃəkeː bəɦɑːn̪eː proːd͡ʒeːkʈəkeː n̪ɑːməpərə ɑːjələ

pɑːiːmeː s̪ə ɑːd̪ʰɑː s̪ə beːs̪iː əpən̪ɑː d͡ʒeːbiːmeː pəɦɪn̪əɦiː d̪ʰə' ləɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʰə . bɑ̃ːkiː bət͡ʃəlɘmeː s̪ə kɑːrjəkrəməkeː s̪t̪ʰɑːn̪iːjə ɑːjoːd͡ʒəkə, ʃərmɑːd͡ʒiː, oː ɑː oːkərə s̪əɦəkərmiːs̪əbə beːs̪iː s̪ə beːs̪iː rəkəmə əpən̪ɑː d͡ʒeːbiːmeː ɑːbəjə, t̪əkərɑː leːlə kʰĩːt͡ʃɑː t̪ɑːn̪iː ɑː moːlə moːlɑːɪ kərəɪt̪ə rəɦəɪjə . əɦɪn̪ɑː d͡ʒeːn̪ɑː iː kən̪ɖəkʈərə ɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə kəjələkə ə_ɪt͡ʃʰə . kiː bəs̪ə meː, s̪ərəkɑːriː gəɪrəs̪ərəkɑːriː, s̪əbə ʈʰɑːmə moːlə moːlɑːiː ə_ɪt͡ʃʰə, t̪ɑːn̪ɑːt̪ɑːn̪ə ə_ɪt͡ʃʰə . d͡ʒeːn̪ɑː s̪ə_ũs̪eː d̪eːʃeː moːlə moːlɑːiː bʰə'geːlə ɦoː . "

gɑːɽiːkeː ɦərəɦərriː keː t͡ʃiːrəɪt̪ə kʰəlɑːs̪iːkeː t̪eːd͡ʒə s̪ʊərə s̪ə oːkərə mən̪oːlɑːpə bʰə̃gə bʰeːləɪ - "gəmɦərɪjɑː ."

oːkərɑː kɑːt̪əkeː kʰɪɽəkiː ləgə bəɪs̪ələ grɑːmiːɳə bʰəlɑːd̪əmiː bəgələmeː bəɪs̪ələ t͡ʃʰəũɽɑːkeː jɑːd̪ə pɑːrələkəɪ -"gəmɦərɪjɑː ɑː geːloː ."

kən̪ɖəkʈəroːkeː d͡ʒeːn̪ɑː jɑːd̪ə rəɦə_ɪ, oːɦoː ɦɑːkə d̪eːləkəɪ -"ɦə̃.... ut̪ərɑː n̪ə ."

"əgɪləkɑː t͡ʃəukə pərə ut̪ərəbəɪ ."- t͡ʃʰəũɽɑː d͡ʒoːreː s̪ə d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkəɪ . kən̪ɖəkʈərə d͡ʒeːn̪ɑː mən̪eːmən̪eː gɑːɪrə d̪eːn̪eː ɦoːɪ, oːkərə ɑ̃ːɪkʰə meː t̪eːɦən̪eː bʰɑːʋə t͡ʃʰələ, məud̪ɑː mũːɦə s̪ə kɪt͡ʃʰu n̪ə_ĩ bɑːd͡ʒələ . t͡ʃʰəũɽɑː d͡ʒeːn̪ɑː kən̪ɖəkʈərəkeː bʰɑːʋə buɪd͡ʒʰə rəɦələ t͡ʃʰələ, oː mus̪kɑːjələ ɑː əpən̪ə n̪əŋəʈə_ɪbəlɑː n̪əd͡ʒəɪrə s̪ə eːmɦərə oːmɦərə

t̪əkələkə ɑː d͡ʒoːrə s̪ə n̪ɑːrɑː ləgəjələkə - " t͡ʃəmeːlɪjɑː mɑːiːkiː d͡ʒəjə !"

t͡ʃəmeːlɪjɑː mɑːiː d̪uː s̪ʈoːpeːd͡ʒə ɑːroː ɑːguː keː t͡ʃəukə t͡ʃʰələ . t͡ʃʰəũɽɑːkeː boːliː ɑː bʰɑːʋə n̪ɑ̃ːgəʈə t͡ʃʰələ . t͡ʃʰəũɽɑː d̪eːkʰə' meː t̪ə s̪ɪkɪeː pəɦələmɑːn̪ə t͡ʃʰələ, t̪əɪjoː iː t̪eːʋərə ? ʋɑːɦə ! 'əɦɪn̪ɑː d͡ʒeː məlɑ̃gəʋɑː ɑː məlɑ̃gəʋɑː kiː, d̪əeːʃeːkeː loːkəs̪əbə mə̃t̪riː, ɦɑːkɪmə ɦukkɑːmə ɑː s̪ərəkɑːrəkeː t̪eːʋərə d̪eːkʰɑːbə' s̪əkɪt̪əɪ !'- oː mən̪eːmən̪eː s̪oːt͡ʃələkə . t̪əkʰən̪eː gɑːɽiː pə_ɪrə geːləɪ ɦut͡ʃt͡ʃɑːmeː . pət͡ʃʰɪləkɑː s̪iːʈəpərəkeː s̪əbəgoːʈeːkeː kud̪kɑː geːləɪ . əs̪əɑːʋəd̪ʰɑːn̪ə oːkərə t̪ə mɑːt̪ʰɑː d͡ʒeːn̪ɑː bəs̪əkeː t͡ʃʰət̪ə s̪ə ʈʰoːkərɑː d͡ʒɑːiː, t̪eːn̪ɑː bud͡ʒʰəjələɪ . oː d͡ʒoːrə s̪ə əgɪləkɑː s̪iːʈə pəkərələkə . '.....t̪ə d͡ʒən̪ət̪ɑːkeː gɑːɽiː əɦɪn̪ɑː ɦut͡ʃt͡ʃɑːmeː pərət̪ə ɑː oːkərə mɑːt̪ʰə bəs̪ə s̪ə ʈʰoːkərɑːjət̪ə .'- oː mən̪eːmən̪eː ɦə̃s̪ələ ɑː ʃʋeːt̪əkeːʃiː ɖrɑːɪbʰərə d̪ɪs̪ə t̪əkələkə . ɖrɑːɪbʰərə d͡ʒeːn̪ɑː əʋɪt͡ʃələ s̪un̪ɑːmiːmeː d͡ʒəɦɑːd͡ʒə kʰeːɪbə rəɦələ t͡ʃʰələ . oːkərə mus̪əriːkeː n̪ɑːŋgəɪrəbəlɑː ʈiːkiː ɦiːlə rəɦələ t͡ʃʰələ . eːɦɪ s̪un̪ɑːmiːmeː t͡ʃʰəũɽɑː pʰeːrə n̪ɑːrɑː ləgəulələkə - 't͡ʃəmeːlɪjɑː mɑːiː kiː d͡ʒəjə !'

əgɪləkɑː s̪iːʈə pərəkeː goːləgəlɑː, oːt͡ʃʰə lũgiː ɑː plɑːs̪ʈɪkəkeː t͡ʃəppələ pəɦɪrən̪eː eːkəʈɑː pəɦələmɑːn̪ə s̪ən̪ əd̪ʰəbəɪs̪u grɑːmiːɳə, t͡ʃʰəũɽɑː pərə ʋjɑ̃gjə kəjələkə -"mɑːn̪əlɪjəu reː bəuʋoː t̪oːroː !"

"s̪ɑːt̪oː d̪ɪn̪ə əbəɪ d͡ʒɑːɪt͡ʃʱiː, bəɪd̪ɑːrət̪ʰiːjoː s̪eː pə_ɪs̪ɑː leːt̪əɪ, t̪ə kə_ɪs̪eː ɦoːt̪əɪ ? pʰeːn̪u d̪ʰən̪ɪkə rəɦət̪əɪ t̪ə eːgoː bɑːt̪ə, kiː ɦoː kɑːkɑː ?"- t͡ʃʱəũɽɑː ʃɑːn̪ə d͡ʒʱɑːrələkə .

eːkəʈɑː t͡ʃəukə ɑːjələ . gɑːɽiː rukələ ɑː pʰeːrə t͡ʃələlə . kɪt͡ʃʱu ut̪ərələ ɑː kɪt͡ʃʱu beːs̪ɪeː t͡ʃəɽʰələ . gɑːɽiːmeː gəɦəmɑː gəɦəmiː kɪt͡ʃʱu ɑːroː bə_ɪɽʰə geːlə . bʰɑːɽɑː d̪eːn̪ɑːiː ɑː leːn̪ɑːiːkeː krəməmeː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə ɑː kən̪ɖəkʈərəkeː t̪iːʋrə ɑː məd̪ʰd̪ʰɪmə s̪ʋərə gɑ̃ːjə bʰɑ̃ːjəkeː biːt͡ʃə s̪un̪ɑːiː d̪ə'rəɦələ t͡ʃʱələ . geːʈəpərə kən̪ɖəkʈərəkeː s̪ʋərə s̪un̪ɑːiː d̪eːləkə - " geːʈəpərə bʰiːɽə n̪ə kəru, pɪt͡ʃʱɑːɽiː d͡ʒɑːu ." s̪əmbʰəʋət̪əɦə̆ oː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbəkeː d̪ʰəkɪjəeːboː kəjələkə . eːɦɪ d̪ʰərəpʰəriːmeː kən̪eː kʰəs̪əɪt̪ə pərəɪt̪ə eːkəʈɑː kən̪eː ɦeːbʰiːʋeːʈə juʋəkə oːkərɑː s̪ə d̪uː s̪iːʈə ɑːguː n̪əd͡ʒəɪrə ɑːjələ . pəɦɪlə n̪əd͡ʒəɪrə meː oː, n̪iːlə rɑ̃gəkə d͡ʒiːn̪s̪ə pəɪn̪ʈə ɑː piːjərəkɑː bʰeːs̪ʈə pəɦɪrən̪eː oːɦɪ juʋəkəkeː pɑːt͡ʃʱueː s̪ə d̪eːkʰələkə . juʋəkə əpən̪ə d͡ʒʱõːʈɑːs̪ən̪ə d͡ʒʱəməʈəgərə n̪əmɦərə keːʃəkeː rəbərə bəɪn̪ɖə s̪ə bən̪ɦən̪eː t͡ʃʱələ . ɑː əpən̪ə s̪uːʈəkeːs̪ə s̪iːʈə s̪ə upərə bən̪ɑːoːlə geːlə s̪ɑːmɑːn̪ə rɑːkʰə'bəlɑː kʰɑːn̪ɑːməeː rɑːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʱələ .

oː ʋɪs̪mɪt̪ə bʰeːlə . eːɦɪ ʃud̪d̪ʰə grɑːmiːɳə ks̪eːt̪rəmeː ət̪jɑːd̪ʰun̪ɪkə ʃəɦərəkə pʰəɪs̪ən̪ə kət̪ə' s̪ə ɑːjələ ? s̪uːʈəkeːs̪ə rəkʰəlɑːkə bɑːd̪ə juʋəkə t͡ʃɑːrud̪ɪs̪ə n̪əd͡ʒəɪrə gʰuməjələkə . ʃɑːjəd̪ə kət̪əu kʰɑːliː s̪iːʈə kʰoːɪd͡ʒə rəɦələ t͡ʃʱələ . s̪ugəɽʰə ɑː

s̪ʊət͡ʃt͡ʃʰə n̪əjən̪ə n̪əks̪əbəlɑː oːɦɪ juʊəkəkə t͡ʃeːɦərɑː ɑː ɑ̃ːɪkʰəmeː kəlɑːt̪məkə ɑː koːmələ bʰɑːʊə s̪t̪ʰɑːjiːrupeː d͡ʒeːn̪ɑː ʊɑːs̪ə kərəɪt̪ə ɦoː, t̪eːn̪ɑː bud͡ʒʰəjələɪ oːkərɑː . eːkəʈɑː t͡ʃəukə əjələɪ . kɪt͡ʃʰu goːʈeː ut̪ərələɪ . juʊəkəkə bəgələkeː s̪iːʈə kʰɑːliː bʰeːləɪ . juʊəkə put͡ʃʰələkə -"bə_ɪʈʰuː ?"

"kʰɑːliː ɦə_ɪeː, pəuːt͡ʃʰeː keː koːn̪ə d͡ʒəruriː ɦə_ɪ, bə_ɪʈʰə d͡ʒɑː ."-s̪iːʈəpərəkeː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə bɑːd͡ʒələ . juʊəkə bə_ɪs̪ə geːlə . juʊəkəkə s̪ʊərəmeː s̪t̪rəɪn̪jə koːmələt̪ɑː t͡ʃʰələ ɑː s̪əmuʊɑːd̪ə prəs̪t̪ut̪ɪmeː lət͡ʃəkət̪ɑː . oːkərɑː ɑːguːkeː s̪iːʈəpərə bəɪs̪ələ d̪uː ʈɑː juʊət̪iːmeː s̪ə eːkəʈɑː s̪un̪ələ d͡ʒɑːjəbəlɑː ɑːʊɑːd͡ʒəmeː pʰus̪əpʰus̪ɑːjələ -"məugəmeːɦərɑː ɦə_ɪ, gəmɦərɪeːkeː ɦə_ɪ, n̪əʈuɑːmeː kɑːmə kərəɪ ɦə_ɪ ."

kɪt͡ʃʰu pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəkə n̪əd͡ʒəɪrə oːɦɪ juʊəkə d̪ɪs̪ə gʰuːmələ . d͡ʒeːn̪ɑː s̪əɽəkəkə ɦut͡ʃt͡ʃɑː ɦut͡ʃt͡ʃiːkə s̪un̪ɑːmiːmeː s̪əməjə kɑːʈə'keː d͡ʒoːgɑːɽə bʰeːʈɪ geːlə ɦoː . gɑːɽiː pʰeːrə rukələ . koːn̪oː pulɪs̪ə t͡ʃeːkə poːs̪ʈə t͡ʃʰələ t͡ʃəuriːmeː . d̪uː ʈɑː pulɪs̪ə gɑːɽiːmeː pəɪs̪ələ, pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbə pərə n̪əd͡ʒəɪrə d̪əuɽəjələkə, s̪iːʈəs̪əbəkeː n̪ɪt͡ʃələkɑː bʰɑːgəmeː ɖən̪ʈɑː s̪ə ʈʰəkəʈʰəkəjələkə ɑː gɑːɽiː s̪ə n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː ut̪əɪrə geːlə . gɑːɽiː rukəleː rəɦələ . s̪əɽəkə s̪ə n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː kʰeːt̪əmeː pulɪs̪ə bʰəɪn̪ə ləgə koːn̪oː ʊərɪs̪ʈʰə s̪ən̪ə bud͡ʒʰɑːɪt̪ə pulɪs̪ə əd̪ʰɪkɑːriː kɪt͡ʃʰu bʰən̪əbʰən̪ɑːɪt̪ə bʰəɪn̪əkeː eːkə kɑːt̪ə s̪ə d̪oːs̪ərə kɑːt̪ə d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʰələ ɑː kən̪ɖəkʈərə ʊɪn̪iːt̪ə bʰɑːʊəmeː kɪt͡ʃʰu kəɦəɪt̪ə

oːkərɑː pɑːt͡ʃʰuː pɑːt͡ʃʰuː gʰuɪmə rəɦələ t͡ʃʰələ . ɖrɑːɪbʰərə s̪eːɦoː gɑːɽiː bən̪d̪ə kə'kə' n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː ut̪əɪrə geːlə .

"kət̪ʰiː keː d̪eːriː ɦə_ɪ ?"- eːkəʈɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə prəʃn̪ə kəjələkə .

"d͡ʒɑːn̪u bɑːt̪ə n̪ə mɪlələɪjə . pərəɦəriːkeː ɦɑːkɪmə kəɦəɪ ɦə_ɪ ɖɪkkiː kʰoːleːkeː ."- pulɪs̪əkeː bʰəɪn̪ə ləgə s̪ə ləuʈələ d̪oːs̪ərə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə bɑːd͡ʒələ .

"t̪ə kʰoːlə d̪eːbeː keː n̪ə t͡ʃɑːhiː ."- pəɦɪləkɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə bɑːd͡ʒələ .

"n̪ə, kəɦəəɪ ɦə_ɪ s̪əmɑːn̪ə kʰoːləkeː d̪eːkʰəbə_u ."- d̪oːs̪ərə d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"kut͡ʃʰə leː d̪eː keː mɪlɑːbeː n̪ə t͡ʃɑːhiː, pəs̪əɪn̪d͡ʒərə keː d̪eːriː n̪ə ɦoːɪ t͡ʃʰə_ɪ ."- pəɦɪləkɑː pʰeːrə bɑːd͡ʒələ .

" t̪ə d͡ʒɑːu n̪ə əpən̪eː, kəɦĩː bɑːt̪ə miːlə d͡ʒət̪əɪ kɪ !"- d̪oːs̪ərə ʋjə̃gjə kəjələkə .

"ũɦə !"- pəɦɪləkɑː əpən̪ə bət͡ʃɑːʋə kəjələkə .

"roːd͡ʒɪn̪n̪ɑː keː bɑːt̪ə ɦə_ɪ, bəɑːt̪ə mɪləbeː kərət̪əɪ ."- t̪eːs̪ərə bʰəroːs̪ə d̪eːəjələkə .

t̪ɑːbət̪ə t̪əkə kɪt͡ʃʰu ɑːoːrə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə pulɪs̪ə bʰəɪn̪ə t̪əkə pəɦũt͡ʃə geːlə . oːɦoːs̪əbə kɪt͡ʃʰu kɑːgəd͡ʒə d̪eːkʰəbəɪt̪ə pulɪs̪ə əd̪ʰɪkɑːriː s̪ə n̪eːɦoːrɑː bʰɑːʋəmeː bɑːt̪ə kə' rəɦələ t͡ʃʰələ . oːs̪əbə ʃɑːjəd̪ə ʋjɑːpɑːriː

t͡ʃʰələ, d͡ʒəkərə mɑːlə gɑːɽiːmeː loːɖə t͡ʃʰələ . oː gɑːɖïeːmeː s̪ə d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʰələ . kʰeːt̪əmeː kən̪ɖəkʈərə, ɖrɑːɪbʰərə, oː ʋjɑːpɑːriːs̪əbə ɑː pulɪs̪əs̪əbə mɪlɑːkə' kəriːbə t̪iːs̪ə pəĩt̪ɪs̪əʈɑː loːkəkə s̪əmuːɦə bəɦuːt̪ə rɑːs̪ə s̪əmuːɦəmeː ʋɪbʰɑːd͡ʒɪt̪ə bʰə'kə' bət̪ɪjɑːjə lɑːgələ . oːkərɑː s̪əmʊɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑːmeː bəɦəs̪əkə leːlə prəs̪t̪ut̪ə ɑː əʈəkələ koːn̪oː gəmbʰiːrə eːd͡ʒeːn̪ɖɑː pərə keː əʋəs̪t̪ʰɑː jɑːd̪ə pərələɪ . s̪t̪ʰəgən̪ə kɑːləmeː s̪əmʊɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑːkeː prɑ̃ːgən̪əmeː s̪əbʰɑːs̪əd̪s̪əbə eːɦɪn̪ɑː ən̪eːkə s̪əmuːɦəmeː ʋɪbʰɑːd͡ʒɪt̪ə bʰə'kə' ət̪ɟən̪t̪ə gəmbʰiːrə t͡ʃʰələpʰələ ɑː bəɦəs̪əmeː liːn̪ə bʰə'd͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰələ . kʰeːt̪əmeː eːɦən̪eː gəmbʰiːrə s̪t̪ʰɪt̪ɪ t͡ʃʰələ . kɪt͡ʃʰu kɑːləkə bɑːd̪ə s̪əbə s̪əmuːɦəmeː s̪ə kɪt͡ʃʰu goːʈeː n̪ɪkə_ɪləkə' eːkəʈɑː gɑːt͡ʃʰəkə t̪ərəmeː d͡ʒəmɑː bʰə'kə' kɪt͡ʃʰu ɑːoːrə gʰən̪iːbʰuːt̪ə bəɦəs̪əmeː liːn̪ə bʰə'geːlə . oːkərɑː bud͡ʒʰəjələɪ d͡ʒeː s̪əmʊɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑːkeː prɑ̃ːgən̪əmeː ʋɪbʰɑːd͡ʒɪt̪ə s̪əmuːɦə s̪əbəɦəkə n̪eːt̪ɑː ɑː s̪əbʰɑːmukʰə, upəs̪əbʰɑːmukʰə s̪əbəs̪ə̃geː goːpjə ʋɑːrt̪ɑː kə'rəɦələ ɦoː . kʰeːt̪əmeː gɑːt͡ʃʰəkə n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː ɖrɑːɪbʰərə, kən̪ɖəkʈərə, ʋjɑːpɑːriː ɑː kɪt͡ʃʰu pulɪs̪əs̪əbə t͡ʃʰələ . ɦɑːkɪməs̪ən̪ə ləgəɪt̪ə pulɪs̪ə, bʰəɪn̪ələgə əs̪əgəreː ʈʰɑːɽʰə s̪ɪgəreːʈə pʰuɪkə rəɦələ t͡ʃʰələ . gɑːt͡ʃʰəkə n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː kɪt͡ʃʰukɑːlə gəɦən̪ə t͡ʃʰələpʰələ t͡ʃələlə . t̪əkərɑːbɑːd̪ə kən̪ɖəkʈərə, eːkəʈɑː ʋjɑːpɑːriː ɑː eːkəʈɑː pulɪs̪ə, d͡ʒeː ʃɑːjəd̪ə ɦɑːkɪmə pulɪs̪əkə s̪əɦɑːjəkə t͡ʃʰələ, ɦɑːkɪmə pulɪs̪ələgə pəɦũt͡ʃələ . kɪt͡ʃʰu gəppə bʰeːlə . ɦɑːkɪmə pulɪs̪əkeː t͡ʃʰoːɪɽə kə' bɑ̃ːkiː pulɪs̪ə pɑːrʈiːkeː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪs̪əbə

pulɪs̪əbʰəɪn̪əkeː əoːɽʰəmeː t͡ʃə_ɪlə geːlə . kɪt͡ʃʰu kʂəɳəkə bɑːd̪ə ləut̯ələ . pulɪs̪əkə s̪əɦɑːjəkə ɦɑːkɪmə əpən̪ə s̪iːn̪ɪjərə d̪ɪs̪ə d̪eːɪkʰə kə' mus̪kɑːɪt̪ə 'ʈʰɪkə ʈʰɑːkə' meː mũːɽiː ɦɪləjələkə . kən̪ɖəkʈərə ɑː ʋjɑːpɑːriː d̪un̪u ɦɑːkɪməkeː bət̪t̪iːs̪iː d̪eːkʰɑːkə' n̪əməs̪kɑːrə kəjələkə ɑː t̪eːd͡ʒiː s̪ə gɑːɽiː d̪ɪs̪ə ləuʈələ . ɖrɑːɪbʰərə s̪iːʈəpərə pəɦɪn̪əɦiː bə_ɪs̪ə t͡ʃukələ t͡ʃʱələ . gɑːɽiː d͡ʒoːrə s̪ə gʰərəgʰərɑːjələ, kʰəlɑːs̪iː geːʈəpərə d͡ʒoːrə s̪ə d̪uː beːrə d̪ʰɑːpə mɑːrələkə ɑː ɦɑ̃ːkə d̪eːləkə - "ɦə̃, bəɽʰəun̪eː ." ɑː s̪un̪ɑːmiː jɑːt̪rɑː pʰeːrə ʃuru bʰə'geːlə .

oː s̪oːt͡ʃələkə, əɦun̪ɑː kə'kə' keːoː s̪əmʊɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑːkeː s̪əməs̪jɑː s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə n̪ə_ĩ kəjələkə . ʋrɨt̪ʰeːmeː ʋɪgʰəʈɪt̪ə bʰə'geːlə s̪əmʊɪd̪ʰɑːn̪ə s̪əbʰɑː, ɦəɦə !

eːkəʈɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə kən̪ɖəkʈərəkeː ruɑːbə d̪eːkʰəjələkə -" ʃurueː meː mɪlɑː n̪eːn̪eː rəɦɪt̪ɑː t̪ə d̪eːriː n̪ə_ĩ n̪ə ɦoːɪt̪oː . keːkərɑː kəɦɑ̃ː kəɦɑ̃ː d͡ʒɑːjəkeː t͡ʃʱəɪ ."

"gɑːɽəɪeːmeː bə_ɪʈʰəkeː gəppə mɑːrəɪ t͡ʃʰiː s̪eː n̪ɪt͡ʃt͡ʃeː n̪ə ɑːbeː keː t͡ʃɑːɦəiː !"- kən̪ɖəkʈərə ʃɑːjəd̪ə kɪt͡ʃʰu beːs̪ɪeː pəreːʃɑːn̪ə bʰə'geːlə t͡ʃʱələ .

"n̪ə_ĩ eːgoː bɑːt̪ə kəɦəlɪjoː ɦə ."- oː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə bɑːt̪ə s̪əmɦɑːrələkə .

"iː beːpɑːriː s̪un̪ə kət̪ʰiː kət̪ʰiː loːɖə kə' lə_ɪ ɦə_ɪ, ɑː uː s̪s̪ɑːlɑː pulɪs̪əbɑːs̪un̪ə ɦəmərɑːs̪un̪əkeː mɑːjə bəɦɪn̪əkeː eːkə kərəɪjə ...."-kən̪ɖəkʈərə bəɽəbəɽɑːɪeː rəɦələ t͡ʃʰələ -".....oːkərɑːs̪un̪əkeː peːʈə n̪ə bʰərəɪ ɦə_ɪ t̪ə s̪ərəkɑːrə s̪eː n̪ə mɑ̃ːgeːkeː t͡ʃɑːhiː kɪ......."

"iː beːs̪ərəmiː ɪɦeː d̪eːʃəmeː ɦəjə, n̪ə t̪ə eːɦən̪ə pulɪs̪əs̪əbəkeː bɑːn̪ɦəkeː biːt͡ʃə t͡ʃəurɑːhɑːpərə pɪʈɑːiː kəreːkeː t͡ʃɑːhiː ."-s̪ərʈə koːʈə pəɪn̪ʈə ɑː t͡ʃəməkəɪt̪ə d͡ʒut̪t̪ɑːd̪ʰɑːriː eːkəʈɑː ɑːd̪ʰun̪ɪkə bʰəlɑːd̪əmiː juʋəkə pəɽʰɑːku ʃeːkʰiː bəgʰɑːrələkə .

"bʰəeːləɪ, bəeːs̪iː s̪eːkʰiː n̪ə n̪ə bəgʰɑːru . əɦɑ̃ː pəɽʰələɦəbɑːs̪un̪əkeː boːliː gəɽəɪeːmeː ɪkələt̪ə . pərəɦəriːs̪un̪əkeː ɑːgeː əɦũs̪un̪əkeː ʈʰən̪ɖiː mɑːrə d̪ə_ɪjə ."- kən̪ɖəkʈərə oːɦɪ ɑːd̪ʰun̪ɪkə bʰəlɑːd̪əmiː juʋəkəkeː d̪əbɑːrələkə . juʋəkə s̪əkəpəkɑː geːlə . juʋəkəkə pʰəɪs̪ən̪ə kəɦɪ rəɦələ t͡ʃʰələ d͡ʒeː oː rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː ʋɑː koːn̪oː n̪əmɦərə ʃəɦərəmeː rəɦəɪt̪ə ə_ɪt͡ʃʰə . kən̪ɖəkʈərə eːkəʈɑː gəriːbəs̪ən̪ə məɦɪlɑːkeː ʈoːkələkə -"bʰɑːɽɑː lɑː, kəɦɑ̃ː d͡ʒəjəbeː !"

"gəɪrə bəd͡ʒɑːrə ."-məɦɪlɑː bɑːd͡ʒələ ɑː bʰɑːɽɑː d̪eːləkə .

pɑːiː kəmmeː t͡ʃʰələ . kən̪ɖəkʈərə kəɽəkələ -"pət͡ʃiːs̪ə rupəɪjɑː lɑː ."

"eːt̪ən̪eː ɦə_ɪ oː mɑːlɪkə ."- gərɪbən̪iː gɪɽəgɪɽɑːjələ .

"ɦə_ɪ, iː bəs̪ə t̪oːɦərə bɑːpəkeː ɦə_u ? rupəɪjɑː n̪ə ɦə_u t̪ə ut̪ərə gɑːɽiː s̪eː ."- pulɪs̪ə s̪ə bʰeːʈələ s̪əbə pʰəd͡ʒiːɦət̪ə oːɦɪ gərɪbən̪iːeːpərə ut̪ɑːɪrə rəɦələ t͡ʃʱələ kən̪ɖəkʈərə .

"kɑːɦeː gərɪjəbə_ɪ t͡ʃʱiː oː mɑːlɪkə, kəuʈɑːn̪ə pɪs̪ɑːn̪ə ɑː ĩːʈɑː bʰəʈʰʈʰɑːmeː kɑːmə kɑːd͡ʒə kə' keː bɑːlə bət͡ʃt͡ʃɑːkeː peːʈə pɑːləɪ t͡ʃʱiː . t̪ə_ɪkɑː d̪əjɑː kə' d̪eːbəɪ t̪ə kut͡ʃt͡ʃʱoː n̪ə bɪgərət̪ə oː mɑːlɪkə !"-məd͡ʒəd̪urən̪iː pʰeːrə gɪɽəgɪɽɑːjələ .

kən̪ɖəkʈərə pʰeːrə kəɖəkələ -"pʰɑːlt̪u bɑːt̪ə n̪ə kəreːkeː, puːrɑː bʰɑːɽɑː d̪eː ."

məd͡ʒəd̪uːrən̪iː ɑ̃ːɪkʰəmeː jɑːt͡ʃən̪ɑːkeː bʰɑːʋə n̪eːn̪eː t͡ʃɑːrud̪ɪs̪ə n̪əd͡ʒəɪrə gʰuməjələkə . bəs̪əmeːkeː kɪt͡ʃʰu loːkə s̪un̪ɪjoː kə', d̪eːkʰɪjoː kə' n̪ə_ĩ d̪eːkʰələ s̪un̪ələd͡ʒəkɑː ɑːpəs̪iː gəppəmeː məs̪əguːlə t͡ʃʱələ . eːɦɪ gəppəmeː gɑːmə ʃəɦərə, d̪eːʃə ʋɪd̪eːʃə, bʰrəʂʈɑːt͡ʃɑːrə, kəmiːʃə n̪ə, loːkət̪ən̪t̪rə, t̪ɑːn̪ɑːʃɑːɦiː, mɑːn̪əʋiːjət̪ɑː ɑː bəɦɑːd̪uriː t̪əkəkeː ʋɪʂəjə s̪ɑːmɪlə t͡ʃʱələ . kɪt͡ʃʰugoːʈeː n̪ɪrɳəiːmeːʂə n̪ɪrbʰɑːʋə gərɪbən̪iː ɑː kən̪ɖəkʈərəkeː ʋɑːrt̪ɑːlɑːpə ɑː d̪rɨʃjə s̪uɪn̪ə ɑː d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʱələ . d͡ʒiːn̪s̪ə pəɪn̪ʈə ɑː bʰeːs̪ʈəbəlɑː məugəmeːɦərɑː juʋəkə s̪eːɦoː d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʱələ iː d̪rɨʃjə . oː bɑːd͡ʒələ -"keːt̪ən̪ɑː pəɪs̪ɑː kəmə ɦə_ɪ oː kən̪ɖəkʈərə s̪ɑːɦeːbə ?"

"pɑ̃ːt͡ʃə rupəɪjɑː ."- kən̪ɖəkʈərə d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"pãːt͡ʃeː ɾupəɪjɑː lɑː eːt̪ən̪ɑː gʰoːlə mət͡ʃəjən̪eː t͡ʃʱiː . luː, ɦəmə d̪eː d̪ə_ɪt͡ʃʱiː......"- məugəmeːɦərɑː pãːt͡ʃə ɾupəɪjɑː kən̪ɖəkʈərə d̪ɪs̪ə bəɽʰəjələkə . məɦɪlɑː s̪əs̪ə_ɪrə kə' məugəmeːɦərɑː ləgə ɑːɪbə geːlə . - "... ə_ɪ s̪iːʈə pə' bə_ɪʈʰə d͡ʒɑːu " - məugəmeːɦərɑː bɑːd͡ʒələ ɑː əpən̪eː ʈʰɑːɽʰə bʰə'geːlə . məɦɪlɑː bə_ɪs̪ə geːlə .

gɑːɽiːmeː kɪt͡ʃʱugoːʈeːkeː iː d̪ɾɨʃjə n̪iːkə ləgələɪ . oːkəroː n̪iːkə ləgələɪ . eːkəgoːʈeː məugəmeːɦərɑːkeː put͡ʃʱələkəɪ - "kət̪t̪ə d͡ʒɑːɪt͡ʃʱɑː ?"

"t͡ʃʱəpərɑː d͡ʒɪlɑː ." -məugəmeːɦərɑː d͡ʒəbɑːbə d̪eːləkə .

"uɦãː koːn̪oː kɑːmə ʋɑːmə kərəɪt͡ʃʱəɦoː kəiː ?" - oː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə kʰoːd̪ʱɪjɑːrələkə .

"ɦə̃, kəɑːmə umə kət̪ʰiː . n̪ɑːt͡ʃə ut͡ʃəmeː kɑːmə kərəɪ t͡ʃʱiː ."

"n̪ɑːt͡ʃeːmeː mən̪ə ləgəɪ ɦəoː ?"- prəʃn̪əkərt̪ɑː t͡ʃəuləkeː bʰɑːʋəmeː bud͡ʒʰɑːjələ .

"n̪iːmən̪ə kət̪ʰiː ləgət̪əɪ ɦəd͡ʒuːrə ! bət͡ʃt͡ʃeːs̪eː n̪ɑːt͡ʃeːmeː lɑːgə geːlɪjəɪ . s̪eː eːɦiːmeː mən̪ə lɑːgə geːləɪ . gʰərəmeː buɽʰəbɑː buɖʰɪ̈jɑː mɑːjə bɑːpə ɦə_ɪ . keːn̪ɑːɦukeː pɑːləɪ t͡ʃʱiː ."-məugəmeːɦərɑː bɑːd͡ʒələ . bəd͡ʒəɪt̪əkɑːlə oːkərə s̪t̪riːd͡ʒən̪jə bʰɑːʋəbʰə̃gɪmɑː ɑː lət͡ʃəkət̪ɑː kɪt͡ʃʱu pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəkeː ʃɑːjəd̪ə məd͡ʒɑː d̪ə'rəɦələ t͡ʃʱələ .

"n̪iːmən̪ə kəiː ! məd͡ʒeː əbəɪt̪ə ɦoːt̪əɪ kɪ . t͡ʃʱəpərɪjaː d͡ʒɪmd̪ɑːrəs̪əbəkeː t̪ə 'ɦɑːt̪ʰiː' pɑːleːkeː s̪əukʰə t̪ə rəɦəbeː kərəɪ t͡ʃʱəɪ ."-eːkəʈɑː əd̪ʰeːɽə kʰəd̪d̪ərə d̪ʰoːt̪iː kurt̪ɑːd̪ʰɑːriː bʱələmɑːn̪us̪ə beːʃərəmiː s̪ə kʰɪkʰɪjɑːjələ . məugəmeːɦərɑː d͡ʒərəɪt̪ə ɑ̃ːɪkʰə s̪ə oːkərɑː d̪eːkʰələkə, mud̪ɑː bɑːd͡ʒələ kɪt͡ʃʱu n̪ə_ĩ . t͡ʃupət͡ʃɑːpə ʈʰɑːɽʰə rəɦələ .

oːkəroː n̪ə_ĩ n̪iːkə ləgələɪ, mən̪ə bʱeːləɪ d͡ʒʱəd͡ʒʱəkɑːɪrə d̪iː oːɦɪ bʱələmɑːn̪us̪əkeː, mud̪ɑː oːɦoː n̪ə_ĩ kɪt͡ʃʱu bɑːd͡ʒələ .

"pəɽʰələ lɪkʰələ t͡ʃʱəɦəoː ?" - oː put͡ʃʱələkə .

" n̪ə ! bət͡ʃt͡ʃeːmeː ɑːʈʰə kɪlɑːs̪ət̪əkə pəɽʰəlɪjəɪ . gəriːbə bɑːpə mɑːjə kʰərt͡ʃeː n̪ə d̪eːbeː s̪əkələɪ . gɑːũeːmeːkeː rəmeːs̪ərə bjɑːs̪əd͡ʒiːkeː s̪ɑːt̪ʰeː lɑːgə geːlɪjəɪ . ɦoː geːlɪjəɪ n̪əʈuɑː . d̪eːs̪ə bɪd̪eːs̪ə bʱərəmən̪oː ɦoː d͡ʒɑːɪt͡ʃʱəɪ ɑː kut͡ʃʱə ɑːməd̪ən̪ɪjoː ɦoː d͡ʒɑːɪt͡ʃʱəɪ ."- məugəmeːɦərɑː s̪əɦəd͡ʒə bʱɑːʋə s̪ə ut̪t̪ərə d̪eːləkə .

"n̪əʈuɑː ɑː məugəmeːɦərɑː kəɦɪ kə' ʈoːrɑː d͡ʒeː ʈɪɦəkɑːriː pɑːrəɪ t͡ʃʱoː s̪eː n̪iːkə ləgəɪ t͡ʃʱəoː ?"-oː pʰeːrə prəʃn̪ə kəjələkə .

"t͡ʃʱoːɪrə d̪uː ɦəd͡ʒuːrə ! ɦəmərɑː kɑːmə kəreː keː ɦəjə, d͡ʒeːkərɑː d͡ʒeː kəɦeːkeː ɦə_ɪ kəɦeː d̪ɪjəu . koːɪ ɦəmərɑː kʰɑːjəlɑː n̪ə d̪ə_ɪjə . bɑːkiː, ɦəmə bəɦut̪ə d͡ʒɪmd̪ɑːrəs̪un̪ə ɑː bʱələmɑːn̪us̪əs̪un̪əkeː d̪eːkʰəleː t͡ʃʱiːjəɪ, d͡ʒeːkərə bəɦu beːʈiː

kɑːʈʰəmɑːn̪ɖuː, pəʈən̪ɑː d̪ɪlliːmeː bɪkɑːɪ ɦə_ɪ ɑː uː s̪un̪ə gəɽiː ɑː t͡ʃiːləgəɽiːmeː uɽəɪ ɦə_ɪ ."- məugəmeːɦərɑː mən̪əkeː t̪iːt̪ə ud͡ʒʰəlɪeː d̪eːləkə .

oː gəppəkeː d̪ɪʃɑː moːɽələkə -" əpən̪ə gɑːmə gʰərə n̪iːkə n̪ə_ĩ ləgəɪ t͡ʃʰoː, d͡ʒeː eːt̪eːkə d̪uːrə d͡ʒɑːɪt͡ʃʰɑː ?"

"əppən̪ə gɑːũ gʰərə keːkərɑː n̪ɪmmən̪ə n̪ə ləgət̪əɪ ɦəd͡ʒuːrə, ləeːkɪn̪ə kərəbəɪ kət̪ʰiː ? kɑːmə t̪ə kərəhiː pərət̪əɪ ."-məugəmeːɦərɑː mən̪əkə d̪uhŭkʰə ʋjəkt̪ə kəjələkə .

"oːn̪ɪjõːkeː pulɪs̪ə ə_ɪs̪ən̪eː ɦoːɪ ɦə_ɪ ?"-eːkəʈɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə prəʃn̪ə kəjələkə .

"ə_uroː kə_ɪs̪ən̪ə ɦoːt̪əɪ"- məugəmeːɦərɑː bɑːd͡ʒələ -"oːn̪ɦɪeːkeː t̪ə s̪ɪkʰəleː ɦəjə eːn̪ɪkeː pulɪs̪əs̪əbə ."

"t̪oːrɑː t̪ə t̪ən̪ɪ beːs̪ɪeː pɪrəs̪ɑːn̪ə kərəɪt̪ə ɦoːt̪əu ."-d̪oːs̪ərə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə ɾupə, ɾə̃gə ɑː ɖʰə̃gəpərə prəʃn̪ə kəjələkə .

"n̪ə put͡ʃʰu, kəɦĩː kəɦĩː t̪ə kut͡ʃʰə beːs̪ɪeː pʰɪrəs̪ɑːn̪iː bʰoːgeː pərəɪjə . pʰeːn̪u eːgoː kʰərɑːbə ɑːd̪ət̪ə ɦəjə ɦəmərɑː, bəd̪əməs̪ət̪iː ɑː beːd͡ʒd͡ʒət̪ə n̪ɪmən̪eː n̪ə ləgəɪjə . kəɦĩː kəɦĩː t̪ə d͡ʒʰəgəɽɑː pʰəs̪ɑːd̪ə ɑː d̪uː t̪ərəpʰɑː hɑːt̪ʰə pɑːt̪əkeː n̪əubət̪ə bʰoːgeː pərələ ɦəjə ....."-məugəmeːɦərɑː s̪əɦəd͡ʒeː bʰɑːʋəmeː əpən̪ə mən̪ə kʰoːɪlə rəɦələ t͡ʃʰələ -".....eːkə t̪ə gəriːbə, d̪oːs̪ərə n̪əɽuɑː , t̪eːs̪ərə n̪eːpɑːləkeː ɑː

oːɦoːmeː oːkəreː d̪eːʃəmeː . oː s̪un̪ə bud͡ʒʰəɪjə d͡ʒeː kut͡ʃʰoː kərəbəɪ t̪ə t͡ʃʰəd͡ʒə d͡ʒə't̪əɪ ."

"t̪õːɦu d͡ʒʰəgəɽɑː ɑː ɦɑːt̪ʰə pɑːt̪ə kə'ləɪ t͡ʃʰəɦəiː ?"- d̪oːs̪ərə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə mus̪kɑːɪt̪ə pʰeːrə kʰoːd̪ʰɪjɑːrələkə .

"pərəɪ ɦə_ɪ t̪ə loːkə pʰurɑː lə_ɪ ɦə_ɪ, pʰəeːn̪ə ɦəmə kʰɑːliː n̪əʈueː n̪ə n̪ə t͡ʃʰiː . ɑːkʰɪrə meːɦən̪ət̪ə məd͡ʒuːriː kəreːbəlɑːkeː beːʈɑː t͡ʃʰiː . d̪ʰən̪əkəʈən̪iː, ɦə̃s̪uɑː ɑː ləkəɽiː t͡ʃiːreːmeː ʈɑ̃ːŋgiː t̪ə pəkərəbeː kərəɪt͡ʃʰiː . pʰurəs̪əd̪əmeː n̪ə n̪əʈuɑːgɪriː kəreː t͡ʃələ d͡ʒɑːɪt͡ʃʰiː ."- məugəmeːɦərɑː s̪əbəɦəkə əpeːkʂɑː ʋɪpəriːt̪ə bɑːd͡ʒələ .

"ʈʰɪkəeː ? d͡ʒəjə ɦoː !"- n̪əŋəʈəɦəbɑː t͡ʃʰəũɽɑː bɑːd͡ʒələ ɑː pəɦələmɑːn̪ə eːkkeːs̪ə̃geː t͡ʃəulə kəjələkə .

" d͡ʒəɑːd̪eː d̪ʰɑːkʰə n̪ə n̪ə d̪eːkʰɑːbeː keː . t̪oːroː s̪un̪əkeː d̪eːkʰəlɪjoː ɦə' . pulɪs̪əbɑːs̪un̪ə rəɦəloː ɦə' s̪əbəkeː peːrəleː, t̪ə mũːɦəmeː ləɖɖuː d̪ʰəjən̪eː bəɪʈʰələ rəɦəlɑː ɦə' ."- məugəmeːɦərɑː kʰəũd͡ʒʰɑːjələ . oː ɑːbə d͡ʒəʈɪlə bud͡ʒʰɑː rəɦələ t͡ʃʰələ .

"t̪õːɦiː kət̪ʰiː kə' leːbəɦəiː ?"- n̪əŋəʈəɦəbɑː t͡ʃʰəũɽɑː kən̪eː pɪt̪ɑːjələs̪ən̪ə bɑːd͡ʒələ .

" s̪əeː s̪əməjəpərə n̪ə bud͡ʒʰɑːɪt͡ʃʰəɪ ."- ɦəɪbʰiːʋeːʈə məugəmeːɦərɑːkeː ɑːʋɑːd͡ʒə d̪rɨɖʰə rəɦɪt̪oː n̪əʈuɑːpən̪ə d͡ʒʰələkɪ geːlə . kɪt͡ʃʰu goːʈeːkeː s̪ə̃geː

oːkəroː ɦə̃s̪ɑː geːləɪ . ʋɑːt̪ɑːʋərəɳə kɪt͡ʃʱu t̪iːt̪ə bʱə'geːləɪ ɑː ʋɑːrt̪ɑːlɑːpəkə krəmə ruɪkə geːlə . d͡ʒeː ɦoːɪ məugəmeːɦərɑː s̪əbəkeː əpeːkʂɑː ʋɪpəriːt̪ə prəs̪t̪ut̪ə bʱeːlə t͡ʃʱələ .

s̪un̪ɑːmiːmeː d͡ʒəɦɑːd͡ʒə ɦiːləɪt̪ə ɖoːləɪt̪ə əpən̪ɑː gət̪ɪmeː ɑːguː bəɽʱələ d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʱələ . oː kʱɪɽəkiː s̪ə bəɦərɑː t̪əkələkə . gɑːɽiː eːkəʈɑː beːs̪ə n̪əmɦərə pɑ̃ːt̪ərə s̪ə gud͡ʒəɪrə rəɦələ t͡ʃʱələ . ɑːguː pɑːt͡ʃʱuː, d̪ɑːjɑ̃ː bɑːjɑ̃ː koːn̪oː gɑːmə gʱərə n̪ə_ɪ̃ d̪eːkʱɑːɪ d̪ə'rəɦələ t͡ʃʱələ . kət̪əu kət̪əu s̪əɽəkə s̪ə d̪uːrə kʱeːt̪əmeː kɪt͡ʃʱu ɪ̃ːʈɑː bʱəʈʱʈʱɑː n̪əd͡ʒəɪrə ɑːɪbə rəɦələ t͡ʃʱələ . s̪əɽəkə kɑːt̪əmeː eːkəʈɑː gɑːt͡ʃʱiːkeː n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː ʈʱɑːɽʱə d̪uː ʈɑː juʋəkə gɑːɽiːkeː roːkəbɑːkə ɪʃɑːrɑː kəjələkə . rukɪt̪eː, d̪un̪ugoːʈeː gɑːɽiːmeː pʱurt̪iː s̪ə pəɪs̪ələ . eːkəʈɑː d͡ʒoːrəkeː ɑːʋɑːd͡ʒə s̪un̪ɑːiː pərələ -"ɦəjə, gɑːɽiː bən̪d̪ə kərə ."

"bud͡ʒʱɑːɪjə bəd̪əmɑːs̪əs̪un̪ə gɑːɽiːmeː t͡ʃəɽʱə geːlə ɦəjə ."- məugəmeːɦərɑː pʱus̪əpʱus̪ɑːjələ .

"ɦəjə, d͡ʒəeːt̪ən̪ɑː goːʈeː ʈʱərɑː t͡ʃʱeː bə_ɪʈʱə d͡ʒoː, n̪ə t̪ə goːliː mɑːrə d̪eːbəu ."- eːkəʈɑː jubəkə d̪ʱəməkiːjələkə . s̪əbə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərə bə_ɪs̪ə geːlə . məugəmeːɦərɑː gʱus̪ə_ɪkə kə' oːkərɑː ɑː meːgʱən̪ɑːt̪ʱəkə biːt͡ʃəmeː bə_ɪs̪ə geːlə . d̪un̪u juʋəkəkə ɦɑːt̪ʱəmeː n̪ələkəʈuʋɑː t͡ʃʱələ . d͡ʒeːn̪ɑː ləkəʋɑː mɑːɪrə d̪eːn̪eː ɦoːɪ, gɑːɽiːmeː mərəkiː pəs̪əɪrə geːlə t͡ʃʱələ . .....gɑːmə ʃəɦərə, d̪eːʃə ʋɪd̪eːʃə, bʱrəʂʈɑːt͡ʃɑːrə, kəmi

ːʃən̪ə, loːkət̪ən̪t̪rə, t̪ɑːn̪ɑːʃɑːɦiː, mɑːn̪əʋiːjət̪ɑː, bəɦ ɑːd̪uriː ɑːd̪ɪ s̪əbə ʋɪʂəjəs̪əbə ʃɑːn̪t̪ə t͡ʃʱələ . pət͡ʃʱɪləkɑː s̪iːʈəpərəkeː n̪əŋəʈɑː t͡ʃʱəũɽɑː, goːlə gəlɑːbəlɑː pəɦələmɑːn̪ə, pəɽʱɑːku juʋəkə, kʱəd̪d̪ərəd̪ʱɑːriː bʱələmɑːn̪us̪ə, s̪əbə t̪ʱərət̪ʱərə, ʃɑːn̪t̪ə t͡ʃʱələ .

"pəɪs̪ɑː n̪ɪkɑːlə !"- eːkəʈɑː juʋəkə kən̪ɖəkʈərə d̪ɪs̪ə n̪ələkəʈuʋɑː t̪ən̪ələkə . kən̪ɖəkʈərə d͡ʒʱəʈ d̪ə' pəɪs̪ɑːbəlɑː bəɪgə ɑːguː kə'd̪eːləkə . d͡ʒɑːn̪əkə ɖərə s̪əbəkeː ɦoːɪt͡ʃʱəɪ . d̪əoːs̪ərə jubəkə bəɪgəmeː s̪ə rupəɪjɑː n̪ɪkɑːɪləkə' əpən̪ə d͡ʒəɪkeːʈəmeː kõːt͡ʃələkə . d̪un̪u juʋəkə gɑːɽiːmeː t͡ʃɑːru d̪ɪs̪ə n̪əd͡ʒəɪrə d̪əuɽəjələkə . pɑːt͡ʃʱuː d̪ɪs̪ə oːkərə s̪əbəkeː n̪əd͡ʒəɪrə d̪un̪u juʋət̪iːpərə pərələɪ . pəɦɪrən̪ə oːɽʱən̪ə s̪ə juʋət̪iːs̪əbə s̪əmbʱrɑːn̪t̪ə pərɪʋɑːrəkeː ləgəɪt̪ə t͡ʃʱələ . d̪un̪u juʋəkə bəs̪əkeː biːt͡ʃəmeː bəɪs̪ələ loːkəs̪əbəkeː n̪ə̃gʱəɪt̪ə pət͡ʃʱɪləkɑː s̪iːʈə d̪ʱə_ɪrə pəɦũt͡ʃʱələ ɑː juʋət̪iːkeː ɦɑːt̪ʱə pəkəɪrə kə' kʱiːt͡ʃə' lɑːgələ -"uʈʱ !"

juʋət̪iːs̪əbə gʱɪgʱɪjɑːɪt̪ə ɦɑːt̪ʱə t͡ʃʱoːɽəjəbɑːkə koːʃiːs̪ə kə'rəɦələ t͡ʃʱələ . d̪un̪u juʋəkə puːrɑː d̪əmə ləgɑːkə' juʋət̪iːkeː gərɪjəbəɪt̪ə s̪iːʈə s̪ə bɑːɦərə kʱĩːt͡ʃə rəɦələ t͡ʃʱələ . d̪un̪ukeː d̪ʱjɑːn̪ə juʋət̪iː d̪ɪs̪ə t͡ʃʱələ . "uʈʱ n̪ə_ĩ t̪ə goːliː mɑːrə d̪eːbəu ....." - gərɪjəbəɪt̪ə eːkəʈəɑː juʋəkə n̪ələkəʈuʋɑː s̪oːd͡ʒʱə kəjələkə . t̪əkʱən̪eː məugəmeːɦərɑː pʱut̪ɪəɪ s̪ə oːkərə ɦɑːt̪ʱə pəkəɪrə kə' bəs̪əkeː t͡ʃʱət̪ə d̪ɪs̪ə uʈʱɑː d̪eːləkə . iː s̪əbəɦəkə əpeːkʂɑː ʋɪpəriːt̪ə t͡ʃʱələ . oː t̪ə ʋɪs̪mɪt̪eː

rəɦɪ geːlə . ɦəɽəbəɽiːmeː gʰoːɽɑː d̪əbɑː geːlə ɑː pʰɑːjərə bʰeːlə - 'd̪ʰɑːjə̃' .

"mɑ̃ːɪ̃ gəeː !"-juʊət̪iː t͡ʃɪt͡ʃɪjɑːjələ ɑː s̪iːʈəkə biːt͡ʃəmeː gʰus̪ɪjɑː geːlə . t̪ɑːd̪ʰə_ɪrə məugəmeːɦərɑː oːɦɪ juʊəkəkeː mũːɽiːkeː d͡ʒoːrə s̪ə eːkəʈɑː s̪iːʈə s̪ə ʈəkərɑː d̪eːləkə, oː d̪ʰəɽəpʰəɽɑː kə' kʰəs̪ələ . d̪oːs̪ərə juʊəkə t̪eːd͡ʒiː s̪ə məugəmeːɦərɑːpərə n̪ələkəʈuʊɑː s̪oːd͡ʒʰə kəjələkə . məugəmeːɦərɑː d͡ʒʰəʈ d̪ə' oːkəroː ɦɑːt̪ʰəkeː d͡ʒʰəʈəɪkə d̪eːləkə, mud̪ɑː pʰɑːjərə bʰeːləɪ . s̪us̪ə̃d͡ʒoːgə d͡ʒeː goːliː məugəmeːɦərɑːkeː keːʃə t͡ʃʰuːbəɪt̪ə pət͡ʃʰɪləkɑː s̪iːs̪ɑː t̪oːrəɪt̪ə bəɦərɑː n̪ɪkəɪlə geːlə . oː juʊəkə məugəmeːɦərɑːkeː kəpɑːrəpərə n̪ələkəʈuʊɑːkeː ɦət̪t̪ʰɑː s̪ə prəɦɑːrə kəjələkə . bəɦəɪt̪ə kʰuːn̪əkeː bɪn̪u pərəbɑːɦə kəjən̪eː məugəmeːɦərɑː d̪un̪u juʊəkəkeː ʈʰõːʈʰəriː d̪ʰəjən̪eː t͡ʃʰələ . ʃɑːriːrɪkə meːɦən̪əʈɪ ɑː n̪ɑ̃ːt͡ʃəkə əbʰjɑːs̪əkə krəməmeː ʃɑːriːrɪkə kəs̪ərət̪ə s̪ə bəlɪʂʈʰə məugəmeːɦərɑː əs̪əgəreː d̪un̪u juʊəkəkeː rəgəɽən̪eː t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑːkə ʈʰeːɦun̪ə ɑː mukkɑːkeː prəɦɑːrə s̪ə d̪un̪u juʊəkəkeː s̪eːɦoː mɑːt̪ʰə ɑː n̪ɑːkə s̪ə kʰuːn̪ə bəɦɪ rəɦələ t͡ʃʰələ . mɑːɪrə d̪eːbɑːkə, goːliː mɑːrəbɑːkə ɑː bəmə s̪ə uɽɑː d̪eːbɑːkə d̪ʰəmkiː ɑː gɑːɪrə d̪əɪt̪ə oːɦoː d̪un̪u juʊəkəs̪əbə əpən̪ə puːrɑː t̪ɑːgət̪ə ləgɑː rəɦələ t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑː əkəs̪əkə bʰə' rəɦələ t͡ʃʰələ . ət͡ʃɑːn̪əkə məugəmeːɦərɑː gərəd͡ʒələ -"reː s̪ɑːlɑː s̪un̪ə ! ɑːbə kət̪ʰiːkeː ɖərə ləgəɪt͡ʃʰəu, n̪ələkəʈuʊɑːmeː keː goːliː s̪əʈʰə n̪ə geːləɪ . reː mɑːrə n̪ə s̪ɑːrəs̪un̪ə keː ."

əkʰən̪ə d̪ʰə_ɪrə bəs̪ə bʰəjəgrəs̪t̪ə ɑː s̪t̪əbd̪ʰə t͡ʃʰələ . s̪əbəkɪt͡ʃʰu d͡ʒeːn̪ɑː əʊɪʃʊəs̪ən̪iːjə t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑː pʰeːrə gərɪjəjələkə . ət͡ʃɑːn̪əkə oːkərɑː bəgələ s̪ə meːgʰən̪ɑːt̪ʰə t͡ʃʰəɽəpələ . oː d̪ʰəjələkə eːkəʈɑː keː . ɑːbə moːkɑːbɪlɑː bərɑːbərə t͡ʃʰələ . d̪uː bʰərs̪eːd͡ʒə d̪uː . d̪un̪u bəd̪əmɑːs̪ə juʊəkə əd̪ʰəməru bʰə'geːlə t͡ʃʰələ . n̪əŋəʈɑː t͡ʃʰəũɽɑː s̪eːɦoː ɑːguː bəɽʰələ . pəɦələmɑːn̪əd͡ʒiː s̪eːɦoː, ɑːroː kət̪eːkoː . s̪əbə mɪlɪkə' oːɦɪ d̪un̪u juʊəkəkeː t̪ʰəuɑː kərəɪt̪ə gɑːɽiː s̪ə gʰiːt͡ʃə kə' n̪ɪt͡ʃt͡ʃɑː ut̪ɑːrəkə . d̪un̪umeː ɦiːlə' ɖoːlə' keː t̪ɑːgət̪ə t̪əkə s̪əmɑːpt̪ə bʰə' t͡ʃukələ t͡ʃʰələ . mud̪ɑː oːkərɑː s̪əbəkeː t͡ʃɑːrukɑːt̪ə s̪ə gʰeːrən̪eː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbə d̪eː lɑːt̪ə d̪eː mukkɑː, d̪eː ẽːɽə, t̪ʰəuɑː kə'rəɦələ t͡ʃʰələ .

məugəmeːɦərɑːkeː mɑːt̪ʰə pʰuːʈələ t͡ʃʰələɪ ɑː ɦɑːt̪ʰə pəɪrəmeː kəjə ʈʰɑːmə t͡ʃʰɪlɑː geːlə t͡ʃʰələɪ . məugəmeːɦərɑː s̪iːʈəpərə bə_ɪs̪ə kə' əpən̪ə pʰuːlələ s̪ɑ̃ːs̪əkeː n̪ɪjən̪t̪rən̪ə kərə'keː koːʃiːs̪ə kə' rəɦələ t͡ʃʰələ ɑː pʰuːʈələ t͡ʃʰɪlɑːjələ ʈʰɑːməs̪əbəkeː d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʰələ . oːkərɑː əkʰən̪oː ʊɪʃʊɑːs̪ə n̪ə_ĩ bʰə'rəɦələ t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑːkeː iː rupə əprət̪jɑːs̪ɪt̪ə t͡ʃʰələ . gəriːbən̪iː əpən̪ə moːʈəriːmeː s̪ə eːkəʈɑː kəpəɽɑːkeː ʈukəɽɑː pʰɑːɪrəkə' məugəmeːɦərɑːkeː mɑːt̪ʰə s̪ə bəɦəɪt̪ə kʰuːn̪əkeː poːt͡ʃʰələkə ɑː kəpəɽɑːkeː pəʈʈiː bɑːɪn̪ɦə d̪eːləkə . gərɪbən̪iː gərɪjəjələkə- " s̪ərəd̪ʰuʊɑː, mərəkiːbəlɑː, mɑːjoː bəɦɪn̪əkeː n̪ə t͡ʃɪn̪ɦə_ɪ ɦə_ɪ . kəɦu t̪ə, eːt̪t̪eːgoː bələd͡ʒoːriː !"

məugəmeːɦərɑː, s̪əɽəkəpərə d̪un̪u bəd̪əmɑːs̪əkeː piːʈɪ rəɦələ pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbəkeː d̪eːɪkʰə kə' mus̪kɑːjələ -"mərələ bɑːgʰəkeː mõːt͡ʃʱə kə_ɪs̪eː ukʰɑːɽə rəɦələ ɦə_ɪ, d̪eːkʰɪjə_u n̪ə ɦəd͡ʒuːrə !" məugəmeːɦərɑːkə s̪əurjə s̪ət̪jə t͡ʃʱələ . oː mɑːt̪rə n̪əʈuʋeː n̪ə_ĩ t͡ʃʱələ . n̪ət͡ʃən̪ɑːɪ t̪ə oːkərə peːʈə bʱərəbɑːkə rəs̪t̪ɑː t͡ʃʱələ . oːɦɪn̪ɑː d͡ʒeːn̪ɑː d̪ʱən̪əkəʈən̪iː, d͡ʒeːn̪ɑː kɑːriːgəriː ʋɑː buːʈə pɑːlɪs̪ə ʋɑː d͡ʒeːn̪ɑː kɑːrəkʰɑːn̪ɑːmeː kɑːriːgəriː . n̪əʈuɑːgɪriː oːkərə ɖʱə̃gə t͡ʃʱələ, kəməd͡ʒoːriː n̪ə_ĩ . oːkərɑː əpən̪ə s̪õːt͡ʃəpərə lɑːd͡ʒə lɑːɪgə geːləɪ . 'oːupʰ !' məugəmeːɦərɑːkə ʋjə̃gjə . oːkərɑː bud͡ʒʱəjələɪ d͡ʒeːn̪ɑː keːoː t͡ʃʰɑːt̪iːmeː t͡ʃʱuːrɑː bʱõːɪkə d̪eːn̪eː ɦoːjə .

"ɦeː, ɑːbə n̪ə_ĩ, mə_ɪrə d͡ʒət̪əɪ t̪ə kʰuːn̪ə mud̪d̪ɑː ləgət̪oː"-keːoː bɑːd͡ʒələ .

"bɑːn̪ɦə keː leː t͡ʃəlɑː s̪əlɑː s̪un̪əkeː . pərəɦəriː keː bud͡ʒʱɑː d̪eːbəɪ ."- d̪oːs̪ərə s̪ud͡ʒʱɑːʋə d̪eːləkə .

d̪un̪ukeː un̪əʈɑː bɑːn̪ɦə bɑːɪn̪ɦəkə' gɑːɽiːmeː lɑːd̪ələ geːlə . 'gurud͡ʒiː' gɑːɽiːkeː s̪ʈɑːrʈə kəjələkə . s̪un̪ɑːmiː jɑːt̪rɑː pʰeːrə ʃuːru bʱə'geːlə . ɑːguː t͡ʃəmeːlɪjɑː mɑːiː ɑːjələ . ə_ɪgəmut̪t̪ɑː t͡ʃʱəũɽɑː 't͡ʃəmeːlɪjɑː mɑːiː kiː d͡ʒəjə' keː n̪ɑːrɑː bɪn̪u ləgeːn̪əɦiː gɑːɽiː s̪ə ut̪əɪrə geːlə . oːt̪əɦəkeː pulɪs̪ə t͡ʃəukiːmeː d̪un̪u bəd̪əmɑːs̪əkeː bud͡ʒʱɑːoːlə geːlə . ɪn̪s̪əpeːkʈərə bɑːd͡ʒələ -"eːn̪ɑː kət̪əu mɑːrələkəɪjə, mə_ɪrə d͡ʒə_ɪt̪əɪ t̪ə s̪əbəkeː kʰuːn̪ə mud̪d̪ɑː ləgɪt̪əɪ . kət̪ʰiː

bʰeːlə t͡ʃʰələɪ ?" pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbə oːkərɑː s̪əbə bɑːt̪ə d͡ʒɑːn̪əkɑːriː kərəuləkəkəɪ . məugəmeːɦərɑːkeː bəjɑːn̪ə leːləgeːlə, kən̪ɖəkʈərəkeː s̪eːɦoː . ɪn̪s̪əpeːkʈərə kɑːn̪uːn̪iː prəkrɪjɑː d̪eːkʰəbəɪt̪ə gɑːɽiːkeː kɪt͡ʃʰukɑːlə ɑːroː roːkə' t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʰələ . mud̪ɑː kən̪ɖəkʈərəkeː kət̪eːkə ɦɑːt̪ʰə pəɪrə d͡ʒoːɽəlɑːkə bɑːd̪ə, bəd͡ʒəulɑːpərə ɦɑːd͡ʒɪrə ɦoːbɑːkə ʃərt̪ə ɑː 'goːpjə' ʋɑːrt̪ɑːkeː bɑːd̪ə pɪɳɖə t͡ʃʰuːʈələ . gɑːɽiː ɑːguː bəɽʰələ . gɑːɽiːmeː ʃɑːn̪t̪ɪ t͡ʃʰələ, loːkəkə t͡ʃeːɦərɑːpərə bʰəjə əkʰən̪oː d͡ʒeːn̪ɑː kɑːjəmeː t͡ʃʰələ . loːkəkə n̪əd͡ʒəɪrə gʰuɪmə gʰuɪmə kə' məugəmeːɦəreːpərə əʈəɪkə d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑːkeː t͡ʃeːɦərɑːpərə eːkəʈɑː ɑːʃʋəs̪t̪əpən̪ə ɑː s̪əurjə t͡ʃʰələ . 'gəɪrə bəd͡ʒɑːrə' ɑːjələ . oː gərɪbən̪iː moːʈəriː kɑ̃ːkʰə t̪ərə d̪ʰəjələkə ɑː məugəmeːɦərɑː d̪ɪs̪ə t̪əkələkə . məugəmeːɦərɑː ɑ̃ːɪkʰə mun̪ən̪eː t͡ʃoːʈəs̪əbəkeː d̪ərd̪əpərə kɑːbuː pɑːbə'keː koːʃiːs̪ə kə'rəɦələ t͡ʃʰələ ʃɑːjəd̪ə .

"bəuɑː ! bəɽə d̪ukʰɑːɪt͡ʃʰəu ?"- gərɪbən̪iː məugəmeːɦərɑːkeː mɑːt̪ʰəpərə ɦɑːt̪ʰə d̪eːləkə .

"n̪ə , ʈʰiːkeː ɦə_ɪ ."-məugəmeːɦərɑː mus̪kɑːɪt̪ə ɑ̃ːɪkʰə kʰoːlələkə . "n̪əʋələpurəmeː d̪ərəd̪əkeː goːʈiː kiːn̪ə keː kʰɑː lɪɦɑː , n̪ə d̪ukʰəjət̪oː, gəɪrə bəd͡ʒɑːrə ɑː geːləɪ . ɦəmə ut̪ərə_ɪ t͡ʃʰɪjoː ."-gərɪbən̪iːkeː s̪ʋərəmeː s̪n̪eːɦə t͡ʃʰələ .

"ɦoːt̪əɪ bəɦɪn̪ə, d͡ʒəɑːu !"- məugəmeːɦərɑː n̪əmrə s̪ʊərəmeː bɑːd͡ʒələ . ɑːn̪ə pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪ə̃geː gərɪbən̪iːoː ut̪əɪrə geːlə . bʰəjəkeː mɑːt̪rɑː ɑːbə kɪt͡ʃʰu gʰəʈələ d͡ʒəkɑː bud͡ʒʰɑːjələ . t̪əɪjoː gɑːɽiːmeː gɑ̃ːjə̃ bʰɑ̃ːjə̃ n̪ə_ɪ̃ t͡ʃʰələ . ɦə̃ ! gun̪ə gun̪ə, bʰun̪ə bʰun̪ə bə_ɪɽʰə rəɦələ t͡ʃʰələ . n̪əʊəkɑː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbə purən̪ɑːs̪əbə s̪ə gʰəʈən̪ɑːkeː bɑːreːmeː buːd͡ʒʰə t͡ʃɑːɦɪ rəɦələ t͡ʃʰələ . n̪əd͡ʒəɪrəs̪əbə gʰuːɪmə gʰuːɪmə kə' məugəmeːɦəreːpərə keːn̪d̪rɪt̪ə bʰə'rəɦələ t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑː ɦiːroː bʰə'geːlə t͡ʃʰələ . məugəmeːɦərɑːleːlə d̪ʰən̪ə s̪ən̪ə, oː ɑ̃ːɪkʰə mun̪ən̪eː s̪iːʈə s̪ə piːʈʰʈʰiː s̪əʈəjən̪eː oːŋgəʈʰələ t͡ʃʰələ .

ɑːbə s̪un̪ɑːmiː kəmə bʰə'geːlə t͡ʃʰələ . greːbʰeːləbəlɑː s̪əɽəkə ɑːɪbə geːlə t͡ʃʰələ, t̪əɪ̃ gɑːɽiːkeː gət̪ɪ bə_ɪɽʰə geːlə t͡ʃʰələ .

"t̪ə_ɪkeː d̪eːriːmeː əbə n̪əʊələpurə ɑː d͡ʒət̪əɪ ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bɑːd͡ʒələ .

oːkərɑː mən̪əmeː əkʰən̪oː kɪt͡ʃʰukɑːlə pəɦɪn̪eːkeː d̪rɨʃjə n̪ɑːɪt͡ʃə rəɦələ t͡ʃʰələ . oːkərə ut̪piːɖɪt̪ə ʊərgəkə əd̪ʰɪkɑːrə ɑː s̪ə̃gʰərʂə s̪əmbən̪d̪ʰiː prəʃɪkʂəɳə , bəs̪əmeːkeː pəɪs̪eːn̪d͡ʒərəs̪əbəkeː rəbəɪjɑː ɑː məugəmeːɦərɑːkeː s̪əurjəmeː kət̪əɦə t̪ɑːləmeːlə ə_ɪt͡ʃʰə ? rɑːd͡ʒəmɑːrgə n̪əd͡ʒəɪrə ɑːjələ . bəs̪ə s̪ʈəɪn̪ɖə ɑːɪbə geːlə . gɑːɽiː ən̪t̪ɪməbeːrə s̪ɑ̃ːs̪ə leːləkə . ʃʊeːt̪əkeːʃiː ɑː mus̪əriː n̪ɑ̃ːŋəɪrəs̪ən̪ə ʈiːkiːbəlɑː ʊrɨd̪d̪ʰə ɖrɑːɪbʰərə gɑːɽiː s̪ə ut̪ərələ .

kʰəlɑːʂiː ən̪ʈɪmə beːrə t͡ʃɪt͡ʃɪjɑːjələ - " n̪əʋələpurə, ut̪ərəɪ d͡ʒɑːu !"

meːgʰən̪ɑːt̪ʰə ɑː oː, d̪un̪u gɑːɽiː s̪ə ut̪ərələ . məugəmeːɦərɑː s̪eːɦoː ut̪ərələ . "ɑːbə keːmɦərə d͡ʒəjəbɑː t̪õː ?"- oː məugəmeːɦərɑː s̪ə put͡ʃʰələkə .

"əbə kəɦĩː n̪ə d͡ʒəbəɪ ɦəd͡ʒuːrə, d͡ʒəɦəɑ̃ː d͡ʒəɦɑ̃ː t͡ʃoːʈə lɑːgələ ɦəjə, s̪eː d̪ərəd̪ə kərəɪjə, mɑːɪ bɑːu jɑːd̪ə pərə geːlə . pʰeːn̪u lə_uʈəkeː gə_ũeː d͡ʒəbəɪ . gʰɑːu t͡ʃoːʈə ʈʰiːkə ɦoː d͡ʒət̪əɪ t̪əbʰɪeː kəɦĩː d͡ʒəbəɪ ."- məugəmeːɦərɑːkeː s̪ʋərəmeː d͡ʒeːn̪ɑː koːn̪oː əboːd̪ʰə bɑːləkə bɑːɪd͡ʒə rəɦələ t͡ʃʰələ . d̪un̪u juʋət̪iː əpən̪ə pərɪd͡ʒən̪əkeː kən̪ɦɑːpərə, s̪ɪs̪əkəɪt̪ə, gʰəʈən̪ɑːkeː bəjɑːn̪ə kə' rəɦələ t͡ʃʰələ . kɪt͡ʃʰueː kʂəɳəmeː məugəmeːɦərɑːkə bəɦɑːd̪uriːkeː kət̪ʰɑː pəs̪əɪrə geːlə t͡ʃʰələ . loːkəs̪əbə məugəmeːɦərɑːkeː koːmələ bʰɑːʋə, lət͡ʃəkəd̪ɑːrə t͡ʃɑːɪlə ɖʰɑːlə ɑː s̪əurjəkə kət̪ʰɑːkeː mɪlɑːkə' oːkərɑː d̪ɪs̪ə ɑːʃt͡ʃərjə mɪʃrɪt̪ə n̪əd͡ʒəɪrə s̪ə d̪eːɪkʰə rəɦələ t͡ʃʰələ .

"əgɪləkɑː t͡ʃəukəpərə, rəoːɖəpərə gɑːɽiː lɑːgələ ɦoːt̪əɪ ."- meːgʰən̪ɑːt̪ʰə bɑːd͡ʒələ ɑː d̪un̪ugoːʈeː ɑːguː bə_ɪɽʰə geːlə . oːkərɑː mən̪əmeː eːkəʈɑː bʰɑːʋə uʈʰəleː, d̪eːʃəmeː d͡ʒəũ eːɦən̪eː kɪt͡ʃʰu n̪ɪrd̪oːʂə, ɪmɑːn̪d̪ɑːrə, meːɦən̪ət̪ɪjɑː ɑː bəɦɑːd̪urə məugəmeːɦərɑː bʰə'd͡ʒɑːjə, t̪ə d̪eːʃəkeː ud̪d̪ʰɑːrə bʰə'd͡ʒɑːɪt̪ə . 'kʰoːd͡ʒə' pərət̪əɪ, eːkəʈɑː ə_ɪt͡ʃʰə, t̪ə

ɑːroː əʊəʃjeː ɦoːjət̪ə, ɑː s̪əbəkeː eːkə ʈʰɑːmə d͡ʒəmɑː kərə' pərət̪əɪ '- oː mən̪eːmən̪eː s̪õːt͡ʃələkə .

rɑːd͡ʒəmɑːrgə pərə rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː eːks̪əpreːs̪ə ʈʰɑːɽʰə t͡ʃʰələ . meːgʰən̪ɑːt̪ʰə n̪əməs̪kɑːrə kəjələkəɪ -"jɑːd̪ə rəkʰəbəɪ s̪ərə !" oː mũːɽiː ɦɪləjələkə, ɑː gɑːɽiːmeː t͡ʃə_ɪɽʰə geːlə . oːkərɑː t͡ʃʰɑːt̪iːmeː t͡ʃʰuːrɑː əkʰən̪oː gɑːɽəleː bud͡ʒʰəjələɪ . məugəmeːɦərɑː kəɦən̪eː t͡ʃʰələ - 'mərələ bɑːgʰəkeː mõːt͡ʃʰə kə_ɪs̪eː ukʰɑːɽə rəɦələ ɦə_ɪ, d̪eːkʰɪjə_u n̪ə ɦəd͡ʒuːrə !'

rɑːd͡ʒəmɑːrgəpərə rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː eːks̪əpreːs̪ə d̪əuɽə rəɦələ t͡ʃʰələ .

(069 9 8, rə_ɪbə d̪ɪn̪ə)

əpən̪ə
mõt̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.3.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ən̪d̪ə mənɖələ- koːroːn̪ɑː

ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ

koːroːn̪ɑː

mɑːs̪ʈərən̪iː pət̪n̪iː keː s̪əɦəjoːgə leːlə d͡ʒɑːt̪ɪgət̪ə d͡ʒən̪əgən̪ən̪ɑː keː pəɦɪlɑː d̪əurə məkɑːn̪ə gən̪ən̪ɑː kəreː pə̃t͡ʃɑːjət̪ə keː gən̪ən̪ɑː blɑːkə meː geːliː.d̪əs̪ə goː bʰəʋən̪ə gən̪ən̪ɑː keː bɑːd̪ə eːgoː bʰəʋən̪ə prɑ̃ːgən̪ə meː pəɦʊ̃t͡ʃəliː. bərɑːməd̪ə pərə rɑːkʰələ ə̃kʰərɑː t͡ʃəukiː pərə bəɪʈʰeː keː t͡ʃɑːɦə liː.t̪əbʰiːjeː eːgoː buɖʰiː keː ɑːʋɑːd͡ʒə ɑːjələ -ɾukələ d͡ʒɑːʋə.ə̃kʰərɑː t͡ʃəukiː pərə n̪ə bəɪʈʰuː. ɦəmərɑː d͡ʒɑːd͡ʒɪmə bɪt͡ʃʰɑːbeː d̪eːlə d͡ʒɑːu.t̪əbə bəɪʈʰələ d͡ʒət̪əɪjə.ɦəmə kəɦəliː -koːn̪oː bɑːt̪ə n̪ə ɦəjə.kən̪ɪkeː d̪eːrə keː bɑːt̪ə ɦəjə. ɦəmərɑː s̪əbʰə keː d̪eːrə ɦoː d͡ʒɑːjət̪ə.buɖʰiː boːlələn̪ə -n̪ə.d͡ʒɑːd͡ʒɪmə bɪt͡ʃʰɑːbeː

d̪ũː.t̪əbə bəɪʈʰəbə. ə̃ɦɑː s̪əbʱə əbʱiː ə_ɪliː ɦəjə.pʰeːɾə kəbə ɑːjəbə. ə̃ɦɑː s̪əbʱə ʃɪkʂəkə t͡ʃʰiː. ʃɪkʂəkə ɑːd̪ərən̪iːjə ɦoːɪ t͡ʃʰət̪ʰɪn̪ə.

budʱiː t͡ʃəukiː pərə d͡ʒɑːd͡ʒɪmə bɪt͡ʃʱəɪlən̪ə ɑː kəɦələn̪ə -ɑːbɪ bəɪʈʰə keː kɑːd͡ʒə kəru.

ɦəmə put͡ʃʱəlɪjeːn̪ə -kəɪ goː beːʈɑː ɦəjə.budʱiː boːlələn̪ə -t̪iːn̪ə goː beːʈɑː ɦəjə.ɑ̃ːs̪uː bʱərələ ɑ̃ːkʰɪ ɑː bʱərrɑːɪt̪ə ɑːʋɑːd͡ʒə meː boːlələn̪ə -bəɽəkɑː beːʈɑː n̪ə ɦəbeː.t͡ʃʱoːʈəkɑː beːʈɑː kə̃ɦɑː bʱɑːgə geːlə s̪eː pət̪ɑː n̪ə ɦəjə.mə̃d͡ʒʱəlɑː beːʈɑː,pəut̪oːɦu ɑː eːkəʈɑː poːt̪ɑː ɦəjə.

ɦəmə put͡ʃʱəlɪjeːn̪ə -t͡ʃʱoːʈəkɑː beːʈɑː kəɪlɑː bʱɑːgə geːlə.budʱiː ɖəbəɖəbɑːɪt̪ə ɑ̃ːkʰə ɑː roːɪt̪ə ɑːʋɑːd͡ʒə meː bəd͡ʒələn̪ə -ʋoːkərə s̪ə̃gət̪ə kʰərɑːbə bʱeː geːlə rəɦəɪjə. gɑ̃ːd͡ʒɑː,bʱəɑ̃ːgə,ʃərɑːbə kʰɑːjə pɪjəɪt̪ə rəɦeːjə.ʋoːkərə bɪɑːɦoː ɦoː geːlə rəɦeːjə. əũriː d̪ɪkʰɑː keː boːlələn̪ə-eːgoː ɪɦeː poːt̪ɑː ʋoːkərə d͡ʒən̪əmələ ɦəjə.put̪oːɦuoː t͡ʃʱoːɽə keː t͡ʃələ geːlə.

ɦəmə put͡ʃʱəlɪjeːn̪ə -ɑː bəɽəkɑː beːʈɑː.

budʱiː boːlələn̪ə -ʋoː kəroːn̪ɑː s̪eː mərə geːlə.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -koːroːn̪ɑː s̪eː.

budʱiː bəd͡ʒələn̪ə -ɦə̃.ʋoː ɦəɪd̪ərɑːbɑːd̪ə meː eːgoː əkʰəbɑːrə meː kɑːd͡ʒə kərəɪt̪ə rəɦəɪjə.d̪uː goː beːʈiː ɑː pət̪n̪iː s̪ə̃gə ũɦeː rəɦeː. pəɦɪleː ʋoːkərə pət̪n̪iː keː

koːroːn̪ɑː bʰeː geːlə rəɦəɪjə.ɦəmərə beːʈɑː t͡ʃʰuʈʈiː leːkeː ʋoːkərɑː kʰuːbə s̪eːʋɑː s̪us̪urs̪ɑː kəɪləkə.ʋoːkərə koːroːn̪ɑː t͡ʃʰuːʈə geːləɪjə ɑː ɦəmərɑː beːʈɑː keː koːroːn̪ɑː bʰeː geːlə.ʋoːkərə pət̪n̪iː ʋoːkərə s̪eːʋɑː s̪us̪urs̪ɑː n̪ə kələkəɪjə ɑː ɦəmərə beːʈɑː mərə geːlə.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -s̪eːʋɑː s̪us̪urs̪ɑː n̪ə kəɪlən̪ə. kəɪlɑː.

budʰiː bəd͡ʒələn̪ə -ʋoːkərə pət̪n̪iː eːgoː eːn̪əd͡ʒiːoː meː kɑːd͡ʒə kərəɪt̪ə rəɦəjə.ʋoː ʋoːkərɑː t͡ʃʰuʈʈiː n̪ə d̪eːɪ. ɦəmərə beːʈɑː s̪eːʋɑː s̪us̪urs̪ɑː n̪ə ɦoːjə keː kɑːrəɳə mərə geːlə.

ɦəmə put͡ʃʰəlɪjeːn̪ə -put̪əuɦu ɑː poːt̪iː ɑːbɪ kə̃ɦɑː ɦəjə.

budʰiː bəd͡ʒələn̪ə -s̪əbʰə ɦəɪd̪ərɑːbɑːd̪ə mẽː.ʋoː əbʰɪjoː ʋəɦiː eːn̪əd͡ʒiːoː meː kɑːd͡ʒə kərəɪt̪ə ɦəjə.ʋoː ɦəmərɑː s̪əbʰə keː n̪ə d̪eːkʰəɪjə ɦəjə.

mə̃d͡ʒʰɪlɑː beːʈɑː d̪eːkʰəbʰɑːlə kərəɪjə ɦəjə.put̪əuɦə ɑː eːkərəɑː s̪eː eːgoː poːt̪ɑː ɦəjə.

ɦəmə put͡ʃʰəlɪjeːn̪ə -kɪ kərəɪjə beːʈɑː.

budʰiː bəd͡ʒələn̪ə -bɑːd͡ʒɑːrə pərə eːgoː t͡ʃʰoːʈə moːʈə kɪrɑːn̪ɑː keː d̪uːkɑːn̪ə ɦəjə.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -s̪əbʰə pərɪʋɑːrə eːkeː d͡ʒəgəɦə rɑːkʰəbə kɪ ələgə ələgə.

buɖɖʱiː bəd͡ʒələn̪ə -s̪əbʱə keː ələgə ələgə lɪkʱə d̪ɪəu. ɦəmərɑː t͡ʃʱoːʈəkɑː beːʈɑː s̪ə̃gə lɪkʱə d̪ɪəu.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -s̪əbʱə lɪkʱə d̪eːliː.

buɖɖʱiː əpən̪ə poːt̪ɑː s̪eː bəd͡ʒələn̪ə -bəuɑː. məmmiː keː kəɦu t͡ʃɑːɦə bən̪ɑːbeː keː.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -t͡ʃʱoːɽə d̪ɪəu.

buɖɖʱiː bəd͡ʒələn̪ə -n̪ə t͡ʃɑːɦə t̪ə pɪjeː keː pərət̪ə. ɦəmmərə mɑːlɪkə pət̪ɪ d͡ʒəu t̪əkə d͡ʒiːʋɪt̪ə rəɦəlɑː. ɦəmərɑː d̪ərəbɑːd͡ʒɑː pərə s̪eː bɪn̪ɑː t͡ʃɑːɦə piːleː koːiː n̪ə geːlən̪ə.ɦəmə ʋoː rɪʋɑːd͡ʒə keːn̪ɑː t͡ʃʱoːɽə d̪ũː.

bət͡ʃəbɑː t͡ʃɑːɦə leːkeː ɑːɪlə.ɦəmə eːgoː kəpə buɖʱiː keː oːrə bəɖʱəɪliː.

buɖɖʱiː bəd͡ʒələn̪ə -ɦəmə ɑːbɪ t͡ʃɑːɦə n̪ə pɪjəɪt͡ʃʱiː. d͡ʒəũ t̪əkɪ mɑːlɪkə rəɦələn̪ə.d̪ũːn̪uː goːreː s̪ɑːt̪ʰeː t͡ʃɑːɦə piːbɪ.

ɦəmə kəɦəlɪjeːn̪ə -ɑːbɪ d̪əs̪əkʱət̪ə kə d̪ɪjəu.

buɖɖʱiː d̪əs̪əkʱət̪ə kəɪlən̪ə - rɑːd̪ʱɑː d͡ʒʱɑː.

ɦəmə d̪uːn̪uː goːreː pərən̪ɑːmə kə keː ũɦɑː s̪eː ɑːgeː bəɽʱə geːliː.

jɑːd̪ə rəɦə geːlə buɖʱiː keː ɖəbəɖəbɑːɪt̪ə ɑ̃ːkʱɪ ɑː koːroːn̪ɑː.

-ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪əkə s̪iːt̪ɑːmərʰiː,*s̪eːʋɑːn̪ɪʋrɨt̪t̪ə prəd̪ʰɑːn̪ɑːd̪ʰjɑːpəkə, mɑːt̪ɑː-t͡ʃən̪d̪rə d̪eːʋiː, pɪt̪ɑː-s̪ʋə0rɑːd͡ʒeːʃʋərə mə̃ɖələ, pət̪n̪iː-prəmɪlɑː d̪eːʋiː, d͡ʒən̪mə t̪ɪt̪ʰɪ-01 d͡ʒən̪əʋəriː 1960 joːgjət̪ɑː- eːmə-eːs̪əs̪iː (rəs̪ɑːjən̪ə ʃɑːs̪t̪rə), eːmə eː (hɪn̪d̪iː). ruːt͡ʃɪ- s̪ɑːhɪt̪jɪkə, məɪt̪ʰɪliː-hɪn̪d̪iː kəʋɪt̪ɑː -kəɦɑːn̪iː leːkʰən̪ə ɑː ɑːleːkʰə. prəkɑːʃɪt̪ə poːt̪ʰiː - məɪt̪ʰɪliː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦə bʰɑːs̪ɑː keː n̪ə bɑ̃ːʈɪjoː. 2022 prəkɑːʃɪt̪ə rət͡ʃən̪ɑː - s̪əd͡ʒʰɪjɑː kəʋɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦə poːt̪ʰiː - d͡ʒən̪əkə n̪ə̃d̪ɪn̪iː d͡ʒɑːn̪əkiː ɑː ʃəurjə gɑːn̪ə. 2022 pət̪rɪkɑː -mɪt̪ʰɪlɑː s̪əmɑːd͡ʒə, gʰərə -bɑːɦərə ɑː əpuːrʊɑː (məɪs̪ɑːmə). əkʰəbɑːrə -d̪əɪn̪ɪkə məɪt̪ʰɪlə pun̪ərd͡ʒɑːgərəɳə prəkɑːʃə. s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə-s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪ən̪ə, d̪ɑːjɪt̪ʋə- puːrʋə d͡ʒɪlɑː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ, prɑːt̪ʰəmɪkə ʃɪkʂəkə s̪ə̃gʰə, ɖumərɑː, s̪iːt̪ɑːmərʰiː. s̪t̪ʰɑːjiː pət̪t̪ɑː- grɑːmə-pɪpərɑː ʋɪʃən̪əpurə t̪ʰɑːn̪ɑː-pərɪɦɑːrə d͡ʒɪlɑː-s̪iːt̪ɑːməɖʰiː. ʋərt̪əmɑːn̪ə pət̪ɑː-pɪpərɑː s̪əd̪ən̪ə,murəlɪjɑːt͡ʃəkə ʋɑːrɖə-04 s̪iːt̪ɑːmərʰiː poːs̪t̪ə-t͡ʃəkəməɦɪlɑː d͡ʒɪlɑː-s̪iːt̪ɑːməɖʰiː rɑːd͡ʒjə-bɪɦɑːrə pɪn̪ə-843302*

əɪ rət͡ʃən̪ɑːpərə əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.4.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ- məɪt̪ʰɪliː

ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ

məɪt̪ʰɪliː

ɦeː s̪un̪u t̪ə.

kəɦu kɪ kəɦə_ɪ t͡ʃʰiː.

pəɖʰɪjoː n̪ə.ɦəmə eːgoː kət̪ʰɑː lɪkʰəliː ɦəeː.

lɑːu pəɖʰəɪjə t͡ʃʰiː.

eːgoː rɑːd͡ʒɑː rəɦəɪjə.n̪ɑːmə ʋoːkərə d̪əʃərət̪ʰə rəɦəɪ.ɦun̪əkɑː t̪iːn̪ə goː rɑːn̪iː rəɦəɪjə.bəɽəkiː keː n̪ɑːu kəuʃəljɑː,mə̃d͡ʒʰəliː keː kəɪkeːiː ɑː t͡ʃʰoːʈəkiː keː n̪ɑːu s̪umɪt̪rɑː rəɦəɪ.

ɦeː.ɦəmə ɑːbɪ n̪ə pəɽʰəbə.

kəɪlɑː.

ɦəmərə mũɦə d̪ukʰɑːɪ ɦəɪjə. bud͡ʒʰɑːiː d͡ʒeːn̪ɑː d͡ʒiːu əɪʈʰɑːĩː geːlə.

ɑːurə pəɖʰũː n̪ə.

n̪ə. ɦəmərɑː s̪ə̃ n̪ə pəɽʰɑːiː ɦəeː.

d̪eːkʰɪjəu n̪ə.ɑːɪ keː d̪əɪn̪ɪkə məɪt̪ʰɪlə pun̪ərd͡ʒɑːgərən̪ə prəkɑːʃə meː ʋɪbʰuːt̪ɪ ɑːn̪ə̃d̪ə keː kət̪ʰɑː t͡ʃʰəpələ ɦəeː.ʋoː kɑːleːd͡ʒə meː proːpʰeːs̪ərə rəɦələt̪ʰɪn̪ə ɦəeː .

d͡ʒjɑː d̪ɪjəu.ɪ məɪt̪ʰɪliː meː ɦəeː.əpən̪ə s̪əbʰə keː bʰɑːs̪ɑː ɪ n̪ə ɦəeː.

ə̃ɦu t̪ə məɪt̪ʰɪliːjeː boːləɪjə t͡ʃʰiː.

ɦəmə məɪt̪ʰɪliː n̪ə boːləɪjə t͡ʃʰiː.ɦəmə gʰərə meː ʈuʈələ pʰuːʈələ ɦĩd̪iː boːləɪjə t͡ʃʰiː.ɑː bɑːɦərə kʰəɽiː ɦĩd̪iː boːləɪjə t͡ʃʰiː.d̪eːkʰəɪjə n̪ə t͡ʃʰiː.d͡ʒeː n̪ə pəɖʰələ lɪkʰələ ɦəɪjə ʋoːɦoː əpən̪ɑː bət͡ʃt͡ʃɑː keː kʰəɽiː ɦĩd̪iː s̪ɪkʰɑːʋəɪjə t͡ʃʰɪjəɪ.

ɪ ə̃ɦɑː kɪ bʰeː geːlə ɦəeː .ə̃ɦɑː əpən̪oː bʰɑːs̪ɑː keː kʰərɑːbə kə rəɦələ t͡ʃʰiː. bɪn̪ɑː pəɖʰələ lɪkʰələ keː bʰɑːs̪ɑː boːlə ɑː lɪkʰə rəɦələ t͡ʃʰiː.

ɑːbə ə̃ɦɑː pɑːn̪iː keː pɑːɪn̪ə,t̪ʰəɑːliː keː t̪ʰɑːriː, glɑːs̪ə keː gɪlɑːs̪ə kəɦəɪjə t͡ʃʰiː.ɪ ʈʰiːkə bɑːt̪ə ɦəɪjə.pəɖʰə lɪkʰə keː loːgə eːn̪ɑː boːləɪjə t͡ʃʰiː.d̪ʰɪjoː puːt̪ɑː keː boːliː bɑːn̪iː bɪgəɽə d͡ʒət̪əɪjə.

eːn̪ɑː n̪ə kəɦu.ɪ məɪt̪ʰɪliː bʰɑːs̪ɑː leːkeː jəuʋəkə s̪əbʰə ɑːiː eː eːs̪oː bən̪ə rəɦələ ɦəeː.d̪eːkʰɪjəu n̪ə. ʃɪʋəɦərə keː eːgoː ləɽɪkɑː məɪt̪ʰɪliː leːkeː ɑːɪ eː eːs̪ə bən̪ələɪjə ɦəeː. mɪt̪ʰɪlɑː mɪrərə keː ləlɪt̪ə n̪ɑːrɑːjən̪ə d͡ʒʰɑː ɪn̪ʈərəʋjuː leːlət̪ʰɪn̪ə ɦəeː.

t̪ə ɪ bɑːt̪ə ɦəeː .

ɦə̃. mɪt̪ʰɪlɑː keː mɑːt̪rɨbʰɑːs̪ɑː məɪt̪ʰɪliː ɦəeː.əpən̪ɑː s̪əbʰə t̪ə s̪iːt̪ɑː keː d͡ʒən̪əmə s̪t̪ʰəliː s̪iːt̪ɑːməɽʰiː keː t͡ʃʰiː.t̪ə ɦəmərɑː s̪əbʰə keː mɑːt̪rɨbʰɑːs̪ɑː məɪt̪ʰɪliːjeː ɦəeː.ɑːurə n̪əjəkɑː ʃɪkʂɑː n̪iːt̪ɪ meː t̪ə prɑːt̪ʰəmɪkə

ʃɪkʂɑː mɑːt̪ɾɨbʰɑːʂ̪ɑː meː ɦiː d̪eːlə d͡ʒət̪əɪjə. bɪɦɑːɾə loːkə ʂ̪eːʋɑː ɑːjoːgə keː pəɾiːkʂɑː məɪʈʰɪliː ʋɪʂ̪əjə leːkeː bəɦut̪eː juʋəkə bɪɦɑːɾə pɾəʃɑːʂ̪ən̪ɪkə ʂ̪eːʋɑː meː geːlə ɦəeː.

ɑ̃ːjə.ɪ bɑːt̪ə t̪ə ɦəmə n̪ə d͡ʒən̪əɪt̪ə ɾəɦəliː ɦə_ɪ.ɦəmə t̪ə əpən̪ɑː d̪ʰɪjɑː put̪ɑː keː əupʰiːʂ̪əɾə bən̪ɑːbeː keː ʂ̪oːt͡ʃəɪt̪ə ɾəɦəliː ɦəeː.ɦəmə t̪ə bud͡ʒʰəɪt̪ə ɾəɦəliː ɦəeː kɪ eːɦən̪ə boːliː bʰɑːʂ̪ɑː ʂ̪eː ɦəməɾə d̪ʰɪjɑː put̪ɑː kʰəɾɑːbə ɦoː d͡ʒɑːjət̪ə.əɦɪlɑː ɦəməɾɑː ɪ boːliː bʰɑːʂ̪ɑː n̪ə n̪ɪmən̪ə ləgəɪt̪ə ɾəɦələ ɦəeː.əbə t̪ə ɦəmə ɪɦeː bʰɑːʂ̪ɑː boːləbə ɑː lɪkʰəbə.t͡ʃɑːɦeː d͡ʒɪu əĩʈʰɑːjə t͡ʃɑːɦeː ə_ũɾiː d̪ukʰɑːjə.

ɦeː.ɑːbɪ kən̪ɪkɑː ɦəməɾɑː pəɽʰə keː ʂ̪un̪ɑːu.t̪əbə pʰeːɾə ɦəmə pəɖʰəbə.

t̪ə ət͡ʃt͡ʃʰɑː ʂ̪un̪ũː.

kəuʃəljɑː ʂ̪eː ɾɑːmə, kəɪkeːiː ʂ̪ə̃ bʰəɾət̪ə ɑː ʂ̪umɪt̪ɾɑː ʂ̪ə̃ ləkʂəmən̪ə ɑː ʃət̪ɾud̪ʰən̪ə d͡ʒən̪əmə leːləkə. ʋɪʃʋɑːmɪt̪ɾə mun̪ɪ əpən̪ɑː jəd͡ʒɲə keː ɾɑːkʂəʂ̪ə ʂ̪əbʰə ʂ̪ə̃ ɾəkʂɑː keː leːlə ɾɑːmə ɑː ləkʂəmən̪ə keː ɾɑːd͡ʒɑː d̪əʃəɾət̪ʰə ʂ̪eː mɑ̃ːgə keː leː geːlən̪ə.ɾɑːmə ɑː ləkʂəmən̪ə keː ʋɪʃʋɑːmɪt̪ɾə d͡ʒiː d̪ʰən̪uʂ̪ə jəd͡ʒɲə d̪eːkʰɑːbeː d͡ʒən̪əkəpuɾə leː geːlən̪ə. ɾəʂ̪t̪ɑː mẽː eːgoː n̪ɑːɾiː əɦɪljɑː əpən̪ɑː pət̪ɪ ɾɪʂ̪iː gəut̪əmə keː t̪jɑːgə keː d̪ukʰə ʂ̪ə̃ pət̪t̪ʰəɾə d͡ʒeːkɑː bʰeː geːlə ɾəɦeː. ɾɑːmə keː pəgə d̪ʰʋən̪ɪ ʂ̪un̪ə keː ɦoːʃə meː ɑː geːlən̪ə. u ʂ̪t̪ʰɑːn̪ə keː əɦɪljɑː ʂ̪t̪ʰɑːn̪ə ɑːɪ kəɦələ d͡ʒɑːɪ

ɦəeː.d͡ʒən̪əkəpurə keː rɑːd͡ʒɑː d͡ʒən̪əkə əpən̪ɑː beːʈiː s̪iːt̪ɑː keː ʋɪɑːɦə leːlə prət̪iːd͡ʒɲɑː kəɪleː rəɦələn̪ə kɪ d͡ʒeː ʋiːrə ə_ɪ ʃɪʋə d̪ʰən̪us̪ə keː t̪oːɽə d̪eːt̪ə,ɦun̪əkeː s̪eː əpən̪ə beːʈiː s̪iːt̪ɑː s̪ə̃ ʋɪɑːɦə kərəbə.

s̪iːt̪ɑː keː d͡ʒən̪əmə t̪ə s̪iːt̪ɑːməɽʰiː meː ɦoːjələ rəɦeː.

ɦə̃. mɪt̪ʰɪlɑː meː d͡ʒəu əkɑːlə pərələ rəɦeː t̪ə rɑːd͡ʒɑː d͡ʒən̪əkə krɨs̪əkə bən̪ə keː ɦərə d͡ʒoːt̪eː s̪ə̃ pəɦɪleː məɦɑːd̪eːʋə keː s̪t̪ʰɑːpən̪ɑː ɑː pud͡ʒɑː kəɪlən̪ə u s̪t̪ʰɑːn̪ə keː loːgə ɦəleːs̪ərə s̪t̪ʰɑːn̪ə kəɦəɪjə ɦəeː.

ɦə̃.ɦəməɦu d̪uːn̪uː goːreː t̪ə bəs̪ə̃t̪ə pə̃t͡ʃəmiː keː d͡ʒələ ɖʰɑːreː ɦəleːs̪ərə s̪t̪ʰɑːn̪ə geːlə rəɦiː.

t̪ə s̪un̪ũː. ɦərə d͡ʒoːt̪əɪt̪ə rəɦələn̪ə t̪ə s̪iːt̪ɑːməɽʰiː keː pun̪əurɑː meː kʰeːt̪ə mẽː eːgoː bət͡ʃt͡ʃiː ɦərə keː pʰɑːrə keː n̪oːkə t̪ərə mɪlələ rəɦəɪ n̪oːkə keː s̪iːt̪ə kəɦələ d͡ʒɑːɪ ɦəeː. t̪əɪɪlɑː bət͡ʃt͡ʃiː keː n̪ɑːu s̪iːt̪ɑː rəkʰələ geːlə.rɑːd͡ʒɑː d͡ʒən̪əkə s̪iːt̪ɑː keː əpən̪ɑː rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː d͡ʒən̪əkəpurə leː geːlən̪ə.

ʋəhiː s̪iːt̪ɑː keː ʋɪɑːɦə rɑːmə s̪eː d̪ʰən̪us̪ə t̪oːɽəlɑː keː bɑːd̪ə bʰeː geːlə.d͡ʒən̪əkə d͡ʒiː keː d̪oːs̪ərə beːʈiː urəmɪlɑː s̪ə ləkʂəmən̪ə keː ɑː d͡ʒən̪əkə d͡ʒiː keː t͡ʃʰoːʈə bʰɑːiː keː beːʈiː mɑ̃ːɖəʋiː s̪ə bʰərət̪ə keː ɑː d̪oːs̪ərəkiː beːʈiː ʃrut̪ɪkɪrət̪iː s̪ə̃ ʃət̪rud̪ʰən̪ə keː bɪɑːɦə bʰeː geːlə.bɪɑːɦə kə keː əjoːd̪ʰjɑː d͡ʒɑːɪt̪ə rəɦət̪ə t̪ə s̪iːt̪ɑː keː ɖoːliː keː eːgoː ʋɪʃɑːlə pɑːkərə keː gɑːt͡ʃʰə t̪ərə rəkʰələ geːlə.ʋoːɪ t̪ərə eːgoː mən̪oːrəmə poːkʰəroː

rəheː . ɑːɪ ʋəoː s̪t̪ʰɑːn̪ə keː pə̃t̪ʰəpɑːkərə kəɦələ d͡ʒɑːɪ ɦəeː.

bɑːd̪ə meː rɑːd͡ʒɑː d̪əʃərət̪ʰə rɑːmə keː d͡ʒuʋərɑːd͡ʒə bən̪ɑːbeː keː t͡ʃɑːɦələn̪ə. pərə̃t͡ʃə d̪oːs̪ərəkiː pət̪n̪iː kəəɪkeːiː keː t͡ʃələt̪eː rɑːmə keː ʋən̪ə d͡ʒɑːjə keː pərələɪn̪ə.rɑːmə keː s̪ə̃geː s̪iːt̪ɑː ɑː ləkʂəmən̪ə d͡ʒiːjoː ʋən̪ə t͡ʃələ geːlən̪ə.

ʋən̪ə meː s̪iːt̪ɑː keː rɑːkʂəs̪ə keː rɑːd͡ʒɑː rɑːʋən̪ə əpəɦərən̪ə kə keː əpən̪ə rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː lə̃kɑː leː geːlə. ɦən̪umɑːn̪ə ɑː s̪ugriːʋə keː s̪əɦɑːjət̪ɑː s̪ə̃ rɑːmə keː ʋɑːn̪ə s̪eː rɑːʋən̪ə mɑːrələ geːlə.

rɑːmə əjoːd̪ʰjɑː keː rɑːd͡ʒɑː bən̪ə lən̪ə.

ɦeː.ɪ kʰɪs̪s̪ɑː pəɦəleːɦu s̪un̪ə leː rəɦəliː ɦəɪjə pərə̃t͡ʃə ɦĩd̪iː meː.ɑːbɪ ə̃ɦɑː keː mũɦə s̪ə məɪt̪ʰɪliː meː s̪un̪ə liː ɦəɪjə t̪ə bəɽɑː s̪un̪n̪ərə ɑː mɪʈʰəgərə ləgəɪjə ɦəeː.

ɦə̃. məɪt̪ʰɪliː bʰɑːs̪ɑː bəɽɑː mɪʈʰə bʰɑːs̪ɑː ɦəeː.

əɪhiː leːlə ʋɪɑːɦoː s̪ɑːd̪iː meː məɪt̪ʰɪliːjeː meː loːgə giːt̪ə gəbəɪjə ɦəeː.

lɑːu.ɑːbɪ ɦəmə pəɖʰəɪjə t͡ʃʰiː.

rɑːmə d͡ʒiː keː d̪ugoː put̪ə bʰeːlə rəɦəɪjə.ləʋə ɑː kuʃə.

ɦeː.s̪iːt̪ɑː keː eːgoː n̪ɑːu məɪt̪ʰɪliː ɦəeː.

ɦə̃.eːhiːleː bʰəs̪oː məɪt̪ʰɪliː ɦəeː.

-aːt͡ʃaːrjə raːmaːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ, s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪əkə s̪iːt̪ɑːmərʈʰiː,*s̪eːʋaːn̪ɪʋɾɨt̪t̪ə prəd̪ʰaːn̪aːd̪ʰjaːpəkə, maːt̪aː-t͡ʃən̪d̪rə d̪eːʋiː, pɪt̪aː-s̪ʋə0raːd͡ʒeːʃʋərə mə̃ɖələ, pət̪n̪iː-prəmɪlaː d̪eːʋiː, d͡ʒən̪mə t̪ɪt̪ʰɪ-01 d͡ʒən̪əʋəriː 1960 joːgjət̪aː- eːmə-eːs̪əs̪iː (rəs̪aːjən̪ə ʃaːs̪t̪rə), eːmə eː (ɦɪn̪d̪iː). ruːt͡ʃɪ- s̪aːɦɪʈjɪkə, məɪt̪ʰɪliː-ɦɪn̪d̪iː kəʋɪt̪aː -kəɦaːn̪iː leːkʰən̪ə aː aːleːkʰə. prəkaːʃɪt̪ə poːt̪ʰiː - məɪt̪ʰɪliː kəʋɪt̪aː s̪ə̃grəɦə bʰaːs̪aː keː n̪ə bə̃ːʈɪjoː. 2022 prəkaːʃɪt̪ə rət͡ʃən̪aː - s̪əd͡ʒʰɪjaː kəʋɪt̪aː s̪ə̃grəɦə poːt̪ʰiː - d͡ʒən̪əkə n̪ə̃d̪ɪn̪iː d͡ʒaːn̪əkiː aː ʃəurjə gaːn̪ə. 2022 pət̪rɪkaː -mɪt̪ʰɪlaː s̪əmaːd͡ʒə, gʰərə -baːɦərə aː əpuːrʋaː (məɪs̪aːmə). əkʰəbaːrə -d̪əɪn̪ɪkə məɪt̪ʰɪlə pun̪ərd͡ʒaːgərəɳə prəkaːʃə. s̪aːmaːd͡ʒɪkə-s̪aːmaːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪ən̪ə, d̪aːjɪt̪ʋə- puːrʋə d͡ʒɪlaː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ, praːt̪ʰəmɪkə ʃɪkʂəkə s̪ə̃gʰə, ɖumərаː, s̪iːt̪aːmərʈʰiː. s̪t̪ʰaːjiː pət̪t̪aː- graːmə-pɪpəraː ʋɪʃən̪əpurə t̪ʰaːn̪aː-pərɪɦaːrə d͡ʒɪlaː-s̪iːt̪aːməɖʰiː. ʋərt̪əmaːn̪ə pət̪aː-pɪpəraː s̪əd̪ən̪ə,murəlɪjaːt͡ʃəkə ʋaːrɖə-04 s̪iːt̪aːmərʈʰiː poːs̪ʈə-t͡ʃəkəməɦɪlaː d͡ʒɪlaː-s̪iːt̪aːməɖʰiː raːd͡ʒjə-bɪɦaːrə pɪn̪ə-843302*

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.5.ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ- n̪eːpɑːlə: məd̪ʰeːʃə bən̪ɑːmə mɪt̪ʰɪlɑː

ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ

n̪eːpɑːlə: məd̪ʰeːʃə bən̪ɑːmə mɪt̪ʰɪlɑː

ɑːɪ kɑːlɪ pəɽoːs̪iː d̪eːʃə n̪eːpɑːlə mẽː məd̪ʰeːʃə keː leːkeː ɦə̃gɑːmɑː mət͡ʃələ ɦəɪjə.kɪ ɑːʈʰə d͡ʒɪlɑː d͡ʒeː mɪt̪ʰɪlɑː kʂeːt̪rə ɦəɪjə,ʋəoːkərɑː n̪eːpɑːliː s̪ə̃s̪əd̪ə d̪uː t̪ɪɦɑːiː mət̪ə s̪eː məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə n̪ɑːu gʰoːʂɪt̪ə kəɪ d̪eːlɪkeː. pəhɪleː eːkərə n̪ɑːmə prɑ̃ːt̪ə n̪ə̃bərə-02 rəɦəɪ.

ə_ɪ əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə gʰəʈən̪ɑː keː leːlə n̪eːpɑːlə mẽː rɑːd͡ʒəʃɑːhiː keː s̪əmɑːpt̪ə bʰeːlɑː pərə ɑː prəd͡ʒɑːt̪ə̃t̪rə gʰoːʂɪt̪ə bʰeːlɑː keː gʰəʈən̪ɑː keː d̪eːkʰən̪ɑːɪ ɑːʋəʃjəkə ɦəɪɪ.

ʋərt̪əmaːn̪ə s̪ə̃ʋɪd̪ʰaːn̪ə -2015 s̪aːt̪əʋãː s̪ə̃ʋɪd̪ʰaːn̪ə ɦəɪɪ.2007 keː ə̃t̪ərɪmə s̪ə̃ʋɪd̪ʰaːn̪ə aː 2006 keː ʃãːt̪ɪ s̪əməd͡ʒʰəut̪aː s̪eː n̪ɪrd̪eːʃɪt̪ə ɦəɪɪ.

n̪əjəkaː s̪ə̃ʋɪd̪ʰaːn̪ə ləĩgɪkə bʰeːd̪əbʰaːʋə puːrɳə ɦəɪɪ.ɪ eːkələ məɦɪlaː keː bət͡ʃt͡ʃaː keː n̪aːgərɪkət̪aː d̪eːbeː s̪eː mən̪aː kərəɪjə t͡ʃʰəɪjə. n̪aːgərɪkət̪aː keː leːlə maːjə baːpə keː n̪eːpaːliː n̪aːgərɪkə ɦoːn̪aːɪ aːʋəʃjəkə ɦəɪɪ. ʋɪd̪eːʃiː məɦɪlaː s̪eː ʃaːd̪iː kərən̪eː ʋaːleː n̪eːpaːliː n̪aːgərɪkə keː bət͡ʃt͡ʃaː keː n̪eːpaːliː n̪aːgərɪkət̪aː mɪlət̪əɪ pərə̃t͡ʃə ʋɪd̪eːʃiː məɦɪlaː mãː koː n̪aːgərɪkət̪aː n̪əɪ mɪlət̪əɪ.ə_ɪ aːd̪ʰaːrə pərə məd̪ʰeːʃiː s̪əmud̪aːjə,d͡ʒəeː s̪iːmaː paːrə bʰaːrət̪iːjə məɦɪlaː keː s̪ə̃gə ʋɪaːhə kərəɪ t͡ʃʰəɪjə, əs̪əmaːn̪ət̪aː s̪eː prəbʰaːʋɪt̪ə ɦoːɪ t͡ʃʰəɪjə. məd̪ʰeːʃiː loːgə ut̪t̪ərə bʰaːrət̪ə keː loːgə s̪eː d͡ʒaːt̪ɪ aː s̪aːmaːd͡ʒɪkə ruːpə s̪eː d͡ʒuɽələ ɦəɪɪ.

məd̪ʰeːʃiː raːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə d̪ələ raːd͡ʒjə mẽː aːn̪upaːt̪ɪkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə keː mãːgə kərəɪt̪ə rəheː. pərə̃t͡ʃə t̪əraːiː kʂeːt̪rə keː75 mẽː20 d͡ʒɪlaː mẽː50 prət̪ɪʃət̪ə aːbaːd̪iː rəɦəɪ ɦəɪɪ.s̪ə̃s̪əd̪ə mẽː165 mẽː100s̪iːʈə pəhaːɽiː aː pərʋət̪iːjə kʂeːt̪rə keː. d͡ʒəũ kɪ kulə aːbaːd̪iː keː50 prət̪ɪʃət̪ə s̪eː bʰiː kəmə ɦəɪɪ. d͡ʒəũ kɪ t̪əraːiː keː aːbaːd̪iː 50prət̪ɪʃət̪ə s̪ə̃ d͡ʒjaːd̪aː ɦəɪɪ.aː t̪əraːiː kʂeːt̪rə keː65 s̪iːʈə d̪eːlə geːlə ɦəɪjə.

ə_ɪ leːlə məd̪ʰeːʃiː ʋɪroːd̪ʰə mẽː məd̪ʰeːʃə aːn̪d̪oːlən̪ə t͡ʃələɪləkə. məd̪ʰeːʃə aːn̪d̪oːlən̪ə mukʰjə ruːpə s̪eː raːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə ãːd̪oːlən̪ə ɦəɪɪ.

pəɦɪlɑː məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə- 2007

ə̃t̪ərɪmə s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə keː gʰoːʂəɳɑː keː bɑːd̪ə ʃuruː bʰeːlə. s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ə mẽː məd̪ʰeːʃiː ɑː ɦɑːʃɪjɑː keː s̪əmud̪ɑːjə ɑː d͡ʒɑːt̪ɪjə s̪əmud̪ɑːjə keː s̪əmɑːn̪ə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə keː ən̪əd̪eːkʰiː pərə.d͡ʒən̪ə ɑːn̪d̪oːlən̪ə rɑːd͡ʒjə keː pun̪ərgəʈʰən̪ə keː rɑːʂʈriːjə ʋɪmərʃə mẽː d͡ʒɑːt̪iːjə rɑːʂʈrəʋɑːd̪ə keː prəmukʰə mud̪d̪ɑː bən̪ələ.pəɦɪlɑː ɑ̃ːd̪oːlən̪ə s̪ə̃ʋɪd̪ʰɑːn̪ɪkə pəɦɪt͡ʃɑːn̪ə, prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə ɑː rɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪkə ʃəkt̪ɪ keː kut͡ʃʰə ɦəd̪ə t̪əkə lɑːʋeː mẽː s̪əpʰələ bʰeːlə.ɪ ɑ̃ːd̪oːlən̪ə rɑːd͡ʒjə keː kʰɪlɑːpʰə d͡ʒɑːt̪iːjə s̪əmuːɦə keː ʃɪkɑːjət̪ə keː pərɪɳɑːmə rəɦẽː.

d̪oːs̪ərə məd̪ʰeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə-2008

d̪oːs̪ərə ɑ̃ːd̪oːlən̪ə s̪ə̃gʰəʋɑːd̪ə, ɑːn̪upɑːt̪ɪkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə ɑː d͡ʒən̪əs̪ə̃kʰjɑː keː ən̪us̪ɑːrə t͡ʃun̪ɑːʋə kʂeːt̪rə keː leːlə bʰeːlə. d͡ʒən̪əs̪ə̃kʰjɑː keː ɑːd̪ʰɑːrə pərə t͡ʃun̪ɑːʋə kʂeːt̪rə ɑː s̪ə̃gʰəʋɑːd̪ə mɑːn̪ə leːlə geːlə.

t̪eːs̪ərə məd̪ʰəeːʃə ɑːn̪d̪oːlən̪ə-2015

s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə pərɪʋərt̪ən̪ə keː ɑ̃ːd̪oːlən̪ə bɑːd̪ə bʰiː məd̪ʰeːʃiː keː s̪ə̃gə gələt̪ə ʋjəʋəɦɑːrə ɑː s̪əmɑːn̪ə əd̪ʰɪkɑːrə s̪ə̃ bə̃t͡ʃɪt̪ə rɑːkʰələ geːləɪjə.

s̪ə̃gʰiːjə prɑ̃ːt̪ə keː ən̪ut͡ʃɪt̪ə gəʈʰən̪ə ɑː t̪ərɑːiː keː keːʋələ ɑːʈʰə d͡ʒɪlɑː keː eːkəʈɑː prɑːn̪t̪ə bən̪ɑːjələ

geːlə. d͡ʒəũ kɪ t͡ʃəud̪əɦə d͡ʒɪlɑː pəɦɑːɽiː kʂeːt̪rə s̪eː rəɦeː.

bʰɑːgeːd̪ɑːriː ɑː ɑːn̪əupɑːt̪ɪkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪt̪ʋə-

rɑːd͡ʒjə keː ə̃gõː ɑː s̪ɑːrʋəd͡ʒən̪ɪkə roːd͡ʒəgɑːrə mẽː45prət̪ɪʃət̪ə s̪ət̪t̪ərəɦə s̪əmuːɦõː keː lɪeː ɑːrəkʂɪt̪ə ɦəɪɪ. s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ruːpə s̪eː pɪt͡ʃʱəɖələ məɦɪlɑː, d̪əlɪt̪ə, ɑːd̪ɪʋɑːs̪iː, d͡ʒən̪əd͡ʒɑːt̪ɪ,kʰɑːs̪ə ɑːrjə,t̪ʰɑːruː, əlpəs̪ə̃kʰjəkə s̪əmuːɦə, ʋɪkəlɑ̃ːgə, ɦɑːʃɪjɑː s̪əmuːɦə, mus̪lɪmə, pɪt͡ʃʱəɽɑː ʋərgə,, lĩgə ɑː d̪ʰərmən̪ɪrəpeːkʂə rupə s̪eː əlpəs̪ə̃kʰjəkə s̪əmuːɦə, juʋɑː, kɪs̪ɑːn̪ə, məd͡ʒəd̪uːrə,ut̪piːɖiːt̪ə ɑː pɪt͡ʃʱəɽɑː kʂeːt̪rə keː n̪ɑːgərɪkə.ɪ s̪ɑːmɑːn̪jə ʋɪbʰɑːd͡ʒən̪ə rəɦəɪ. juʋɑː ɑː əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə ruːpə s̪eː ɦɑːʃɪeː pərə rəɦeːʋɑːlɑː məd̪ʰeːʃiː jɑː kʰɑːs̪ə ɑːrjə, pəɦɑːɽiː ut͡ʃt͡ʃə d͡ʒɑːt̪ɪ s̪əmud̪ɑːjə s̪eː pəɦɪleː s̪eː ɦiː rɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ mẽː prəmukʰə ɦəɪɪ,ɑː eːkə ɦiː ʃreːɳiː mẽː ɑːʋəɪt̪ə rəɦeː.

məd̪ʰeːʃiː ɑ̃ːd̪oːlən̪ə bɑːɪs̪ə d͡ʒɪlɑː keː məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə keː leːlə rəɦeː. pərə̃t͡ʃə ɑːʈʰə d͡ʒɪlɑː keː s̪ə̃s̪əd̪ə d̪oː t̪ɪɦɑːiː mət̪ə s̪eː məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə t̪ət̪ʰɑː rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː d͡ʒən̪əkəpurə d̪ʰɑːmə gʰoːʂɪt̪ə kəɪ d̪eːlə keː,d͡ʒeː n̪ə̃pəɦɪleː prɑ̃ːt̪ə n̪ə̃bərə-02 rəɦəɪ.

ɑːbɪ ʋɪʋɑːd̪ə ɪ ɦəɪɪ kɪ d͡ʒəu bɑːɪs̪ə d͡ʒɪlɑː keː məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə rəɦɪt̪əɪ d͡ʒeː t͡ʃuːreː pərʋət̪ə ʃrɾɨkʰəlɑː s̪eː leːkeː d̪ət͡ʃt͡ʃʱɪn̪ə s̪iːmɑː bʰɑːrət̪ə purəbə s̪eː pət͡ʃt͡ʃʱɪmə t̪əkə ɦəĩjə t̪ə koːn̪oː ʋɪʋɑːd̪ə n̪əɪ rəɦət̪əɪ. pərə̃t͡ʃə ʋərt̪əmɑːn̪ə d͡ʒeː ɑːʈʰə d͡ʒɪlɑː ɦəɪɪ,

ʋɪʃud̪d̪ʰə ruːpə s̪eː pəurɑːɳɪkə mɪt̪ʰɪlɑː kʂeːt̪rə ɦəɪɪ.t̪əɪ məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə keː n̪ɑːu mɪt̪ʰɪlɑː prəd̪eːʃə rəheː keː t͡ʃɑːhiː. d͡ʒən̪əkəpurə d̪ʰɑːmə t̪ə rɑːd͡ʒəd̪ʰɑːn̪iː gʰoːʂɪt̪ə bʰeː t͡ʃuːkələ ɦəɪjəɪ. mɪt̪ʰɪlɑː keː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ pərə ɪ kuʈʰɑːrɑːgʰɑːt̪ə ɦəɪɪ. pərə̃t͡ʃə ə_ɪ mɑːməlɑː pərə məd̪ʰeːʃiː d̪uː pʰɑ̃ːkə ɦəɪɪ. mɪt̪ʰɪlɑː mẽː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː keː ɑ̃ːd̪oːlən̪ə pərə d̪uː pʰɑ̃ːkə keː bəɽɑː gʰəɽɑː gəɪrə brɑːɦməɳə kɑːjəs̪t̪ʰə mɪt̪ʰɪlɑː prəd̪eːʃə keː n̪ɑːu pərə eːkkɑː n̪əɪ ɦəɪjə.ɪ ʋərgə s̪ɑ̃ːs̪krɨt̪ɪkə ɑː məɪt̪ʰɪliː bʰɑːʂɑː keː n̪ɑːmə pərə d̪uːt̪əkɑːrələ ɑː upeːkʂɪt̪ə kəɪlə geːlə ɦəɪɪ.ə_ɪ ʋərgə keː bʰɑːʂɑː məɪt̪ʰɪliː keː rɑːrə (bəd͡ʒd͡ʒɪkɑː)ɑː ʈʰeːʈʰə mɑːn̪ələ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪjə. məɪt̪ʰɪliː əkɑːd̪əmiː ə_ɪ ʋərgə keː s̪ɑːɦɪt̪jə keː mɑːn̪jət̪ɑː n̪əɪ d̪eːɪ t͡ʃʱəɪjə . kut͡ʃʰə loːgə məgəhiː keː s̪əmərt̪ʰən̪ə mẽː t͡ʃʱəɪjə. ɪ ʋərgə mɪt̪ʰɪlɑː n̪ɑːu keː brɑːɦməɳəʋɑːd̪iː mɑːn̪əɪ t͡ʃʱəɪjə. t̪əĩ mɪt̪ʰɪlɑː n̪ɑːu keː ʋɪroːd̪ʰə kərəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ. t̪əĩ prəd̪eːʃə keː n̪ɑːmə məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə gʰoːʂɪt̪ə bʰeːlə. pərə̃t͡ʃə mɪt̪ʰɪlɑː keː s̪əmərt̪ʰəkə mɪt̪ʰɪlɑː ɑː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ keː leːlə ud̪jəmə ɦəɪɪ.

n̪ɪʂkərʂə ruːpə mẽː məd̪ʰeːʃə prəd̪eːʃə d͡ʒɑːt̪iːjə rɑːʂʈrəʋɑːd̪əʋɑːd̪ə keː pərɪɳɑːmə ɦəɪɪ.

-ɑːt͡ʃɑːrjə rɑːmɑːn̪ə̃d̪ə mə̃ɖələ s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪əkə s̪iːt̪ɑːməɽʰiː,*s̪eːʋɑːn̪ɪʋrɨt̪t̪ə prəd̪ʰɑːn̪ɑːd̪ʰjɑːpəkə, mɑːt̪ɑː-t͡ʃən̪d̪rə d̪eːʋiː, pɪt̪ɑː-s̪ʋə0rɑːd͡ʒeːʃʋərə mə̃ɖələ, pət̪n̪iː-prəmɪlɑː d̪eːʋiː, d͡ʒən̪mə t̪ɪt̪ʰɪ-01 d͡ʒən̪əʋəriː 1960 joːgjət̪ɑː- eːmə-eːs̪əs̪iː (rəs̪ɑːjən̪ə ʃɑːs̪t̪rə), eːmə eː*

(hɪn̪d̪iː). ruːt͡ʃɪ- s̪ɑːhɪt̪jɪkə, məɪt̪ʰɪliː-hɪn̪d̪iː kəʊɪt̪ɑː - kəɦɑːn̪iː leːkʰən̪ə ɑː ɑːleːkʰə. prəkɑːʃɪt̪ə poːt̪ʰiː - məɪt̪ʰɪliː kəʊɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦə bʰɑːs̪ɑː keː n̪ə bɑ̃ːʈɪjoː. 2022 prəkɑːʃɪt̪ə rət͡ʃən̪ɑː - s̪əd͡ʒʰɪjɑː kəʊɪt̪ɑː s̪ə̃grəɦə poːt̪ʰiː - d͡ʒən̪əkə n̪ə̃d̪ɪn̪iː d͡ʒɑːn̪əkiː ɑː ʃəurjə gɑːn̪ə. 2022 pət̪rɪkɑː -mɪt̪ʰɪlɑː s̪əmɑːd͡ʒə, gʰərə -bɑːɦərə ɑː əpuːrʊɑː (məɪs̪ɑːmə). əkʰəbɑːrə -d̪əɪn̪ɪkə məɪt̪ʰɪlə pun̪ərd͡ʒɑːgərəɳə prəkɑːʃə. s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə-s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə t͡ʃĩt̪ən̪ə, d̪ɑːjɪt̪ʊə- puːrʊə d͡ʒɪlɑː prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ, prɑːt̪ʰəmɪkə ʃɪkʂəkə s̪ə̃gʰə, ɖuməɾɑː, s̪iːt̪ɑːməɽʰiː. s̪t̪ʰɑːjiː pət̪t̪ɑː- grɑːmə-pɪpərɑː ʊɪʃən̪əpurə t̪ʰɑːn̪ɑː-pərɪɦɑːrə d͡ʒɪlɑː-s̪iːt̪ɑːməɖʰiː. ʊərt̪əmɑːn̪ə pət̪ɑː-pɪpərɑː s̪əd̪ən̪ə,murəlɪjɑːt͡ʃəkə ʊɑːrɖə-04 s̪iːt̪ɑːməɽʰiː poːs̪ʈə-t͡ʃəkəməɦɪlɑː d͡ʒɪlɑː-s̪iːt̪ɑːməɖʰiː rɑːd͡ʒjə-bɪɦɑːrə pɪn̪ə-843302

əpən̪ə mə̃t̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.6.ɑːʃiːʂə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːrə-pɑːʈʰəkə ɦəmərə poːt̪ʰiː kɪeː pəɽʰət̪ʰɪ?

ɑːʃiːʂə ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːrə

pɑːʈʰəkə ɦəmərə poːt̪ʰiː kɪeː pəɽʰət̪ʰɪ?

eːɦɪ ʃiːrʂəkəkẽː eːn̪ɑːɦut̪oː liːkʰɪ ʂ̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰiː d͡ʒeː "pɑːʈʰəkə ɦəmərə poːt̪ʰiː kɪeː kɪn̪ət̪ɑːɦə". eːɦɪ t̪ərəɦəkə ʋɪʂəjəpərə ʋɪʋɑːd̪ə ɦoːɪt̪ə rəɦət̪ə mud̪ɑː ɦəmərɑː lɑːbʰə bud͡ʒʰɑːɪeː d͡ʒeː ɦəmə pɑːʈʰəkə ləgə əpən̪ə self-appraisal prəʂ̪t̪ut̪ə kəə̸ rəɦələ t͡ʃʰiː. bəɦut̪ə loːkə eːkərɑː n̪əɪt̪ɪkə ruːpeː kʰərɑːpə mɑːn̪ət̪ɑːɦə t̪ə̃ɪ məɪt̪ʰɪliːmeː eːɦən̪ə ʋɪʂəjəpərə n̪əɪ liːkʰələ geːlə (məukʰɪkə t̪ə̃ ʂ̪əbʰə leːkʰəkə kərɪt̪eː t͡ʃʰət̪ʰɪ) mud̪ɑː ɦəmə n̪əɦɪ mɑːn̪əɪt̪ə t͡ʃʰiː. kəɦəbɑːkə leːlə t̪ə̃ iː self-appraisal prɑːɪbʰeːʈə n̪əukəriː leːlə t͡ʃʰəɪ d͡ʒɑːɦɪmeː kərmət͡ʃɑːriː əpən̪ə guɳəkə ʋɪʋərəɳə d̪əɪt̪ə t͡ʃʰəɪ ɑː oːkərə bæɑːʂ̪ə oːkərɑː d̪eːkʰɪ kəə̸ mɪlɑːn̪ə kərəɪ t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː lɪkʰələ t͡ʃiːd͡ʒə ʋɑːʂ̪t̪əʋəmeː ʂ̪əɦiː t͡ʃʰəɪ kɪ n̪əɪ ɑː t̪əkərə bɑːd̪ə oːɦɪ kərmət͡ʃɑːriːkə ʋeːt̪ən̪ə ʋrɨd̪d̪ʰɪ ʋɑː prəmoːʃən̪ə ɦoːɪt̪ə t͡ʃʰəɪ. ɦəmərɑː ləgəɪeː d͡ʒeː iː ʂ̪ɑːɦɪt̪joː leːlə n̪iːkə kɑːd͡ʒə kərət̪ə. eːɦɪ

ʋɪʂəjə ə̃t̪ərgət̪ə leːkʰəkə əpən̪ə poːt̪ʰiːkə oːɦən̪ə kɪt͡ʃʱu ʋɪʃeːʂət̪ɑː əʋəʃjə liːkʰət̪ʰɪ d͡ʒəkərɑː bɑːd̪əmeː ʂəmiːkʂəkə-ɑːloːt͡ʃəkə d̪eːkʰɪ kəə̯ t̪əjə kəə̯ ʂəkət̪ʰɪ d͡ʒeː d̪eːlə geːlə ʋɪʃeːʂət̪ɑː keːrə n̪ɪrʋɑːɦə poːt̪ʰiːmeː bʰeːlə t͡ʃʱəɪkə ʋɑː kɪ n̪əɪ. ɑː eːɦɪ krəməmeː ɦəmə əpən̪ə poːt̪ʰiː "ən̪ət͡ʃɪn̪ɦɑːrə ɑːkʰərə" d͡ʒeː kɪ 2011 meː ʃrut̪ɪ prəkɑːʃən̪ə, d̪ɪlliːʂə̃ prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə t͡ʃʱələ t̪əkərə ʋɪʋərəɳə prəʂt̪ut̪ə keːn̪eː rəɦiː d͡ʒeː kɪ ʋɪd̪eːɦəkə 1 əgəʂt̪ə 2021 keːrə ə̃kəmeː prəkɑːʃɪt̪ə bʰeːlə t͡ʃʱələ. ɑːbə əhiː krəməmeː ɦəmərɑː eːʋə̃ gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurəd͡ʒiː d̪ʋɑːrɑː ʂə̃pɑːd̪ɪt̪ə poːt̪ʰiː "məɪt̪ʰɪliːkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ gəd͡ʒələ 1905 ʂə̃ 2022 d̪ʰərɪ" pɑːʈʰəkə ləgə prəʂt̪ut̪ə kəə̯ rəɦələ t͡ʃʱiː. ɑːbiː kɪt͡ʃʱu eːɦən̪ə bɑːt̪əpərə d͡ʒɑːɦɪʂə̃ iː pɑːʈʰəkəkẽː iː ʂəɦuːlɪjət̪ə ɦeːt̪ən̪ɪ d͡ʒeː upərəmeː lɪkʰələ poːt̪ʰiː kɪeː pəɽʰəbɑːkə t͡ʃɑːhiː ʋɑː kɪ kɪeː kɪn̪əbɑːkə t͡ʃɑːhiː---

1) ɑːn̪ə d͡ʒeː kɑːrəɳə ɦoː mud̪ɑː eːɦɪ poːt̪ʰiːkẽː eːkəmɑːt̪rə kɑːrəɳəʂə̃ pəɽʰələ-kiːn̪ələ d͡ʒɑː ʂəkəɪeː ɑː oː kɑːrəɳə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː eːɦɪmeː ləgəbʰəgə ɦəreːkə purɑːn̪ə gəd͡ʒələkɑːrəkə gəd͡ʒələ ʂə̃grəɦiːt̪ə ət͡ʃʱɪ. eːɦɪʂə̃ pəɦɪn̪eː gəd͡ʒələkə n̪ɑːməpərə d͡ʒeː koːn̪oː ʂə̃kələn̪ə ɑːeːlə t̪ɑːɦɪmeː məɪt̪ʰɪliːkə prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələkẽː n̪əɪ rɑːkʰələ geːlə. koːn̪ə kɑːrəɳəʂə̃ n̪əɪ rɑːkʰələ geːlə ʂeː ʂpəʂʈə t͡ʃʱəɪ. prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələ ʂəbʰə puːrɳət̪əhə̆ ʋjɑːkərəɳəkə pɑːlən̪ə kərəɪeː mud̪ɑː ɑːn̪ə ʂə̃pɑːd̪əkə ʂəbʰə eːhɪ prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələkẽː iː ʂoːt͡ʃɪ kɑːt̪ə rəkʰən̪eː ɦeːt̪ɑː d͡ʒeː kəɦĩː d͡ʒən̪ət̪ɑːkə ʂɑːmən̪eːmeː ɦəmərə ʂəbʰəɦəkə kət̪ʰɪt̪ə gəd͡ʒələkə poːlə n̪eː kʰud͡ʒɪ d͡ʒɑːeː.

ɦəmə iː d̪ɑːʋɑː n̪əɪ kərəɪt̪ə t͡ʃʱiː d͡ʒeː eːɦɪ poːt̪ʰiːmeː 100 prət̪ɪʃət̪ə prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələ s̪ə̃kəlɪt̪ə bʰeːlə ɦəeːt̪ə mud̪ɑː ɦəmərɑː eːt̪eːkə bʰoːrəs̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː eːɦɪmeː 98-99 prət̪ɪʃət̪ə prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələ pɑːʈʰəkəkẽː bʰeːʈɪ d͡ʒeːt̪ən̪ɪ.

2) prɑːt͡ʃiːn̪ə gəd͡ʒələmeː ʋjɑːkərəɳəkə pɑːlən̪ə keːn̪ɑː bʰeːlə t͡ʃʱəɪ s̪eː d͡ʒən̪əbɑːkə leːlə eːɦɪ poːt̪ʰiːkẽː pəɽʰələ-kiːn̪ələ d͡ʒeːbɑːkə t͡ʃɑːhiː.

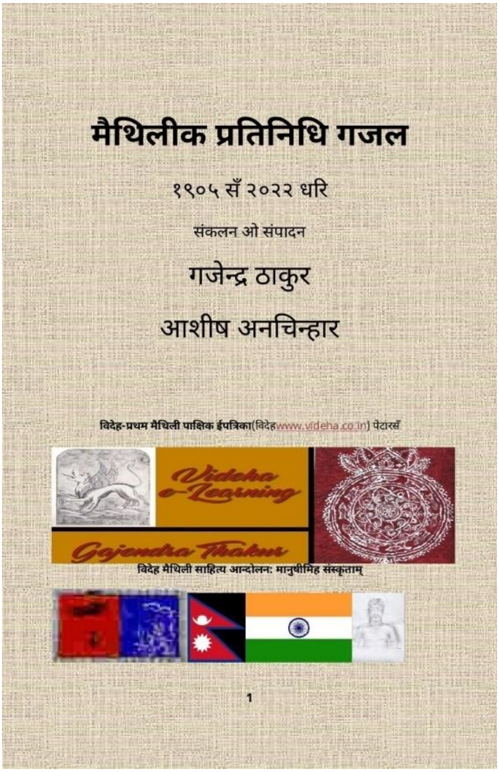
3) iː poːt̪ʰiː eːkəmɑːt̪rə s̪ə̃kələn̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː məɪt̪ʰɪliː gəd͡ʒələkẽː s̪ə̃puːrɳət̪ɑː s̪ə̃gə prəkɑːʃɪt̪ə kərəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. pɑːʈʰəkə eːkəɪ beːrəmeː məɪt̪ʰɪliː gəd͡ʒələkə ɑːd̪ɪ, məd̪ʰjə oː ʋərt̪əmɑːn̪ə d͡ʒɑːn̪ɪ s̪əkəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ.

4) s̪ɑːhɪt̪jəmeː kʰɑːs̪ə kəə/gəd͡ʒələmeː preːməpərəkə ʋɪs̪əjə ən̪ɪʋɑːrjə ruːpəs̪ə̃ əbəɪt̪ə t͡ʃʱəɪ mud̪ɑː əd̪ʰɪkɑ̃ːʃət̪əhə̆ preːməpərəkə rət͡ʃən̪ɑː eːkə s̪iːmɑːkə bɑːd̪ə bɑːd̪ʰəkə bʰəə/ d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɪ. mud̪ɑː prəs̪t̪ut̪ə poːt̪ʰiːmeː preːməkə prəjoːgə eːn̪ɑː bʰeːlə t͡ʃʱəɪ d͡ʒeː bɑːpə-beːʈiː ʋɑː kɪ bʰɑːeː-bəhiːn̪ɪ eːkəɪ s̪ə̃geː eːɦɪ poːt̪ʰiːkə rət͡ʃən̪ɑː s̪əbʰəkẽː pəɽʰɪ s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ.

5) d͡ʒeː pɑːʈʰəkə məɪt̪ʰɪliː gəd͡ʒələkə ʋɪkɑːs̪ə buːd͡ʒʰəeː t͡ʃɑːhəɪ t͡ʃʱət̪ʰɪ t̪ɪn̪əkɑː iː poːt̪ʰiː əʋəʃjə pəɽʰəbɑːkə t͡ʃɑːhiː. iː poːt̪ʰiː əhiː ʋɪd̪ʰɑː keːrə ət͡ʃʱɪ.

eːɦɪ pɑ̃ːt͡ʃə ʈɑːkə ət̪ɪrɪkt̪ə ɑːroː bɑːt̪ə s̪əbʰə ət͡ʃʱɪ d͡ʒɑːɦɪ leːlə pɑːʈʰəkəkẽː iː poːt̪ʰiː pəɽʰəbɑːkə t͡ʃɑːhiː mud̪ɑː eːɦɪ ʈʰɑːmə oː bɑːt̪ə s̪əbʰəɦəkə kʰoːd͡ʒə

kərəbɑːkə leːlə ɦəmə pɑːʈʰəkə eːʊə̃ ɑːloːt͡ʃəkə d̪uːn̪uːkẽː ɑːgrəɦə kərəbən̪ɪ.

əpən̪ə mə̃t̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.7.kumɑːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə- gən̪əguɑːrɪ

<u>kumaːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə</u>

<u>1 ʈaː ləgʰukət̪ʰaː</u>

gən̪əguaːrɪ

koːn̪ə d̪ʰəraːn̪ɪjeː eːkə-eːkə ʈaː paːiː d͡ʒoːɽɪjaː oː d̪uː ruːməkə pʰləɪʈə bukə kəraː paːoːlə rəɦəɪ s̪eː ʋəɪɦə d͡ʒən̪əɪ t͡ʃʰəɪ1 bə̃ĩkə keː kɪʃt̪ə t͡ʃukəbəɪ meː kʰaːn̪ə-paːn̪ə, rəɦən̪ə-s̪əɦən̪ə s̪əbʰəkə s̪t̪ərə n̪juːn̪ət̪əmə bʰəs geːlə rəɦəɪ. moːn̪eːmoːn̪ə ɦɪs̪aːbə ləgaːbəjə d͡ʒeː pʰləɪʈə bʰeːʈə geːlaː pərə məkaːn̪ə kɪraːjaː bãːt͡ʃɪ d͡ʒeːt̪əɪ t̪əs aːrt̪ʰɪkə s̪t̪ʰɪt̪ɪjoː s̪ud̪ʰərɪ d͡ʒeːt̪əɪ. mud̪aː əpən̪ə s̪oːt͡ʃələ keːkəraː bʰeːləɪjəɪ ? pʰləɪʈə kəbzaː meː d̪eːriː d͡ʒəkʰən̪ə s̪əbʰə keː əs̪əɦjə bud͡ʒʰeː ləɪ t̪əkʰən̪ə d̪ɪn̪ə raːt̪ɪ eːkə kəs kəs juːn̪ɪjən̪ə bən̪ələɪ aː ʃuruː bʰeːləɪ d̪ʰərən̪aː-prəd̪ərʃən̪ə keː d̪əuɾə. eːmɦərə bɪlɖərə d̪ɪs̪ə s̪əs n̪oːʈɪs̪ə bʰeːʈələɪ d̪uː laːkʰə ruːpəjaː aːoːrə d͡ʒəmaː kərəbəɪ ləɪ; kaːrəɳə n̪ɪrd̪ʰaːrɪt̪ə s̪upərə bɪlʈə-ɪn̪ə-eːrɪjaː ə̃ʈɪmə n̪ɪrmaːɳə meː bəɽʰɪ geːlə t͡ʃʰələɪ. bɪlɖərə s̪ə̃gə eːkəraː s̪əbʰəkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ keː

kəɪkə d̪əuɽəkə bəɪs̪ɑːrə bʰeːləɪ. eːkə d̪ɪn̪ə miːʈĩgə s̪əs bɑːɦərə ɑːbɪ prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ s̪əbʰə keː s̪əmboːd̪ʰɪt̪ə kərəɪt̪ə kəɦələkəɪ - 'eːrɪjɑː keː s̪ə̃gə-s̪ə̃gə n̪ɪrmɑːɳə-s̪ɑːməgriː keː lɑːgət̪ə bəɽʰən̪eː iː bəɽʰələ rɑːʃɪ jukt̪ɪs̪ə̃gət̪ə t͡ʃʰəɪ ɑː ɦəmərɑː s̪əbʰə keː d̪eːbəɦɪ pəɽət̪ə. bɪlɖərə əpən̪ɑː gʰərə s̪əs ɖɑ̃ːɽə t̪əs n̪əɦĩ s̪əɦət̪əɪ? ɦəmərɑː s̪əbʰə ləɪ kʰuʃəkʰəbəriː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː ɑːɦɑ̃ːkə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ s̪əbʰə keː s̪ət̪ət̪ə d͡ʒoːrə d̪eːlɑː ɑː kət̪eːkə gʰəmərt̪ʰən̪ə keː bɑːd̪ə bɪlɖərə d̪əs̪ə prət̪ɪʃət̪ə rɑːʃɪ kəmə kərəbɑː ləɪ t̪əɪjɑːrə bʰəs geːlə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒəɪɦə ɦɑːt̪ʰə s̪əɪɦə s̪ɑːt̪ʰə! ɑːbə ɦəmərɑː s̪əbʰə bɑːkiː rəkəmə d͡ʒət̪eːkə d͡ʒəld̪iː d͡ʒəmɑː kərəbɑː d̪eːbəɪ t̪ət̪eːkə d͡ʒəld̪iː pʰləɪʈə keː kəbzɑː bʰeːʈə d͡ʒəɪt̪ə.'

loːkəkə mũɦə kʰud͡ʒələ keː kʰud͡ʒəleː rəɦiː geːlə rəɦəɪ.. mus̪kɑːn̪ə t͡ʃʰələɪ t̪əs mɑːt̪rə prət̪ɪn̪ɪd̪ʰɪ s̪əbʰə keː t͡ʃeːɦərɑː pərə!

-**kumɑːrə mən̪oːd͡ʒə kəʃjəpə, s̪əmprət̪ɪ**: bʰɑːrət̪ə s̪ərəkɑːrə keː upə-s̪ət͡ʃɪʋə, **s̪ə̃pərkə:** s̪iː-11, ʈɑːʋərə-4, ʈɑːɪpə-5, kɪd̪əʋəiː n̪əgərə puːrʋə (d̪ɪlliː ɦɑːʈə keː s̪ɑːmən̪eː), n̪əiː d̪ɪlliː-110023 moː. 9810811850 / 8178216239 iː-meːlə : writetokmanoj@gmail.com

əpən̪ə mə̃t̪əʋjə editorial.əʈaff.videhĕa@gmail.com pərə pəʈʰɑːu.

2.8.n̪ɪrməlɑː kərɳə- əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (kʰeːpə-14)

n̪ɪrməlɑː kərɳə (1960-), ʃɪkʂɑː - eːm eː, n̪əɪɦərə - kʰərɑːd͡ʒəpurə,d̪ərəbʰəɳəgɑː, s̪ɑːs̪urə - goːɽʰɪjɑːriː (bələɦɑː), ʋərt̪t̪əmɑːn̪ə n̪ɪʋɑːs̪ə - rɑ̃ːt͡ʃiː,d͡ʒʰɑːrəkʰəɳɖə, d͡ʒʰɑːrəkʰə̃ɖə s̪ərəkɑːrə məɦɪlɑː eːʋə̃ bɑːlə ʋɪkɑːs̪ə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪urəkʂɑː ʋɪbʰɑːgə meː bɑːlə ʋɪkɑːs̪ə pərɪjoːd͡ʒən̪ɑː pəd̪ɑːd̪ʰɪkɑːriː pəd̪ə s̪ə̃ə/ s̪eːʋɑːn̪ɪʋrɨt̪t̪ɪ upərɑːn̪t̪ə

s̪ʋət̪ə̃t̪rə leːkʰən̪ə.
muːlə ɦɪn̪d̪iː- s̪ʋərgiːjə d͡ʒɪt̪eːn̪d̪rə kumɑːrə kərɳə, məɪt̪ʰɪliː ən̪uʋɑːd̪ə- n̪ɪrməlɑː kərɳə

əgn̪ɪ ʃɪkʰɑː (bʰɑːgə - 14)

puːrʋə kət̪ʰɑː:
d̪eːʋərʂɪ n̪ɑːrəd̪ə s̪ə̃s s̪əmrɑːʈə puruːrəʋɑːkə jəʃoːgɑːt̪ʰɑː s̪un̪ɪ kəs d̪eːʋə loːkə meː s̪əbʰə kɪjoː t͡ʃəmət̪krɨt̪ə bʰeːlə t͡ʃʱət̪ʰɪ I ɪn̪d̪rə əpən̪ə s̪aməs̪jɑːkə s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə pɑːbɪ prəs̪ən̪n̪ət͡ʃɪt̪t̪ə t͡ʃʱət̪ʰɪ . əps̪ərɑː urʋəʃiː s̪əmrɑːʈə puruːrəʋɑːkə jəʃoːgɑːt̪ʰɑː s̪un̪ɪ ɦun̪əkɑː əpən̪ə d̪ɪlə s̪əmərpɪt̪ə kəs d̪eːlət̪ʰɪ .
ɑːbə ɑːguː:
purə̃d̪ərə keː n̪ɪmə̃t̪rəɳə pərə ɑːiː puruːrəʋɑː s̪əd̪eːɦə s̪ʋərgə meː s̪əmupəs̪t̪ʰɪt̪ə bʰeːlə t͡ʃʱət̪ʰɪ I ɪn̪d̪rəkə prəs̪ən̪n̪ət̪ɑːkə oːrə ən̪t̪ə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ I s̪ʋərgə loːkə ɑːiː ɑːn̪ə̃d̪ə s̪əroːʋərə meː s̪ərɑːboːrə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ I ɪn̪d̪rəkə prɑːs̪ɑːd̪ə pururəʋɑː keː pɑːbɪ prəpʰullɪt̪ə ət͡ʃʱɪ I purə̃d̪ərə bʰuːpət̪ɪ keː bʰɑ̃ːt̪ɪ-bʰɑ̃ːt̪ɪ keː ʋjə̃d͡ʒən̪ə s̪ə̃s s̪ʋɑːgət̪ə s̪ət̪kɑːrə keːlən̪ɪ I ɦun̪əkə guɳəgɑːn̪ə gə̃d̪ʰərʋə gəɳə s̪urə ləjə bəd̪d̪ʰə kəs s̪un̪ɑːoːlə I s̪ʋərgəkə əps̪ərɑː meːn̪əkɑː əpən̪ɑː ɦɑːt̪ʰẽː s̪oːmərəs̪ə s̪ʋərɳə pɑːt̪rə meː bʰərɪ-bʰərɪ kəs rɑːd͡ʒɑː keː pɑːn̪ə kərəʋɑː ɦeːt̪u s̪ɑːgrəɦə prəs̪t̪ut̪ə kəeːlə I puruːrəʋɑː ɪn̪d̪rə keː d̪ʋɑːrɑː kəeːlə əpən̪ə eːɦɪ s̪ʋɑːgət̪ə s̪ət̪kɑːrə s̪ə̃s ət̪jən̪t̪ə prəs̪ən̪n̪ə bʰeːlɑːɦə I mənɭ rət͡ʃɪt̪ə s̪ĩɦɑːs̪ən̪ə pərə eːkə d̪uːs̪ərə keː s̪əməkʂə puruːrəʋɑː ɑː purə̃d̪ərə bəɪs̪ələ

t͡ʃʱəlɑːɦə l puruːrəʊɑːkə s̪ũd̪ərət̪ɑː ɪn̪d̪rə keː s̪əməkʂə d̪ʊɪgun̪ɪt̪ə bʱeːlə t͡ʃʱələn̪ɪ l ɑːiː ɪn̪d̪rəkə ɑːbʱɑː bʱuːmə̃ɖəleːʃʊərə keː s̪əməkʂə kʂiːɳə pərɪ geːlən̪ɪ l
əpən̪ə ɦrɨd̪əjə keː ʊəʃə meː n̪əɦɪ pɑːbɪ urʊəʃiː ɦun̪əkə s̪ʊɑːgət̪ə meː upəs̪t̪ʰɪt̪ə n̪əɦɪ bʱeːlɪɦə l oː ʃəʊə keː bʱɑ̃ːt̪ɪ əpən̪ə s̪ʊərɳə-pərjə̃kə pərə n̪ɪd͡ʒə prɑːs̪ɑːd̪ə meː bəɪs̪ələ t͡ʃʱəliːɦə l ɦun̪əkə s̪əkʰiː t͡ʃɪt̪rəleːkʰɑː ɦun̪əkə s̪əməkʂə bəɪs̪ələ t͡ʃʱəliːɦə l oː bʱərɪ moːn̪ə rɑːd͡ʒɑːkə s̪əũd̪ərjə keː jəʃoːgɑːɳə urʊəʃiː keː s̪əməkʂə kəs rəɦələ t͡ʃʱəliːɦə l urʊəʃiː ən̪t̪ərəmən̪ə meː mugd̪ʱə bʱəs rəɦələ t͡ʃʱəliːɦə rɑːd͡ʒɑːkə jəʃoːgɑːn̪ə s̪ə̃s l oː puruːrəʊɑː keː ʊɪʂəjə meː t͡ʃɪt̪rəleːkʰɑː s̪ə̃s eːkə-eːkə bɑːt̪ə ʊɪʃleːʂəɳə kərə_ɪt̪ə puːt͡ʃʱɪ rəɦələ t͡ʃʱəliːɦə l t͡ʃɪt̪rəleːkʰɑː puːt͡ʃʱələt̪ʰɪ ɦun̪əkɑː s̪ə̃s - "t̪õː kɪeːkə n̪əɦɪ ɦun̪əkə pərɪt͡ʃərjɑː meː d͡ʒɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɦə"?
"ɦə _ ɦə_ ɦəmərə ɦɑːlət̪ə t̪ʰiːkə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ"|
" mud̪ɑː ɦəmə t̪əs d̪eːkʰɪ rəɦələ t͡ʃʱɪjəɦə d͡ʒeː t̪õː bəɦut̪ə n̪iːkə s̪əs t͡ʃʱəɦə. t̪õː puːrɳə s̪ʊəs̪t̪ʰə t͡ʃʱəɦə. pʰeːrə eːɦən̪ə beːrukʰiː kɪeːkə keːn̪eː t͡ʃʱəɦə"?
"kɑːlɦɪjeː s̪əs ɦəmərə moːn̪ə s̪ʊəs̪t̪ʰə n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ,t̪əɑːɦɪ s̪ə̃s ɦəmə oːt̪əɦə n̪əɦɪ geːləɦũ. jəd̪ɪ ɦəmə oːt̪əɦə geːlə rəɦɪt̪əɦũː ɑː əs̪ʊəs̪t̪ʰət̪ɑːkə kɑːrəɳə t͡ʃeːt̪ən̪ɑː ʃuːn̪jə bʱəs d͡ʒə_ɪt̪əɦũː t̪əkʰən̪ə ɦəmərə kət̪eːkə upəɦɑːs̪ə ɦoːɪt̪ə!s̪əkʰiː!t̪õː kən̪ɪkə iː bɑːt̪ə s̪oːt͡ʃəs . t̪oːrɑː iː bɑːt̪ə kɪeːkə n̪əɦɪ bud͡ʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃʱəɦə"?
" əɦəun̪ɑː kət̪əɦu ɦoːɪt̪ə t͡ʃʱəɪkə s̪əkʰiː ! ɦəməɦũː s̪əbʰə kət̪eːkə əps̪ərɑː s̪əbʰə n̪eː geːlə rəɦɪjəɪkə,oːɦəɪ

meː kiː s̪əbə keːoː s̪ʊəs̪t̪ʰə t͡ʃʰələ ? mud̪ɑː keːkəroː s̪ə̃gə eːɦeːn̪ə gʰəʈən̪ɑː kəɦɑ̃ː bʰeːlə!pʰəeːrə t̪õː kɪeːkə eːn̪ɑː ɖeːrɑːɪt̪ə t͡ʃʰəɦə"?

"t̪oːɦərə s̪əbəɦəkə bɑːt̪ə kɪt͡ʃʰu ɑːoːrə t͡ʃʰəɪkə,t̪õː s̪əbʰəpuːrɳə ruːpeːɳə s̪ʊəs̪t̪ʰə t͡ʃʰəɦə I ɦəmə kɪt͡ʃʰu d̪ɪn̪ə s̪ə̃s əs̪ʊəs̪t̪ʰə t͡ʃʰiː,eːɦɪ kɑːrəɳə iː s̪əbʰə koːn̪oː bɑːt̪ə ət̪ʰəʊɑː kɑːd͡ʒə meː ɦəmərɑː ruːt͡ʃɪ n̪əɦɪ rəɦɪ geːlə ət͡ʃʰɪ"|

t͡ʃɪt̪rəleːkʰɑː keː urʊəʃiːkə eːɦən̪ə ʊjəʊəɦɑːrə s̪ə̃s kɪt͡ʃʰu-kɪt͡ʃʰu ɑːʃə̃kɑː ɦoːməjə ləgələ_ɪn̪ɦɪ,mud̪ɑː oː urʊəʃiː pərə iː bɑːt̪ə prəgəʈə n̪əɦɪ keːlən̪ɦɪ I oː məun̪ə bʰəs geːliːɦə I

- - -

ɪn̪d̪rə əpən̪ə ʊjət̪ʰɑː kət̪ʰɑː ɑː d̪ɑːn̪əʊə gəɳəkə d̪uːs̪s̪ɑːɦəs̪ə keːrə ʊərɳən̪ə puruːrəʊɑː s̪ə̃s s̪ɑ̃ːgoːpɑ̃ːgə keːlən̪ɪ I bʰuːpət̪ɪ ɦun̪əkə s̪əbʰə bɑːt̪ə d̪ət̪t̪ət͡ʃɪt̪t̪ə bʰəs s̪un̪ət̪ɪ rəɦəlɑːɦə. t̪əd̪upərɑ̃ːt̪ə əpən̪ə jud̪d̪ʰə ʊjəʊəs̪t̪ʰɑː keː s̪pəʂʈə kərəɪt̪ə ɪn̪d̪rə əpən̪ə muːlə mə̃t̪əʊjə prəgəʈə keːlən̪ɪ -

"bʰuːpət̪ɪ ! ɦəmərə ɪt͡ʃt͡ʃʰɑː ət͡ʃʰɪ ɑːɦɑ̃ː d̪eːʊə d̪ɑːn̪əʊə keː əɦɪ jud̪d̪ʰə meː d̪eːʊət̪ɑːkə s̪əɦɑːjət̪ɑː kəriː I s̪ʊərgəkə prət̪ɪʂʈʰɑː bət͡ʃeːʊɑːkə ɑːbə mɑːt̪rə jəɪɦə eːkə mɑːrgə ʃeːʂə ət͡ʃʰɪ"|

"ɦəmə d̪eːʊət̪ɑːkə s̪əɦɑːjət̪ɑː kəs əpən̪ɑː keː krɨt̪əkrɨt̪jə bud͡ʒʰəbə, d̪eːʊeːn̪d̪rə ! mɑːn̪əʊə ɑː d̪eːʊət̪ɑːkə mɪt̪rət̪ɑː t̪əs s̪əd̪ɪkʰən̪ə s̪əs rəɦələ,ɦəmə bʰəlɑː oːkərə prət̪ɪkuːlə koːn̪ɑː d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə t͡ʃʰiː "?

"t̪əkʰən̪ə əɦɪ jud̪d̪ʰə keː leːlə joːd͡ʒən̪ɑː bən̪ɑːbəɪ meː

ɑːɦɑ̃ː ɦəmərə s̪əɦɑːjət̪ɑː kəru."

ɪn̪d̪rəkə ən̪uroːd̪ʱə pərə puruːrəʋɑː s̪əɦəmət̪ɪ d̪eːlət̪ʰɪ. t̪əd̪upərɑ̃ːt̪ə d̪eːʋət̪ɑː keː d̪ɑːn̪əʋə pərə ɑːkrəmən̪əkə bʱɑːʋiː joːd͡ʒən̪ɑː keːrə s̪ə̃bə̃d̪ʱə meː d̪un̪uː goːʈeː bəɦut̪ə kɑːlə t̪əkə mə̃t̪rəɳɑː kərəɪt̪ə rəɦələt̪ʰɪ I kət̪eːkoː joːd͡ʒən̪ɑː bən̪ələ bɪgəɽələ. koːn̪oː joːd͡ʒən̪ɑː meː kən̪ɪjõː t̪ruʈɪ bud͡ʒʱən̪ɑː geːlɑː pərə oːɦɪ joːd͡ʒən̪ɑː keː t͡ʃʱoːɽɪ eːkə n̪əʋə joːd͡ʒən̪ɑː pərə ʋɪt͡ʃɑːrə ɦoːməjə lɑːgəɪ . ən̪t̪ə meː eːkə joːd͡ʒən̪ɑː pərə d̪un̪uː goːʈeː keː puːrɳə s̪əɦəmət̪ɪ bən̪ɪ geːlən̪ɪ I puruːrəʋɑː ɑː purə̃d̪ərə d̪un̪uː goːʈeː oːɦɪ joːd͡ʒən̪ɑː pərə s̪əbʱə d̪rɨʂʈɪkoːɳə s̪ə̃s ʋɪt͡ʃɑːrə ʋɪmərʃə keːlən̪ɪ,pun̪əɦə̆ oːkərɑː kɑːrjə ruːpə meː ən̪əʋɑː ɦeːt̪u kəʈɪbəd̪d̪ʱə bʱəs geːlɑːɦə I ɪn̪d̪rə n̪ɪʃt͡ʃəjə keːlət̪ʰɪ d͡ʒeː iː jud̪d̪ʱə kɑːlɦɪjeː s̪ə̃s prɑːrəmbʱə bʱəs geːn̪ɑːiː ut͡ʃɪt̪ə ɦoːjət̪ə I puruːrəʋɑː keː eːɦɪ meː koːiː ɑːpət̪t̪ɪ n̪əɦɪ bʱeːləɪn̪ɦɪ I

t̪ət̪pəʃt͡ʃɑːt̪ə ɪn̪d̪rə əpən̪ə s̪əbʱɑːkəkʂə meː t͡ʃəlɪ geːlɑːɦə. puruːrəʋɑː keː oːt̪əɦɪ ʋɪʃrɑːmə keː ʋjəʋəs̪t̪ʰɑː kəs d̪eːlə geːlə . puruːrəʋɑː ʋɪʃrɑːmə kərəʋɑː ɦeːt̪u ət̪ɪt̪ʰɪ ʃɑːlɑː meː s̪t̪ʰɪt̪ə əpən̪ə ʃəjən̪ə kəkʂə meː prəs̪t̪ʰɑːn̪ə keːlət̪ʰɪ.

- - -

pɑːt̪ɑːlə loːkə meː d̪ɑːn̪əʋə rɑːd͡ʒə keːʃɪ ət̪jən̪t̪ə krud̪d̪ʱə əʋəs̪t̪ʰɑː meː d̪rɨʂʈɪgət̪ə ɦoːiːt̪ə t͡ʃʱələ I oː əpən̪ə bʱəʋən̪ə meː ud̪gɪn̪ət̪ɑː s̪ə̃s eːmɦərə s̪əs oːmɦərə ʈəɦəlɪ rəɦələ t͡ʃʱələ. kəkʰən̪oː kəs əpən̪eː

bɑːmə ɦɑːt̪ʰə pərə d̪ɑːɦɪn̪ə ɦɑːt̪ʰəkə muʂʈɪ-prəɦɑːrə kəs rəɦələ t͡ʃʱələ l oːkərɑː d̪eːkʰɪ kəs bud͡ʒʱɑːɪt̪ə t͡ʃʱələ oː t̪ɑːməs̪eː mɑːɦurə bʰeːlə ət͡ʃʱɪ. oː t̪əmət̪əmɑːiːt̪ə əpən̪ə d̪uːt̪ə məjə s̪ə̃s put͡ʃʱələkə -

"t̪õː iː s̪uːt͡ʃən̪ɑː eːt̪eːkə ʋɪlə̃bə s̪əs ɦəmərɑː kɪeːkə d̪eːləɦə"?

"d̪ɑːn̪əʋəpət̪ɪ ɦəmə əpən̪ə kʂəmət̪ɑː bʰərɪ bʰərəpuːrə prəjət̪n̪ə kəeːlə,məud̪ɑː prɨt̪ʰʋiːkə mɑːrgə s̪ə̃s pɑːt̪ɑːlə loːkəkə mɑːrgə əʋərud̪d̪ʱə ət͡ʃʱɪ l eːɦɪ kɑːrəɳə ɦəmərɑː bəɦut̪ə lə̃bɑː mɑːrgə t̪əjə kərəs pərələ eːt̪əɦə əjəʋɑː ɦeːt̪u "|

"ɦũːssss t̪əs eːkərə ərt̪ʰə iː bʰeːlə d͡ʒeː s̪əmpuːrɳə prɨt̪ʰʋiː pərə eːkət͡ʃʱət̪rə ʃɑːs̪ən̪ə puruːrəʋɑːkə bʰəs geːlə ət͡ʃʱɪ! d̪ɑːn̪əʋə keː leːlə prɨt̪ʰʋiːkə mɑːrgə pərjən̪t̪ə əʋərud̪d̪ʱə bʰəs geːlə"?

"d͡ʒiː d̪ɑːn̪əʋəpət̪ɪ bɑːt̪ə jəɪɦə t̪ʰɪkə "!

"ɦəmə d̪un̪uː goːʈeː keː d̪eːkʰə leːbə | əɦɪ beːrə eːɦən̪ə n̪eː jud̪d̪ʱə ɦoːjət̪ə kɪ puruːrəʋɑː ɑː ɪn̪d̪rə d̪un̪uː keː pɑːn̪ɪ pɪjɑː d̪eːbə. d̪un̪uː goːʈeː ɦəmərə pərjə̃kə s̪əs bən̪ɦɑːjələ kələpət̪ə, bʰoːd͡ʒən̪ə ʋɑːs̪t̪eː,eːkə gʰõːʈə pɑːn̪ɪ keː leːlə gɪɽə-gɪɽɑːjət̪ə mud̪ɑː ɦəmə oːkərɑː eːkə gʰõːʈə pɑːn̪ɪjõː keː leːlə t̪ərəs̪ɑː d̪eːbə l t̪rɪloːkə d̪eːkʰət̪ə ɦəmərə kroːd̪ʱə keː "|

"leːkɪn̪ə əs̪urɑːd̪ʱɪpət̪ɪ ! ɦəmə s̪əbʰə t̪əs pəɦɪləɦɪ puruːrəʋɑː s̪əs ɦɑːrɪ t͡ʃukələ t͡ʃʱiː"!

"t̪õː t͡ʃupə rəɦə,bəɪn̪ɑː bud͡ʒʱən̪eː s̪ud͡ʒʱən̪eː kɪt͡ʃʱu bɑːd͡ʒəɦə n̪əɦɪ l eːkə beːrə ɦɑːrɪ geːləɦũ t̪eːkərə kiː mət̪ələbə ? ɦəmə pun̪əɦə̆ jud̪d̪ʱə kərəbə ɑː oːkərə

eːɦən̪ə d̪urgət̪ɪ kərəbə kɪ t̪rɪloːkə meː kət̪əɦu ʃərəɳə n̪əɦɪ bʰeːʈət̪ə oːkərɑː. ɦəmə puruːrəʋɑː ɑː ɪn̪d̪rə d̪un̪uː keː əpən̪ə bʰrɨt̪jə bən̪ɑː leːbə I bud͡ʒʰələɦəkə"! d̪ɑːn̪əʋə d̪uːt̪ə məun̪ə rəɦələ I kroːd̪ʰɑːʋɪʂʈə bʰəs əs̪urɑːd̪ʰɪpət̪ɪ əpən̪ə pəɪrə d̪ʰərət̪iː pərə pəʈəkəɪt̪ə rəɦələ ɑː ɦũkɑːrə bʰərəɪt̪ə rəɦələ I pʰeːrə əpən̪ə ʃuːrəʋiːrə d̪ɑːn̪əʋə s̪eːn̪ɑːn̪ɑːjəkə keː s̪əbʰɑːkəkʂə meː əbəiː keː s̪uːt͡ʃən̪ɑː pəʈʰɑːoːlə mə̃t̪rəɳɑː ɦeːt̪u I kɪt͡ʃʰu d̪eːriː keː bɑːd̪ə keːʃɪ əpən̪ə ʋiːrə joːd̪d̪ʰɑː s̪eːn̪ɑːn̪ɑːjəkə keːrə s̪ə̃gə d͡ʒiːt̪ə keː s̪ə̃bə̃d̪ʰə meː mə̃t̪rəɳɑː kərəɪt̪ə jud̪d̪ʰə s̪əs s̪ə̃bə̃d̪ʰɪt̪ə ən̪eːkə prəkɑːrəkə n̪ɪrd̪eːʃə d̪eːləkə. oːkərə n̪ɪrd̪eːʃəkə muːlə mə̃t̪rə t͡ʃʰələ - 'əpən̪ə s̪əməs̪t̪ə jud̪d̪ʰə kəuʃələ s̪ə̃gə rɑːkʂəs̪iː mɑːjɑːkə prəd̪ərʃən̪ə kərəʋɑːkə ut͡ʃɪt̪ə əʋəs̪ərə jəɪɦə t̪ʰɪkə. əpən̪ə puːrɳə ʃəkt̪ɪ s̪əs s̪əbʰə d̪ɑːn̪əʋə gəɳə s̪ə̃gəʈʰɪt̪ə bʰəs puruːrəʋɑː ɑː ɪn̪d̪rə d̪un̪uː s̪əs jud̪d̪ʰə kərəʋɑː ɦeːt̪u kəʈɪbəd̪d̪ʰə bʰəs d͡ʒɑːiː I s̪əbʰə d̪ɑːn̪əʋə iː d̪rɨɽʰə n̪ɪʃt͡ʃəjə kəs liː d͡ʒeː eːɦɪ jud̪d̪ʰə meː s̪ʋərgə eːʋə̃ d̪ʰərət̪iː d̪un̪uː pərə əd̪ʰɪkɑːrə prɑːpt̪ə kərəʋɑːkə ət͡ʃʰɪ I ĩd̪rə ɑː puruːrəʋɑː d̪un̪uː keː jeːn̪ə keːn̪ə prəkɑːreːɳə pərɑːd͡ʒɪt̪ə kəs oːɦɪ d̪un̪uː keː d̪ɑːn̪əʋəgəɳəkə bʰrɨt̪jə bən̪əjə ʋɑːkə ət͡ʃʰɪ."

eːkərə upərɑ̃ːt̪ə əpən̪ə s̪əbə s̪eːn̪ɑːn̪ɑːjəkeː jud̪d̪ʰəkə t̪əɪjɑːriː kərəʋɑː ɦeːt̪u ɑːd̪eːʃə d̪əs d̪ɑːn̪əʋə rɑːd͡ʒə keːʃɪ ʋɪd̪ɑː keːləkə ɑː s̪ʋəjə̃ əpən̪ə rɑːd͡ʒəprɑːs̪ɑːd̪ə meː d͡ʒəjəʋɑː ɦeːt̪u prəs̪t̪ʰɑːn̪ə keːləkə.

krəməʃəɦə̆

əpən̪ə
mə̃ʈ̪əʋjə editorial.ə/taff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.9.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ- moːɽəpərə (d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə upən̪jɑːs̪ə d̪əs̪əmə pəɽɑːʋə)

d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ

<u>moːɽəpərə (d̪ʰɑːrɑːʋɑːɦɪkə upən̪jɑːs̪ə)</u>

d̪əs̪əmə pəɽɑːʋə

əkʰən̪ə d̪ʰərɪ d͡ʒeː s̪ɑːmɑːn̪jə d͡ʒɪn̪əgiːkə ɑːjukə ə̃ʈəkɑːrə rəɦələ ət͡ʃʰɪ, mɑːn̪eː ʃət̪ɑːjukə ɑːd̪ʰɑːrəpərə, t̪ə_ɪ ɦɪs̪ɑːbeː kɑːmeːs̪ərə ɑːd̪ʰɑːpərə pəɦũt͡ʃə t͡ʃukələ t͡ʃʱəɪt̪ʰə. mɑːn̪eː ərd̪d̪ʰɑːjupərə pəɦũt͡ʃə t͡ʃukələ t͡ʃʱəɪt̪ʰə. ʋɪd̪jɑːləjəmeː pəhɪn̪eː d͡ʒeːn̪ɑː ɦoːɪ t͡ʃʱələ d͡ʒeː s̪ɑːləmeː ʋərgə bəd̪ələɪ t͡ʃʱələ ɑː biːt͡ʃəmeː, t͡ʃʱəɦə mɑːs̪əpərə eːkəʈɑː t͡ʃʱəmɑːhiː pəriːkʂɑː s̪eːɦoː ɦoːɪ t͡ʃʱələ, d͡ʒeː əkʰən̪ə t̪iːn̪ə mɑːs̪ə, t͡ʃʱəɦə mɑːs̪ə, n̪əə mɑːs̪ə ɑː bɑːrəɦə mɑːs̪əkə bʰəə̯ geːlə ət͡ʃʱɪ. t̪əhɪn̪ɑː ɑːɪ d͡ʒiːʋən̪əkə ɑːd̪ʰɑː umeːrə biːt̪əlɑː pət͡ʃʰɑːɪt̪ə kɑːmeːs̪ərə əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪əkə pəriːkʂɑː mən̪eː-mən̪ə ləə̯ rəɦəlɑː ət͡ʃʱɪ. leːboː keːn̪ɑː n̪eː kərət̪ɑː, d̪ʰərmɑːn̪d̪ʰə t̪ə̃ t͡ʃʱəɪt̪ʰə n̪əhɪ, beːʋəɦɑːrɑːn̪d̪ʰə ruːpəmeː eːkəʈɑː ʃrəmɪkəkə d͡ʒiːʋən̪ə t̪ə̃ t͡ʃʱəɪn̪heː.

pərɪʋɑːrəmeː kɑːmeːs̪ərə d̪eːkʰə rəɦəlɑː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː t͡ʃʰəɦə s̪ən̪t̪ɑːn̪əmeː s̪əbʰəs̪ə̃ t͡ʃʰoːʈə beːʈɑː ɑː pɑ̃ːt͡ʃə beːʈiː d͡ʒeːʈʰə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒə_ɪmeː d͡ʒeːʈʰə t̪iːn̪uː beːʈiːkə bɪɑːɦə, t̪iːn̪uː kiːn̪ələ gʰərɑːɽiː beːt͡ʃɪ keːn̪eː t͡ʃʰəɪt̪ʰə, bɑ̃ːkiː d̪uː ʃeːʂə t͡ʃʰəɪn̪ə. keːt̪əeː-s̪ə̃ d̪un̪uːkə bɪɑːɦə kərəbə? t̪əɦuːmeː d̪ɪn̪ɑːn̪ud̪ɪn̪ə beːʈiː bɪɑːɦəkə kʰərt͡ʃə bəɽʰəleː d͡ʒɑː rəɦələ ət͡ʃʰɪ. d͡ʒəɦɪn̪ɑː ən̪əbʰuɑːrə d͡ʒəgəɦəpərə rəs̪t̪ɑːmeː boːn̪ə-d͡ʒʰɑːɽə d̪eːkʰən̪eː mən̪ə ɖeːrɑː d͡ʒɑːɪeː, t̪əɦɪn̪ɑː kɑːmeːs̪ərəkẽː ɑːguːkə rəs̪t̪ɑː ɖeːrəun̪ə ləgɪ rəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə. s̪ə̃geː mən̪əmeː iːɦoː s̪umɑːrə uʈʰɪ rəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə d͡ʒeː d̪un̪uː t͡ʃʰoːʈə beːʈiːkẽː kəɦun̪ɑː-kəɦun̪ɑː kʰɑːliː n̪ɑːmə-gɑːməʈɑː lɪkʰəbə s̪ɪkʰɑː s̪əkəlɪəɪ.! əpən̪oː t̪ə̃ pɪt̪ɑː t͡ʃʰəlɑː, d͡ʒɪn̪əgiː bʰərɪ goːd̪ɑːməkə boːrɑː piːʈʰəpərə uʈʰɑː, pəs̪iːn̪ɑː t͡ʃubɑː eːkə s̪iːmɑː t̪əkə pəɽʰəuləɪn̪ə.! kiː ɦəmə əpən̪ə bɑːlə-bət͡ʃt͡ʃɑːkẽː t̪eːt̪əboː kəə/s̪əkəlɪəɪ.? n̪eː əkʰən̪ə t̪əkə eːkoːʈɑː gʰərə bən̪ɑː s̪əkələũ ɑː n̪eː..! t̪əɪpərə pərɪʋɑːrə s̪eːɦoː pəɦɪn̪eːs̪ə̃ ɑːbə n̪əməɦərə bʰəə/geːlə ət͡ʃʰɪ..!

ʋɪs̪əmɪt̪ə bʰeːlə kɑːmeːs̪ərə mən̪eː-mən̪ə əpən̪ə d͡ʒɪn̪əgiːkẽː pəriːkʂɪt̪ə ruːpəmeː n̪ɪɦɑːrɪ rəɦələ t͡ʃʰəlɑː. t̪əhiːkɑːlə s̪ubʰəd̪rɑː ləgəmeː ɑːbɪ put͡ʃʰələkəɪn̪ə-

"mən̪ə kɪeː mɑːrən̪eː t͡ʃʰiː, eːkə gəɽuːkẽː bəɦət̪t̪əɪrə ɑːʃɑː ɦoːɪeː. ɑːboː d͡ʒiːʋən̪əkẽː ɖʰə̃gəs̪ə̃ t͡ʃiːn̪ɦuː. d͡ʒəkʰən̪eːs̪ə̃ loːkə d͡ʒiːʋən̪əkẽː t͡ʃiːn̪ɦəɪkə koːʃɪʃə kərəeː ləgəɪ t͡ʃʰəɪt̪ʰə t̪əkʰən̪eːs̪ə̃ d͡ʒiːʋən̪əmeː d͡ʒəgəməgəpən̪ə rəs̪t̪ɑː d͡ʒəgəməgɑːeː ləgəɪ t͡ʃʰəɪn̪ə."

pət̪n̪iːkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪un̪ɪ kɑːmeːs̪ərəkə mən̪ə d͡ʒeːn̪ɑː

ʂət͡ʃeːt̪ə bʰeːləɪn̪ə. d͡ʒə_ɪʂə̃ pət̪n̪iːpərə d͡ʒeːt̪eːkə bɪʂəʋɑːʂə əkʰən̪ə d̪ʰərɪ t͡ʃʰeːləɪn̪ə t̪ə_ɪmeː bəɽʰoːt̪t̪əriː bʰeːləɪn̪ə, d͡ʒə_ɪʂə̃ pət̪n̪iːkə ʋɪt͡ʃɑːrəkə prət̪ɪ ɑːkərʂəɳə bəɽʰələɪn̪ə. n̪ɪːʂəɦɑːjə d͡ʒəkɑ̃ː kɑːmeːʂərə ʂubʰəd̪rɑː d̪ɪʂə t̪əkəɪt̪ə bəd͡ʒəlɑː-

"kiː kərəbə n̪iːkə ɦəeːt̪ə, ʂeː bud͡ʒʰɪjeː n̪eː peːbə rəɦələ t͡ʃʰiː."

pət̪ɪkə ʋɪt͡ʃɑːrə ʂun̪ɪ əpən̪ə ʋɪt͡ʃɑːrəkẽː d͡ʒəgəməgəbəɪt̪ə ʂubʰəd̪rɑː bəd͡ʒəliː-

"ʃuruːɦeːmeː d͡ʒəkʰən̪ə kəɦən̪eː rəɦiː d͡ʒeː ʂərəkɑːrə d̪uːʈɑː ʈreːkʈərə d̪eːləkə, əɦɑ̃ː oːkərɑː beːt͡ʃɪkəə/ n̪oːkəriː pəkəɪɽə lɪə. t̪əɪpərə əɦɑ̃ː kiː bɑːd͡ʒələ rəɦiː?"

d͡ʒeːn̪ɑː kɪjoː keːkəroː uʈʰɑːkəə/ pəʈəɪkə t͡ʃʰɑːt̪iːpərə bəɪʂə put͡ʃʰəɪeː, t̪əɦɪn̪ɑː pət̪n̪iːkə boːləʂə̃ kɑːmeːʂərə mərmɑːɦət̪ə ɦuə ləgəlɑː. ʂumɑːrəkə ɦuə ləgələɪn̪ə, ʂʋət̪ə̃t̪rə d͡ʒiːʋən̪əkə ʂʋət̪ə̃t̪rə beːʋəʂɑːjə..! mud̪ɑː ʂʋət̪ə̃t̪rə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒiːbəɪkə d͡ʒeː kəlɑː ət͡ʃʰɪ, bʰərɪʂəkə t̪ə_ɪmeː bʰɑːriː t͡ʃuːkə bʰeːlə ət͡ʃʰɪ.! d͡ʒə̃ ʂeː n̪əɦɪ bʰeːlə ət͡ʃʰɪ t̪ə̃ keːn̪ɑː bən̪ərd͡ʒiːd̪ɑːd̪ɑː əʂʂiː bərkʰəkə umrə d̪ʰərɪ d̪ən̪əd̪ən̪ɑːɪt̪ə d͡ʒiːʋən̪ə bɪt̪əuləɪn̪ə d͡ʒeː kəɦɪjoː d̪oːʂərɑːkə kʰəgət̪ɑː n̪əɦɪ bʰeːləɪn̪ə. d͡ʒəɦɪn̪ɑː n̪oːkəriːkə d͡ʒiːʋən̪ə ɑː krɪjɑː-kəlɑːpə ʃuruːmeː t͡ʃʰeːləɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑː d͡ʒiːʋən̪əkə ən̪t̪ɪmə ʂiːmɑː d̪ʰərɪ n̪ɪmɑːɦəboː keːləɪn̪ə.

ət̪iːt̪əpərə pərəd̪ɑː d̪əɪt̪ə kɑːmeːʂərə bəd͡ʒəlɑː- "ɑːbə kiː kərəbə n̪iːkə ɦəeːt̪ə?"

ʂə̃d͡ʒoːgə bən̪ələ. eːn̪ə.eːt͡ʃə.57 bən̪ələ ʃuruː bʰeːlə d͡ʒə_ɪmeː ĩd͡ʒiːn̪ɪjərəkə kʰəgət̪ɑː bʰeːlə. prɑːɪʋeːʈə kəmpən̪iːkə kɑːd͡ʒə, umrəkə koːn̪oː ɑːd̪ʰɑːrə n̪əɦɪ,

kɑːd͡ʒə kərəɪ d͡ʒoːkərə ĩd͡ʒiːn̪ɪjərə t͡ʃɑːhiː. iː bɑːt̪ə d͡ʒəɦɪn̪ɑː kɑːmeːs̪ərəkẽː bud͡ʒʰələ t͡ʃʰeːləɪn̪ə t̪əɦɪn̪ɑː s̪ubʰəd̪rɑːkẽː s̪eːɦoː bud͡ʒʰəleː rəɦəɪn̪ə. əpən̪ə ʋɪt͡ʃɑːrə d̪əɪt̪ə s̪ubʰəd̪rɑː bəd͡ʒəliː-

"eːn̪ə.eːt͡ʃə. s̪ət̪ɑːʋən̪əmeː kɑːd͡ʒə ʃuruː bʰeːlə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒə_ɪmeː ĩd͡ʒiːn̪ɪjərəkə kʰəgət̪ɑː ət͡ʃʰɪ, bəɦɑːlə bʰəə̯ d͡ʒɑːu."

pət̪n̪iːkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪un̪ɪ kɑːmeːs̪ərə ɑːɪ oːɦən̪ə moːɽəpərə pəɦũt͡ʃə geːlɑː, d͡ʒeːt̪əeː eːkə d̪ɪs̪ə s̪ʋət̪ə̃t̪rə d͡ʒiːʋən̪əkə ʋɪt͡ʃɑːrəkə ɦət̪jɑː bʰəə̯ rəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə t̪ə̃ d̪oːs̪ərə d̪ɪs̪ə ɑːrt̪ʰɪkə t̪ə̃giː d͡ʒɑːn̪ə leːbɑːpərə t̪uːlələ t͡ʃʰəɪn̪ə.

d͡ʒəɦɪn̪ɑː d͡ʒiːʋən̪ə s̪əbʰəkẽː prɪjə ɦoːɪeː t̪əɦɪn̪ɑː kɑːmeːs̪ərəkẽː s̪eːɦoː t͡ʃʰəɪn̪ɦeː. mud̪ɑː d͡ʒiːʋən̪oː t̪ə̃ d͡ʒiːʋən̪ə t͡ʃʰiː, kɪjoː ʋɪt͡ʃɑːrəkə s̪ə̃gə d͡ʒiːʋən̪ə beːt̪iːt̪ə kərəɪ t͡ʃʰəɪt̪ʰə t̪ə̃ kɪjoː ʃəriːrəkə rəkʂɑːkẽː d͡ʒiːʋən̪ə bud͡ʒʰəɪ t͡ʃʰəɪt̪ʰə. oːn̪ɑː, kɑːmeːs̪ərəkə d͡ʒiːʋən̪ə d͡ʒə̃ eːkɑːeːkə ʈuʈələ rəɦəɪt̪ə t̪ə̃ kɪt͡ʃʰu d͡ʒiːʋɪt̪ə rəkt̪ə ʋɪt͡ʃɑːrəmeː rəɦəboː kərɪt̪əɪn̪ə, mud̪ɑː ɑːɪ biːs̪ə bərkʰəs̪ə̃ ʈuʈəɪt̪ə-ʈuʈəɪt̪ə eːt̪eːkə ʈuʈɪ geːləɪn̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː ʋɪt͡ʃɑːrəkə rəkt̪oː jɑː t̪ə̃ rə̃gə bəd̪əɪlə pɑːn̪ɪ d͡ʒəkɑ̃ː bʰəə̯ geːləɪn̪ə ət͡ʃʰɪ ʋɑː məruːbʰuːmɪkə d͡ʒəlɑːʃəjə d͡ʒəkɑ̃ː s̪ukʰɪ geːləɪn̪ə. ɦɑːrəɪt̪ə d͡ʒiːʋən̪ə ɑː ɖʰəɦəɪt̪ə ʋɪt͡ʃɑːrəkə moːɽəpərə ɑːbɪ kɑːmeːs̪ərə bəd͡ʒəlɑː-

"kɑːlɦɪjeː d͡ʒɑːkəə̯ bəɦɑːlə bʰəə̯ d͡ʒɑːeːbə."

pət̪ɪkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪un̪ɪ s̪ubʰəd̪rɑːkə əpən̪ə pəɪt̪rɪkə pərɪʋɑːrəkə d̪rɨʃjə pun̪əː mən̪əmeː n̪ɑːt͡ʃəeː ləgələɪn̪ə. bəd͡ʒəliː kɪt͡ʃʰu n̪eː, mud̪ɑː mən̪ə məd̪ʰuɑː

geːləɪn̪ə.

-d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələd͡ʒiːkə d͡ʒən̪mə məd̪ʰubən̪iː d͡ʒɪlɑːkə beːrəmɑː gɑːməmeː 5 d͡ʒulɑːiː 1947 ɪs̪ʊiːmeː bʰeːləɪn̪ə. mənɖələd͡ʒiː hɪn̪d̪iː eːʊə̃ rɑːd͡ʒən̪iːt̪ɪ ʃɑːs̪t̪rəmeː eːmə.eː.kə əhərt̪ɑː pɑːbɪ d͡ʒiːʊɪkoːpɑːrd͡ʒən̪ə heːt̪u krɨʂɪ kɑːrjəmeː s̪ə̃ləgn̪ə bʰəə̸ ruːt͡ʃɪ puːrʊəkə s̪əmɑːd͡ʒə s̪eːʊɑːmeː lɑːgɪ geːlɑː. s̪əmɑːd͡ʒəmeː ʊjɑːpt̪ə ruːɽʰɪʊɑːd̪iː eːʊə̃ s̪ɑːmən̪t̪iː ʊjəʊəhɑːrə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə ʊɪkɑːs̪əmeː hɪn̪əkɑː ʊɑːd̪ʰəkə bud͡ʒʰɪ pəɽələɪn̪ə. pʰələt̪ə: d͡ʒəmiːn̪d̪ɑːrə, s̪ɑːmən̪t̪əkə s̪ə̃gə gɑːməmeː purəd͡ʒoːrə ləɽɑːɪ ʈʰɑːɽʰə bʰəə̸ geːləɪn̪ə. pʰələt̪ə: mənɖələd͡ʒiː əpən̪ə d͡ʒiːʊən̪əkə əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə s̪əməjə keːs̪ə-moːkəd̪əmɑː, d͡ʒəhələ jɑːt̪rɑːd̪ɪmeː ʊjət̪iːt̪ə keːlɑːhə. 2001 ɪs̪ʊiːkə pət͡ʃʰɑːɪt̪ə s̪ɑːhɪt̪jə leːkʰən̪ə-kʂeːt̪rəmeː eːlɑː. 2008 ɪs̪ʊiːs̪ə̃ ʊɪbʰɪn̪n̪ə pət̪rə-pət̪rɪkɑːd̪ɪmeː hɪn̪əkə rət͡ʃən̪ɑː prəkɑːʃɪt̪ə huə ləgələɪn̪ə. giːt̪ə, kɑːʊjə, n̪ɑːʈəkə, eːkɑ̃ːkiː, kət̪ʰɑː, upən̪jɑːs̪ə ɪt̪jɑːd̪ɪ s̪ɑːhɪt̪jəkə məulɪkə ʊɪd̪ʰɑːmeː hɪn̪əkə ən̪əʊərət̪ə leːkʰən̪ə əd̪ʊɪt̪iːjə s̪ɪd̪d̪ʰə bʰəə̸ rəhələɪn̪ə ət͡ʃʰɪ. əkʰən̪ə d̪ʰərɪ d̪ərd͡ʒən̪ə bʰərɪ n̪ɑːʈəkə/eːkɑ̃ːkiː, pɑ̃ːt͡ʃə s̪ɑːeːs̪ə̃ uːpərə giːt̪ə/kɑːʊjə, un̪n̪əɪs̪ə goːʈə upən̪jɑːs̪ə ɑː s̪ɑːɽʰeː ɑːʈʰəs̪ɑːeː kət̪ʰɑː-kəhɑːn̪iːkə s̪ə̃gə kɪt͡ʃʰu məhət̪ʊəpuːrɳə ʊɪʂəjəkə ʃoːd̪ʰɑːleːkʰə ɑːd̪ɪkə pus̪t̪əkɑːkɑːrə, s̪ɑːeːs̪ə̃ uːpərə grən̪t̪ʰəmeː prəkɑːʃɪt̪ə t͡ʃʰəɪn̪ə.
mɪt̪ʰɪlɑː-məɪt̪ʰɪliːkə ʊɪkɑːs̪əmeː ʃriː d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə mənɖələd͡ʒiːkə joːgəd̪ɑːn̪ə əʊɪs̪mərəɳiːjə t͡ʃʰəɪn̪ə. iː əpən̪ə s̪ət̪ət̪ə krɪjɑːʃiːlət̪ɑː oː rət͡ʃən̪ɑː d̪ʰərmɪt̪ɑːkə leːlə ʊɪbʰɪn̪n̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰɑːs̪əbʰəkə d̪ʊɑːrɑː s̪əmmɑːn̪ɪt̪ə/purəs̪krɨt̪ə

ɦoːɪt̪ə rəɦəlaː ət͡ʃʰɪ, jət̪ʰaː- ʋɪd̪eːɦə s̪əmpaːd̪əkə məɳɖələ d̪ʊaːraː "gaːməkə d͡ʒɪn̪əgiː" ləgʰu kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə leːlə "ʋɪd̪eːɦə s̪əmmaːn̪ə- 2011", "gaːməkə d͡ʒɪn̪əgiː ʋə s̪əməgrə joːgəd̪aːn̪ə heːt̪u s̪aːhɪt̪jə əkaːd̪eːmiː d̪ʊaːraː- "ʈəɪgoːrə lɪʈɪreːt͡ʃərə eːʋaːrɖə- 2011", mɪt̪ʰɪlaː məɪt̪ʰɪliːkə un̪n̪əjən̪ə leːlə s̪aːkʂərə d̪ərəbʰə̃gaː d̪ʊaːraː- "ʋəɪd̪eːɦə s̪əmmaːn̪ə- 2012", ʋɪd̪eːɦə s̪əmpaːd̪əkə məɳɖələ d̪ʊaːraː "n̪əɪ d̪ʰaːrəɪeː" upən̪jaːs̪ə leːlə "ʋɪd̪eːɦə baːlə s̪aːhɪt̪jə purəs̪kaːrə- 2014", s̪aːhɪt̪jəmeː s̪əməgrə joːd̪aːn̪ə leːlə eːs̪ə.eːn̪ə.eːs̪ə. gloːbələ s̪eːmɪn̪əriː d̪ʊaːraː "kəuʃɪkiː s̪aːhɪt̪jə s̪əmmaːn̪ə- 2015", mɪt̪ʰɪlaː-məɪt̪ʰɪliːkə ʋɪkaːs̪ə leːlə s̪ət̪ət̪ə krɪjaːʃiːlə rəɦəbaːkə heːt̪u əkʰɪlə bʰaːrət̪iːjə mɪt̪ʰɪlaː s̪ə̃gʰə d̪ʊaːraː- "ʋəɪd̪jən̪aːt̪ʰə mɪʃrə "jaːt̪riː" s̪əmmaːn̪ə- 2016", rət͡ʃən̪aː d̪ʰərmɪt̪aːkə kʂeːt̪rəmeː əmuːljə joːgəd̪aːn̪ə ɦeːt̪u d͡ʒjoːt̪s̪n̪aː-məɳɖələ d̪ʊaːraː- "kəumud̪iː s̪əmmaːn̪ə- 2017", mɪt̪ʰɪlaː-məɪt̪ʰɪliːkə s̪ə̃gə ən̪jə ut̪krɨʂʈə s̪eːʋaː leːlə əkʰɪlə bʰaːrət̪iːjə mɪt̪ʰɪlaː s̪ə̃gʰə d̪ʊaːraː "s̪ʊə. baːbuː s̪aːheːʋə t͡ʃəud̪ʰəriː s̪əmmaːn̪ə- 2018", t͡ʃeːt̪ən̪aː s̪əmɪt̪ɪ, pəʈən̪aːkə prəs̪ɪd̪d̪ʰə "jaːt̪riː t͡ʃeːt̪ən̪aː purəs̪kaːrə- 2020", məɪt̪ʰɪliː s̪aːhɪt̪jəkə əɦərn̪ɪʃə s̪eːʋaː aː s̪rɨd͡ʒən̪ə heːt̪u mɪt̪ʰɪlaː s̪ãːs̪krɨt̪ɪkə s̪əmən̪ʊəjə s̪əmɪt̪ɪ, guʊaːɦaːʈiː-əs̪əmə d̪ʊaːraː "raːd͡ʒəkəmələ t͡ʃəud̪ʰəriː s̪aːhɪt̪jə s̪əmmaːn̪ə- 2020", bʰaːrət̪ə s̪ərəkaːrə d̪ʊaːraː "s̪aːhɪt̪jə əkaːd̪eːmiː purəs̪kaːrə- 2021" t̪ət̪ʰaː s̪aːhɪt̪jə oː s̪ə̃s̪krɨt̪ɪmeː məɦət̪ʊəpuːrɳə əʋəd̪aːn̪ə leːlə əmərə ʃəɦiːd̪ə raːməpʰələ mə̃ɖələ ʋɪt͡ʃaːrə mə̃t͡ʃə d̪ʊaːraː "əmərə ʃəɦiːd̪ə raːməpʰələ mə̃ɖələ raːʂʈriːjə purəs̪kaːrə- 2022"

rət͡ʃən̪aː s̪ə̃s̪aːrə : 1. ɪn̪d̪rəd̪ʰən̪uʂiː əkaːs̪ə, 2. raːt̪ɪ-d̪ɪn̪ə, 3. t̪iːn̪ə d͡ʒeːʈʰə eːgaːrəɦəmə maːgʰə, 4. s̪ərɪt̪aː, 5. giːt̪ãːd͡ʒəlɪ, 6. s̪ukʰaːeːlə poːkʰərɪkə d͡ʒaːɪʈʰə, 7. s̪ət̪əbeːd̪ʰə, 8. t͡ʃun̪əut̪iː, 9. rəɦəs̪aː t͡ʃəuriː, 10. kaːməd̪ʰeːn̪u, 11. mən̪ə mət̪ʰən̪ə, 12. əkaːs̪ə gə̃gaː - kəʊɪt̪aː s̪ə̃grəɦə. 13. pə̃t͡ʃəʊəʈiː- eːkãːkiː s̪ə̃t͡ʃəjən̪ə. 14. mɪt̪ʰɪlaːkə beːʈiː, 15. kəmproːmaːɪd͡ʒə, 16. d͡ʒʰəmeːlɪjaː bɪaːɦə, 17. rət̪n̪aːkərə ɖəkəɪt̪ə, 18. s̪ʊəjə̃ʊərə- n̪aːʈəkə. 19. məulaːɪlə gaːt͡ʃʰəkə pʰuːlə, 20. ut̪t̪ʰaːn̪ə-pət̪ən̪ə, 21. d͡ʒɪn̪əgiːkə d͡ʒiːt̪ə, 22. d͡ʒiːʊən̪ə-mərəɳə, 23. d͡ʒiːʊən̪ə s̪ə̃gʰərʂə, 24. n̪əɪ d̪ʰaːɽəɪeː, 25. bəɽəkiː bəɦɪn̪ə, 26. bʰaːd̪əʊəkə aːʈʰə ən̪ɦaːrə, 27. s̪əd̪ʰəʊaː-ʊɪd̪ʰəʊaː, 28. ʈʰuːʈʰə gaːt͡ʃʰə, 29. ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə gəmaː ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə bə̃t͡ʃeːləũ, 30. ləɦəs̪ən̪ə, 31. pə̃gu, 32. aːməkə gaːt͡ʃʰiː, 33. s̪ut͡ʃɪt̪aː, 34. moːɽəpərə, 35. s̪ə̃kəlpə, 36. ən̪t̪ɪmə kʂəɳə, 37. kuɳʈʰaː- upən̪jaːs̪ə. 38. pəjəs̪ʊɪn̪iː- prəbən̪d̪ʰə-n̪ɪbən̪d̪ʰə-s̪əmaːloːt͡ʃən̪aː. 39. kəljaːɳiː, 40. s̪ət̪əmaːeː, 41. s̪əməd͡ʒʰəut̪aː, 42. t̪aːməkə t̪əməgʰəɪlə, 43. biːrãːgən̪aː-eːkãːkiː. 44. t̪əreːgən̪ə, 45. bəd͡ʒən̪t̪aː-bud͡ʒʰən̪t̪aː-biːɦəɪn̪ə kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə. 46. ʃə̃bʰud̪aːs̪ə, 47. rəʈən̪iː kʰəɽʰə- d̪iːrgʰə kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə. 48. gaːməkə d͡ʒɪn̪əgiː, 49. ərd̪d̪ʰãːgɪn̪iː, 50. s̪ət̪əbʰəĩjaː poːkʰəɪrə, 51. gaːməkə ʃəkələ-s̪uːrət̪ə, 52. əpən̪ə mən̪ə əpən̪ə d̪ʰən̪ə, 53. s̪əmərət̪ʰaːɪkə bʰuːt̪ə, 54. əppən̪ə-biːraːn̪ə, 55. baːlə goːpaːlə, 56. bʰəkəmoːɽə, 57. uləbaː t͡ʃaːurə, 58. pət̪əd͡ʒʰaːɽə, 59. gəɽʰəɪn̪əgərə ɦaːt̪ʰə, 60. ləd͡ʒəbɪd͡ʒiː, 61. ukəɽuː s̪əməjə, 62. məd̪ʰumaːt͡ʃʰiː, 63. pəs̪eːn̪aːkə d̪ʰərəmə, 64. guɽaː-kʰud̪d̪iːkə roːʈiː, 65. pʰələɦaːrə, 66. kʰəs̪əɪt̪ə gaːt͡ʃʰə, 67. eːgət͡ʃt͡ʃʰaː aːməkə gaːt͡ʃʰə, 68.

ʃubʰət͡ʃɪn̪t̪əkə, 69. gɑːt͡ʃʰəpərə s̪ə̃ kʰəs̪əlɑː, 70. ɖəbʰɪjɑːeːlə gɑːmə, 71. guleːt̪iː d̪ɑːs̪ə, 72. muɽɪjɑːeːlə gʰərə, 73. biːrɑ̃ːgən̪ɑː, 74. s̪mrɨt̪ɪ ʃeːʂə, 75. beːʈiːkə pəɪrukʰə, 76. krɑːn̪t̪ɪjoːgə, 77. t̪rɪkɑːləd̪ərʃiː, 78. pə̃ɪ̃t̪iːs̪ə s̪ɑːlə pət͡ʃʰuɑː geːlə̃ũ, 79. d̪oːhəriː hɑːkə, 80. s̪ubʰɪmɑːn̪iː d͡ʒɪn̪əgiː, 81. d̪eːkʰələ d̪ɪn̪ə, 82. gəpəkə pɪjɑːɦulə loːkə, 83. d̪ɪʋɑːliːkə d̪iːpə, 84. əppən̪ə gɑːmə, 85. kʰɪlət̪oːɽə bʰuːmɪ, 86. t͡ʃɪt̪əʋən̪əkə ʃɪkɑːrə, 87. t͡ʃəurəs̪ə kʰeːt̪əkə t͡ʃəurəs̪ə upəd͡ʒə, 88. s̪əməjəs̪ə̃ pəhɪn̪eː t͡ʃeːt̪ə kɪs̪ɑːn̪ə, 89. bʰəukə, 90. gɑːməkə ɑːʃɑː ʈuʈɪ geːlə, 91. pəs̪eːn̪ɑːkə moːlə, 92. krɨʂɪjoːgə, 93. hɑːrələ t͡ʃeːhərɑː d͡ʒiːt̪ələ ruːpə, 94. rəɦəɪ d͡ʒoːkərə pərɪʋɑːrə, 95. kərt̪ɑːkə rɑ̃gə kərməkə s̪ɑ̃gə, 96. gɑːməkə s̪uːrət̪ə bəd̪əɪlə geːlə, 97. ən̪t̪ɪmə pəriːkʂɑː, 98. gʰərəkə kʰərt͡ʃə, 99. n̪iːkə ʈʰəkɑːn̪ə ʈʰəkeːlə̃ũ, 100. d͡ʒiːʋən̪əkə kərmə d͡ʒiːʋən̪əkə mərmə, 101. s̪ə̃t͡ʃərəɳə, 102. bʰərɪ mən̪ə kɑːd͡ʒə, 103. ɑːeːlə ɑːʃɑː t͡ʃəlɪ geːlə, 104. d͡ʒiːʋən̪ə d̪ɑːn̪ə t̪ət̪ʰɑː 105. əppən̪ə s̪ɑːt̪iː-ləgʰu kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦə.

əpən̪ə mə̃t̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.10.d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ-purukʰəɖʰəuɦə

d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪ɑːd̪ə məɳɖələ

purukʰəɖʰəuɦə

s̪əmɑːd͡ʒəmeː koːn̪ə ɦəʋɑː uʈʰət̪ə ɑː keːmɦərə muɦẽː uʈʰət̪ə, eːkərɑː t̪ʰɑːɦəbə kən̪iː bʰərɪgərə ət͡ʃʰɪeː. kʰɑːeːrə iː t̪ə̃ bʰeːlə gɑːmə-gɑːməkə, ʈoːlə-ʈoːləkə, d͡ʒɑːt̪ɪ-d͡ʒɑːt̪ɪkə ɑː d̪ʰərmə-d̪ʰərməkə s̪ə̃gə s̪əmprəd̪ɑːjə-s̪əmprəd̪ɑːjəkə ruːpə, mud̪ɑː əpən̪ɑː t̪ə_ɪs̪ə̃ mət̪ələbə koːn̪ə ət͡ʃʰɪ. mət̪ələbə ət͡ʃʰɪ əppən̪ə gɑːmə, əppən̪ə s̪əmɑːd͡ʒə ɑː əpən̪ɑː s̪ən̪ə d̪un̪ɪjɑ̃ːkə loːkəkə.
d͡ʒəɦɪn̪ɑː gɑːmə-gɑːməmeː keːt̪əu-keːt̪əu, oːd͡ʒʰɑː-gun̪iːkə d̪ʰərmə s̪t̪ʰələ ət͡ʃʰɪ t̪ə̃ keːt̪əu-keːt̪əu əs̪pət̪ɑːlə, pəɽʰəɪkə ʋɪd̪jɑːləjə n̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ s̪eːɦoː bɑːt̪ə n̪əɦɪjẽː ət͡ʃʰɪ, s̪eːɦoː ət͡ʃʰɪeː. t̪ə_ɪs̪ə̃ d̪un̪uːkə rə̃gəkə mɑːn̪eː d̪uː-d̪ɪʃɪjɑː ɦəʋɑː s̪əd̪ɪkɑːlə uʈʰəɪkə s̪əmbʰɑːʋən̪ɑː rəɦɪt̪eː ət͡ʃʰɪ. eːkə d̪ɪs̪ə, d̪eːkʰət̪eː-s̪un̪ɪt̪eː t͡ʃʰiː, əs̪pət̪ɑːləmeː əud͡ʒɑːrəs̪ə̃ biːmɑːriːkẽː bʰəgəulə d͡ʒɑːɪeː ɑː d̪oːs̪ərə d̪ɪs̪ə oːd͡ʒʰɑː-gun̪iːkə

gəɦəʋərəmeː mũɦəd̪ɑːn̪ə n̪ə_ɪ bʰeːʈəɪeː, s̪eːɦoː bɑːt̪ə n̪əɦɪjẽː ət͡ʃʰɪ, s̪eːɦoː ət͡ʃʰɪeː. muɦẽːs̪ə̃ ɖɔkʈərə bən̪əɪkə, ĩd͡ʒiːn̪ɪjərə bən̪əɪkə pərəs̪ɑːd̪iːkə bɪləɦɑː-bɑ̃ːʈə s̪eːɦoː ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʰɪ.

ʋɪkɑːs̪əpurəmeː s̪eːɦoː əpən̪ɑː ɖʰə̃gəkə ɦəʋɑː uʈʰələ. ɦəʋɑː uʈʰələ d͡ʒeː gɑːməmeː pus̪t̪əkɑːləjə bən̪ə_ɪ. pus̪t̪əkɑːləjəkə mɑːn̪eː eːt̪əbeː n̪əɦɪ d͡ʒeː gʰərə bən̪ɑː ɑːləmɑːriːmeː poːt̪ʰiː s̪ɑːd͡ʒɪ t̪ɑːlɑː ləgɑː s̪ɑːleː-s̪ɑːlə d͡ʒən̪moːt̪s̪əʋə mən̪əbəɪt̪ə rəɦələũ. s̪əmɑːd͡ʒəkə biːt͡ʃə pus̪t̪əkɑːləjə oːɦən̪ə s̪ɑːrʋəd͡ʒən̪ɪkə d͡ʒəgəɦə t͡ʃʰiːheː d͡ʒəɪʈʰɑːmə d̪əs̪ə goːreː eːkəʈʰɑːmə bəɪs̪ə d͡ʒiːʋən̪ə-mərəɳəkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪eːɦoː kərɪt̪eː t͡ʃʰəɪt̪ʰə.

ɑːʈʰə bəd͡ʒeː bʰɪn̪əs̪urəkɑː pəɦərə, s̪uʃiːlə bʰɑːjəkẽː mus̪kurɑːɪt̪ə əpən̪ɑː gʰərə d̪ɪs̪əs̪ə̃ əbəɪt̪ə d̪eːkʰələjəɪn̪ə. d̪un̪uː goːreːkə biːt͡ʃə kəɦɑː-bəd̪d̪ʰiːkə s̪əmbən̪d̪ʰə ət͡ʃʰɪ. kəɦəbə d͡ʒeː kiː kəɦɑː-bəd̪d̪ʰiːkə s̪əmbən̪d̪ʰə ət͡ʃʰɪ? d̪un̪uː goːreːkə biːt͡ʃə d͡ʒeː ət͡ʃʰɪ s̪eː əɦũː d̪eːkʰət̪eː t͡ʃʰiː d͡ʒeː oː pəɽʰələ-lɪkʰələ guɳəʃiːlə t͡ʃʰəɪt̪ʰə ɑː əpən̪eː bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ d͡ʒeː məɦĩːs̪əʋɑːrɪ ʃuruː keːləũ, s̪əeːɦə əkʰən̪oː kərəɪ t͡ʃʰiː. eːɦeːn̪ə bʰrəmə n̪ə_ɪ ɦuəeː d͡ʒeː d͡ʒəɦɪn̪ɑː bɑːrəɦə ruːpəɪɑːkə s̪ɑːlə bʰəĩs̪əʋɑːrəkə d̪ərəmɑːɦɑː t͡ʃʰələ, t̪əɦɪn̪ɑː ət͡ʃʰɪeː. ɦəmə s̪eː n̪ə_ɪ t͡ʃʰiː, bət͡ʃt͡ʃeːs̪ə̃ d͡ʒəɦɪn̪ɑː d̪uːd̪ʰə-d̪əɦiː kʰɑːɪkə t͡ʃəs̪əkɪjoː ləgələ ɑː poːs̪əɪkə ʋrɨt̪t̪ɪs̪ə̃ mən̪ə kʰuʃɪjoː ət͡ʃʰɪeː d͡ʒə_ɪs̪ə̃ poːs̪əɪkə kɑːd͡ʒə t̪əɦɪn̪ɑː əkʰən̪oː ət͡ʃʰɪ. ɑːʈʰəʈɑː məɦĩːs̪ə rəkʰən̪eː t͡ʃʰiː. eːkə kʋiːn̪ʈələ d̪uːd̪ʰə ɦoːɪeː, əpən̪ə pərɪʋɑːrəkə kʰərt͡ʃə d͡ʒumɑː pɑ̃ːt͡ʃə kɪloː kəmə eːkə kʋiːn̪ʈələ d̪uːd̪ʰə

prət̪ɪd̪ɪn̪ə beːt͡ʃəɪ t͡ʃʰiː. goːbərəkə t̪eːt̪eː upəjoːgə bəɽʰɪ geːlə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː d̪ɪn̪ə-d̪ɪn̪əkə bɪkriː ɦuə ləgələ ət͡ʃʰɪ.
d̪un̪uː goːreːkə biːt͡ʃə kəɦɑː-bəd̪d̪ʰiːkə s̪əmbən̪d̪ʰə iː ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː d͡ʒəɦɪjɑː d̪un̪uː goːreː s̪əmbən̪d̪ʰə bən̪əbəeː ləgələũ t̪əɦɪjɑː pəɦɪlə kəɦɑːbəd̪d̪ʰiː bʰeːlə d͡ʒeː d͡ʒɪn̪əgiːkə s̪əmbən̪d̪ʰə bən̪ɑː rəɦələ t͡ʃʰiː, pə̃t͡ʃəbərkʰɑː s̪əmbən̪d̪ʰə n̪əɦɪ, d͡ʒeːn̪ɑː əd̪əliː-bəd̪əliː ɦoːɪbəlɑː n̪oːkərɪɦɑːrɑːkə ɦoːɪeː. t̪eːn̪ɑː n̪ə_ɪ kərəɪ t͡ʃʰiː. t̪əɦuːmeː gəũɑ̃ː t͡ʃʰiː, bɑːpə-d̪ɑːd̪ɑːkə bən̪əulə-bəs̪əulə gɑːmə t͡ʃʰiːɦeː. d͡ʒəɦɪn̪ɑː oː s̪əbʰə pulɪs̪ə-d̪əroːgɑːkẽː gɑːmə n̪əɦɪ ɑːbəeː d̪eːləkʰɪn̪ə. d͡ʒə_ɪ ʃərt̪t̪əpərə d̪un̪uː goːreːkə s̪əmbən̪d̪ʰə bʰeːlə, t̪ə_ɪmeː eːkəʈɑː ʃərt̪t̪ə iːɦoː t͡ʃʰələ d͡ʒeː s̪ə̃gə purəɪmeː d͡ʒə̃ d͡ʒəɦələ d͡ʒɑːeː pəɽət̪ə, t̪ə̃ eːkə-d̪oːs̪ərəkə s̪ə̃gə s̪eːɦoː d͡ʒɑːeːbə ɑː s̪ə̃gə-s̪ə̃gə n̪ɪkələboː kərəbə. s̪eː kəɦəbə d͡ʒeː əkʰən̪ə t̪əkə gəppeː-s̪əppəkə krəmə ət͡ʃʰɪ, s̪eːɦoː bɑːt̪ə n̪əɦɪjẽː ət͡ʃʰɪ. pəɽʰələ-lɪkʰələ s̪uʃiːlə bʰɑːjə d͡ʒəɦɪn̪ɑː t͡ʃʰəɪʈʰə t̪əɦɪn̪ɑː s̪əmɑːd͡ʒəs̪ə̃ d͡ʒuɽələ s̪əmɑːd͡ʒə n̪ɪrmɑːt̪ɑː s̪eːɦoː t͡ʃʰəʈʰɪeː.
s̪uʃiːlə bʰɑːjəkẽː, kən̪iː pʰərɪkkeːs̪ə̃ kəɦələjəɪn̪ə-
"bʰɑːjə, mən̪ə bəɽə mus̪kɪɑːɪeː, keːt̪əu kɪt͡ʃʰu peːləũ ət͡ʃʰɪ kiː?"
d͡ʒəɦɪn̪ɑː bəd͡ʒələũ t̪əɦɪn̪ɑː s̪uʃiːlə bʰɑːjə d͡ʒʰə̃pəleː-t̪oːpələ ut̪t̪ərə d̪eːləɪn̪ə-
"d͡ʒə̃eː peːləũ ɦeːn̪ə t̪ə̃eː n̪eː mus̪kɪɑːɪ t͡ʃʰiː."
s̪uʃiːlə bʰɑːɪkə d͡ʒəuɑːbə peːbə əkəbəkɑː geːləũ d͡ʒeː ɦəmə kiː kəɦələjəɪn̪ə ɑː oː kiː bud͡ʒʰɪkəə/ kəɦələɪn̪ə. d͡ʒəkʰən̪ə d̪uː goːreː eːkəʈʰɑːmə t͡ʃʰiː, t̪əkʰən̪ə muɦõː

t͡ʃupə rɑːkʰəbə ut͡ʃɪt̪ə n̪əɦɪjẽː ɦəeːt̪ə. t̪ə̃eː pəɪt͡ʃʰəlɑː bɑːt̪əkẽː d̪əbəɪt̪ə bəd͡ʒələũ-

"bʰɑːjə, kɪməɦərə-kɪməɦərə s̪əʋɑːriː t͡ʃələləɪ-eː?"

s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

"bʰɪn̪əs̪urəkɑː t̪oːrəkə kɑːd͡ʒəs̪ə̃ t̪ə̃ n̪ɪʊrɨt̪t̪ə bʰə_ɪjeː geːlə ɦeːbəɦə kɪn̪eː?"

bəd͡ʒələũ-

"kɑːd͡ʒə s̪ə̃ pəɦɪlukɑː piːləɦɑː t͡ʃɑːɦə pət͡ʃɪ geːlə, kɑːd͡ʒəkə pət͡ʃʰɑːt̪ɪkə mɑːn̪eː kɑːd͡ʒə keːlɑːkə pət͡ʃʰɑːt̪ɪkə t͡ʃɑːɦə pət͡ʃʰuɑːeːlə ət͡ʃʰɪ."

s̪uʃiːlə bʰɑːjə put͡ʃʰələɪn̪ə-

"keːt̪eː d̪eːriː ləgət̪əɦə."

kəɦələjəɪn̪ə-

"d̪ərəbəd͡ʒd͡ʒɑːpərə pəɦɪn̪eː t͡ʃəluː n̪eː. ɑːbə kɪ goːbərəkə t͡ʃɪpəriː ɑːkɪ goːrəɦɑː-goːɪʈʰɑːbəlɑː d͡ʒərən̪ɑːkə t͡ʃulɦɪ ət͡ʃʰɪ, ɑːbə t̪ə̃ oː goːbərə gəɪs̪əkə gʰəʈəkə bʰəə̸ geːlə ət͡ʃʰɪ. gəɪs̪əkə t͡ʃulɦɪpərə t͡ʃɑːɦə bən̪əɪmeː d̪eːriː lɑːgət̪ə."

d̪ərəbəd͡ʒd͡ʒɑːpərə bəɪs̪ət̪eː s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

"bʰən̪eː t̪õːɦuː kɑːd͡ʒəs̪ə̃ n̪ɪt͡ʃeːn̪eː bʰəə̸ geːləɦə, d̪un̪uː bʰɑ̃ːɪ rəɦəbə t̪ə̃ gəppoː-s̪əppə kərəɪmeː n̪iːkə lɑːgət̪ə."

ʈoːkɑːrɑː d̪əɪt̪ə bəd͡ʒələũ-

"bʰɑːjə kəɦɪjoː əɦɑ̃ːkə ɑːd̪eːʃəkẽː kəʈələũ ɦeːn̪ə."

'kɑːʈəbə' s̪un̪ɪ s̪uʃiːlə bʰɑːɪkə mən̪ə d͡ʒeːn̪ɑː bɪd͡ʒələukɑː d͡ʒəkɑ̃ː t͡ʃəũkələɪn̪ə. t͡ʃəũkələɪn̪ə iː d͡ʒeː ʋɪt͡ʃɑːrə keːn̪ɑː s̪əmɑːd͡ʒəmeː kəʈɑːɪeː ɑː keːn̪ɑː d͡ʒoːɽɑːɪeː.... mən̪əkə bʰiːt̪əreːs̪ə̃ s̪uʃiːlə bʰɑːjəkẽː əpən̪eː mən̪əmeː ʋɪt͡ʃɑːrə uʈʰələɪn̪ə d͡ʒeː əpən̪ɑː

muɦẽː d͡ʒeː d͡ʒəʋɑːbə d͡ʒiːʋən̪t̪əlɑːləkẽː d̪eːbə t̪ə_ɪmeː d͡ʒʰuːʈʰə-s̪ət͡ʃə d̪un̪uː eːkkeː rə̃gə rəɦət̪ə. t̪ə̃eː s̪ət̪oː bʰəə̯ s̪əkəɪeː ɑː d͡ʒʰuːʈʰoː t̪ə̃ bʰə_ɪjeː s̪əkəɪeː. mud̪ɑː d͡ʒə̃ ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə muɦẽː ʋəeːɦə ʋɪt͡ʃɑːrə əut̪ə ɑː əpən̪eː ɦũːɦəkɑːriː d̪əɪt̪ə mɑːn̪ɪ leːbə t̪ə̃ d͡ʒiːʋən̪t̪əlɑːləkẽː s̪eːɦoː mɑːn̪əɪmeː ɦɪt͡ʃəkə n̪ə_ɪ ɦəeːt̪ə. s̪ə̃joːgoː n̪iːkə rəɦələ, t̪ə_ɪ bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː t͡ʃɑːɦə ɑːbɪ geːlə.

keːɦən̪oː ʋɪt͡ʃɑːrə ʋɑː kɑːd͡ʒə kɪeː n̪eː rəɦəɦə, t͡ʃɑːɦə kɪt͡ʃʰu n̪eː kɪt͡ʃʰu s̪əməjəkẽː bɑːd̪ʰɪt̪ə kə_ɪjeː d̪ə_ɪeː. t̪əɪbiːt͡ʃə mən̪ə s̪eːɦoː keːt̪ɑː beːrə un̪əɪʈə-pun̪əɪʈə d͡ʒɑːɪt̪eː ət͡ʃʰɪ. d͡ʒəkʰən̪eː mən̪əmeː un̪əʈə-pun̪əʈə bʰeːlə t̪əkʰən̪eː ʋɪt͡ʃɑːroː un̪əɪʈə-pun̪əɪʈə d͡ʒɑːɪt̪eː ət͡ʃʰɪ.

t͡ʃɑːɦə d̪eːkʰə s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-

"d͡ʒiːʋən̪t̪ə, t͡ʃɑːɦeː d̪eːkʰə d͡ʒeːn̪ɑː mən̪ə bʰərɪ geːlə. ɑːbə loːkə t͡ʃɑːɦə piːbəɪeː ɑːkɪ kʰɑːn̪ɑːpuːriː kərəɪeː. kɪs̪ɑːn̪əkə gʰərəkə, mɑːn̪eː d͡ʒeː mɑːlə-d͡ʒɑːlə poːs̪əɪ t͡ʃʰəɪʈʰə t̪ɪn̪əkərə d͡ʒeːɦeːn̪ə t͡ʃɑːɦə ɦoːɪeː t̪eːɦeːn̪ə d̪oːkɑːn̪ə-d̪əuriː ɑː n̪oːkərɪɦɑːrɑː gʰərəkə ɦəeːt̪ə."

t͡ʃɑːɦə piːbə d̪un̪uː goːreː ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː əɪʈʰɑːmə ʋɪd̪ɑː bʰeːləũ. ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː d̪ərəbəd͡ʒd͡ʒeːpərə rəɦəɪt̪ʰə. muɦəs̪ə̃ prən̪ɑːmoː keːlɪəɪn̪ə ɑː ɑ̃ːkʰɪs̪ə̃ mən̪oː ʈoːbələjəɪn̪ə. ʈoːbɪt̪eː-ʈoːbɪt̪eː ʈoːbɑː geːlə d͡ʒeː ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː keːkəroːs̪ə̃ gəpə-s̪əppə kərəeː t͡ʃɑːɦɪ rəɦəlɑː ət͡ʃʰɪ. jugə t̪ə̃ t̪eːɦeːn̪ə bʰəə̯ geːlə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː ɑ̃ːkʰɪkə gəʈəbəʈiː d̪uɑːreː loːkə t͡ʃəʃmɑː ləgəbəɪeː ɑː oːɪ t͡ʃəʃmɑːkə t̪ərəs̪ə̃ ɑ̃ːkʰɪ n̪ɪʈɑːrɪ-n̪ɪʈɑːrɪ t̪eːn̪ɑː

moːbɑːlɪkə d̪rɨʃjə d̪eːkʰəɪeː d͡ʒeː ɑ̃ːkʰɪkə d͡ʒeː prɑːɳə-s̪uːt̪ə ət͡ʃʰɪ s̪eːɦoː kʰĩt͡ʃɑː d͡ʒɑːɪeː. t̪ə̃eː kɪeː n̪eː ɑ̃ːkʰɪkẽː bə̃t͡ʃɑː kɑːn̪əs̪ə̃ kɑːd͡ʒə leːbə.
s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-
"kɑːkɑː, pus̪t̪əkɑːləjə s̪t̪ʰɑːpən̪ɑːkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪əmɑːd͡ʒəmeː uʈʰɪ geːlə ət͡ʃʰɪ."
bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː bəd͡ʒəlɑː-
"bəuɑː, n̪iːkə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪əmɑːd͡ʒəmeː d͡ʒɑːgɪ rəɦələ ət͡ʃʰɪ. s̪əmɑːd͡ʒoːkə d͡ʒeː ruːkʰɪ bən̪ələ d̪eːkʰə rəɦələ t͡ʃʰiː s̪eː ən̪ukuːloːs̪ə̃ ən̪ukuːlə ət͡ʃʰɪ. əɦɪn̪ɑː ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ, koːn̪oː gɑːməmeː koːn̪oː puːd͡ʒɑː kərəɪleː d͡ʒɑːgərəɳə ɦoːɪeː t̪ə̃ koːn̪oː-koːn̪oː gɑːməmeː əs̪pət̪ɑːlə bən̪əbəɪkə, t̪əɦɪn̪ɑː koːn̪oː-koːn̪oː gɑːməmeː ʋɪd̪jɑːləjə bən̪əbəɪleː t̪ə̃ koːn̪oː-koːn̪oː gɑːməmeː pus̪t̪əkɑːləjə, kəlɑː-s̪ə̃s̪krɨt̪ɪ keːn̪d̪rə bən̪əbəɪleː ɦoːɪeː."
ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː bɑːd͡ʒɪjeː rəɦələ t͡ʃʰəlɑː kɪ bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-
"ɦə̃, s̪eː t̪ə̃ ɦoːɪt̪eː ət͡ʃʰɪ."
oːn̪ɑː, əpən̪eː ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə ʋɪt͡ʃɑːrə n̪iːkə d͡ʒəkɑ̃ː n̪ə_ɪ bud͡ʒʰɪmeː ɑːeːlə, mud̪ɑː t̪əɪjoː s̪uʃiːlə bʰɑːɪkə s̪əmərt̪ʰən̪ə d̪eːkʰə bəd͡ʒələũ-
"ɦoːɪt̪eː kɪeː ət͡ʃʰɪ, ɑːguːoː ɦəeːt̪ə."
bəd͡ʒəlɑː pət͡ʃʰɑːɪt̪ə mɪs̪ɪjoː bʰərɪ kʰõːt͡ʃə-kʰərõːt͡ʃə mən̪əmeː n̪ə_ɪ uʈʰələ. mən̪ə mɑːn̪ɪjẽː rəɦələ ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː pɑ̃ːt͡ʃə mɪlɪ kəriː kɑːd͡ʒə, ɦɑːrə ɦɑːrən̪eː koːn̪oː n̪eː lɑːd͡ʒə. t̪əɦuːmeː s̪uʃiːlə bʰɑːjə d͡ʒəkʰən̪ə d͡ʒɪn̪əgiːkə gət̪ɪkə reːmən̪t̪ə d͡ʒəkɑ̃ː gʰoːɽəs̪əʋɑːrə t͡ʃʰəɪt̪ʰə, t̪əkʰən̪ə t͡ʃin̪t̪ɑː kət̪ʰiːkə. bəɽə ɦəeːt̪ə t̪ə̃

pulɪs̪ə pəkəɪɽə kəə/ d͡ʒəɦələ ləə/ d͡ʒɑːeːt̪ə, s̪əeːɦə n̪eː ɦəeːt̪ə. s̪eːɦoː t̪ə̃ d̪eːkʰəleː ət͡ʃʰɪ.
d̪un̪uː goːreːkə s̪əmərt̪ʰən̪ə d̪eːkʰə ɑːkɪ əpən̪ə mən̪əkə ʋɪt͡ʃɑːrəkẽː d͡ʒəgəɪt̪ə ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə mən̪ə kʰɪlə uʈʰələɪn̪ə. bəd͡ʒəlɑː-
"bəuɑː s̪uʃiːlə, ɑːɪjeː n̪əɦɪ s̪əbʰə d̪ɪn̪əs̪ə̃ eːɦeːn̪ə ɦoːɪt̪ə ɑːbɪ rəɦələ ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː keːɦən̪oː ut͡ʃɪt̪ə kəljɑːɳə kɑːd͡ʒə s̪əmɑːd͡ʒəmeː kɪeː n̪eː ɦuəeː mud̪ɑː mũɦə d̪us̪əɪbəlɑː loːkə mũɦə d̪us̪əbeː kərəɪeː. t̪eːkərə koːn̪oː t͡ʃɪn̪t̪ɑː n̪əɦɪ kərəɦə."
biːt͡ʃəmeː bəɪs̪ələ rəhiː, s̪əbʰə bɑːd͡ʒəɪt̪ʰə ɑː əpən̪eː t͡ʃupə rəɦəbə t̪əkʰən̪ə t̪ə̃ gəruːɽə ɑː s̪ɑ̃ːpəkə kʰɪs̪s̪ɑː bʰəə/ d͡ʒɑːeːt̪ə. 'bʰud͡ʒə̃gə prəjɑːt̪ə, bʰũd͡ʒəgə prəjɑːt̪ə...' bəd͡ʒələũ-
"kɑːkɑː, d͡ʒəɦɪn̪ɑː məɦɑːbʰɑːrət̪əkə s̪əməjəmeː bʰiːmə rəɦəɪt̪ʰə, d͡ʒɪn̪əkərə bud̪d̪ʰɪ ɦəməreː s̪ən̪ə loːkə d͡ʒəkɑ̃ː goːbərə uʈʰəbəɪt̪ə-uʈʰəbəɪt̪ə goːbərɑːɦə bʰəə/ geːlə rəɦəɪn̪ə, s̪eː d͡ʒəkʰən̪ə ərd͡ʒun̪ə s̪ən̪ə bʰɑːjə ɑː əbʰɪmən̪ju s̪ən̪ə bʰɑːt̪iːd͡ʒə peːbə s̪əmɑːd͡ʒəkə rəɳəbʰuːmɪkə pʰɑːʈəkə t̪oːɽəɪleː t̪əɪjɑːrə bʰəə/ geːlɑː t̪əkʰən̪ə əpən̪eː s̪ən̪ə pɪt̪t̪iː ɑː s̪uʃiːlə s̪ən̪ə bʰɑːeː peːbə ɦəməɦũː əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪ə d̪ɑːn̪ə kərəɪleː t̪əɪjɑːrə t͡ʃʰiː."
ɦəmərə ʋɪt͡ʃɑːrəkə gəd̪əgəd̪iːs̪ə̃ ɑːkɪ əpən̪ə mən̪əmeː uʈʰəɪt̪ə gəd̪əgəd̪iːkə ʃəkt̪ɪs̪ə̃, s̪eː ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː d͡ʒɑːn̪əɪt̪ʰə. bəd͡ʒəlɑː-
"bəuɑː d͡ʒiːʋən̪t̪ə, bʰərɪ rəut̪ukɑː mɑːn̪eː eːkərət̪ukɑː pɑːʈʰəs̪ə̃ t̪ə̃ kɑːlɪd̪ɑːs̪ə məɦɑːpəɳɖɪt̪ə bʰəə/ geːlɑː, ɑː d͡ʒə̃ əpən̪ɑː gɑːməmeː s̪əbʰəd̪ɪn̪ɑː pus̪t̪əkɑːləjə bən̪ɪ

d͡ʒɑːeːt̪ə t̪ə_ɪmeː ʋɪd̪jɑːrt̪ʰiː bən̪əɪleː t̪əɪjɑːrə t͡ʃʰəɦə."
ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə ʋɪt͡ʃɑːrəkə prəʋɑːhəmeː ɑːkɪ əpən̪ə mən̪əkə ud̪ʋeːgəkə ud͡ʒɑːhɪmeː, muɦəs̪ə̃ bəd͡ʒɑː geːlə-
"bʰərɪ d̪ɪn̪ə n̪eː pərɪʋɑːrəkə t͡ʃɪn̪t̪ɑːmeː t͡ʃɪn̪t̪ɪt̪ə rəɦəɪ t͡ʃʰiː, mud̪ɑː rɑːt̪ɪ t̪ə̃ əpən̪ə kərəɪleː ət͡ʃʰɪ. əhiː ɑːrɑːməkə s̪əməjəkẽː d͡ʒə̃ əpən̪ɑːmeː ləgɑː leːbə t̪ə̃ bʰən̪əs̪ɪjɑː kɑːlɪd̪ɑːs̪əkẽː keː kəɦəeː d͡ʒeː məs̪əllɑː pɪs̪ən̪ɪɦɑːrə mɑ̃ːgəɪn̪ɪjoː kʰəbɑːs̪əs̪ə̃ ʈəpɪ s̪əkəɪ t͡ʃʰiː."
ɦəmərə ʋɪt͡ʃɑːrə s̪un̪ɪ ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə d̪rɨʂʈɪmeː t͡ʃɪn̪t̪ən̪ə-reːkʰə d͡ʒəgələɪn̪ə. bəd͡ʒəlɑː-
"ɑːd͡ʒukə pərɪʋeːʃəmeː ʋrɨd̪d̪ʰəd͡ʒən̪əkẽː s̪əməjə bɪt̪ɑːeːbə kəʈʰɪn̪ə bʰəə̯ rəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə, t̪əɪʈʰɑːmə gɑːməkə biːt͡ʃə d͡ʒə̃ oːhən̪ə s̪t̪ʰɑːn̪ə s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə bʰəə̯ d͡ʒɑːɪeː, d͡ʒəɪʈʰɑːmə s̪ɑːmɑːd͡ʒɪkə s̪əuhɑːrd̪əpuːrɳə ruːpə t͡ʃələɪt̪ə rəɦət̪ə t̪ə̃ mən̪ukkʰə t̪ə̃ s̪əɦəd͡ʒeː mən̪ukkʰeː t͡ʃʰɪjɑː. s̪əd̪əɪt̪ə s̪əmuːɦə (s̪əmɑːd͡ʒə) meː rəɦəeː t͡ʃɑːhɪt̪eː t͡ʃʰəɪt̪ʰə."
ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kəkkɑːkə ʋɪt͡ʃɑːrə ən̪t̪oː n̪eː bʰeːlə t͡ʃʰeːləɪn̪ə kɪ bɪt͡ʃt͡ʃeːmeː s̪uʃiːlə bʰɑːjə bəd͡ʒəlɑː-
"kɑːkɑː, d͡ʒəhɪn̪ɑː ʋrɨd̪d̪ʰəd͡ʒən̪əkə s̪t̪ʰɪt̪ɪ bən̪ɪ rəɦələ t͡ʃʰəɪn̪ə t̪əhɪn̪ɑː n̪əbə piːɽʰiː pəɽʰələ-bɪn̪ə-pəɽʰələ, s̪eːɦoː bʰəʈəɪkə rəɦələ ət͡ʃʰɪ."
ɦrɨd̪əjəkɑːn̪t̪ə kɑːkɑː bəd͡ʒəlɑː-
"jəeːhə t͡ʃʰiː d͡ʒiːʋən̪əkə s̪iːmɑːn̪ə. ɖʰeːroː t̪ərəhəkə, gulɑːmiːkə d͡ʒɪn̪əgiː, bʰɑːrət̪iːjə d͡ʒiːʋən̪əkẽː t̪eːn̪ɑː d͡ʒəkəɪɽə kəə̯ pəkəɪɽə n̪eːn̪eː ət͡ʃʰɪ, d͡ʒeː ɑːguː-pɑːt͡ʃʰuːkə mɑːn̪eː bʰuːt̪ə-bʰəʋɪʂjəkə, boːd̪ʰeː meːʈɑː geːlə ət͡ʃʰɪ. purukʰəs̪ə̃ beːs̪iː purukʰəɖʰəuhə

ʂ̪əmaːd͡ʒəmeː pəɪd̪aː ləə̯rəɦələ ət͡ʃʰɪ. ɖʰəuɦə maːn̪eː ɖʰəɦələ, gʰəʈələ."
ɦrɨd̪əjəkaːn̪t̪ə kəkkaːkə t͡ʃɪn̪t̪ɪt̪ə mən̪ə d̪eːkʰə aːkɪ əppən̪ə ut̪ʂ̪ɪt̪ə mən̪əkə ut̪ʂ̪aːɦəʂ̪ə̃, ʂ̪uʃiːlə bʰaːjə bəd͡ʒəlaː-
"kaːkaː, d͡ʒəkʰən̪ə ɖeːgə uʈʰeːləũ t̪əkʰən̪ə puʂ̪t̪əkaːləjə bən̪aːɪjeː kəə̯t͡ʃʰoːɽəbə."
ɦrɨd̪əjəkaːn̪t̪ə kaːkaː bəd͡ʒəlaː- "əpən̪oː ɪt͡ʃt͡ʃʰaːkə puːrt̪ɪ ɦəeːt̪ə."

-d͡ʒəgəd̪iːʃə prəʂ̪aːd̪ə mənɖələd͡ʒiːkə d͡ʒən̪mə məd̪ʰubən̪iː d͡ʒɪlaːkə beːrəmaː gaːməmeː 5 d͡ʒulaːiː 1947 ɪʂ̪ʋiːmeː bʰeːləɪn̪ə. mənɖələd͡ʒiː ɦɪn̪d̪iː eːʋə̃ raːd͡ʒən̪iːt̪ɪ ʃaːʂ̪t̪rəmeː eːmə.eː.kə əɦərt̪aː paːbɪ d͡ʒiːʋɪkoːpaːrd͡ʒən̪ə heːt̪u krɨʂ̪ɪ kaːrjəmeː ʂ̪ə̃ləgn̪ə bʰəə̯ ruːt͡ʃɪ puːrʋəkə ʂ̪əmaːd͡ʒə ʂ̪eːʋaːmeː laːgɪ geːlaː. ʂ̪əmaːd͡ʒəmeː ʋjaːpt̪ə ruːɽʰɪʋaːd̪iː eːʋə̃ ʂ̪aːmən̪t̪iː ʋjəʋəharə ʂ̪aːmaːd͡ʒɪkə ʋɪkaːʂ̪əmeː ɦɪn̪əkaː ʋaːd̪ʰəkə bud͡ʒʰɪ pəɽələɪn̪ə. pʰələt̪ə: d͡ʒəmiːn̪d̪aːrə, ʂ̪aːmən̪t̪əkə ʂ̪ə̃gə gaːməmeː purəd͡ʒoːrə ləɽaːɪ ʈʰaːɽʰə bʰəə̯ geːləɪn̪ə. pʰələt̪ə: mənɖələd͡ʒiː əpən̪ə d͡ʒiːʋən̪əkə əd̪ʰɪkə̃ːʃə ʂ̪əməjə keːʂ̪ə-moːkəd̪əmaː, d͡ʒəɦələ jaːt̪raːd̪ɪmeː ʋjət̪iːt̪ə keːlaːhə. 2001 ɪʂ̪ʋiːkə pət͡ʃʰaːɪt̪ə ʂ̪aːhɪt̪jə leːkʰən̪ə-kʂ̪eːt̪rəmeː eːlaː. 2008 ɪʂ̪ʋiːʂ̪ə̃ ʋɪbʰɪn̪n̪ə pət̪rə-pət̪rɪkaːd̪ɪmeː ɦɪn̪əkə rət͡ʃən̪aː prəkaːʃɪt̪ə huə ləgələɪn̪ə. giːt̪ə, kaːʋjə, n̪aːʈəkə, eːkə̃ːkiː, kət̪ʰaː, upən̪jaːʂ̪ə ɪt̪jaːd̪ɪ ʂ̪aːhɪt̪jəkə məulɪkə ʋɪd̪ʰaːmeː ɦɪn̪əkə ən̪əʋərət̪ə leːkʰən̪ə əd̪ʋɪt̪iːjə ʂ̪ɪd̪d̪ʰə bʰəə̯ rəɦələɪn̪ə ət͡ʃʰɪ. əkʰən̪ə d̪ʰərɪ d̪ərd͡ʒən̪ə bʰərɪ n̪aːʈəkə/eːkə̃ːkiː, pə̃ːt͡ʃə ʂ̪aːeːʂ̪ə̃ uːpərə

giːt̪ə/kaːʋjə, un̪n̪əɪs̪ə goːʈə upən̪jaːs̪ə aː s̪aːɽʰeː aːʈʰəs̪aːeː kət̪ʰaː-kəɦaːn̪iːkə s̪ə̃gə kɪt͡ʃʰu məɦət̪ʋəpuːrɳə ʋɪʂəjəkə ʃoːd̪ʰaːleːkʰə aːd̪ɪkə pus̪t̪əkaːkaːrə, s̪aːeːs̪ə̃ uːpərə grən̪t̪ʰəmeː prəkaːʃɪt̪ə t͡ʃʰəɪn̪ə.

mɪt̪ʰɪlaː-məɪt̪ʰɪliːkə ʋɪkaːs̪əmeː ʃriː d͡ʒəgəd̪iːʃə prəs̪aːd̪ə məɳɖələd͡ʒiːkə joːgəd̪aːn̪ə əʋɪs̪mərəɳiːjə t͡ʃʰəɪn̪ə. iː əpən̪ə s̪ət̪ət̪ə krɪjaːʃiːlət̪aː oː rət͡ʃən̪aː d̪ʰərmɪt̪aːkə leːlə ʋɪbʰɪn̪n̪ə s̪ə̃s̪t̪ʰaːs̪əbʰəkə d̪ʋaːraː s̪əmmaːn̪ɪt̪ə/purəs̪krɨt̪ə ɦoːɪt̪ə rəɦəlaː ət͡ʃʰɪ, jət̪ʰaː- ʋɪd̪eːɦə s̪əmpaːd̪əkə məɳɖələ d̪ʋaːraː gaːməkə d͡ʒɪn̪əgiː' ləgʰu kət̪ʰaː s̪ə̃grəɦə leːlə 'ʋɪd̪eːɦə s̪əmmaːn̪ə- 2011', 'gaːməkə d͡ʒɪn̪əgiː ʋə s̪əməgrə joːgəd̪aːn̪ə heːt̪u s̪aːɦɪt̪jə əkaːd̪eːmiː d̪ʋaːraː- 'ʈəɪgoːrə lɪʈɪreːt͡ʃərə eːʋaːrɖə- 2011', mɪt̪ʰɪlaː məɪt̪ʰɪliːkə un̪n̪əjən̪ə leːlə s̪aːkʂərə d̪ərəbʰə̃gaː d̪ʋaːraː- 'ʋəɪd̪eːɦə s̪əmmaːn̪ə- 2012', ʋɪd̪eːɦə s̪əmpaːd̪əkə məɳɖələ d̪ʋaːraː 'n̪əɪ d̪ʰaːrəɪeː' upən̪jaːs̪ə leːlə 'ʋɪd̪eːɦə baːlə s̪aːɦɪt̪jə purəs̪kaːrə- 2014', s̪aːɦɪt̪jəmeː s̪əməgrə joːd̪aːn̪ə leːlə eːs̪ə.eːn̪ə.eːs̪ə. gloːbələ s̪eːmɪn̪əriː d̪ʋaːraː 'kəuʃɪkiː s̪aːɦɪt̪jə s̪əmmaːn̪ə- 2015', mɪt̪ʰɪlaː-məɪt̪ʰɪliːkə ʋɪkaːs̪ə leːlə s̪ət̪ət̪ə krɪjaːʃiːlə rəɦəbaːkə heːt̪u əkʰɪlə bʰaːrət̪iːjə mɪt̪ʰɪlaː s̪ə̃gʰə d̪ʋaːraː- 'ʋəɪd̪jən̪aːt̪ʰə mɪʃrə 'jaːt̪riː' s̪əmmaːn̪ə- 2016', rət͡ʃən̪aː d̪ʰərmɪt̪aːkə kʂeːt̪rəmeː əmuːljə joːgəd̪aːn̪ə heːt̪u d͡ʒjoːt̪s̪n̪aː-məɳɖələ d̪ʋaːraː- 'kəumud̪iː s̪əmmaːn̪ə- 2017', mɪt̪ʰɪlaː-məɪt̪ʰɪliːkə s̪ə̃gə ən̪jə ut̪krɨʂʈə s̪eːʋaː leːlə əkʰɪlə bʰaːrət̪iːjə mɪt̪ʰɪlaː s̪ə̃gʰə d̪ʋaːraː 's̪ʋə. baːbuː s̪aːheːʋə t͡ʃəud̪ʰəriː s̪əmmaːn̪ə- 2018', t͡ʃeːt̪ən̪aː s̪əmɪt̪ɪ, pəʈən̪aːkə prəs̪ɪd̪d̪ʰə 'jaːt̪riː t͡ʃeːt̪ən̪aː purəs̪kaːrə- 2020', məɪt̪ʰɪliː s̪aːɦɪt̪jəkə əɦərn̪ɪʃə s̪eːʋaː aː s̪rɨd͡ʒən̪ə heːt̪u mɪt̪ʰɪlaː

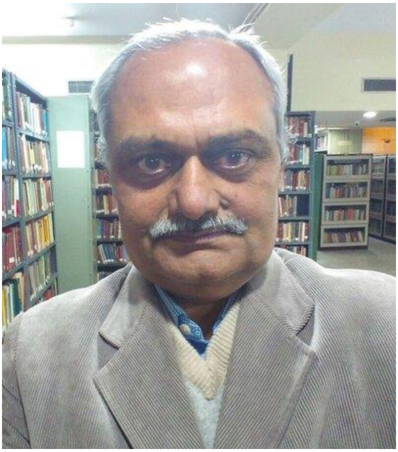
ʂ̪ãːʂ̪krɨt̪ɪkə ʂ̪əmən̪ʋəjə ʂ̪əmɪt̪ɪ, guʋɑːɦɑːʈiː-əʂ̪əmə d̪ʋɑːrɑː 'rɑːd͡ʒəkəmələ t͡ʃəuɖ̪ʰəriː ʂ̪ɑːɦɪt̪jə ʂ̪əmmɑːn̪ə-2020', bʰɑːrət̪ə ʂ̪ərəkɑːrə d̪ʋɑːrɑː 'ʂ̪ɑːɦɪt̪jə əkɑːd̪eːmiː purəʂ̪kɑːrə- 2021' t̪ət̪ʰɑː ʂ̪ɑːɦɪt̪jə oː ʂ̪ãʂ̪krɨt̪ɪmeː məɦət̪ʋəpuːrɳə əʋəd̪ɑːn̪ə leːlə əmərə ʃəɦiːd̪ə rɑːməpʰələ mãɖələ ʋɪt͡ʃɑːrə mãt͡ʃə d̪ʋɑːrɑː 'əmərə ʃəɦiːd̪ə rɑːməpʰələ mãɖələ rɑːʂʈriːjə purəʂ̪kɑːrə- 2022'

rət͡ʃən̪ɑː ʂ̪ãʂ̪ɑːrə : 1. ɪn̪d̪rəd̪ʰən̪uʂiː əkɑːʂ̪ə, 2. rɑːt̪ɪ-d̪ɪn̪ə, 3. t̪iːn̪ə d͡ʒeːʈʰə eːgɑːrəɦəmə mɑːgʰə, 4. ʂ̪ərɪt̪ɑː, 5. giːt̪ãːd͡ʒəlɪ, 6. ʂ̪ukʰɑːeːlə poːkʰərɪkə d͡ʒɑːɪʈʰə, 7. ʂ̪ət̪əbeːd̪ʰə, 8. t͡ʃun̪əut̪iː, 9. rəɦəʂ̪ɑː t͡ʃəuriː, 10. kɑːməd̪ʰeːn̪u, 11. mən̪ə mət̪ʰən̪ə, 12. əkɑːʂ̪ə gãgɑː - kəʋɪt̪ɑː ʂ̪ãgrəɦə. 13. pãt͡ʃəʋəʈiː- eːkãːkiː ʂ̪ãt͡ʃəjən̪ə. 14. mɪt̪ʰɪlɑːkə beːʈiː, 15. kəmproːmɑːɪd͡ʒə, 16. d͡ʒʰəmeːlɪjɑː bɪɑːɦə, 17. rət̪n̪ɑːkərə ɖəkəɪt̪ə, 18. ʂ̪ʋəjãʋərə- n̪ɑːʈəkə. 19. məulɑːɪlə gɑːt͡ʃʰəkə pʰuːlə, 20. ut̪t̪ʰɑːn̪ə-pət̪ən̪ə, 21. d͡ʒɪn̪əgiːkə d͡ʒiːt̪ə, 22. d͡ʒiːʋən̪ə-mərəɳə, 23. d͡ʒiːʋən̪ə ʂ̪ãgʰərʂə, 24. n̪əɪ d̪ʰɑːʈəɪeː, 25. bəʈəkiː bəɦɪn̪ə, 26. bʰɑːd̪əʋəkə ɑːʈʰə ən̪ɦɑːrə, 27. ʂ̪əd̪ʰəʋɑː-ʋɪd̪ʰəʋɑː, 28. ʈʰuːʈʰə gɑːt͡ʃʰə, 29. ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə gəmɑː ɪd͡ʒd͡ʒət̪ə bãt͡ʃeːləũ, 30. ləɦəʂ̪ən̪ə, 31. pãgu, 32. ɑːməkə gɑːt͡ʃʰiː, 33. ʂ̪ut͡ʃɪt̪ɑː, 34. moːʈəpərə, 35. ʂ̪ãkəlpə, 36. ən̪t̪ɪmə kʂəɳə, 37. kuɳʈʰɑː- upən̪jɑːʂ̪ə. 38. pəjəʂ̪ʋɪn̪iː- prəbən̪d̪ʰə-n̪ɪbən̪d̪ʰə-ʂ̪əmɑːloːt͡ʃən̪ɑː. 39. kəljɑːɳiː, 40. ʂ̪ət̪əmɑːeː, 41. ʂ̪əməd͡ʒʰəut̪ɑː, 42. t̪ɑːməkə t̪əməgʰəɪlə, 43. biːrãːgən̪ɑː-eːkãːkiː. 44. t̪əreːgən̪ə, 45. bəd͡ʒən̪t̪ɑː-bud͡ʒʰən̪t̪ɑː-biːɦəɪn̪ə kət̪ʰɑː ʂ̪ãgrəɦə. 46. ʃãbʰud̪ɑːʂ̪ə, 47. rəʈən̪iː kʰəʈʰə- d̪iːrgʰə kət̪ʰɑː ʂ̪ãgrəɦə. 48. gɑːməkə d͡ʒɪn̪əgiː, 49.

ərd̪d̪ʰɑ̃ːgɪn̪iː, 50. s̪ət̪əbʰəĩjɑː poːkʰəɪrə, 51. gɑːməkə ʃəkələ-s̪uːrət̪ə, 52. əpən̪ə mən̪ə əpən̪ə d̪ʰən̪ə, 53. s̪əmərət̪ʰɑːɪkə bʰuːt̪ə, 54. əppən̪ə-biːrɑːn̪ə, 55. bɑːlə goːpɑːlə, 56. bʰəkəmoːɽə, 57. uləbɑː t͡ʃɑːurə, 58. pət̪əd͡ʒʰɑːɽə, 59. gəɽʰəɪn̪əgərə ɦɑːt̪ʰə, 60. ləd͡ʒəbɪd͡ʒiː, 61. ukəɽuː s̪əməjə, 62. məd̪ʰumɑːt͡ʃʰiː, 63. pəs̪eːn̪ɑːkə d̪ʰərəmə, 64. guɽɑː-kʰud̪d̪iːkə roːʈiː, 65. pʰələɦɑːrə, 66. kʰəs̪əɪt̪ə gɑːt͡ʃʰə, 67. eːgət͡ʃt͡ʃʰɑː ɑːməkə gɑːt͡ʃʰə, 68. ʃubʰət͡ʃɪn̪t̪əkə, 69. gɑːt͡ʃʰəpərə s̪ə̃ kʰəs̪əlɑː, 70. ɖəbʰɪjɑːeːlə gɑːmə, 71. guleːt̪iː d̪ɑːs̪ə, 72. muɽɪjɑːeːlə gʰərə, 73. biːrɑ̃ːgən̪ɑː, 74. s̪mrɨt̪ɪ ʃeːʂə, 75. beːʈiːkə pəɪrukʰə, 76. krɑːn̪t̪ɪjoːgə, 77. t̪rɪkɑːləd̪ərʃiː, 78. pəĩt̪iːs̪ə s̪ɑːlə pət͡ʃʰuɑː geːləũ, 79. d̪oːɦəriː ɦɑːkə, 80. s̪ubʰɪmɑːn̪iː d͡ʒɪn̪əgiː, 81. d̪eːkʰələ d̪ɪn̪ə, 82. gəpəkə pɪjɑːɦulə loːkə, 83. d̪ɪʋɑːliːkə d̪iːpə, 84. əppən̪ə gɑːmə, 85. kʰɪlət̪oːɽə bʰuːmɪ, 86. t͡ʃɪt̪əʋən̪əkə ʃɪkɑːrə, 87. t͡ʃəurəs̪ə kʰeːt̪əkə t͡ʃəurəs̪ə upəd͡ʒə, 88. s̪əməjəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː t͡ʃeːt̪ə kɪs̪ɑːn̪ə, 89. bʰəukə, 90. gɑːməkə ɑːʃɑː ʈuʈɪ geːlə, 91. pəs̪eːn̪ɑːkə moːlə, 92. krɨʂɪjoːgə, 93. ɦɑːrələ t͡ʃeːɦərɑː d͡ʒiːt̪ələ ruːpə, 94. rəɦəɪ d͡ʒoːkərə pərɪʋɑːrə, 95. kərt̪ɑːkə rə̃gə kərməkə s̪ə̃gə, 96. gɑːməkə s̪uːrət̪ə bəd̪əɪlə geːlə, 97. ən̪t̪ɪmə pəriːkʂɑː, 98. gʰərəkə kʰərt͡ʃə, 99. n̪iːkə ʈʰəkɑːn̪ə ʈʰəkeːləũ, 100. d͡ʒiːʋən̪əkə kərmə d͡ʒiːʋən̪əkə mərmə, 101. s̪ə̃t͡ʃərəɳə, 102. bʰərɪ mən̪ə kɑːd͡ʒə, 103. ɑːeːlə ɑːʃɑː t͡ʃəlɪ geːlə, 104. d͡ʒiːʋən̪ə d̪ɑːn̪ə t̪ət̪ʰɑː 105. əppən̪ə s̪ɑːt̪iː-ləgʰu kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦə.

əɪ **rət͡ʃən̪ɑːpərə əpən̪ə mə̃t̪əʊjə** editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.11.rəbiːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə- mɑːt̪rɨbʰuːmɪ (upən̪jɑːs̪ə)- 22 mə kʰeːpə

rəbiːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə

mɑːt̪rɨbʰuːmɪ (upən̪jɑːs̪ə)- 22 mə kʰeːpə

22

d͡ʒəjən̪t̪əkẽː gɑːməs̪ə̃ t͡ʃəlɪ d͡ʒəeːbɑːkə s̪əmɑːt͡ʃɑːrəs̪ə̃ ən̪əkɑː d͡ʒeː kɪt͡ʃʰu bʰeːlə ɦoːɪkə, mud̪ɑː ɦun̪əkərə pɪt̪ɪəut̪ə s̪ud̪ʰɑːkərəkẽː t̪ə̃ ləgələn̪ɪ d͡ʒeːn̪ɑː s̪ʊərgə bʰeːʈɪ geːlə . t̪ʰɑːn̪ɑːs̪ə̃ d͡ʒəmɑːn̪ət̪ə kərɑː kəeː ləuʈəlɑːkə bɑːd̪ə gʰərə pəɦũt͡ʃɪt̪əɦɪ oː ɑːguːkə joːd͡ʒən̪ɑːmeː lɑːgɪ geːlɑːɦə . d̪ərəbəd͡ʒeːpərə pɪt̪ɑː bʰeːʈɪ geːləkʰɪn̪ə. s̪ud̪ʰɑːkərəkẽː d̪eːkʰɪt̪əɦɪ oː put͡ʃʰəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ-

"s̪un̪əɪt̪ə t͡ʃʰiː d͡ʒeː d͡ʒəjən̪t̪ə t͡ʃəlɪ geːlɑːɦə ."

"s̪əbʰə d̪ɪn̪ə s̪ʊət̪ə̃t̪rə rəɦəeːbəlɑː loːkəkẽː gɑːmə-gʰərə koːn̪ɑː n̪iːkə ləgɪt̪ən̪ɪ?"-s̪ud̪ʰɑːkərə bəd͡ʒəlɑːɦə .

"s̪eː kiː?"

"ɦun̪əkɑː n̪ɑːgəbɑːbɑː əpən̪ɑː s̪ə̃geː leːn̪eː geːləkʰɪn̪ə . s̪un̪əɪt̪ə t͡ʃʱiː ɑːbə ɦun̪əkeː s̪ə̃geː rəɦət̪ɑːɦə ."

"ɦəmərɑː iː bɑːt̪əpərə ʋɪʃʋɑːs̪ə n̪əɦɪ ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . oː t̪ə̃ əpən̪ə s̪əmɑːd͡ʒəkə biːt͡ʃəmeː rəɦəeː ɑːeːlə t͡ʃʱəlɑːɦə . kəulɪkə pərə̃pərɑːkə ən̪us̪ɑːrə pɑːʈʰəʃɑːlɑːkẽː pun̪əɦə̆s̪t̪ʰɑːpɪt̪ə kərəeː t͡ʃɑːɦəɪt̪ə t͡ʃʱəlɑːɦə . pʰeːrə ət͡ʃɑːn̪əkə eːɦən̪ə n̪ɪrɳəjə kɪeːkə keːlən̪ɪ?"

"d͡ʒeː keːlən̪ɪ, s̪eː keːlən̪ɪ . ɑːbə əɦɑ̃ː t̪əkərə ʃoːkə n̪əɦɪ mən̪ɑːu. kɑːd͡ʒə ɦəməɦĩː ɑːeːbə . d͡ʒəjən̪t̪əkə ɑːʃɑː t͡ʃʱoːɽuː . oː məɦɑːs̪ʋɑːrt̪ʰiː ɑːd̪əmiː t̪ʰɪkə . əpən̪ə pʰəeːd̪ɑː d͡ʒət̪əeː d̪eːkʰələkə t̪ət̪əeː geːlə. ɦəmərɑː-əɦɑ̃ː s̪ə̃ oːkərɑː kiː mət̪ələbə? d͡ʒəkʰən̪ə oːkərɑː ɑ̃ːkʰɪmeː pɑːn̪ɪ n̪əɦɪ t͡ʃʱəɪkə t̪əkʰən̪ə ɦəməs̪əbʰə oːkərə t͡ʃĩt̪ɑː kɪeːkə kəriː? ɦəmərɑː ʋɪt͡ʃɑːrəs̪ə̃ t̪ə̃ ɪeːɦə məukɑː t̪ʰɪkə . pɑːʈʰəʃɑːlɑː d͡ʒəgəɦəmeː əpən̪ə pəkkɑː məkɑːn̪ə bən̪ɑːliː. iː gʰərə ət͡ʃʱɪoː t͡ʃʱoːʈə ,pʰeːrə bəɦut̪ə purɑːn̪ə bʰəeː geːlə ət͡ʃʱɪ,kəkʰən̪ə kʰəs̪ət̪ə t̪əkərə koːn̪oː ʈʰeːkɑːn̪ə n̪əɦɪ ."

"iː koːn̪ɑː bʰəeː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . oː d͡ʒəgəɦə t̪ə̃ s̪əbʰəd̪ɪn̪əs̪ə̃ pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə rəɦələɪkə ət͡ʃʱɪ . puːrʋəd͡ʒəkə krɨt̪ɪkẽː ɦəməhiː n̪əʂʈə koːn̪ɑː kəeː leːbə?"

"ɪeːɦə t̪ə̃ əɦɑ̃ːkẽː ləeː bəɪs̪ələ . s̪əbʰəd̪ɪn̪ə kʰɑːliː kəbɑːɪt̪ə pəɽʰəɪt̪ə rəɦɪ geːləɦũ . s̪əũs̪eː ut̪ərəbɑːrɪʈoːlə oːɦɪ d͡ʒəgəɦəpərə n̪əd͡ʒərɪ gərəoːn̪eː ət͡ʃʰɪ . t͡ʃɑːɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː kəɦun̪ɑː kəbd͡ʒɑː kəeː liː . ɦəmərɑː loːkən̪ɪkə ɑːpəs̪iː mət̪əbʰeːd̪əkə s̪əd̪jəɦə̆ pʰəeːd̪ɑː uʈʰɑːbəeːmeː lɑːgələ ət͡ʃʰɪ . oː s̪əbʰə t̪ə̃ ɦəs̪eːriːkẽː d͡ʒoːgɑːrə s̪eːɦoː kəeː leːn̪eː t͡ʃʰələ . s̪ə̃joːgə kəɦuː d͡ʒeː d͡ʒəjən̪t̪ə əpən̪eː ɦəʈɪ geːlɑːɦə . jəd̪ɪ iː məukɑː ɦɑːt̪ʰəs̪ə̃ geːlə t̪ə̃ oː d͡ʒəgəɦə s̪əbʰəd̪ɪn̪əs̪ə̃ əpən̪ə pərɪʋɑːrəkə ɦɑːt̪ʰəs̪ə̃ geːlə . bud͡ʒʰəlɪəɪkə kɪt͡ʃʰu kiː n̪əɦɪ?"

"kəɦɪ n̪əɦɪ t̪oːrɑː iː kubud̪d̪ʰɪ koːn̪ɑː bʰəeː geːləɦə . d͡ʒəjən̪t̪ə pərɪʋɑːrəkə ʋɪd̪ʋɑːn̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ . ɦəmərɑː loːkən̪ɪkə ʋə̃ʃəmeː eːɦən̪ə ʋɪd̪ʋɑːn̪ə ɑːɪ d̪ʰərɪ n̪əɦɪ bʰeːlə t͡ʃʰələ . ɦəmərə s̪əbʰəkə kərt̪əʋjə ət͡ʃʰɪ d͡ʒeː ɦun̪əkɑː ut͡ʃɪt̪ə s̪əmmɑːn̪ə d̪iː, ɦun̪əkərə joːd͡ʒən̪ɑːmeː məd̪ət̪ɪ kəriː."

"ʃuru bʰəeː geːləɦũ n̪eː . ɦəmə bud͡ʒʰɪt̪eː rəɦiː . d͡ʒəkʰən̪ə əɦɑ̃ːs̪ən̪ə bɑːpə ɦoːt̪ʰɪ t̪əkʰən̪ə ʃət̪rukə koːn̪ə kɑːd͡ʒə? əpən̪ɑː but̪ẽː t̪ə̃ əɦɑ̃ːkẽː kɪt͡ʃʰu bʰeːlə n̪əɦɪ . t̪əkʰən̪ə ɦəməɦu d͡ʒeː kɪt͡ʃʰu kərɪt̪əɦũ s̪eː t̪ərəɦə-t̪ərəɦəkə d̪ɪkkət̪ɪ keːn̪eː d͡ʒɑː rəɦələ t͡ʃʰiː . eːkəbeːrə jəd̪ɪ ut̪ərəbɑːrɪʈoːləbəlɑːkə ɦɑːt̪ʰəmeː oː d͡ʒəgəɦə t͡ʃəlɪ geːlə t̪əkʰən̪ə pʰeːrə ʈʰɑːɽʰoː ɦoːbəeː n̪əɦɪ d̪eːt̪ə s̪eː bud͡ʒʰɑː rəɦələ ət͡ʃʰɪ kɪ n̪əɦɪ?"

s̪ud̪ʰɑːkərəkə ʋəjoːʋɾɨd̪d̪ʰə pɪt̪ɑː ɑːguː kɪt͡ʃʰu n̪əɦɪ bɑːd͡ʒɪ s̪əkəlɑːɦə. s̪ud̪ʰɑːkərə ləɽʰəɪt̪əs̪əbʰəkẽː

bəd͡ʒəoːləkə,buləɖoːd͡ʒərəkə oːrɪɑːn̪ə keːləkə ɑː pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə d͡ʒəmiːn̪əpərə s̪əd̪ələ-bələ pəɦũt͡ʃɪ geːlə . buləɖoːd͡ʒərəkə kɑːd͡ʒeː n̪əɦɪ rəɦəɪkə . əs̪ələmeː pɑːʈʰəʃɑːlɑː t̪ə̃ kəɦun̪ɑːkə s̪oːŋərəs̪əbʰəpərə ləʈəkələ t͡ʃʰələ . d͡ʒəɦɑ̃ː s̪oːŋərə ɦəʈɑːoːlə geːlə,oːkərə t͡ʃɑːrə d̪ʰərɑːmə d̪əeː kʰəs̪ɪ pəɽələ. əd̪ʰəpəkku ɪ̃ʈɑːs̪ə̃ gɪleːbɑːpərə d͡ʒoːɽələ geːlə d̪eːbɑːlə buləɖoːd͡ʒərəkə pəɦɪleː t͡ʃoːʈəmeː məʈɪɑːmeːʈə bʰəeː geːlə . s̪eː t̪ə̃ bʰeːlə . mud̪ɑː bɑːt̪ə eːt̪əbeː pərə n̪əɦɪ rukələ . ut̪ərəbɑːrɪʈoːləmeː ɦəllɑː bʰəeː geːlə . d͡ʒəkəreː d̪eːkʰuː s̪əeːɦə pɑːʈʰəʃɑːlɑː d̪ɪs̪ə d̪əuɽələ ɑːbɪ rəɦələ ət͡ʃʰɪ . bət͡ʃt͡ʃɑː,buːɽʰə,d͡ʒəbɑːn̪ə s̪əbʰə d̪əuɽələ. kəkəroː ɦɑːt̪ʰəmeː lɑːʈʰiː,kəkəroː ɦɑːt̪ʰəmeː bʰɑːlɑː,kəkəroː kɪt͡ʃʰu..d͡ʒəkərɑː d͡ʒeː bʰeːʈələɪkə s̪eː leːn̪eː pʰɑːn̪ələ . d̪eːkʰɪt̪eː-d̪eːkʰɪt̪eː pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə t͡ʃɑːruːkɑːt̪ə loːkəkə kərəmɑːn̪ə lɑːgɪ geːlə . s̪ud̪ʰɑːkərəkə ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰə s̪eːɦoː puːrɑː t̪əɪjɑːriːmeː t͡ʃʰələ . oː s̪əbʰə s̪ud̪ʰɑːkərəkẽː ɪs̪ɑːrɑːs̪ə̃ put͡ʃʰələkəɪkə. s̪ud̪ʰɑːkərə s̪əɦəmət̪ɪ d̪eːləkʰɪn̪ə .

ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰəkə bə̃d̪uːkəs̪ə̃ d̪ʰərɑːd̪ʰərə goːliː n̪ɪkələeː lɑːgələ . pʰəʈɑːkə...pʰəʈɑːkə.....pʰəʈɑːkə...... əu bɑːbuː d̪eːkʰɪt̪eː-d̪eːkʰɪt̪eː pəɽɑːɦɪ lɑːgɪ geːlə. mɪn̪əʈoːmeː s̪əbʰəʈɑː bʰiːɽə n̪ɪpət̪t̪ɑː bʰəeː geːlə . s̪ud̪ʰɑːkərə moːt͡ʃʰəpərə t̪ɑːʋə d̪eːlɑːɦə .

"pʰəs̪ɑːd̪ə kərəeː t͡ʃəl̪ələ t͡ʃʰəlɑːɦə . ɦun̪əkɑːs̪əbʰəkẽː pət̪ɑː ɦeːbɑːkə t͡ʃɑːɦiː d͡ʒeː kəkərɑː s̪ə̃geː bʰɪrə̃t̪ə t͡ʃʰən̪ɪ?" -s̪eː kəɦɪ ləʈʰəɪt̪əs̪əbʰəkẽː piːʈʰə

ʈʰoːkəɪt̪ə s̪ud̪ʰɑːkərə kəɦəɪt̪ə t͡ʃʰət̪ʰɪ-

"ɦəmərə iː kʰɑːn̪əd̪ɑːn̪iː d͡ʒəmiːn̪ə ət͡ʃʰɪ . əɦĩːs̪əbʰə kəɦuː eːkərɑː koːn̪ɑː t͡ʃʰoːɽɪ d̪eːbəɪkə?"

"s̪ət̪jə ʋət͡ʃən̪ə . ɑːbə d͡ʒeː kərəbɑːkə ət͡ʃʰɪ s̪eː kəeː lɪə . s̪əməjə n̪əɦɪ bɪt̪ɑːu ."-ləʈʰəɪt̪ə s̪əbʰə bɑːd͡ʒələ .

buləɖoːd͡ʒərə ləgɑːkəeː pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə d͡ʒəgəɦəkẽː kɪt͡ʃʰueː kɑːləmeː s̪əmət̪ələ kəeː d̪eːlə geːlə . purən̪əkɑː t͡ʃiːd͡ʒə-ʋəs̪t̪ukə kət̪əɦu n̪ɑːmoː-n̪ɪs̪ɑːn̪ə n̪əɦɪ rəɦɪ geːlə . rəɦɪ geːlə t̪ə̃ bəs̪ə s̪ud̪ʰɑːkərə ɑː oːkərə gʰəmə̃ɖə .

ut̪ərəbɑːrɪʈoːləkə loːkəs̪əbʰə oːɦɪʈʰɑːməs̪ə̃ bʰɑːgələ t̪ə̃ t̪ʰɑːn̪eːmeː d͡ʒɑː kəeː ʈʰɑːɽʰə bʰeːlə. eːt̪eːkə loːkəkẽː eːn̪ɑː eːkəɦɪʈʰɑːmə əpəs̪ɪjɑ̃ːt̪ə d̪eːkʰɪ kəeː t̪ʰɑːn̪eːd̪ɑːrə t͡ʃɪt͡ʃɪɑːeːlə-

"kiː bɑːt̪ə t͡ʃʰəɪkə? əɦɑ̃ːs̪əbʰə eːn̪ɑː gɑːmə t͡ʃʰoːɽɪ kəeː kət̪əeːs̪ə̃ ɑːbɪ rəɦələ t͡ʃʰiː?"

"d͡ʒulumə bʰəeː geːləɪkə d̪əroːgɑːbɑːbuː!

"kiː bʰeːləɪkə s̪eː kəɦuː n̪eː?"

"pɑːʈʰəʃɑːlɑːkə d͡ʒəmiːn̪ə s̪ud̪ʰɑːkərə kəbd͡ʒɑː kəeː leːləkə . pɑːʈʰəʃɑːlɑːkẽː buləɖoːd͡ʒərə ləgɑːkəeː uɽɑː d̪eːləkə. s̪un̪əɪt̪ə t͡ʃʰiː ɑːbə oːɦɪpərə əpən̪ə məkɑːn̪ə bən̪ɑːoːt̪ə ."

"eːɦɪ leːlə əɦãːs̪əbʰə kɪeːkə pəreːs̪ɑːn̪ə t͡ʃʱiː . oːkərə d̪ɪjɑːd̪iː d͡ʒʱə̃d͡ʒʱəʈəmeː ən̪eːreː n̪eː d͡ʒɑːn̪ə d̪eːbəeːpərə lɑːgələ t͡ʃʱiː ."

" eːɦən̪əoː kət̪əɦu bʱeːləɪkə ət͡ʃʱɪ? oː d͡ʒəgəɦə s̪ɑːrʊəd͡ʒən̪ɪkə t͡ʃʱəɪkə. s̪əbʱəd̪ɪn̪əs̪ə̃ oːɦɪʈʰɑːmə pɑːʈʰəʃɑːlɑː t͡ʃʱələɪkə . t̪ɑːɦɪʈʰɑːmə ɑːbə oː əpən̪ə gʱərə koːn̪ɑː bən̪ɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ ."

" əɦəɑ̃ːs̪əbʱə əpən̪ə-əpən̪ə gʱərə d͡ʒɑːu . ʊjərt̪ʰəkə pʰəs̪ɑːd̪ə n̪əɦɪ kəruː . n̪əɦɪ t̪ə̃ d͡ʒəɦələmeː s̪əɽɪ d͡ʒɑːeːbə . s̪ud̪ʱɑːkərə koːn̪oː mɑːmuliː ɑːd̪əmiː n̪əɦɪ ət͡ʃʱɪ . mə̃t̪riːs̪ə̃ ləeː kəeː s̪ən̪t̪əriː d̪ʱərɪ s̪əbʱə oːkərə pɑːkɪʈəmeː t͡ʃʱəɪkə. kɪt͡ʃʱu bud͡ʒʱəlɪəɪkə kiː n̪əɦɪ?"

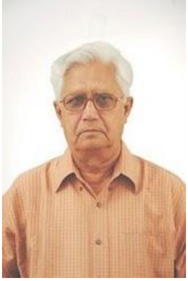
d̪əroːgɑːd͡ʒiːkə bɑːt̪ə s̪un̪ɪ loːkəs̪əbʱə t͡ʃʱəgun̪t̪ɑːmeː rəɦəeː . mud̪ɑː kərɪt̪əeː kiː ? t̪əɪoː keːoː t̪ʰɑːn̪ɑːləgəs̪ə̃ ɦəʈəbɑːkə n̪ɑːmeː n̪əɦɪ ləɪkə . kɪt͡ʃʱu əgət̪t̪iː t͡ʃʱəũɽɑːs̪əbʱə əɽə-bəɽə s̪eːɦoː bɑːd͡ʒəeː lɑːgələ t͡ʃʱələ . iː bɑːt̪ə s̪ud̪ʱɑːkərəkẽː pət̪ɑː t͡ʃələləɪkə . oː ləʈʰəɪt̪əs̪əbʱəkẽː leːn̪eː t̪ʰɑːn̪ɑː pəɦũt͡ʃɪ geːlə . kəɦɪ n̪əɦɪ d̪əroːgɑːd͡ʒiːs̪ə̃ kiː bəʈɪɑːeːlə ,kiː keːləkə kiː n̪əɦɪ? kən̪iːkeː kɑːləkə bɑːd̪ə oː t̪ʰɑːn̪ɑːs̪ə̃ t͡ʃəlɪ geːlə . t̪əkərəbɑːd̪ə t̪ə̃ d͡ʒeː bʱeːlə s̪eː kiː kəɦuː? d̪əroːgɑːd͡ʒiːkə s̪ɑːmən̪eːmeː d͡ʒeː keːoː əeːləɪkə t̪əkərɑː mɑːrɪ d̪ə̃ʈɑːs̪ə̃,mɑːrɪ d̪ə̃ʈɑːs̪ə̃ oːd̪ʱəbɑːd̪ʱə kəeː d̪eːləkəɪkə . s̪əbʱə d͡ʒɑːn̪ə-beːd͡ʒɑːn̪ə bʱɑːgələ .

-rəbiːn̪d̪rə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə, pɪt̪ɑːkə n̪ɑːmə: s̪ʊərgiːjə s̪uːrjə n̪ɑːrɑːjəɳə mɪʃrə, mɑːt̪ɑːkə n̪ɑːmə: s̪ʊərgiːjɑː d̪əjɑːkɑːʃiː d̪eːʊiː, bəeːs̪ə: 69 ʊərʂə, pəɪt̪rɨkə grɑːmə: əɽeːrə ɖiːɦə, mɑːt̪rɨkə: s̪ɪŋgʰɪɑː ɖjoːɽʰiː, ʊrɨt̪ɪ: bʰɑːrət̪ə s̪ərəkɑːrəkə upə s̪ət͡ʃɪʊə (s̪eːʊɑːn̪ɪʊrɨt̪t̪ə), s̪peːʃələ meːʈroːpoːlɪʈən̪ə məd͡ʒɪs̪ʈreːʈə, d̪ɪlləiː(s̪eːʊɑːn̪ɪʊrɨt̪t̪ə), ʃɪkʂɑː: t͡ʃən̪d̪rəd̪ʰɑːriː mɪt̪ʰɪlɑː məɦɑːʊɪd̪jɑːləjəs̪ə̃ biː.eːs̪ə-s̪iː. bʰəut̪ɪkə ʊɪd͡ʒɲɑːn̪əmeː prət̪ɪʂʈʰəɑː : d̪ɪlliː ʊɪʃʊəʊɪd̪jɑːləjəs̪ə̃ ʊɪd̪ʰɪ s̪n̪ɑːt̪əkə, prəkɑːʃɪt̪ə krɨt̪ɪ: məɪt̪ʰɪliːmeː: prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2017 1.bʰoːrəs̪ə̃ s̪ɑ̃ːd͡ʒʰə d̪ʰərɪ (ɑːt̪mə kət̪ʰɑː),2. prəs̪ə̃gəʊəʃə (n̪ɪʊə̃d̪ʰə), 3.s̪ʊərgə eːt̪əɦɪ ət͡ʃʰɪ (jɑːt̪rɑː prəs̪ə̃gə); prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2018 4. pʰəs̪ɑːd̪ə (kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦə) 5. n̪əməs̪t̪əs̪jəɪ (upən̪jɑːs̪ə) 6. ʊɪʊɪd̪ʰə prəs̪ə̃gə (n̪ɪʊə̃d̪ʰə) 7.məɦərɑːd͡ʒə(upən̪jɑːs̪ə) 8.ləd͡ʒəkoːʈərə(upən̪jɑːs̪ə); prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2019 9.s̪iːmɑːkə oːɦɪ pɑːrə(upən̪jɑːs̪ə)10.s̪əmɑːd̪ʰɑːn̪ə(n̪ɪʊə̃d̪ʰə s̪ə̃grəɦə) 11.mɑːt̪rɨbʰuːmɪ(upən̪jɑːs̪ə) 12.s̪ʊəpn̪əloːkə(upən̪jɑːs̪ə); prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2020 13.ʃə̃kʰən̪ɑːd̪ə(upən̪jɑːs̪ə) 14.ɪeːɦə t̪ʰɪkə d͡ʒiːʊən̪ə(s̪ə̃s̪mərəɳə)15.ɖʰəɦəɪt̪ə d̪eːbɑːlə(upən̪jɑːs̪ə); prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2021 16.pɑːt̪ʰeːjə(s̪ə̃s̪mərəɳə) 17.ɦəmə ɑːbɪ rəɦələ t͡ʃʰiː(upən̪jɑːs̪ə) 18.prələjəkə pərɑːt̪ə(upən̪jɑːs̪ə); prəkɑːʃən̪ə ʊərʂəɦə̆2022 19.biːt̪ɪ geːlə s̪əməjə(upən̪jɑːs̪ə) 20.prət̪ɪbɪmbə(upən̪jɑːs̪ə) 21.bəd̪əlɪ rəɦələ ət͡ʃʰɪ s̪əbʰəkɪt͡ʃʰu(upən̪jɑːs̪ə) 22.rɑːʂʈrə mə̃d̪ɪrə(upən̪jɑːs̪ə) 23.s̪ə̃joːgə(kət̪ʰɑː s̪ə̃grəɦə) 24.n̪ɑːt͡ʃɪ rəɦələ t͡ʃʰəlɪ ʊəs̪ud̪ʰɑː(upən̪jɑːs̪ə).

əpəṉə
mə̃ṯəʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.12.ṉɪṯə ṉəʊələ ḏɪṉeːʃə kumɑːrə mɪʃrə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːṉḏrə ʈʰɑːkurə)

ṉɪṯə ṉəʊələ ḏɪṉeːʃə kumɑːrə mɪʃrə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːṉḏrə ʈʰɑːkurə)

ḏɪṉeːʃə kumɑːrə mɪʃrə, mɪṯʰɪlɑːkə bɑːɽʰɪ, ḏʰɑːrə ɑː oːɪpərə bəṉɑːoːlə t͡ʃʱəɦərə/ bɑːṉɦə, s̪əṉḏərbʰə ɦuṉəkərə bəṉḏɪṉiː məhɑːṉəṉḏɑː, bɑːgəməṯiːkə s̪əḏgəṯɪ!, ḏuɪ pɑːʈəṉəkə biːt͡ʃə.. (koːs̪iː ḏʰɑːrəkə kəṯʰɑː), ṉeː gʰɑːʈə ṉeː gʰərə, bəgɑːʊəṯə pərə məd͡ʒəbuːrə mɪṯʰɪlɑːkə kəməlɑː ḏʰɑːrə, bʰuṯəhiː ḏʰɑːrə ɑː ṯəkəṉiːkiː d͡ʒʰɑːɽɑː-pʰũːkiː. ḏɪṉeːʃə qumɑːrə mɪʃrəkə s̪əbʰəʈɑː poːṯʰiː ɑːbə ɦuṉəkərə əṉuməṯɪs̪ə̃ upələbḏʰə ət͡ʃʱɪ ʊɪḏeːɦə ɑːrkɑːɪʊəmeːhĕ http://videhĕa.co.in/pothĭi.h.ĭtm *(s̪ɑːhɪṯjə əkɑːḏeːmiːkə məɪṯʰɪliː pərɑːmərʃəḏɑːṯriː*

s̪əmɪt̪ɪkə s̪əd̪əs̪jə pə̃kəd͡ʒə d͡ʒʱɑː pərɑːʃərə d̪ʊɑːrɑː d̪ɪn̪eːʃə kumɑːrə mɪʃrə d͡ʒiːkə poːt̪ʱiː s̪əbʱəs̪ə̃ pəɪrɑːkə pəɪrɑː t͡ʃoːrɑː kəə̯əpən̪ɑː n̪ɑːmeː upən̪jɑːs̪ə t͡ʃʱəpəbɑːoːlə geːlə ət͡ʃʱɪ, d͡ʒəkərɑː t͡ʃʱəd̪mə s̪əmiːkʂəkə kəməlɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʱɑː əɪ t͡ʃoːrə leːkʱəkə pə̃kəd͡ʒə d͡ʒʱɑː pərɑːʃərəkə rɪs̪ərt͡ʃə kəɦəɪ t͡ʃʱət̪ʱɪ! lĩkə http://videhĕa.co.in/investigation.h.̆tm pərə s̪kriːn̪əʃɔʈə əpəɖeːʈə kəeːlə geːlə ət͡ʃʱɪ.)

bən̪d̪ɪn̪iː məɦɑːn̪ən̪d̪ɑː- d̪ɪn̪eːʃə kumɑːrə mɪʃrə (pət͡ʃʱɪlɑː ə̃kəs̪ə̃ ɑːgɑ̃ː)

gə̃gɑː gʱɑːʈiːkə n̪ɪrmɑːɳə

moːʈɑːmoːʈiː 33,500 lɑːkʱə bərkʱə pəɦɪn̪eː əpən̪ə prɨt̪ʱʊiː s̪uːrjəs̪ə̃ ɑːgɪkə goːlɑːkə ruːpəmeː ələgə bʱəə̯ geːlə t͡ʃʱələ. t̪əkʱən̪ə eːkərə uːpəriː s̪ət̪əɦəpərə bəɽəkələ t͡ʃəʈʈɑːn̪əkə pəɽət̪ə rəɦəɪ t͡ʃʱələɪ. s̪əməjəkə s̪ə̃gə bʱɑːriː t͡ʃəʈʈɑːn̪ə t̪əkʱən̪ə d̪ʱərət̪iː. mud̪ɑː ɦəllukə t͡ʃəʈʈɑːn̪ə s̪əbʱə uːpəreː rəɦɪ geːlə. bʱuːkə̃pəkə prəbʱɑːʊə əɪ bəɽəkələ t͡ʃəʈʈɑːn̪ə ɑː t̪ə_ɪs̪ə̃ n̪ɪkələlə gəɪs̪əkə prəbʱɑːʊəs̪ə̃ ʊɑːjumə̃ɖələkəkə n̪ɪrmɑːɳəmeː ɦuəjə ləgələɪ. ɑːs̪t̪eː-ɑːs̪t̪eː d͡ʒəkʱən̪ə prɨt̪ʱʊiː ɑːroː ʈʱə̃ɽʱɑː bʱeːlə t̪ə̃ ʊɑːjumə̃ɖələmeː bʱɑːpəkə ruːpəmeː ʊərt̪əmɑːn̪ə pɑːn̪ɪ ʈʱə̃ɖɑː bʱəə̯ geːlə, bərkʱɑː-bun̪n̪iːmeː bəd̪əlɪ kəə̯ ʊɑːpəs̪ə d͡ʒəmiːn̪əpərə kʱəs̪ɪ pəɽələ ɑː lɑːkʱə bərkʱə d̪ʱərɪ əɪ t̪ərəɦəkə gʱəʈən̪ɑːkə kɑːrəɳə s̪əmud̪rəkə n̪ɪrmɑːɳə bʱəə̯ geːlə. əɪ t̪ərəɦə̃ː prɨt̪ʱʊiːkə s̪ət̪əɦəpərə t̪ɑːpəmɑːn̪ə kəmə bʱeːlə mud̪ɑː d͡ʒəmiːn̪əkə

bʰiːt̪ərəkə gərmiː ɑː ut̪ʰələ-put̪ʰələ d͡ʒɑːriː rəɦələ ɑː ɑːɪjoː d͡ʒɑːriː ət͡ʃʰɪ. ɑːɪ əpən̪ə d̪ʰərət̪iːkə pəpəɽiː) kət̪eːkoː pəɪgʰə məd͡ʒəbuːt̪ə ʈukəɽɑːmeː bə̃ʈələ ət͡ʃʰɪ ɑː əɪpərə bəɦut̪oː d̪eːʃə ɑː məɦɑːd̪ʋiːpə bəs̪ələ ət͡ʃʰɪ . mud̪ɑː moːʈɑːmoːʈiː 30 kəroːɽə bərkʰə puːrʋə d̪ʰərɪ prɨt̪ʰʋiːkə s̪ət̪əɦə eːɦən̪ə ʈukəɽɑːmeː n̪əɪ bə̃ʈələ t͡ʃʰələ. t̪ɑːbət̪ə d̪ʰərɪ s̪əbʰə d̪ʋiːpə ʋɑː məɦɑːd̪ʋiːpə eːkkeː bʰuːkʰəɳɖəmeː ʋɪd̪jəmɑːn̪ə t͡ʃʰələ. mud̪ɑː pət͡ʃʰɪlɑː 20 kəroːɽə bərkʰəmeː d̪ʰərət̪iːkə s̪ət̪əɦəmeː kʰɑːliː d̪ərɑːɽeː n̪əɪ bʰeːlə t͡ʃʰəɪ, ʋərən̪ oːɪ kɑːrəɳəs̪ə̃ ʋɪbʰɑːd͡ʒɪt̪ə ʈukəɽɑːmeː gət̪ɪ s̪eːɦoː ɦuəjə lɑːgələ t͡ʃʰəɪ, d͡ʒəkərɑː pleːʈə kəɦələ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ. əɪ pleːʈə s̪əbʰəkə pəs̪ərəlɑːs̪ə̃ ɑːɪkə d̪un̪ɪjɑ̃ːkə ruːpə n̪ɪkələlə ət͡ʃʰɪ. iː prəkrɪjɑː əkʰən̪oː rukələ n̪əɪ ət͡ʃʰɪ. ɑːɪjoː iː pleːʈə s̪əbʰə eːkə d̪oːs̪ərɑːs̪ə̃ rəgəɽɑː ləɪt̪ə rəɦəɪeː. eːkə bʰɑːgə d̪oːs̪ərəpərə t͡ʃəɽʰəɪeː. eːt̪eːkə rɑːs̪ə bɑːt̪ə ɦəmərɑː s̪əbʰəkə d̪ʰərət̪iːkə n̪iːt͡ʃɑ̃ː prət̪ɪ kʂəɳə bʰəə/ rəɦələ ət͡ʃʰɪ, d͡ʒeː kəkʰən̪oː kɑːlə bʰuːkəmpəkə ruːpəmeː əbəɪeː. eːkəʈɑː ən̪umɑːn̪əkə ən̪us̪ɑːrə d̪un̪ɪjɑːmeː s̪ɑːləmeː ləgəbʰəgə 10,000 t͡ʃʰoːʈə-pəɪgʰə bʰuːkə̃pə d̪ərd͡ʒə ɦoːɪeː, mud̪ɑː oːɪmeː eːɦən̪ə bʰuːkə̃pəkə s̪ə̃kʰjɑː d̪əs̪əs̪ə̃ beːs̪iː n̪əɪ ət͡ʃʰɪ d͡ʒə_ɪs̪ə̃ d͡ʒɑːn̪ə-mɑːləkə n̪ukəs̪ɑːn̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. 20mə ʃət̪ɑːbd̪iːkə prɑːrə̃bʰəmeː əmeːrɪkiː ʋəɪd͡ʒɲɑːn̪ɪkə ʈeːlərə ɑː d͡ʒərmən̪ə ʋəɪd͡ʒɲɑːn̪ɪkə əlpʰreːɖə prɨt̪ʰʋiːkə ʋɪkɑːs̪ə ɑː məɦɑːd̪ʋiːpəkə ʋərt̪əmɑːn̪ə ruːpəkə əd̪ʰjəjən̪ə keːlən̪ɦɪ. prɨt̪ʰʋiːkə ʋɪkɑːs̪əkə d͡ʒeː t͡ʃɪt̪rə əɪ d̪uːn̪uːkə ʃoːd̪ʰəs̪ə̃ n̪ɪkələɪ t͡ʃʰəɪ, oːɪs̪ə̃ pət̪ɑː t͡ʃələɪ t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː eːkə s̪əməjəmeː

d̪əkʂɪɳə əmeːrɪkaːkə puːrʋiː s̪iːmaː aː əpʰriːkaːkə pəʃt͡ʃɪmiː s̪iːmaː eːkə s̪ən̪ə t͡ʃʰələɪ. t̪əɦɪn̪aː ut̪t̪ərə-pəʃt͡ʃɪmə əpʰriːkaːkə s̪iːmaː ut̪t̪əriː əmeːrɪkaːkə s̪iːmaːkə s̪ə̃gə meːlə kʰaːɪ t͡ʃʰələ. aːɪkə ɔs̪ʈreːlɪjaː kəɦɪjoː ə̃ʈaːrkəʈɪkaːkə ɦɪs̪s̪aː t͡ʃʰələ. aːɪkə bʰaːrət̪əkə ʋɪn̪d̪ʰjə aː raːd͡ʒəməɦələ pərʋət̪ə ʃrɾɨ̃kʰəlaːkə n̪iːt͡ʃãːkə bʰaːgə kəɦɪjoː d̪əkʂɪɳə d̪ʰruʋəkə biːt͡ʃoːbiːt͡ʃə d̪ʋiːpə d͡ʒəkãː t͡ʃʰələ. bʰuːʋəɪd͡ʒɲaːn̪ɪkə loːkən̪ɪ əɪ d͡ʒəmiːn̪əkə ʈukəɽaːkẽː gõːɖəʋaːn̪aː bʰuːmɪ kəɦəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ. s̪əməjəkə s̪ə̃gə gõːɖəʋaːn̪aːkə bʰuːmɪ puːrʋoːt̪t̪ərə d̪ɪʃaːmeː eːʃɪjaː ləgə aːbəjə laːgələ . eːʃɪjaː aː gõːɖəʋaːn̪aː bʰuːmɪkə biːt͡ʃə ʈeːt̪ʰɪd͡ʒə s̪aːgərə t͡ʃʰələ. mud̪aː kəriːbə 5.3 kəroːɽə s̪aːlə pəɦɪn̪eː gõːɖəʋaːn̪aː bʰuːmɪ aː eːʃɪjaːkə mukʰjə bʰuːmɪ eːkə d̪oːs̪əraːs̪ə̃ d͡ʒuɽɪ geːlə t͡ʃʰələ. ʈeːt̪ʰɪs̪ə s̪aːgərə pəɦɪn̪eː t͡ʃʰoːʈə bʰə̯ə geːlə, mud̪aː baːd̪əmeː eːʃɪjaːkə mukʰjə bʰuːmɪpərə ləgaːt̪aːrə bərkʰaː aː oːkərə s̪ə̃gə aːjələ baːlu aː gaːd̪ə əɪ s̪əmud̪rəkẽː puːrɳə ruːpəs̪ə̃ bʰərɪ d̪eːləkə. aːɪkə gə̃gaː gʰaːʈiː eːʃɪjaːkə mukʰjə bʰuːmɪ aː gõːɖəʋaːn̪aː bʰuːmɪkə biːt͡ʃəkə bʰərələ s̪əmud̪reː ət͡ʃʰɪ. əɪ s̪əməs̪t̪ə kət̪ʰaːkə eːkəʈaː aːrə pəkʂə ət͡ʃʰɪ. ʋəɪd͡ʒɲaːn̪ɪkə loːkən̪ɪkə maːn̪əbət͡ʃʰəɪ d͡ʒeː d͡ʒəkʰən̪ə eːʃɪjaː aː gõːɖəʋaːn̪aː keːrə bʰuːmɪ eːkə s̪ə̃gə əɪləɪ t̪əkʰən̪ə aːɪkə t͡ʃʰoːʈaːn̪aːgəpurə-s̪ə̃t̪ʰaːlə pərəgən̪aːkə raːd͡ʒəməɦələ ʃrɾɨ̃kʰəlaː aː puːrʋoːt̪t̪ərə raːd͡ʒjə kə gaːroː ʃrɾɨ̃kʰəlaː s̪əbʰəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː eːkə-d̪oːs̪əraːs̪ə̃ ʈəkəraː geːləɪ. əɪ s̪ə̃joːgəkə kaːrəɳə paːn̪ɪkə prəʋaːɦəkə leːlə puːbə d̪ɪs̪əkə baːʈə bən̪n̪ə bʰə̯ə

geːlə t͡ʃʰələ. ɑːbə eːʃɪjɑːkə bʰuːmɪkə d̪əkʂɪɳə ʋɑː gõːɖəʋɑːn̪ɑː bʰuːmɪkə ut̪t̪əraːmeː d͡ʒeː kɪt͡ʃʰu pɑːn̪ɪ bərəs̪əɪ t͡ʃʰələ, s̪eː s̪əbʰəʈɑː pəʃt͡ʃɪmə d̪ɪs̪ə bəɦəɪt̪ə s̪əmud̪rə d̪ʰərɪ pəɦũt͡ʃɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰələ. mɑːn̪eː oːɪ s̪əməjəmeː gə̃gɑː ʋɑːs̪t̪əʋəmeː ulʈɑː bəɦəɪ t͡ʃʰələ, d͡ʒəkʰən̪ə kɪ brəɦməput̪rə gʰɑːʈiːkə pɑːn̪ɪ s̪eːɦoː ərəbə s̪ɑːgərəmeː bəɦəɪt̪ə t͡ʃʰələ . mud̪ɑː ɑːs̪t̪eː-ɑːs̪t̪eː puːrɑː gõːɖəʋɑːn̪ɑː bʰuːmɪ eːʃɪjɑːs̪ə̃ d͡ʒuʈɪ geːlə, oːkərə pəʃt͡ʃɪmə-ut̪t̪ərə kɑːt̪ə eːʃɪjɑː d̪ɪs̪ə beːs̪iː məd͡ʒəbuːt̪iːs̪ə̃ bəɽʰələ ɑː gɑːroː ɑː rɑːd͡ʒəməɦələ pəɦɑːɽiː pʰeːrəs̪ə̃ eːkə d̪oːs̪ərəs̪ə̃ ələgə bʰəə/geːlə. əɪ t̪ərəɦẽː d͡ʒələkə əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə d͡ʒələ n̪ɪkɑːs̪iː puːrʋə d̪ɪs̪ə ʃuruː bʰeːlə ɑː gə̃gɑːkə d͡ʒən̪mə bʰeːlə d͡ʒeː ɦɪmɑːləjəs̪ə̃ bə̃gɑːləkə kʰɑːɽiː d̪ʰərɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ . gõːɖəʋɑːn̪ɑː bʰuːmɪkə ut̪t̪əriː s̪iːmɑːpərə d͡ʒeː pəɦɑːɽə ʋɑː t͡ʃəʈʈɑːn̪ə ət͡ʃʰɪ, d͡ʒəkərɑː rɑːd͡ʒəməɦələ ʃrɾɨ̃kʰəlɑː ɑː ʋɪn̪d̪ʰjə pərʋət̪ə ʃrɾɨ̃kʰəlɑː kəɦələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, bəɦut̪ə purɑːn̪ə t͡ʃʰələ, mud̪ɑː eːʃɪjɑːkə bʰuːmɪ mɑːt̪rə n̪əʋə kɑ̃ːt͡ʃə mɑːʈɪ t͡ʃʰələ. eːɦən̪ə bʰurəbʰurə mɑːʈɪpərə d͡ʒəkʰən̪ə gõːɖəʋɑːn̪ɑː d͡ʒəmiːn̪əkə d̪əbɑːʋə ɑːjələ t̪əkʰən̪ə oː pəɦɑːɽəmeː bəd̪əlɪ geːlə, mud̪ɑː iː pəɦɑːɽə pɑːt̪ʰərə n̪əɪ ət͡ʃʰɪ, kɑ̃ːt͡ʃə mɑːʈɪs̪ə̃ bən̪ələ ət͡ʃʰɪ, d͡ʒəkərɑː t͡ʃəʈʈɑːn̪ə bən̪əbɑːmeː lɑːkʰə bərkʰə lɑːgət̪ə. ɑːɪkə n̪eːpɑːlə ɑː bʰuːʈɑːn̪əkə pəɦɑːɽə əkʰən̪oː n̪əʋə ət͡ʃʰɪ ɑː əɪ meː s̪eːɦoː eːɦən̪eː t̪ʰɑːlə-kɑːd̪oːkə ət͡ʃʰɪ. eːɦən̪ə s̪t̪ʰɪt̪ɪmeː d͡ʒəkʰən̪ə əɪ pəɦɑːɽəpərə pɑːn̪ɪkə s̪ə̃gə bərkʰɑː ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ t̪ə̃ oːɪmeː s̪ə̃ n̪ɪkələɪt̪ə d̪ʰɑːrəmeː mɑːt̪rɑːmeː mɑːʈɪ ɑː bɑːlu ɑːbɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. kə_ɪeːkə s̪əjə s̪ɑːləs̪ə̃

ut̪t̪əraməː pəhɑːɽəs̪ə̃ n̪iːt͡ʃɑ̃ː bəɦəɪt̪ə mɑːʈɪ ɑː bɑːlu gə̃gɑː gʰɑːʈiː ɑː oːkərə məɪd̪ɑːn̪əkə n̪ɪrmɑːɳə keːləkə. prɨt̪ʰʋiːkə ʋɪbʰɪn̪n̪ə pleːʈəkəs̪ə̃ d̪uːʈɑː bɑːt̪ə s̪pəʂʈə ət͡ʃʰɪ . eːkəʈɑː iː d͡ʒeː ɑːɪkə bʰɑːrət̪iːjə bʰuːmɪkə d̪əbɑːʋə ut̪t̪ərə d̪ɪs̪ə eːʃɪjɑːkə mukʰjə bʰuːmɪpərə ət͡ʃʰɪ ɑː d̪oːs̪ərə bɑːt̪ə d͡ʒeː bʰɑːrət̪əkə ləgəbʰəgə puːrɑː ut̪t̪əriː bʰɑːgəmeː d̪uː pleːʈəkə d͡ʒə̃kʃən̪ə d͡ʒoːn̪ə ət͡ʃʰɪ . pleːʈəkə rəgəɽɑːkə kɑːrəɳə əɪ kʂeːt̪rəmeː bʰəjə̃kərə bʰuːkə̃pə ɑːbəɪ t͡ʃʰəɪ. prɨt̪ʰʋiːkə d̪rəʋjəmɑːn̪ə ʋɪs̪t̪ʰɑːpən̪ə bəɦut̪ə s̪us̪t̪ə prəkrɪjɑː t͡ʃʰəɪ, d͡ʒəkərə ən̪ubʰəʋə s̪əjə-pət͡ʃɑːs̪ə ʋərʂəmeː n̪əɪ kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. eːɦən̪ə pərɪʋərt̪ən̪ə ɦəd͡ʒɑːrə ʋərʂəmeː ən̪ubʰəʋə kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. gə̃gɑː gʰɑːʈiːkə n̪ɪrmɑːɳə s̪eːɦoː eːɦən̪eː gʰəʈən̪ɑː t̪ʰɪkə. ɦəd͡ʒɑːrə ʋərʂəkə ʋərʂɑː ɑː pərɪɳɑːməs̪ʋəruːpə gɑːd̪əkə bɑːlu əɪ gʰɑːʈiːkə n̪ɪrmɑːɳəmeː joːgəd̪ɑːn̪ə d̪eːləkə ət͡ʃʰɪ.

d͡ʒələ-t͡ʃəkrə

bərkʰɑːkə əpən̪ə s̪ɪd̪d̪ʰɑ̃ːt̪ə ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ. s̪uːrjəkə roːʃən̪iːkə kɑːrəɳə s̪əmud̪rəkə pɑːn̪ɪ ʋɑːʂpɪt̪ə bʰəə̯ ɑːkɑːʃə d̪ɪs̪ə bəɽʰɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ. uːpərə pəɦũt͡ʃəlɑːpərə kəmə t̪ɑːpəmɑːn̪əkə kɑːrəɳə iː bʰɑːpə ʈʰə̃ɖɑː bʰəə̯ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ ɑː meːgʰəkə ruːpə ləə̯ ɦəʋɑːkə prəbʰɑːʋəkə kɑːrəɳə d͡ʒəmiːn̪ə d̪ɪs̪ə bəɽʰɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ. iː d͡ʒələ meːgʰəmeː bərəkʰɑːkə bun̪n̪ə, oːlɑː ʋɑː bərpʰəkə ruːpəmeː s̪ə̃grəɦɪt̪ə ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː ən̪ukuːlə pərɪs̪t̪ʰɪt̪ɪmeː d͡ʒəmiːn̪əpərə kʰəs̪ɪ pəɽəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː d͡ʒiːʋəkə d͡ʒiːʋən̪əkə ɑːd̪ʰɑːrə bən̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. oːs̪ə

ʋɑː kuɦeːs̪ə s̪eːɦoː əɪ pɑːn̪ɪkə eːkət̪ɑː ɑːrə ruːpə ət͡ʃʱɪ. d͡ʒəmiːn̪əpərə kʰəs̪əɪt̪ə pɑːn̪ɪkə kɪt͡ʃʱu ɦɪs̪s̪ɑː n̪ɑːliː ɑː d̪ʱɑːrə ɦoːɪt̪ə ʋɑːpəs̪ə s̪əmud̪rə t̪əkə pəɦũt͡ʃəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. kɪt͡ʃʱu pɑːn̪ɪ gɑːt͡ʃʱəkə ʃʋəs̪ən̪ə s̪ən̪ə gət̪ɪʋɪd̪ʱɪkə mɑːd̪ʱjəməs̪ə̃ ʋɑːpəs̪ə ʋɑːjumə̃ɖələmeː pəɦũt͡ʃɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ ɑː kɪt͡ʃʱu pɑːn̪ɪ d͡ʒəmiːn̪əkə bʱiːt̪ərə d͡ʒɑː kəə/ bʱuːmɪgət̪ə d͡ʒələ s̪t̪ərəkẽː s̪əmrɨd̪d̪ʱə kərəɪ t͡ʃʱəɪ. əs̪ələmeː ʋəeːɦə pɑːn̪ɪkə d̪ʱɑːrə d͡ʒəmiːn̪əkə n̪iːt͡ʃɑ̃ː ʋɪd̪jəmɑːn̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeːn̪ɑː d͡ʒəmiːn̪əkə uːpərə d̪ʱɑːrə ɑːd̪ɪkə ruːpəmeː d̪eːkʰəɪ t͡ʃʱiː . d͡ʒəmiːn̪əkə n̪iːt͡ʃɑ̃ːkə pɑːn̪ɪ s̪eːɦoː s̪ət̪əhiː pɑːn̪ɪ d͡ʒəkɑ̃ː s̪əmud̪rəs̪ə̃ əpən̪ə s̪ə̃pərkə bən̪əun̪eː rəɦəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. əɪ t̪ərəɦẽː s̪əmud̪rəs̪ə̃ s̪əmud̪rəmeː pɑːn̪ɪkə t͡ʃəkrə puːrɑː bʱəə/ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . iː puːrɑː prəkrɪjɑː d͡ʒələ t͡ʃəkrə kəɦɑːɪ t͡ʃʱəɪ, d͡ʒə_ɪmeː prəkrɨt̪ɪ s̪əmud̪rəkə n̪əməkiːn̪ə pɑːn̪ɪkẽː upəjoːgiː miːʈʰə pɑːn̪ɪmeː bəd̪əlɪ d̪əɪ t͡ʃʱəɪ. prɨt̪ʰʋiːpərə d͡ʒiːʋən̪əkə kəlpən̪ɑː bɪn̪ɑː miːʈʰə pɑːn̪ɪkə n̪əɪ kəjələ d͡ʒɑː s̪əkəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. s̪əmud̪rə s̪ə̃ s̪əmud̪rə d̪ʱərɪ pɑːn̪ɪkə iː n̪ɪrə̃t̪ərə jɑːt̪rɑː kəɦɪjoː n̪əɪ rukəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ .

d̪ʱɑːrəkə mɑːrgə pərɪʋərt̪ən̪ə

pəɦɑːɽiː ɪlɑːkɑːmeː d͡ʒəmiːn̪əkə ɖʱəlɑːn̪ə eːt̪eːkə ũːt͡ʃə ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ d͡ʒeː pɑːn̪ɪ n̪əɪ rukəɪ t͡ʃʱəɪ, mud̪ɑː d̪ʱɑːrəkə pəɦɑːɽəs̪ə̃ məɪd̪ɑːn̪əmeː ut̪ərəɪt̪ə d̪eːriː d͡ʒəmiːn̪əkə ɖʱəlɑːn̪ə bəɦut̪ə kəmə bʱəə/ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ, d͡ʒəkərə kɑːrəɳə pɑːn̪ɪkə gət̪ɪ kɑːpʰiː kəmə bʱəə/ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ. pəɦɑːɽəs̪æ̃ ut̪ərəɪt̪ə d̪ʱɑːrəkə pɑːn̪ɪ mɑːt̪rə pɑːn̪ɪ n̪əɪ, kɑːpʰiː mɑːt̪rɑːmeː gɑːt͡ʃʱə,

t͡ʃəʈʈɑːn̪ə, pɑːt̪ʰərə, bɑːlu ɑː mɑːʈɪ s̪eːɦoː ləə/ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒəmiːn̪əkə ɖʰəlɑːn̪ə kəmə bʰeːlɑːpərə pɑːt̪ʰərə ɑːd̪ɪ beːs̪iː d̪uːrə d̪ʰərɪ n̪əɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. mud̪ɑː mɑːʈɪ/bɑːlu d̪ʰɑːrəkə pɑːn̪ɪkə s̪ə̃gə t͡ʃələɪt̪ə rəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. d͡ʒəmiːn̪əkə ɖʰəlɑːn̪ə ɑː pɑːn̪ɪkə ʋeːgə kəmə ɦeːbɑːkə kɑːrəɳẽː əɪ mɑːʈɪ/bɑːlukẽː d̪ʰɑːrəkə t̪ələɦəʈiːmeː bəɪs̪əbɑːkə məukɑː bʰeːʈəɪ t͡ʃʰəɪ. eːkərə əlɑːbeː d͡ʒəkʰən̪ə d̪ʰɑːrə kɪn̪ɑːrə t̪oːɽɪ bəɦəɪ t͡ʃʰəɪ t̪ə̃ pɑːn̪ɪkə s̪ə̃gə ɑːn̪ələ geːlə bɑːluː ɑː mɑːʈɪ puːrɑː kʂeːt̪rəmeː pəs̪ərɪ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ ɑː d͡ʒəmɑː bʰəə/ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ. d̪ʰɑːrə əɪ t̪ərəɦẽː d͡ʒəmiːn̪əkə n̪ɪrmɑːɳə kərəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. d̪ʰɑːrəkə gət̪ɪmeː kəmiː oːɪ s̪t̪ʰɑːn̪əpərə d̪eːkʰələ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒət̪əə/ iː pəɦɑːɽəs̪ə̃ məɪd̪ɑːn̪əmeː ut̪ərəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, mud̪ɑː d͡ʒət̪əə/ iː d̪ʰɑːrə bɑːɽʰɪkə s̪əməjə pəɪgʰə d̪ʰɑːrəs̪ə̃ mɪləɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, t͡ʃʰoːʈə d̪ʰɑːrəkə gət̪ɪ prɑːjəɦə̆ ʈʰəɦərɑːʋəmeː bəd̪əlɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ, kɑːrəɳə bəɽəkɑː d̪ʰɑːrəmeː d͡ʒələs̪t̪ərəkə ən̪us̪ɑːrə t͡ʃʰoːʈə d̪ʰɑːrəkə pɑːn̪ɪ bəɦəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. s̪əmud̪rəkə kɑːt̪əmeː s̪əmud̪rəmeː bəɽʰəɪt̪ə d͡ʒʋɑːrəmeː ɑː oːt̪əjə s̪əmud̪rəs̪ə̃ mɪləjə bəlɑː d̪ʰɑːrəkə muɦɑːn̪ɑːpərə s̪eːɦoː ləgəbʰəgə eːɦən̪eː s̪t̪ʰɪt̪ɪ ut̪pən̪n̪ə ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ. gət̪ɪ rukəlɑːkə kɑːrəɳə əɪ d̪un̪uː ʈʰɑːmə mɑːʈɪ/bɑːlukə d͡ʒəmɑːʋə t̪eːd͡ʒə bʰəə/ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʰɪ d͡ʒəkərə kɑːrəɳə n̪əʋə bʰuːmɪ/ ɖeːlʈɑː bən̪əɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. əmeːrɪkɑːkə mɪs̪ɪs̪ɪpiː d̪ʰɑːrəkə muɦɑːn̪ɑːpərə 6.5 kɪmiː t͡ʃɑːkərə pəʈʈiːkə n̪ɪrmɑːɳə s̪əjə s̪ɑːləkə bʰiːt̪ərə puːrɳə bʰəə/ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʰəɪ. t͡ʃiːn̪əkə jɑ̃ːgət̪s̪eː-kɪjɑ̃ːgə d̪ʰɑːrə əɪt̪ɪɦɑːs̪ɪkə kɑːləs̪ə̃ 48 kɪmiː t͡ʃɑːkərə ɖeːlʈɑːkə n̪ɪrmɑːɳə keːn̪eː ət͡ʃʰɪ, t͡ʃiːn̪əkə

ʃoːkə *hʊɑ̃ːgə hoː* d̪ʰɑːrə 5,500 kɔmən̪ə eːrɑː puːrʊəs̪ə̃ ləgəbʰəgə 500 kɪmiː t͡ʃɑːkərə ɖeːlʈɑːkə n̪ɪrmɑːɳə keːn̪eː t͡ʃʱəɪ. t̪əɦɪn̪ɑː gə̃gɑː d̪ʰɑːrə s̪eːɦoː s̪əmud̪rəs̪ə̃ pəɦɪn̪eː kəriːbə 250 kɪloːmiːʈərə ɪlɑːkɑːpərə ɖeːlʈɑː bən̪eːn̪eː ət͡ʃʱɪ. juːroːpəkə əd̪ʰɪkɑ̃ːʃə d̪eːʃəkə pəɪgʰə ɦɪs̪s̪ɑːmeː ləgəbʰəgə s̪ɑːlə bʰərɪ bərəs̪ɑːt̪ə ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ. ɦəmərə d̪eːʃəmeː bərəs̪ɑːt̪əkə məus̪əmə ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ ɑː kulə ʊɑːrʂɪkə ʊərʂɑːkə ləgəbʰəgə 87 prət̪ɪʃət̪ə d͡ʒuːn̪əkə məd̪ʰjəs̪ə̃ əkʈuːbərəkə məd̪ʰjə ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ. bərkʰɑː ɑː bɑːɽʰɪkə ə̃t̪ə bʰeːlɑːpərə kɪt͡ʃʱu bɑːlu/mɑːʈɪ oːɪ ɪlɑːkɑːmeː d͡ʒəmɑː kərəjə bʰəə/ d͡ʒɑːɪ t͡ʃʱəɪ. bɑːɽʰɪkə kɑːrəɳə moːʈə bɑːlu/mɑːʈɪkə pərət̪ə d͡ʒəmɑː bʰəə/d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, kɪt͡ʃʱu ʈʰɑːmə pɑːt̪ərə bʰəə/ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ, kəʈɑːʊəkə kɑːrəɳə kʰəd̪ʰɑːɪ bən̪əɪt̪ə ət͡ʃʱɪ ɑː kɪt͡ʃʱu ʈʰɑːmə pɑːn̪ɪ d͡ʒəmɑː bʰəə/d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. ɑːgɑːmiː məus̪əməmeː d͡ʒəkʰən̪ə bɑːɽʰɪkə pɑːn̪ɪ pʰeːrə bəɽʰəɪt̪ə ət͡ʃʱɪ t̪ə̃ pɪt͡ʃʱəlɑː s̪ɑːləs̪ə̃ d͡ʒəmɑː bʰeːlə mɑːʈɪ kɑːʈɪ kəə/ n̪əʊə bɑːʈə bən̪ɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ. kəkʰən̪oː kɑːlə iː n̪əʊə mɑːrgə eːt̪eːkə pəɪgʰə ɑː prəbʰɑːʊiː ɦoːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː əɪ n̪əʊə mɑːrgəpərə d̪ʰɑːrə s̪ʊəjə̃ pʰɑːʈɪ d͡ʒɑːɪt̪ə ət͡ʃʱɪ . d͡ʒə_ɪ d̪ʰɑːrəkə pɑːn̪ɪmeː bɑːluː/mɑːʈɪkə mɑːt̪rɑː əd̪ʰɪkə ɦoːɪ t͡ʃʱəɪ, oːkərə kət͡ʃʱɑːrəmeː bɑːluː/mɑːʈɪkə d͡ʒəmɑːʊə beːʃiː ɦeːt̪əɪ ɑː eːɦən̪ə d̪ʰɑːrəmeː bəd̪əlɑːʊəkə gũd͡ʒɑːɪʃə beːʃiː ɦeːt̪əɪ. jəeːɦə kɑːrəɳə ət͡ʃʱɪ d͡ʒeː gə̃gɑːkə d̪əɦɪn̪ɑː kɑːt̪əmeː mɪləɪbəlɑː d̪ʰɑːrəmeː pərɪʊərt̪ən̪əkə s̪ə̃bʰɑːʊən̪ɑː gə̃gɑːkə bɑːmə kɑːt̪əmeː mɪləɪbəlɑː d̪ʰɑːrəkə t̪ulən̪ɑːmeː kəmə ət͡ʃʱɪ, kɑːrəɳə d̪əɦɪn̪ɑː kɑːt̪əmeː mɪləɪbəlɑː d̪ʰɑːrə

pəʈʰɑːrəs̪ə̃ əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː bɑːməbəlɑː d̪ʰɑːrə ɦɪmɑːləjəkə kɑ̃ːt͡ʃə kət͡ʃt͡ʃɑː ɑː bʰə̃gurə pəɦɑːɽəs̪ə̃ əpən̪ɑː s̪ə̃gə bəɦut̪ə rɑːs̪ə mɑːʈɪ/bɑːlu ləə/kəə/əbəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. əd̪ʰɪkə gɑːd̪əbəlɑː d̪ʰɑːrəkə mɑːrgə bəd̪ələn̪ɑːɪ oːt̪əbeː s̪ʊɑːbʰɑːʊɪkə ɑː prɑːkrɨt̪ɪkə gʰəʈən̪ɑː t͡ʃʰəɪ d͡ʒeːn̪ɑː prɨt̪ʰʊiːkə ʊɪbʰɪn̪n̪ə pleːʈəkə gət̪ɪ, ʊərʂɑː ɑː d̪ʰɑːrə d̪ʊɑːrɑː ɖeːlʈɑːkə n̪ɪrmɑːɳə. əɪ t̪ərəɦẽː bɑːɽʰɪ, kəʈɑːʊə, d͡ʒələ-d͡ʒəmɑːʊə, d̪ʰɑːrəkə mɑːrgə bəd̪ələbə s̪ən̪ə prəʃn̪ə gə̃gɑːkə bɑːmə (ut̪t̪əriː) bʰɑːgəmeː beːs̪iː gə̃bʰiːrə ət͡ʃʰɪ. iː s̪əʊɑːlə oːɪ ʈʰɑːmə ɑːrə gə̃bʰiːrə ət͡ʃʰɪ d͡ʒət̪əə/ d͡ʒəmiːn̪əkə ɖʰəlɑːn̪ə ləgəbʰəgə s̪əmət̪ələ ət͡ʃʰɪ. eːɦən̪ə s̪t̪ʰələ puːrʊiː ut̪t̪ərə prəd̪eːʃə, ut̪t̪ərə bɪɦɑːrəkə məɪd̪ɑːn̪ə ɑː ut̪t̪ərə bə̃gɑːləmeː gə̃gɑː gʰɑːʈiːmeː bʰeːʈəɪt̪ə ət͡ʃʰɪ. leːkɪn̪ə eːkərə mət̪ələbə eːkəd̪əmə n̪əɪ t͡ʃʰəɪ d͡ʒeː bɑːɽʰɪkə mɑːmɪlɑːmeː gə̃gɑːkə d̪əɦɪn̪ə kɪn̪ɑːrəmeː puːrɳə ʃɑ̃ːt̪ɪ t͡ʃʰəɪ. oːt̪əə/ kəməs̪ə̃ kəmə məɪd̪ɑːn̪əmeː s̪əməs̪jɑː oːt̪əbeː t͡ʃʰəɪ d͡ʒət̪eːkə gə̃gɑːkə ut̪t̪əriː t̪əʈəpərə. bɪɦɑːrəkə bʰoːd͡ʒəpurə, roːɦət̪ɑːs̪ə, pəʈən̪ɑː, mũgeːrə, bʰɑːgələpurə ɑː s̪ɑːheːbə gə̃d͡ʒə d͡ʒɪlɑːmeː bɑːɽʰɪs̪ə̃ ut̪pən̪n̪ə mud̪d̪ɑː t̪əkərə prəmɑːɳə ət͡ʃʰɪ. əɪ gʰɑːʈiːkə d̪əkʂɪɳəmeː ʊɪn̪d̪ʰjə ɑː s̪ət̪əpurɑː pərʊət̪ə ʃrɾɨ̃kʰəlɑː ət͡ʃʰɪ, d͡ʒeː gõːɖəʊɑːn̪ɑː bʰuːmɪkə ɦɪs̪s̪ɑː ət͡ʃʰɪ. iː pəɦɑːɽiː ɦɪmɑːləjəkə pəɦɑːɽəs̪ə̃ bəɦut̪ə purɑːn̪ə ət͡ʃʰɪ ɑː məd͡ʒəguːt̪ə pɑːt̪ʰərə bən̪ɪ geːlə ət͡ʃʰɪ. s̪eː ʃɪʊɑːlɪkə ɑː ɦɪmɑːləjəkə t̪ulən̪ɑːmeː əɪ pəɦɑːɽiːmeː mɑːʈɪkə kəʈɑːʊə kəmə ɦoːɪ t͡ʃʰəɪ. mud̪ɑː kʂeːt̪rəpʰələkə ɦɪs̪ɑːbəs̪ə̃ gə̃gɑːkə ut̪ərəbɑːɽiː ɪlɑːkɑː bɑːɽʰɪs̪ə̃ beːs̪iː t̪əbɑːɦə ət͡ʃʰɪ.

(əgɪlɑː ə̃kəmeː d͡ʒɑːriː)

əpəə̪
mə̃ʈ̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

2.13.n̪ɪʈ̪ə n̪əʋələ s̪uʃiːlə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurə)

n̪ɪʈ̪ə n̪əʋələ s̪uʃiːlə (leːkʰəkə gəd͡ʒeːn̪d̪rə ʈʰɑːkurə)

s̪uʃiːləkə rəʈ͡ʃən̪ɑː s̪ə̃s̪ɑːrəː ɦun̪əkərə rəʈ͡ʃən̪ɑː s̪ə̃s̪ɑːrə ʈ͡ʃʱən̪ɦɪ- gʰərɑːɽiː (upən̪jɑːs̪ə) (1973), gɑːməbɑːliː (upən̪jɑːs̪ə) (1982), bʰɑːməʈ̪iː (n̪ɑːʈəkə) (pəɦɪlə mə̃ʈ͡ʃən̪ə 1991, prəkɑːʃən̪ə 2013) ɑː əs̪mɪʈ̪ɑː (ləgʰukəʈ̪ʰɑː s̪ə̃grəɦə) (2016) ɑː iː ʈ͡ʃɑːruː poːʈ̪ʰiː ɦun̪əkərə ən̪uməʈ̪ɪs̪ə̃ ʋɪd̪eːɦə peːʈɑːrəmeː

upələbd̪ʱə ət͡ʃʰɪ
lĩkə www.videhĕa.co.in/pothĭi.h.̆tm pərə.

kəməlaːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰaːkə poːt̪ʰiː "məɪt̪ʰɪliː upən̪jaːs̪əː s̪əməjə s̪əmaːd͡ʒə aː s̪əʋaːlə" (2021) meː lɪkʰəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ- "məɪt̪ʰɪliː upən̪jaːs̪ə-jaːt̪raːkə ləgəbʰəgə s̪əjə ʋərʂəkə baːd̪ə məɪt̪ʰɪlə ən̪t̪ərəd͡ʒaːt̪iːjə ʋɪʋaːɦəkə s̪əpən̪aː, s̪ə̃gʰərʂə aː ʋɪɖəmbən̪aː pərə gərɪmaːjukt̪ə upən̪jaːs̪ə lɪkʰəbaːkə ʃreːjə gəuriːn̪aːt̪ʰəkẽː d͡ʒaːɪt̪ə t͡ʃʰən̪ɪ." t̪ə̃ kiː kəməlaːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰaː s̪uʃiːləs̪ə̃ iː ʃreːjə t͡ʃʰiːn̪ɪ leːlən̪ɪ? t͡ʃəluː əɦə̃ːkẽː ləə̯ t͡ʃəliː kəməlaːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰaː keːrə s̪ʋaːrt̪ʰiː d̪un̪ɪjə̃ːs̪ə̃ d̪uːrə, t͡ʃʰələ-t͡ʃʰəd̪məs̪ə̃ d̪uːrə s̪uʃiːləkə d͡ʒaːd̪uːbəlaː s̪aːɦɪt̪jəkə n̪ɪʃt͡ʃʰələ d̪un̪ɪjə̃ːmeː.

gaːməbaːliː (upən̪jaːs̪ə)- s̪uʃiːlə (pət͡ʃʰɪlaː ə̃kəs̪ə̃ aːgə̃ː)

s̪əbʰəkə ə̃ːkʰɪkə kə̃ːʈə gaːməbaːliː aːɪ oː bəbuːrə s̪eːɦoː kəʈɪ geːlə!

oːkəraː t͡ʃaːɦəə̯ bəlaː, n̪əɪ t͡ʃaːɦəə̯ bəlaː aː kaːt̪ə rəɦən̪ɪɦaːrə, t̪iːn̪uː t̪ərəɦəkə loːkə kʰuʃə ət͡ʃʰɪ. oːkərə ən̪t̪ɪmə s̪ə̃s̪kaːrə keː kərət̪əɪ? d͡ʒaːd̪əʋə s̪əmaːd͡ʒə aːkɪ braːɦmən̪ə s̪əmaːd͡ʒə. d͡ʒaːd̪əʋə s̪əmaːd͡ʒə aː braːɦmən̪ə s̪əmaːd͡ʒəkə loːkə pəɦũt͡ʃəɪ t͡ʃʰət̪ʰɪ maːlɪkə maːn̪eː s̪oːn̪əmən̪ɪ d͡ʒʰaː ləgə, oː t͡ʃʰət̪ʰɪ paːu-paːu kərəɪt̪ə, məs̪ələn̪əmeː oːŋəʈʰələ.

gaːməbaːliːkə s̪ə̃s̪kaːrə d͡ʒaːd̪əʋə s̪əmaːd͡ʒə mɪlɪ kəə̯ kərət̪əɪ.

goːərə ʈoːliːkə loːkə oːkərɑː gɑːməbɑːliː kəɦəbə ʃuruː keːləkəɪ ɑː pʰeːrə bəbʰən̪əʈoːliː, kəɪʈ̪ʰəʈoːliː, d͡ʒoːləɦɑː ʈoːliːkə loːkə s̪eːɦoː oːkərɑː gɑːməbɑːliː kəɦəə/ ləgələɪ.

gɑːməbɑːliːkə ʋərə buːɽʰə, oː t̪eːs̪ərə bəɦu t͡ʃʰəliː, pəɦɪləs̪ə̃ bət͡ʃt͡ʃɑː n̪əɪ bʰeːləɪ t̪ə̃ d̪oːs̪ərə bɪjɑːɦə ɑː pʰeːrə d̪oːs̪əroːmeː bət͡ʃt͡ʃɑː ɑː pəɦɪloːmeː. ɑː pʰeːrə t̪eːs̪ərə bɪjɑːɦə s̪əukʰə leːlə. bɑːbuː pəɪrukʰəkə gəpə t͡ʃʰəɪ, keː kət̪t̪eː bəɦu ɖeːbɪ s̪əkəɪeː.

d͡ʒɲɑːn̪ət͡ʃən̪ə jɑːd̪əʋə mɑːn̪eː d͡ʒɲən̪ət͡ʃən̪əmɑːkẽː loːkə mərəkʰɑːɦə bən̪ɑː d̪eːləkəɪ, əpən̪eː bələd͡ʒoːriː oːkərɑː gʰəroː kəə/ d̪əə/ d͡ʒɑːɪ geːləɪ ɑː t̪əɦən̪ə lɑːɦeːbə mət͡ʃɑː d̪ə_ɪ geːləɪ gɑːməmeː.

(əgɪlɑː ə̃kəmeː d͡ʒɑːriː)

əpən̪ə
mə̃t̪əʋjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

□

oːm d̪jəu: ʃɑːn̪t̪ɪrən̪t̪ərɪkʂə gʊə̃gə ʃɑːn̪t̪ɪ:

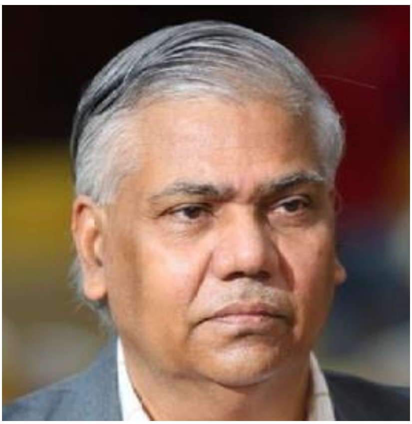
□ □ : □ □ □□ □ □ □ □ □ :

3.pəd̪jə kʰəɳɖə

3.1.ɾɑːd͡ʒə kɪʃoːɾə mɪʃɾə- d̪uːbʰɪ

3.2.d͡ʒəgəd̪ɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑː 'mən̪u'- 5 ʈɑː gəd͡ʒələ

3.1.rɑːd͡ʒə kɪʃoːrə mɪʃrə- d̪uːbʰɪ

rɑːd͡ʒə kɪʃoːrə mɪʃrə, rɪʈɑːjərɖə t͡ʃiːpʰə d͡ʒeːn̪ərələ məɪn̪eːd͡ʒərə (iː), biː.eːs̪ə.eːn̪ə.eːlə.(mukʰjɑːləjə), d̪ɪlliː,gɑːmə- əreːrə ɖiːɦə, poː. əreːrə ɦɑːʈə, məd̪ʰubən̪iː

d̪uːbʰɪ

kɪ oː roː pələkə n̪əɦɪ ,n̪əɦəɪ t͡ʃʰɪ ʈələkə biː ɑː,
ʈəɪoː, d͡ʒən̪əmələ d̪uːbʰɪ kə d̪ʰiː ɑː ,

keː pəʈəbəɪʈ̪ə ət͡ʃʰɪ pɑː n̪ɪ ? d̪uːrʊɑː d̪ələ,
əpən̪eː bələ pərə s̪əbəʈ̪ərɪ t͡ʃəʈ̪ərələ,

pən̪ugəɪʈ̪ə ət͡ʃʰɪ , d̪əɪ t͡ʃʰəɪ meːgʰə pɑː n̪ɪ bərəkʰɑː

meː,
d͡ʒeːʈʰəmɑː s̪ə,d̪uːrʊɑː -ʃɪ ʃu t͡ʃʰələ ,məmərəkʰɑː meː.

bʰeːʈəɪt̪ə t͡ʃʰəɪ pʰeːrə, ʃɪ ʃɪ rə s̪ə̃, ʃiː t̪əkə piː juːʂə,
rəʊɪ n̪əɦɪ kən̪ɪ koː rəʃmɪ pərəs̪əeː meː kə̃d͡ʒuːs̪ə.

bʰoː reː t͡ʃəməkəɪ t͡ʃɑː n̪iː s̪ən̪ə oː ʃiː t̪ə buːn̪d̪ə,
oːɦɪ ɑːguː t̪əə/ ,t͡ʃən̪d̪rəkɑ̃ː t̪ə mənɭɪ s̪eːɦoː kun̪d̪ə.

d̪uːbʰɪ kə d͡ʒəɽɪ d͡ʒuɽələ d̪ʰərət̪iː s̪ə̃,
pəɦũt͡ʃələ t̪ələ s̪ə̃ pət̪ɑː lə,
əpən̪ɑː bələ s̪ə̃ pəs̪ərɪ rəɦələ t͡ʃʰəɪ ,
d̪uːrə -d̪uːrə, d͡ʒəɽɪ -d͡ʒɑː lə.

kɪ oː d̪eːkʰən̪ɪ ɦɑː rə n̪əɦɪ ,əpən̪ə bəə/lə,
n̪ɪ d͡ʒə puruʂɑː rət̪ʰə pərə, d̪uːrʊɑː d̪ələ.

bʰəgɑː d̪eːləkəɪ kʰurəpiː s̪ə̃ oːkərɑː ,t͡ʃʰɪ lɪ -t͡ʃʰɪ lɪ ,
rəkt̪əbiː d͡ʒə s̪ən̪ə ugɪ ɑːeːlə oː, pun̪ɪ -pun̪ɪ d͡ʒiː lɪ .

s̪əɦəs̪t̪rəbɑː ɽʰən̪ɪ kə rəʃmɪ s̪ən̪ə, ən̪əgən̪ɪ t̪ə muːɽiː ,
kʰoːæ̃ t͡ʃʰɪ meː t͡ʃʰəɪ rɑː kʰələ iː ,s̪ə̃gə ləɦəʈʰiː -t͡ʃuːɽiː .

d̪uːrʊɑː kʂət̪ə leːlə, əkʂət̪ə t̪əə/,ət͡ʃʰɪ poː s̪ələ pɑː lələ,
mud̪ɑː , d̪uːbʰɪ ən̪eːruɑː, oːkərɑː keː n̪əɦɪ t̪ɑː ɽələ?

ət͡ʃʰɪ kəʈʰəd͡ʒiː bə ,əkəkʰəd͡ʒə, mud̪ɑː d͡ʒəkʰən̪ə s̪əd͡ʒɑː oːlə,
poː t͡ʃʰələ -pɑː t͡ʃʰələ t̪rɨɳə kət̪eːkə s̪un̪d̪ərət̪ɑː pɑː

oːlə?

kət̪əboː bɪ d̪d̪ət̪ɪ ɦoː ɪkə, mud̪ɑː iː ɖərət̪ə n̪əɦəɪ ,
pɑː n̪ɪ -pɑː t̪ʰərə kʰəs̪əəoː ,pərəɲt͡ʃə mərət̪ə n̪əɦɪ .

t̪ẽː t̪əə̸, ɑːʃiː rʊɑː d̪əkə s̪əməd̪ɑː meː ət͡ʃʰɪ bɑː n̪ɦələ,
d̪iː rgʰə d͡ʒɪ n̪əgiː kə prət̪iː kə ruːpə meː eːkərɑː mɑː
n̪ələ.

s̪ən̪eːs̪ə t̪ʰɪ kə d̪uːrʊɑː d̪ələ, ɑːʃiː rʊɑː d̪əkə,
mɑː lə -d͡ʒɑː lə ət͡ʃʰɪ rəkəʈələ , əkəreː s̪oː ɑːd̪əkə.

t͡ʃʰəɪ kiː t̪ɑː gət̪ɪ t̪upʰɑː n̪ə keː?
kəə̸ s̪əkət̪əɪ d̪uːbʰɪ keː əŋgə-bʰəŋgə?
kʰəs̪əu ʋəd͡ʒrə,bəɪ ɽəroː uʈʰəu ,
kəə̸ pəəoːt̪əɪ kɪ oː d̪uːbʰɪ keː t̪ə̃gə?
əpən̪ə
mə̃t̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə**
pəʈʰɑːu.

3.2.d͡ʒəgəd̪ɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑː 'mən̪u'- 5 ʈɑː gəd͡ʒələ

d͡ʒəgəd̪ɑːn̪ən̪d̪ə d͡ʒʰɑː 'mən̪u'

5 ʈɑː gəd͡ʒələ

gəd͡ʒələ 1

d͡ʒəkʰən̪ə kəkʰən̪oː d͡ʒeː s̪oːt͡ʃəbə ɦəmərɑː

əpən̪ə ləəgeːmeː pɑːjəbə ɦəmərɑː

gəd͡ʒələ ɦəmərə ʃəʊd̪ə bən̪ɪ t̪ən̪əmən̪əmeː
kət͡ʃoːʈət̪ə t̪ə̃ əɦɑ̃ː t̪ɑːkəbə ɦəmərɑː

bəɦut̪ə d̪urə t͡ʃʱiː koːn̪oː bɑːt̪eː n̪əɪ

əpən̪ə moːn̪eːmeː d̪eːkʰəbə ɦəmərɑː

d̪un̪uː d̪uː t̪ən̪ə eːkkeː d͡ʒɪn̪əgiː t͡ʃʱiː

əɦɑ̃ː kəkʰən̪oː n̪əɪ bɪs̪ərəbə ɦəmərɑː

əɦɑ̃ːkẽː ɦəmə t͡ʃʱiː kəɦələũ d͡ʒeː 'mən̪u'

kɪ muɪlɑː bɑːd̪oː mɑːn̪əbə ɦəmərɑː

(bəɦəreː goːʊĩd̪ə, mɑːt̪rɑːkrəmə : 12 22 22 22 2, s̪əbʰə pɑ̃ːt̪ɪmeː. d̪oːs̪ərə ʃeːrəkẽː d̪oːs̪ərə pɑ̃ːt̪ɪmeː d̪uːʈɑː ələgə-ələgə ləgʰukẽː d̪ɪrd̪ʰə mɑːn̪əkə t͡ʃʱuʈə leːlə geːlə ət͡ʃʱɪ)

gəd͡ʒələ 2

d̪ərd̪ə d̪eːkʰɑːjəbə kəreːd͡ʒɑːkə mɑːn̪əbə kiː

kɑːlhɪ s̪əpən̪oːmeː ɦə̃s̪iː t͡ʃʰoːrɪ kɑːn̪əbə kiː

preːmə puruʂəkə t͡ʃʰəɪkə goːbərə əɦɑ̃ː kəɦələ̃u

t͡ʃiːrə d̪eːkʰɑːjəbə kəreːd͡ʒɑː t̪ə̃ gɑːn̪əbə kiː

d̪oːkʰə s̪əbʰəmeː n̪əɪ kət̪ə_u eːkəmeː ɦeːt̪eː

s̪ə̃gə ɦəmərɑː oːɦɪmeː s̪əbʰəkə s̪ɑːn̪əbə kiː

ɑːɪ t͡ʃʰəɪ ən̪ɦɑːrə s̪əgəroː əɦɑ̃ː kəɦələ̃u

ɑ̃ːkʰɪ mun̪ɪ lɑːɪʈəs̪ə̃ ən̪ɦɑːrə ɑːn̪əbə kiː

kən̪ɪkə ɦəməroːpərə bʰəroːs̪ɑː kə kəjə d̪eːkʰuː

preːmə kəkərɑː t͡ʃʰəɪ kəhəɪ 'mən̪u's̪ə̃ d͡ʒɑːn̪əbə kiː

(bəɦəreː kəliːbə, mɑːt̪rɑːkrəmə : 2122-2122-1222)

gəd͡ʒələ 3

bʰəgəʋət̪iː d͡ʒəkərə mɑːeː oː ʈugərə kəɦələ koːn̪ɑː

ɦɑːt̪ʰə t͡ʃʰəɪ d̪un̪uː bʰeːʈələ rə̃kə oː rəɦələ koːn̪ɑː

mɑːt̪ʰə pərə ɦəmərə s̪əd̪ɪkʰən̪ə d͡ʒəkʰən̪ə ɦɑːt̪ʰə məɪjɑːkẽː

eːɦɪʈʰɑːmə rəɦələɪ koːn̪oː kəʈʰɪn̪ə ʈəɦələ koːn̪ɑː

leːbə t͡ʃʰoːrɪ kəkʰən̪oː d̪eːbɑːkə bɑːt̪ə kən̪ɪ s̪oːt͡ʃuː

s̪əgərə gɑːmə d̪eːkʰuː s̪ukʰə ʃɑ̃ːt̪ɪ n̪əɦɪ bəɦələ koːn̪ɑː

ʃeːrəkẽː gʰəreː bəɪs̪ələ n̪əɦɪ ʃɪkɑːrə bʰeːʈəɪ t͡ʃʰəɪ

gʰərəs̪ə̃ d͡ʒeː n̪ɪkələbəɪ n̪əɦɪ gʰərə bən̪ət̪ə məɦələ koːn̪ɑː

kɑːd͡ʒə n̪əɦɪ əpən̪ə ɦɪs̪s̪ɑː keːrə 'mən̪u' kəriː ɦəmə s̪əbə

iː s̪əɦəd͡ʒə s̪əgərə d̪un̪ɪjɑː n̪əɦɪ bən̪ət̪ə d͡ʒəɦələ koːn̪ɑː

(mɑːt̪rɑːkrəmə : 212-1222/ 212-1222 s̪əbʰə pɑ̃ːt̪ɪmeː)

gəd͡ʒələ 4

d͡ʒəkʰən̪ə s̪əgəroː d̪ərd̪ə bʰeːʈələ

əpən̪ə s̪iːləũ ʈʰoːrə reːt̪ələ

d̪ə'bələ əpən̪eː ɦɑːt̪ʰə gərəd̪ən̪ɪ

t̪əkʰən̪ə keː iː n̪oːrə meːʈələ

gʰərəkə bən̪ɦən̪ə t͡ʃʰoːrɪ d̪un̪ɪjɑː

s̪əʈələ d͡ʒət̪əeː n̪oːʈə geːʈələ

bʰəroːs̪ɑː kəru ɑːbə koːn̪ɑː

ləkʰən̪ə bʰeːʂeː t͡ʃoːrə pʰeːʈələ

d̪əɦeːd͡ʒəkə 'mən̪u' t͡ʃɑːrɪt͡ʃəkkɑː

bɪjɑːɦəkə pəɦɪn̪eːs̪ə̃ s̪eːʈələ

(bəɦəreː məd͡ʒərɪə, mɑːt̪rɑːkrəmə 1222-2122)

gəd͡ʒələ 5

d͡ʒəkʰən̪ə moːn̪ə kɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

ɾəɦələ kõːɽʰə t͡ʃʱɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

d͡ʒəmɑːn̪ɑː s̪ut̪ələ t͡ʃʱələ d͡ʒəkʰən̪ə n̪ĩːd̪əs̪ə̃

t̪əɦən̪ə ɾɑːt̪ɪ d͡ʒɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

ləgən̪ə bʱeːlə t̪iːs̪əmə bəɾəkʰə d̪ʱəɾɪ n̪əɦɪ

pəɽoːs̪ən̪əs̪ə̃ gɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

d͡ʒuɑː t͡ʃʱələ ləd̪ələ kɑ̃ːɦəpəɾə loːkəkə

pəs̪iːn̪ɑːs̪ə̃ s̪ɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

uməɾə 'mən̪u' bɪt̪ələ ɑːɾə kiː kəɾəbəɪ

əpən̪ə moːn̪ə ʈʰɑːn̪ələ gəd͡ʒələ kəɦələũ

(mɑːt̪ɾɑːkɾəmə s̪əbʱə pɑ̃ːt̪ɪmeː 122-122-1222)

əpən̪ə mə̃ʈ̪əʊjə editorial.staff.videhĕa@gmail.com **pərə pəʈʰɑːu.**

𑓆
ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्ति:
𑓇 𑒣𑓂𑒫𑒾𑓁 𑒯𑒳𑒥𑓂𑒡𑒴𑒬𑒥𑓂𑒡𑒬𑒴𑒒𑓂𑒰 𑓅 𑒯𑒳𑒥𑓂𑒡𑒴𑓁

४.विदेह पेटार VIDEHA ARCHIVE

४.१.विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

४.२.मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

४.३.मैथिली वीडियोक संकलन Maithili Videos

४.४.मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्य Maithili Children Literature

४.५.विदेह स्त्री कोना

४.६.विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण

४.७.विदेह ई-लर्निङ्ग

४.८.मिथिला रत्न

४.९.मिथिलाक खोज

४.१.विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search Books powered by Google

Search above & below within more than 350 old issues of Videha eJournal विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम् www.videha.co.in

https://books.google.com/

Videha Archive of Old Issues विदेह पुरान अंकक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंकपर उपलब्ध अछि। All the old issues of Videha e journal are available for pdf download at the respective links below.
....

तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)

....

१

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ www.videha.co.in *विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन*	
देवनागरी	**मिथिलाक्षर**
विदेह:सदेह १	विदेह: सदेह १ तिरहुता
विदेह:सदेह २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ तिरहुता
विदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ तिरहुता
विदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]- संस्करण-२	विदेह: सदेह ५ संस्करण-२ तिरहुता
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६]	विदेह: सदेह ६ तिरहुता
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७]	विदेह: सदेह ७ तिरहुता
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८]	विदेह: सदेह ८ तिरहुता
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]	विदेह: सदेह ९ तिरहुता
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०]	विदेह: सदेह १० तिरहुता
विदेह:सदेह ११	विदेह: सदेह ११ तिरहुता
विदेह:सदेह १२	विदेह: सदेह १२ तिरहुता
विदेह:सदेह १३	विदेह: सदेह १३ तिरहुता
विदेह:सदेह १४	विदेह: सदेह १४ तिरहुता
विदेह:सदेह १५	विदेह: सदेह १५ तिरहुता
विदेह:सदेह १६	विदेह: सदेह १६ तिरहुता
विदेह:सदेह १७	विदेह: सदेह १७ तिरहुता
विदेह:सदेह १८	विदेह: सदेह १८ तिरहुता
विदेह:सदेह १९	विदेह: सदेह १९ तिरहुता
विदेह:सदेह २०	विदेह: सदेह २० तिरहुता
विदेह:सदेह २१	विदेह: सदेह २१ तिरहुता
विदेह:सदेह २२	विदेह: सदेह २२ तिरहुता
विदेह:सदेह २३	विदेह: सदेह २३ तिरहुता
विदेह:सदेह २४	विदेह: सदेह २४ तिरहुता

विदेह:सदेह २५	विदेह: सदेह २५ तिरहुता
विदेह-सदेह २६-३६ www.videha.co.in *विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- थीम आधारित मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ मूल आ अनूदित गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन*	
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २६ तिरहुता
विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २७ तिरहुता
विदेह:सदेह २८ (अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २८ तिरहुता
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २९ तिरहुता
विदेह:सदेह ३० (स्कूल-कॉलेजक विद्यार्थी लेल- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३० तिरहुता
विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३१ तिरहुता
विदेह:सदेह ३२ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३२ तिरहुता
विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३३ तिरहुता
विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३४ तिरहुता
विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३५ तिरहुता
विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

....

यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

....

२

विदेहक सभटा पुरान अंक (अंक १ सँ ३५४ आ आगाँ)

विदेहक अंक १-१४९ (देवनागरी, मिथिलाक्षर आ ब्रेलमे)

देवनागरी	मिथिलाक्षर	ब्रेल
Videha_01_01_08	Videha_01_01_08_Tirhuta	1
Videha_15_01_08	Videha_15_01_08_Tirhuta	2
Videha_01_02_08	Videha_01_02_08_Tirhuta	3
Videha_15_02_08	Videha_15_02_08_Tirhuta	4
Videha_01_03_08	Videha_01_03_08_Tirhuta	5
Videha_15_03_08	Videha_15_03_08_Tirhuta	6
Videha_01_04_2008	Videha_01_04_2008_Tirhuta	7
Videha_15_04_2008	Videha_15_04_2008_Tirhuta	8
Videha_01_05_2008	Videha_01_05_2008_Tirhuta	9
Videha_15_05_2008	Videha_15_05_2008_Tirhuta	10
Videha_01_06_2008	Videha_01_06_2008_Tirhuta	11
Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12

Videha_01_07_2008	Videha_01_07_2008_Tirhuta	13
Videha_15_07_2008	Videha_15_07_2008_Tirhuta	14
Videha_01_08_2008	Videha_01_08_2008_Tirhuta	15
Videha_15_08_2008	Videha_15_08_2008_Tirhuta	16
Videha_01_09_2008	Videha_01_09_2008_Tirhuta	17
Videha_15_09_2008	Videha_15_09_2008_Tirhuta	18
Videha_01_10_2008	Videha_01_10_2008_Tirhuta	19
Videha_15_10_2008	Videha_15_10_2008_Tirhuta	20
Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21
Videha_15_11_2008	Videha_15_11_2008_Tirhuta	22
Videha_01_12_2008	Videha_01_12_2008_Tirhuta	23
Videha_15_12_2008	Videha_15_12_2008_Tirhuta	24
Videha_01_01_2009	Videha_01_01_2009_Tirhuta	25
Videha_15_01_2009	Videha_15_01_2009_Tirhuta	26
Videha_01_02_2009	Videha_01_02_2009_Tirhuta	27
Videha_15_02_2009	Videha_15_02_2009_Tirhuta	28
Videha_01_03_2009	Videha_01_03_2009_Tirhuta	29
Videha_15_03_2009	Videha_15_03_2009_Tirhuta	30
Videha_01_04_2009	Videha_01_04_2009_Tirhuta	31
Videha_15_04_2009	Videha_15_04_2009_Tirhuta	32
Videha_01_05_2009	Videha_01_05_2009_Tirhuta	33

Videha_15_05_2009	Videha_15_05_2009_Tirhuta	34
Videha_01_06_2009	Videha_01_06_2009_Tirhuta	35
Videha_15_06_2009	Videha_15_06_2009_Tirhuta	36
Videha_01_07_2009	Videha_01_07_2009_Tirhuta	37
Videha_15_07_2009	Videha_15_07_2009_Tirhuta	38
videha_01_08_2009	videha_01_08_2009_tirhuta	39
videha_15_08_2009	videha_15_08_2009_tirhuta	40
videha_01_09_2009	videha_01_09_2009_tirhuta	41
videha_15_09_2009	videha_15_09_2009_tirhuta	42
videha_01_10_2009	videha_01_10_2009_tirhuta	43
videha_15_10_2009	videha_15_10_2009_tirhuta	44
videha_01_11_2009	videha_01_11_2009_tirhuta	45
videha_15_11_2009	videha_15_11_2009_tirhuta	46
videha_01_12_2009	videha_01_12_2009_tirhuta	47
videha_15_12_2009	videha_15_12_2009_tirhuta	48
videha_01_01_2010	videha_01_01_2010_tirhuta	49
videha_15_01_2010	videha_15_01_2010_tirhuta	50
videha_01_02_2010	videha_01_02_2010_tirhuta	51
videha_15_02_2010	videha_15_02_2010_tirhuta	52
videha_01_03_2010	videha_01_03_2010_tirhuta	53
videha_15_03_2010	videha_15_03_2010_tirhuta	54

videha_01_04_2010	videha_01_04_2010_tirhuta	55
videha_15_04_2010	videha_15_04_2010_tirhuta	56
videha_01_05_2010	videha_01_05_2010_tirhuta	57
videha_15_05_2010	videha_15_05_2010_tirhuta	58
videha_01_06_2010	videha_01_06_2010_tirhuta	59
videha_15_06_2010	videha_15_06_2010_tirhuta	60
videha_01_07_2010	videha_01_07_2010_tirhuta	61
videha_15_07_2010	videha_15_07_2010_tirhuta	62
videha_01_08_2010	videha_01_08_2010_tirhuta	63
videha_15_08_2010	videha_15_08_2010_tirhuta	64
videha_01_09_2010	videha_01_09_2010_tirhuta	65
videha_15_09_2010	videha_15_09_2010_tirhuta	66
videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
videha_15_10_2010	videha_15_10_2010_tirhuta	68
videha_01_11_2010	videha_01_11_2010_tirhuta	69
videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70
videha_01_12_2010	videha_01_12_2010_tirhuta	71
videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72
videha_01_01_2011	videha_01_01_2011_tirhuta	73
videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74
videha_01_02_2011	videha_01_02_2011_tirhuta	75

videha_15_02_2011	videha_15_02_2011_tirhuta	76
videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77
videha_15_03_2011	videha_15_03_2011_tirhuta	78
videha_01_04_2011	videha_01_04_2011_tirhuta	79
videha_15_04_2011	videha_15_04_2011_tirhuta	80
videha_01_05_2011	videha_01_05_2011_tirhuta	81
videha_15_05_2011	videha_15_05_2011_tirhuta	82
videha_01_06_2011	videha_01_06_2011_tirhuta	83
videha_15_06_2011	videha_15_06_2011_tirhuta	84
videha_01_07_2011	videha_01_07_2011_tirhuta	85
videha_15_07_2011	videha_15_07_2011_tirhuta	86
videha_01_08_2011	videha_01_08_2011_tirhuta	87
videha_15_08_2011	videha_15_08_2011_tirhuta	88
videha_01_09_2011	videha_01_09_2011_tirhuta	89
videha_15_09_2011	videha_15_09_2011_tirhuta	90
videha_01_10_2011	videha_01_10_2011_tirhuta	91
videha_15_10_2011	videha_15_10_2011_tirhuta	92
videha_01_11_2011	videha_01_11_2011_tirhuta	93
videha_15_11_2011	videha_15_11_2011_tirhuta	94
videha_01_12_2011	videha_01_12_2011_tirhuta	95
videha_15_12_2011	videha_15_12_2011_tirhuta	96

videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97
videha_15_01_2012	videha_15_01_2012_tirhuta	98
videha_01_02_2012	videha_01_02_2012_tirhuta	99
videha_15_02_2012	videha_15_02_2012_tirhuta	100
videha_01_03_2012	videha_01_03_2012_tirhuta	101
videha_15_03_2012	videha_15_03_2012_tirhuta	102
videha_01_04_2012	videha_01_04_2012_tirhuta	103
videha_15_04_2012	videha_15_04_2012_tirhuta	104
videha_01_05_2012	videha_01_05_2012_tirhuta	105
videha_15_05_2012	videha_15_05_2012_tirhuta	106
videha_01_06_2012	videha_01_06_2012_tirhuta	107
videha_15_06_2012	videha_15_06_2012_tirhuta	108
videha_01_07_2012	videha_01_07_2012_tirhuta	109
videha_15_07_2012	videha_15_07_2012_tirhuta	110
videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111
videha_15_08_2012	videha_15_08_2012_tirhuta	112
videha_01_09_2012	videha_01_09_2012_tirhuta	113
videha_15_09_2012	videha_15_09_2012_tirhuta	114
videha_01_10_2012	videha_01_10_2012_tirhuta	115
videha_15_10_2012	videha_15_10_2012_tirhuta	116
videha_01_11_2012	videha_01_11_2012_tirhuta	117

videha_15_11_2012	videha_15_11_2012_tirhuta	118
videha_01_12_2012	videha_01_12_2012_tirhuta	119
videha_15_12_2012	videha_15_12_2012_tirhuta	120
videha_01_01_2013	videha_01_01_2013_tirhuta	121
videha_15_01_2013	videha_15_01_2013_tirhuta	122
videha_01_02_2013	videha_01_02_2013_tirhuta	123
videha_15_02_2013	videha_15_02_2013_tirhuta	124
videha_01_03_2013	videha_01_03_2013_tirhuta	125
videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126
videha_01_04_2013	videha_01_04_2013_tirhuta	127
videha_15_04_2013	videha_15_04_2013_tirhuta	128
videha_01_05_2013	videha_01_05_2013_tirhuta	129
videha_15_05_2013	videha_15_05_2013_tirhuta	130
videha_01_06_2013	videha_01_06_2013_tirhuta	131
videha_15_06_2013	videha_15_06_2013_tirhuta	132
videha_01_07_2013	videha_01_07_2013_tirhuta	133
videha_15_07_2013	videha_15_07_2013_tirhuta	134
videha_01_08_2013	videha_01_08_2013_tirhuta	135
videha_15_08_2013	videha_15_08_2013_tirhuta	136
videha_01_09_2013	videha_01_09_2013_tirhuta	137
videha_15_09_2013	videha_15_09_2013_tirhuta	138

videha_01_10_2013	videha_01_10_2013_tirhuta	139
videha_15_10_2013	videha_15_10_2013_tirhuta	140
videha_01_11_2013	videha_01_11_2013_tirhuta	141
videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142
videha_01_12_2013	videha_01_12_2013_tirhuta	143
videha_15_12_2013	videha_15_12_2013_tirhuta	144
videha_01_01_2014	videha_01_01_2014_tirhuta	145
videha_15_01_2014	videha_15_01_2014_tirhuta	146
videha_01_02_2014	videha_01_02_2014_tirhuta	147
videha_15_02_2014	videha_15_02_2014_tirhuta	148
videha_01_03_2014	videha_01_03_2014_tirhuta	149

विदेहक अंक १५०-३४४

VIDEHA_150	VIDEHA_151	VIDEHA_152	VIDEHA_153	VIDEHA_154
VIDEHA_155	VIDEHA_156	VIDEHA_157	VIDEHA_158	VIDEHA_159
VIDEHA_160	VIDEHA_161	VIDEHA_162	VIDEHA_163	VIDEHA_164
VIDEHA_165	VIDEHA_166	VIDEHA_167	VIDEHA_168	VIDEHA_169
VIDEHA_170	VIDEHA_171	VIDEHA_172	VIDEHA_173	VIDEHA_174
VIDEHA_175	VIDEHA_176	VIDEHA_177	VIDEHA_178	VIDEHA_179
VIDEHA_180	VIDEHA_181	VIDEHA_182	VIDEHA_183	VIDEHA_184
VIDEHA_185	VIDEHA_186	VIDEHA_187	VIDEHA_188	VIDEHA_189
VIDEHA_190	VIDEHA_191	VIDEHA_192	VIDEHA_193	VIDEHA_194
VIDEHA_195	VIDEHA_196	VIDEHA_197	VIDEHA_198	VIDEHA_199
VIDEHA_200	VIDEHA_201	VIDEHA_202	VIDEHA_203	VIDEHA_204
VIDEHA_205	VIDEHA_206	VIDEHA_207	VIDEHA_208	VIDEHA_209
VIDEHA_210	VIDEHA_211	VIDEHA_212	VIDEHA_213	VIDEHA_214
VIDEHA_215	VIDEHA_216	VIDEHA_217	VIDEHA_218	VIDEHA_219
VIDEHA_220	VIDEHA_221	VIDEHA_222	VIDEHA_223	VIDEHA_224
VIDEHA_225	VIDEHA_226	VIDEHA_227	VIDEHA_228	VIDEHA_229
VIDEHA_230	VIDEHA_231	VIDEHA_232	VIDEHA_233	VIDEHA_234
VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238	VIDEHA_239

VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249
VIDEHA_250	VIDEHA_251	VIDEHA_252	VIDEHA_253	VIDEHA_254
VIDEHA_255	VIDEHA_256	VIDEHA_257	VIDEHA_258	VIDEHA_259
VIDEHA_260	VIDEHA_261	VIDEHA_262	VIDEHA_263	VIDEHA_264
VIDEHA_265	VIDEHA_266	VIDEHA_267	VIDEHA_268	VIDEHA_269
VIDEHA_270	VIDEHA_271	VIDEHA_272	VIDEHA_273	VIDEHA_274
VIDEHA_275	VIDEHA_276	VIDEHA_277	VIDEHA_278	VIDEHA_279
VIDEHA_280	VIDEHA_281	VIDEHA_282	VIDEHA_283	VIDEHA_284
VIDEHA_285	VIDEHA_286	VIDEHA_287	VIDEHA_288	VIDEHA_289
VIDEHA_290	VIDEHA_291	VIDEHA_292	VIDEHA_293	VIDEHA_294
VIDEHA_295	VIDEHA_296	VIDEHA_297	VIDEHA_298	VIDEHA_299
VIDEHA_300	VIDEHA_301	VIDEHA_302	VIDEHA_303	VIDEHA_304
VIDEHA_305	VIDEHA_306	VIDEHA_307	VIDEHA_308	VIDEHA_309
VIDEHA_310	VIDEHA_311	VIDEHA_312	VIDEHA_313	VIDEHA_314
VIDEHA_315	VIDEHA_316	VIDEHA_317	VIDEHA_318	VIDEHA_319
VIDEHA_320	VIDEHA_321	VIDEHA_322	VIDEHA_323	VIDEHA_324
VIDEHA_325	VIDEHA_326	VIDEHA_327	VIDEHA_328	VIDEHA_329
VIDEHA_330	VIDEHA_331	VIDEHA_332	VIDEHA_333	VIDEHA_334
VIDEHA_335	VIDEHA_336	VIDEHA_337	VIDEHA_338	VIDEHA_339
VIDEHA_340	VIDEHA_341	VIDEHA_342	VIDEHA_343	VIDEHA_344

विदेहक सभ अंक सम्बन्धी किछु आवश्यक पोथी/ जानकारी

Learn Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009)
Learn IPA through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009)
Learn Braille through Mithilakshar- Gajendra Thakur (2009)
Learn Kaithi- Gajendra Thakur (2009)
कैथी लिपि (मैथिली साहित्य संस्थान डाउनलोड लिंक)
Learn Newari- Gajendra Thakur (2009)
Learn Calligraphic Newari (Ranjana)- Gajendra Thakur (2009)
Learn Urdu Script- Gajendra Thakur (2009)
Learn Tibetan Script- Gajendra Thakur (2009)
Learn Japanese Script for Haiku- Gajendra Thakur (2009)
Learn Brahmi- Gajendra Thakur (2009)
Learn Kharoshthi- Gajendra Thakur (2009)
स्थायी स्तम्भ जेना मिथिला-रत्न, मिथिलाक खोज, विदेह पेटार आ सूचना-संपर्क-अन्वेषण सभ अंकमे समान अछि, ताहि हेतु ई सभ स्तम्भ सभ अंकमे नै देल जाइत अछि, ई सभ स्तम्भ देखबा लेल क्लिक करू नीचाँ देल विदेहक ३४६ म आ ३४७ म अंक, ऐ दुनू अंकमे सम्मिलित रूपेँ ई सभ स्तम्भ देल गेल अछि।
विदेहक ३४५म आ आगाँक अंक

देवनागरी	मिथिलाक्षर	आइ.पी.ए.	मैथिली ब्रेल

VIDEHA_345	VIDEHA_345_Tirhuta	VIDEHA_345_IPA	VIDEHA_345_Braille
VIDEHA_346	VIDEHA_346_Tirhuta	VIDEHA_346_IPA	VIDEHA_346_Braille
VIDEHA_347	VIDEHA_347_Tirhuta	VIDEHA_347_IPA	VIDEHA_347_Braille
VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille
VIDEHA_349	VIDEHA_349_Tirhuta	VIDEHA_349_IPA	VIDEHA_349_Braille

देवनागरी	**मिथिलाक्षर**	**आइ.पी.ए.**	**मैथिली ब्रेल**	**कैथी**
VIDEHA_350	VIDEHA_350_Tirhuta	VIDEHA_350_IPA	VIDEHA_350_Braille	VIDEHA_350_KAITHI
VIDEHA_351	VIDEHA_351_Tirhuta	VIDEHA_351_IPA	VIDEHA_351_Braille	VIDEHA_351_KAITHI
VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI
VIDEHA_353	VIDEHA_353_Tirhuta	VIDEHA_353_IPA	VIDEHA_353_Braille	VIDEHA_353_KAITHI
VIDEHA_354	VIDEHA_354_Tirhuta	VIDEHA_354_IPA	VIDEHA_354_Braille	VIDEHA_354_KAITHI

नागरी	**तिरहुता**	**आइपीए**	**ब्रेल**	**कैथी**	**रंजना**	**नेवाड़ी**	**खरोष्ठी**	**ब्राह्मी**
355	Tirhu	IPA	Brail	KAI	Ran	Newa	Kharo	Brahmi

नागरी	**तिरहुता**	**कैथी**	**रंजना**	**प्रचलित**	**ब्राह्मी**	**IPA**	**ब्रेल**	**खरोष्ठी**	**उर्दू**	**तिब्बती**	**तिब्बती-उमे**
356	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume
357	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	खरोष्ठी	उर्दू	Tib	Ume

नागरी	**तिरहुता**	**कैथी**	**रंजना**	**प्रचलित**	**ब्राह्मी**	**IPA**	**ब्रेल**	**तिब्बती**	**तिब्बती-उमे**

358	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume
359	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume
360	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रेल	Tib	Ume

नागरी	**तिरहुता**	**कैथी**	**नेवाड़ी**	**आइ.पी.ए.**	**ब्रेल**
361	**Tirhuta**	**Kaithi**	**Newari**	**IPA**	**Braille**
362	**Tirhuta**	**Kaithi**	**Newari**	**IPA**	**Braille**
363	**Tirhuta**	**Kaithi**	**Newari**	**IPA**	**Braille**
364	**Tirhuta**	**Kaithi**	**Newari**	**IPA**	**Braille**

....

३

विदेहक विशेषांक

१)हाइकू विशेषांक

Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12

२)गजल विशेषांक

Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21

३)विहनि कथा विशेषांक

videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67

४)बाल साहित्य विशेषांक

videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70

५)नाटक विशेषांक

videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72

६) समीक्षा विशेषांक

videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74

७) नारी विशेषांक

videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77

८) अनुवाद विशेषांक (गद्य-पद्य भारती)

videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97

९) बाल गजल विशेषांक

videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111

१०) भक्ति गजल विशेषांक

videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126

११) गजल आलोचना-समालोचना-समीक्षा विशेषांक

videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142

१२) काशीकांत मिश्र मधुप विशेषांक

Videha 01 01 2015

१३) अरविन्द ठाकुर विशेषांक

Videha 01 11 2015

१४) जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

Videha 01 12 2015

१५) विदेह सम्मान विशेषा क

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

साक्षात्कार/ समारोह

साक्षात्कार	videha_15_12_2011	videha_15_01_2012	videha_01_02_2012	videha_01_03_2012

videha_01_09_2012	videha_15_01_2013	videha_01_03_2013	Videha_15_04_2016	Videha_01_07_2016

१६) मैथिली सी.डी./ अल्बम गीत संगीत विशेषांक

Videha_01_01_2017

१७) मैथिली वेब पत्रकारिता विशेषांक

VIDEHA 313

१८) मैथिली बीहनि कथा विशेषांक-२

VIDEHA 317

१९) रामलोचन ठाकुर विशेषांक

VIDEHA 319

२०) रामलोचन ठाकुर श्रद्धांजलि विशेषांक

VIDEHA 320

२१) राजनन्दन लाल दास विशेषांक

VIDEHA 333

२२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille

२३) केदार नाथ चौधरी विशेषांक

VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI

२४)

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' विशेषांक

Videha_357	Videha_357_Tirhuta

२५)

शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

Videha_358	Videha_358_Tirhuta

....

४

लेखकक आमंत्रित रचना आ ओइपर आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज

१.कामिनीक पांच टा कविता आ ओइपर मधुकान्त झाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

२.जगदानन्द झा "मनु"क "माटिक बासन"पर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_353

३.मुन्नी कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोल" आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

४.कपिलेश्वर राउतक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_356

५.उमेश मण्डलक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_357

६.राम विलास साहुक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_358

७.नित नवल सुभाष चन्द्र यादव- सुभाष चन्द्र यादवक समस्त साहित्य आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

८.राजदेव मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer

९.आचार्य रामदेव मण्डलक ५ टा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_360

१०.नन्द विलास रायक चारिटा कथा आ एकटा एकांकी आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_361

११.जगदीश प्रसाद मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_362

१२.दुर्गानन्द मण्डलक पाँचटा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_363

१३.नारायण यादवक पाँचटा कथा आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_364

....

५

"पाठक हमर पोथी किए पढ़थि"- लेखक द्वारा अप्पन पोथी/ रचनाक समीक्षा सीरीज

१. आशीष अनचिन्हार ०१ अगस्त २०२१

२. गजेन्द्र ठाकुर ०१ सितम्बर २०२२

....

६

एडिटर्स चोइस सीरीज

एडिटर्स चोइस सीरीज-१

विदेहमे बलात्कारपर मैथिलीमे पहिल कविता प्रकाशित भेल छल। ई दिसम्बर २०१२ क दिल्लीक निर्भया बलात्कार काण्डक बादक समय छल। ओना ई अनूदित रचना छल, तेलुगुमे पसुपुलेटी गीताक कविताक हिन्दी अनुवाद केने छलीह आर. शांता सुन्दरी आ हिन्दीसँ मैथिली अनुवाद केने छलाह विनीत उत्पल। हमर जानकारीमे ऐसँ बेशी सिहराबैबला कविता ऐ विषयपर कोनो भाषामे नै रचल गेल अछि। कताक सालक बादो ई समस्या ओहने अछि। ई कविता सभकेँ पढ़बाक चाही, खास कऽ सभ बेटीक बापकेँ, सभ बहिनक भाएकेँ आ सभ पत्नीक पतिकेँ। आ विचारबाक चाही जे हम सभ अपना बच्चा सभ लेल केहन समाज बनेने छी।

एडिटर्स चोइस सीरीज-१ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-२

विदेहमे ब्रेस्ट कैसरक समस्यापर विदेह मे मीना झा केर एकटा लघु कथा प्रकाशित भेल। ई मैथिलीक पहिल कथा छल जे ब्रेस्ट कैसर पर लिखल गेल। हिन्दीमे सेहो ताधरि ऐ विषयपर कथा नै लिखल गेल छल, कारण ऐ कथाक ई-प्रकाशित भेलाक १-२ सालक बाद हिन्दीमे दू गोटेमे घोंघाउज भऽ रहल छल कि पहिल हम आकि हम, मुदा दुनूक तिथि मैथिलीक कथाक परवर्ती छल। बादमे ई विदेह लघु कथामे सेहो संकलित भेल।

एडिटर्स चोइस सीरीज-२ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-३

विदेहमे जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिलक किछु बाल कविता प्रकाशित भेल। बादमे हुनकर ३ टा बाल कविता विदेह शिशु उत्सवमे संकलित भेल जइमे २ टा कविता बेबी चाइल्डपर छल। पढ़ू ई तीनू कविता, बादक दुनू बेबी चाइल्डपर लिखल कविता पढ़बे टा करू से आग्रह।

एडिटर्स चोइस सीरीज-३ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-४

विदेहमे जगदानन्द झा "मनु"क एकटा दीर्घ बाल कथा कहि लिअ बा उपन्यास प्रकाशित भेल, नाम छल चोनहा। बादमे ई रचना विदेह शिशु उत्सवमे संकलित भेल, ई रचना बाल मनोविज्ञानपर आधारित मैथिलीक पहिल रचना छी, मैथिली बाल साहित्य कोना लिखी तकर ट्रेनिंग कोर्समे ऐ उपन्यासकेँ राखल जेबाक चाही। कोना मॊडर्न उपन्यास आगाँ बढ़ै छै, स्टेप बाइ स्टेप आ सेहो बाल उपन्यास। पढ़बे टा करू से आग्रह।

एडिटर्स चोइस सीरीज-४ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-५

एडिटर्स चोइस ५ मे मैथिलीक "उसने कहा था" माने कुमार पवनक दीर्घकथा "पइठ" (साभार अंतिका) । हिन्दीक पाठक, जे "उसने कहा था" पढ़ने हेता, कैँ बुझल छन्हि जे कोना अहि कथाकेँ रचि चन्द्रधर शर्मा "गुलेरी" अमर भऽ गेलाह। हम चर्चा कऽ रहल छी, कुमार पवनक "पइठ" दीर्घकथाक। एकरा पढ़लाक बाद अहाँकेँ एकटा विचित्र, सुखद आ मोन हौल करैबला अनुभव भेटत, जे सेक्सपीरिअन ट्रेजेडी सँ मिलितो लागत आ फराको। मुदा ऐ रचनाकेँ पढ़लाक बाद तामस, घृणा सभपर नियंत्रणकेँ आ सामाजिक/ पारिवारिक दायित्वकेँ सेहो अहाँ आर गंभीरतासँ लेबै, से धरि पक्का अछि। मुदा एकर एकटा शर्त अछि जे एकरा समै निकालि कऽ एक्के उखड़ाहामे पढ़ि जाइ।

एडिटर्स चोइस सीरीज-५ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-६

जगदीश प्रसाद मण्डलक लघुकथा "बिसाँढ़": १९४२-४३ क अकालमे बंगालमे १५ लाख लोक मुइला, मुदा अमर्त्य सेन लिखैत छथि जे हुनकर कोनो सर-सम्बन्धी ऐ अकालमे नै मरलन्हि। मिथिलोमे अकाल आएल १९६७ ई. मे आ इन्दिरा गाँधी जखन ऐ क्षेत्र अएली तँ हुनका देखाओल गेल जे कोना मुसहर जातिक लोक बिसाँढ़ खा कऽ ऐ अकालकेँ जीति लेलन्हि। मैथिलीमे लेखनक एकभगाह स्थिति विदेहक आगमनसँ पहिने छल। मैथिलीक लेखक लोकनि सेहो अमर्त्य सेन जेकाँ ओहि महाविभीषिकासँ प्रभावित नै छला आ तेँ बिसाँढ़पर कथा नै लिखि सकला। जगदीश प्रसाद मण्डल ऐपर कथा लिखलन्हि जे प्रकाशित भेल चेतना समितिक पत्रिकामे, मुदा कार्यकारी सम्पादक द्वारा वर्तनी परिवर्तनक कारण ओ मैथिलीमे नै वरण् अवहट्ठमे लिखल बुझा पड़ल, आ ओतेक प्रभावी नै भऽ सकल कारण विषय रहै खाँटी आ वर्तनी कृत्रिम। से एकर पुनः

ई-प्रकाशन अपन असली रूपमे भेल विदेहमे आ ई संकलित भेल "गामक जिनगी" लघुकथा संग्रहमे। ऐ पोथीपर जगदीश प्रसाद मण्डलकेँ टैगोर लिटरेचर अवार्ड भेटलनि। जगदीश प्रसाद मण्डलक लेखनी मैथिली कथाधाराकेँ एकभगाह हेबासँ बचा लेलक, आ मैथिलीक समानान्तर इतिहासमे मैथिली साहित्यकेँ दू कालखण्डमे बाँटि कऽ पढ़ए जाए लागल- जगदीश प्रसाद मण्डलसँ पूर्व आ जगदीश प्रसाद मण्डल आगमनक बाद। तँ प्रस्तुत अछि लघुकथा बिसाँढ़- अपन सुच्चा स्वरूपमे।

एडिटर्स चोइस सीरीज-६ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-७

मैथिलीक पहिल आ एकमात्र दलित आत्मकथा: सन्दीप कुमार साफी। सन्दीप कुमार साफीक दलित आत्मकथा जे अहाँकेँ अपन लघु आकाराक अछैत हिलोड़ि देत आ अहाँक ई स्थिति कऽ देत जे समानान्तर मैथिली साहित्य कतबो पढ़ू अहाँकेँ अछौं नै हएत। ई आत्मकथा विदेहमे ई-प्रकाशित भेलाक बाद लेखकक पोथी "बैशाखमे दलानपर"मे संकलित भेल आ ई मैथिलीक अखन धरिक एकमात्र दलित आत्मकथा थिक। तँ प्रस्तुत अछि मैथिलीक पहिल दलित आत्मकथा: सन्दीप कुमार साफीक कलमसँ।

एडिटर्स चोइस सीरीज-७ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-८

नेना भुटकाकेँ रातिमे सुनेबा लेल किछु लोककथा (विदेह पेटारसँ)।

एडिटर्स चोइस सीरीज-८ (डाउनलोड लिंक)

एडिटर्स चोइस सीरीज-९

मैथिली गजलपर परिचर्चा (विदेह पेटारसँ)।

एडिटर्स चोइस सीरीज-९ (डाउनलोड लिंक)

....

विदेह सम्मान: **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क **मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि,** से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू **BMAF-001**

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

४.२.मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search Books powered by Google

Search above & below within more than 350 old issues of Videha eJournal
विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम् www.videha.co.in

https://books.google.com/

Videha Archive of Maithili Books विदेह मैथिली पोथीक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below

....
तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)
Tirhuta Offline Keyboard download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)
....
बौद्ध चर्यापद
चर्यापद
महाकवि डाक
डाकवचन
ज्योतिरीश्वर ठाकुर
मैथिली धूर्तसमागम
विद्यापति
व्याडीभक्ति तरङ्गिणी
गोरक्षविजयम्
शंकरदेव
पारिजातहरण
रामविजय
दैत्यारि ठाकुर
श्यामंत हरण यात्रा (अंकिया नाट)
लक्ष्मीदेव
कुमारहरण नाट शत स्कंध रावण वध (अंकिया नाट)
जगत्प्रकाशमल्ल
प्रभावतीहरण नाटक
सिद्ध नरसिंहमल्ल
गीतावली सिद्धि
जगत्ज्योतिर्रमल्ल
हरगौरी विवाह नाटक कुञ्जविहार नाटक
हर्षनाथ झा
माधवानन्द नाटक
उषाहरण
हर्षनाथ काव्यग्रन्थावली (संकलन अमरनाथ झा १८९७-१९५५)
रत्नपाणि
उषाहरण नाटक
श्रीकांत
श्रीकृष्ण जन्म रहस्य
नन्दीपति
कृष्णकेलिमाला
गीतमाला
कान्हा रामदास
गौरीस्वयंवर
लाल
गौरीस्वयंवर नाटक
उमापति
पारिजात हरण
भानुनाथ
प्रभावती हरण
देवानन्द
उषाहरण
रमापति

रुक्मणी परिचय
उपाध्याय रामदास
आनन्द विजयाभिदान नाटिका
शिवदत्त
गौरीपरिणय सीतास्वयंवर दुर्गाविजय
पारिजात नाटक
....
कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेंहथमे भेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन
कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा
सखुआवाली (नारी विमर्श केन्द्रित) भपटियाहीमे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन
सखुआवाली
मुंशी रघुनन्दन दास (१८६०-१९४५) (सौजन्य- राधाकृष्णन् दास)
सुभद्रा हरण
रासबिहारी लाल दास (१८७२-१९४०) (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
सुमति
हरिनन्दन दास (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
सुदामा चरित
पं रामजी चौधरी (१८७८-१९५२) (सौजन्य- श्री श्रीमोहन चौधरी)
विविध भजनावली
धनुषधारी दास (१८९५-१९६५) (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)
मैथिली में बिहारी
....
डॉ. रामभरोस कापड़ि "भ्रमर" (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)
महिषासुर मुर्दावाद एवं अन्य नाटक (१९९७)
लोक नाट्य: जट जटिन (२००७) (शोध)
हुगली ऊपर बहैत गंगा आ आन कथा (कथा संग्रह) (२००८)
भ्रमर मैथिली दीर्घ कविता (हिन्दी अनुवाद-अब बस नहीं) (२००९)
मैथिली लोक संस्कृति (नेपाली भाषामे) (२००९)
भैया अएलै अपन सोराज (नाटक संग्रह) (२०१०)
घरमुहाँ (उपन्यास) (२०१२)- ई बुक वर्जन
घरमुँहा (उपन्यास) (२०१२)- प्रिंट वर्जन
अनहरियाक चान (गजल संग्रह) (२०१३)
चीन जे हम देखल (यात्रा संस्मरण) (२०१४)
सूली पर इजोत एवं अन्य नाटक (२०१५)
सीमाके आर-पार (यात्रा संस्मरण) (२०१६)
युद्धभूमिक एसगर योद्धा (कविता संग्रह) (२०१७)
एंटीवायरस (कथा संग्रह) (२०१९)
कोरोनाक संत्रासमे ओझरायल जिनगी (लकडाउन डायरी) (२०२०)
मिथिलाक लोकजीवन लोकसन्दर्भ (२०२२)
सोन्हगर गन्धक अन्वेषी डा. प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन'
मैथिली लोक संस्कृति संगोष्ठी
स्मारिका (२०१०)
आंगन अंक-४ (२०१२)
गामघर-३०-०८-२०१८

गामघर-०४-१०-२०१८
गामघर-१६-०५-२०१९
गामघर-२७-०६-२०१९
आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३)
रामभरोस कापड़ि "भ्रमर"क किछु नाटक
मुन्नाजी द्वारा साक्षात्कार पृ. ३२१-३२८
देसिल बयनाक बहन्ने रामलोचन ठाकुर प्रसंग पृ. ३४७-३५७
हमर ज्ञान-पिपाशाक स्रोत: शरदिन्दु चौधरी पृ. ३१-३४
जट जटिन पृ. ५६८-७०५
भैया, अएलै अपन सोराज पृ. ५६८-७०५
आलेख कथा-फ्लैशबैक पृ. ८४-८८
आलेख पृ. पृ. ११७-१२५
आलेख पृ. १२७६-१२९०
आलेख पृ. ९७-९८
रायपुर यात्रा प्रसंग पृ. १५०-१५४
सलहेस परिचर्चा रिपोर्ट पृ. ४१-४५
रिपोर्ट पृ. २३१-२४३
रिपोर्ट पृ. ४४५
रिपोर्ट पृ ५६८-६०५
रिपोर्ट पृ. ५८३-५८५
गंगा प्रसादक स्वायत्तता आ हुगलीपर बहैत गंगा पृ. २२३-२२६
गीत पृ. १४४९-१४५०
गजल गीत पृ. २११
अन्हारक विरुद्ध आ आजाद गजल पृ. ६१९-६२१)
बृषेश चन्द्र लाल (सौजन्य- बृषेश चन्द्र लाल)
आन्दोलन (कविता संग्रह)
ढोलक (बाल कविता संग्रह)
सुम्निमा (अनूदित उपन्यास)
मोदिआइन (बी.पी.कोइरालाक कथा)
माल्हो (कथा संग्रह)
गोलबा (कथा संग्रह)
परमेश्वर कापड़ि (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)
धूआ-धजा
अंक ७
अंक १४
अंक १५
अंक १६
अंक १८
अंक १० जून २०१२
अंक २४ जून २०१२
२५ जुलाइ २०१२
०५ अगस्त २०१२
२३ फरबरी २०१६
आसिन २०७३
सुजीत कुमार झा (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)
रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज)

चिड़ै (लघुकथा-संग्रह)
जिद्दी (लघुकथा संग्रह)
कोइली घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह)
गन्ध (लघु कथा संग्रह)
खजुरीबाली (लघु कथा संग्रह)
बुलबुल (कथा संग्रह)
दूधमती- (नेपाली आ मैथिलीमे)
अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक 35 अंक 36 अंक 37 अंक 38 अंक 39 अंक 40 अंक 41
विन्देश्वर ठाकुर
नेपालक नोर मरुभूमिमे
विनीत ठाकुर (सौजन्य- विनीत ठाकुर)
बाँकी अछि हम्मर दूधक कर्ज
संतोष मिश्र (सौजन्य- संतोष मिश्र)
पोसपुत (लघुकथा-संग्रह)
उदास मोन (लघुकथा-संग्रह)
एना-किए (कविता-संग्रह)
अएना (संपादन- कविता-संग्रह)
कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
भगता बेङक देश-भ्रमण
...
डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया बेबी कुमारी
भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)
अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
शिशु गीत खेल
इलारानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)
अरुन्धती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
मिथिलाक विदुषी महिला
कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)
गोसाउनिक गीत
नशामुक्ति हित गाबी गीत
निनियाँ
यायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)
मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)
सुखल मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)
सुखल मन तरसल आँखि (कविता)
अंततः (कविता संग्रह)
चुक्का (बाल कथा संग्रह)
नीता झा (सौजन्य- नीता झा)
बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)
शेफालिका वर्मा (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)
यायावरी (यात्रावृत्तान्त)
यायावरी (हिन्दी अनुवाद- कल्पना झा)
अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)
एकटा अकास (लघुकथा संग्रह)

भावांजलि (गद्य गीत)
किस्त-किस्त जीवन (आत्म कथा)
आखर-आखर प्रीत
नागफांस (उपन्यास)
Naagphans (In English)
विभा रानी
विभा रानीक दूटा नाटक (भाग रौ आ बलचन्दा)
पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)
अनुभूति (लघुकथा संग्रह)
सुशीला झा (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीला झा)
छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद
डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)
मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली
डॉ. कामिनी कामायनी
विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)
प्रीति ठाकुर
गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)
विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)
रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
सभ खाइत अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
रङ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
पोथी १३: १...२...३... (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बाजाक अबाज (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
नीतू कुमारी
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
पिसी संग हम
हमर बाल-वाड़ी
आर्या कॉकपिट मे
दीपा करमाकर- सही संतुलन मे
जंगल मे अहाँक स्वागत अछि
व्हेल छथि आकाश मे
भैया के मुस्कान के चोरौलक
बीज संचयक
अचंभित करय "फिबोनाची"
शौचालयक खिस्सा
लाल बरसाती
गुल्लीक जादुई पेटी

समीराक विकठ भोजन
विवाह मे जाई छी
प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
हमर माँछ! नै हमर माँछ!
रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी
सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
बण्टी आ बबली
नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
हमर सभसँ नीक संगी
स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
गप्पू बुते नाचल नै होइ छै
तूलिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
हमरा ओ चाही!
मधूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
ओंघाइत भीमा
लक्ष्मी ठाकुर
जानवर सभ संगे भेँट-घाँट
पूनम मण्डल
सुतै कालक खिस्सा
....
राधाकृष्ण चौधरी (सौजन्य- प्रभात कुमार चौधरी/ IGNCA)
मिथिलाक इतिहास
A Survey of Maithili Literature
The Political and Cultural Heritage of Mithila
Mithila in the Age of Vidyapati
सुभाष चन्द्र यादव (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)
राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ (नित नवल राजकमल)
बनैत बिगड़ैत (लघुकथा संग्रह)
गुलो
रमता जोगी
मडर
भोट
गुलो: कला आ भाषा (सम्पादक तारानन्द वियोगी आ केदार कानन)
नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (लेखक गजेन्द्र ठाकुर)
नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)
अशोक (सौजन्य- अशोक आ शिवशंकर श्रीनिवास)
चक्रव्यूह (कविता संग्रह) (१९८६)
त्रिकोण (कथा संग्रह) (१९८६)
ओहि रातिक भोर (कथा संग्रह) (१९९१)
मातबर (कथा संग्रह) (२००१)
संवाद (साक्षात्कार संग्रह) (२००७)
आँखिमे बसल (यात्रा कथा) (२०१३)
बात-विचार (आलोचना) (२०१५)
डैडीगाम (कथा संग्रह) (२०१७)
अशोक-सेलेक्शन्स (विविध)

अशोक-नव कविता
नीक दिनक बाइस्कोप (व्यंग्य संग्रह) (२०१८)
मुन्ना जी द्वारा साक्षात्कार (पृ. ३८२-३८५)
बनैत कम बिगड़ैत बेसी (पृ. २०२३-२०३१)
सम्पादक राजनन्दन लाल दास आ कर्णामृत (पृ. ११९-१२२)
रामलोचन ठाकुरक कविता पढ़ैत (पृ. ३२७-३४१)
केदार नाथ चौधरीक उपन्यास (पृ. १०१-१०६)
शरदिन्दुजी (पृ. ७०-७३)
सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)
शेखर रचित गजल ओ गीत
शरदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)
जँ हम जनितहुँ (२००२)
बड़ अजगुत देखल (२००५)
गोबरगणेश (२०११)
करिया कक्काक कोरामिन (२०१६)
बात-बातपर बात खण्ड-१ (२०१९)
मर्मान्तक-शब्दानुभूति (बात-बातपर बात खण्ड-२) (२०२०)
हमर अभाग: हुनक नहि दोष (बात-बातपर बात-३) (२०२१)
साक्षात् (बात-बातपर बात-४) (२०२१)
विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक
काशीकान्त मिश्र मधुप
विदेह काशीकांत मिश्र मधुप विशेषांक
राजनन्दन लाल दास
विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक
प्रेमलता मिश्र प्रेम
विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक
रवीन्द्र नाथ ठाकुर
विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक
कलानन्द भट्ट (सौजन्य- केदार कानन)
कान्ह पर लहास हमर मैथिली गजल संग्रह
अनुलग्नक-कोसी कॉलोनी सँ किशन कुटीर धरि
मायानन्द मिश्र (सौजन्य- केदार कानन)
अवांतर (गजल-गीतल)
केदार कानन (सौजन्य केदार कानन/ CIIL)
सृजन केर दीप पर्व- सं
किशुन समग्र-१ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)
किशुन समग्र-२ (सम्पादक केदार कानन आ रमण कुमार सिंह)
महेन्द्र (CIIL)
जुआयल कनकनी
बाबा बैद्यनाथ (सौजन्य- बाबा बैद्यनाथ)
पहरा इमानपर (गजल संग्रह)
अरविन्द ठाकुर (सौजन्य- अरविन्द ठाकुर/ CIIL)
परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह)
अन्हारक विरोध मे (लघु कथा संग्रह)
बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)
सृजन केर दीप पर्व- सं

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक
नरेन्द्र झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)
विकास ओ अर्थतंत्र
राजेश्वर झा (मैथिली साहित्य संस्थान आर्काइव)
मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास
सुरेन्द्र झा सुमन (आर्काइव डॉट कॉम)
दत्त-वती (मूल)
गोविंद झा ((IGNCA Site आर्काइव)
Maithili-English Dictionary
रामदेव झा (सौजन्य- शंकरदेव झा)
सव्यसाची (अभिनन्दन ग्रन्थ)
मैथिली शब्द संचय
दत्त-वतीक वस्तु कौशल
डॉ शैलेन्द्र मोहन झा (आर्काइव डॉट कॉम/ CIIL)
परिचय निचय
मैथिली गद्य संग्रह- सं
रमानाथ झा (CIIL Site **आर्काइव)**
प्रबन्ध संग्रह
रमानाथ मिश्र "मिहिर" (आर्काइव डॉट कॉम)
मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश
आनन्द मिश्र (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण
श्यामानन्द झा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
मैथिली गीत चन्द्रिका
मैथिली संदेश (विभिन्न कविक कविता-सम्पादित)
भवप्रीतानन्द ओझा (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
पदावली
गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली
रूपनारायण झा "राकेश" (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
मनमोहन लड्डू
भोला लाल दास (आर्काइव डॉट कॉम)
मैथिली सुबोध व्याकरण
खड्ग वल्लभ दास 'स्वजन' (सौजन्य- हेमन्त दास "हिम")
सीता-शील
डॉ. मदनेश्वर मिश्र (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)
एक छलीह महारानी
यात्री (नागार्जुन) (सौजन्य- मिथिला सांस्कृतिक परिषद)
बलचनमा
कालीकान्त झा "बूच"
कलानिधि- कविता-संग्रह
उपेन्द्रनाथ झा "व्यास" (सौजन्य- मयंक झा)
रूबाइयात-ए-ओमर खैयाम (मैथिली पद्यानुवाद)
प्रतीक (कविता संग्रह)
संन्यासी (काव्य)
रमेश नारायण (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)

पाथरक नाव (लघुकथा संग्रह)
गोपालजी झा "गोपेश" (सौजन्य- गोपालजी झा "गोपेश")
गुम्म भेल ठाढ़ छी
विजय नाथ झा (सौजन्य- विजय नाथ झा)
अहींक लेल (गीत-गजल संग्रह)
नगेन्द्र कुमर (सौजन्य- प्रसन्न कुमार झा)
ससरफानी
प्रबोध नारायण सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
अन्हेर नगरी (अनुवाद)
चयनिका (सम्पादन)
वैजयन्ती (कविता)
हाथीक दाँत
टटका गप (सम्पादित कथा संकलन)
प्रेमक रोग (नाटक)
अमरनाथ (सौजन्य- अमरनाथ)
क्षणिका- विहनि कथा संग्रह
प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन'
पंचदेवोपासक भूमि मिथिला पृ. १००१-१०८०
डॉ. गंगेश गुंजन (सौजन्य- गंगेश गुंजन)
राधा (१-३०) पृ. १३७३-१५८०
प्रथम-चौबटिया-नाटक *(बुधिबधिया)*
नाटक आइ भोर
कथा-संग्रह उचितवक्ता
गीत-गजल दुखक दुपहरिया
कमलधर दास (सौजन्य- कमलधर दास)
मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्रवर, मूल आ वैवाहिक सम्बन्ध
कीर्तिनारायण मिश्र (सौजन्य- कीर्तिनारायण मिश्र)
ध्वस्त होइत शान्ति स्तूप
सीमान्त
आदमीकेँ जोहैत
अपन एकान्त मे
लल्लन प्रसाद ठाकुर (सौजन्य- कुसुम ठाकुर)
लौंगिया मिरचाइ
कुसुम ठाकुर
प्रत्यावर्तन (आत्मकथा)(पृ. ४५९-५७२)
राजनाथ मिश्र
Mithila_Painting-Modern Art-Photos
प्रेमशंकर सिंह
मैथिली भाषा साहित्य:बीसम शताब्दी (आलोचना)
डॉ. रमण झा (सौजन्य- रमण झा)
मैथिली काव्यमे अलङ्कार
अलङ्कार-भास्कर
मैथिली काव्यमे ज्योतिष
भिन्न-अभिन्न
डॉ. रमानन्द झा 'रमण' (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण"/ CIIL Site **आर्काइव)**
हिआओल

सगर राति दीप जरय
राजू आ टाकाक गाछ (अनुवाद)
अखियासल
केदार नाथ चौधरी (सौजन्य- केदार नाथ चौधरी)
चमेलीरानी
माहुर
करार
अबारा नहितन
अयना
हीना
विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक
योगेन्द्र पाठक "वियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक "वियोगी")
विज्ञानक बतकही
विज्ञानक बतकही भाग-२
नरक विजय (सम्पूर्ण)
नरक विजय (संशोधित)
हमर गाम (बाल उपन्यास)
पिरामिडक देशमे
अकटा मिसिया (कथा संग्रह)
रोबोट (अनूदित साइंस-फिक्शन नाटक)
किछु तीत मधुर (यात्रा वृत्तांत)
सुशील (सौजन्य- सुशील)
घराड़ी (उपन्यास) (१९७३)
गामबाली (उपन्यास) (१९८२)
भामती (नाटक) (पहिल मंचन १९९१, प्रकाशन २०१३)
अस्मिता (लघुकथा संग्रह) (२०१६)
कामेश्वर झा 'कमल' (सौजन्य- नबोनारायण मिश्र)
कमल-ताल (गीत संग्रह)
रामलोचन ठाकुर (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)
आँखि मुनने आँखि खोलने (संस्मरण)
स्मृतिक धोखरल रंग (संस्मरण)
अपूर्वा (कविता संग्रह)
इतिहासहन्ता (कविता संग्रह)
देशक नाम छलै सोन चिड़ैया (कविता संग्रह)
लाख प्रश्न अनुत्तरित (कविता संग्रह)
प्रतिध्वनि (विदेशी भाषाक कविताक मैथिली रूपान्तरण)
पद्मानदीक माझी (अनूदित उपन्यास)
मैथिली लोककथा
आजुक कविता (सम्पादित कविता संग्रह)
बेताल कथा (हास्य-व्यंग)
देसिल बयना (अख़बार)
विदेह रामलोचन ठाकुर विशेषांक
डॉ. देवशंकर नवीन (सौजन्य- देवशंकर नवीन)
आधुनिक साहित्यक परिदृश्य
डॉ बचेश्वर झा
निवन्ध-निकुञ्ज

कीर्तिनाथ झा (सौजन्य- कीर्तिनाथ झा)
कुरल: मैथिली भावानुवाद
जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल")
आँखिमे चित्र हो मैथिली केर (आत्मकथा- जारी)
धारक ओइ पार (दीर्घ कविता)
गीत गंगा (गीत संग्रह)
गजल गंगा (गजल संग्रह)
तोरा अंगना मे (गीत संग्रह)
तोरा अंगना मे (गीत संग्रह)- मूल
विदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक
राज किशोर मिश्र
चाननि (कविता संग्रह)
सप्तपर्ण (कविता संग्रह)
रबीन्द्र नारायण मिश्र (सौजन्य- रबीन्द्र नारायण मिश्र)
भोरसँ साँझ धरि (आत्म कथा)
प्रसंगवश (निवंध)
स्वर्ग एतहि अछि (यात्रा प्रसंग)
फसाद (कथा संग्रह)
नमस्तस्यै (उपन्यास)
विविध प्रसंग (निवंध)
महराज (उपन्यास)
लजकोटर (उपन्यास)
सीमाक ओहि पार (उपन्यास)
समाधान (निवंध संग्रह)
मातृभूमि (उपन्यास)
स्वप्नलोक (उपन्यास)
शंखनाद (उपन्यास)
इएह थिक जीवन (संस्मरण)
ढहैत देबाल (उपन्यास)
पाथेय (संस्मरण)
हम आबि रहल छी (उपन्यास)
प्रलयक परात (उपन्यास)
बीति गेल समय (उपन्यास)
प्रतिबिम्ब (उपन्यास)
बदलि रहल अछि सभ किछु (उपन्यास)
राष्ट्र मंदिर (उपन्यास)
संयोग (कथा संग्रह)
नाचि रहल छलि वसुधा (उपन्यास)
नन्द कुमार मिश्र 'नन्द' (सौजन्य- नन्द कुमार मिश्र 'नन्द')
गामघर (कथा संग्रह)
सुजाता (उपन्यास)
महारानी कैकेयी (प्रवचनात्मक निबन्ध)
गुदरीक लाल (उपन्यास)
अनठिया कुकुर (उपन्यास)
आडम्बर (कथा संग्रह)
दिल्लीक पार्क (शब्द चित्र)

सुकन्या (उपन्यास)
स्वर्ण कमल (बाल उपन्यास)
काव्य सरिता (मैथिली काव्य संग्रह)
परिवार (संस्मरणात्मक उपन्यास)
याचक के नञि (मैथिली शब्द-चित्र)
तारानन्द वियोगी (सौजन्य- तारानन्द वियोगी)
प्रलय रहस्य
सत्यानन्द पाठक (सौजन्य- सत्यानन्द पाठक)
हमर गाम
डॉ. उदय नारायण सिंह "नचिकेता" (सौजन्य- नचिकेता)
नो एण्ट्री : मा प्रविश
आन्दोलन
एक छल राजा
जनक आ' अन्यान्य एकांकी
नाटक क लेल
नायक क नाम जीवन
प्रत्यावर्त्तन
रामलीला
प्रियंवदा (एकांकी)
मैथिली कविता-त्रैमासिक (अप्रैल १९६९)
मैथिली कविता-त्रैमासिक (जुलाइ १९६९)
रवि भूषण पाठक
रिहर्सल (नाटक)
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)
विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)
डॉ. कैलाश कुमार मिश्र
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)
कुमार मनोज कश्यप
विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)
डॉ. शम्भु कुमार सिंह
(तुकाराम रामा शेटक कोंकणी उपन्यासक मैथिली अनुवाद डॉ शम्भु कुमार सिंह द्वारा) पाखलो
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)
डॉ. अरुण कुमार सिंह
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)
कुमार पवन (सौजन्य- अंतिका)
पइठ (मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ कथा)
डायरीक खाली पन्ना
केशव भारद्वाज
अजगुत अफ्रीका (अफ्रीका डायरी) पृ. २१४-४६६
किछु पढ़ल आ किछु सुनल- ईदी अमीन पृ. ४८८-५४८
खेलौना पृ. ४६७-४८७
पैबन्द पृ. ५४९-७९८
किछु कथा ५०-४६३
गोपाल झा 'अभिषेक' (सौजन्य- गोपाल झा 'अभिषेक')
आउ स्वप्न साझी करी (कविता संग्रह)

आमोद कुमार झा (सौजन्य- आमोद कुमार झा)
बिम्बक पथार (कविता संग्रह)
आशीष अनचिन्हार
संदर्भ सहित (गजल-आलोचना)
कुमारि इच्छा (गजल संग्रह)
जंघाजोड़ी (गजल संग्रह)
अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कताक संग्रह)
मैथिली गजलक व्याकरण ओ इतिहास
मैथिली वेब पत्रकारिताक इतिहास (अनुलग्नक: अंतिका आलेख:अंतर्जाल आ मैथिली: गजेन्द्र ठाकुर)
मैथिली गजलक रेडी रेकोनर
शब्द-अर्थ-शक्ति
मुन्नाजी
मोकाम दिस (बीहनि कथा संग्रह)
प्रतीक (विहनि कथा संग्रह)
माँझ आंगनमे कतिआएल छी (मैथिली गजल संग्रह)
हम पुछैत छी (साक्षात्कार)
तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य)
खुरलुच्ची (मैथिली बाल कविता- बाल साहित्य)
घाह (हाइकू-टंका संग्रह)
सन्दीप कुमार साफी
बैशाखमे दलानपर
ओम प्रकाश झा
कियो बूझि नै सकल हमरा (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह)
अमित मिश्र
नव अंशु (गजल-हजल, रुबाइ संकलन)
चन्दन कुमार झा
मोनक बात (गजल, हजल,बाल गजल, रुबाइ आ कताक संकलन)
डॉ. अनमोल झा
समय साक्षी थिक (विहनि कथा संग्रह)
ई जे समय अछि (विहनि कथा संग्रह)
बिनय भूषण (सौजन्य- आशीष अनचिन्हार)
उजरा परवाक खोज (कविता संग्रह)
आनन्द कुमार झा
टाकाक मोल (नाटक)
कलह (नाटक)
बदलैत समाज (नाटक)
धधाइत नवकी कनियाँक लहास (नाटक)
हठात् परिवर्तन (नाटक)
मुक्ति यात्रा (नाटक)
शिव कुमार झा "टिल्लू"
क्षणप्रभा-कविता-संग्रह
अंशु-समालोचना
देवांशु वत्स
नताशा -मैथिली बाल चित्रश्रृंखला (कौमिक्स)
डॉ. विनीत उत्पल
हम पुछैत छी (कविता संग्रह)

रेहन पर रग्घू - काशीनाथ सि हक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद
मन्त्रद्रष्टाऋष्यश्रृङ्ग- लेखक हरिशंकरश्रीवास्तव "शलभ" (हिन्दीसं मैथिली अनुवाद विनीत उत्पल द्वारा)
मोहनदास- उदय प्रकाशक हिन्दी उपन्यासक विनीत उत्पल द्वारा मैथिली अनुवाद
मोहनदास (मैथिली-देवनागरी) मोहनदास (मैथिली-मिथिलाक्षर) मोहनदास (मैथिली-ब्रेल)
जगदानन्द झा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द झा "मनु")
नढ़िया भुकैए हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह)
तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह)
चोनहा- (बाल उपन्यास)
व्यथा- (कविता-गीत संग्रह)
राजदेव मण्डल
अम्बरा-कविता-संग्रह
हमर टोल (उपन्यास)
बसुंधरा(कविता संग्रह)
जाल (पटकथा)
लाज (एकांकी)
जल भंवर (उपन्यास)
त्रिवेणीक रंग (विहनि आ लघु कथा संग्रह)
पंचैती (लघु पटकथा)
वापसी
Rajdeo Mandal- Maithili Writer by Gajendra Thakur
दुर्गानन्द मण्डल
संचयिका
कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह)
चक्षु
राम विलास साहु
अंकुर- लघुकथा संग्रह
रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता/ टनका संग्रह)
कर्म बिनु जग सुन्ना (दोसर कविता/ टनका संग्रह)
स्कूलक खिचड़ी (विहनि/ लघु कथा संग्रह)
दूधबेचनी (लघु कथा संग्रह)
मनक मैल
नारायण यादव (सौजन्य- उमेश मण्डल)
खाली घर
रामदेव प्रसाद मण्डल "झारूदार"
हमरा बिनु जगत सूना छै
गीतांजलि झारू
कपिलेश्वर राउत
उलहन (विहनि - लघु कथा संग्रह)
नंद विलास राय
सखारी-पेटारी(लघुकथा संग्रह)
मदन अमर (दोसर लघु कथा संग्रह)
मरजादक भोज (तेसर लघुकथा संग्रह)
भरदुतिया
छठिक डाला
हमर चारूधाम
ललन कुमार कामत (सौजन्य- उमेश मण्डल)

किछु विहनि आ लघुकथा
उमेश पासवान
वर्णित रस
बेचन ठाकुर
बेटीक अपमान आ छीनरदेवी (नाटक)
बाप भेल पित्ती आ अधिकार (नाटक)
बिसवासघात (नाटक)
ऊँच-नीच (नाटक)
भोँट (नाटक)
डॉ. उमेश मण्डल
जगदीश प्रसाद मण्डलक काव्य संसार (अनुसन्धान विश्लेषण)
अभ्यन्तर (संकलन-सम्पादन)
हेन्डबुक सँ फेसबुक धरि (संकलन-सम्पादन)
जेतए ने जाए कवि ओतए जाए अनुभवी (संकलन-सम्पादन)
निर्विकल्प (संकलन-सम्पादन)
समस्या सँ समाधान धरि (संकलन-सम्पादन)
निश्तुकी- कविता संग्रह
मिथिलाक संस्कार गीत, विध-व्यवहार गीत आ गीतनाद (संकलन)
मिथिलाक वनस्पति स्लाइड शो मिथिलाक जीव-जन्तु स्लाइड शो मिथिलाक जिनगी स्लाइड शो
Mithila_Painting-Modern Art-Photos
सगर राति दीप जरय- इतिहास
सगर राति दीप जरय- आरती कुमारी फाइल
दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)-(छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)
हिन्दुस्तानी मुसलमान और हिन्दुस्तानियत - मूल हिन्दी लेख- गीतेश शर्मा, मैथिली अनुवाद- उमेश मण्डल
उमेश मण्डल द्वारा मैथिली लेखकक रचना संसारसँ बीछल विचारक पाम्फलेटक पोथी
जगदीश प्रसाद मण्डल राजदेव मण्डल डॊ. शिव कुमार प्रसाद रामदेव प्रसाद मण्डल "झारूदार" राम विलास साहु नन्दविलास राय कपिलेश्वर राउत प्रीतम कुमार निषाद
मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत (सौजन्य: उमेश मंडल)
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43
....
जगदीश प्रसाद मण्डल
गामक जिनगी (लघुकथा संग्रह)
मिथिलाक बेटी (नाटक)
मौलाइल गाछक फूल (उपन्यास)
जिनगीक जीत (उपन्यास)
उत्थान-पतन (उपन्यास)
जीबन-मरन (उपन्यास)
जीवन-संघर्ष (उपन्यास)
तरेगन (बाल प्रेरक विहनि कथा संग्रह)
पंचवटी (एकांकी-संचयन)
अर्द्धांगिनी..सरोजनी.. सुभद्रा.. भाइक सिनेह इत्यादि (लघुकथा संग्रह)
कम्प्रोमाइज (नाटक)
झमेलिया बिआह (नाटक)
इन्द्रधनुषी अकास (पद्य संग्रह)
शंभुदास (तीनटा दीर्घ कथा मइटुग्गर, शंभुदास आ फाँसी)

गीतांजलि (गीत संग्रह)
राति-दिन (कविता संग्रह)
सतभैंया पोखरि (लघु कथा संग्रह)
तीन जेठ एगारहम माघ (गीत संग्रह)
बजन्ता-बुझन्ता (विहनि कथा संग्रह)
रत्नाकर डकैत (नाटक)
बड़की बहिन (उपन्यास)
भकमोड़ (लघुकथा संग्रह)
उलबा चाउर (लघुकथा संग्रह)
सरिता (कविता संग्रह)
सुखाएल पोखरिक जाइठ (गीत संग्रह)
नै धाड़ैए (बाल उपन्यास)
स्वयंवर (नाटक)
पतझाड़ (लघु कथा संग्रह)
फलहार (लघु कथा संग्रह)
गामक शकल सूरत (लघु कथा संग्रह)
लजबिजी (लघु कथा संग्रह)
बटेसर काका (लघु कथा संग्रह)
आमक गाछी
अप्पन गाम
दिवालीक दीप
पंचदेव सीरीज
पंचदेव-१ पंचदेव-२ पंचदेव-३ पंचदेव-४ पंचदेव-५ पंचदेव-६ पंचदेव-७ पंचदेव-८ पंचदेव-९ पंचदेव-१० पंचदेव-२० पंचदेव-३० पंचदेव-४० पंचदेव-५० पंचदेव-६० पंचदेव-७० पंचदेव-८० पंचदेव-९० पंचदेव-१००
दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)
जगदीश प्रसाद मण्डल जीक ६५ टा पोथीक नव संस्करण विदेहक २३३ (Videha_01_09_2017) सँ २५० (Videha_15_05_2018) धरिक अंकमे धारावाहिक प्रकाशन नीचाँक लिंकपर पढ़ू:-

VIDEHA_233	VIDEHA_234	VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238
VIDEHA_239	VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249	VIDEHA_250

पंगु (उपन्यास)- साहित्य अकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सँ सम्मानित पोथी
पंगु (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)
डॉ. शशिधर कुमर
उड़ि ने सकी पर चिड़ै छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)
खिस्सा अण्टार्कटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)
बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)
बाल कविता (पृ. १००४-११७३)
सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)
सचित्र बाल कविता (पृ. १४६८-१८५०)

....
गजेन्द्र ठाकुर
तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता
तेलुगु कथा आ ओड़िया, तेलुगु, गुजराती, भोजपुरी आ कश्मीरी कविता (मिथिलाक्षर)
मैथिली समीक्षाशास्त्र
मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)
मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)
मैथिली प्रतियोगिता
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग-१
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना भाग दू (कुरुक्षेत्रम अन्तर्मनक-२)
प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना (भाग-२, कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक खण्ड-८) (संक्षिप्त)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (मिथिलाक्षर)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (कैथी)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (नेवाड़ी)
नित नवल दिनेश कुमार मिश्र (IPA)
दूषण पञ्जी- The Black Book
दूषण पञ्जी- The Black Book (मिथिलाक्षर)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (बीहनि, लघु आ दीर्घ कथा संग्रह)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (मिथिलाक्षर)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (कैथी)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (नेवाड़ी)
पर्वत ऊपर भमरा जे सूतल (IPA)
The_Science_of_Words
Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with Supplement I & II)
नित नवल सुभाष चन्द्र यादव
नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)
जगदीश प्रसाद मण्डल- एकटा बायोग्राफी
गंगा ब्रिज (नाटक)
उल्कामुख (नाटक)
संकर्षण (नाटक)
धांगि बाट बनेबाक दाम अगूबार पेने छँ (रुबाइ, कता आ गजल संग्रह)
सहस्रजित् (पद्य संग्रह)
सहस्राब्दीक चौपड़पर (पद्य संग्रह)
त्वञ्चाहञ्च आ असञ्जाति मन (दूटा गीत प्रबन्ध)
सहस्रबाढ़नि (उपन्यास)
सहस्रबाढ़नि_ब्रेल-मैथिली (मैथिलीक पहिल ब्रेल पोथी)
सहस्रशीर्षा (उपन्यास)
गल्प-गुच्छ (विहनि आ लघु कथा संग्रह)
शब्दशास्त्रम् (लघुकथा संग्रह)
बाल मण्डली/ किशोर जगत (बाल नाटक, लघुकथा, कविता आदि)
कुरुक्षेत्रम् अन्तर्मनक
देवनागरी वर्सन तिरहुता वर्सन ब्रेल वर्सन
Learn Mithilakshar Script
Learn Braille through Mithilakshar Script
Learn International Phonetic Script through Mithilakshar Script

Learn Kaithi
Learn Newari
Learn Calligraphic Newari (Ranjana)
Learn Urdu Script
Learn Tibetan Script
Learn Japanese Script for Haiku
Learn Brahmi
Learn Kharoshthi
मिथिला रत्न/ मिथिला चित्रकला/ मिथिलाक पाबनि तिहार (कथा) आ मिथिलाक संगीत
जलोदीप (बाल-नाटक संग्रह)
अक्षरमुष्टिका (बाल-लघुकथा संग्रह)
बाङक बङौरा (बाल-पद्य संग्रह)
नाराशंसी (गीत-प्रबन्ध)
मचण्ड (नाटक)
बाल साहित्य (मूल)- गजेन्द्र ठाकुर
भऽ जाएब छू *(मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल क्लाइमेट-फिक्शन प्ले- Maithili's first climate-fiction play originally published in 2012)*
कमलाक भगता
तरहरिमे परीलोक
बेसी छुट्टी कम इसकूल
बड़द करैए दाउन ने यौ
बाल गजल
फिनिश लाइन
अनूदित साहित्य (आन भाषासँ)- गजेन्द्र ठाकुर
विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)
बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर
मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका
शेष ४० टा बाल चित्र-पोथी नीचाँक लिंकपर:-

सुनू	घर सभ	एकटा नीक दिन	चलू हम तँ ठीक छी ने!	की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?
टोस्ट	बड़ीटा! कनि येटा!	एतऽ हम सभ र है छी	भारतोल्लक राजकुमारी	भारतोल्लक राजकुमारी (बिनु शब्दक)
वुयो	कच-कच कचाक	चुन्नू-मुन्नूक नहेनाइ	नेना जे बैलूनसँ डे राइत छल	अद्भुत फिबोनाची अंक-शृंखला
हारू	अखन नै, अ खन नै!	जन्मदिनक उ त्सव भोज	मोट राजा पातर-दुब्बड़ कुकुड़	बचिया जे अपन हँसी नै रो कि सकैत छलि
अंग्रेजी	हम सूंघि स कै छी	छोट लाल-टुहटुह डोरी	करू नीक, भोगू नीक	ई सभटा बिलाड़िक दोख अ छि!
चोभा आ म!	हमर टोलक बाट	जखन इकडू स्कूल गेल	माछी फेर आउ टा टा!	अमाचीक जुलुम मशीन स भ
टिंग टोंग	पाउ-म्याऊ-वाह	कुकुड़क एकटा दिन	हमरा नीक लगैए	रीताक नव-स्कूलमे पहिल दिन
कनी हँसि	लाल	भूत-प्रेतक	आउ पएर गानी	कतऽ अछि ई अंक ५?

यौ ने!	बरसाती	नाट्यशाला		

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक
https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)
https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)
NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili Optional- गजेन्द्र ठाकुर
मैथिली समीक्षाशास्त्र
मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)
मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)
मैथिली प्रतियोगिता
[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अवहट्ट, मैथिली)]
(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)
(ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददास सिलेबसमे छथि आ रसमय कवि चतुर चतुरभुज विद्यापति कालीन कवि छथि। एतय समीक्षा श्रृंखलाक प्रारम्भ करबासँ पूर्व चारू गोटेक शब्दावली नव शब्दक पर्याय संग देल जा रहल अछि। नव आ पुरान शब्दावलीक ज्ञानसँ ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददासक प्रश्नोत्तरमे धार आओत, संगहि शब्दकोष बढ़लासँ खाँटी मैथिलीमे प्रश्नोत्तर लिखबामे धाख आस्ते-आस्ते खतम होयत, लेखनीमे प्रवाह आयत आ सुच्चा भावक अभिव्यक्ति भय सकत।)
(बद्रीनाथ झा शब्दावली आ मिथिलाक कृषि-मत्स्य शब्दावली)
(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोरिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- विद्यापति)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- बानगी)
(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोक गाथा नृत्य नाटक संगीत)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- यात्री)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली रामायण)
(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली उपन्यास)
(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- शब्द विचार)
(तिरहुता लिपिक उद्भव ओ विकास)
अनुलग्नक-१-२-३ अनुलग्नक- ४-५
(मैथिली आ दोसर पुबरिया भाषाक बीचमे सम्बन्ध (बांग्ला, असमिया आ ओड़िया) [यू.पी.एस.सी. सिलेबस, पत्र-१, भाग-"ए", क्रम-५])
[मैथिली आ हिन्दी/ बांग्ला/ भोजपुरी/ मगही/ संथाली- बिहार लोक सेवा आयोग (बी.पी.एस.सी.) केर सिविल सेवा परीक्षाक मैथिली (ऐच्छिक) विषय लेल]
NTA_UGC_NET_Maithili_01- गजेन्द्र ठाकुर
NTA_UGC_NET_Maithili_02- गजेन्द्र ठाकुर
Test Series-1- गजेन्द्र ठाकुर
Test Series-2- गजेन्द्र ठाकुर
GS (Pre)
Topic 1 - गजेन्द्र ठाकुर
गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ www.videha.co.in *विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन*	
देवनागरी	**मिथिलाक्षर**
विदेह:सदेह १	विदेह: सदेह १ तिरहुता
विदेह:सदेह २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ तिरहुता
विदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ तिरहुता
विदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ तिरहुता
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]- संस्करण-२	विदेह: सदेह ५ संस्करण-२ तिरहुता
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६]	विदेह: सदेह ६ तिरहुता
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७]	विदेह: सदेह ७ तिरहुता
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८]	विदेह: सदेह ८ तिरहुता
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]	विदेह: सदेह ९ तिरहुता
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०]	विदेह: सदेह १० तिरहुता
विदेह:सदेह ११	विदेह: सदेह ११ तिरहुता
विदेह:सदेह १२	विदेह: सदेह १२ तिरहुता
विदेह:सदेह १३	विदेह: सदेह १३ तिरहुता
विदेह:सदेह १४	विदेह: सदेह १४ तिरहुता
विदेह:सदेह १५	विदेह: सदेह १५ तिरहुता
विदेह:सदेह १६	विदेह: सदेह १६ तिरहुता
विदेह:सदेह १७	विदेह: सदेह १७ तिरहुता
विदेह:सदेह १८	विदेह: सदेह १८ तिरहुता
विदेह:सदेह १९	विदेह: सदेह १९ तिरहुता
विदेह:सदेह २०	विदेह: सदेह २० तिरहुता
विदेह:सदेह २१	विदेह: सदेह २१ तिरहुता
विदेह:सदेह २२	विदेह: सदेह २२ तिरहुता
विदेह:सदेह २३	विदेह: सदेह २३ तिरहुता
विदेह:सदेह २४	विदेह: सदेह २४ तिरहुता
विदेह:सदेह २५	विदेह: सदेह २५ तिरहुता
विदेह-सदेह २६-३६ www.videha.co.in *विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- थीम आधारित मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ मूल आ अनूदित गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन*	
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अरुण कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २६ तिरहुता

विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २७ तिरहुता
विदेह:सदेह २८ (अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २८ तिरहुता
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ. कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २९ तिरहुता
विदेह:सदेह ३० (स्कूल-कॉलेजक विद्यार्थी लेल- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३० तिरहुता
विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३१ तिरहुता
विदेह:सदेह ३२ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३२ तिरहुता
विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३३ तिरहुता
विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३४ तिरहुता
विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३५ तिरहुता
विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

....

यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

....

Videha-Sadeha
भाषापाक -विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम
विदेह पुरान अंकक आर्काइव
Videha 1-50
Videha 51-100
Videha 101-149
Videha 150-250
Videha 251-Onwards
Audio Archive Folder
Mithila_Painting-Modern Art-Photos
Videha Old Issues Folder
Videha Classical Sites Folder
पंजी (११००० मूल मिथिलाक्षर ताड़पत्र १७ टा पी.डी.एफ. फाइलमे)
दूषण पंजी
मोदानन्द झा शाखा पञ्जी

मंडार- मरड़े कश्यप-प्राचीन
प्राचीन पंजी (लेमीनेट कएल)
उतेढ़ पंजी
पनिचोभे बीरपुर
दरभंगा राज आदेश उतेढ आदि
छोटी झा पुस्तक निर्देशिका
पत्र पंजी
मूलग्राम पंजी
मूलग्राम परगना हिसाबे पंजी
मूल पंजी-२
मूल पंजी-३
मूल पंजी-४
मूल पंजी-५
मूल पंजी-६
मूल पंजी-७
....
गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार (सम्पादन)
मैथिलीक प्रतिनिधि गजल
मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान बिंदु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)
....
गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा (सम्पादन)
जीनोम मैपिंग (४५० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिलाक पञ्जी प्रबन्ध
जीनियोलोजिकल मैपिंग (४५० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिलाक पञ्जी प्रबन्ध -भाग-२
MAITHILI-ENGLISH DICTIONARIES
Maithili-English Dictionary Vol.I
Maithili-English Dictionary Vol.II
ENGLISH-MAITHILI DICTIONARIES
Videha English Maithili Dictionary
English-Maithili Computer Dictionary
....
दिनेश कुमार मिश्र (सौजन्य दिनेश कुमार मिश्र)
बन्दिनी महानन्दा
बागमती की सद्गति!
दुइ पाटन के बीच में.. (कोसी नदी की कहानी)
न घाट न घर
बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी
भुतही नदी और तकनीकी झाड़-फूंक
The Kamla River and People On Collision Course
Bhutahi Balan- Story of a ghost river and engineering witchcraft
Refugees of the Kosi Embankments
....
पत्रिका-जर्नल-स्मारिका

मैथिली कविता-त्रैमासिक (सौजन्य- नचिकेता)
मैथिली कविता-त्रैमासिक (अप्रैल १९६९)
मैथिली कविता-त्रैमासिक (जुलाइ १९६९)

कौशिकी (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)
कौशिकी (१९७१-७२)
देसिल बयना (अख़बार) (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)
देसिल बयना (अख़बार)
Society Today (सौजन्य- सुमित आनन्द)
अंक ११
अंतिका (सौजन्य- गौरीनाथ)
जुलाइ-सितम्बर २००८ (हरिमोहन झा विशेषांक) अक्टूबर २०१०सँ मार्च २०११ अक्टूबर २०११ सँ मार्च २०१२
मिथिलांगन (सौजन्य मुकेश दत्त)
अप्रैल-सितम्बर २०२२
मैलोरंग (सौजन्य- प्रकाश झा)
अंक२-३
धूआ-धजा (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)
अंक ७ अंक १४ अंक १५ अंक १६ अंक १८ अंक १० जून २०१२ अंक २४ जून २०१२ 23February2016 २५ जुलाइ २०१२ ०५ अगस्त २०१२ आसिन २०७३
स्मारिका (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)
स्मारिका (२०१०)
आंगन (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)
आंगन अंक-४ (२०१२)
गामघर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि "भ्रमर")
गामघर-३०-०८-२०१८
गामघर-०४-१०-२०१८
गामघर-१६-०५-२०१९
गामघर-२७-०६-२०१९
आँजुर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)
आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३)
दूधमती- (नेपाली आ मैथिलीमे) (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)
अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक 35 अंक 36 अंक 37 अंक 38 अंक 39 अंक 40 अंक 41
घर-बाहर (सौजन्य- चेतना समिति)
अप्रैल-जून २०११
रचना (सौजन्य- सुभाष चन्द्र यादव)
दिसम्बर "०५ मार्च "०६राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ
पल्लव (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
पल्लव- १ गजल अंक
पूर्वोत्तर मैथिल (सौजन्य- प्रेमकान्त चौधरी)
अप्रैल-जून 2010 जुलाइ-सितम्बर 2010 जनवरी सँ मार्च 2011 अप्रैल-जून २०११ जुलाइ-सितम्बर २०११
लालदास भावांजलि स्मारिका २०२२ (सौजन्य डॉ संजीव शमा)

....
किछु मैथिली पोथी डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)
Sahitya Akademi
प्रकाशन
डिजिटल-पोथी
CIIL
अखियासल (रमानन्द झा रमण)

जुआयल कनकनी- महेन्द्र
प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस)
सृजन केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर
मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा
Archive.Org (विजयदेव झा)
Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive
IGNCA
Maithili English Dictionary
विज्ञान रत्नाकर
मिथिला दर्शन
तीरभुक्ति
OLE Nepal's e-Pustakalaya
पोथीक लिंक
IGNCA-ASI (search keyword Mithila)
History of Navya-Nyaya in Mithila
Studies in Jainism and Buddism in Mithila
Mithila in the Age of Vidyapati
Cultural Heritage of Mithila
Mithila under the Karnatas
Temple Survey Project ASI- English आ Hindi
मैथिली साहित्य संस्थान
दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)
Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)
Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)
Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)
ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली
अरिपन फाउण्डेशन
Pratham Books Maithili Storyweaver
मैथिली ऑडियो बुक्स
Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books
पोथी डॉट कॉम
I Love Mithila (पोथी डाउनलोड लिंक)
online maithili journal
owner I Love Mithila
प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल
मिथिला चैप्टर
खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल
जानकी एफ.एम समाचार
आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल
....
JNU
मैथिली
मैथिली लेक्सिकन
....
Videha e-Learning YouTube Channel
....

विदेह सम्मान: **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू *BMAF-001*

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

४.३.मैथिली वीडियोक संकलन Maithili Videos

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

"Videha" Ist Maithili Fortnightly ejournal Archive of Videos 'विदेह' प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव मैथिली वीडियोक संकलन (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) वीडियो देखबाक लेल सबधित लिककें क्लिक करू। For viewing videos click the respective links.

....

मिथिलाक सभ जाति आ धर्मक संस्कार, लोकगीत आ व्यवहार गीत (सौजन्य: उमेश मंडल)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43

....

गुवाहाटी विद्यापति पर्व २०१०

पहिल भाग दोसर भाग तेसर भाग चारिम भाग पाँचम भाग

गुवाहाटी अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलन आ विद्यापति पर्व २०११

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46

....

चौबटिया (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

चौबटिया

सौभाग्य मिथिला

ललका पाग भाग-१

ललका पाग भाग-२

....

मिनाप-१

बुधियार छौड़ा आ राक्षस

मिनाप-२

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

....

प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

मिथिला चैप्टर

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)
https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

जानकी एफ.एम समाचार

ममता गाबय गीत (सौजन्य- श्री केदारनाथ चौधरी)

गीत

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

I Love Mithila

online maithili journal

owner I Love Mithila

....

बृखेश चन्द्र लाल, जनकपुरक सौजन्यसँ

झिझिया

ढोल-पिपही

पवनकान्त झा (काश्यप कमल), भटसिमरि, मधुबनीक सौजन्यसँ

रसनचौकी

....

विद्यापति गीत

तूलिका

गीत-गोविन्ददास (गायन दीक्षा भारती)

गोविन्ददास-१

गोविन्ददास-२

गोविन्ददास-३

गोविन्ददास-४

गोविन्ददास-५

गोविन्ददास-६

....

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा भारती)

बहरे मुतकारिब

गजल-२

गजल-३

गजल-४

....

७१म सगर राति दीप जरए (०२ अक्टूबर २०१०), गाम बेरमा , जिला मधुबनी (संयोजक- जगदीश प्रसाद मंडल)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५ भाग-६

82 म सगर राति दीप जरए, स्थान- गजेन्द्र ठाकुर जीक निज आवास, गाम- मेंहथ, जिला- मधुबनी। दिनांक- 31 मई 2014 (शनि दिन), समए- संध्या छह बजेसँ। गोष्ठीक नाओं- कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा सगर राति दीप जरए। आयोजनक खेप- ८२ म आयोजन, संयोजक- गजेन्द्र ठाकुर। विशेषता- बाल साहित्यपर केन्द्रित।
....

मैलोरंग-१ (सौजन्य- प्रकाश झा)

नचिकेताक एक छल राजा - भाग-1

नचिकेताक एक छल राजा - भाग- 2

काठक लोक- महेन्द्र मलंगिया भाग-1

काठक लोक- महेन्द्र मलंगिया भाग-2
मैलोरंग-२
कोसी सेमीनार 12 सितम्बर 2008 भाग-१
कोसी सेमीनार 12 सितम्बर 2008 भाग-२
....

मिथिलांगन

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

यू ट्यूब लिंक

विदेह मैथिली साहित्य/ नाट्य/ कविता/ परिचर्चा उत्सव

विदेह समानान्तर साहित्य अकादेमी सम्मान समारोह

जनकपुर- विद्यापति पर्व

जितेन्द्र झा, जनकपुर

रामभद्र

सामा चकेवा 1

सामा चकेवा 2

मैथिली कवि सम्मेलन (मिथिला कल्चरल ऑर्गेनाइजेशन, यू.के.)

रिपब्लिक डे 2009 (भारत)

सगर राति दीप जरए, कबिलपुर, जून २०१०

भाग-१ भाग-२

कृष्ण कुमार कश्यपसँ गजेन्द्र ठाकुर द्वारा लेल साक्षात्कार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७

प्रबोध सम्मान: राजमोहन झा

(स्लाइडरकेँ बीचमे ल' जाउ, अदहाक बाद राजमोहन झासँ विनीत उत्पलक साक्षात्कार छन्हि।)

साहित्य अकादमी पुरस्कार: मन्त्रेश्वर झा

मिथिलाक खोज

1.गौरीशकर

भाग-१ भाग-२

2. बाइसी-बसैटी

वर्षकृत्य

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

समन्वय २-४ नवम्बर २०१२ इण्डिया हैबीटेट सेन्टर भारतीय भाषा महोत्सव

Samanvay 2-4 November 2012 IHC Indian Languages' Festival. Venue: India Habitat Centre, Lodhi Road, New Delhi -- 110 003.

3rd November 2012 Maithili- Love's Own Language/ Brahminism in Maithili/ Pre-Jyotirishwar Non-Brahmin Vidyapati

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

भाग-११ भाग-१२

2nd November 2012 Ugna Re- By Shovna Narayan (Pre-Jyotirishwar Non Brahmin Vidyapati's Life Episode)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८

७५म सगर राति दीप जरए मे मुन्नाजीक पहिल विहनि कथा पोस्टर प्रदर्शनी

मिथिलाक मूडन- (रसनचौकीक स्वरक संग)

हृदयनारायण झा

भाग-१ भाग-२ भाग-३

रंजन चौधरी आ हनी मिश्र (तबला)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

ललित रंग आ हनी मिश्र (तबला)

भाग-१ भाग-२ भाग-३

दीक्षा भारती

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

सुषमा

बटगमनी

नन्द कुमार मिश्रक गजल पाठ

नन्द कुमार मिश्र जीक कविता पाठ

भाग-१ भाग-२

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, नई दिल्ली

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, नई दिल्ली सेमीनार 29 मार्च 2009

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

मैथिली- भोजपुरी अकादमी, द्वारका, नई दिल्ली सेमीनार

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६

....

विदेह सम्मान: **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू **BMAF-001**

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

४.४.मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्य Maithili Children Literature

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search Books powered by Google

Search above & below within more than 350 old issues of Videha eJournal विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम् www.videha.co.in

https://books.google.com/

Videha Archive of Maithili Children Literature विदेह मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्यक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below

....

विदेह मैथिली शिशु उत्सव

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेंहथमे भेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन

कथा बौद्ध सिद्ध मेहथपा

नेना भुटकाकेँ रातिमे सुनेबा लेल किछु लोककथा

भोला लाल दास (आर्काइव डॉट कॉम)

मैथिली सुबोध व्याकरण

डॉ. रमानन्द झा 'रमण' (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

राजू आ टाकाक गाछ (अनुवाद)

योगेन्द्र पाठक "वियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक "वियोगी")

विज्ञानक बतकही

विज्ञानक बतकही भाग-२

नरक विजय (सम्पूर्ण)

नरक विजय (संशोधित)

हमर गाम (बाल उपन्यास)

पिरामिडक देशमे

रोबोट (अनूदित साइंस-फिक्शन नाटक)

रामलोचन ठाकुर (सौजन्य- रामलोचन ठाकुर)

मैथिली लोककथा

कीर्तिनाथ झा (सौजन्य- कीर्तिनाथ झा)

कुरल: मैथिली भावानुवाद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल")

बाल कविता

मुन्नाजी

तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य)

खुरलुच्ची (मैथिली बाल कविता- बाल साहित्य)

देवांशु वत्स

नताशा -मैथिली बाल चित्रशृंखला (कौमिक्स)

जगदानन्द झा "मनु" (सौजन्य- जगदानन्द झा "मनु")

चोनहा (बाल उपन्यास)

जगदीश प्रसाद मण्डल

तरेगन (बाल प्रेरक विहनि कथा संग्रह)

नै धाड़ैए (बाल उपन्यास)

नन्द कुमार मिश्र 'नन्द' (सौजन्य- नन्द कुमार मिश्र 'नन्द')

स्वर्ण कमल (बाल उपन्यास)

बृषेश चन्द्र लाल (सौजन्य- बृषेश चन्द्र लाल)

ढोलक (बाल कविता संग्रह)

सुजीत कुमार झा (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)

कोइली घूरि आउ (बाल लघु-विहनि कथा संग्रह)

डॉ. शशिधर कुमर
उड़ि ने सकी पर चिड़ै छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)
खिस्सा अण्टार्कटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)
बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)
बाल कविता (पृ. १००४-११७३)
सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)
सचित्र बाल कविता (पृ. १४६८-१८५१)
डॉ शशिधर कुमर आ सुप्रिया बेबी कुमारी
भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)
कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद रूपा धीरू आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
भगता बेङक देश-भ्रमण
अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
शिशु गीत खेल
कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)
नशामुक्ति हित गाबी गीत
निनियाँ
मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)
चुक्का (बाल कथा संग्रह)
प्रीति ठाकुर
गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)
विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)
रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
सभ खाइत अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
रङ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
पोथी १३: १...२...३... (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बाजाक अबाज (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
नीतू कुमारी
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
नीता झा (सौजन्य- नीता झा)
बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)
किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
पिसी संग हम
हमर बाल-वाड़ी
आर्या कॉकपिट मे
दीपा करमाकर- सही संतुलन मे
जंगल मे अहाँक स्वागत अछि
व्हेल छथि आकाश मे

गजेन्द्र ठाकुर
बाल साहित्य (मूल)- गजेन्द्र ठाकुर
बाल मण्डली/ किशोर जगत (बाल नाटक, लघुकथा, कविता आदि)
Learn Mithilakshar Script
जलोदीप (बाल-नाटक संग्रह)
अक्षरमुष्टिका (बाल-लघुकथा संग्रह)
बाङक बङौरा (बाल-पद्य संग्रह)
भऽ जाएब छू *(मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिल क्लाइमेट-फिक्शन प्ले- Maithili's first climate-fiction play originally published in 2012)*
कमलाक भगता
तरहरिमे परीलोक
बेसी छुट्टी कम इसकूल
बड़द करैए दाउन ने यौ
बाल गजल
फिनिश लाइन
बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर
मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका
सुनू

घर सभ

एकटा नीक दिन

चलू हम तँ ठीक छी ने!

की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?

टोस्ट

बड़ीटा! कनियेटा!

एतऽ हम सभ रहै छी

भारतोल्लक राजकुमारी

भारतोल्लक राजकुमारी (बिनु शब्दक)

वुयो

कच-कच कचाक

चुन्नू-मुन्नूक नहेनाइ

नेना जे बैलूनसँ डेराइत छल

लाल बरसाती

भूत-प्रेतक नाट्यशाला

आउ पएर गानी

कतऽ अछि ई अंक ५?

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक
https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)
https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)
गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]

विदेह: सदेह ९ तिरहुता

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा (सम्पादन)
English-Maithili Computer Dictionary
डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)
मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली
गोविंद झा ((IGNCA Site आर्काइव)
Maithili-English Dictionary
रामदेव झा (सौजन्य- शंकरदेव झा)
मैथिली शब्द संचय
....
किछु मैथिली पोथी डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)
Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

विज्ञान रत्नाकर

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक लिंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English आ Hindi

मैथिली साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books

पोथी डॉट कॉम

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

....

विदेह सम्मान*:* **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू *BMAF-001*

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

४.५.विदेह स्त्री कोना

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search Books powered by Google

Search above & below within more than 350 old issues of Videha eJournal विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम् www.videha.co.in

https://books.google.com/

(पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। All the books are available for pdf download at the respective links below.

....

सखुआवाली (नारी विमर्श केन्द्रित) भपटियाहीमे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पठित कथा सभक संकलन
सखुआवाली
अणिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
शिशु गीत खेल
इलारानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)
प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)
अरुन्धती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")
मिथिलाक विदुषी महिला
कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)
गोसाउनिक गीत
नशामुक्ति हित गाबी गीत
निनियाँ
यायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)
मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)
सुखल मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)
सुखल मन तरसल आँखि (कविता)
अंततः (कविता संग्रह)
चुक्का (बाल कथा संग्रह)
नीता झा (सौजन्य- नीता झा)
बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)
शेफालिका वर्मा (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)
यायावरी (यात्रावृत्तान्त)
यायावरी (हिन्दी अनुवाद- कल्पना झा)
अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)
एकटा अकास (लघुकथा संग्रह)
भावांजलि (गद्य गीत)
किस्त-किस्त जीवन (आत्म कथा)
आखर-आखर प्रीत
नागफांस (उपन्यास)
Naagphans (In English)
विभा रानी
विभा रानीक दूटा नाटक (भाग रौ आ बलचन्दा)
पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)
अनुभूति (लघुकथा संग्रह)
सुशीला झा (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीला झा)
छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद
डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)
मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली
डॉ. कामिनी कामायनी

विदेह:सदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)

प्रीति ठाकुर
गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)
विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)
रेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
ए बी सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
सभ खाइत अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
रङ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
पोथी १३: १...२...३... (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बाजाक अबाज (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
नीतू कुमारी
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)
पिसी संग हम
हमर बाल-वाड़ी
आर्या कॉकपिट मे
दीपा करमाकर- सही संतुलन मे
जंगल मे अहाँक स्वागत अछि
व्हेल छथि आकाश मे
भैया के मुस्कान के चोरौलक
बीज संचयक
अचंभित करय "फिबोनाची"
शौचालयक खिस्सा
लाल बरसाती
गुल्लीक जादुई पेटी
समीराक विकठ भोजन
विवाह मे जाई छी

प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर माँछ! नै हमर माँछ!

रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी

सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

बण्टी आ बबली

नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नाचल नै होइ छै

तूलिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मधूलिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओंघाइत भीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सभ संगे भेँट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै कालक खिस्सा

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद **रूपा धीरू** आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
भगता बेङक देश-भ्रमण
डॉ शशिधर कुमर आ **सुप्रिया बेबी कुमारी**
भूकम्प (पृ. ६३८-६७४)
....
लेखकक आमंत्रित रचना आ ओइपर आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज

१. **कामिनी**क पांच टा कविता आ ओइपर मधुकान्त झाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

३. **मुन्नी कामत**क एकांकी "जिन्दगीक मोल" आ ओइपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

पसुपुलेटी गीता

एडिटर्स चोइस सीरीज-१

मीना झा

एडिटर्स चोइस सीरीज-२

जगदीश चन्द्र ठाकुर (३ टा बाल कविता जइमे **२ टा कविता बेबी चाइल्डपर**)

एडिटर्स चोइस सीरीज-३

....

विद्यापति गीत

तूलिका

गीत-गोविन्ददास (गायन **दीक्षा भारती**)

गोविन्ददास-१

गोविन्ददास-२

गोविन्ददास-३

गोविन्ददास-४

गोविन्ददास-५

गोविन्ददास-६

मैथिली गजल (गजल- गजेन्द्र ठाकुर, गायन **दीक्षा भारती**)

बहरे मुतकारिब

गजल-२

गजल-३

गजल-४

प्यारे मैथिल चैनल- **किरण चौधरी** आ **संगीता आनन्द**- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

४.६.विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण

देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Search Books powered by Google

Search above & below within more than 350 old issues of Videha eJournal
विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम् www.videha.co.in

https://books.google.com/

सूचना

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.

- Robert Louis Stevenson
....

Videha: Maithili Literature Movement

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

१

"विदेहक जीवित साहित्यकार-सम्पादक आ रंगमंचकर्मी- रंगमंच-निर्देशक पर विशेषांक शृंखला"

विदेह अपन ३६९ म (०१ मई २०२३) अंकमे मैथिली लेखक अशोक पर आ ३७० म (१५ मई २०२३) अंकमे मैथिली लेखक राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' पर विशेषांक निकालत। विशेषांक लेल रचनाकार/ कलाकर्मीक

काज, रचना-संपादन, संस्मरण आ अन्य रचनात्मक कार्यपर सभ प्रकारक रचना (संस्मरण, आलोचना, समालोचना, समीक्षा आदि) आमंत्रित अछि। अहाँ अपन रचना ३६९म अंकक विशेषांक लेल २४ अप्रैल २०२३ धरि आ ३७०म अंकक विशेषांक लेल ८ मई २०२३ धरि वर्ड फाइलमे ई-पत्र सङ्केत editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छी।

विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक

विदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक

विदेह रामलोचन ठाकुर विशेषांक

विदेह राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह केदार नाथ चौधरी विशेषांक

विदेह प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषांक

विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

२

"विदेह द्वारा एक बेरमे कोनो एकटा संस्थाक समग्र मूल्यांकन शृंखला"

विदेह अपन ३७१ म (०१ जून २०२३) अंकमे "मिथिला स्टूडेंट यूनियन (एम.एस.यू.)" पर विशेषांक निकालत। मिथिला स्टूडेंट यूनियन (एम.एस.यू.) पर निच्चा लीखल बिंदुपर मैथिलीमे आलेख आमंत्रित अछि।
१) एम.एस.यू. केर गठनक प्रमाणिक इतिहास,
२) एम.एस.यू. आ मिथिला केर नव चेतना,
३) एम.एस.यू. आ विभिन्न जाति केर समन्वय,
४) एम.एस.यू. द्वारा भेल विभिन्न आंदोलन आ तकर लेखा-जोखा एवम् ओकर प्रभाव बा
५) एम.एस.यू. संदर्भित आन कोनो लेख।

३७१म अंकक विशेषांक लेल अहाँ अपन रचना २५ मई २०२३ धरि वर्ड फाइलमे ई-पत्र सङ्केत editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छी।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

३

"विदेह मोनोग्राफ" शृंखला

विदेह अपन जीवित रचनाकार/ कलाकर्मी पर विशेषांक श्रृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' आ (८) शरदिन्दु चौधरी विशेषांक निकालने अछि।
अही सन्दर्भमे आठो साहित्यकार पर "विदेह मोनोग्राफ" श्रृंखला अन्तर्गत "मोनोग्राफ" आमंत्रित कयल जा रहल अछि।
"विदेह मोनोग्राफ" श्रृंखलाक विवरण निम्न प्रकार अछि:
(१) इच्छुक लेखक ऊपरमे कोनो एक रचनाकार पर अपन मोनोग्राफ लिखबाक इच्छा editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकै छथि। मोनोग्राफ लिखबाक अवधि सामान्यः एक मास रहत।
(२) विदेह आठ रचनाकारपर आठ लेखकक नाम मोनोग्राफ लिखबाक लेल चयनित कऽ ओकर सार्वजनिक घोषणा करत।
"विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक निअम:
(१) मोनोग्राफ पूर्ण रूपेँ रचनाकारपर केन्द्रित हुअय। साहित्य अकादेमी, एन.बी.टी. आ किछु व्यक्तिगत रूपेँ लिखल मोनोग्राफ/ बायोग्राफीमे लेखक संस्मरण आ व्यक्तिगत प्रसंग जोड़ि कय रचनाकारक बहन्ने अपन-आत्म-प्रशंसा लिखैत छथि। "विदेह मोनोग्राफ" फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल सन रहत। फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल एहेन एकमात्र टूर्नामेण्ट अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" बा "क्लोजिंग" सेरीमनी नै होइत छै आ तकर कारण छै जे "ओपेनिंग" बा "क्लोजिंग" मे टूर्नामेण्टमे नै खेला रहल लोक मुख्य अतिथि/ अतिथि होइत छथि आ फोकस खिलाड़ी सँ दूर चलि जाइत अछि। फीफा मात्र आ मात्र फुटबाल खिलाड़ीपर केन्द्रित रहैत अछि से ओकर टूर्नामेण्ट "ओपेनिंग सेरीमनी" नै वरन् सोझे "ओपेनिंग मैच" सँ आरम्भ होइत अछि आ ओकर समापन "क्लोजिंग सेरीमनी"सँ नै वरन् "फाइनल मैच आ ट्राफी"सँ खतम होइत अछि आ फोकस मात्र आ मात्र खिलाड़ी रहैत छथि। तहिना "विदेह मोनोग्राफ" मात्र आ मात्र ऐ "सातो रचनाकार"पर केन्द्रित रहत आ कोनो संस्मरण आदि जोड़ि कऽ फोकस रचनाकारसँ अपनापर केन्द्रित करबाक अनुमति नै रहत।
(२) मोनोग्राफ लेल "विदेह पेटार"मे उपलब्ध सामग्रीक सन्दर्भ सहित उपयोग कयल जा सकैए।
(३) विदेहमे ई-प्रकाशित रचना सभक कॉपीराइट लेखक/संग्रहकर्त्ता लोकनिक लगमे रहतन्हि। सम्पादक 'विदेह' ई-पत्रिकामे प्रकाशित रचनाक प्रिंट-वेब आर्काइवक/ आर्काइवक अनुवादक आ मूल आ अनूदित आर्काइवक ई-प्रकाशन/ प्रिंट-प्रकाशनक अधिकार रखैत छथि। ऐ ई-पत्रिकामे कोनो रॉयल्टीक/ पारिश्रमिकक प्रावधान नै छै।
(४) "विदेह मोनोग्राफ"क फॉर्मेट: रचनाकारक परिचय (रचनाकारक जन्म, निवास-स्थान आ कार्यस्थलक भौगोलिक-सांस्कृतिक विवेचना सहित) आ रचनावली (समीक्षा सहित)।

घोषणा: "विदेह मोनोग्राफ" श्रृंखला अन्तर्गत (१) राजनन्दन लाल दास जी पर मोनोग्राफ निर्मला कर्ण, (२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर पर मुन्नी कामत आ (३) केदार नाथ चौधरी पर प्रेम मोहन मिश्र द्वारा लिखल जायत। मैथिली पुत्र प्रदीप पर "विदेह मोनोग्राफ" लिखताह प्रेमशंकर झा "पवन"।
शेष ५ गोटेपर निर्णय शीघ्र कएल जायत।

घोषणा २: ओना तँ मैथिली पुत्र प्रदीप पर विदेह विशेषांक नै निकालने अछि, मुदा हुनकर अवदान केँ देखैत प्रेमशंकर झा "पवन"क हुनका ऊपर "विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक विचार आयल तँ ओकरा स्वीकार कयल गेल।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४ (१)

विदेह द्वारा जे विशेषांक प्रकाशित होइ छै तकर संगे विदेह ओहन लेखक-साहित्यपर अपन धेआन सेहो केंद्रित करत जिनकापर विदेहक विशेषांक कोनो कारणवश नै प्रकाशित भऽ सकल। ऐ नव विचारक मुख्य

बिंदु एना अछि-
१) हम एकटा कोनो लेखक वा कलाकारपर एकाग्र आलोचना करब जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी रहत। ऐ पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे ऐत आ प्रयास रहत जे एकर प्रिंट सेहो आबए जे कि परिस्थितिपर निर्भर करत।
२) ऐ श्रृंखलामे सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "नित नवल सुभाष चंद्र यादव" एवं राजदेव मंडलपर केंद्रित "Rajdeo Mandal- Maithili Writer" प्रकाशित भेल अछि। दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ कैं १११म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल।
३)आगाँक घोषणा लेल http://videha.co.in/investigation.htm देखैत रही।

कमलानन्द झाक पोथी "मैथिली उपन्यास: समय समाज आ सवाल" (२०२१) क शीर्षक भ्रामक अछि। ई हुनकर किछु सवर्ण उपन्यासकारपर किछु सिण्डिकेटेड कथित समीक्षात्मक आलेखक संग्रह अछि, २६३ पन्नाक ई पोथी हार्डबाउण्डमे लाइब्रेरीकैं मात्र बेचल जा सकत, जतऽ ई सड़ि जायत, अमेजनसँ हम ई चारि सय पाँच टाकामे किनलौं मुदा ऐमे पाँचो पाइक सामिग्री नै अछि।

एतऽ एकटा भूल सुधार अछि, एकटा गएर सवर्ण लेखक सुभाष चन्द्र यादवक उपन्यास 'गुलो'कैं बिनु पढ़ने ओ दू पाँति लिखलन्हि आ निपटा देलन्हि, ओ दुनू पाँति हम एतऽ अहाँक मनोरंजनार्थ प्रस्तुत कऽ रहल छी। अहाँ गुलो पढ़नहिये हएब, जँ नै पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि लिअ, कारण तखन बेशी मनोरंजक अनुभव हएत, गुलो सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

"उपन्यासक कमजोरी अछि लेखकक राजनीतिक पूर्वाग्रह। राजनीति विशेषक पक्षधरता रचनाक संग न्याय नहि कऽ पबैत अछि।"

जइ उपन्यासमे राजनीति दूर-दूर धरि नै छै ओतऽ 'राजनैतिक पूर्वाग्रह' आ 'राजनीति विशेषक पक्षधरता'क तँ प्रश्ने नै छै। राजनीतिक पूर्वाग्रह बा पक्षधरताक सोङर धूमकेतु आ यात्री प्रयुक्त केलन्हि। सुभाष चन्द्र यादव जीक 'भोट' जे २०२२मे आयल जे सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवपर ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर, से राजनीतिपर अछि मुदा ओतहुओ सुभाषजीक भगता शैलीकैं राजनीतिक पूर्वाग्रह बा पक्षधरताक सोङरक आवश्यकता नै पड़लै। पढ़ू हमर पोथी 'नित नवल सुभाष चन्द्र यादव' जे उपलब्ध अछि ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

कमलानन्द झाक बिनु पढ़ने सुभाष चन्द्र यादवक विरुद्ध ब्राह्मणवादी जातिगत पूर्वाग्रह एकटा खतराक घण्टी अछि। जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकैं आगाँ बढ़बैले कमलानन्द झा वामपंथक सोङर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बलि चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। ई अपन बायोडाटामे गएर सवर्णसँ छीनि कऽ, समानान्तर धाराक लोकक हककैं मारि कऽ लेल साहित्य अकादेमीक मैथिल अनुवाद असाइनमेण्टक गर्वसँ चर्चा करैत छथि। आ ई असाइनमेण्ट हिनका मेरिटसँ नै जातिगत टाइटिलसँ भेटल छन्हि, अही सभ किरदानीक एवजमे भेटल छन्हि। हिनका सन लोक लेल मैथिली बायोडेटाक एकटा पाँति अछि, समानान्तर धारा लेल जीवन-मरणक प्रश्न।

आब अहाँ पुछब जे तकर प्रतिकार समानान्तर धारा केना केलक, ओ तँ कन्नारोहट नै करैए, तँ तकर उत्तर अछि हमर ३ टा पोथी जे १११म सगर राति दीप जरय मे लोकार्पित भेल ३१ दिसम्बर २०२२ कैं, वएह सगर राति दीप जरय जकरा साहित्य अकादेमी गत दस बर्खसँ गीड़ि लेबाक प्रयास कऽ रहल अछि। अहाँसँ ऐ तीनू पोथीपर टिप्पणी ई-पत्र सङ्केत editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि। पहिल दू पोथी मे राजदेव मण्डल आ सुभाष चन्द्र यादवक साहित्यक समीक्षा अछि जे हमर तेसर पोथी मैथिली समीक्षशास्त्रक सिद्धांतक आधारपर कएल गेल अछि।

तीनू पोथीक लिंक नीचाँ देल गेल अछि।

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with Supplement I & II)

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव

नित नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

मैथिली समीक्षाशास्त्र
मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)
संगमे पढ़ू कमलानन्द झा क ब्राह्मणवादपर प्रहार:
दूषण पञ्जी- The Black Book
दूषण पञ्जी- The Black Book (मिथिलाक्षर)
-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४(२)

नित नवल दिनेश कुमार मिश्र

दिनेश कुमार मिश्रक 'दुइ पाटन के बीच मे' कोसी नदीक ऐतिहासिक आत्मकथा थीक, ओ मिथिलाक आन धार सभक ऐतिहासिक आत्मकथा सेहो लिखने छथि जेना बन्दिनी महानन्दा, बागमती की सद्गति!, दुइ पाटन के बीच में.. (कोसी नदी की कहानी), न घाट न घर, बगावत पर मजबूर मिथिला की कमला नदी, भुतही नदी और तकनीकी झाड़-फूंक, The Kamla River and People On Collision Course, Bhutahi Balan- Story of a ghost river and engineering witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments। साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य पंकज झा पराशर द्वारा हिनकर पोथी सभसँ पैराक पैरा मैथिली अनुवाद कऽ अपना नामे उपन्यास छपबाओल गेल अछि, जकरा छद्म समीक्षक कमलानन्द झा ऐ चोर लेखकक रिसर्च कहै छथि! एतऽ स्पष्ट कऽ दी जे ई चोर लेखक आ छद्म समीक्षक दुनू अलीगढ़ मुस्लिम विद्यालयक हिन्दी विभागमे छथि। ई रिसर्च दिनेश कुमार मिश्रक थीक, जे आइ.आइ.टी. खड़गपुरसँ सिविल इन्जीनियरिङ मे बी. टेक. १९६८मे आ स्ट्रक्चरल इन्जीनियरिङमे एम.टेक. १९७०मे केने छथि, आ ओइ रिसर्च लेल क्वालिफाइड छथि। जखन कोनो विषयमे नामांकन नै होइ छै तखन लोक हारि-थाकि हिन्दीमे नामांकन लइए, नै तँ कमलानन्द झा कैँ बुझऽ मे आबि जइतन्हि जे ई रिसर्च कोनो सिविल इन्जीनियरेक भऽ सकैत अछि, भऽ सकैए बुझलो होइन्ह। हिन्दी मूल आ मैथिलीक स्क्रीनशॉट आँगा संलग्न अछि।

दिनेश कुमार मिश्र मिथिलाक नै छथि मुदा मिथिलाक सभ धारक कथा ओ लिखने छथि, हम सभ हुनका प्रति कृतज्ञ छी आ हुनकर ऋणसँ मिथिलावासी कहियो उऋण नै भऽ सकता, मुदा मूलधाराक पुरस्कार आ पाइ लोलुप लोकसँ कृतघ्नते भेटत से फेर सिद्ध भेल। ऐ लेखककैँ दस बारह बर्ख पहिने सेहो तारानन्द वियोगी उद्धारक भेटल छलखिन्ह जे लिखने रहथिन्ह जे ओ कवितामे प्रभावित भऽ अनायासे अपन रचनामे दोसरक सामिग्री चोरि कऽ लइ छथि, एहने सन। आब ऐ कमलानन्द झा क आश्रय तकलन्हि मुदा दुर्भाग्य! जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकैँ आगाँ बढ़बैले कमलानन्द झा वामपंथक सोङर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बलि चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। सीलिंगसँ बचबा लेल जमीन-जत्थाबला लोक कम्यूनिस्ट बनला आ आब ब्राह्मणवाद बचेबालेल वामपंथक शरण, एहेन लोक सभसँ कम्यूनिज्मकैँ बहुत नुकसान भेल छै।

दिनेश क़ुमार मिश्रक सभटा पोथी आब हुनकर अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे: http://videha.co.in/pothi.htm
एतऽ एकटा गप मोन पाड़ि दी जे जखन बिल गेट्सकेँ पूछल गेलन्हि जे की ओ एक्स बॉक्स भारतमे पाइरेशीक डरसँ देरीसँ आनि रहल छथि? तँ हुनकर उत्तर रहन्हि जे माइक्रोसॉफ्ट पाइरेशीक डरे कोनो उत्पाद देरीसँ नै उतारने अछि। से विदेह पेटारमे हम सभ ऐ तरहक रिस्क रहितो एकरा आर समृद्ध करैत रहब, कारण समानान्तर धारामे सड़ल माँछ द्वारे पोखरिक सभ माँछ नै सड़ैए, एतुक्का मलाह गोट-गोट कऽ सड़ल माँछ निकालैत रहल छथि, निकालैत रहता।

सिण्डीकेटेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार।

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): यह ध्यान देने की बात है कि 1923 से 1946 के बीच कोसी क्षेत्र में मलेरिया से 5,10,000, कालाजार से 2,10,000, हैजे से 60,000 तथा चेचक से 3,000 मौतें (कुल 7,83,000) हुईं।
चोर पंकज झा पराशर (**साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य)** [जलप्रांतर २०१७ (पृ. १०३)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): भारतवर्ष में बिहार में कोसी नदी को बांधने का काम 12वीं शताब्दी में किसी राजा लक्ष्मण द्वितीय ने करवाया था और इस काम के लिए उसने प्रजा से 'बीर' की उपाधि पाई और नदी का तटबन्ध 'बीर बांध' कहलाया। इस तटबन्ध के अवशेष अभी भी सुपौल जिले में भीम नगर से कोई 5 किलोमीटर दक्षिण में दिखाई पड़ते हैं। डॉ. फ्रांसिस बुकानन (1810-11) का अनुमान था कि यह बांध किसी किले की सुरक्षा के लिए बनी बाहरी दीवार रहा होगा क्योंकि यह बांध धौस नदी के पश्चिमी किनारे पर तिलयुगा से उसके संगम तक 32 किलोमीटर की दूरी में फैला हुआ था। डॉ. डब्लू.डब्लू. हन्टर (1877) बुकानन के इस तर्क के साथ सहमत नहीं थे कि यह बांध किसी किले की सुरक्षा दीवार था। स्थानीय लोगों के हवाले से हन्टर का मानना था कि अधिकांश लोग इसे किले की दीवार नहीं मानते और उनके हिसाब से यह कुछ और ही चीज थी मगर वह निश्चित रूप से कुछ कहने की स्थिति में नहीं थे। फिर भी जो आम धारणा बनती है वह यह है कि यह कोसी नदी के किनारे बना कोई तटबन्ध रहा होगा जिससे नदी की धारा को पश्चिम की ओर खिसकने से रोका जा सके। लोगों का यह भी कहना था कि ऐसा लगता था कि इस तटबन्ध का निर्माण कार्य एकाएक रोक दिया गया होगा।

छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा चोर उपन्यासकारक पीठ ठोकब, देखू छद्म समीक्षक कमलानन्द झा द्वारा उद्धृत चोर पंकज झा पराशर (मैथिली उपन्यास, समय, समाज आ सवाल पृ. २५७-२५८):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

चोर पंकज झा पराशर (**साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य)** [जलप्रांतर २०१७ (पृ. ३१)]:

पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम–तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनें छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

मूल दिनेश कुमार मिश्र (दुइ पाटन के बीच में... २००६): कोसी के प्रवाह कि भयावहता की एक झलकफिरोजशाह तुगलक की फौज के सन् 1354 में बंगाल से दिल्ली लौटने के समय मिलती है। बताया जाता है कि जब सुल्तान की फौजें कोसी के किनारे पहुँचीं तो देखा कि नदी के दूसरे किनारे पर हाजी शम्सुद्दीन इलियास की फौजें मुकाबले के लिए तैयार खड़ी हैं। यह वही हाजी शम्सुद्दीन थे जिन्होंने हाजीपुर तथा समस्तीपुर शहर बसाये थे। फिरोज की फौजें शायद कुरसेला के आस-पास किसी जगह पर कोसी के किनारे सोच में पड़ गईं। नदी की रफ्तार उन्हें आगे बढ़ने से रोक रही थी। आखिरकार फैसला हुआ कि नदी के साथ-साथ उत्तर की ओर बढ़ा जाय और जहाँ नदी पार करने लायक हो जाय वहाँ पानी की थाह ली जाये। सुल्तान की फौजें प्राय: सौ कोस ऊपर गईं और जियारन के पास, जो कि उसी स्थान पर अवस्थित था जहाँ नदी पहाड़ों से मैदानों में उतरती थी, नदी को पार किया। नदी की धारा तो यहाँ पतली जरूर थी पर प्रवाह इतना तेज था कि पाँच-पाँच सौ मन के भारी पत्थर नदी में तिनकों की तरह बह रहे थे। जहाँ नदी को पार करना मुमकिन लगा उसके दोनों ओर सुल्तान ने हाथियों की कतार खड़ी कर दी और नीचे वाली कतार में रस्से लटकाये गये जिससे कि यदि कोई आदमी बहता हुआ हो तो इस रस्सों की मदद से उसे बचाया जा सके। शम्सुद्दीन ने कभी सोचा भी न था कि सुल्तान की फौजें कोसी को पार कर लेंगी और जब उस को इस बात का पता लगा कि सुलतान की फौजों ने कोसी को पार करने में कामयाबी पा ली है तो वह भाग निकला।

चोर पंकज झा पराशर (**साहित्य अकादेमीक मैथिली परामर्शदात्री समितिक सदस्य)** [जलप्रांतर २०१७ (पृ. १०५)]:

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनेँ रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनेँ छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

(... शीघ्र अही लिंकपर आर स्क्रीनशॉट अपडेट कएल जायत।)

विदेहक ३६३ म अंक दिनांक ०१ फरबरी २०२३ सँ प्रारम्भ... नित नवल दिनेश कुमार मिश्र

http://videha.co.in/ विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) पर।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

४ (३)

नित नवल सुशील

कमलानन्द झाकेँ हम किए छद्म समीक्षक कहलियनि?

कारण ओ छद्म समीक्षक छथि।

ओ लिखै छथि- "मैथिली उपन्यास-यात्राक लगभग सय वर्षक बाद मैथिल अन्तरजातीय विवाहक सपना, संघर्ष आ विडम्बना पर गरिमायुक्त उपन्यास लिखबाक श्रेय गौरीनाथकेँ जाइत छनि।"

तँ की कमलानन्द झा सुशीलसँ ई श्रेय छीनि लेलनि? की ई हुनकर ब्राह्मणवादी संस्कारक अहंकार- जे हम ककरो चढ़ा सकै छिऐ आ ककरो उतारि सकै छिऐ- केर पराकाष्ठा थीक, आकि हुनकर अध्ययनक अभावक प्रमाण?

चलू अहाँकेँ लऽ चली कमलानन्द झा केर स्वार्थी दुनियाँसँ दूर, छल-छद्मसँ दूर सुशीलक जादूबला साहित्यक निश्छल दुनियाँमे।

अहाँक स्वागत अछि सुशीलक साहित्यक दुनियाँमे।

प्रस्तुत अछि सुशीलक 'गामबाली' (१९८२) जे आब उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे लिंक http://videha.co.in/pothi.htm पर।

पहिल पाँतीमे उपन्यास आरम्भसँ पहिनहिये 'गामबाली' उपन्यासक सम्बन्धमे सुशील लिखै छथि-

"विधवा विवाह आ अन्तर्जातीय विवाहक समर्थनमे।"

आ उपन्यास आरम्भ।

गामबालीक मृत्यु आ तखने झमेला, गामबालीक दाह संस्कार के करतै? ब्राह्मण समाज कि जादव समाज?

मैथिलीक सिण्डीकेटेड समीक्षापर अन्तिम प्रहार।

विदेहक ३६३ म अंक दिनांक ०१ फरबरी २०२३ सँ प्रारम्भ... **नित नवल सुशील**

http://videha.co.in/ विदेह: प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) पर।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

५

संजू दास जीक चित्रकलापर बहस चलि रहल अछि। किछु गोटे एकरा अश्लील मानि रहल छथि तँ किछु गोटे एकरा कलाक स्वतंत्र हेबाक परिचायक मानै छथि। विदेह दूनू पक्षसँ टाइप कएल आलेखक अपील कऽ रहल अछि, आलेख तथ्यपरक हेबाक चाही। व्यक्तिगत लगाव बा दुश्मनी बला आलेख नै हुअय। अपन आलेख editorial.staff.videha@gmail.com पर सेहो पठाउ।

६

विदेहक "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक"

विदेह "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" लेल निम्नलिखित विषयपर आलेख ई-मेल editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि।
१. साहित्य, कला आ सरकारी अकादमी:-
(क) पुरस्कारक राजनीति

(ख) सरकारी अकादेमीमे पैसबाक गएर-लोकतांत्रिक विधान
(ग) सत्तागुट आ अकादमी केर काज करबाक तरीका
(घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानांतर सत्ताक कार्यपद्धति
(ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाइ फैक्टर: मिथक बा यथार्थ
२. व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कारक राजनीति
३. प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक
४. मैथिलीक छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सबहक आचरण
५. स्कूल-कॉलेजक मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध रूप-
(क) पाठ्यक्रम
(ख) अध्ययन-अध्यापन
(ग) नियुक्ति
६. साहित्यिक पत्रकारिता, रिव्यू, मंच-माला-माइक आ लोकार्पणक खेल-तमाशा
७. लेखक सबहक जन्म-मरण शताब्दी केर चुनाव , कैलेंडरवाद आ तकरा पाछूक राजनीति
८. दलित एवं लेखिका सबहक संगे भेद-भाव आ ओकर शोषणक विविध तरीका
९. कोनो आन विषय।

७

विदेह ब्रॉडकास्ट लिस्ट

विदेह WWW.VIDEHA.CO.IN सम्बन्धी सूचना लेल अपन whatsapp नम्बर हमर whatsapp no +919560960721 पर पठाउ, ओकर प्रयोग मात्र विदेह सम्बन्धी समाचार देबाक लेल कएल जाएत।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

....

मैथिली आ मिथिलासँ संबंधित किछु मुख्य साइट:- आन लिंकक विषयमे सूचना editorial.staff.videha@gmail.com केँ ई मेलसँ पठाबी।

http://www.videha.co.in/ ("विदेह" प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका)

http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिल ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर, ५ जुलाइ २००४)

http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मैथिलीक पहिल ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर, ५ जुलाइ २००४)

भालसरिक गाछ जे सन २००० सँ याहूसिटीजपर छल http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html, http://www.geocities.com/ggajendra आदि लिंकपर आ अखनो ५ जुलाइ २००४ क पोस्ट http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html *(किछु दिन लेल http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html लिंकपर, स्रोत wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ भालसरिक गाछ-प्रथम मैथिली ब्लॉग / मैथिली ब्लॉगक एग्रीगेटर)* केर रूपमे इन्टरनेटपर मैथिलीक प्रचीनतम उपस्थितिक रूपमे विद्यमान अछि। ई मैथिलीक पहिल इंटरनेट पत्रिका थिक जकर नाम बादमे १ जनवरी २००८ सँ "विदेह" पड़लै।इंटरनेटपर मैथिलीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका धरि पहुँचल अछि,जे http://www.videha.co.in/ पर ई प्रकाशित होइत अछि। आब "भालसरिक गाछ" जालवृत्त 'विदेह' ई-पत्रिकाक प्रवक्ताक संग मैथिली भाषाक जालवृत्तक एग्रीगेटरक रूपमे प्रयुक्त भऽ रहल अछि। विदेह ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA पल्लवमिथिला (धीरेन्द्र प्रेमर्षि) २०५९ माघे संक्रान्ति- २००३ जनवरी मैथिलीक दोसर इंटरनेट पत्रिका अछि जे ऐ लिंक www.pallavmithila.mainpage.net पर छल मुदा आब ई उपलब्ध नै अछि। ई टिप्पणी मात्र इतिहास शुद्धता लेल अछि।

....

http://videha-aggregator.blogspot.com/ (मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर)

http://www.videha.com/ (इंटरनेटपर मैथिली भाषाक सभसँ पुरान उपलब्ध उपस्थिति/ लोकप्रिय ब्लॉग- मैथिली भाषा ब्लॉगक एग्रीगेटर ५ जुलाइ २००४ www.gajendrathakur.blogspot.com)

http://esamaad.blogspot.com/ (पूनम मंडल आ प्रियंका झाक पहिल मैथिली न्यूज पोर्टल, ९ अगस्त २००४ सँ)

http://prakarantar.blogspot.com/ (प्रकारांतर मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, फरबरी २००५)

http://vidyapati.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, अगस्त २००५)

http://www.vidyapati.org/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग, अगस्त २००५)

http://hellomithila.blogspot.com/ (हेलो मिथिला- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, रूपा झा, सम्पादन सहयोग, पल्लव, मैथिली साहित्यिक, ३ मइ २००६)

http://pallav.blogsome.com/ (हेलो मिथिला- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सम्पादक-प्रकाशक, रूपा झा, सम्पादन सहयोग, पल्लव, मैथिली साहित्यिक, १७ मइ २००६)

http://hellomithilaa.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, सितम्बर २००७)

http://www.hellomithila.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, सितम्बर २००७)

http://shampadak.wordpress.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, जनवरी-फरबरी २००८)

http://www.esamaad.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल, जनवरी-फरबरी २००८)

http://hellomithilaa.wordpress.com/

http://premarshi.wordpress.com/ (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

....

http://anchinharakharkolkata.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय गजलक ब्लॉग)

....

https://vigyanprasar.gov.in/vigyan-ratnakar/ (विज्ञान रत्नाकर)

JNU

http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

....

ALL INDIA RADIO DOORDARSHAN आकाशवाणी दूरदर्शन

http://prasarbharati.gov.in/

http://newsonair.com/

https://doordarshan.gov.in/

आकाशवाणी मैथिली पोडकास्ट http://prasarbharati.gov.in/podcast.php?filterlang=Maithili&from=1947-08-15&fromwp=2020-08-29&to=2050-12-31&search=GO

आकाशवाणी पटना/ दरभंगा मैथिली रेजनल न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-1 http://newsonair.com/RNU-NSD-Audio-Archive-Search.aspx

आकाशवाणी पटना/ दरभंगा मैथिली रेजनल न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-2 http://newsonair.com/Regional-Text.aspx

आकाशवाणी दरभंगा http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=282

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPolWiTEMxVA

आकाशवाणी भागलपुर http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=359

आकाशवाणी पूर्णियाँ http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=256

आकाशवाणी पटना http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=122

ALL INDIA RADIO ENGLISH NEWS

ALL INDIA RADIO NEWS ARCHIVE

ALL INDIA RADIO TALKS AND CURRENT AFFAIRS

RAJYA SABHA TV NEWS DISCUSSIONS

SANSAD TV

VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A

....

http://bramhanews.blogspot.com/ (मैथिली समाचार)

http://www.mithilakhabar.com/ (नेपालक मैथिली ई पत्रिका)

http://mithilanews.com/

http://www.maithilinews.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.hamargam.in/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://mithiladotcom.blogspot.com/ (मैथिली राष्ट्रीय दैनिक)

https://mppdainik.com/ (मैथिल पुनर्जागरण प्रकाश, मैथिली दैनिक)

http://mithilasamad.blogspot.com/ (मिथिला समाद, मैथिली दैनिक)

http://janakpurnews.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.mithilalok.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://mithimedia.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

http://www.mithimedia.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://mithiladharohar.blogspot.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://simanchal.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

https://maithilijindabaad.com/ (मैथिली न्यूज पोर्टल)

....

https://kirtinath.blogspot.com/ (कीर्तिनाथ झा ब्ळोग)

http://jct27novmaithili.blogspot.com/ (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" क ब्लॉग)

http://brikhesh.blogspot.com/ (बृषेश चन्द्र लाल)

http://www.chetnasamiti.org/ (चेतना समिति, पटनाक वेबसाइट)

http://shiv-pustak-bhandar.blogspot.com/ (मैथिली पोथी कीनू)

https://mishrarn.blogspot.com/ (भोरसँ साँझ धरि)

https://rjanakpuri.blogspot.com/ (साहित्यपुरी)

http://bataahmaithil.in/

http://maithilpravahika.org/

http://ganeshbawra.blogspot.com/

http://maithilinews.com/

http://anandjhakavitakahani.blogspot.com/

http://chaaywala.blogspot.com/

http://maithilputr.blogspot.com/

http://maithilputramanu.blogspot.com/

http://mithilanchalpatrika.blogspot.com/

http://mithilakbat.blogspot.com/

http://maithilitimesonline.blogspot.com/

http://mithilavidehavajjitirhut.blogspot.com/

http://samadiya.blogspot.com/

http://jitumaithili.blogspot.com/

http://pratipadamaithili.blogspot.com/

http://bhatsimar.blogspot.com/

http://maithilirangmanch.blogspot.com/

http://www.mithilavaani.blogspot.com/

http://www.maithilisongsjagat.co.in/

http://mithilablog.com/

http://www.lahakchahak.com/

http://www.jaimithila.com/

http://www.dahejmuktmithila.org/

http://mithilavaani.blogspot.com/

http://www.chamundanagarpachahi.com/

http://kisunsankalplok.wordpress.com/

http://www.kisunsankalplok.co.nr/

http://maithilisongshub.blogspot.com/

http://www.rajnipallavi.com/

https://maithilinewsnetwork.com/

https://mithilamirror.com/

https://www.emithila.in/

http://csts.org.in/ (CSTS)

http://www.samaysaal.com/ (समय साल)

https://www.maithili.org.in/ (रोशन चौधरी)

https://doorvaksata.org/ (मिशन दूर्वाक्षत)

http://mithilaksharshikshaabhiyan.in.net/ (मिथिलाक्षर शिक्षा अभियान)

http://mithilakshar.in/ (मिथिलाक्षर शिक्षा अभियान)

https://missionmithilakshar.blogspot.com/ (सिद्धिरस्तु- मिशन मिथिलाक्षर लिपि)

https://mithilani.in/ (मिथिलानी)

https://www.maithilmanch.in/ (मैथिल मंच)

http://madhubani.co.in/

http://www.premkumarmallik.com

http://apandalan.wordpress.com/

http://www.mithilaworld.tk/

http://www.mithilachowk.com/

http://maithilisongsgeet.blogspot.com/

http://rayprabhatbhatt.blogspot.com/

http://amitmohanjha83.blogspot.com/

https://maithiliswasthyaparicharcha.blogspot.com/ (मैथिली स्वास्थ्य परिचर्चा- रमाकर चौधरीक ब्लॉग)

http://maithili-darpan.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithilatol.blogspot.com (मिथिलाटोल मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://maithilicinema.blogspot.com/ (मैथिली फिल्म्स)

http://maithilifilms.blogspot.com/ (मैथिली फिल्म्स)

http://maithili-drama.blogspot.com/ (विदेह मैथिली नाट्य उत्सव- बेचन ठाकुरक ब्लॉग)

http://mjnk.co.cc/ (ई जनकपुर न्यूज़, तराई मॉडल, मिथिला इन्फोर्मेशन)

http://www.TeraiNepal.co.cc/ (तराई नेपाल मिथिला जनकपुर मधेश हालचाल Anytime Anywhere see)

http://maithilaurmithila.blogspot.com/ (मैथिलक आ मिथिलाक लोकप्रिय ब्लॉग)

https://www.mithiladainik.in/ (मिथिला दैनिक)

http://www.mithilaamanch.blogspot.com (मिथिला मंच)

http://maithilisong.blogspot.com/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक ब्लॉग)

http://maithilifoundation.blogspot.com/ (मैथिली फाउन्डेशन)

http://maithilibhasha.blogspot.com/ (काश्यप कमलक ब्लॉग)

http://rkjteoth.blogspot.com/ (रूपेश कुमार झा "त्योंथ"क ब्लॉग)

http://paraati.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://singarhaar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://vaachik.wordpress.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithilainfo.blogspot.com (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithlasamachaar.blogspot.com (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://pilakhwar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://desilbayna.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://maithilynjha.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://gaam-ghar.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://mithila-mihir.blogspot.com/ (मैथिलीक लोकप्रिय ब्लॉग)

http://www.maithililekhaksangh.blogspot.com/ (मैथिली लेखक संघक जालस्थल)

http://www.maithili.co.uk/ (मिथिला कल्चरल ऑर्गेनाइजेशन, यू.के.)

http://minapjanakpur.org/ (मिनाप, जनकपुर)

http://www.airdarbhanga.org/ (आकाशवाणी दरभंगाक साइट)

http://mithilangan.org/ (मिथिलांगनक साइट)

http://www.desilbayana.com/ (देसिल बयना, हैदराबाद)

http://www.vmym.in/ (विद्यपति मैथिल युवा मंच)

http://www.jaimithila.com/ (मिथिलाक सभ्यता, संस्कृति, विभूति, गीत-संगीत आ बहुत रास जानकारीक लेल)

http://sobhagyamithilatv.com/ (सौभाग्य मिथिला- पहिल मैथिली चैनल)

http://kashyap-mithila.blogspot.com/

http://mithilapaintingtraining.blogspot.com/

http://dularuababumaithilifilm.blogspot.com/

http://senuraklaajmaithilifilm.blogspot.com/

http://maithlivideosongs.blogspot.com/

http://kalikantjhabuch.org/ (काली कांत झा "बूच")

http://saketanands.blogspot.com/ (साकेतानन्दजीक जालवृत्त)

http://gunjang.blogspot.com/ (गुंजनजीक जालवृत्त)

http://darihare.blogspot.com/ (श्याम दरिहरेक जालवृत्त)

http://deoshankarnavin.blogspot.com/ (देवशंकर नवीनक जालवृत्त)

http://www.udayanarayana.com/ (नचिकेताक साइट)

http://www.indianembassy.org.np/ (भारतीय दूतावास नेपाल)

http://www.purvottarmaithilsamaj.com/ (पूर्वोत्तर मैथिल समाज)

http://www.purvottarmaithil.blogspot.com/ (मिथिला सांस्कृतिक समन्वय समितिक त्रैमासिक पत्रिका)

http://apanmithladhaam.blogspot.com/

http://maithilikavita.blogspot.com/

http://pankajjha23.blogspot.com/

http://maithili-haiku.blogspot.com/

http://manak-maithili.blogspot.com/

http://mithilauday.org/

http://dsal.uchicago.edu/lsi/ (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings)

http://dsal.uchicago.edu/lsi/taxonomy/term/1718 (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings, Maithili)

http://music2.cooltoad.com/music/category.php?id=10576

http://maithiliacademy.org/

https://maithiliacademybihar.org/ (मैथिली अकादमी, पटना)

मैथिली भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

http://artandculture.delhigovt.nic.in/wps/wcm/connect/doit_art/Art+Culture+and+Language/Home/Maithili-Bhojpuri+Academy/

http://maithili.sourceforge.net/

http://ansiss.org/

http://fedoraproject.org/

https://fedorahosted.org/fuel/wiki/fuel-maithili

http://l10n.gnome.org/teams/mai

http://translate.fedoraproject.org/languages/mai

http://www.biharlokmanch.org/ (मिथिला-मैथिली पोथी ऑनलाइन कीनू)

http://www.biharlokmanch.org/mithila_products_online.php (Buy Mithila-Maithili books online)

http://mithila-haat.com/ (Buy Mithila-Maithili books/ other materials online)

http://www.antikaprakashan.com/ (अंतिका प्रकाशनक साइट- मैथिली प्रकाशक)

https://shashiprakashan.blogspot.com/ (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

https://pallavipublication.blogspot.com/ (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

http://www.navarambh.com/ (नवारम्भ- - मैथिली प्रकाशक)

http://www.gorkhapatra.org.np/

http://www.sajha.org.np/

http://www.kantipuronline.com/

http://mithilahyd.org/

http://www.jyoticonsultant.com/ (मैथिलक नौकरी डॉट कॉम)

http://www.mithilamanthan.com/

http://www.brandbihar.com/

http://www.biharbrains.org/

http://maithilijokes.blogspot.com/

http://www.rdo91fm.blogspot.com/

http://www.kfm961.com/ (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ९.३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

http://www.radiokantipur.com/ (हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रत्येक शनिकेँ नेपाली समयानुसार राति ९.३० बजेसँ ११ बजेधरि आ राजनीतिक विषयवस्तुपर केन्द्रित चौबटिया कार्यक्रम प्रत्येक सोमकेँ राति १० सँ ११ बजेधरि प्रसारण)

http://www.jumptv.com/en/channel/nepal1/ (नेपाल1 टी.वी.-जम्प टी.वी. मैथिली कार्यक्रम सूचना)

http://janakifm.org.np/ (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो)

http://www.mithilaradio.com/ (मैथिली रेडियो)

http://www.youtube.com/user/Janakifm (जानकी एफ.एम., मैथिली समाचार रेडियो Youtube channel)

http://www.radiomithila.org/ (मैथिली रेडियो)

http://www.appanmithila.org/ (रेडियो अप्पन मिथिला ९४.४ MHZ)

http://www.janakpurtoday.com.np/

http://madanpuraskar.org/

http://www.madheshuk.org/ (एसोशिएशन ऑफ नेपाली मधेसीज इन यू.के.)

http://www.mithilaart.com/ (श्रीमति प्रभा झाक साइट)

http://www.mithilavihar.com/

http://www.sugatisopan.com/

http://www.maithilsamaj.org.in/

http://www.maithilsamaj.com/

http://www.janakpurcity.com/

http://www.janakpur.com.np/

http://home.att.net/~maithils/

http://shyamprakashjha.com/

http://ramanathjha.com/

http://www.ramajha.com/

http://sudhakar.co.in/maithili

http://www.maithils.net/

http://www.getpredictiononline.com/

http://www.bihartimes.com/

http://www.bihar.ws/

http://www.patnadaily.com/

http://www.krraman.blogspot.com/

http://www.adi-maithili-kavita.blogspot.com/

http://www.mithilasevasamiti.blogspot.com/

http://www.jankitoday.blogspot.com/

http://opjha.blogspot.com/

http://chitthajagat.in/ (देवनागरी लिपिक ब्लॉगक एग्रीगेटर)

http://mailorang.blogspot.com/ (मैलोरंग नाट्य संस्थाक ब्लॉग)

http://mailorang.in/ (मैलोरंग)

http://vandanasgeet.blogspot.com/

http://www.darbhangaraj.blogspot.com/

http://mithila_samachar.tripod.com/mithilasamachar/ (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक साइट)

http://www.ciilcorpora.net/maisam.htm

http://www.ildc.in/Maithili/MIindex.aspx (मैथिली अओजार आ फॉन्ट)

http://www.mithilaarts.com/

http://www.mithilapainting.org/

http://www.maithili.net/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.mithilaonline.com/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.onlinemithila.in/ (मिथिला-मैथिल-मैथिलीक लोकप्रिय साइट)

http://www.nnl.gov.np/

http://www.nepalacademy.org.np/

http://www.karnagoshthi.org/

http://surmasti.com/

http://www.maithiliworld.com/

http://www.mithila-museum.com/aboutMM/Eindex.html

http://www.tribhuvan-university.edu.np/

http://www.swastifoundation.com/ (स्वस्ति फाउन्डेशनक साइट)

http://foundationsaarcwriters.com/

http://www.opmcm.gov.np/

http://www.moe.gov.np/ (नेपाल सरकारक साइट)

http://lnmu.bih.nic.in/

http://gov.bih.nic.in/ (बिहार सरकारक साइट)

http://www.india.gov.in/

http://rajbhasha.nic.in/

http://www.hindinideshalaya.nic.in/

http://themithila.tripod.com/

http://www.mithilaconnect.com/

http://www.esabha.net/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.maithilvivah.com/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.kanyadan.net/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.maithilbrahminvivahbandhan.org/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.mithilashaadi.com/ (मैथिल विवाहक साइट)

http://www.kalyanifoundation.org/

http://www.madhubani.com/

http://www.janakpur.org/

http://www.darbhanga-friends.com/

http://www.hindisansthan.org/

http://www.biharassociation.net/

http://www.nationallibrary.gov.in/ (नेशनल लाइब्रेरी कोलकाता)

http://dpl.gov.in/ (दिल्ली पब्लिक लाइब्रेरी)

http://www.connemarapubliclibrarychennai.com/ (कोनेमारा पब्लिक लाइब्रेरी)

http://rrrlf.nic.in/ (राजा राम मोहन राय लाइब्रेरी फाउंडेशन)

http://www.sahitya-akademi.gov.in/(साहित्य अकादमीक साइट)

http://www.nbtindia.org.in/ (नेशनल बुक ट्रस्टक साइट)

http://www.csuchico.edu/anth/mithila/

http://web.mac.com/nadjagrimm/iWeb/JWDC/Mithila%20Art%20.html

http://www.southasianist.info/india/mithila/index.html

http://www.mithilalive.com/

http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=mai

http://linguistlist.org/forms/langs/LLDescription.cfm?code=mai

http://www.languageshome.com/English-Maithili.htm

http://www.rosettaproject.org/archive/mai

http://www.nepalgov.gov.np/

http://maithili-mp3-songs.folkmusicindia.com/

http://www.ciil.org/ (भारतीय भाषा संस्थानक साइट)

http://www.ciillibrary.org/

http://www.lisindia.net/Maithili/Maithili.html

http://www.ntm.org.in/languages/maithili/default_maithili.asp (राष्ट्रीय अनुवाद मिशन)

http://www.samsung.com/in/news/localnews/2012/tagore-literature-awards-bring-together-india-best-literary-talent (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://www.samsung.com/in/news/localnews/2011/samsung-felicitates-the-winners-of-tagore-literature-awards-2010 (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://www.samsung.com/in/Tagore-Awards/index.html (TAGORE LITERATURE AWARD)

http://jnanpith.net/ (भारतीय ज्ञानपीठक साइट)

http://bparishad.in/ (भारतीय भाषा परिषद, कोलकाताक साइट)

http://www.bharatiyabhashaparishad.com/ (भारतीय भाषा परिषद, कोलकाताक वागर्थ)

http://www.themanbookerprize.com/ (मैन-बुकर पुरस्कारक साइट)

http://www.commonwealthfoundation.com/ (कॉमनवेल्थ फाउन्डेशनक साइट)

http://www.crossword.in/ (वोडाफोन-क्रॉसवर्डक साइट)

http://www.pulitzer.org/ (पुलित्जर पुरस्कारक साइट)

http://nobelprize.org/ (नोबेल पुरस्कारक साइट)

http://www.goakonkaniakademi.org/akademi/aims.htm (गोवा कोंकणी अकादमीक साइट)

http://www.museindia.com/

http://www.asiawrites.org

http://indianorway.wordpress.com/

http://samanvayindianlanguagesfestival.org/

http://jaipurliteraturefestival.org/

http://dscprize.com/

http://www.hindu.com/lr/2011/04/03/stories/2011040350010100.htm

http://southasianlitfest.com/

http://www.varnamala.org/

http://india.poetryinternationalweb.org/

http://www.fortunecity.com/victorian/charcoal/49/

http://www.tarainews.com.np/

VIDEHA IST MAITHILI FORTNIGHTLY EJOURNAL ARCHIVE

http://videha-archive.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मैथिली पोथीक आर्काइव

http://videha-pothi.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका ऑडियो आर्काइव

http://videha-audio.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वीडियो आर्काइव

http://videha-video.blogspot.com/

विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

http://videha-paintings-photos.blogspot.com/

विदेह ई-पत्रिकाक सभटा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

http://sites.google.com/a/videha.com/videha/

विदेह ई-पत्रिकाक पहिल ५० अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-i/
विदेह ई-पत्रिकाक ५०म सँ १४९ म अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-ii/
विदेह ई-पत्रिकाक १५०म आ आगाँक अंक

https://sites.google.com/a/videha.com/videha-archive-part-iii/

मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-pothi

मैथिली ऑडियो संकलन Maithili Audio Downloads

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-audio

मैथिली वीडियोक संकलन Maithili Videos

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-video

मिथिला चित्रकला/ आधुनिक चित्रकला आ चित्र Mithila Painting/ Modern Art and Photos

http://sites.google.com/a/videha.com/videha-paintings-photos/

सगर राति दीप जरय

http://sagarraatideepjaray.blogspot.com/
http://sagarraatideepjaray.wordpress.com/

विदेह मैथिली क्विज :
http://videhaquiz.blogspot.com/

विदेह मैथिली जालवृत्त एग्रीगेटर :

http://videha-aggregator.blogspot.com/
विदेह मैथिली साहित्य अंग्रेजीमे अनूदित

http://madhubani-art.blogspot.com/
विदेहक पूर्व-रूप "भालसरिक गाछ" :

http://gajendrathakur.blogspot.com/
विदेह इंडेक्स :

http://videha123.blogspot.com/
विदेह फाइल :

http://videha123.wordpress.com/

विदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-brahmi.blogspot.com/

विदेह खरोष्ठी- खरोष्ठी लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-kharoshthi.blogspot.com/

विदेह कैथी लिपिमे- मैथिलीक कैथी लिपिमे पहिल ब्लॉग

https://maithili-kaithi.blogspot.com/

विदेह नेवाड़ी लिपिमे- मैथिलीक नेवाड़ी लिपिमे पहिल ब्लॉग

https://maithili-newari.blogspot.com/

विदेह आइ.पी.ए. लिपिमे- मैथिलीक आइ.पी.ए.मे पहिल ब्लॉग

https://maithili-ipa.blogspot.com/

विदेह- उर्दू नस्तालिक लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-urdu.blogspot.com/

विदेह- तिब्बती लिपिमे मैथिलीक पहिल ब्लॉग

https://maithili-tibetan.blogspot.com/

विदेह: सदेह : पहिल तिरहुता (मिथिला़क्षर) जालवृत्त (ब्लॉग)

http://videha-sadeha.blogspot.com/

विदेह:ब्रेल: मैथिली ब्रेलमे: पहिल बेर विदेह द्वारा

http://videha-braille.blogspot.com/

विदेह गूगल-ग्रुप

https://groups.google.com/g/videha

गजेन्द्र ठाकुर इडेक्स

http://gajendrathakur123.blogspot.com

नेना भुटका

http://mangan-khabas.blogspot.com/

Videha Radio विदेह रेडियो:मैथिली कथा-कविता आदिक पहिल पोडकास्ट साइट

http://videha123radio.wordpress.com/

http://videha.listen2myradio.com/

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

http://maithili-drama.blogspot.com/

समदिया

http://esamaad.blogspot.com/

मैथिली फिल्म्स

http://maithilifilms.blogspot.com/

मैथिली हाइकू

http://maithili-haiku.blogspot.com/

मानक मैथिली
http://manak-maithili.blogspot.com/

विहनि कथा

http://bihanikatha.blogspot.com/

मैथिली कविता

http://maithili-kavita.blogspot.com/

मैथिली कथा
http://maithili-katha.blogspot.com/

मैथिली समालोचना
http://maithili-samalochna.blogspot.com/
Maithili Literature in English

http://madhubani-art.blogspot.com/

तिरहुता- कैथी फॉण्ट/ मैथिल ब्राह्मणक पञ्जी आधारित इतिहास

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (उत्तर-बिहारक मैथिल ब्राह्मणमे जाति)

https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maithili.pdf (यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट लेल आवेदन ३० सितम्बर २००९- विदेहक सहयोग)

https://www.unicode.org/L2/L2011/11175r-tirhuta.pdf (यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट लेल आवेदन ५ मई २०११- विदेहक सहयोग)

http://www.tirhutalipi.4t.com/ (देवनागरी-तिरहुता फॉण्ट- वेस्टर्न आधारित)

http://www.anujha.co.cc/ (देवनागरी यूनीकोड आधारित तिरहुता फॉन्ट-मिथिला)

"विकीपीडिया"मे मैथिली

http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai

http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai

http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai

अंतिम पाँचू साइट विकी मैथिली प्रोजेक्टक अछि। एहि लिंक सभ पर जा कय प्रोजेक्टकेँ आगाँ बढ़ाऊ।

यूनीकोड तिरहुता फॉण्ट, "विकीपीडिया"मे मैथिली आ आब मैथिली "गूगल ट्रान्सलेट"मे सेहो। अगिला लक्ष्य "अमेजन अलेक्सा"
गूगल ट्रान्सलेट
गूगल ट्रान्सलेटक लिंक
https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate
गूगल ट्रान्सलेटकेँ आर पुष्ट करबाक खगता छै तइ लेल अगिला काज अढ़ा रहल छी:
https://translate.google.com/about/contribute/
Crowdsource Maithili Community
Please fill the form

Next Step
Download the Crowdsource app from android play store and start contributing
or go to web on the following link for contributing:
https://crowdsource.google.com/about/
Crowdsource by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

प्रारम्भ:
विकीपीडिया ०१ फरबरी २००८ लिंक
https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false (मैथिली देवनागरी)
https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bJwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (मैथिली तिरहुता)
https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false (मैथिली ब्रेल)
गूगल ट्रन्सलेट २३ जून २०११क लिंक
https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/
गूगल ट्रांसलेशन टूलमे
"बिहारी" भाषाक बदलामे मैथिली लेल अलग ट्रांसलेशन टूल बनेबाक आवेदन विदेहक सदस्यगण द्वारा देल गेल अछि। अपन योगदान गूगल ट्रांसलेट लेल करू,
आ कएल सम्पादन बदलबा काल कारण मे (अंग्रेजीमे) "बिहारी" नाम्ना कोनो भाषा नै हेबाक चर्चा करू।
ऐ लिंकपर अनुवाद करू; गूगल एकाउंटसँ लॉग इन केलाक बाद ।
http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject
http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh (link closed)

मिथिलाक्षर (तिरहुता) फॉण्ट लेल आवेदन ३० सितम्बर २००९ आ फेर संशोधित आवेदन ५ मई २०११ कैँ श्री अंशुमन पाण्डेय द्वारा देल गेल आ दुनू बेर ऐमे विदेहक सहयोगक वर्णन भेल। ११ जूनकैँ श्री अंशुमन पाण्डेय एकर स्वीकृतिक सूचना विदेहक फेसबुक ग्रुपपर देलनि। आब ई फॉण्ट बनि कऽ तैयार अछि आ नीचाँक लिकपर डाउनलोड लेल उपलब्ध अछि।

तिरहुता, नेवाड़ी आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub

तिरहुता नोटो फॉण्ट	कैथी ओटीएफ	कैथी टीटीएफ	नेवाड़ी ओ.टी.एफ.	नेवाड़ी टी.टी.एफ.

https://fonts.google.com/ (Google Open Fonts download)

Tirhuta Offline Keyboard download

https://malarproject.gitlab.io/tirhuta (Tirhuta Keyboard Online)

https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh,Keyboard_tirhuta

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh,Keyboard_malar_tirhuta

https://aksharamukha.appspot.com/converter (Script/ Website Convertor)

https://aksharamukha.appspot.com/keyboards [Input (IME]

https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts (fonts- opensource)

https://www.cdac.in/ (Tirhuta/ Unicode Typing Tool)

अमेजन अलेक्सा मैथिली (शीघ्र....)

किछु मैथिली विकिपिडिया पेजक लिंक:

विदेह (पत्रिका) https://mai.wikipedia.org/s/kgv
इन्टरनेटक संसारमे मैथिली भाषा https://mai.wikipedia.org/s/s6h

भालसरिक गाछ https://mai.wikipedia.org/s/ipm

विदेह https://mai.wikipedia.org/s/ie1

विदेहक फेसबुक भर्सन https://mai.wikipedia.org/s/iu1

विदेह सम्मान https://mai.wikipedia.org/s/jc2

विदेह आर्काइभ https://mai.wikipedia.org/s/jc0

विदेह मिथिला रत्न https://mai.wikipedia.org/s/jc3

विदेह मिथिलाक खोज https://mai.wikipedia.org/s/jc4

विदेह सूचना संपर्क अन्वेषण https://mai.wikipedia.org/s/jc5

श्रुति प्रकाशन https://mai.wikipedia.org/s/iu7

अनचिन्हार आखर https://mai.wikipedia.org/s/ion

मैथिली गजल https://mai.wikipedia.org/s/idz

मैथिली बाल गजल https://mai.wikipedia.org/s/iex

मैथिली भक्ति गजल https://mai.wikipedia.org/s/if1

…………………

किछु मैथिल पोथी, ऑडियो-वीडियो, कलाकृति/ यू ट्यूब चैनल डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)
SAHITYA AKADEMI

http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp

http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp

CIIL

http://corpora.ciil.org/maisam.htm

अखियासल (रमानन्द झा रमण)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf

जुआयल कनकनी- महेन्द्र

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस)

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf

सृजन केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा

http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf

ARCHIVE.ORG (विजयदेव झा)

https://archive.org/details/%40vijay_deo_jha?&sort=-publicdate&page=2

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

http://videha.co.in/archive.htm

IGNCA

http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm

http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

मिथिला दर्शन

https://mithiladarshan.com/ (online pdf of Maithili journal)

तीरभुक्ति

https://archive.org/details/@teerbhukti_journal

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (https://pustakalaya.org/en/)

पोथीक लिंक

आइ.जी.एन.सी.ए.- ए.एस.आइ. https://ignca.gov.in/divisionss/asi-books/

https://ignca.gov.in/Asi_data/16612.pdf (History of Navya-Nyaya in Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/42365.pdf (Studies in Jainism and Buddism in Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/63227.pdf (Mithila in the Age of Vidyapati)
https://ignca.gov.in/Asi_data/64994.pdf (Cultural Heritage of Mithila)
https://ignca.gov.in/Asi_data/72754.pdf (Mithila under the Karnatas)

ए.एस.आइ.अंग्रेजी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temples_of_mithila_english.pdf

ए.एस.आइ.हिन्दी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_hindi.pdf

मैथिली साहित्य संस्थान https://www.maithilisahityasansthan.org/resources

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

https://bloomlibrary.org/language:mai (ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली)

अरिपन फाउण्डेशन (http://www.aripanafoundation.org/)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbI (मैथिली ऑडियो बुक्स)

https://www.youtube.com/channel/UCE1HEUJEzc-NUbMsHzklHLw (विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक)

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)

https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

पोथी डॉट कॉम

https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=Maithili

I LOVE MITHILA

https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/ (पोथी डाउनलोड लिंक)

https://www.ilovemithila.com/ *(online maithili journal)*

https://maithili.com.np/ *(owner I Love Mithila)*

प्यारे मैथिल

https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8jjzQg (*प्यारे मैथिल*

चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल)
https://www.youtube.com/MithilaChapter (मिथिला चैप्टर)

https://www.youtube.com/soumyajha (खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल)

जानकी एफ.एम समाचार

https://www.youtube.com/user/Janakifm/videos (जानकी एफ.एम समाचार)

Videha e-Learning

https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A

संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेल मैथिली (अनिवार्य आ ऐच्छिक) आ आन ऐच्छिक विषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिग्री [एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली लेल सेहो]

....

http://www.youtube.com/user/ggajendra71(विदेह)

https://www.youtube.com/gunjanshree

http://www.youtube.com/user/Maithilinews
http://www.youtube.com/user/jitumaithil (जितेन्द्र झा, जनकपुर)
http://www.youtube.com/user/sobhagya8 (सौभाग्य मिथिला)
http://www.youtube.com/user/rajnipallavi (रजनी पल्लवी)
http://www.youtube.com/user/bhaskaranjha (भाष्कर झा)
http://www.youtube.com/user/mahakalijha
http://www.youtube.com/user/karia1885
http://www.youtube.com/user/omuniv
http://www.youtube.com/user/sumankumar137
http://www.youtube.com/user/gyansjha
http://www.youtube.com/user/bclalan
http://www.youtube.com/user/gareri1986
http://www.youtube.com/user/avinashjha84
http://www.youtube.com/user/chandankumarjha1

http://www.youtube.com/user/mailorang
http://www.youtube.com/user/chandanmishra2010

http://www.youtube.com/user/nirmaana

http://www.youtube.com/user/Janakifm1

http://www.youtube.com/watch?v=XpSuVHtbaQ8&feature=mfu_in_order&list=UL

http://www.youtube.com/user/gxcng

http://www.youtube.com/user/gautamkrishna85

http://youtu.be/3i3OG5Nf3y8

http://youtu.be/sJnxSe-ckmo

http://www.youtube.com/user/jitmohanjha

http://www.youtube.com/user/MiTJnPNN

http://www.youtube.com/watch?v=-9KaC8ji9t4

http://www.youtube.com/user/luvvivek2k7

http://www.youtube.com/user/bindassatyandra

http://www.youtube.com/user/rustymind1

http://www.youtube.com/user/MrDeveshKarna

http://www.youtube.com/user/rambabushah

http://www.youtube.com/user/mukeshjha84

http://www.youtube.com/user/Mauahi
www.youtube.com/user/MrBasantjha
http://www.youtube.com/user/themadan
http://www.youtube.com/user/sentukhu

http://www.youtube.com/user/yarowjha

http://www.youtube.com/user/mkoxp
http://www.youtube.com/user/luvvick21

http://www.youtube.com/user/njyclubashok

http://www.youtube.com/user/MrRamkisor

http://www.youtube.com/user/pratyushsangita/
http://www.youtube.com/user/hellomithilaa

http://www.youtube.com/user/mariyoshj

http://www.youtube.com/user/dearshantanu/

www.youtube.com/user/RajuPrasadRajbanshi

www.youtube.com/user/premarshi
http://www.youtube.com/user/Dhipre (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

http://www.youtube.com/user/TheShubhaprabhat

http://www.youtube.com/user/njyclubashok

http://www.youtube.com/user/mithilaconnect

http://www.youtube.com/user/NAYAKSAURABH80

http://www.youtube.com/user/Rabindra888

http://www.youtube.com/user/uday88mandal

http://www.youtube.com/user/nimesdeath

http://www.youtube.com/user/pawanks6102
http://www.youtube.com/user/sahayogee
http://www.youtube.com/user/sunilkumarpawan

http://www.youtube.com/user/videhuk

http://www.dailymotion.com/video/xjophq_documentary-kosi-katha_shortfilms#from=embed

http://blackbuddhas.com/

http://youtu.be/CPwpkn5YI1I

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

४.७.विदेह ई-लर्निङ्ग

[संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेल मैथिली (अनिवार्य आ ऐच्छिक) आ आन ऐच्छिक विषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिग्री] [एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली लेल सेहो]

....

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि। मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी इग्नू BMAF001 सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उखड़ाहामे उनटा-पुनटा दियौ, ततबे धरि पर्याप्त अछि। यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर फास्ट-रीडिंग दोसर-उखड़ाहामे करथि|

IGNOU इग्नू   BMAF-001

....

Maithili (Compulsory & Optional)

UPSC Maithili Optional Syllabus

BPSC Maithili Optional Syllabus

मैथिली प्रश्नपत्र- यू.पी.एस.सी. (ऐच्छिक)

मैथिली प्रश्नपत्र- यू.पी.एस.सी. (अनिवार्य)

मैथिली प्रश्नपत्र- बी.पी.एस.सी.(ऐच्छिक)

....

यू. पी. एस. सी. (मेन्स) ऑप्शनल: मैथिली साहित्य विषयक टेस्ट सीरीज

यू.पी.एस.सी. क प्रिलिमिनरी परीक्षा सम्पन्न भऽ गेल अछि। जे परीक्षार्थी एहि परीक्षामे उत्तीर्ण करताह आ जँ मेन्समे हुनकर ऑप्शनल विषय मैथिली साहित्य हेतन्हि तँ ओ एहि टेस्ट-सीरीजमे सम्मिलित भऽ सकैत छथि। टेस्ट सीरीजक प्रारम्भ प्रिलिम्सक रिजल्टक तत्काल बाद होयत। टेस्ट-सीरीजक उत्तर विद्यार्थी स्कैन कऽ editorial.staff.videha@gmail.com पर पठा सकैत छथि, जँ मेलसँ पठेबामे असोकर्ज होइन्हि तँ ओ हमर ह्वाट्सएप नम्बर 9560960721 पर सेहो प्रश्नोत्तर पठा सकैत छथि। संगमे ओ अपन प्रिलिम्सक एडमिट कार्डक स्कैन कएल कॉपी सेहो वेरीफिकेशन लेल पठाबथि। परीक्षामे सभ प्रश्नक उत्तर नहि देमय पड़ैत छैक मुदा जँ टेस्ट सीरीजमे विद्यार्थी सभ प्रश्नक उत्तर देताह तँ हुनका लेल श्रेयस्कर रहतन्हि। विदेहक सभ स्कीम जेकाँ ईहो पूर्णतः निःशुल्क अछि।- गजेन्द्र ठाकुर

संघ लोक सेवा आयोग द्वारा आयोजित सिविल सर्विसेज (मुख्य) परीक्षा, मैथिली (ऐच्छिक) लेल टेस्ट सीरीज/ प्रश्न-पत्र- १ आ २

Test Series-1- गजेन्द्र ठाकुर

Test Series-2- गजेन्द्र ठाकुर

....

NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili Optional- गजेन्द्र ठाकुर

मैथिली समीक्षाशास्त्र
मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिरहुता)
मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, अनुप्रयोग)
मैथिली प्रतियोगिता
[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अवहट्ट, मैथिली)]

(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददास सिलेबसमे छथि आ रसमय कवि चतुर चतुरभुज विद्यापति कालीन कवि छथि। एतय समीक्षा शृंखलाक प्रारम्भ करबासँ पूर्व चारू गोटेक शब्दावली नव शब्दक पर्याय संग देल जा रहल अछि। नव आ पुरान शब्दावलीक ज्ञानसँ ज्योतिरीश्वर, विद्यापति आ गोविन्ददासक प्रश्नोत्तरमे धार आओत, संगहि शब्दकोष बढ़लासँ खाँटी मैथिलीमे प्रश्नोत्तर लिखबामे धाख आस्ते-आस्ते खतम होयत, लेखनीमे प्रवाह आयत आ सुच्चा भावक अभिव्यक्ति भय सकत।)

(बद्रीनाथ झा शब्दावली आ मिथिलाक कृषि-मत्स्य शब्दावली)

(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोरिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- विद्यापति)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- बानगी)

(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- लोक गाथा नृत्य नाटक संगीत)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- यात्री)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली रामायण)

(वैल्यू एडीशन- द्वितीय पत्र- मैथिली उपन्यास)

(वैल्यू एडीशन- प्रथम पत्र- शब्द विचार)

(तिरहुता लिपिक उद्भव ओ विकास)

अनुलग्नक-१-२-३ अनुलग्नक- ४-५

(मैथिली आ दोसर पुबरिया भाषाक बीचमे सम्बन्ध (बांग्ला, असमिया आ ओड़िया) [यू.पी.एस.सी. सिलेबस, पत्र-१, भाग-'ए', क्रम-५])

[मैथिली आ हिन्दी/ बांग्ला/ भोजपुरी/ मगही/ संथाली- बिहार लोक सेवा आयोग (बी.पी.एस.सी.) केर सिविल सेवा परीक्षाक मैथिली (ऐच्छिक) विषय लेल]

NTA_UGC_NET_Maithili_01

NTA_UGC_NET_Maithili_02

GS (Pre)

Topic 1

....
यू.पी.एस.सी. आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

....

General Studies

NCERT-Environment Class XI-XII

NCERT PDF I-XII

Sansad TV

http://prasarbharati.gov.in/

http://newsonair.com/

....

Other Optionals

IGNOU eGyankosh

....

पेटार (रिसोर्स सेन्टर)

....

मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश- रमानाथ मिश्र मिहिर (खाँटी प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

डॉ. ललिता झा- मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली (खाँटी प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

मैथिली शब्द संचय- डॉ श्रीरामदेव झा (खाँटी प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

दत्त-वतीक वस्तु कौशल- डॊ. श्रीरामदेवझा

परिचय निचय- डॊ शैलेन्द्र मोहन झा

English Maithili Computer Dictionary (Complete)- Gajendra Thakur

Maithili English Dictionary- गोविंद झा

अणिमा सिंह -शिशु गीत खेल

आनन्द मिश्र (सौजन्य श्री रमानन्द झा 'रमण')- मिथिला भाषाक सुबोध व्याकरण

मैथिली सुबोध व्याकरण- भोला लाल दास

राधाकृष्ण चौधरी- A Survey of Maithili Literature

राधाकृष्ण चौधरी- मिथिलाक इतिहास

राजेश्वर झा- मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास (मैथिली साहित्य संस्थान आर्काइव) (यू.पी.एस.सी. सिलेबस)

दत्त-वती (मूल)- श्री सुरेन्द्र झा सुमन (यू.पी.एस.सी. सिलेबस)

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस) CIIL Site

सुभाष चन्द्र यादव-राजकमल चौधरी: मोनोग्राफ

शिव कुमार झा 'टिल्लू' अंशु-समालोचना

डॉ बचेश्वर झा- निवन्ध-निकुञ्ज

डॉ. देवशंकर नवीन- आधुनिक साहित्यक परिदृश्य

प्रेमशंकर सिंह- मैथिली भाषा साहित्य:बीसम शताब्दी (आलोचना)

डॉ. रमानन्द झा 'रमण'

हिआओल

अखियासल CIIL Site

दुर्गानन्द मण्डल-चक्षु

फेर एहि मनलग्गू फाइल सभकेँ सेहो पढ़ू:-

रामलोचन ठाकुर- मैथिली लोककथा

कुमार पवन (साभार अंतिका)

पइठ (मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ कथा)

डायरीक खाली पन्ना

केदारनाथ चौधरी

अबारा नहितन	चमेलीरानी	माहुर	करार	अयना	हीना

डॉ. रमण झा

भिन्न-अभिन्न	मैथिली काव्यमे अलङ्कार	अलङ्कार-भास्कर	मैथिली काव्यमे ज्योतिष

योगेन्द्र पाठक 'वियोगी'

विज्ञानक बतकही	विज्ञानक बतकही भाग-२	अकटा मिसिया (कथा संग्रह)
नरक विजय (सम्पूर्ण)	नरक विजय (संशोधित)	किछु तीत मधुर (यात्रा वृत्तांत)
हमर गाम	पिरामिडक देशमे	रोबोट (अनूदित साइंस-फिक्शन नाटक)

अनूदित साहित्य (आन भाषासँ)- गजेन्द्र ठाकुर

विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)

बाल साहित्य (अनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-अंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर

मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका

शेष ४० टा बाल चित्र-पोथी नीचाँक लिंकपर:-

सुनू	घर सभ	एकटा नीक दिन	चलू हम तँ ठीक छी ने!	की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?
टोस्ट	बड़ीटा! कनियेटा!	एतऽ हम सभ रहै छी	भारतोल्लक राजकुमारी	भारतोल्लक राजकुमारी (बिनु शब्दक)
वुयो	कच-कच कचाक	चुन्नू-मुन्नूक नहेनाइ	नेना जे बैलूनसँ डेराइत छल	अद्भुत फिबोनाची अंक-श्रृंखला
हारू	अखन नै, अखन नै!	जन्मदिनक उत्सव भोज	मोट राजा पातर-दुब्बड़ कुकुड़	बचिया जे अपन हँसी नै रोकि सकैत छलि
अंग्रेजी	हम सूंघि सकै छी	छोट लाल-टुहटुह डोरी	करू नीक, भोगू नीक	ई सभटा बिलाड़िक दोख अछि!
चोभा आम!	हमर टोलक बाट	जखन इकड़ू स्कूल गेल	माछी फेर आउ टा टा!	अमाचीक जुलुम मशीन सभ
टिंग टोंग	पाउ-म्याऊ-वाह	कुकुड़क एकटा दिन	हमरा नीक लगैए	रीताक नव-स्कूलमे पहिल दिन
कनी हँसियौ ने!	लाल बरसाती	भूत-प्रेतक नाट्यशाला	आउ पएर गानी	कतऽ अछि ई अंक ५?

विदेह मैथिली-अंग्रेजी टॉकिंग रीड-अलाउड ऑडियो बुक

https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF (मसाई केर परिवर्तनकारी रेबेका)
https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT (चलू हम तँ ठीक छी ने!)
https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo (एकटा नीक दिन)
https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp (घर सभ)
https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7 (की अहाँ ऐ चिड़ै सभकेँ देखने छी?)

....

किछु मैथिली पोथी डाउनलोड साइट (ओपन सोर्स)

Sahitya Akademi

प्रकाशन

डिजिटल-पोथी

CIIL

अखियासल (रमानन्द झा रमण)

जुआयल कनकनी- महेन्द्र

प्रबन्ध संग्रह- रमानाथ झा (बी.पी.एस.सी. सिलेबस)

सृजन केर दीप पर्व- सं केदार कानन आ अरविन्द ठाकुर

मैथिली गद्य संग्रह- सं शैलेन्द्र मोहन झा

Archive.Org (विजयदेव झा)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

विज्ञान रत्नाकर

मिथिला दर्शन

तीरभुक्ति

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक लिंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English आ Hindi

मैथिली साहित्य संस्थान

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 1 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 2 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

Brochure 3 (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अरिपन फाउण्डेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बुक्स

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books

पोथी डॉट कॉम

I Love Mithila (पोथी डाउनलोड लिंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिल चैनल- किरण चौधरी आ संगीता आनन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

मिथिला चैप्टर

खिस्सा-पिहानी नेना भुटका लेल
जानकी एफ.एम समाचार

आकाशवाणी दरभंगा यू ट्यूब चैनल

....

JNU

मैथिली

मैथिली लेक्सिकन

....

Videha e-Learning YouTube Channel

....

विदेह सम्मान*:* **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ पुरस्कार नामसँ विख्यात)

....

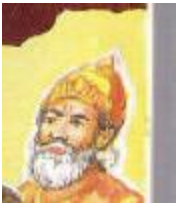
Maithili eBooks/ eJournals/ Videos can be downloaded from: **Maithili eBOOKS/ eJournals/ Videos**

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

४.८.मिथिला रत्न

वि दे ह विदेह *Videha বিদেহ* *http://www.videha.co.in* ***विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका*** *Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal* ***विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू।*** *Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.*

भारत आ नेपालक माटिमे पसरल मिथिलाक धरती प्राचीन कालहिसँ महान पुरुष ओ महिला लोकनिक कर्मभूमि रहल अछि। प्रस्तुत अछि मिथिला रत्नक एकटा छोट संग्रह। एहि संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रहकेँ *editorial.staff.videha@gmail.com* ***केँ पठाउ। आर्काइवक सर्वाधिकार रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्त्ताक लगमे छन्हि। फोटो सभ पठएबाक लेल धन्यवाद पाठकगण। साभार। पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल। विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू*** **VIDEHA_346**, **VIDEHA_347** ***आ*** **मिथिला रत्न/ मिथिला चित्रकला/ मिथिलाक पाबनि तिहार (कथा) आ मिथिलाक संगीत** ।

ैदिक जनक

ैदेह राजा' ऋगवेदिक कालक

ामी सप्याक नामसँ छलाह, यज्ञ

करैत सदेह स्वर्ग

लाह, ऋगवेदमे वर्णन अछि।

ो इन्द्रक संग देलन्हि असुर

वाल्मीकि

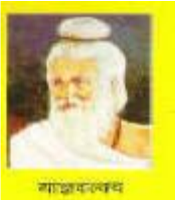
सीतापति राम

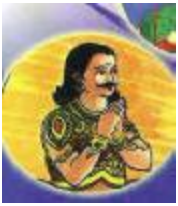
मुचीक विरुद्ध आ ताहिमे इन्द्र
नका बचओलन्हि। शतपथ
ाह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक
ामि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम
थि से दुनू एके छथि आ
तएसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ।
ाथवक पुरहित गौतम मित्रविन्द
ज्ञक/ बलिक प्रारम्भ कएलन्हि
ा पुनः एकर पुनःस्थापना भेल
हाजनक-२ क समयमे
ाज्ञवल्क्य द्वारा। निमि गौतमक
ाश्रमक लग जयन्त आ मिथि -
जनका मिथिला नामसँ सेहो सो
कएल जाइत
न्हि, मिथिला नगरक निर्माण
कएलन्हि। निमीक जयन्तपुर
र्तमान जनकपुरमे छल, मिथीक
मिथिलानगरीक स्थान एखन धरि
र्धारित नहि भए सकल
छि, अनुमानित अछि
नकपुरक लग । �सीरध्वज

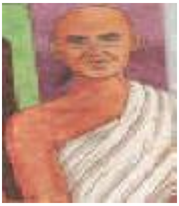
नक�सीताक पिता छथि आ
तयसँ मिथिलाक राजाक सुदृढ़
रम्परा देखबामे अबैत
छि। �कृति
नक�सीरध्वजक बादक 18म
स्तमे भेल छलाह। कृति
रण्यनाभक पुत्र छलाह आ
नक बहुलाश्वक पुत्र छलाह।
ाज्ञवलक्य हिरण्याभक शिष्य
लाह, हुनकासँ योगक शिक्षा
ने छलाह। कराल जनक द्वार
कटा ब्राह्मण युवतीक शील-
पहरणक प्रयास भेल आ जनव
जवंश समाप्त भए गेल (संदर्भ
श्वघोष-बुद्धचरित आ कौटिल्य-
र्थशास्त्र)।

लव कुश	विदेघ माथव शतपथ ब्राह्मणक विदेघ माथवक विदेह आगमन, आगिक सदानीरासँ आगाँ नहि बढ़बाक चर्च। शतपथ ब्राह्मणक विदेघमाथव आ पुराणक निमि दुनू गोटेक पुरोहित गौतम छथि से दुनू एके छथि आ एतएसँ विदेह राज्यक प्रारम्भ।	वाजसनेयी याज्ञवल्क्य याज्ञवल्क्य मिथिलाक दार्शनिक राजा कृति जनकक दरबारमे छलाह। हुनकर माताक वा पिताक नाम सम्भवतः वाजसनी छलन्हि। ओना हुनकर पिता देवरातकेँ मानल जाइत छन्हि। याज्ञवल्क्य १. शुक्ल यजुरवेद, २. शतपथ ब्राह्मण, ३.बृहदारण्यक उपनिषद आ ४.याज्ञवल्क्य स्मृतिक द्रष्टा/लेखक छथि।
		
अंगराज कर्ण	वैशेषिक दर्शन कणाद	

	वैशेषिक दर्शन कणाद	**महावीर जैन** 599-527 महावीर विदेहमे छह टा बस्सावास बितेलन्हि।
 गौतम बुद्ध BC 563-483 ोना तँ महावीर विदेहमे छह ा बस्सावास बितेलन्हि मुदा ुद्ध एकोटा नै मुदा मिथिलामे ौद्ध धर्मक प्रभाव पछाति ढ़ल। बुद्ध वैशाली नगरीमे ाम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने ालाह।	 **चाणक्य** BC 350-283 धर्म आ विधिक क्षेत्रमे कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ याज्ञवल्क्य स्मृतिमे बड्ड समानता अछि जे चाणक्यक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि। अर्थशास्त्रमे(१.६ विनयाधिकारिके प्रथमाधिकरणे षडोऽध्यायः इन्द्रियजये अरिषड्वर्गत्यागः) कराल जनकक	 **चन्द्रगुप्त मौर्य चाणक्यक शिष्य** BC 340-293 चाणक्यक शिष्य

	पतनक सेहो चर्चा अछि। तद्विरुद्धवृत्तिरवश्येन्द्रियश्चातुरन्तोऽपि राजा सद्यो विनश्यति- यथा दाण्डक्यो नाम भोजः कामाद् ब्राह्मण कन्यायमभिमन्यमानः सबन्धराष्ट्रो विननाश करालश्च वैदेहः,...।	
 आर्यभट्ट वैज्ञानिक 476-550 पञ्जीमे आर्यभट्टक विवरण- (२७) (३४/०८) महिपतिय: मंगरौनी माण्डैर सै पीताम्ब र	 **सिद्ध सरहपाद** 700-780 **सरहपाद-�सिद्धिरत्थु मइ पढ़मे पढ़िअउ ,मण्ड पिबन्तौँ बिसरउ एमइउ�**।मिथिलामे अक्षरारम्भ सिद्धिरस्तु जकर	 **आदि शंकराचार्य** 788-820 **मंडन मिश्रसँ शास्त्रार्थ**

सुत दामू दौ माण्ड्र सै वीजी त्रिनयनभट्ट: ए सुतो *आर्यभट्ट:* ए सुतो उदयभट्ट: ए सुतो विजयभट्ट ए सुतो सुलोचनभट (सुनयनभट्ट) ए सुतो भट्ट ए सुतो धर्मजटीमिश्र ए सुतो धाराजटी मिश्र ए सुतोब्रह्मजरी मिश्र ए सुतो त्रिपुरजटी मिश्र ए सुत विघुजटी मिश्र ए सुतो अजयसिंह: ए सुतो विजयसिंह: ए सुतो ए सुतो आदिवराह: ए सुतो महोवराह: ए सुतो दुर्योधन सिंह: ए सुतो सोढ़र जयसिंहर्काचार्यास्त्रस महास्त्र विद्या पारङ्गत	पूर्वमे सिद्धिरस्तु, गणेशजीक अंकुश आँजी, लिखल जाइत अछि। मिथिलामे ई धारणा जे माँड़ पिलासँ स्मरण शक्ति क्षीण होइत अछि; ई सरहपादक मिथिलावासी होएबाक प्रमाण अछि।	

महामहोपाध्याय: नरसिंह:।।		
		
म.म.गोनू झा 1050-1150	**कृष्णाराम आ हाथी सुबरन**	**वंशीधर ब्राह्मण**
करमहे सोनकरियाम गोनू झाक वर्णन पञ्जीमे अछि- महामहोपाध्याय धूर्तराज गोनू। पञ्जीक अनुसार पीढ़ीक गणना कएलासँ गोनूक जन्म (गोनूक सोनकरियाम करमहे- वत्समे २४म पीढ़ी चलि रहल अछि) *आर्यभट्टक बाद (आर्यभट्टक माण्डर-*	मिथिलाक यादव (गुआर) जातिक लोकदेवता कृष्णाराम अपन हाथी सुबरनपर सवार।	

काश्यपमे ३९ म पीढ़ी चलि रहल अछि) आ विद्यापतिक पहिने (विद्यापतिक विषएवार बिस्फी-काश्यपमे १४म पीढ़ी चलि रहल अछि) लगभग १०५० ई.मे सिद्ध होइत अछि। कारण एहि तरहेँ एक पीढ़ीकेँ ४० सँ गुणा केला सँ आर्यभट्टक जन्म लगभग ४७६ ई. आ विद्यापतिक जन्म लगभग १३५० ई. अबैत अछि जे इतिहाससम्मत अछि।		
 छेछन महराज	 दीना- भदरी	 ज्योति पँजियार

मिथिलाक डोम जातिक लोकदेवता	मिथिलाक मुसहर जातिक लोकदेवता	
 राजा सलहेस मिथिलाक दूधवंशी (दुसाध) जातिक लोकदेवता	 **दुलरा दयाल** गोनू झाक गाम भरौड़ाक राजकुमार, "बहुरा गोढिन नटुआ दयाल" लोककथाक मलाह कथानायक। भरौड़ामे एखनो हिनकर गहबर छन्हि।	 **कालिदास**
 बोधि कायस्थ	 **राधाकृष्ण आ करताराम मल्लिक**	 **महाराज नान्यदेव**

विद्यापतिक पुरुष-परीक्षामे मृत्युकालमे गंगा नदीक आयब आ बोधि-कायस्थकेँ अपनामे समेबाक खिसा वर्णित अछि जे बादमे विद्यापतिकेँ लऽ कऽ सेहो प्रचलित भेल।

मिथिलाक अमता घरेनक प्रारम्भिक गबैय्या

मिथिलाक कर्णाट वंशक 1097 ई. मे स्थापना। 1147 ई. मे मृत्यु।

मल्लदेव

मिथिलाक कर्णाट वंशक संस्थापक नान्यदेवक पुत्र। मिथिलाक गंधवरिया राजपूत मल्लदेवकेँ अपन बीजीपुरुष मानैत छथि।

महाराज हरसिंहदेव

मिथिलाक कर्णाट वंशक। ज्योतिरीश्वर ठाकुरक वर्ण-रत्नाकरमे हरसिंहदेव नायक आकि राजा छलाह। 1294 ई. मे जन्म आ 1307 ई. मे राजसिंहासन। घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ई. मे हारिक बाद नेपाल

मंत्री गणेश्वर

मिथिलाक कर्णाट वंशक नरेश हरसिंहदेवक मंत्री। *सुगतिसोपानमे* मिथिलाक सांवैधानिक इतिहासक वर्णन।

पलायन। मिथिलाक पञ्जी-प्रबन्धक ब्राह्मण, कायस्थ आ क्षत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मैथिल ब्राह्मणक हेतु गुणाकर झा, कर्ण कायस्थक लेल शंकरदत्त, आ क्षत्रियक हेतु विजयदत्त एहि हेतु प्रथमतया नियुक्त भेलाह। हरसिंहदेवक प्रेरणासँ- आ ई हरसिंहदेव नान्यदेवक वंशज छलाह, जे नान्यदेव कार्णाट वंशक १००९ शाकेमे स्थापना केने रहथि- नन्दैद शुन्यं शशि शाक वर्षे (१०१९ शाके)... मिथिलाक पण्डित लोकनि शाके १२४८ तदनुसार १३२६ ई. मे पञ्जी-प्रबन्धक वर्तमान स्वरूपक प्रारम्भक निर्णय कएलन्हि। पुनः वर्तमान स्वरूपमे थोडे बुद्धि विलासी लोकनि मिथिलेश

महाराज माधव सिंहसँ १७६० ई. मे आदेश करबाए पञ्जीकारसँ शाखा पुस्तकक प्रणयन करबओलन्हि। ओकर बाद पाँजिमे (कखनो काल वर्णित १६०० शाके माने १६७८ ई. वास्तवमे माधव सिंहक बादमे १८०० ई.क आसपास) *श्रोत्रिय* नामक एकटा नव ब्राह्मण उपजातिक मिथिलामे उत्पत्ति भेल।

मीरां साहेब

मिथिलाक मुस्लिम लोकनिक बीच प्रसिद्ध लोकगाथाक नायक।

अमर बाबा

मिथिलाक मलाह जातिक लोकदेवता।

गरीबन बाबा

मिथिलाक धोबि जातिक लोकदेवता।

लालबन बाबा

मिथिलाक चर्मकार जातिक लोकदेवता।

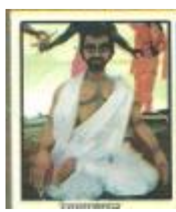
बंठा चमार

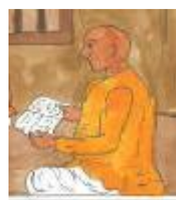
कारिख पजियार

लोरिक

राय रणपाल

अयाची मिश्र

पन्द्रहम शताब्दीक भवनाथ मिश्र बड पैघ नैय्यायिक छलाह आ कहियो ककरोसँ कोनो वस्तुक याचना नहि कएलन्हि, ताहि लेल सभ

हुनका अयाची मिश्र कहए लगलन्हि।

ंकर मिश्र

बालोऽहं जगदानन्द न मे बाला रस्वती। अपूर्णे पंचमे वर्षे र्णयामि जगत्त्रयम् ॥" क क्ता। पन्द्रहम शताब्दीमे वनाथ मिश्रक घरमे मधुबनी जेलाक सरिसव ग्राममे शंकर मेश्रक जन्म भेल।शंकर मिश्र हाराज भैरव सिंहक कनिष्ठ त्र राजा पुरुषोत्तमदेवक आश्रित लाह। एकर वर्णन रसार्णव थमे भेटैत अछि। शंकर मिश्र वि, नाटककार, धर्मशास्त्री आ

पक्षधर मिश्र

विद्यापतिक समकालीन जयदेव मिश्र, जे अपन अकाट्य तर्कक कारण पक्षधर मिश्रक नामसँ जानल गेलाह।

मैथिलीक आदिक वि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व)

मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (विद्यापतिक चित्र: विदेह चित्रकला सम्मानसँ पुरस्कृत पनकलाल मण्डल द्वारा)

कवीश्वर ज्योतिरीश्वर(लगभग १२७५-१३५०) सँ पूर्व (कारण ज्योतिरीश्वरक ग्रन्थमे हिनक चर्च अछि), मैथिलीक

्याय-वैशेषिकक व्याख्याकार हथि।शंकर मिश्र थावली- १.गौरी दिगम्बर प्रहसन .कृष्ण विनोद नाटक .मनोभवपराभव ाटक४.रसार्णव५.दुर्गा- ीका६.वादिविनोद७.वैशेषिक सूत्र र उपस्कार८.कुसुमांजलि पर ामोद९.खण्डनखण्ड-खाद्य टीका ०.छन्दोगाह्निकोद्धार ११.श्राद्ध दीप १२.प्रायश्चित प्रदीप।		*आदि कवि। संस्कृत आ अवहट्टक विद्यापति ठक्कुरःसँ भिन्न। सम्भवतः बिस्फी गामक बार्बर कास्टक श्री महेश ठाकुरक पुत्र। समानान्तर परम्पराक बिदापत नाचमे विद्यापति पदावलीक (ज्योतिरीश्वरसँ पूर्वसँ) नृत्य-अभिनय होइत अछि।*ज्योतिरीश्वर पूर्व **विद्यापतिः- कश्मीरक अभिनव गुप्त (दशम शताब्दीक अन्त आ एगारहम शताब्दीक प्रारम्भ)- ग्रन्थ �ईश्वर प्रत्याभिज्ञा- विभर्षिणी�मे विद्यापतिक उल्लेख करै छथि। श्रीधर दासक सदुक्तिकर्णामृत, (रचना ११ फरबरी १२०६, मध्यकालीन मिथिला, वि.कु. ठाकुर)-**

		श्रीधर दास विद्यापतिक पाँच टा पद उद्धृत केने छथि जे विद्यापतिक पदावलीक भाषा छी। �जाव न मालतो कर परगास तावे न ताहि मधुकर विलास।�आ �मुन्दला मुकुल कतय मकरन्द� ज्योतिरीश्वर (१२७५-१३५०) **षष्ठः कल्लोल**- ॥अथ विद्यावन्त वर्णना॥ **अष्टमः कल्लोलः**- ॥अथ राज्य वर्णना॥ मे उल्लेख।

महाराज शिव सिंह

मिथिला नरेश विद्यापतिक आश्रयदाता ओइनवार वंशक महाराज शिव सिंह।

उगना महादेव

महादेव विद्यापतिक अहिठाम गीत सुनबा लेल उगना नोकर बनि रहैत छलाह।

महाकवि विद्यापति ठाकुर 1350-1435

(मैथिलीक आदि कवि ज्योतिरीश्वर- **पूर्व विद्यापतिसँ भिन्न**, **संस्कृत आ अवहट्टमे लेखन**)

महाकवि विद्यापति ठाकुर 1350-1435

विद्यापति ठक्कुरः 1350-1435 विषएवार बिस्फी-काश्यप (राजा शिवसिंहक दरबारी) आ संस्कृत आ अवहट्ट लेखक। कीर्तिलता,

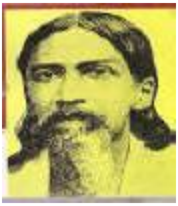
कीर्तिपताका, पुरुष परीक्षा, गोरक्षविजय, लिखनावली आदि ग्रंथ समेत विपुल संख्यामे कालजयी रचना। ई मैथिलीक आदिकवि विद्यापति (ज्योतिरीश्वर पूर्व) सँ भिन्न छथि।

(चित्रक आधार मिथिला सांस्कृतिक परिषद, कोलकाता द्वारा कोनो कलाकारसँ बनबाओल , कलाकारक नाम ६०-७० सालसँ अज्ञात कारणसँ गुप्त राखल गेल अछि।)

ंकरदेव 1449-1569 ारिजातहरण।	**जगज्ज्योतिर्मल्ल १६१३-३७** हरगौरी विवाह नाटक, कुञ्ज विहार नाटक।	**सुनीति कुमार चटर्जी मैथिली प्रेमी** 1890-1977
		
अरविन्द घोष मैथिली प्रेमी 1872-1950 विद्‌यापति गीतक अंग्रेजीमे अनुवाद	**डॉ. सर आशुतोष मुखर्जी मैथिली प्रेमी** 1864-1924	**सर जी. ए. ग्रियर्सन मैथिली प्रेमी** 1851-1941
		

कवि चन्दा झा 1831-1907	**महाकवि लालदास** 1856-1921	**म. म. परमेश्वर झा** 1856-1924
मूलनाम चन्द्रनाथ झा, ग्राम- पिण्डारुछ, दरभंगा। कवीश्वर, कविचन्द्र नामसँ विभूषित। ग्रिएर्सनकँ मैथिलीक प्रसंगमे मुख्य सहायता केनिहार। कृति- मिथिला भाषा रामायण, गीति-सुधा, महेशवाणी संग्रह, चन्द्र पदावली, लक्ष्मीश्वर विलास, अहिल्याचरित आऽ विद्यापति रचित संस्कृत	हिनक जन्म खड़ौआ ग्राममे १८५६ ई. मे तथा मृत्यु १९२१ ई. मे भेलन्हि। हिनक अनेक रचना उपलब्ध होइत अछि, यथा�रमेश्वर चरित रामायाण,� स्त्री शिक्षा,� �सावित्री-सत्यवान,� �चण्डी चरित,� �विरुदावली,� �दुर्गा सप्तशती,� तन्त्रोक्त मिथिला माहात्म्य� आदि। मैथिलीक अतिरिक्त ई संस्कृत, हिन्दी तथा फारसीक ज्ञाता छलाह। कविताक अतिरिक्त गद्यमे सेहो ई रचना कएल। रमेश्वर चरित रामायण हिनक सभसँ विशिष्ट ग्रन्थ अछि। राम-कथाक उल्लेखमे सीताक महिमाक महत्त्व दए मिथिला तथा मैथिलीक प्रति ई अपन श्रद्धा तथा भक्तिकँ व्यक्त कएल अछि।	जन्म 1856 ई. मे तरौनी ग्राम (दरभंगा) जिलामे भेल छलन्हि तथा निधन 1924 ई. मे। संस्कृत व्याकरणक ई दिग्गज विद्वान् छलाह तथा �वैयाकरण केशरी� क उपाधिसँ विभूषित छलाह। मैथिली साहित्यमे अपन कृति �मिथिलातत्त्व विमर्श� तथा �सीमंतिनी आख्यायिका�क कारणे महत्त्वपूर्ण स्थान रखैत छथि। ई महाराज रमेश्वर सिंहक दरवारमे राज-पंडितक पदपर अनेको वर्ष धरि सुप्रतिष्ठित छलाह।

पुरुष-परीक्षाक गद्य- पद्यमय अनुवाद।		
 अवध बिहारी प्रसाद शाही 1859-1929	 **सर्वतंत्र स्वतंत्र बच्चा झा** 1860-1921 मधुबनी जिलांतर्गत लवाणी(नवानी) गाममे हिनकर जन्म भेलन्हि।हिनक कृति सभ अछि। 1. सुलोचन-माधव चम्पू काव्य, 2.न्यायवार्त्तिक तात्पर्य व्याख्यान, 3.गूढ़ार्थ तत्त्वलोक(श्री मदभागवतगीता व्याख्याभूत मधुसूदनी टीका पर) 4.व्याप्तिपंचक टीका 5.अवच्छदकत्व निरुक्तित विवेचन 6.सव्यभिचार टिप्पण 7.सतप्रतिपक्ष	 **म. म. शशिनाथ झा** 1860-1930

टिप्पण 8.व्याप्तनुगन विवेचन 9.सिद्धांत लक्षण विवेक 10.व्युत्पत्तिवाद गूढार्थ तत्वालोक 11.शक्त्तिवाद टिप्पण 12.खण्डन-ख़ण्ड खाद्‌य टिप्पण 13. अद्‌वैत सिद्धि चन्द्रिका टिप्पण 14.कुकुकाञ्जलि प्रकाश टिप्पण।

मुंशी रघुनन्दन दास 1860-1945

गाम-सखबार, ज़िला-मधुबनी। "मिथिला नाटक" आ "दूतांगद व्यायोग"क लेखक।

मधुसूदन ओझा 1866-1939

म.म. मुरलीधर झा १८६८-१९२९

जन्म- गाम- भराम (जिला मधुबनी), अपन मातृक श्यामसीधपमे बसि गेलाह। काशीसँ १९०६ ई. मे ई "मिथिलामोद" नामक

		मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुरु केलन्हि। हितोपदेश (अनुवाद), मैथिली व्याकरण, "अर्जुन तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित।
 मुकुन्द झा "बख्शी" 1869-1936 जन्म हरिपुर बख्शी टोल ग्राम (मधुबनी जिला) मे 1869 ई. मे भेल तथा हिनक निधन काशीमे 1937 ई. मे भेलन्हि । हिनक लिखल	 **डॉ. सर गंगानाथ झा** 1871-1941 जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब-पाही ग्राममे 1871 ई. मे भेल तथा निधन प्रयागमे 1941 ई. मे । ई अपना समयक संस्कृतक प्रकाण्ड विद्वान म. म. चित्रधर मिश्र, म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. शिवकुमार शास्त्रीसँ मीमांसा एवं दर्शनक अध्ययन	 **जनार्दन झा जनसीदन** 1872-1951

संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि । मैथिलीमे हिनक महत्त्वपूर्ण कृति अछि �मिथिला भाषामय इतिहास� । एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक स्फुट निबन्ध सभ सेहो प्रकाशित भेल । मिथिलाक ऐतिहासिक वर्णन सभसँ पहिने हिनके प्रकाशित भेल । एहि इतिहासमे मिथिलाक सर्वतोमुखी परिचय प्रस्तुत कएल गेल अछि ।	कएलन्हि तथा दर्शनक विभिन्न दुरूह ग्रंथक अङरेजीमे अनुवाद कए पाश्चात्य संसारक ध्यान आकृष्ट कएलन्हि । ई गवर्नमेन्ट संस्कृत कॉलेज बनारसमे 1917 सँ 1923 धरि प्रिंसिपल छलाह तथा एलाहाबाद विश्वविद्यालयक 1923 सँ 1932 पर्यन्त कुलपति रहलाह । मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्दा झाक �महेशवाणी संग्रह� तथा �गणनाथ-विन्ध्यनाथ पदावली� प्रकाशित अछि । मैथिली साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक �वेदान्त दीपक� (दर्शन) विषयक अपूर्व ग्रंथ अछि । एहिसँ भिन्न हिनक निबंध सभ सामयिक मैथिली पत्न-पत्निकामे प्रकाशित अछि ।		

 रासबिहारी लाल दास 1872-1940 "मिथिला दर्पण" क लेखक।	 **रामचन्द्र मिश्र "चन्द्र"** 1873-1937 **मैथिल प्रभा**	 **महावैय्याकरणाचार्य पं दीनबन्धु झा** 1878-1955
 भवनाथ मिश्र 1879-1933 **मैथिली शब्दकोष "मिथिला शब्द प्रकाश"क लेखक।**	 **कीर्त्यानन्द सिंह**	 **टंकनाथ चौधरी** 1884-1928

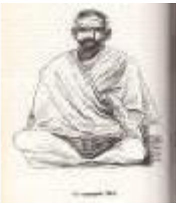

भवप्रीतानन्द ओझा 1886-1970

कपिलेश्वर मिश्र 1887-1987

गाम सलेमपुर, थाना-उजियारपुर, जिला समस्तीपुर। �सीतादाइ� पुस्तक भंडारसँ प्रकाशित।

बालकृष्ण मिश्र 1888-1948

बलदेव मिश्र 1890-1975

हिनक जन्म सहरसा जिलाक वनगाँव ग्राममे 1890 ई. मे एवं

आचार्य रामलोचन शरण 1889-1971

सीतामढ़ीमे जन्म आ दरभंगामे मृत्यु। "मैथिली रामचरित मानस" सहित तुलसीदासक समस्त

सीताराम झा 1891-1975

जन्म चौगामा ग्राममे १८९१ ई.मे तथा निधन १९७५ ई. मे भेलन्हि । संस्कृतमे

निधन फरवरी, 1975मे भेलन्हि । प्रारम्भमे पं. गेनालाल चौधरीसँ ज्यौतिष पढ़ि ई काशीमे पं. सुधाकर द्विवेदीजीक शिष्य भेलाह । बहुत वर्ष धरि सरस्वती भवन (वाराणसी) मे हस्तलिखित विभागमे कार्य कएल । पश्चात् पटनाक काशीप्रसाद जयसवाल रिसर्च संस्थानमे अनेक प्राचीन तिब्बती हस्तलिपिकँ देवनारीमे लिप्यन्तरित कएल। �मिथिलामोद� प्र काशन एवं म.म. मुरलीधर झाक प्रोत्साहनसँ ज्यौतिषीजी १९१० ई.सँ �मोद�मे लिखए लगलाह। हिनक प्रकाशित रचना अछि��रामायण	रचनाक मैथिलीमे लेखन। मिथिलाक्षरमे मैथिलीक प्रकाशनक प्रारम्भ केनिहार। प्रकाशन संस्था "पुस्तक भण्डार", लहेरियासराय, पटनाक संस्थापक।	ज्योतिष शास्त्रक अनेक रचनाक .अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक �अम्ब चरित� (महाकाव्य), �सूक्ति सुधा,� लोक लक्षण,� �पढ़ुआचरित,� �पूर्वापर व्यवहार,� उनटा बसात,� �अलंकार दर्पण�, �भूकम्प वर्णन�, �काव्य षट-रस�, �मैथिली काव्योपवन�, आदि ग्रन्थ उपलब्ध अछि । हिनक गीताक मैथिली अनुवाद सेहो उपलब्ध अछि । मिथिला मोदक सम्पादन १९२० ई.सँ १९२७ ई. धरि ई कएल ।

शिक्षा�, �चन्दा झा�, �संस्कृति�, �भारत शिक्षा�, �गप्प-सप्प विवेक�, �समाज� आदि । पण्डितजी यावत् धरि पटना रहलाह बराबरि �मिहिर�मे लिखैत रहलाह ।		
 ताराचरण झा 1892-1928	 **बद्रीनाथ झा** 1893-1973 जन्म मधुबनी जिलाक सरिसव ग्राममे १८९३ ई. मे भेलन्हि तथा १९१४ ई. मे ई काशी लाभ कएलिन्ह । बहुत दिन धरि ई	 **जीवनाथ राय** 1893-1964

मुजफ्फरपुरक धर्म्म समाज

संस्कृत कॉलेजमे साहित्यक

अध्यापक छलाह । मैथिलीक

विख्यात कवि लोकनि यथा

सुमनजी, मधुपजी, मोहनजी

आदि हिनक शिष्य छथिन्ह ।

संस्कृत साहित्यमे हिनक

अनेक रचना अछि । जाहिमे

राधा परिणय� (महाकाव्य)

क स्थान विशिष्ट अछि ।

मैथिलीमे हिनक �एकावली

परिणय� (महाकाव्य) एक

नवीन कीर्तिमान स्थापित

कएलक। कोनो अलंकारक

दृष्टान्त तकबाक

हेतु �एकावली

परिणय� पर्याप्त अछि ।

मेश मिश्र 1895-1967

न्म मधुबनी जिलाक गजहरा ाममे 1895 ई. मे भेल लन्हि । ई एकहतरि वर्षक ायुमे १९६७ ई. मे प्रयागमे वर्गवासी भेलाह । ई अपन वनाम-धन्य पिता म. म. यदेव मिश्र तथा म. म. डा. ंगानाथ झाक सान्निध्यमे विद्यार्जन कएल। १९२३ सँ ९५९ धरि मिश्रजी एलाहाबाद िश्वविद्यालयमे संस्कृतक ाध्यापक छलाह । रभंगा �मिथिला शोध ंस्थान�क निदेशक पदपर

बाबू धनुषधारी दास 1895-1965

मैथिलीमे बिहारी कविक अनुवाद प्रकाशित।

अमरनाथ झा 1897-1955

सरिसब पाहीटोल ग्राममे १८९७ ई. मे भेल । हिनक निधन पटनामे जखन ई बिहार लोक सेवा आयोगक अध्यक्ष छलाह, १९५५ मे भेलन्हि । ई एलाहाबाद विश्वविद्यालयक नओ वर्ष धरि कुलपति रहि पश्चात् हिन्दू विश्वविद्यालयक सेहो कुलपतिक पदकेँ सुशोभित कएलन्हि । ई अंगरेजीक प्रकाण्ड विद्वान् छलाह, ताहि संग हिन्दी, उर्दू, फारसी, संस्कृत,

किछु समय कार्य कए १९६२ सँ
७५ धरि कामेश्वर सिंह संस्कृत
विश्वविद्यालयक कुलपति
छलाह ।म. म. मुरलीधर झासँ
प्रभावित
भए �मिथिलामोद�मे ई
लिखब प्रारम्भ कएलन्हि तथा
अपन विविध प्रकारक रचनासँ
मैथिलीक गद्यकँ समृद्ध
कएलन्हि । मैथिलीमे हिनक
प्रसिद्ध ग्रन्थ
अछि��कमला�
शेक्सपीयरक �टेम्पेस्ट�क
भावानुवाद),
�नलोपाख्यान�,
�मैथिली-संस्कृति� तथा
अनेक वर्णनात्मक एवं
आलोचनात्मक
निबन्ध; मनबोधक
कृष्णजन्मक
सम्पादन, विद्यापतिक

बङ्ला एवं मैथिलीक सेहो
अद्भुत विद्वान् छलाह
।मैथिलीमे हिनका द्वारा
सम्पादित �हर्षनाथ काव्य
ग्रन्थावली� तथा �गोवि
न्ददासक
श्रृङ्गारभजन� महत्त्वपूर्ण
अछि । एहिसँ भिन्न हिनक
मैथिली साहित्य परिषदक
अध्यक्षीय भाषण तथा अन्य
लेख प्रकाशित अछि ।

कीर्तिलता, कीर्तिपताका, गोरक्ष विजय आदिक अनुवाद-सम्पादन सेहो कएल।		
 भोलालाल दास 1 897-1977 हिनक जन्म दरभंगा जिलाक कसरौर मे भेलन्हि । साहित्य सर्जनाक अतिरिक्त अपन संगठन क्षमता तथा मैथिली साहित्यक सर्वतोमुखी विकासक हेतु सतत तत्पर रहबाक कारणेँ भोला बाबू मैथिली संसारक एक स्तम्भक रूपमे रहलाह ।	 **कुमार गंगानन्द सिंह** 1 898-1971 जन्म�बनैली राजपरिवारमे 24-9-1898, मृत्यु:-श्रीनगर पूर्णिञा 17-1-1970 । भूतपूर्व शिक्षामंत्नी, बिहार एबं कुलपति, कामेश्वर सिंह दरभंगा संस्कृत विश्वविद्यालय ।रचना�अगिलही (अपूर्ण उपन्यास) तथा अनेक कथा एवं एकांकी । युगक अनुरूप सामाजिक कुरीति आदिकेँ आधार बनाए सुधारवादी दृष्टिएँ कथा सभहिक रचना ।	 **ब्रजमोहन ठाकुर** 1899-1977

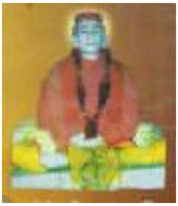
हिनक निधन 1977 ई. मे भेल। मैथिलीक प्रचार-प्रसारमे ई अपन जीवन समपित कएने छलाह। पाठ्यक्रममे मैथिलीकें स्थान हो ताहि हेतु ई बीड़ा उठओलन्हि। विद्यालय स्तरक अनेक पोथीक निर्माण कएल। मैथिली साहित्य परिषदक ई संस्थापक मण्डलक सदस्य छलाह। 1931 सँ 1940 ई. पर्यन्त ओकर प्रधान मन्त्नी रहलाह। हिनक मन्त्निनत्वकालमे �भारती� नामक मासिक पत्नक प्रकाशन भेल। एहिसँ पूर्व (१९२९-३१) कुशेश्वर कुमरजीक संग संयुक्त सम्पादनमे �मिथिला� नामक पत्न चलाओल। ई

नवीन एवं प्रगतिशील विचारक लोक छलाह। ननव लेखककेँ प्रोत्साहित करब, शैलीमे एकरूपता आनब, नव प्रकाशनसँ मैथिलीक साहित्य भंडारक पूर्त्ति करब हिनक कर्त्तव्य बनि गेल छल। हिनक लिखल �मैथिली व्याकरण� तथा हिनकहि द्वारा सम्पादित �गद्यकुसुमांज लि बहुत दिन धरि विद्यालयमे पढ़ाओल जाइत रहल। हिनक लिखल अनेक निबन्ध समालोचना, कविता, संस्म रण, जीवनी-साहित्य मैथिलीक पत्र-पत्रिकामे छिड़िआएल अछि।		

		
भुवनेश्वर प्रसाद 1902- **दरभंगा जिलाक बनौली गाम, निवास रायसाहेब पोखरि लहेरियासराय। सरस्वती स्कूल लहेरियासरायमे १९३०-१९६४ ई. धरि अध्यापन। मैथिलीमे "बाल रामायण� प्रकाशित।**	**जयनारायण झा 'विनीत'** 1902-1991	**नरेन्द्र नाथ दास विद्यालंकार १९०४-१९९३**
		

सुधाकर झा "शास्त्री" 1904-1974	**दामोदर लाल दास विशारद** 1904-1981	**बबुआजी झा 'अज्ञात'** 1904-1996 २००१- बबुआजी झा �अज्ञात� (प्रतिज्ञा पाण्डव, महाकाव्य)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।
		
श्रीवल्लभ झा हाटी 1905-1940	**रमानाथ झा** 1906-1971 जन्म दरभंगा जिलाक उजान (धर्मपुर) ग्राममे 1906 ई. मे एवं हिनक निधन दरभंगामे १९७१ ई. मे भेलन्हि। 1930 ई. मे अङ्रेजीमे एम. ए. कएलाक बाद ई कतोक वर्ष धरि मधेपुर उच्च विद्यालयक प्रधानाध्यापक छलाह, तकरा बाद	**काशीकान्त मिश्र "मधुप"** 1906-1987 १९७०- काशीकान्त मिश्र �मधुप� (राधा विरह, महाकाव्य) पर साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त मैथिलीक प्रशस्त कवि आ मैथिलीक प्रचार-प्रसारक

	दरभग्ङा-राज-लाइब्रेरीक पुस्तकालयाध्यक्षक रूपमे 1936 सँ अन्तिम समय धरि रहलाह । 1952 सँ 62 चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे प्रो. झा अङ्रेजीक प्राध्यापक रूपेँ काजka पश्चात् ओही कॉलेजमे मैथिली विभागाध्यक्ष बनाओल गेलाह । 1965 मे रमानाथ बाबू साहित्य अकादमीक मैथिलीक प्रतिनिधि निर्वाचित भेलाह जाहि पद पर ओ जीवनक अन्त समय तक रहलाह । हिनक रचनाक क्षेत्न बहुत व्यापक छल । हिनक अनुसंधानात्मक निबंक दू गोट संग्रह �निबन्धमाला� तथा �प्रबंध संग्रह� प्रकाशित अछि । संकलित सम्पादित पुस्तक सभमे �मैथिली पद्य-संग्रह�, �मैथिली गद्य-संग्रह�, �प्राचीन गीत�, �कथा	समर्पित कार्यकर्ता �झंकार� कवि तासँ क्रान्ति गीतक आह्वान कएलनि । प्रकृति प्रेमक विलक्षण कवि । �घसल अठन्नी कविताक लेल कथ्य आ शिल्प-संवेदना�दुहू स्तर पर चरम लोकप्रियता भेटलनि।

	काव्य�, �नवीन गीत�, �कविता कुसुम�, �कथा संग्रह� आदि अछि । �कथासरित्सागर�क आधार पर प्राञ्जल गद्य शैलीमे हिनक �उदयन-कथा� तथा �बररुचि-कथा� बेश ख्याति पओलक । व्याकरणक �मिथिला भाषा प्रकाश�, �अलङ्कारप्रवेश� आदि अनेक ग्रन्थ प्रकाशित अछि । �मैथिली साहित्य पत्र� त्नैमासिक पत्रिकाक संपादक।	
 लक्ष्मीनाथ गोसाई 1793-1872	 **मेही दास**	 **बुचन भगत, संत** 1928-1991

<table>
<tr><td></td><td>धरहरा कोठी_बनमनखी_असली
नाम_रामानुग्रहलाल
दास_आश्रम_मायामोहल्ला, कुप्पाघाट
, भागलपुर</td><td></td></tr>
<tr><td>
अभिराम दास
मिथिलाक प्रसिद्ध भागवत
वाचक।</td><td>
स्नेहलता 1909-1993
गाम- डरोड़ी, समस्तीपुर। पूर्ण
नाम- कपिलदेव ठाकुर "स्नेहलता"।
रामाश्रयी रसिक सम्प्रदायक संत।
हिनकर रचित वैदेही विवाह
संकीर्तन, विनय
पदावली, शिववाणी, चेतावनी, झूला-
संकीर्तन, सीतावतरण प्रबन्धकाव्य
आ स्नेहशतक- दोहावली-कवित्त
आदि मिथिलाक महिला वर्ग आ
संकीर्तनकार लोकनिक कंठमे</td><td>

स्वतंत्रता सेनानी
स्व. रामफल
मण्डल</td></tr>
</table>

	परिव्याप्त अछि आ लोकमंगलक अनुष्ठानमे व्यापक रूपेँ व्यवहृत अछि। हिनक "वैदेही विवाह" मिथिलाक कीर्तनिया नाट्य परम्पराकेँ लोकरुचिक अनुकूल बनौने अछि।	
 ुन्दर झा "शास्त्री" 930-1998 नकपुर, नेपाल, युवावस्थाक िलक दुर्लभ फोटो।नेपाल प्रज्ञा तिष्ठानक मानद दस्यता- स्व. सुन्दर झा ास्त्री।	 **कांञ्चीनाथ झा "किरण"** 1906-1988 जन्म स्थान-धर्मपुर,लोहना रोड, दरभंगा बिहार । मैथिली भाषा आंदोलनमे महत्वपूर्ण भूमिका। �पराशर� महाकाव्य लेल साहित्य अकादमी ओ �कथा किरण� लेल वैदेही पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति:	 **श्यामानन्द झा** 1 906-1949

चंद्रग्रहण (उपन्यास), वीर-प्रसून (बालकथा), जय जन्मभूमि (एकांकी), विजेता विद्यापति (नाटक), कथा-किरण (कथा-संग्रह), किरण-कवितावली, कतेक दिनक बाद (कविता-संग्रह), पराशर (महाकाव्य) ओ किरण-निबंधावली (निबंध-संग्रह) आदि।१९८९- काञ्चीनाथ झा �किरण� (पराशर, महाकाव्य)पर मैथिली मे साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

रमाकांत झा, नेपाल 1907-1971

ईशनाथ झा 1907-1965

बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन पद्धतिक काव्य-रचनाक विलक्षण संयोग हिनकर कवितामे भेटैत अछि। दलित वर्ग, शोषणक समस्या, स्वदेश प्रेमक यथार्थवादी रचनाक संग संग व्यक्तिनिष्ठ कल्पनाक अनेक विशिष्ट कविता मैथिलीमे लिखलनि।

भुवनेश्वर सिंह 'भुवन' 1907-1944

अपन खाढ़ीक बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन रीतिक कविताक रचना विपुल संख्यामे कएलनि। �भुवन भारती� कविता संकलन प्रकाशनसँ मैथिली ओज आ नव चेतनाक शंख फुकलनि।

हरिमोहन झा 1908-1984

कालीकान्त झा 1909-

मूल गाम ढंगा (हरिपुर), मधुबनी। फेर मातृक बरदबट्टा,पो.

तंत्रनाथ झा 1909-1984

हिनकर मैथिली कृति १९३३ मे �कन्यादान� (उपन्यास), १९४३ मे "द्विरागमन�(उपन्यास), १९४५ मे �प्रणम्य देवता� (कथा-संग्रह), १९४९ मे �रंगशाला�(कथा-संग्रह), १९६० मे �चर्चरी�(कथा-संग्रह) आऽ १९४८ ई. मे �खट्टर ककाक तरंग� (व्यंग्य) अछि। मृत्योपरांत १९८५मे (जीवन यात्रा, आत्मकथा)पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।	उरलाहा, भाया- मदनपुर, जिला- पूर्णियामे बसि गेलाह। सतघरा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकरणक अध्ययन। "हनुमान चरित"क लेखक।	जन्म १९०९ ई मे दरभंगा जिलाक धर्मपुर ग्राममे भेलन्हि मृत्यु ४-५-�८४,चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे अर्थशास्त्नक प्राध्यापक छलाह । अवकाश ग्रहण क काव्य साधनामे लागल रहलाह । महाकाव्य, मुक्तक, एकांकी सभ विधामे ई सिद्ध हस्त छलाह । हिनक �कीचक वंध� महाकाव्य अङरेजीक �ब्लैक्ङ भर्स� (अमित्नाक्षर छन्द) म लिखल अछि । मैथिलीमे �सौनेट� एवं ब्लैक्ङ भर्स�क ई प्रथम प्रयोक्ता थिकाह । संस्कृत परम्परामे काव्य रचना करितहुँ पाश्चात्य शैलीक नवीनता हिनका रचनामे

		भेल। हिनक �कीचक वध� ओ �कृष्ण चरित� महाकाव्य��म ङ्गल-पञ्चाशिका� एवं �नम स्या� मैथिली साहित्यमे अपन विशिष्ट स्थान रखैछ। तकर अतिरिक्त मुक्तक काव्यमे विषय वस्तुक व्यापकता एवं शिल्प शैलिक प्रचुरता अबैत अछि। एक दिश यदि प्राचीन ढंगक ईश्बर वन्दनाक रचना कएलन्हि तँ दोसर दिस �सौनेट� (चतुर्दशपदी) �बैलेड� आदि लिखबामे पूर्ण सफलता प्राप्त कएलन्हि।�कृष्ण चरित� महाकाव्य पर हिनका 1979 ई क साहित्यक अकादमी

		पुरस्कार भेटलन्हि । 1980 ई. मे हिनका अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएल गेलन्हि ।
 जीवनाथ झा 1910-1977	 **सुरेन्द्र झा 'सुमन'** 1910-2002 जन्म: ग्राम : बल्लीपुर, जिला-समस्तीपुर । प्रकाशित कृति: प्रतिपदा, अर्चना,साओन-भादव,अंकावली, अन्तर्नाद, पयस्विनी, उत्तरा आदि तीससँ अधिक मौलिक कविता-पुस्तक;पुरुष-परीक्षा, अनुगीतांजलि, ऋतु श्रृंगार तथा वर्णरत्नाकर, पारिजात-हरण, कृष्णजन्म, आनन्द-विजय	 **पं. रामचन्द्र झा** 1910- गाम तरौनी। काशी मिथिला ग्रन्थमालाक सम्पादक।

	आदि कतिपय ग्रन्थक अनुवाद-संपादन; �मैथिली काव्य पर संस्कृतक प्रभाव� नामक समीक्षा-ग्रंथ। �पयस्विनी� लेल १९७१ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार तथा �उत्तरा� पर १९१८ मे मैथिली अकादेमीक विद्यापति पुरस्कार प्राप्त । मैथिलीक प्रथम दैनिक पत्र �स्वदेश�क लब्धप्रतिष्ठ सम्पादक।१९९५- सुरेन्द्र झा �सुमन� (रवीन्द्र नाटकावली- रवीन्द्रनाथ टैगोर, बांग्ला)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। २००० ई.- पं.सुरेन्द्र झा �सुमन�, दरभंगा;यात्री-चेतना पुरस्कार।	

		
'नागार्जुन' वैद्यनाथ मिश्र 'यात्री' 1911-1998 **जन्म अपन मामागाम सतलखामे भेलन्हि, जे हुनकर गाम तरौनीक समीपहिमे अछि, जिला-दरभ्गा। मूल नाम: वैद्यनाथ मिश्र। हिन्दीमे नागार्जुन नामे प्रख्यात। प्रकाशित कृति: चित्रा, पत्रहीन नग्न गाछ (मैथिली कविता-संग्रह); पारो, बलचनमा, नवतुरिया (मैथिली उपन्यास); युगधारा, सतरं**	**आरसीप्रसाद सिंह** 1911-1996 **जन्म: ग्राम-एरौत, जिला-समस्तीपुर। प्रकाशित कृति: माटिक दीप, पूजाक फूल, सूर्यमुखी (कविता-संग्रह), मेघदूत (अनुवाद), आरसी, नन्ददास, संजीवनी (हिन्दी काव्य संग्रह)। �सूर्यमुखी� लेल १९८४ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त।**	**गुरु जयदेव मिश्र** 1911-1991 **शिष्य गंगा नाथ झा**

गे पंखोंवाली, प्यासी पथराई आंखें, खिचड़ी विप्लव देखा हमने, तुमने कहा था, हजार हजार बाहो वाली, पुरानी जूतियो का कोरस, रत्नगर्भा, ऐसे भी हम क्या ! ऐसे भी तुम क्या ! (हिन्दी कविता-संग्रह); रतिनाथ की चाची, बलचनमा, नई पौध, बाबा बटेसरनाथ, वरुण के बेटे, दुखमोचन, कुम्भीपाक, अभिनन्दन, उग्रतारा, इमरतिया (हिन्दी उपन्यास); आसमान में चन्दा तैरे (कहानी संग्रह); भस्मांकुर (हिन्दी खण्ड काव्य); अन्नहीनम् क्रियाहीनम् (निबन्ध-संग्रह); गीत

गोविन्द; मेघदूत; विद्यापति के गीत, विद्यापति की कहानियां (अनुवाद) । �पत्रहीन नग्न गाछ� लेल १९६८ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार प्राप्त । यायावरी जीवन । मैथिली प्रतिनिधिक रूपमे रूस भ्रमण । नागार्जुन (**स्व. श्री वैद्यनाथ मिश्र �यात्री�**), हिन्दी आ मैथिली कवि, १९९४ ई.मे **साहित्य अकादेमीक फेलो** (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यक पुरस्कार)।

यशोधर झा मिथिला वैभव, दर्शन मैथिली पोथीपर 1966 मे पहिल साहित्य अकादमी पुरस्कार मैथिली लेल प्राप्त।	वैद्यनाथ मल्लिक 'विधु' 1912-1987 १९७६- वैद्यनाथ मल्लिक �विधु� (सीतायन, महाकाव्य) लेल मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कार।	भीम झा 1912- पूर्णिया जिलाक मदनपुर ग्रामक। जन्म ५ नवम्बर १९१२ ई.। बनैलीक श्री श्यामानन्द सिंहक अध्यक्षतामे �नारायण संकीर्तन महामण्डली�क स्थापना।
 राधानाथ दास १९१२-	 उपेन्द्र ठाकुर 'मोहन' 1913-1980 जन्म १९१३ ई. मे दरभंगा जिलाक चतरिया ग्राममे भेलन्हि । मृत्यु २४-५-१९८० । संस्कृत शिक्षामे साहित्याचार्य ओ बड़ौदा राजक विद्वत्-परीक्षासँ �साहित्य-रत्न�क उपाधिसँ विभूषित भेलाह । दैनिक	 जयनाथ मिश्र 1913-1985

आर्यावर्तमे आदिअहिसँ, पश्चात् १९६०

सँ मिथिला मिहिरक उप-सम्पादक एवं

सह-सम्पादक रूपँ कार्य करैत १९७७ मे

सेवा निवृत भेलाह ।मोहनजी करीब

पचास वर्ष साहित्य साधनामे लागल

रहलाह ।

विजयानन्द, कुंजरंजन, सुदर्शन, पुण्ड

रीक, शास्त्नी, बामन आदि छद्म नामसँ

पत्न-पत्निकामे विविध विषयपर

हिनक लेख सभ प्रकाशित भेल अछि

।मोहन जीक �बाजि उठल मुरली�मे

१०१ गोट कविताक संकलन अछि

जाहिमे हिनक सुदीर्घ काव्य-

आराधनाक विभिन्न विचारधाराक ओ

विभिन्न अनुभूतिक सामग्री उपलब्ध

अछि। एहि पुस्तकपर मोहन�जीकेँ

१९७८ मे साहित्य अकादम् पुरस्कार

भेटलन्हि। एहिसँ बहुत पूर्व

हिनक �फुलडाली� नामक कविता

संग्रह सेहो प्रकाशित भेल छल ।

श्रीकांत ठाकुर "विद्यालंकार"

पञ्जीकार मोदानन्द झा 1914-1998

लब्ध धौत पञ्जीशास्त्र मार्त्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णिया। पिता-स्व. श्री भिखिया झा। गुरु- पञ्जीकार भिखिया झा। पूर्णिया जिलाक बनैली लगक शिवनगर गामक। जन्म २२ सितम्बर १९१४ ई.।सौराठमे अपन मौसा स्व. लूटनझा सँ पंजीशास्त्रक अध्ययन। १९४८-१९५१ ई. धरि दरभंगामे रहि आचार्य रमानाथ झाकेँ पाँजि पढ़ओलनि।शास्त्रार्थ परीक्षा- दरभंगा महाराज कुमार जीवेश्वर सिंहक यज्ञोपवीत संस्कारक अवसर पर

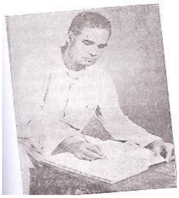
आनन्द झा 1914-1988

	महाराजाधिराज(दरभंगा) कामेश्वर सिंह द्वारा आयोजित परीक्षा- 1937 ई. जाहिमे मौखिक परीक्षाक मुख्य परीक्षक म.म. डॉ. सर गंगानाथ झा छलाह।	
 टोक्यो हासेगावा, निदेशक मिथिला म्यूजियम, निगाटा	 **माँगनि खबास** 1908-1943 **संगीतज्ञ** पचगछियामे जन्म आ अल्प बएसमे मृत्यु। पचगछियाक रायबहादुर लक्ष्मीनारायण सिंहक शिष्य।	 **रामाश्रय झा 'रामरंग' अभिनव भातखण्डे** 1928-2009 जन्म ११ अगस्त १९२८ ई. तदनुसारभाद्र कृष्णपक्ष एकादशी तिथिकँ मधुबनी जिलान्तर्गत खजुरा नामक गाममे भेलन्हि। अभिनव गीतांजलि, हुनकर उच्चकोटिक शास्त्र रचना

		अछि।मिथिलावासी श्री रामरंग राग तीरभुक्तित, राग वैदेही भैरव, आऽ राग विद्यापति कल्याण केर रचना सेहो कएने छथि आऽ मैथिली भाषामे हिनकर खयाल �रंजयति इति रागः� केर अनुरूप अछि।
 रामचतुर मल्लिक ध्रुपद संगीत 1905-1990	 **अभयनारायण मल्लिक**	 **कुमार तारानन्द सिंह, संगीतज्ञ**
		

संगीताचार्य राय बहादुर लक्ष्मीनारायण सिंह	पंडित परमानन्द चौधरी, संगीतज्ञ	हृदयनारायण झा
 संगीत भास्कर राजकुमार श्यामानन्द सिंह १९१६-१९९४	 मिथिलेश कुमार झा, तबला वादन	 नागेश्वर लाल कर्ण, तबला वादक
 बाबू साहेब चौधरी 1916-1998	 लक्ष्मण (लखन) झा 1916-2000 मिथिला राज्य अभियानी।	 शुद्धदेव झा 'उत्पल' 1916-

दरभंगा जिलाक दुलारपुर गामक। १९४३ ई. मे जीविकार्थ कलकत्ता अएलाह। नवम कक्षामे स्वराज्य आन्दोलनमे बाझि कए शिक्षाक इतिश्री। कलकत्तामे स्थानीत मैथिल संघमे प्रवेश। कलककत्तामे मैथिली आर्ट प्रेस. ९/१, खिलात घोष लेन, कलकत्ता-७००००६ सँ मैथिली-मिथिला आन्दोलनमे सक्रिय। �कुहेस� आ � चाणक्य� दूटा नाटक। १९७१-७९ धरि �मिथिला दर्शन� आ �मैथिली दर्शन� मैथिली मासिकक सम्पादन।			गोड्डा जिलाक अलखदत्त-महेनपुरक निवासी। जन्म १६ अक्टूबर १९१६ ई.।

		
रामचरित्र पाण्डेय "अणु" १९१७-२०१०	**लक्ष्मीनाथ झा मिथिला चित्रकला** 1917-1990	**उपेन्द्र नाथ झा 'व्यास'** 1917-2002 **जन्म स्थान-हरिपुर वकशीटोल, मधुबनी, बिहार। १९६९- उपेन्द्रनाथ झा �व्यास� (दू पत्र, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। साहित्य अकादेमीक अनुवाद पुरस्कार प्राप्त। प्रकाशित कृति: कुमार, दू पत्र (उपन्यास), विडंबना, भजना भजले (कथा-संग्रह), पतन संन्यासी, प्रतीक**

		(काव्य), महाभारत (पहिल दू पर्व) आदि।
 मनमोहन झा 1918-2009 **जन्म सरिसबमे, अश्रुकण, वीरभोग्या, मिथिलाक निशापुरमे।२००९- स्व.मन मोहन झा (गंगापुत्र, कथासंग्रह)पर मृत्योपरांत साहित्य अकादमी पुरस्कार।**	 **ब्रजकिशोर वर्मा 'मणिपद्म'** 1918-1986 **जन्म स्थान-बहेड़ा, दरभंगा बिहार। १९७३- ब्रजकिशोर वर्मा �मणिपद्म� (नैका बनिजारा, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। उपन्यासकार, कथाकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: कोब्रागर्ल, कनकी, अर्द्धनारीश्वर, लोरिक विजय, नैका-बनिजारा, लवहरि-कुशहरि, राय रणपाल, आदिम गुलाम आदि उपन्यास ओ कंठहार (नाटक) आदि।**	 **पं. सहदेव झा १९१९-** "मिथिला की धरोहर" पोथी प्रकाशित।

बुद्धिधारी सिंह रमाकर 1919-1991

जन्म मधुबनीमे 1919 ई. मे भेल। अपन पिता स्व. क्षेमधारी सिंहसँ विभिन्न विषयक शिक्षा ग्रहण कएलन्हि। ई रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीक मैथिली विभागाध्यक्ष छलाह। जतएसँ अवकाश प्राप्त कएलन्हि। बाल्यावस्थहिसँ ई कविकार्यमे लागल रहलाह अछि। संस्कृत तथा मैथिली दुनू भाषामे हिनक रचना

आद्याचरण झा 1920-

चन्द्र भानु सिंह 1922-

२००४- चन्द्रभानु सिंह (शकुन्तला, महाकाव्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

प्रकाशित अछि । यथा�मैथिलीमे �प्रयास � (कथा-संग्रह), �मधुमती�, �अमरबापू� (कविता-संग्रह), �शरशय्या� (खंड-काव्य) �स्मृति साहसी� (महाकाव्य) आदि ।		
 सुधांशु शेखर चौधरी 1922-1990 जन्म दरभंगाक मिश्रटोलामे 1922 ई. मे भेलन्हि तथा मृत्यु 1990 ई. मे भेलन्हि ।	 **गोविन्द झा** 1923- जन्मस्थान- इसहपुर, सरिसब पाही, मधुबनी, बिहार । सिद्ध कथाकार, उपन्यासकार, नाटककार, भाषा वैज्ञानिक ओ अनुवादक। साहित्य अकादेमी पुरस्कार, साहित्य	 **योगानन्द झा** 1923-1986 हिनक जन्म मधुबनी जिलाक कोइलख ग्राममे 1923 ई. मे भेलन्हि । मृत्यु 1986 मे भेलनि ।

किछु दिन विभिन्न जीविकामे रहि पश्चात् साहित्यकारक जीवन प्रारम्भ कएल । किछु दिन �बैदेही�क सम्पादन श्री सुमनजी एवं श्री कृष्णकान्त मिश्रजीक संग कएल तत्पश्चात् 1960 ई. सँ 1982 ई. धरि पटनामे �मिथिला मिहिर��क सफल सम्पादन कएल ।हिनक दू गोट नाट्यकृति-�भफाइत चाहक जिनगी�, लेटाइत आँचर�, तथा �पहिल साँझ� हिनक नाटकक नीक व्यावहारिक अनुभवक परिचायक अछि ।छद्मनामसँ हिनक दू गोट उपन्यास मिहिर� मे प्रकाशित भेल अछि ।	अकादेमी अनुवाद पुरस्कारसँ सम्मानित। बिहार सरकारसँ कामिल बुल्के पुरस्कार, ग्रियर्सन पुरस्कार आदिसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: उपन्यास, नाटक, कथा, कविता, भाषा विज्ञान आदि विभिन्न विधामे अड़तीस टा पोथी प्रकाशित । प्रकाशन: सामाक पौती,नेपाली साहित्यक इतिहास (अनु) आदि । १९९३- गोविन्द झा (सामाक पौती, कथा)पुस्तक लेल सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।१९९३- गोविन्द झा (नेपाली साहित्यक इतिहास- कुमार प्रधान, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। प्रबोध सम्मान 2006 सँ सम्मानित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०१० (समग्र योगदान लेल)	अग्रेजीमे एम. ए. कएलाक पश्चात् ई किछु दिन चन्द्रधरी मिथिला कॉलेजमे प्राध्यापक रहलाह । बिहार प्रशासनिक सेवामे 1981 धरि विभिन्न पदपर कार्य कएल । तत्पश्चात्मैथिली अकादमीक निदेशक �84 धरि ।योगानन्द झाजी मैथिली साहित्यमे अपन उपन्यास �भलमानुस� ए वं �पवित्ना�क हेतु ख्यात छथि । हिनक नाटक �मुनिक मतिभ्रम� एवं कथा संग्रह �उड़ैत वंशी� यथेष्ट प्रतिष्ठा प्राप्त कएने अछि । एकर अतिरिक्त ई महात्मा गान्धीक आत्मकथाक

हिनक उपन्यास ई वतहा संसार� जे मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित भेल आ जाहि पर 1980 क साहित्य अकादमीक पुरस्कार देल गेल ।

अनुवाद एवं �आमक जलखरी� नामक एक कथा संग्रहक सम्पादन सेहो कएने छथि ।

रामकृष्ण झा 'किसुन' 1923-1970

आधुनिक धाराक विशिष्ट कवि, कथाकार, चिन्तक । प्रकाशित कृति: आत्मनेपद (कविता संग्रह), मैथिली नवकविता (सम्पादन)।

उमानाथ झा 1923-2009

जन्म:-01-01-1923, मृत्यु 07-12-2009 महरैल, भधुबनी ।भूतपूर्व अङरेजी विभागाध्यक्ष एवं प्रति-कुलपति मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा । रचना:-रेखाचित्र, अतीत

ज़टाशंकर दास 1923-2006

(कथा संग्रह); मैथिली नवीन साहित्य, इन्द्र धनुष, विद्यापति गीतशती (सम्पादन)।१९८७- उमानाथ झा (अतीत, कथा) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

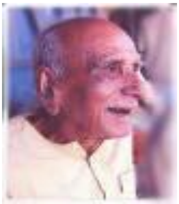
प्रबोध नारायण सिंह 1924-2005

हिन्दी, संस्कृत, मैथिली, पाली एवं फारसीक विद्वान्। मिथिला, मैथिल एवं मैथिलीक ई अनन्य भक्त छथि । कलकत्ता रहि मिथिला दर्शन�, मैथिली

मदनेश्वर मिश्र 1924-2004

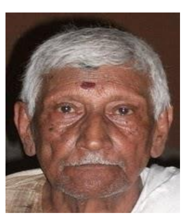
"एक छलीह महारानी" **प्रकाशित।**

अमोघ नारायण झा "अमोघ"

1924-

कविता�, मैथिली रंगमंच� आदि पत्रिकाक प्रकाशनक माध्यमसँ श्री प्रबोधजी मैथिलीक जे सेवा कएल अछि तकर वर्णन थोड़मे सम्भव नहि । अनेक बङ्ला कृतिक ई अनुवाद सेहो कएल अछि ।हिन्दीमे सेहो हिनक �कविता संग्रह� प्रकाशित अछि ।कलकत्ता विश्वविद्यालयमे हिन्दीक पूर्व अध्यक्ष। २००२- डॉ. प्रबोध नारायण सिंह (पतझड़क स्वर- कुर्तुल ऐन हैदर, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।		

		
मुरलीधर सिंह, **ब्रजमोहन ठाकुर**, **शुभंकर झा**, **मदनेश्वर मिश्र** 1924-2004, **ललित नारायण मिश्र**, **देवनाथ राय**	**मतिनाथ मिश्र मतंग** 1924-	**आनन्द मिश्र** 1924-2007
		
डॉ. जयमन्त मिश्र १९२५-२०१०	**चन्द्रनाथ मिश्र अमर** 1925-	**मुक्तिनाथ झा** (1926-2009)

जन्म १५-१०-१९२५ मृत्यु ०७-०९-२०१०, गाम-ढंगा-हरिपुर-मजरही। १९९५- जयमन्त मिश्र (कविता कुसुमांजलि, पद्‍य) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली।	जन्म: खोजपुर, मधुबनी। वरिष्ठ कवि, कथाकार-उपन्यासकार। हास्य-व्यंग्यक कवितामे बेजोड़। मैथिलीक लेल समर्पित व्यक्तित्व। पांच दर्जनसं बेसी कथा आ विदागरी, वीरकन्या (उपन्यास) जल समाधि (कथा संग्रह) प्रकाशित।१९८३- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (मैथिली पत्रकारिताक इतिहास) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित। एम. एल. एकेडमी, लहेरिरियासरायसं शिक्षकक रूपमे अवकाश प्राप्त। आशा दिशा, गुदगुदी, युगचक्र, उनटा पाल आदि कविता संग्रह प्रकाशित। १९९८- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (परशुरामक बीछल बेरायल कथा- राजशेखर बसु, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। चन्द्रनाथ मिश्र अमर २०१० मे मैथिली साहित्य लेल साहित्य	

	अकादेमीक फेलो (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यक पुरस्कार)।	
 शुभंकर झा 1926-	 **दीनानाथ पाठक 'बन्धु'** 1928-1962	 **अनंत बिहारी लाल दास "इन्दु"** 1928-2010 २००७- अनन्त बिहारी लाल दास �इन्दु� (युद्ध आ योद्धा-अगम सिंह गिरि, नेपाली)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

		
कृष्णकान्त मिश्र १९२८-२०००	**जगदानन्द झा** 1928-	**दुर्गानाथ झा "श्रीश"** हिनकर जन्म मधुबनी जिलाक विड्डो गाममे १९२९ ई. मे भेलन्हि। हिन्दी आ मैथिलीमे एम.ए. आ बी.एड. केलाक बाद किछु दिन स्कूलमे अध्यापन, फेर मिल्लत कॉलेज, लहेरियासरायमे मैथिली आ हिन्दी विभागक अध्यक्ष। मैथिली भाषामे पहिल पी.एच. डी.। "श्रीश" जीक मैथिलीमे प्रकाशित रचना अछि- "मैथिली साहित्यक इतिहास", "भुवन

		भारती" (सम्पादन), "महामत्स्य ओ मनु" (कविता), "नाट्य कथा सार"(सम्पादन), "पुरुषार्थ"(पद्य नाटक) आ अनेक कविता, एकांकी आ आलोचनात्मक निबन्ध।
 राजकमल चौधरी 1929-1967 **महिषी, सहरसा। रचना:- आदि कथा, आन्दोलन, पाथर फूल (उपन्यास), स्वरगंधा (कविता संग्रह), ललका पाग (कथा संग्रह), कथा**	 **विश्वनाथ झा "विषपायी"** 1929-2005 "राम सुयश सागर" (मैथिली रामायण) १९८० ई. मे प्रकाशित। २५ जनवरी २००५ कँ मृत्यु।	 **जयधारी सिंह** 1929-2007 **समीक्षक, कवि। प्रकाशन: बौद्धगानमे तांत्रिक सिद्धांत, समीक्षा शास्त्रा अदि। रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीमे मैथिली विभागक पूर्व अध्यक्ष।**

पराग (कथा संग्रह सम्पादन)। हिन्दीमे अनेक उपन्यास, कविताक रचना, चौरङ्गी (बङ्ला उपन्यासक हिन्दी रूपान्तर) अत्यन्त प्रसिद्ध।		
 शैलेन्द्र मोहन झा 1929-1994 १९९२- शैलेन्द्र मोहन झा (शरतचन्द्र व्यक्ति आ कलाकार-सुबोधचन्द्र सेन, अंग्रेजी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।	 **विजयनाथ ठाकुर** 1929 -2008	 **रमेशचन्द्र वर्मा** 1 930-

गोपालजी झा 'गोपेश' 1931-2008

जन्म मधुबनी जिलाक मेहथ गाममे १९३१ ई.मे भेलन्हि।हिनकर रचित �सोन दाइक चिट्ठी�, �गुम भेल ठाढ़ छी�, �एलबम� �आब कहू मन केहन लगैए�, "मखानक पात" प्रकाशित भेल जाहिमे सोनदाइक चिट्ठी बेश लोकप्रिय भेल।२००६ ई.-श्री गोपालजी झा गोपेश, मेंहथ, मधुबनी;यात्री-चेतना पुरस्कार।

विवेकानन्द ठाकुर 1931-

२००५- विवेकानन्द ठाकुर (चानन घन गछिया, पद्य)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

ताराकांत मिश्र 1931-

ललित 1932-1983

जन्म स्थान बसैठ चानपुरा

मधुबनी, बिहार। प्रसिद्ध

कथाकार ओ उपन्यासकार।

प्रकाशित कृति: प्रतिनिधि,

(कथा संग्रह), पृथ्वी-पुत्र

(उपन्यास) आदि।

मुरारि मधुसूदन ठाकुर 1932-

ताराशंकर बंदोपाध्यायक बंगला

उपन्यास "आरोग्य निकेतन"क

मैथिली अनुवाद लेल साहित्य

अकादमीक अनुवाद

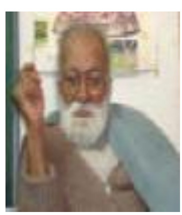
पुरस्कार 1999 भेटल छन्हि।

विद्यानारायण ठाकुर 1933-

धूमकेतु 1932-2000

राजमोहन झा 1934-

जन्म स्थान

कुमरबाजितपुर, वैशाली, बिहार।

डॉ. धीरेन्द्र 1934-2004

न्म स्थान कोइलख, मधुबनी, बिहार। सिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति : दू टा कथा संग्रह ओ एक टा पन्यास।	प्रख्यात कथाकार ओ संपादक। आइ काल्हि परसू (कथा-संग्रह) लेल १९९६ मे साहित्य अकादेमीसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति : एक आदि एकांत, झूठ साँच, एकटा तेसर, अनुलग्नक, आइ काल्हि परसू (कथा संग्रह), गलतीनामा, भनहि विद्यापति, टीप्पणीत्यादि (आलोचना)। �आरम्भ� पत्रिकाक संपादन।प्रबोध सम्मान 2009 सँ सम्मानित।	जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार,उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: कुहेस आ किरण, पझाइत घूरक आगि, शतरूपा ओ मनु अपन मन्दिर (कथासंग्रह) हैंगरमे टाँगल कोट, काल्हि ओ आइ (कविता संग्रह) सहित कैक विधामे विभिन्न पोथी।
 रमेश नारायण १९३४- २०११ नाम- रमेश नारायण दास, जन्म १५ मार्च १९३४	 **बाबू श्री सत्यनारायण सिंह आ राघवाचार्य**	 **मायानन्द मिश्र 1934-** हिनक जन्म १७ अगस्त १९३४ ई. कँ सुपौल जिलाक

कँ मधुबनीक बहेरा गाममे। पिता-श्री हरिवल्लभ लाल दास। शिक्षा मधेपुर, मधुबनी आ पटनामे। १९६१ ई.सँ १९९४ ई. धरि ए.एन. कॉलेज, पटनामे हिन्दी विभागमे अध्यापन। पाथरक नाव (मैथिली कथा संग्रह, १९७२) प्रकाशित। मृत्यु १२ जनवरी २०११ कँ पटनामे।

बनैनियाँ गाममे भेलनि।भाङ्क लोटा, आगि मोम आ� पाथर आओर चन्द्र-बिन्दु- हिनकर कथा संग्रह सभ छन्हि। बिहाड़ि पात पाथर , मंत्र-पुत्र ,खोता आ� चिडै आ� सूर्यास्त हिनकर उपन्यास सभ अछि॥ दिशांतर हिनकर कविता संग्रह अछि। एकर अतिरिक्त सोने की नैय्या माटी के लोग, प्रथमं शैल पुत्री च,मंत्रपुत्र, पुरोहित आ� स्त्री-धन हिनकर हिन्दीक कृति अछि।१९८८- मायानन्द मिश्र (मंत्रपुत्र, उपन्यास)पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध सम्मान 2007सँ सम्मानित।

तारानन्द तरुण १९३५-२०११

सोमदेव 1934-

उपन्यासकार ओ कवि । साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित । प्रकाशित कृति: चानोदाइ, होटल अनारकली (उपन्यास), काल ध्वनि (कविता संग्रह), चरैवेति (गीति नाट्य) सोम सतसइ (दोहा)।२००२- सोमदेव (सहस्रमुखी चौक पर, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार। २००१ ई. - श्री सोमदेव, दरभंगा;यात्री-चेतना पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान २०११।

राजनन्दन लाल दास 1934-

"कर्णामृतक"क सम्पादन। "चित्रा-विचित्रा" प्रकाशित।

रमानन्द रेणु 1934-2011

जन्म स्थान

उसमामठ, दरभंगा, बिहार ।

वरिष्ठ कवि, कथाकार ओ उपन्यासकार। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति:

कचोट, त्रिकोण, अंतहीन आकाश (कथा-संग्रह), दूधफूल (उपन्यास), अंततः, ओकरे नाम (कविता-संग्रह)।

२०००- रमानन्द रेणु (कतेक रास बात, पद्य)लेल

कालीकांत झा "बूच" 1934-2009

हिनक जन्म, महान दार्शनिक उदयनाचार्यक कर्मभूमि समस्तीपुर जिलाक करियन ग्राममे 1934 ई. मे भेलनि । पिता स्व. पंडित राजकिशोर झा गामक मध्य विद्यालयक प्रथम प्रधानाध्यापक छलाह । माता स्व. कला देवी गृहिणी छलीह । अंतरस्नातक समस्तीपुर का◌ॅलेज, समस्तीपुरसँ कयलाक पश्चात् बिहार सरकारक प्रखंड कर्मचारीक रूपमे सेवा प्रारंभ कयलनि । बालहिं कालसँ कविता लेखनमे

श्याम चन्द्र 1934-

उपन्यास "रूपा दीदी" प्रकाशित। गाम मलंगिया, जिला- मधुबनी।

साहित्य अकादमी पुरस्कार। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०११ (समग्र योगदान लेल)	विषेश रूचि छल । मैथिली पत्रिका - मिथिला मिहिर, माटि - पानि, भाखा तथा मैथिली अकादमी पटना द्वारा प्रकाशित पत्रिकामे समय - समय पर हिनक रचना प्रकाशित होइत रहलनि । जीवनक विविध विधाकँ अपन कविता एवं गीत प्रस्तुत कयलनि । साहित्य अकादमी दिल्ली द्वारा प्रकाशित मैथिली कथाक विकास (संपादक डाॅ बासुकीनाथ झा) मे हास्य कथा कारक सूची मे डाॅ विद्यापति झा हिनक रचना ��धर्म शास्त्राचार्यक उल्लेख कयलनि । मैथिली अकादमी पटना एवं मिथिला मिहिर द्वारा प्रशंसा पत्र भेजल जाइत छल ।श्रृंगाररस एवं हास्य रसक संग-संग विचार मूलक कविताक	

रचना सेहो कयलनि । डॉ

दुर्गानाथ झा श्रीश संकलित

मैथिली साहित्यक इतिहासमे

कविक रूपमे हिनक उल्लेख

कएल गेल अछि । **प्रकाशित**

कृति (मृत्योपरांत)

: कलानिधि- कविता-संग्रह।

डोरीलाल शर्मा "श्रोत्रिय" १९३५-

"मिथिला की पाण्डित्य परम्परा" पोथी प्रकाशित।

रामभद्र, धनुषा, नेपाल १९३५-२०२०

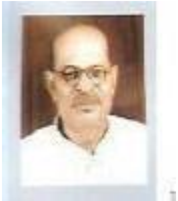
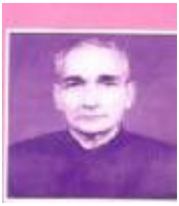
साहित्य तथा अन्यान्य क्षेत्रक कतोक सफल व्यक्तिसभ अपन प्रेरणास्रोत आ पथ-प्रदर्शक मानैत छथि । मैथिली साहित्य-क्षेत्रमे हिनक परिचयक मादे एतबाए कहब पर्याप्त होएत जे मैथिलीक मूर्द्धन्य साहित्यकार डा.

केदारनाथ चौधरी (१९३६-)

मैथिलीक पहिल फिल्म 'ममता गाबय गीत' केर निर्माता द्वयमेसँ एकटा निर्माता छथि केदारनाथ चौधरी आ दोसर मदनमोहन दास। बादमे आर्थिक मजबूरीवश तेसर

	धीरेन्द्र हिनका मैथिली साहित्यक सर्वश्रेष्ठ कथाकार मानैत छथि ।हिनक कथामे प्रतीकात्मकताक अदभुत प्रयोगहिटा नहि, अपितु एकटा आदर्श कथाक समस्त वैशिष्टसभविद्यमान रहैत अछि । कथाकारक अतिरिक्त ई उत्कृष्ट समालोचक, नाटककार आ कवि सेहो छथि । नेपालमे मैथिलीक पहिल मोनोड्रामा लिखबाक श्रेय सेहो हिनका जाइत छनि ।सामाजिक कुरीतिसभकँ कुशलतासँ चित्रण करबामे, चिन्तनीय बनएबामे आ मन-मस्तिष्कपर अमिट छाप छोड़बामे रामभद्र सिद्धहस्त छथि । धनुषा जिलाक कुर्था गाममे जनमल रामभद्रक पूर्ण नाम रामभद्र कर्ण छनि । अग्ङरेजी विषयक अवकाशप्राप्त शिक्षक रामभद्र व्याकरण, पाठयपुस्तक आ सहायक	सहनिर्माता भेलखिन उदयभानु सिंह। माता-स्व. कुसुमपरी देवी, पिता- स्व. किशोरी चौधरी, जन्म: ०३/०१/१९३६ ग्रा.+पत्रा. नेहरा (दरभंगा), अन्य पारिवारिक सदस्य- पत्नी-श्रीमती कुमुद चौधरी, संतान- प्रथम पुत्री-श्रीमती किरण झा, द्वितीय पुत्री- श्रीमती अर्चना चौधरी, शिक्षा- १९५८ ई.मे अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९५९ ई.मे लॉ। १९६९ ई.मे कैलिफोर्निया वि.वि.सँ अर्थस्थास्त्र मे स्नातकोत्तर, १९७१ ई.मे मार्केटिंग एंड डिस्ट्रीब्यूशन विषयमे गोल्डेन गेट यूनिवर्सिटी, सानफ्रांसिस्को, USA सँ एम.बी.ए., १९७८ मे भारत

	पुस्तकसभ लिखबाक काजमे निरन्तर सक्रिय छथि।	आगमन। १९८१-८६ क बीच तेहरान आ प्रैंकफुर्तमे। फेर बम्बई, पुणे होइत रिटायरमेंटक बाद २००० सँ लहेरियासराय, दरभंगामे निवास।६ टा उपन्यास- चमेलीरानी २००४, करार २००६, माहुर २००८, अबारा नहितन २०१२, हीना २०१३, मयना २०१८. सम्मान- १) विदेह साहित्य सम्मान, बर्ख-२०१३ (झारखंड मैथिली मंच, राँची द्वारा), २) प्रबोध साहित्य सम्मान, बर्ख-२०१६ आ ३) केदार सम्मान, बर्ख-२०१६,'अबारा नहितन' लेल।
		

जीवकांत 1936-	देवकांत झा 1936-	डॉ अमरेश पाठक 1936-
नाम- जीवकान्त झा,पिता- गुणानन्द झा, माता- महेश्वरी देवी, जन्म- २५.०७.१९३६ अभुआढ़, जिला-सुपौल। नौकरी-विज्ञान शिक्षक (उ.वि.खजौली १९५७-८१), हिन्दी शिक्षक (उ.वि.डेओढ़ एवं उ.वि.पोखराम १९८१-९८)।पहिल रचना-इजोड़िया आ टिटही (कविता, जनवरी १९६५ मिथिला मिहिर)।पहिल छपल पोथी- दू कुहेसक बाट (उपन्यास १९६८)।नूतन पोथी- खिखिरक बीअरि (२००७ बाल पद्य कथा), अठन्नी		हिनक जन्म सीतामढ़ी जिलाक अन्तर्गत सामारि ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि । १९५७ मे पटना विश्वविद्यालयसँ मैथिलीक एम. ए. परीक्षामे प्रथम श्रेणीमे प्रथमस्थान पाओल । १९५७ सँ १९६० धरि रामकृष्ण महाविद्यालय, मधुबनीमे व्याख्याता रूपँ तकरा बाद पटना विश्वविद्यालयमे व्याख्याता रूपमे कार्य करए लगलाह । पटना विश्वविद्यालयमे मैथिली विभागाध्यक्ष रूपँ । मैथिली उपन्यासक आलोचनात्मक अध्ययन� शोध प्रबन्धपर

खसलइ वनमे (पद्य-कथा संग्रह) आ पंजरि प्रेम प्रकासिया (जीवन-वृत्तक अंश)।पुरस्कार-साहित्य अकादेमी 1998 तकै अछि चिड़ै, पद्य , किरण सम्मान (१९९८), वैदेही सम्मान (१९८५)।प्रकाशित पोथी-

कविता संग्रह:नाचू हे पृथ्वी (७१), धार नहि होइछ मुक्त (९१), तकैत अछि चिड़ै (९५), खाँड़ो (१९९६), पानिमे जोगने अछि बस्ती (९८), फुनगी नीलाकाशमे (२०००), गाछ झूल-झूल (२००४), छाह सोहाओन (२००६), खिखिरिक बीअरि (२००७)

हिनका बिहार विश्व-विद्यालय द्वारा डि. लिट्क उपाधि भेटलन्हि। ई शोध प्रबन्ध पुस्तकाकार रूपैँ सेहो प्रकाशित भेल अछि बिहार राष्ट्रभाषा परिषदक विद्यापति ग्रन्थावलीक सम्पादक मण्डलक सदस्य। हिनक अन्य प्रकाशित रचना अछि �निबन्ध संकलन�। एकरा छोड़ि विभित्र पत्न-पत्निकामे हिनक कतेको निबन्ध प्रकाशित छन्हि। मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित कथा-संग्रहक इहो एक सम्पादक छथि। ई अधिकतर उच्च स्तरीय आलोचनात्मक निबन्ध लिखैत छथि।

२०००- डॉ. अमरेश पाठक,

कथा-संग्रह:एकसरि ठाढ़ि कदम तर रे (७२), सूर्य गलि रहल अछि (७५), वस्तु (८३), कर मी झील (९८) **उपन्यास**:दू कुहेसक बाट(६८), पनिपत(७७), नहि , कतहु नहि (७६), पीयर गुलाब छल (७१), अगिनबान (८१) **हिन्दी अनुवाद**- निशान्त की चिड़िया (तकैत अछि चिड़ै, साहित्य अकादमी, दिल्ली २००३)। **प्रबोध सम्मान** 2010 सँ सम्मानित।		(तमस- भीष्म साहनी, हिन्दी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

बलराम 1936-2008

जन्म स्थान

पचही, मधुबनी, बिहार।

विशिष्ट कथाकार। प्रकाशित कृति : दकचल देबाल (कथा-संग्रह)।

मैथिलीपुत्र प्रदीप 1936-

ग्राम- कथवार, दरभंगा। प्रशिक्षित एम.ए., साहित्य रत्न, नवीन शास्त्री, पंचाग्नि साधक। हिनकर रचित "जगदम्ब अहीं अवलम्ब हमर" आ "सभक सुधि अहाँ लए छी हे अम्बे, हमरा किए बिसरै छी यै" मिथिलामे लेजेंड भए गेल अछि।

रामदेव झा 1936-

कथाकार, समीक्षक, अनुवादक, ग्रंथ सम्पादक। साहित्य अकादेमीक मूल एवं अनुवाद पुरस्कार प्राप्त कर्त्ता ल. ना. मिथिला विश्वविद्यालय दरभंगाक मैथिली विभागक पूर्व प्राचार्य। प्रकाशन: पसिझैत पाथर, (अनु.) आदि। १९९१- रामदेव झा (पसिझैत पाथर, एकांकी)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।१९९४- रामदेव झा (सगाइ- राजिन्दर सिंह बेदी, उर्दू) लेल साहित्य

		अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।
 रवीन्द्र नाथ ठाकुर 1936- जन्म पूर्णिञा जिलाक धमदाहा ग्राममे 1936 ई. मे भेलन्हि । नेने अवस्थासँ गीत गएबामे एवं कविता लिखबामे विशेष रुचि । कोनो मंच पर ठाढ़ भेला पर ई सहजहि श्रीताकँ आह्लादित करैत छथि । हिनक सात गोट मैथिलीक गीत संग्रह, एक मिनी महाकाव्य, एक प्रयोगधर्मी	 **बिनोद बिहारी वर्मा** 1937-2003 मैथिल करण कायस्थक पाँजिक सर्वेक्षण, बलानक बोनिहार ओ पल्लवी तथा अन्य कथा (कथा संग्रह)	 **वीरेन्द्र मल्लिक** 1937- जन्म- 3 जनबरी 1937 ई. परसौनी, मधुबनीमे।कवि, सम्पादक, समीक्षक । आखर, अगनिपत्रक सम्पादन ।अग्नि-शिखा (कविता संग्रह)।

काव्य, एक उपन्यास, एक नाटक �एक राति� एवं एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि ।		
 कीर्तिनारायण मिश्र 1937- जन्म १७ जुलाई १९३७ ई. कँ ग्राम शोकहारा (बरौनी), जिला बेगूसरायमे भेलन्हि। हुनकर प्रकाशित कृति अछि सीमान्त,महानगर (दीर्घ कविता), हम स्तवन नहि	 **गौरीकांत चौधरीकांत** 1937-2001	 **युगल किशोर मिश्र १९३८-२००७** मैथिली शब्दकोष।

लिखब, ध्वस्त होइत शांति स्तूप (एहि पोथीपर साहित्य अकादमी 1997 पुरस्कार), आदमीकेँ जोहैत (कविता संग्रह)। संस्मरण-अपन एकांतमे, स्मृति यात्रा, पत्रक दर्पणमे। सम्पादन- आखर मासिक पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य, '63, राजकमल जीवन आ साहित्य, '68, कथा-संकलन- काल कोठरी। आलोचना- अर्थांतर-2004

प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन' 1938-	**महेश्वरनाथ मल्लिक** 1938-	**परशुराम झा १९३८-**
ग्राम+पोस्ट- हसनपुर, जिला-समस्तीपुर।मैथिलीमे १.नेपालक मैथिली साहित्यक इतिहास(विराटनगर,१९७२ ई.), २.ब्रह्मग्राम(रिपोर्ताज दरभंगा १९७२ ई.), ३.�मैथिली� त्रैमासिकक सम्पादन (विराटनगर,नेपाल १९७०-७३ई.), ४.मैथिलीक नेनागीत (पटना, १९८८ ई.), ५.नेपालक आधुनिक मैथिली साहित्य (पटना, १९९८ ई.), ६. प्रेमचन्द चयनित		गाम- मेंहथ (मधुबनी), कृति- डाइमेन्शन्स ऑफ पीस इन इन्गलिश ड्रामा,क्रिश्चियन पोएटिक ड्रामा।

कथा, भाग- १ आऽ २ (अनुवाद), ७. वाल्मीकिक देशमे (महनार, २००५ ई.)।२००४- डॉ. प्रफुल्ल कुमार सिंह �मौन� (प्रेमचन्द की कहानी- प्रेमचन्द, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।		
 कुलानन्द मिश्र 1 940-2000 जन्म पकड़ी कोठी, सीतामढ़ी, बिहार। सुविख्यात कवि,, संपादक, समालोचक	 **बिलट पासवान 'विहंगम'** 1940- जन्म मधुबनी जिलाक एकहत्था ग्राममे १९४० ई. मे भेलन्हि।	 **फजलुर रहमान हासमी** 1940-2011 जन्म-पटना जिलाक बराह गाममे। वृत्ति अध्यापक। हिन्दी कविता संग्रह "रश्मि

। प्रकाशित कृति- तावत एतबे, भोरक प्रतीक्षामे (कविता संग्रह), भारतक भाषा सर्वेक्षण, पारो, राजकमल चौधरी की ग्यारह कहानियाँ (अनुवाद)।

राशि" आ मैथिली कविता संग्रह "निर्मोही" प्रकाशित। १९९६मे अबुलकलाम आजाद- अब्दुलकवी देसनवी, उर्दूसँ मैथिली अनुवादपर साहित्य अकादमीक मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

गुणनाथ झा

गुणनाथ झा "लोक मञ्च" मैथिली नाट्य पत्रिकाक सं चालन- सम्पादन केने छ थि। मैथिलीमे आधुनिक नाटकक प्रणयन। हुनकर नाटक सभ अछि:

प्रभास कुमार चौधरी 1941-1998

गाम- पिंडारुछ, जिला- दरभंगा ।प्रख्यात कथाकार ओ उपन्यासकार । प्रभासक प्रकाशित कृति : कथा- प्रभास, प्रभासक कथा, नव घर उठय पुरान घर खसय, दिदवल

साकेतानन्द 1940-

वरिष्ठ कथाकार, गणनायक (कथा-संग्रह) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: मैथिली कथा

मधुयामिनी: एकाङ्क नाट्य शैलीमे दूटा पात्र, पुरुष संयुक्त परिवारक पक्ष लेनिहार आ स्त्री तकर विरोधी। पाथेय: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित, मुदा पूर्णाङ्कक सभ विशेषता ऐमे भेटत। मुख्य अभिनेता मिथिलाक अधोगतिसँ दुखी भs गामकँ कर्मस्थली बनबैत छथि, स्वजन विरोध करै छथि। लाल-बुझक्कर: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। दाही रौदीसँ झमारल निम्न आ मध्य-निम्न वर्ग स्वतंत्रताक पहिनहियो आ बादो जीविकोपार्जन लेल	(कथासंग्रह), अभिशप्त, युगपुरुष, हमरा लग रहब, नवारम्भ, राजा पोखरिमे कतेक मछरी (उपन्यास) । विभिन्न महत्वपूर्ण पत्रिकाक सम्पादन । त्रैमासिक कथा गोष्ठी 'सगर राति दीप जरय' केर प्रारम्भ।१९९०- प्रभास कुमार चौधरी (प्रभासक कथा, कथा) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।	साहित्यमे 1962 स� सक्रिय । गोडेक चालिस_पचास टा कथा, रिपोर्ताज. संस्मरण, यात्रा_विवरण मैथिलीमे प्रकाशित अधिकांश पत्र_पत्रिकामे छपल । पहिल मैथिली कथा �ग्लेसियर� 1962मे �मिथिलामिहिर� मे प्रकाशित । हिन्दियोमे दू दर्जन कथा आदि प्रकाशित । सन 99मे छपल पहिल कथा_संग्रह �गणनायक� के ओही वर्ष �साहित्य अकादमी पुरस्कार। पैघ बान्ध� स� अबैबला विपत्तिके रेखांकित करैत, पर्यावरण के कथा वस्तु बना क� राजकमल प्रकाशन स� प्रकाशित एवं अत्यंत चर्चित

प्रवास करबा लेल अभिशप्त छथि। सातम चरित्र: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। मैथिली रंगमंचपर महिला अभिनेत्रीक अभाव, सातम चरित्रक प्रतीक्षामे पूर्वाभ्यास खतम भऽ जाइत अछि। शेष नञि: आधुनिक सामाजिक पूर्णाङ्क नाटक। पिता-माताक मृत्युक बाद अग्रजक अनुजक प्रति पितृवत व्यवहार। आजुक लोक: पूर्णाङ्क नाटक। विषय निम्नमध्यवर्गीय बेरोजगारी आ बियाहक दायित्वक बोझ।	उपन्यास (�डौकूमेंट्री फिक्शन�) �सर्वस्वांत� ।आकाशवाणीक राष्ट्रीय कार्यक्रममे प्रसारित दू टा उल्लेखनीय वृत्त रूपक_ �महानन्दा अभयारण्य� पर आधारित �जंगल बोलता है� एवं झारखंड के ग्रामीण क्षेत्रक ज्वलंत डाइनक समस्या पर आधारित वृत्तरूपक � नैना जोगन � चर्चित एवं प्रसिद्ध ।

जय मैथिली: पूर्णाङ्क नाटक। मिथिलाक भाषिक-सांस्कृतिक समस्या एकर कथावस्तु अछि। महाकवि विद्यापति: विद्यापतिक नव विश्लेषण।		
 गंगेश गुंजन 1942- जन्म स्थान- पिलखबाड़, मधुबनी ।श्री गंगेश गुंजन मैथिलीक प्रथम चौबटिया नाटक बुधिबधियाक लेखक छथि आ हिनका	 **प्रेमशंकर सिंह** 1942- ग्राम+पोस्ट- जोगियारा, थाना- जाले, जिला- दरभंगा।मौलिक मैथिली: १.मैथिली नाटक ओ रंगमंच,मैथिली अकादमी, पटना, १९७८ २.मैथिली नाटक परिचय, मैथिली अकादमी, पटना, १९८१ ३.पुरुषार्थ ओ	 **मार्कण्डेय प्रवासी** 1942-2010 जन्म ग्राम: गरुआर, जिला: समस्तीपुर । प्रकाशित कृति: अगस्त्यायिनी (महाकाव्य); एतदर्थ (कविता संग्रह), अक्षर चेतना (काव्य संग्रह)। अभियान, हम

उचितवक्ता (कथा संग्रह) क लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार भेटल छन्हि। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हम एकटा मिथ्या परिचय, लोक सुनू (कविता संग्रह), अन्हार- इजोत (कथा संग्रह), पहिल लोक (उपन्यास), आइ भोर (नाटक)प्रकाशित। हिन्दीमे मिथिलांचल की लोक कथाएँ, मणिपद्मक नैका- बनिजाराक मैथिलीसँ हिन्दी अनुवाद आ शब्द तैयार है (कविता संग्रह)।१९९४- गंगेश गुंजन (उचितवक्ता, कथा) पुस्तक लेल सहित्य	विद्यापति, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर, १९८६ ४.मिथिलाक विभूति जीवन झा, मैथिली अकादमी, पटना, १९८७५.नाट्यान्वाचय, शेखर प्रकाशन, पटना २००२ ६.आधुनिक मैथिली साहित्यमे हास्य-व्यंग्य, मैथिली अकादमी, पटना, २००४ ७.प्रपाणिका, कर्णगोष्ठी, कोलकाता २००५, ८.ईक्षण, ऋचा प्रकाशन भागलपुर २००८ ९.युगसंधिक प्रतिमान, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर २००८ १०.चेतना समिति ओ नाट्यमंच, चेतना समिति, पटना २००८। २००९ ई.-श्री प्रेमशंकर सिंह, जोगियारा, दरभंगा यात्री-चेतना पुरस्कार।	कालिदास (उपन्यास)। �अगस्त्यायिनी� लेल १९८१मे साहित्य अकादमी पुरस्कार प्राप्त।

अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

देवेन्द्र झा १९४३-

गाम- ानपुरा (मधुबनी), कृति- विद्यापतिक श्रृंगारिक पदक काव्यशास्त्रीय अध्ययन, लालदास, सुधाकर ा "शास्त्री", अनुभव, बदलि ाइछ घरे टा।

डॉ. भीमनाथ झा 1945-

जन्म:कोइलख, मधुबनी, बिहार। प्रखर कवि, समालोचक, प्राध्यापक। �विविधा�निबन्ध पुस्तक लेल सन् १९९२मे सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: त्रिधारा, वीणा, की फुरैए की नहि, नाम तँ थिक ओएह (कविता संकलन), परिचायिका, सीताराम झा, कवि चूड़ामणिक काव्य साधना, विविधा (निबंध, आलोचना),टावर चौकसँ आदि।

महेन्द्र मलंगिया 1946-

गाम- मलंगिया, जिला- मधुबनी। मैथिलीक सुपरिचित नाटककार, रंग निर्देशक एवं मैलोरंगक संस्थापक अध्यक्ष। लोक साहित्य पर गंभीर शोध आलेख। मैथिलीमे 13टा नाटक, 19टा एकांकी, 14टा नुक्कड़ आ 10टा रेडियो नाटक प्रकाशित आ आकाशवाणी सँ प्रसारित। सीनियर

		फेलोशिप (भारत सरकार), इंटरनेशनल थिएटर इंस्टिच्यूट (नेपाल), प्रबोध साहित्य सम्मान आदि सँ सम्मानित। संप्रति ज्योतिरीश्वर लिखित मैथिलीक प्रथम पुस्तक वर्णरत्नाकर पर शोध कार्य। श्री महेन्द्र मलगियाक जन्म २० जनबरी १९४६ मे मधुबनी जिलाक मलंगिया गाममे भेलन्हि। मलंगियाजी मैथिली हिन्दी, अंग्रेजी आ नेपाली भाषाक जानकार आ थियेटर शिक्षण, पटकथा लेखन आ तत्सम्बन्धी शोधक फ्रीलान्स शिक्षक छथि।२००२ ई.- श्री महेन्द्र मलंगिया, मलंगिया;यात्री-चेतना पुरस्कार। प्रबोध

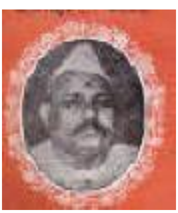
		सम्मान 2005 सँ सम्मानित।
 डॉ राम दयाल राकेश, सर्लाही, नेपाल 1942- मैथिली मातृभाषा, हिन्दीक प्राध्यापक आ नेपालीक लेखक ई तीनू भाषा �राकेश�क व्यक्तित्वमे एना ने मिझराएल छैक जे कोनहुसँ हिनका भिन्न नहि कएल जा सकैत अछि। ई विशेषत: नेपालीमे लिखैत छथि, मुदा लेखनक विषय	 उपेन्द्र दोषी 1943-2001 जन्म स्थान रामपुर-कोरिगामा, दरभंगा। कवि-कथाकार, गीत-गजलकार। प्रकाशित कृति: यंत्रणाक क्षणमे (कविता संग्रह)। हिन्दीमे अनेक पोथी प्रकाशित। ओड़ियासँ मैथिली अनुवाद हेतु मृत्युपरान्त साहित्य अकादेमीसँ पुरस्कृत। २००३- उपेन्द दोषी (कथा कहिनी- मनोज	 उदयचन्द्र झा "विनोद" 1943- जन्म 5 अप्रैल 1943 ई.। गाम- रहिका, मधुबनी। जन्म-ग्राम- दुलहा, मधुबनी। प्रकाशित कृति: संक्रान्ति, मौसम अयला पर, एहना स्थितिमे, भरि देह गौरा, एहि जनपदमे, दोहा तीन सय दू, कहलनि पत्नी, सहरजमीन, अपक्ष, प्रश्नवाचक (कविता-संग्रह), धूरी (सहयोगी

मूलत: मैथिलीए संस्कृति रहैत छनि । ओना मैथिली, हिन्दी आ अग्ङरेजीमे सेहो ई अनेक रचना कएने छथि ।नेपालक राजकीय-प्रज्ञा-प्रतिष्ठानक सदस्य �राकेश� दिल्ली विश्वविद्यालयसँ पीएचडी आ अमेरिकास्थित इण्डियाना यूनिभर्सिटीसँ पोस्ट डाक्टरल रिसर्च कएने छथि । डा. �राकेश�क जन्म २५ जुलाइ १९४२ ई. कऽ सर्लाही जिलाक सिसौटियामे भेल छनि । नेपाली, मैथिली, हिन्दी आ अग्ङरेजीमे मौलिक, सम्पादित आ अनूदित कऽ करीब दू दर्जन पोथी प्रकाशित , दर्जनभरि	दास, उड़िया) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।	कविता संग्रह); जाँत (कथा संग्रह), उदास गाछक वसंत (नाटक)। �माटि पानि�क वरेण्य सम्पादक।२००५ ई.-श्री उदय चन्द्र झा �विनोद�, रहिका, मधुबनी;यात्री-चेतना पुरस्कार।

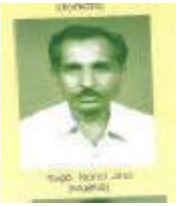
देशक भ्रमण सेहो कएने छथि। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम दयाल राकेश (1999)।		
 रेवती रमण लाल , जनकपुर 1943 -	 **मंत्रेश्वर झा** 1944- जन्म ६ जनवरी १९४४ ई.ग्राम- लालगंज, जिला-मधुबनीमे। प्रकाशित कृति: खाधि, अन्चिनहार गाम, बहसल रातिक इजोत (कविता संग्रह); एक बटे दू (कथा संग्रह), ओझा लेखे गाम बताह (ललित निबन्ध)। मैथिली कथा संग्रहक हिन्दी अनुवाद �कुंडली� नामसँ	 **रत्नेश्वर मिश्र** 1945- अनुवादक, निबंधकार। प्रकाशन: तमिल साहित्यक इतिहास,भवभूति (दुनू अनुवाद)।

	प्रकाशित। दि फूल्स पैराडाइज (अंग्रेजीमे ललित निबन्ध)। २००८ ई.-श्री मंत्रेश्वर झा, लालगंज,मधुबनी यात्री-चेतना पुरस्कार। २००८- मंत्रेश्वर झा (कतेक डारि पर, आत्मकथा) पर साहित्य अकादमी पुरस्कार।	
 जगदीश प्रसाद मंडल गाम- बेरमा, तमुरिया, जिला- मधुबनी। एम.ए.।कथाकार (गामक जिनगी-कथा संग्रह आ तरेगण- बाल-प्रेरक	 **राज**	 **महाराजाधिराज लक्ष्मीश्वर सिंह** 1858-1898

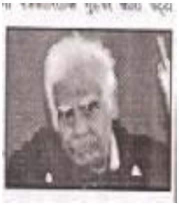
लघुकथा संग्रह), नाटककार(मिथिला क बेटी- नाटक), उपन्यासकार(मौलाइल गाछक फूल, जीवन संघर्ष, जीवन मरण, उत्थान- पतन, जिनगीक जीत- उपन्यास)। मार्क्सवादक गहन अध्ययन। हिनकर कथामे गामक लोकक जिजीविषाक वर्णन आ नव दृष्टिकोण दृष्टिगोचर होइत अछि। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ मूल पुरस्कार- श्री जगदीश प्रसाद मण्डल (गामक जिनगी, कथा संग्रह)।मैथिली उपन्यास 'पंगु		

' लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार २०२१		
 महाराजाधिराज रमेश्वर सिंह 1860-1929	 **महाराजाधिराज कामेश्वर सिंह** 1907-1962	 **सर हरगोविन्द मिश्र, अलीगढ़ आ कामेश्वर सिंह**
 बिनोदानन्द झा 1895-1971	 **ललित नारायण मिश्र** 1922-1975	 **डॉ. रामबरन यादव, नेपाल राष्ट्रपति**

 स्वर्गीय विन्ध्येश्वरी प्रसाद मंडल, राजनेता 1919-1982	 भूपेन्द्र नारायण मण्डल	 कर्पूरी ठाकुर 1921-1988
 रामविलास पासवान १९४६- जन्म ५ जुलाइ १९४६, गाम- शहरबन्नी, जिला खगड़िया। भारतीय राजनीतिज्ञ।	 राम लषण राम "रमण"	 भोगेन्द्र झा

 चतुरानन मिश्र	 रमाकांत मिश्र	 रमानाथ मिश्र "मिहिर" "मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश" **प्रकाशित।**
 गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्रकार 1929-2008	 **मोहन भारद्वाज** 1943- **गाम- नवानी, जिला- मधुबनी। मैथिलीक प्रखर समालोचक।२००७ ई.-श्री आनन्द मोहन झा, भारद्वाज, नवानी, मधुबनी;यात्री-**	 **योगानन्द झा** 1955- **२००५- डॉ. योगानन्द झा (बिहारक लोककथा- पी.सी.राय चौधरी, अंग्रेजी)लेल साहित्य**

	चेतना पुरस्कार। प्रबोध सम्मान 2008 सँ सम्मानित।	अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। **प्रकाशित कृति**: लोकजीवन ओ लोक साहित्य (निबन्ध) 1986, परिणीता (कथाकव्यांश) 1987, फकीर मोहन सेनापति (अनुवाद) 2000, आलेख सञ्चयन (निबन्ध) 2002, बिहारक लोककथा (अनुवाद) 2003, स्नेहलता (विनिबन्ध) 2006, मैथिली पत्रकारिताकँ सौ वर्ष (निबन्ध) 2006, गहबरगीत (निबन्ध) 2007, लोक-साहित्य ओ शब्द-सम्पदा (निबन्ध) 2007, मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक

		शब्दावली (शोध-ग्रन्थ) 2009
 हीरानन्द झा "शास्त्री" ,पत्रकार	 **दीनानाथ झा, पत्रकार**	 **नरेन्द्र झा, अर्थशास्त्र-पत्रकार** "विकास ओ अर्थतंत्र" प्रकाशित।
 प्रेमशंकर झा, पत्रकार	 **शरदिन्दु चौधरी, पत्रकार**	 **राजेश्वर झा (१९२३-१९७७)**

		जन्म- सहरसा जिलाक रसुआर गाम (आब सुपौल जिला)। कृति- मिथिलाक्षरक उद्भव ओ विकास, अवहट्ठ: उद्भव ओ विकास, मैथिली साहित्यक आदिकाल, विद्यापतिक संगीतमे वर्णित नायक-नायिका भेद एवं राग-रागिनी वर्गीकरण। महाकवि विद्यापति नाटक, शास्त्रार्थ नाटक, कन्दर्पीघाट नाटक, एकादशी, विद्याधर-कथा, उर्वशी, धर्मव्याध- कथा, मेनका।

एस.एन.सत्यार्थी

मिथिलाक कला आ

शिल्पकलापर लेखन।

राधाकृष्ण चौधरी, इतिहासकार 1921-1985

मिथिलाक इतिहास, A Survey of Maithili Literature, THE POLITICAL AND CULTURALHERITAGE OF MITHILA प्रकाशित।

प्रो. रामशरण शर्मा १९२०-२०११

विजयकान्त मिश्र इतिहासकार 1927-1994

द्विजेन्द्र नारायण झा, इतिहासकार

सुरेश्वर झा, राजनीति विज्ञान

२००१- सुरेश्वर

झा (अन्तरिक्षमे

डॉ. विजयकांत मिश्रक जन्म १० अगस्त १९२७ मंगरौनी गाम - जे नव्य न्याय आ तांत्रिक साधनाक जन्म-स्थली अछि- (जिला मधुबनी) मे भेलन्हि। ओ 1948 मे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विषयमे एलाहाबाद विश्वविद्यालयसँ सनात्तकोत्तर उपाधि कएलाक बाद कतेक बरख धरि बिहार सरकार आ पटना विश्वद्यालयसँ सम्बद्ध रहलाह आ 1957 ई. सँ भारतीय पुरात्तत्व विभागमे काज कएलन्हि आ ओकर शिशुपालगढ़, कौशाम्बी, वैशाली, हस्तिनापुर, कुम्हरार		विस्फोट- जयन्त विष्णु नार्लीकर, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

, पाटलिपुत्र, करियन, सोनपुर, बिलावली, नालन्दा, राजगीर, चन्द्रवल्ली, आ हम्पी खुदाइमे विभिना भूमिकामे भाग लेलन्हि।हिनकर लिखल-सम्पादित पोथी सभमे अछि: 1.वैशाली,1950 2.कुम्हरार एक्सकेवेशंस: 1950-1957 3.पुरातत्व की दृष्टिमे वैशाली 4.नागेश भट्टाज पारिभाषेन्दुशेखर 5.मिथिला आर्ट एण्ड आर्किटेक्चर (सम्पादित) 6.कल्चरल हेरिटेज ऑफ मिथिला 7.श्रृंगार भजनावली- एक अध्ययन 8.क्षेत्र		

पुरातत्वविज्ञान- 9.पुरातत्व शब्दावली।		
 ागीरथ लाल दास **ारतक कएक देशमे राजदूत** **हल छथि आ जी.ए.टी.टी. मे** **ारतक प्रतिनिधि सेहो** **ळलाह।**	 **लक्ष्मीकान्त झा रिजर्व बैंक गवर्नर** 1913-1988	 **एन. एन. झा डिप्लोमेट**
 कामेन्द्रनाथ झा "अमल" 1938-	 **भाग्यनारायण झा** 1941-	 **रमाकांत राय "रमा"** 1947

जन्म- 4 जनवरी 1938, गाम कोइलख (मधुबनी)। ग्रिभांस (कथासंग्रह) प्रकाशित।		जन्म- भादो पूर्णिमा सम्वत् 2003, प्रथम रचना- बटुक, बाल मासिक प्रयाग, कथा विशेषांक द्वितीय भागमे 1964ई., प्रकाशित कृति(क) तीनटा बाबाजी- (रूसीसँ मैथिलीमे मैथिलीमे टाल्स्टायक कथाक अनुवाद- 1967ई.मे, (ख) फूलपात, कविता संग्रह 1978, (ग) भांगक गोला (2004 ई.मे), (घ) कटैत पाँखि: हँसैत आँखि, कथा संग्रह- 2005, शीघ्र प्रकाश्य- कृष्णकान्त मिश्र (विनिबन्ध) साहित्य अकादेमी नई दिल्ली। प्राय: डेढ़ सए रचना (कथा-निबन्ध कविता) मैथिली

		हिन्दीक पत्र-पत्रिका, आकाशवाणी एवं दूरदर्शनसँ प्रकाशित/ प्रसारित। साहित्य अकादेमी द्वारा आयोजित कवि सम्मेलनक आयोजनक क्रममे रेलक चपेटमे पड़िदहिना पएर छाबा धरिगमा विकलांग। सेवा निवृत अध्यापक (उच्च विद्यालय) सम्पर्क- श्री रमानिवास, मानाराय टोल पो. नरहन (समस्तीपुर)।
 प्रोफेसर महेन्द्र 1947-	 **महेन्द्र** 1944-2009	 **सुभाषचन्द्र यादव** 1948-

जन्म: भेलाही, सुपौल, बिहार । प्रसिद्ध कवि, कथाकार, आलोचक । वृत्ति: भू.ना. विश्वविद्यालयक स्नातकोत्तर केन्द्र, सहरसामे मैथिली विभागाध्यक्ष। प्रकाशित कृति साहित्य अकादेमीसँ प्राकाशित मोनोग्राफ शैलेन्द्र मोहन झा । सहयोगी संकलन-संकल्प । �राजकमल जयन्ती प्रसंगक संपादन।	जन्म मधुबनी जिलाक जमसम गाममे। प्रसिद्ध मैथिली गीतकार आ गायक।	जन्म ०५ मार्च १९४८, मातृक दीवानगंज, सुपौलमे। पैतृक स्थान: बलबा-मेनाही, सुपौल।घरदेखिया (मैथिली कथा-संग्रह), मैथिली अकादमी, पटना, १९८३, हाली (अंग्रेजीसँ मैथिली अनुवाद), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९८८, बीछल कथा (हरिमोहन झाक कथाक चयन एवं भूमिका), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९९९, बिहाड़ि आउ (बंगला सँ मैथिली अनुवाद), किसुन संकल्प लोक, सुपौल, १९९५, भारत-विभाजन और हिन्दी उपन्यास (हिन्दी आलोचना), बिहार राष्ट्रभाषा

परिषद्, पटना, २००१, राजकमल चौधरी का सफर (हिन्दी जीवनी) सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली, २००१, बनैत-बिगड़ैत (कथा-संग्रह) २००९। मैथिलीमे करीब सत्तरि टा कथा, तीस टा समीक्षा आ हिन्दी, बंगला तथा अंग्रेजी मे अनेक अनुवाद प्रकाशित।

ुभद्र झा 1909-
000

फॉर्मेशन ऑफ मैथिली
ंगुएज"क लेखक।
१९८६- सुभद्र झा (नातिक पत्रक
त्तर, निबन्ध)पर मैथिलीक

रामावतार यादव, मैथिली भाषिकी, नेपाल 1942-

देश-विदेशक भाषाविज्ञान जर्नलमे पचासो आलेखक द्वारा मैथिलीक विशिष्टताकेँ उजागर

योगेन्द्र प्रसाद यादव, भाषिकी,सिरहा, नेपाल 1946-

1998 ई. मे जर्मनीसँ प्रकाशित *इशुज इन मैथिली सिंटैक्स*आ *टॉपिक्स इन*

साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।	**केनिहार। *मैथिली ध्वनिशास्त्र* 1984 ई. मे जर्मनीसँ आ *मैथिलीक सन्दर्भ व्याकरण* 1996 ई. मे बर्लिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित। 2000 ई..मे लंदनसँ प्रकाशित *भारतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकलित हिनकर मैथिली भाषा संबंधी आलेख विशेष उल्लेखनीय। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानसँ पासाङ ल्हामु प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित।**	*नेपालीज लिंग्विस्टिक्स, रीडिंग्स इन मैथिली लंगुएज- लिटरेचर एण्ड कल्चर* आ *लेक्सीग्राफी इन नेपाल* (सम्पादित) प्रकाशित। नेपाल राजकीय प्रज्ञा-प्रतिष्ठानमे भाषा-विभागक प्राज्ञ रहि कतोक महत्वपूर्ण कार्यक सम्पादन। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव (1994)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान आजीवन सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव।
		
	रामलोचन ठाकुर 1949-	

रमानन्द झा 'रमण' 1949- जन्म: 02 जनबरी 1949, शिक्षा- एम.ए., पीएच.डी., आजीविका-भारतीय रिजर्व बैंक, पटना (सेवा निवृत्त)। **प्रकाशन**: 1. नवीन मैथिली कविता,1982, 2. मैथिली नsव कविता,1993, 3. मैथिली साहित्य ओ राजनीति, 1994, 4. अखियासल, 1995, 5. बेसाहल,2003, 6. भजारल, 2005., 7. निर्यात कैसे शुरू करें? हिन्दी- रिजर्व बैंक, पटनाक प्रकाशन सम्पादित 8. मैथिलीक आरम्भिक कथा,	श्री रामलचन ठाकुर, जन्म १८ मार्च १९४९ ई.पलिमोहन, मधुबनीमे। वरिष्ठ कवि, रंगकर्मी, सम्पादक, समीक्षक। भाषाई आन्दोलनमे सक्रिय भागीदारी। **प्रकाशित कृति**- इतिहासहन्ता, माटिपानिक गीत, देशक नाम छल सोन चिड़ैया, अपूर्वा (कविता संग्रह), बेताल कथा (व्यंग्य), मैथिली लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अनुदित कविता), *जा सकै छी, किन्तु किए जाउ*(अनुदित कविता), लाख प्रश्न अनुत्तरित (कविता), जादूगर (अनुवाद), स्मृतिक धोखरल रंग (संस्मरणात्मक निबन्ध), आंखि मुनने: आंखि खोलने (निबन्ध)। अनुवाद लेल **भाषा-भारती सम्मान** 2003-04 (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) *जा सकै छी, किन्तु किए जाउ*- शक्ति	**गंगा प्रसाद मंडल "अकेला", नेपाल** 1944- पं सुन्दर झा शास्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कारसँ सम्मानित। मिथिलांचलक किछु लोक कथा (संकलन आ सम्पादन) आ शिरीषक फूल (अनुवाद) प्रकाशित।

1978 **समीक्षा**, 9. **श्यामानन्द रचनावली**, 1981, 10. **जनार्दन झा जनसीदन कृत निर्दयीसासु** (1914) **आ पुनर्विवाह** (1926), 1984, 11. **चेतनाथझाकृत श्रीजगन्नाथपुरी यात्रा** (1910), 1994, 12. **तेजनाथ झाकृत सुरराजविजय नाटक** (1919), 1994, 13. **रासबिहारीलाल दासकृत सुमति** (1918), 1996, 14. **जीबछ मिश्रकृत रामेश्वर** (1916), 1996, 15. **भेटघाँट (भेटवार्ता)**, 1998, 16. **रूचय तँ सत्य ने तँ फूसि**, 1998, 17. **पुण्यानन्द झाकृत**

चट्टोपाध्यायक बांग्ला कविता-संग्रहक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०१२ अनुवाद पुरस्कार- श्री रामलोचन ठाकुर- (पद्मानदीक माझी, बांग्लासँ मैथिली अनुवाद, बांग्ला-उपन्यास - मानिक बंद्योपाध्याय)

मिथिला दर्पण (1925), 2003, 18. **यदुवर रचनावली** (1888-1934) 2003, 19. **श्रीवल्लभ झा** (1905-1940) **कृत विद्यापति विवरण**, 2005, 20. **मैथिली उपन्यासमे चित्रित समाज**, 2003। **अनुवाद लेल भाषा-भारती सम्मान** 2004-05 (**सी.आइ.आइ.एल., मैसूर**) **छओ बिगहा आठ कट्ठा- फकीर मोहन सेनापतिक ओड़िया उपन्यासक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त।**

महेन्द्रनारायण निधि, धनुषा, नेपाल	**परमेश्वर कापड़ि, धनुषा, नेपाल**	**जयनारायण झा "जिज्ञासु", नेपाल**
		
सुरेश झा, नेपाल 1920-1995	**रोहिणी रमण झा** 1950 -	**डॉ. कमलाकान्त भण्डारी** 1952- कबीर (मैथिली) पर शोध।
		
विनोद बिहारी लाल 1953- जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार	**अरविन्द ठाकुर** 1954- परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह), अन्हारक विरोधमे (कथा	**श्याम दरिहरे** 1954- जन्म स्थान बरहा, बेनीपट्टी मधुबनी, बिहार ।

।चर्चित कथाकार । सयसँ ऊपर कथा प्रकाशित ।	संग्रह), बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)।	कवि, कथाकार । प्रकाशित कृति : सरिसोमे भूत (कथा संग्रह) अनूदित कृति : कनिप्रिया (धर्मवीर भारती)
 दिनेश कुमार झा थिलीक इतिहासपर लेखन।	 **अशोक कुमार ठाकुर** जन्म 2 जनवरी 1944 ई.। गाम बड़ागाँव (पंडौल)। नागमंडल (नाटक-अनुवाद), निशांत, वसुधाक संसार (उपन्यास)	 **प्रतापनारायण झा , नेपाल**
		

शीतल झा, नेपाल	उग्रनारायण मिश्र "कनक"	डॉ. शम्भूनाथ चौधरी 1920-2008
 इन्द्रकांत झा	 पंचानन मिश्र	 प्रोफेसर गुरमैता ज्योतिरीश्वरपर लेखन।
 महेन्द्र नारायण सिंह "मगन"	 सूर्यकांत झा, जनकपुर	 रमण झा (1957-) रचना: पश्चात्ताप (कथा-संग्रह)-1995, काव्य-वाटिका (कविता-संग्रह)-1999, अलंकार-

		भास्कर (पूर्व-खण्ड) - 2002, अलंकार-भास्कर (अलंकार शास्त्र)- 2003, भिन्न-अभिन्न (समीक्षा)- 2008, संग सम्पादन: मैथिली (मिथिला विश्वविद्यालय, मैथिली विभागक शोध-पत्रिका) - 1996, सम्पादन: मैथिली (मिथिला विश्वविद्यालय, मैथिली विभागक शोध-पत्रिका)- 2007,2008
 विजयनाथ झा	 योगानन्द हीरा	 बाबा बैद्यनाथ

अहींक लेल" (गीत-गजल संग्रह

काशित) ।

हरा इमानपर (गजल संग्रह)

जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" १९५०-

मूल नाम जगदीश चन्द्र ठाकुर, जन्म: 27.11.1950,शंभुआर, मधुबनी । सेवा निवृत बैंक अधिकारी। मैथिलीमे प्रकाशित पोथी-1. तोरा अडनामे -गीत संग्रह- 1978; 2. धारक ओइ पार- दीर्घ कविता- 1999, गीत गंगा (गीत संग्र

विद्यानन्द झा 1965-

बुद्धपूर्णिमा, १९६५कें कैथिनियाँ, झंझारपुर मुधुबनीमे जन्म। पराती जकाँ, बिछड़ल कोनो पिरीत जकाँ, दनुफक फूल जकाँ (कविता संग्रह) प्रकाशित । मूलतः कवि, थोड़ कथा लिखलनि, जे अपन मार्मिक अभिव्यक्तिक कारण बेस चर्चित भेल । विडम्बनापूर्ण परिस्थितिक पाछू जिम्मेवार समाजार्थिक कारणक खोज हिनकर मूल सृजन प्रेरणा थिक ।

हरेकृष्ण झा 1950-

जन्म १० जुलाई १९५० ई. गाम- कोइलखमे। अभियंत्रणक अध्ययण छोड़ि मार्क्सवादी राजनीतिमे सक्रिय। अनेक कविता आ आलोचनात्मक निबन्ध प्रकाशित। अनुवाद एवं विकास विषयक शोध कार्यमे रुचि। स्वतंत्र लेखन। प्रकृति एवं जीवनक तादात्म्य बोधक अग्रणी कवि। "एना त� नहि जे" (कविता संग्रह)।२००८ ई.

ह), गजल गंगा (गजल संग्रह)।		श्री हरेकृष्ण झाकेँ कविता संग्रह �एना त नहि जे�लेल कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान।
 उदय नारायण सिंह नचिकेता 1951- **जन्म-१९५१** **ई. कलकत्तामे।पहिल** **काव्य संग्रह �कवयो** **वदन्ति�।** **१९७१ �अमृतस्य पुत्राः�** **(कविता** **संकलन) आऽ �नायकक** **नाम जीवन�**	 **आशीष अनचिन्हार** **मूल** **लेखन**: कुमारि इच्छा (गजल संग्रह), जंघाजोड़ी (गजल संग्रह), अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कताक संग्रह), मैथिली गजलक व्याकरण ओ इति हास, मैथिली वेब पत्रकारिताक इतिहा स, मैथिली गजलक रेडी रेकोनर, शब्द -अर्थ-शक्ति। **गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार** **(सम्पादन):** मैथिलीक प्रतिनिधि	 **कुमार पवन** 1958 **ग्राम मुरैठा। कथा** **संग्रह, कविता संग्रह आ व्यंग्य** **संग्रह शीघ्र प्रकाश्य। मैथिलीमे** **१९९० ई सँ विरल लेखन।** **२००८ ई. सँ दस सालक मौन** **भंगक बाद पुनः रचनाक दोसर** **पालीक प्रारम्भ।**

(नाटक)| १९७४ मे �एक छल राजा�/ �नाटकक लेल� (नाटक)। १९७६-७७ �प्रत्यावर्त्तन�/ �रामलीला�(नाटक)। १९७८मे जनक आऽ अन्य एकांकी। १९८१ �अनुत्तरण�(कविता-संकलन)। १९८८ �प्रियंवदा� (नाटिका)। १९९७- �रवीन्द्रनाथक बाल-साहित्य�(अनुवाद)। १९९८ �अनुकृति�- आधुनिक मैथिली कविताक बंगलामे अनुवाद, संगहि बंगलामे दूटा कविता संकलन। १९९९ �अश्रु ओ परिहास�। २००२ �खाम खेयाली�। २००६मे �मध्यमपुरुष	गजल, मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान बिंदु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)	

एकवचन�(कविता संग्रह। २००८ ई. मे नाटक "नो एण्ट्री: मा प्रविश" सम्पूर्ण रूपेँ "विदेह" ई- पत्रिकामे धारावाहिक रूपेँ ई-प्रकाशित भए एकटा कीर्तिमान बनेलक।२००९ ई.-श्री उदय नारायण सिंह �नचिकेता�केँ नाटक नो एण्ट्री: मा प्रविश लेल कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान।		
 कीर्तिनाथ झा 1955- कुरल: मैथिली भावानुवाद	 **महेन्द्र हजारी**	 **स्व. चन्द्रकान्त मिश्र, आसी, दरभंगा**

		
स्व. महेन्द्र नारायण झा, बेलौंजा, मधुबनी	स्व.राजकुमार मल्लिक, सोहराय (पोखरिभीड़ा), मधुबनी	लक्ष्मीपति सिंह
		
फूलचन्द्र मिश्र रमण	किशोरनाथ झा गाम- विद्दो, पो. सरिसवपाही, मधुबनी। "लोकवेद" पोथी प्रकाशित।	सूर्यनारायण झा "सरस" पोथी "मैथिली श्री सीतारामचरितमानस" प्रकाशित।

कलानन्द भट्ट

कान्ह पर लहास हमर मैथिली गजल संग्रह

दयानाथ झा

गाम नागदह, मधुबनी।

मैथिली रंगमंडल मिथि-यात्रिक, कोलकाता।

डॉ. सुधाकर चौधरी १९४६-

जन्म १५ मार्च १९४६ ई.।

प्रकाशित पोथी: काजर, तीन रंग तेरह चित्र (कथा संग्रह), पंडी जी छत्ता (प्रहसन), विप्लवी सुभाष (नाटक)।

स्व. चुनचुन मिश्र, रहिका, मधुबनी।

सत्यनारायण लाल कर्ण

मिथिला चित्रकला

ले. कर्नल मायानाथ झा 1945-

मिथिला राज्यक आन्दोलन कर्मी।		जन्म 1 अप्रैल 1945 ई.। गाम- भराम (मधुबनी)। जकर नारि चतुर होइ (मैथिली लोक कथा संग्रह) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ बाल साहित्य पुरस्कार- ले.क. मायानाथ झा (जकर नारी चतुर होइ, कथा संग्रह)
 श्याम किशोर सिंह	 **सचिन्द्रनाथ झा** मिथिला लोक चित्रकला	 **कालीनाथ ठाकुर** ग्राम सर्वसीमा

राजेन्द्र विमल, जनकपुर, नेपाल 1949-

मैथिली, नेपाली आ हिन्दी भाषाक प्राज्ञ विमल शिक्षाक हकमे विद्यावारिधि (पी.एच.डी.) क उपाधि प्राप्त कएने छथि।कम्मो लिखिकs यथेष्ट यश अरजनिहार डा. विमलक लेखनीक प्रशंसा मैथिलीक सङ्गसङ्ग नेपाली आ हिन्दी साहित्यमे सेहो होइत रहलनि अछि। त्रिभुवन

नरेश कुमार विकल 1950-

जन्म २७ जुलाइ १९५० भगवानपुर देसुआ (समस्तीपुर)। काव्य- अरिपन, महुआ मदन रस टपकय, बिन बाती दीप जरय। कथा- संग्रह- भरि गेल दर्दक इनार। उपन्यास- टहकैत टीस। नाटक- चोखगर खौंच।

जनक किशोर लाल दास

विश्वविद्यालयअन्तर्गत रा.रा.ब. कैम्पस, जनकपुर धाममे प्राध्यापन कएनिहार डा. विमलक पूर्ण नाम राजेन्द्र लाभ छियनि। हिनक जन्म २६ जुलाई १९४९ ई. कऽ भेल अछि। साहित्यकारक नव पीढ़ीकेँ निरन्तर उत्प्रेरित करबाक कारणे ई डा.धीरेन्द्रक बाद जनकपुर-परिसरक साहित्यिक गुरुक रूपमे स्थापित भऽ गेल छथि।		
 कृष्णचन्द्र झा " मयंक"	 **लक्ष्मण झा "सागर"** 1953-	 **रघुवीर मोची**

	"उचरि बैसू कौआ" मैथिली कविता संग्रह प्रकाशित।	
 शारदानन्द दास "परिमल"	 **शशिबोध मिश्र "शशि"** 1946-	 **सुरेन्द्रनाथ**
 अमरनाथ **९७५ ई. मे "क्षणिका" लघुकथा संग्रह प्रकाशित। हास्य कथाकार।**	 **बच्चा ठाकुर**	 **बुद्धिनाथ मिश्र**

 राजाराम सिंह रा ठौर, **धनुषा**	 **वैद्यनाथ विमल** 1955-	 **डॉ वासुकीनाथ झा** 1940-
 जितेन्द्र मिश्र " **जीवन**"	 **वीरेन्द्र नारायण झा**	 **वीरेन्द्र झा** 1956- **गोनू झा पर लेखन।**
	 वैकुण्ठ झा	

वैकुण्ठ झा 1954 - पिता- स्वर्गीय रामचन्द्र झा, जन्म -२४ - ०७ - १९५४ (ग्राम- भरवाड़ा, जिला- दरभंगा), शिक्षा- स्नात्कोत्तर (अर्थशास्त्र), पेशा- शिक्षक। मैथिली, हिन्दी तथा अंग्रेजी भाषा मे लगभग २०० गीतक रचना। गोनू झा पर आधारित नाटक ''हास्यशिरोमणि गोनू झा तथा अन्य कहानी" क लेखन। एकर अलावा हिन्दीमे लगभग १५ उपन्यास तथा कथाक लेखन।		**विद्यानन्द झा 'पञ्जीकार'** 1957- जन्म- 09.04.1957,पण्डुआ, ततैल, ककरौड़(मधुबनी), रशाढ़य(पूर्णिया), शिवनगर (अररिया) आ सम्प्रति पूर्णिया। पिता लब्ध धौत पञ्जीशास्त्र मार्त्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णिया| पितामह-स्व. श्री भिखिया झा। पञ्जीशास्त्रक दस वर्ष धरि 1970 ई.सँ 1979 ई. धरि अध्ययन, 22 वर्षक बएससँ पञ्जी-प्रबंधक संवर्द्धन आ संरक्षणमे संलग्न। कृति- पञ्जी शाखा

		पुस्तकक लिप्यंतरण आ संवर्द्धन।
 महेन्द्र नारायण कर्ण	 डॉ. विश्वेश्वर मिश्र	 अर्जुन नारायण चौधरी
 नरेन्द्र गजलकार।	 महेन्द्र मिश्र, नेपाल	 कमल कांत झा 1943-

महाप्रकाश 1946-

न्म: बनगांव, सहरसा, बिहार

वरिष्ट कवि ओ कथाकार।

काशित कृति: कविता

ंभवा, संग समय के (कविता

ंग्रह)। कीर्तिनारायण मिश्र

ाहित्य सम्मान २०१० ई.- श्री

हाप्रकाश (कविता

ंग्रह �संग समय के�)।

छत्रानन्द सिंह झा 1946-

अयोध्यानाथ चौधरी, धनुषा, नेपाल 1947-

मूलत: कविक रूपमे परिचित छथि । नेपालक आधुनिक कविताक क्षेत्रमे हिनक नाम उल्लेखनीय अछि । श्री चौधरीक लेखनमे मानवीय संवेदनाक प्रतिबिम्ब पाओल जाइत अछि । कविताक संग कथा आ निबन्धमे सेहो ई कलम चलबैत छथि । फड़िछाएल लेखन हिनक विशेषता थिकनि ।धनुषा जिलाक दुहबी गामक रहनिहार श्री

चौधरीक जन्म ६अक्टुबर १९४७कऽ भेल छनि। हिनक क्षितिजक ओहिपार नामसँ एक कविता-सङ्ग्रह प्रकाशित छनि।

विद्यानाथ झा ' विदित'

सियाराम झा "सरस" 1948-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी बिहार। प्रसिद्ध गीतकार, बादमे कथा लेखन प्रारम्भ केलनि। प्रकाशित कृति आंजुर भरि सिंगरहार, शोणिताएल उगैत सूर्यक धम्मक (कथा संग्रह)।

अग्निपुष्प 1948-

जन्म: तरौनी, दरभंगा। मूलनाम : महेन्द्र झा। मैथिलीमे सहस्त्रबाहु कविता संग्रह प्रकाशित। मुक्ति प्रसंगक अनुवाद प्रकाशित। वामपंथी आन्दोलनमे सक्रिय। शिक्षा, सम्वाद आदि पत्रिकाक सम्पादन। वामपंथी विचारधाराक सशक्त कवि।

 मधुकांत झा 1949-	 **वीनू भाइ**	 **सत्यानन्द पाठक**
 योगीराज	 **कुणाल** 1951-	 **राम भरोस कापड़ि भ्रमर, धनुषा, नेपाल** 1951- **जन्म-बघचौरा, जिला धनुषा (नेपाल)।बन्नकोठरी: औनाइत धुँआ (कविता संग्रह), नहि, आब नहि (दीर्घ कविता), तोरा संगे जएबौ रे कुजबा (कथा संग्रह, मैथिली**

		अकादमी पटना, १९८४), मोमक पघलैत अधर (गीत, गजल संग्रह, १९८३), अप्पन अनचिन्हार (कविता संग्रह, १९९० ई.), रानी चन्द्रावती (नाटक), एकटा आओर बसन्त (नाटक), महिषासुर मुर्दाबाद एवं अन्य नाटक (नाटक संग्रह), अन्ततः (कथा-संग्रह), मैथिली संस्कृति बीच रमाउंदा (सांस्कृतिक निबन्ध सभक संग्रह), बिसरल-बिसरल सन (कविता-संग्रह), जनकपुर लोक चित्र (मिथिला पेंटिङ्गस), लोक नाट्य: जट-

		जटिन (अनुसन्धान)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता- श्री राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' (2010)।
 धीरेन्द्रनाथ मिश्र	 **शिवेन्द्रलाल कर्ण, धनुषा, नेपाल** 1951- लेखकसँ अधिक शिक्षकक रूपमे परिचित आ प्रतिष्ठित छथि । त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गतरा. रा. ब. कैम्पस, जनकपुर-धामक सह-प्राध्यापक श्री कर्णक ऐतिहासिक विषय-वस्तुपर लिखल कतोक लेख मैथिली, हिन्दी आ अग्डरेजी भाषामे प्रकाशित अछि । स्वान्त-सुखाय ई कहियो कालकऽ कविता-कथा सेहो	 **ब्रह्मदेव लाल दास**

लिखि लैत छथि । हिनक लेखन ज्ञानवर्द्धक, जानकारीमूलक एवं सोझारएल रहैत अछि । देखलापर बुझना जाइत अछि जे ई हिनक गम्भीर अध्ययनक परिणति थिक ।सामाजिक तथा साहित्यिक सङ्घ-संस्थासभमे सेहो सक्रिय प्राध्यापक कर्णक जन्म धनुषा जिलाक देवडीहा गाममे २ जनवरी १९५१ ई. कऽ भेल छनि ।

घण्डेश्वर खान

ग्राम- पट्टीटोल, जिला मधुबनी

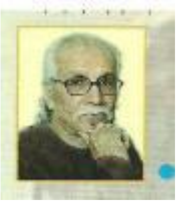
लघुकथा लेल चर्चित प्रशंसित।

दयाकान्त झा

गजेन्द्र नारायण सिंह, नेपाल

 पद्मश्री श्री गजेन्द्र नारायण सिंह	 हरिकान्त झा	 इन्द्रनारायण झा
 प्रवासी साहित्यालंकार	 सीताराम सिंह	 तुलानन्द मिश्र
 शैलेन्द्र कुमार झा 1952-	 शिवशंकर श्रीनिवास 1953-	 अशोक 1953-

जन्म स्थान हरिपुर, वकशी टोल, मधुबनी बिहार। प्रकाशित कृति: आरोह अवरोह, दशम खुट्टी (कथा संग्रह), इकोनोमिक हिस्ट्री ऑफ मिथिला (अंग्रेजी) ।

जन्म स्थान लोहना मधुबनी, बिहार । चर्चित कथाकार ओ आलोचक । गीत ओ कविता सेहो कहियो काल लिखैत छथि । प्रकाशित कृति : त्रिकोण, अदहन, गाछ-पात, गामक लोक (कथा संग्रह)।

जन्म स्थान लोहना, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, कवि ओ सम्पादक । प्रकाशित कृति चक्रव्यूह (कविता संग्रह) त्रिकोण (सहयोगी कथा संग्रह), ओहि रातिक भोर (कथा-संग्रह), मातवर (कथा संग्रह)।

विभूति आनन्द 1953-

जन्म: शिवनगर, मधुबनी, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार, संपादक । प्रकाशित कृति टूटा

केदार कानन 1959-

जन्म स्थान सुपौल, बिहार। चर्चित कवि, कथाकार ओ संपादक। प्रकाशित कृति : आकार लैत शब्द (कविता संग्रह), अनूदित कृति राजा राम

डॉ. शशिनाथ झा 1954-

गाम-दीप, जिला- मधुबनी। मैथिली, बांग्ला, नेवारी आ देवनागरी पांडुलिपिक विशेषज्ञ। साहित्य

उपन्यास टूटा समीक्षा, तीन टा कथ संग्रह, टूटा गीत-गजल संग्रह ओ चारिटा कथा-संग्रह प्रकाशित।२००६- विभूति आनन्द (काठ, कथा)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार ।	मोहन राय, प्रायश्चित। सम्पादन संकल्प, भारती मंडन (पत्रिका)।	अकादमीक भाषा सम्मान 2007 क्लासिकल आ मध्यकालीन साहित्य लेल।
 धनुर्धर झा गाम- विशौल। "वाक्यार्थविवेचनम्" लेल श्रीवाणीयुवालंकरण पुरस्कार 2010 प्राप्त।	 **शिवकान्त पाठक**	 **डॉ. योगेन्द्र पाठक "वियोगी", वैज्ञानिक** "विज्ञानक बतकही" प्रकाशित ।

		
राजनन्द झा २००६- राजनन्द झा (कालबेला- समरेश मजुमदार, बांग्ला)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।	**आद्यानाथ झा "नवीन"**	**अमलतास** 1956-
		
यंत्रनाथ मिश्र	**दिगम्बर ठाकुर**	**गणेश झा** 1950-

 कन्दर्पनारायण लाल कर्ण	 **शैलेन्द्र आनन्द** 1955-	 **कमलाकांत झा** अध्यक्ष, मैथिली अकादमी, पटना
 लल्लन प्रसाद ठाकुर 1951-1995 जन्म ५ फरबरी १९५१ मुंगेर मे श्रीमती सुभद्रा देवी आ श्री हीरानंद ठाकुरक द्वितीय बालक। हिनक ग्राम- समौल,जिला- मधुबनी। सिविल	 **डॉ. कमलानन्द झा**	 **लोकनाथ मिश्र**

इंजीनियर, टाटा स्टीलमे चाकरी। प्रकाश झाक फ़िल्म "कथा माधोपुर की" मे मुख्य भुमिका। नाटककार आ मंच अभिनेता। हुनक लिखल किछु प्रसिद्ध मैथिली नाटक छन्हि :बडका साहेब,मिस्टर निलो काका, लोंगिया मिरचाई,बकलेल आदि वा अंत।

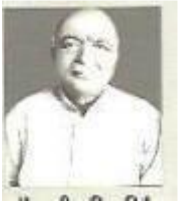
डॉ. रवीन्द्र कुमार चौधरी 1966-

जन्म:5 मार्च 1966 ई. गनपतगंज, सुपौल।

अशोक अविचल

जन्म- ५ जनवरी १९६७, गाम- रहुआ संग्राम, जिला मधुबनी। मैथिली प्राध्यापक। रचना: एक

डॉ. श्रीपति सिंह १९४४-

"उमंग-तरंग" कविता-संग्रह प्रकाशित।

मैथिलीक प्राध्यापक। रक्षामंत्रीक पदक आ बिहार आ झारखण्ड सरकार द्वारा पुरस्कृत। झारखण्डक मैथिली आन्दोलनमे अग्रणी।	बनू नेक बनू (लघु नाटक), मैथिली भाषा: सर्वेक्षण आ विश्लेषण, हमरा देशक भागमे (मैथिलीक प्रथम असंगत नाटक), सम्पादन: झारखण्डक सनेश, कचोट (नौ अंक), झारखण्ड वाणी (हिन्दी साप्ताहिक), सम्मान: अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलनमे सम्मान (२०००), परमहंस लक्ष्मीनाथ गोस्वामी समिति सम्मान (२००८)	
 डॉ. उमाकान्त	 सुशील 1942-	 श्रीदेव

ैथिली व्यंग्य-आलेखक पोथी अपन बात" प्रकाशित।	अस्मिता (लघुकथा संग्रह), भामती (नाटक) प्रकाशित।	मूल नाम- वागेश्वर झा। कथा- सँग्रह "हिलकोर", नाटक "लोहक कड्ना", गीत- प्रबन्ध "पुलोमा" प्रकाशित।
		
ुकांत सोम 1950-	**डॉ. देवकांत मिश्र** 1952-	**डॉ. नित्यानन्द लाल दास**
न्म दरभंगा जिलाक तरौनी ाममे 1950 ई. मे भेलन्हि । ी. ए. पास कए ई पटनाक ैनिक �जनशक्ति�क हायक सम्पादक छलाह । र नव भारत ाइम्स, पटनामे।बाल्यवस्थासं पन पैतृक (पिता यात्नीजी) ुण कविता करबाक तथा कथ	पिता कविचूड्क्षामणि पं. काशीकांत मिश्र "मधुप", "बेनीपुर अनुमण्डलमे मैथिली" पोथी प्रकाशित।	पिता स्वर्गीय सूर्यनारायण दास। फारबिसगंज कॉलेज, फारबिसगंज सँ अंग्रेजी विभागाध्यक्ष पदसँ १९९८ मे अवकाशप्राप्त। डॉ. सुरेन्द्र झा "सुमन"क संयोजकत्वक कार्यकालमे "मैथिली

लिखबामे सेहो यश अर्जन
कएलन्हि अछि। वर्त्तमान
राजनीति सामाजिक विषयसँ
सम्बद्ध व्यंग्यात्मक, सरल
भाषामे लिखल नव कविता
हिनक विशेषता छन्हि।
ग्रामघरक परिवेश तदनुकूल
शब्द एवं बिम्ब रचनामे क्रमहि
सिद्ध छथि।

परामर्शदातृ समिति"
(साहित्य
अकादेमी, दिल्ली)क
सदस्य। मैथिली पत्रिका सभ
जेना बटुक, प्रयाग; मिथिला
मिहिर, पटना; स्वदेश, दरभं
गा; पहुँच, पटना आ परती
पलार, अररियामे रचना
प्रकाशित। १९६७ ई. सँ
राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मे
सक्रिय। प्रांतीय प्रतिनिधि
२००४ धरि जिला
सरसंघचालक।
जे.पी.आन्दोलनमे लोकतंत्र
सेनानी। डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल
कलामक अंग्रेजी
पोथी "इग्नाइटेड
माइण्ड्स"क
मैथिलीमे "प्रज्वलित
प्रज्ञा" नामसँ अनुवाद।
साहित्य अकादेमी मैथिली

		अनुवाद पुरस्कार २०१०- डॉ. नित्यानन्द लाल दास- (इग्नाइटेड माइण्ड्स- डॉ.ए.पी.जे. कलाम, अंग्रेजी) लेल।
 राजनाथ मिश्र 1950- "अ बड्‌र्स आइ व्यू ऑन मिथिला" प्रकाशित।	 **पशुपतिनाथ झा, महोत्तरी, नेपाल** 1954- हिनक लेखन विवरणात्मक होइत अछि आ सम्बद्ध विषयमे नीकजकाँ जानकारी दैत अछि। विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक लेख-रचना बरोबरि देखबामे अबैत रहैछ।रा.रा.ब. कैम्पस, जनकपुरधाममे मैथिली विषयक प्राध्यापनमे संलग्न श्री झा मैथिलीसम्बन्धी सङ्गठनात्मक	 **अनिलचन्द्र ठाकुर** 1954-2009 जन्म 13 सितम्बर 1954 ई. कँ कटिहार जिलाक समेली गाममे भेलन्हि। 1982 ई.मे हिन्दी साहित्यमे स्नातकोत्तर केलाक बाद नवम्बर '93 सँ नवम्बर '94 धरि "सुबह" हस्तलिखित पत्रिकाक

	गतिविधिसँ सेहो जुड़ल छथि । मैथिली भाषाक लोपोन्मुख अवस्थामे रहल अपन लिपि तिरहुतामे विशेषज्ञता रखनिहार श्री झा एकर संरक्षण-सम्बर्द्धनक दिशामे सेहो क्रियाशील छथि ।प्रध्यापक झा मैथिली महाकाव्यमे रस निरूपण विषयपर विद्यावारिधि कएने छथि आ शिक्षा तथा कानून विषयमे सेहो स्नातक छथि । महोत्तरी जिलाक एकरहिया रहनिहार श्री झाक जन्म ४ दिसम्बर १९५४ कS भेलछनि ।चेन्नैमे मिथिला रत्नसँ सम्मानित।	सम्पादन-प्रकाशन कएलन्हि आ कोशी क्षेत्रीय ग्रामीण बैंकमे अधिकारी रहथि। मैथिली, अंगिका, हिन्दी आ अंग्रेजीमे समानरूपेँ लेखन। मृत्युक पूर्व ब्रेन ट्यूमरसँ बीमार चलि रहल छलाह। **प्रकाशित कृति**: आब मानि जाउ(मैथिली उपन्यास)- पहिने भारती-मंडन पत्रिकामे प्रकाशित भेल, फेर मैलोरंग द्वारा पुस्तकाकार प्रकाशित भेल।; कच(अंगिकाक पहिल खण्ड काव्य,1975); एक और राम (हिन्दी नाटक,1981); एक घर सड़क पर (हिन्दी उपन्यास, 1982); द पपेट्स (अंग्रेजी उपन्यास, 1990); अनत कहाँ सुख पावै (हिन्दी

		कहानी संग्रह,2007)**। आब मानि जाउ** (**मैथिली उपन्यास**) - **एहि उपन्यासमे एक एहन युवतीक संघर्ष-गाथा अंकित अछि जे अपन लगनसँ जीवन बदलैत अछि। असंख्य गामक ई कथा कुलीनताक अधःपतनक कथा, संस्कारविहीनताक उद्घाटन आ भविष्यक पीढ़ीकेँ बचएबाक चेतौनी छी।**
 ृषेश चन्द्र लाल	 **नारायणजी** 1956-	 **डॉ. श्री श्रीशंकर झा** 1952-

न्म 29 मार्च 1955 ई. कँ

लन्हि। पिताः

व. उदितनारायण लाल,माता

ीमती भुवनेश्वरी देव।

िनकर छठिहारक नाम

िश्वेश्वर छन्हि। मूलतः

ाजनीतिककर्मी । नेपालमे

ोकतन्त्रलेल निरन्तर संघर्षक

्रममे १७ बेर गिरफ्तार ।

गभग ८ वर्ष जेल ।सम्प्रति

राई�मधेश लोकतान्त्रिक

ार्टीक राष्ट�ीय उपाध्यक्ष

ैथिलीमे किछु कथा विभिन्न

त्रपत्रिकामे प्रकाशित ।

ान्दोलन कविता संग्रह आ

ी.पीं कोइरालाक प्रसिद्ध लघु

पन्यास मोदिआइनक मैथिली

पान्तरण तथा नेपालीमे

ंघीय शासनतिर नामक

ुस्तक प्रकाशित । ओ

िश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाक

जन्म: घोघरडीहा (मधुबनी)।

मैथिली भाषा-साहित्यमे एम.

ए., पी-एच. डी. कामेश्वर लता

संस्कृत

विद्यालय, घोघरडीहामे

अध्यापन । प्रकाशित

कृति: �घरि घुरि रहल छी�

(काव्य-संग्रह)।

तिबद्ध राजनीति अनुयायी अ पालक प्रजातांत्रिक आन्दोलनक सक्रिय योद्धा छथि। नेपाली राजनीतिपर रोबरि लिखैत रहैत छथि।		
 जगदीपनारायण "दीपक"	 **राजदेव मंडल** **शिक्षा- एम.ए.द्वय, एल एल बी.,पता- ग्राम- मुसहरनियाँ, रतनसारा (निर्मली, मधुबनी)। प्रकाशित कृति**- अम्बरा-कविता-संग्रह, हमर टोल (उपन्यास), बसुंधरा(कविता संग्रह), जाल (पटकथा), लाज (एकांकी), जल भंवर (उपन्यास), त्रिवेणीक रंग (विहनि आ लघु कथा संग्रह), पंचैती (लघु पटकथा), वापसी।	 **शिवप्रसाद यादव**

हीरेन्द्र कुमार झा 1958-

जन्म 30 अगस्त 1958,गाम- कोइलख (मधुबनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ झा। ट्रांसफर्मर (मैथिली कथा संग्रह) प्रकाशित।

मानेश्वर मनुज 1958-

जन्म

गम्हरिया (मानपौर, मधुबनी)मे, 1978सँ 1992 धरि नौसेनामे विभिन्न जहाजपर कार्यरत, फेर यात्री रेलमे। सम्बन्ध (कथा संग्रह) प्रकाशित।

नबोनाथ झा

महेन्द्र नारायण राम 1958-

तारानन्द वियोगी 1966-

महिषी, सहरसामे जन्म। पहिल पोथी अपन युद्धक साक्ष्य (गजल

भालचन्द्र झा

ए.टी.डी., बी.ए., (अर्थशास्त्र), मुम्बईसँ थिएटर कलामे डिप्लोमा।

	संग्रह) १९९१ मे प्रकाशित। अन्य पुस्तक हस्तक्षेप, प्रलय रहस्य(कविता-संग्रह), अतिक्रमण (कथा-संग्रह), शिलालेख (लघुकथा संग्रह), कर्मधारय। राजकमल चौधरीक कथाकृति एकटा चंपाकली एकटा विषधर संकलन-सपादन। साहित्य अकादेमी मैथिली बाल साहित्य पुरस्कार २०१०-तारानन्द वियोगीकेँ पोथी "ई भेटल तँ की भेटल" लेल। यात्री-चेतना पुरस्कार २०१० ई.-डॉ. तारानन्द वियोगी।	मैथिलीक अतिरिक्त हिन्दी, मराठी, अग्रेजी आ गुजरातीमे निष्णात। १९७४ ई.सँ मराठी आ हिन्दी थिएटरमे निदेशक। महाराष्ट्र राज्य उपाधि १९८६ आ १९९९ मे। आइ.एन.टी. केर लेल नाटक �सीता� क निर्देशन। �वासुदेव संगति� आइ.एन.टी.क लोक कलाक शोध आ प्रदर्शनसँ जुड़ल छथि आ नाट्यशालासँ जुड़ल छथि विकलांग बाल लेल थिएटरसँ। निम्न टी.वी. मीडियामे रचनात्मक निदेशक रूपेँ कार्य।लेखन-बीछल बेरायल मराठी एकांकी(अनुवाद), सिंहावलोकन (मराठी साहित्यक १५०

		वर्ष), आकाश (जी.टी.वी.क धारावाहिकक ३० एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मराठी साप्ताहिक, डी.डी, मुम्बई), धनाजी नाना चौधरी (मराठी), स्वयम्बर (मराठी), फिर नहीं कभी नहीं(हिन्दी), आहट (हिन्दी), यात्रा (मराठी सीरयल), मयूरपन्ख (मराठी बाल-धारावाहिक), हेल्थकेअर इन २०० ए.डी.) (डी.डी.)।२००९ मे- भालचन्द्र झा (बीछल बेरायल मराठी एकाँकी- सम्पादक सुधा जोशी आ रत्नाकर मतकरी, मराठी)लेल

		साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।
 मनमोहन झा	 **कुमार शैलेन्द्र**	 **रमेश** 1961- जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार ओ कवि । प्रकाशित कृति: समांग, समानांतर, दखल (कथा संग्रह), नागफेनी (गजल संग्रह), संगोर, समवेत स्वरक आगू, कोसी धारक सभ्यता, पाथर पर दूभि (काव्य

		संग्रह), प्रतिक्रिया (आलोचनात्मक निबंध)।
 मेघन प्रसाद 1961-	 **प्रदीप बिहारी** 1963- जन्म स्थान कन्हौली मल्लिक टोल, खजौली, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, उपन्यासकार ओ रंगकर्मी । प्रकाशित कृति: गुमकी ओ बिहाड़ि, विसूवियस (उपन्यास), औतीह कमला जयतीह कमला, खण्ड-खण्ड जिनगी, सरोकार (कथा संग्रह)। २००७- प्रदीप बिहारी (सरोकार, कथा)मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार ।	 **चन्द्रमोहन झा पर्वा**

डॉ. सुरेन्द्र लाभ, नेपाल

रोशन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. अरविन्द अक्कू 1957-

फूलचन्द्र झा "प्रवीण" 1961-

गाम तुमौल दरभंगा, आयल नवल प्रभात, पांगल गाछक छाहरि, हमरा मोनक खजन चिड़ैया, बसंतक बजनित्रा (कविता

देवशंकर नवीन 1962-

ओ ना मा सी (गद्य-पद्य मिश्रित हिन्दी-मैथिलीक प्रारम्भिक सर्जना), चानन-काजर (मैथिली कविता संग्रह), आधुनिक (मैथिली) साहित्यक परिदृश्य, गीतिकाव्य के रूप में विद्यापति पदावली, राजकमल चौधरी का

कुमार मनीष अरविन्द 1964-

संग्रह), भूत होइत भविष्य़ (कथा संग्रह)।	रचनाकर्म (आलोचना), जमाना बदल गया, सोना बाबू का यार, पहचान (हिन्दी कहानी), अभिधा (हिन्दी कविता-संग्रह), हाथी चलए बजार (कथा-संग्रह)।	
 बदरी नारायण बर्मा	 राजेन्द्र किशोर, नेपाल	 श्याम सुन्दर शशि, नेपाल श्याम सुन्दर शशि, जनकपुरधाम, नेपाल। पेशा-पत्रकारिता। शिक्षा: त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँ,एम.ए. मैथिली, प्रथम श्रेणीमे प्रथम स्थान। मैथिलीक प्रायः सभ

विधामे रचनारत। बहुत रास रचना विभिन्न पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली आऽ अंग्रेजी भाषामे सेहो रचनारत आऽ बहुतरास रचना प्रकाशित। सम्प्रति- कान्तिपुर प्रवासक अरब ब्यूरोमे कार्यरत।

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : स्वर्गीय कामेश्वर चौधरी,माताः श्रीमती चन्द्रावती चौधरी,जन्मः वि स २०२०/६/५ लहान, सिरहा,शिक्षाः

सत्यनारायण मेहता

भुवनेश्वर पाथेय

स्नातकोत्तर(नेपाली),पेशाः पत्रकारिता (सम्प्रति : राष्ट्रिय समाचार समिति),कृति : की भार सांठू ? (मैथिली कविता संग्रह),विगत दू दशकसं नेपाली आ मैथिली लेखन तथा अभियानमे निरन्तर क्रियाशील आ विभिन्न संघ संस्थासं आबद्ध ।		
 राजेन्द्र झा, धनुषा	 अशोक कुमार मेहता	 धर्मेन्द्र विह्वल, सिरहा, नेपाल 1967- रस्ता तकैत जिनगी, एक सृष्टि एक कविता, एक

समयक बात, धुअनाएल आकृति सभ (मैथिली कविता संग्रह), भ्रमरका उत्कृष्ट नाटकहरु, गोनूझाका कथाहरु (मैथिलीसँ नेपाली अनुवाद), मैथिलीक कक्षा 1 सँ 5 आ बाल-साहित्य संदर्भक तीनटा पोथीक सह-लेखक। पत्रकारिताक मूल सिद्धांत (मैथिली, प्रेसमे), दलित रिपोर्टिंग मैनुअल (नेपाली, प्रेसमे)।

धीरेन्द्र कुमार झा

निमिष झा, नेपाल

		गौरीनाथ (अनल कान्त) "अन्तिका"क **सम्पादन।**
 आनन्द कुमार झा 1977- **जन्म स्थान: मेंहथ, झंझारपुर; पिता स्व. अभयकांत झा, माता श्रीमती इन्द्रकाली देवी, प्रकाशन- "धधाइत नवकी कनियाँक लहास", "हठात् परिवर्तन", "बदलैत समाज", "टाकाक मोल", "कलह" (पाँचू मैथिली नाटक) प्रकाशित।**	 **वनदेवीपुत्र भवनाथ, नाटककार**	 **चन्द्रेश**

विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ युवा पुरस्कार- आनन्द कुमार झा (कलह, नाटक)		
 राम सेवक सिंह	 शहीद दुर्गानन्द झा, नेपाल	 उदयनाथ झा "अशोक"
 कपिलेश्वर राउत उलहन (विहनि - लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।	 कपिलेश्वर साहू	 डॉ. शम्भु कुमार सिंह

		जन्म: 18 अप्रील 1965 सहरसा जिलाक महिषी प्रखंडक लहुआर गाममे। आरंभिक शिक्षा, गामहिसँ, आइ.ए., बी.ए. (मैथिली सम्मान) एम.ए. मैथिली (स्वर्णपदक प्राप्त) तिलका माँझी भागलपुर विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। BET [बिहार पात्रता परीक्षा (NET क समतुल्य) व्याख्याता हेतु उत्तीर्ण, 1995] �मैथिली नाटकक सामाजिक विवर्त्तन� विषय पर पी-एच.डी. वर्ष 2008, तिलका माँ. भा.विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। मैथिलीक कतोक प्रतिष्ठित पत्र-पत्रिका सभमे

		कविता, कथा, निबंध आदि समय-समय पर प्रकाशित। वर्तमानमे शैक्षिक सलाहकार (मैथिली) राष्ट्रीय अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर-6 मे कार्यरत।
 कृष्णचन्द्र यादव , नेपाल	 **शिवकान्त ठाकुर**	 **शोभाकान्त झा**
		

उमाकान्त झा आ प्रियंका, मैथिली रंगमंच	श्यामानन्द ठाकुर	हरिकांत लाल दास, नेपाल
		
शशिनाथ ठाकुर, नेपाल	दुर्गानन्द मंडल संचयिका, कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह), चक्षु प्रकाशित।	शिव कुमार झा 1973- शिव कुमार झा ��टिल्लू��,पिताक नामः स्व. काली कान्त झा ��बूच��, माताक नामः स्व. चन्द्रकला देवी,जन्म तिथिः 11-12-1973,शिक्षाः स्नातक (प्रतिष्ठा),जन्म स्थानः मातृक- मालीपुर मोड़तर, जि.

		- बेगूसराय, मूलग्रामः ग्राम-पत्रालय - करियन, जिला - समस्तीपुर, पिन: 848101, संप्रतिः प्रबंधक, संग्रहण,जे. एम. ए. स्टोर्स लि.,मेन रोड, बिस्टुपुर जमशेदपुर - 831 001, अन्य गतिविधिः वर्ष 1996 सँ वर्ष 2002 धरि विद्यापति परिषद समस्तीपुरक सांस्कृतिक ,गतिवधि एवं मैथिलीक प्रचार-प्रसार हेतु डॉ. नरेश कुमार विकल आ श्री उदय नारायण चौधरी (राष्ट्रपति पुरस्कार प्राप्त शिक्षक) क नेतृत्वमे संलग्न। **प्रकाशित कृति**: क्षणप्रभा-कविता-संग्रह, अंशु-समालोचना।

राम विलास साहु

मनक

मैल, अंकुर- लघुकथा संग्रह, रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता/ टनका संग्रह), कर्म बिनु जग सुन्ना (दोसर कविता/ टनका संग्रह), स्कूलक खिचड़ी (विहनि/ लघु कथा संग्रह), दूधबेचनी (लघु कथा संग्रह) **प्रकाशित**।

महाकान्त ठाकुर

बचेश्वर झा, निर्मली

"निबन्ध-निकुञ्ज" प्रकाशित।

नन्द विलास राय

धीरेन्द्र कुमार, निर्मली	**चन्द्रशेखर कामति** 1959- **मैथिली कवि। शिक्षा- एम.ए. (राजनीतिशास्त्र), पिता- स्व. योगेन्द्र कामति, गाम-पोस्ट- करियन, भाया- इलमास नगर, थाना- रोसड़ा, जिला- समस्तीपुर, बिहार। संप्रतिप्रखण्ड सहकारिता प्रसार पदाधिकारी (बेनीपट्टी)।**	"भरदुतिया", **"छठिक डाला", "हमर चारूधाम" प्रकाशित।**
 बिनय भूषण उजरा परवाक खोज (कविता संग्रह)	 **सुधाकर झा, महोत्तरी , नेपाल** **सएसँ बेशी सड़क नाटकमे मंचन।**	 **सदरे आलम "गौहर"** **गाम-पुरसौलिया, भाया- जयनगर, जिला मधुबनी।**

डॉ. भुवन किशोर मिश्र "भुवनेश"

मैथिली कथा संग्रह- गोबरछत्ता।

दिनकर कुमार

"पूर्वोत्तर मैथिल"क सम्पादन।

डॉ. विनय विश्वबन्धु

रामदेव प्रसाद मण्डल झारूदार

मैथिलीक भिखारी ठाकुरक नामसँ प्रसिद्ध मैथिलीक पहिल जनकवि रामदेव

उमेश पासवान

"वर्णित रस" **प्रकाशित।**

ओम प्रकाश झा

घोघरडीहा (मधुबनी)।

"कियो बूझि नै सकल हमरा" (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह) प्रकाशित।

प्रसाद मण्डल �झारूदार�। "हमरा बिनु जगत सूना छै" **आ** "गीताञ्जलि झाड़ू" **प्रकाशित।**		
		
जगदानन्द झा मनु **नढ़िया भुकैए हमर घराड़ीपर (गजल संग्रह), तोहर कतेक रंग (विहनि कथा संग्रह), चोनहा- (बाल उपन्यास), व्यथा- (कविता-गीत संग्रह)।**	**अच्छेलाल शास्त्री**	**डॉ अमोल राय**

नन्द कुमार मिश्र नन्द

डॉ. नन्द कुमार मिश्र

शिव कुमार प्रसाद

दिलीप कुमार झा

डॉ ताराकान्त झा

अमरकान्त, नेपाल

मुरलीधर झा

कमलधर दास

श्रीकान्त मण्डल, मैथिली रंगमंच

कबिलपुर, दरभंगा। बाल कथा संग्रह "पिलपिलहा गाछ" 2010) प्रकाशित।

"मैथिल कर्ण कायस्थक गोत्र, प्रवर, मूल आ वैवाहिक सम्बन्ध" पोथी प्रकाशित।

चेचन ठाकुर

गाम: चनौरागंज, मधुबनी।

प्रकाशित कृति: बेटीक अपमान आ छीनरदेवी (नाटक), बाप भेल पित्ती आ अधिकार (नाटक), बिसवासघात (नाटक), ऊँच-नीच (नाटक), भौंट (नाटक); एक दर्जनसँ बेशी नाटक प्रकाशनक प्रतीक्षामे।

गंगा झा

मैथिली रंगमंडल कोकिल मंच, कोलकाता। कोलकाता आ गाम पजुआरिडीह टोलमे मैथिली रंगमंच निर्देशन।

नबोनारायण मिश्र

1955-

पिता-श्री गोबिन्द मिश्र, माता- श्रीमति अढ़ूला देवी।

गाम- कुशमौल,पो.नागदह-बलाइन, भाया-अरेड़हाट, जिला-मधुबनी। मैथिली रंगमंचसँ सम्बद्ध "कोकिल मंच" संस्थाक माध्यमसँ।

 कमलेश कुमार दास, रंगमंच कलाकार	 किशोर केशव, मैथिली रंगमंच	 कुमार गगन, मैथिली रंगमंच
 अशोक दत्त, जनकपुर	 मदन ठाकुर चर्चित रंगकर्मी, जनकपुरक चर्चित संस्था मिथिला नाट्यकला परिषदक संस्थापक । तीन दशकसँ बेसी समयसँ रंगक्षेत्रमे सक्रिय। करीब ३०�४० गोट मंचीय नाटकक सयो प्रस्तुति , २०�२५ गोट	 अभय कुमार यादव, मैथिली रंगमंच

सड़क नाटकक हजारसँ बेसी

प्रदर्शनमे अभिनय ।२० गोट

टेली-सीरियल आ आधा दर्जन

मैथिली फीचर फिल्ममे

अभिनय । पुरस्कार: सप्तम

अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सवमे

सर्वश्रेष्ठ अभिनेता २०४९

वि.स., क्षेत्रीय प्रतिभा

पुरस्कार (नेपाल

सरकार) २०६३ वि.स.।

आशुतोष यादव अभिज्ञ

कृष्ण कुमार कश्यप 1949-

जन्म १५ सितम्बर १९४९ ई.।

पिता- कवि-उपन्यासकार

स्व. इन्द्रनारायण लाल "सँवलिया"।

ललित कुमुद

जनबरी १९६५ ई. मे नेना सभ लेल "नाइट स्कूल", १९८१ ई. मे "कला आधारित जीवन आ शिक्षण पद्धति"क प्रवर्तन आ तकर कार्यान्वयन लेल शिवा कश्यप आ शशिबालाक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: शशिबालाक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोर, भाग-३।

बटोही झा, मिथिला चित्रकला

प्रवीण कुमार ठाकुर

जन्म तिथि - 31 **दिसम्बर** 1977; **जन्म स्थान** - **कन्हौली** , **सकरी** , **मधुबनी** ; **शिक्षा**- **सू**

लाला पंडित, मिथिला मूर्तिकला

र्य नारायण हाई

स्कूल - नरपतिनगर , बी . एस . सी -

मेमोरिअल

कॉलेज - दरभंगा , डिप्लोमा इन फैशन

डिजाईन (नेशनल इंस्टिट्यूट ऑफ़

फैशन डिजाईन - नयी दिल्ली)

, चित्रकला �आओर फैशन

पूर्वानुमानमे विशेष योग्यता, निवास

स्थान- दिल्ली , इंडिया; पिता- श्री सत्य

नारायण

ठाकुर , सकरी - कन्हौली� ; माता- श्री

मती मालती ठाकुर , सकरी - कन्हौली

। वर्तमानमे अपन एक्सपोर्ट बिज़नस

एस्थेट) �क नामसँ शुरुआत , पूर्वमे

प्रोडक्ट डेवेलोप्मेंट आओर मर्चंटक

रूपमे कार्यरत।

राजेन्द्र पंडित, मिथिला मूर्तिकला	गिरीश चन्द्र लाल	नवेन्दु कुमार झा, पत्रकार
 चन्द्र किशोर लाल, पत्रकार, नेपाल	 उपेन्द्र भगत नागवंशी, नेपाल सड़क नाटक।	 रमेश रंजन, परवाहा, नेपाल 1966- परवाहा, नेपालमे जन्म । नेपालीय कथा-जगतक नवीन मुदा सम्मानित नाम । जनपक्षधर कथा-दृष्टि आ मोहक शिल्प । थोड़ लिखलनि, मुदा बेर-बेर चर्चित रहलाह ।

विनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हम्मर दूधक क
र्ज" प्रकाशित।

सुजीत कुमार झा, नेपा
ल

जिद्दी (लघुकथा संग्रह), चिड़ै (लघुक
था-
संग्रह), रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज), ग
न्ध (लघु कथा संग्रह), खजुरीबाली (ल
घु कथा संग्रह), कोइली घूरि आउ (बा
ल लघु-विहनि कथा संग्रह), दूधमती-
(सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे)।

सरोज खिलाड़ी

नेपालक पहिल मैथिली रेडियो
नाटक संचालक

देवांशु वत्स

संतोष मिश्र, नेपाल

सुनील कुमार म
ल्लिक, गायक, ज

न्म- तुलापट्टी, सुपौल। मास

म्युनिकेशनमे

म.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ

थिलीक विभिन्न पत्र-

त्रिरकामे

था, लघुकथा, विज्ञान-

था, चित्र-कथा, कार्टून, चित्र-

हेलिका इत्यादिक प्रकाशन।

वेशेष: गुजरात राज्य शाला

ाठ्य-पुस्तक मंडल द्वारा

ाठम कक्षाक लेल विज्ञान

था �जंग� प्रकाशित

2004 ई.), नताशा: मैथिलीक

हिल-चित्र-श्रृंखला

कॉमिक्स) प्रकाशित।

पोसपुत (लघुकथा-

संग्रह), उदास मोन (लघुकथा-

संग्रह), एना-किए (कविता-

संग्रह), अएना (संपादन- कविता-

संग्रह)।

नकपुर, नेपाल 19

68-

मैथिलीक गायक-

सङ्गीतकारक रूपमे प्रसिद्ध

छथि । मैथिली भाषाक

गीतसभमे मौलिक तथा

सार्थक सङ्गीतक सृजनमे

हिनक सक्रियता प्रशंसनीय

छनि । सुनीलक गायन तथा

सङ्गीतमे कैसेट एलबमसभ

सेहो बाहर भेल अछि

।लेखनदिस हिनक सक्रियता

परिमाणात्मक रूपमे कम

रहितहुँ गुणात्मक दृष्टिएँ

हृदयस्पर्शी मानल जाइत

अछि ।पेशासँ विज्ञान-

शिक्षक छथि ।

धीरेन्द्र प्रेमर्षि, सिरहा, नेपाल 1967-

वि.सं.२०२४ साल भादब १८ गते सिरहा जिलाक गोविन्दपुर-१, बस्तीपुर गाममे जन्म लेनिहार प्रेमर्षिक पूर्ण नाम धीरेन्द्र झा छियनि।कान्तिपुरसँ हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रस्तुत कर्ता जोड़ी रूपा-धीरेन्द्रक धीरेन्द्रक अबाज गामक बच्चा-बच्चा चिन्हैत अछि। �पल्लव� मैथिली साहित्यिक पत्रिका

रबीन्द्र नारायण मिश्र

पिताक नामःस्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्र, माताक नामःस्वर्गीया दयाकाशी देवी, पैतृक ग्रामःअडेर डीह, मातृकःसिन्घिआ ड्योढी। वृतिःयोजना आयोगक उप सचिव, दिल्लीमे स्पेशल मेट्रोपोलिटन मजिस्ट्रेट। आब सेवा निवृत्त। शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिला महाविद्यालयसँ बी.एस-सी. भौतिकी विज्ञानमे प्रतिष्ठा; दिल्ली विश्वविद्यालयसँ विधि स्नातक।

प्रकाशित कृति : मैथिली:-

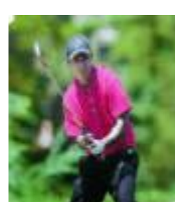
१. �भोरसँ साँझ धरि�(आत्म कथा), २. �प्रसंगवश�(निवंध), ३. �स्वर्ग एतहि अछि�(यात्रा प्रसंग),

कुमार भास्कर

आ �समाज� मैथिली सामाजिक पत्रिकाक सम्पादन।	४. �फसाद�(कथा संग्रह) ५. `नमस्तस्यै�(उपन्यास) ६. विविध प्रसंग (निवंध) ७.महराज (मैथिली उपन्यास) ,८.लजकोटर (मैथिली उपन्यास) ,९.सीमाक ओहि पार (मैथिली उपन्यास) १०.समाधान(निवंध संग्रह) ११.मातृभूमि(उपन्यास) १२.स्वप्नलोक(उपन्यास) १३.शंखनाद(उपन्यास)।	
 अमरेन्द्र यादव, नेपाल	 रघुनाथ मुखिया	 प्रदीप पुष्प
		

संदीप कुमार साफी	उमेश मंडल	चन्द्रमणि
बैशाखमे दलानपर" **प्रकाशित।**	**निश्तुकी- कविता संग्रह, मिथिलाक संस्कार गीत, विध-व्यवहार गीत आ गीतनाद (संकलन), "मिथिलाक वनस्पति स्लाइड शो मिथिलाक जीव-जन्तु स्लाइड शो मिथिलाक जिनगी स्लाइड शो", सगर राति दीप जरय- इतिहास, दुध-पानि फराक-फराक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)-(छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल), हिन्दुस्तानी मुसलमान और हिन्दुस्तानियत - मूल हिन्दी लेख- गीतेश शर्मा, मैथिली अनुवाद- उमेश मण्डल।**	
		

स्व. हेमकान्त झा, गायक	मुरलीधर, मैथिली फिल्म निर्देशक	कुंज बिहारी, मैथिली गायक
		
रामबाबू झा, गायक	बि.पि.उदासी	जितेन्द्र सहयोगी
		
उदितनारायण फिल्म गायक	प्रकाश झा, फिल्म निर्देशक	कीर्ति आजाद क्रिकेट
		

श्रीराम झा शतरंज	अभिषेक झा गोल्फ	अशोक कुमार 1981- साधारण काष्ठकारक परिवारमे समस्तीपुर जिलाक मोखियारपुर सखलानी गाममे जनमल अशोक कुमार कहियो स्कूल नहि गेलाह। दिनमे पचास टाका कमेनिहार दिल्लीक एकटा गोल्फ क्लबक एहि कैडीकेँ 1994 ई. मे चोरिक मिथ्यारोप लगा कए गोल्फ कोर्ससँ बाहर कए देल गेल। वैह कैडी दस सालक भीतर भारतक नम्बर एक गोल्फर बनि गेल।

राजेश रंजन, मैथिली फेडोरा प्रोजेक्ट

संजय झा

सुल्तानगंज, भागलपुर।

मोटोरोलाक सी.ई.ओ.।

बिन्देश्वर पाठक

बिनोद मिश्र

ॉ. बिनोद मिश्र सम्प्रति आई आई टी रूडकी, उत्तराखंडमे ंग्रेजी पढ़बैत छथि आ हिनक चनाb अंग्रेजी आ हिंदी मे काशित भेल छन्हि। अहि वर्ष हेनक कविता संग्रह Silent Steps and Other

राजकमल झा, अंग्रेजी लेखक, पत्रकार

हिनकर अंग्रेजी उपन्यास "द ब्लू बेडस्प्रेड" , "इफ यू आर अफरेड ऑफ हाइट्स" आ "फायरप्रूफ" प्रकाशित छन्हि। "द ब्लू बेडस्प्रेड" (१९९९)पर हुनका "कॉमनवेल्थ राइटर्स प्राइज फॉर बेस्ट फर्स्ट बुक- यूरेशिया" भेटल

मानस बिहारी वर्मा, वैज्ञानिक

Poems प्रकाशित भेल छन्हि। कर अतिरिक्त ई अंग्रेजीमे आलोचनाक क्षेत्रमे आठ टा पोथी संपादित केने छथि। हिनक पोथी Communication Skills for Engineers and Scientists बहुतो इंजीनियरिंग संस्थानमे पाठ्य पुस्तक रूपमे पढ़ाओल जाइत अछि।	छन्हि। राजकमल झा श्री मुनीश्वर झा आ श्रीमती रंजना झाक पुत्र छथि, "आइ.आइ.टी.खड़गपुर"सँ बी.टेक.छथि, आ आइ काल्हि दिल्लीमे रहै छथि, जतए ओ "इण्डियन एक्सप्रेस" मे एडिटर छथि।	
 फणीश्वर नाथ 'रेणु' मिथिला रत्न 1921-1977	 **रामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिला रत्न** 1908-1974	 **रामवृक्ष बेनीपुरी** 1899-1967

डॉ. हरिवंश तरुण 1927-2009

जन्म 21 जून 1927 ई.।

गाम- चकसलेम, पो.- पटोरी, जिला- समस्तीपुर। तीन दर्जन सँ बेशी हिन्दी पोथी जाहिमे काव्य-कथा-प्रबन्ध सम्मिलित अछि।

हरिशंकर श्रीवास्तव "शलभ" 1934-

स्व. जनार्दन प्रसाद झा 'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

रामेश्वर प्रेम

हिन्दीक नाटककार।

डॉ. नवल किशोर दास "नवल"

मोहनानन्द झा 1955-

रामाज्ञा शशिधर

गणेश चंचल १९३०-२०११

डॉ. अमरेन्द्र

गोरेलाल मनीषी

कुन्दन अमिताभ

शंभु अगेही

जन्म ८ जनवरी १९४१, प्रकाशित कृति:ओझराएल डीह (कथा-काव्य) १९९८, सतंजा (कथा संग्रह)१९९९, तेसरी बेरिआ (कथा काव्य)२००३, बज्जिका छंद विभास २००७

पोद्दार रामावतार अरुण १९२३-१९९९

मजहर इमाम १९३०-२०१२

अरुण प्रकाश १९४८-२०१२

अंशुमन पाण्डेय

तिरहुता यूनीकोडक आवेदनकर्ता।

दिनेश कुमार मिश्र

मिथिलाक बाढ़िक एक्स्पर्ट। मिथिलाक मोटा-मोटी सभ धारपर किताब प्रकाशित। उत्तर बिहार की व्यथा कथा (१९९०), कोसी- उम्र कैद से सजा-ए-मौत तक (१९९२) बंदिनी महानंदा

ओमप्रकाश भारती १९६८-

कोसी नदीक लोक सांस्कृतिक अध्ययन - नदियाँ गाती हैं, बिहार के पारम्परिक नाट्य आ मैथिलीक लोक नाट्य प्रकाशित

(१९९४), बोया पेड़ बबूल
का- बाढ़ नियंत्रण का
रहस्य (२०००), बगावत पर
मजबूर मिथिला की कमला
नदी (२००४), भुतही नदी और
तकनीकी झाड़- फूक (२००५), ,
दुई पाटन के बीच में- कोसी
नदी की कहानी (२००६) तथा
बागमती की सद्गति (२०१०)।

वैदेही सीता

याज्ञवल्क्य पत्नी मैत्रेयी

याज्ञवल्क्यक दू टा पत्नी छलथिन्ह
पहिल कात्यायनी आ दोसर मैत्रेयी।
मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी छलीह।
कात्यायनीसँ हुनका तीनटा पुत्र

मोतीदाइ

मिथिलाक रजक (धोबि)
जातिक लोकदेवता

	छलन्हि- चन्द्रकान्ता, महामेघ आ विजय।	
 बिहुला म्पानगरक बिहुला।	 **गांगो देवी** मिथिलाक मलाह जातिक लोकदेवता। गांगोदेवीक भगता अखनो मिथिलाक मलाह लोकनिमे प्रचलित अछि।	 **रेशमा, कुसुमा, फुल्वा**
 मोरंगक मोतीसायर	 **विन्ध्यवासिनी देवी मैथिली लोकगीत** 1920-2006	 **कामेश्वरी देवी** 1922-

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>मधुबनी जिलाक नवानी गामक। जन्म १९२२ ई. मे अपन मातृक नाहरमे भेलनि। पति पं मदनमोहन झा। बरौनीवासी प्रसिद्ध तान्त्रिक पण्डित केशव मिश्र हिनक पिता छलथिन। "मिथिला संस्कार गीत" पोथी।</td>
</tr>
<tr>
<td>
कुसुमलता कर्ण</td>
<td>
अणिमा सिंह 1924-
समीक्षिका, अनुवादिका, सम्पादिका । प्रकाशन: मैथिली लोकगीत, वसवेश्वर (अनु.), शिशु खेल गीत आदि। लेडी ब्रेबोर्न</td>
<td>
लिली रे 1933-
जन्म:२६ जनवरी, १९३३,पिता:भीमनाथ मिश्र,पति:डॉ. एच.एन्.रे, दुर्गागंज, मैथिलीक विशिष्ट</td>
</tr>
</table>

	कॉलेज, कलकत्तामे पूर्व प्राध्यापिका।	कथाकार एवं उपन्यासकार । मरीचिका उपन्यासपर साहित्य अकादेमीक १९८२ ई. मे पुरस्कार । मैथिलीमे लगभग दू सय कथा आ पाँच टा उपन्यास प्रकाशित । विपुल बाल साहित्यक सृजन। अनेक भारतीय भाषामे कथाक अनुवाद-प्रकाशित। पहिल प्रबोध सम्मान 2004 सँ सम्मानित।
 चित्रलेखा देवी 1935-	 मोहिनी झा 1937-	 डॉ. सावित्री झा

कविता देवी 1942-

प्रमिला झा

शान्ति सुमन 1942-

जन्म 15 सितम्बर 1942, कासिमपुर, सहरसा, बिहार, प्रकाशित कृति, �ओ प्रतीक्षित, परछाई टूटती, सुलगते पसीने, पसीने के रिश्त, मौसम हुआ कबीर, समय चेतावनी नहीं देता, तप रेहे कचनार, भीतर-भीतर आग, मेघ इन्द्रनील (मैथिली गीत संग्रह), शोध प्रबंध: मध्यवर्गीय चेतना और हिन्दी का आधुनिक

		काव्य, उपन्यास: जल झुका हिरन। सम्मान: साहित्य सेवा सम्मान, कवि रत्न सम्मान, महादेवी वर्मा सम्मान। अध्यापन कार्य।
 प्रभावती झा 1945-1999	 **स्व. इलारानी सिंह** 1945-1993 इलारानी सिंह: जन्म 1 जुलाई, 1945, निधन : 13 जून, 1993, पिता : प्रो. प्रबोध नारायण सिंह सम्पादिका : मिथिला दर्शन, विशेष अध्ययन : मैथिली, हिन्दी, बंगला, अंग्रेजी, भाषा विज्ञान एवं लोक साहित्य । प्रकाशित कृति : सलोमा (आस्कर वाइल्डक फ्रेंच नाटकक अनुवाद 1965), प्रेम एक	 **उषाकिरण खान** 1945- जन्म:२४ अक्टूबर १९४५,कथा एवं उपन्यास लेखनमे प्रख्यात । मैथिली तथा हिन्दी दूनू भाषाक चर्चित लेखिका ।प्रकाशित कृति:अनुंत्तरित प्रश्न, दूर्वाक्षत, हसीना मंज़िल, भामती (उपन्यास)

कविता (1968) बंगला नाटकक अनुवाद, विषवृक्ष (1968) बंगला नाटकक अनुवाद, विन्दंती (1972), स्वरचित: मैथिली कविता संग्रह (1973), हिन्दी संग्रह।

। २०१०-श्रीमति उषाकिरण खान (भामती, उपन्यास) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली।

नीरजा रेणु 1945 -

जन्म: ११ अक्टूबर १९४५,नाम: कामाख्या देवी,उपनाम:नीरजा रेणु,जन्म स्थान:नवटोल,सरिसबपाही ।शिक्षा: बी.ए. (आनर्स) एम.ए., पी-एच.डी.,गृहिणी ।प्रकाशित

वीणा ठाकुर 1954-

जन्म- भवानीपुर, पण्डौल (मधुबनी)। पिता श्री श्रीमोहन ठाकुर। प्रकाशित कृति: मैथिली रामकाव्यक परम्परा, इतिहास-दर्पण (समीक्षा), विद्यापतिक उत्स (समालोचना), भारती (उपन्यास)

ज्ञानसुधा मिश्र

भारतक उच्चतम न्यायालयक धारिम महिला न्यायाधीश आ छहिल मैथिलानी।

रचना : ओसकण (कविता मि.मि., १९६०) लेखन पर पारिवारिक, सांस्कृतिक परिवेशक प्रभाव । मैथिली कथा धारा साहित्य अकादेमी नई दिल्लीसँ स्वातन्त्र्योत्तर मैथिली कथाक पन्द्रह टा प्रतिनिधि कथाक सम्पादन ।सृजन धार पियासल कथा संग्रह,आगत क्षण ले कविता संग्रह,ऋतम्भरा कथा संग्रह,प्रतिच्छवि हिन्दी कथा संग्रह,१९६० सँ आइधरि सएसँ अधिक कथा, कविता, शोधनिबन्ध, ललितनिबन्ध,आदि अनेक पत्र-पत्रिका तथा अभिनन्दनग्रन्थमे प्रकाशित ।मैथिलीक अतिरिक्त किछु रचना		

हिन्दी तथा अंग्रेजीमे सेहो।२००३- नीरजा रेणु (ऋतम्भरा, कथा)लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।		
 जस्टिस मृदुला मिश्र	 **वीणा कर्ण** 1946- जन्म 3 नवम्बर 1946, गाम- पटोरी, पो.पंचगछिया, जिला- सहरसा। सदस्य, मैथिली साहित्य अकादेमी परामर्शदातृ समिति 1987-1993, सदस्य, भाषा परामर्शदातृ समिति (मैथिली), भारतीय ज्ञानपीठ। अवकाशप्राप्त विश्वविद्यालय आचार्य आ अध्यक्ष, मैथिली विभाग, पटना विश्वविद्यालय। **प्रकाशित**	 **शेफालिका वर्मा** 1943- जन्म:९ अगस्त, १९४३,जन्म स्थान : बंगाली टोला, भागलपुर । शिक्षा:एम., पी-एच.डी. (पटना विश्वविद्यालय), ए. एन. कालेज, पटना मे हिन्दीक

	कृति- अर्गला, भावनाक अस्थिपंजर (मैथिली काव्य संग्रह), शंखनाद, तुभ्यमेव समर्पये, अनुबन्ध (हिन्दी काव्य संग्रह)। प्रकाश्य: सप्तपदी (मैथिली निबन्ध संग्रह), चारित्रिक पृष्ठभूमिमे मैथिलीक प्रसिद्ध उपन्यास, मैथिली-उपन्यासक कथा किछु कहैत अछि (मैथिली आलोचना); जिन्दगीनामा (हिन्दी काव्य संग्रह), क्रमशः (हिन्दी आलोचना)।	**प्राध्यापिका पदसँ सेवानिवृत्त। नारी मनक ग्रन्थिकँ खोलि:करुण रससँ भरल अधिकतर रचना। प्रकाशित रचना:झहरैत नोर, बिजुकैत ठोर; विप्रलब्धा (कविता संग्रह), स्मृति रेखा (संस्मरण संग्रह), एकटा आकाश** (लघु**कथा संग्रह), यायावरी (यात्रा-वृत्तान्त), भावाञ्जलि (काव्य-प्रगीत) , किस्त-किस्त जीवन (आत्मकथा**पर साहित्य अकादेमी पुरस्कार)**।** अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)आखर-आखर प्रीत, नागफांस (उपन्यास)। **२००४ ई.- डॉ. श्रीमती शेफालिका**

		वर्मा, पटना;यात्री-चेतना पुरस्कार।
		
ीता झा 1953- न्म : २१-०१- ९५३,व्यवसाय:प्राध्यापिका । ेखन पर समाजक परम्परा था आधुनिकताक संस्कार सँ ीइत विसंगतिक भाव।प्रकाशित कृति : रिच्छ, कथा संग्रह ९८४, कथानवनीत ९९०,सामाजिक असन्तोष अे ैथिली साहित्य शोध समीक्षा बिलाइ मौसी (बाल लघुकथा ंग्रह)।	**आशा मिश्र** 1950- जन्म:६-७-१९५० ई.,प्रकाशित कथा मे मैथिकीक संग हिन्दी मे सेहो । सभसँ पैघ विजय मैथिली कथा संग्रह ।	**डॉ. सुनीति झा**

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' 1948-

जन्मस्थान:रहिका,माता: श्रीमती वृन्दा देवी,पिता:पं. दीनानाथ झा,शिक्षा:एम.ए., बी.एड.,प्रसिद्ध अभिनेत्री दू सयसँ बेशी नाटकमे भाग लेलनि।भंगिमा (नाट्यमंच) क भूतपूर्व उपाध्यक्षा, पत्रिकाक सम्पादन, कथालेखन आदिमे कुशल। �अरिपन� आदि अनेक संस्था द्वारा पुरस्कृत-सम्मानित।

डॉ. इन्दिरा झा 1957

मेनका मल्लिक 1966-

शारदा सिन्हा मैथिली लोकगीत 1953-

लालपरी देवी

शकुंतला चौधरी

गोदावरी दत्ता, मिथिला चित्रकला

उषा वर्मा 1948-

कमला चौधरी 1953-

कृति- मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली, प्रकाशनाधीन: बाटे बिलायल पानि (कथा संग्रह), पिया मधुमास (कविता संग्रह), आशापूर्णा

		देवीक बंगला लघु उपन्यास **मन मंजूषा**क मैथिली अनुवाद। मुजफ्फरपुरसँ प्रकाशित मैथिली साहित्यिक पत्रिका **स्वाती**क सम्पादन (१९८४-८५)।
 सीता देवी, मिथिला चित्रकला	 **सरस्वती चौधरी, जनकपुर**	 **डॉ. अरुणा चौधरी**
 विभा रानी 1959-		

ैथिली क 3 साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेता लेखकक 4 गोट किताब "कन्यादान" हरिमोहन झा), "राजा पोखरे में कितनी मछलियां" (प्रभास कुमार चाऊधरी), "बिल टेलर की डायरी" व "पटाक्षेप" (लिली) हिन्दीमे अनूदित कन्हि।2 गोट लोककथाक पुस्तक "मिथिला की लोक कथाएं" व "गोनू झा के किस्से"। मैथिली कथा संग्रह "खोहसँ निकसैत"।	**ज्योत्सना चन्द्रम** 1963 - जन्मतिथि: १५ दिसम्बर, १९६३,जन्मस्थान : मरूआरा, सिंधिया खुर्द, समस्तीपुर,पिता : श्री मार्कण्डेय प्रवासी,माता: श्रीमती सुशीला झा,अध्यापन ।सुपरिचित कवयित्री, कथाकार । प्रकाशित कृति: बोनसाई (कविता संग्रह), झिझिरकोना (कथासंग्रह)।	**सुस्मिता पाठक** 1962- जन्म: सुपौल, बिहार । परिचिति कविता संग्रह प्रकाशित । कथावाचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन । राजनीति शास्त्रमे एम.ए.। संगीत, पेंटिंगमे रुचि । मैथिलीक पोथी पत्रिका पर अनेक रेखाचित्र प्रकाशित । समकालीन जीवन, समय, आ तकर स्पंदनक कवयित्री । अनेक भाषामे रचनाक अनुवाद प्रकाशित।

उर्मिला देवी, मिथिला चित्रकला

यमुना देवी, मिथिला चित्रकला

यशोदा देवी, मिथिला चित्रकला

रमा झा, सम्पादक मिथिला दर्पण

पन्ना झा

अनुभूति (लघुकथा स ंग्रह)।

सुधा कर्ण

नूतन दास

राधिका झा, अंग्रेजी लेखिका

स्वयंप्रभा झा 1970-

म्पादिका, मिथिलांगन	हुनकर अंग्रेजी उपन्यास "स्मेल" आ "लैन्टर्न्स ऑन देयर हॉर्न्स" आ अंग्रेजी लघु कथा संग्रह "द एलीफेन्ट एण्ड द मारुति" प्रकाशित अछि। उपन्यास "स्मेल" लेल हुनका "फ्रेन्च प्रिक्स गुएरलेन" पुरस्कार भेटल छन्हि आ ई पोथी सोलह भाषामे अनूदित भेल अछि। राधिका "एमहर्स्ट कॉलेज"सँ "एन्थ्रोपोलोजी" पढ़ने छथि आ "शिकागो विश्वविद्यालय"सँ राजनीति विज्ञानमे मास्टर्स डिग्री लेने छथि। ओ "हिन्दुस्तान टाइम्स" आ "बिजनेस वर्ल्ड"मे काज केने छथि आ संगमे "राजीव गांधी फाउन्डेशन, दिल्ली" मे सेहो, जतए ओ आतंकवादसँ पीड़ित बच्चा सभ लेल सम्पर्क कार्यक्रमक प्रारम्भ केने रहथि। आइ काल्हि ओ अपन पति आ बच्चीक संग टोक्योमे रहै छथि।		

रूपा धीरू 1973-

रूपा धीरू- जन्मस्थान-

मयनाकडेरी, सप्तरी, श्रीमती

पूनम झा आ श्री अरूणकुमार

नाक पुत्री।स्थायी

पता- अञ्चल-

सगरमाथा, जिल्ला- सिरहा।

प्रथम प्रकाशित रचना-कोइली

कानए, माटिसँ

सिनेह (कविता),भगता बेङक

देश-भ्रमण (कनक दीक्षितक

पुस्तकक धीरेन्द्र प्रेमर्षिसँग

मैथिलीमे

सहअनुवाद,सङ्गीतसम्बन्धी

कृति- राष्ट्रियगान, भोर, नेहक

नएन, चेतना, प्रियतम हमर

रंजना झा, विद्यापति संगीत गायिका

रश्मि दत्त, गायिका, जनकपुर

कमौआ (पहिल मैथिली ीडी), प्रेम भेल रघुस्कीमे, सुरक्षित मातृत्व ीतमाला, सुखक सनेस। म्पादन-पल्लव, मैथिली ाहित्यिक मासिक त्रिका, सम्पादन- हयोग,हमर मैथिली ोथी (कक्षा १, २, ३, ४ आ आ कक्षा 9-10 क ऐच्छिक ैथिली विषय पाठ्यपुस्तकक ाषा सम्पादन)।		
		
कामिनी कामायनी	**मुन्नी झा युवा रचनाकार**	**कामिनी** 1978- **युवा कवियित्री**

रुक्साना सिद्दीकी

कल्पना मिश्र, मैथिली रंगमंच

ज्योति झा, मैथिली रंगमंच

किरण झा, मैथिली रंगमंच

प्रियंका झा, मैथिली रंगमंच

ऋतु कर्ण, मैथिली रंगमंच

ज्योति वत्स, रंगमंच

नेहा वर्मा, रंगमंच

सविता

		
अनुप्रिया	मृदुला प्रधान	अरुण मिश्र, महिला बॉक्सिंग
		
राखी दास, मिथिला चित्रकला	बनारसी पंडित,मिथिला चित्रकला, धनुषा, नेपाल	देवकला देवी कर्ण ,मिथिला चित्रकला, नेपाल
		

मदनकला कर्ण, मिथिला चित्रकला, नेपाल	महासुन्दरी देवी,मिथिला चित्रकला	निर्जला झा, मिथिला चित्रकला, नेपाल
		
फुलो साह, मिथिला चित्रकला, महोत्तरी, नेपाल	रजनी पल्लवी	संगीता कुमारी, मैथिली फेडोरा प्रोजेक्ट
		
विन्देश्वरी दास	गौरी सेन	सीमा झा

वाणी मिश्र, कवियित्री १९५३-१९९६

कोइलख, मधुबनी।

जन्मस्थान

तिलाठी, नेपाल।

मौसमी बनर्जी, कवियित्री

शैल झा

शान्ति देवी

शशिबाला

पिता श्री उग्र नारायण लाल, पति श्री उमेश कुमार कण्ठ (बिसहथ)। शिवा कश्यप आ कृष्ण कुमार कश्यपक

मुन्नी कामत

सुखल मन तरसल आँखि (कविता संग्रह)।

सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: कृष्ण कुमार कश्यपक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मिथिला चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-कोर, भाग-३।

रणा झा

मिथिला लोक कला

अंशुमाला

मैथिली लोकगीत।

श्वेता झा चौधरी, चित्रकार

गाम सरिसव-पाही, ललित कला आ गृहविज्ञानमे स्नातक। मिथिला चित्रकलामे सर्टिफिकेट कोर्स।कला

		प्रदर्शिनी: एक्स.एल.आर.आइ., जमशेदपुरक सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री मेला जमशेदपुर, कला मन्दिर जमशेदपुर (एक्जीवीशन आ वर्कशॉप)।कला सम्बन्धी कार्य: एन.आइ.टी. जमशेदपुरमे कला प्रतियोगितामे निर्णायकक रूपमे सहभागिता, २००२-०७ धरि बसेरा, जमशेदपुरमे कला-शिक्षक (मिथिला चित्रकला), वूमेन कॉलेज पुस्तकालय आ हॉटेल बूलेवार्ड लेल वाल-पेंटिंग।प्रतिष्ठित स्पॉन्सर: कॉरपोरेट कम्युनिकेशन्स, टिस्को; टी.एस.आर.डी.एस, टिस्को; ए.आइ.ए.डी.ए., स्टेट बैंक ऑफ

		इण्डिया, जमशेदपुर; विभिन्न व्यक्ति, हॉटेल, संगठन आ व्यक्तिगत कला संग्राहक। हॉबी: मिथिला चित्रकला, ललित कला, संगीत आ भानस-भात।
 श्वेता झा मिथिला चित्रकला, सम्प्रति सिंगापुरमे निवास।	 **रानी झा**	 **मोती कर्ण** मिथिला चित्रकला

निक्की प्रियदर्शिनी

प्रज्ञा झा

डॉ. नलिनी चौधरी

नीलम चौधरी, कथक नृत्यांगना

इरा मल्लिक

पिता स्व. शिवनन्दन मल्लिक, गाम- महिसारि, दरभंगा। पति श्री कमलेश कुमार, भरहुल्ली, दरभंगा।

गुंजन कर्ण

राँटी मधुबनी, सम्प्रति यू.के.मे रहै छथि। www.madhubaniarts.co.uk पर हुनकर कलाकृति देखि सकै छी।

पूनम मंडल

प्रियंका झाक संग मैथिली न्यूज पोर्टल "समदिया" www.esamaad.blogspot.com क संचालन।

प्रियंका झा

पूनम मंडलक संग मैथिली न्यूज पोर्टल "समदिया" www.esamaad.blogspot.com क संचालन।

स्तुति नारायण

डॉ. ललिता झा १९५१

जन्म

पनिचोभ, दरभंगामे। "मैथि

आरती कुमारी १९६७-

"मैथिली मुक्तक काव्यमे नारी" प्रकाशित।

मीना झा

ब्रेस्ट कैसरक समस्यापर विदेह मे मीना झा केर एकटा लघु कथा प्रकाशित भेल। ई मैथिलीक पहिल कथा छल जे ब्रेस्ट कैसर पर लिखल गे

लीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली" प्रकाशित"।		ल। हिन्दीमे सेहो ताधरि ए हि विषयपर कथा नहि लिख ल गेल छल।
		
अनुपमा प्रियदर्शिनी पति डॉ. रतन कर्ण, गाम- उजान (बड़कागाम), पो. लोहना रोड, जिला दरभंगा। सम्प्रति लोजियाना (संयुक्त राज्य अमेरिकामे), शिक्षा- एम.एस.सी. (जंतु विज्ञान), ल.ना. मिथिला वि.वि., दरभंगा; बी.एस.सी. बी.आर. अम्बेडकर वि.वि.	**आराधना मल्लिक** मैथिली रंगमंच।	**शिखा** मैथिली रंगमंच।

मुजफ्फरपुरसँ, हॉबी, मिथिला

चित्रकला, कमप्यूटराइज्ड

चित्रकला, ललित कला।

उपलब्धि: अखिल भारतीय

कला आ दस्तकारी

प्रतियोगिताक

पुरस्कार 1995 मे; संस्कार

भारती भाव नृत्य

प्रतियोगिता 1989 मे

सहभागी।

ीति ठाकुर

ाम- जगेली, भाया

ारानगर, पूर्णियाँ। मैथिली

ाल साहित्यमे "गोनू झा आ

अनुपमा झा

ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल, भारत।

विनीता मल्लिक

ान चित्र कथा २००८", मैथिली चित्रकथा ००९" आ "मिथिलाक ोकदेवता ०१०", विद्यापतिक पुरुष रीक्षा (बाल ाहित्य) २०१४ प्रकाशित।		
 वती मिश्र	 **अनामिका राज**	 **आभा झा**
 प्रियंवदा तारा झा	 **डॉ अपर्णा**	 **शान्ति लक्ष्मी चौ धरी**

		ग्राम गोविन्दपुर, जिला सुपौल निवासी आ राजेन्द्र मिश्र महाविद्यालय, सहरसा मे कार्यरत पुस्तकालयाध्यक्ष श्री श्यामानन्द झाक जेष्ठ सुपुत्री, आओर ग्राम महिषी (पुनर्वास आरापट्टी), जिला सहरसा निवासी आ दिल्ली स्कूल ऑफ इकानोमिक्स सँ जुड़ल अन्वेषक आ समाजशास्त्री श्री अक्षय कुमार चौधरीक अर्धांगिनी छथि। प्राणीशास्त्र सँ स्नातकोत्तर रहितो शिक्षाशास्त्रक स्नातक शिक्षार्थी आ एकटा समाजशास्त्री सँ सानिध्यक चलिते आम जीवनक सामाजिक बिषय-बौस्तु आ खास कऽ महिलाजन्य

सामाजिक समस्या आ

प्रघटनामे हिनक विशेष

अभिरूचि स्वभाविक।

अनुपम रैना

डॉ चित्रलेखा

डॉ कल्पना मणिकान्त मिश्र

पिता डॉ शिव कुमार झा, गाम राटी, सासुर- गजहारा। मेडिकल शिक्षा जे. जे. हॉस्पीटल/ ग्रान्ट हॉस्पीटलसँ सम्पन्न कय स्त्री-रोग विशेषज्ञ। मुम्बइसँ १९८०-८२ मे प्रकाशित होइबला मैथिली पत्रिका "विदेह"क पति डॉ मणिकान्त मिश्र (निर्माता-

		मैथिली फिल्म- आउ पिया हमर नगरी) संग सम्पादन।

४.९.मिथिलाक खोज

वि दे ह विदेह *Videha বিদেহ* *http://www.videha.co.in* ***विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका*** *Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal* ***विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू।*** *Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.*

प्रस्तुत अछि विदेह, मिथिला, तीरभुक्ति आ तिरहुतक नामसँ विख्यात वर्त्तमान भारत आ नेपालमे पसरल माटिक प्राचीन आ नव स्थापत्य, चित्रांकित अभिलेख आ मूर्त्तिकलाक एकटा छोट संग्रह। एहि संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रह *editorial.staff.videha@gmail.com* ***केँ पठाउ। आर्काइवक सर्वाधिकार रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्त्ताक लगमे छन्हि। फोटो सभ पठएबाक लेल धन्यवाद पाठकगण। साभार। विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू,*** ***दर्शनीय मिथिला***, ***Brochure 1***, ***Brochure 2***, ***Brochure 3*** (***मैथिली साहित्य संस्थान लिंक***), ***IGNCA ASI*** (***Cultural Heritage of Mithila-*** *search keyword Mithila*), ***Temple Survey Project ASI***- ***English*** ***आ*** ***Hindi*** . ***पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल।***

		
भुवनेश्वरी भगवतीपुर (Madhubani, Bihar) **बौद्ध तारा सँ समानता नाकमे कुण्डल देखू**	**सूर्य भगवतीपुर** (Madhubani Bihar)	**विष्णु भगवतीपुर** (Madhubani, Bihar)
		
दुर्गा, पोखरिसँ भेटल, ओतहि बहेरी मन्दिर (बजारसँ दक्षिण)मे स्थापित	**हरद्वार मन्दिर घनश्यामपुर (दरभंगा)- चोरि भऽ गेल**	**गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी**

		
गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी
		
गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि, हैंठी बाली, मधुबनी	बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख
		

बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख	बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख	बाइसी-बसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रलेख
 धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँ, नरसिंह अवतार	 धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँ, नरसिंह अवतार	 पूरणदेवी, पूर्णियाँ
 बिदेश्वर स्थान अभिलेख, मधुबनी	 अन्ध्राठाढी अभिलेख, मधुबनी	 बुद्ध अष्टधातु, सिसव बसंतपुर, बगहा

		
12 शताब्दी, कोइलख, मधुबनी	अग्नि बिदेश्वर स्थान, मधुबनी बुद्ध, मुंगेर	अहिल्या स्थान
		
अन्धाराठाढी, मधुबनी	अशोक स्तंभ, बसाढ, वैशाली	बुद्ध
		
	बसाढ, वैशाली	बुद्ध भूमिस्पर्श

अवलोकितेश्वर तारा , भागलपुर		
 बुद्ध, ताम्र	 बुद्ध मस्तक, सुलतानगंज	 वैशाली मूर्त्ति
 चामुण्डा नाग-नागिनी, मुंगेर	 मुकुटधारी बुद्ध, अंतीचक, भागलपुर	 नाचैत गणेश, 10म शताब्दी, दरभंगा

दरभंगा म्युजियम

दरभंगा म्युजियम

दुर्गा, कार्त्तिकेय

10म शताब्दी, भीट भगवानपुर, अन्धा ठाढी

गणेश बुद्ध

गौतम बुद्ध, वैशाली

हरिहर बुद्ध

चिड़ैकँ खुआबैत म हिला, राजमहल

लौरिया नन्दनगढ, अशोक स्तंभ

लोमश सुदामा गुफा

मुंगेर

नागराज तीर्थंकर

कुमारिल भटट फेके लाह, नालन्दा

विक्रमशिला विश्व विद्‌यालय, भागल पुर

ठाढ बुद्ध

पार्वती

रामायण

रामपुरवा वृषभ

रामपुरवा

बुद्धक अवशेष

संकिसा

सप्तमातृका

सर्वतो भद्र मण्डल

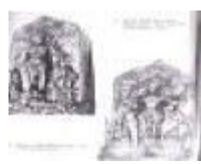
सूर्य

सूर्य

सूर्यक संगी

सूर्य, मधुबनी आ भागलपुर

 मूर्त्ति	 मूर्त्ति	 मूर्त्ति, वैशाली
 उमा माहेश्वर, कल्याणसुन्दर	 वैशाली वृषभ शीर्ष	 वैशाली, शालभंजिका भागलपुर
 विष्णु बुद्धा	 पाँखियुक्त्त महिला	 अहिल्या

अष्टयोगिनी मन्दिर, सहरसा

बनगंगा

दरभंगा

दरभंगा नगर, 1934

दरभंगा मेडिकल कॉलेज

दुल्हदुल्हिन मन्दिर, जनकपुर

गण्डीश्वर

गंगासागर पोखरि, मधुबनी

हनुमान मन्दिर, मधुबनी

 हरिहरस्थान	 मधुबनी हॉस्पीटल	 जनकपुर जानकी मन्दिर
 जानकी मन्दिर	 जानकी मन्दिर, सीतामढी	 जानकी मन्दिर, सीतामढी
	 कलनेश्वर बाबा	 कपिलेश्वर

जिला स्वास्थ्य कार्यालय राजबिराज, नेपाल		
 कोषलेखाकार्यालय, राजबिराज, नेपाल	 मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा	 लक्ष्मीश्वर पैलेस, 1934
 माध्यमिकविद्यालय , जनकपुर	 महेन्द्र चौक, जनकपुर	 जनकपुर मंडप

मिथिला, 1988 भूकम्प

पगलाबाबा धर्मशाला, जनकपुर, नेपाल

पंडौल अहल्या

मधुबनी बस स्टैंड

राज हेड ऑफिस, 1934

राज हॉस्पीटल, दरभंगा, 1934

सौराठ सभा

	शिव मन्दिर, 1934	शिवशंकर सिनेमा, मधुबनी
 श्यामा मन्दिर	 विद्यापति मूर्त्ति, बिस्फी	 उग्रतारा, तारास्थान, महिषी, सहरसा
 विद्यापति स्मारक, बिस्फी	 विस्फी, उदना महादेव	 बिस्फी, विश्वेश्वरी भगवती
		

अहल्या मन्दिर, अहियारी	अशोक स्तंभ, वैशाली	स्तूप अशोक स्तंभ, वैशाली
 बलिराजपुर किला पूर्वी गेट	 बलिराजपुर किला मीनार	 चण्डी स्थान, बिराटपुर, सहरसा
 गाँधी पोखरि, ढाका, मोतिहारी	 गाँधी विद्यालय, ढाका, मोतिहारी	 गिरिजा स्थान, मधुबनी
		

हरिहर मन्दिर, सोनपुर	जैन मन्दिर, भागलपुर	जैन मन्दिर, वैशाली
		
कमलादित्य स्थान	कपिलेश्वर शिव मन्दिर	लौरिया नन्दनगढ
		
मदनेश्वर शिव मन्दिर	मन्दार पर्वत, बाँका	मोतिहारी सत्याग्रह स्मारक
		

परमेश्वरी मन्दिर, ठाढी, मधुबनी	रामजानकी मन्दिर, सीतामढी	सत्याग्रह स्मारक, सीतामढी
		
शांति स्तूप, वैशाली	उच्चैठ भगवती	उच्चैठ मन्दिर
		
सिंघेश्वर स्थान, मधेपुरा	सूर्यधाम, परसा	उग्रतारा मन्दिर, महिषी, सहरसा
		

वैशाली स्तूप	विक्रमशिला विश्व विद्यालय, भागलपुर	विराटपुर मन्दिर, मधेपुरा
 वृषभ शीर्ष, रामपुरवा	 सिंह शीर्ष, रामपुरवा	 शरभ, नेपाल
 पाँखियुक्त देवी, वैशाली	 बाबा बडेश्वर, देवना, बनगाँव	 वट वृक्ष, बनगाँव

 भगवान विष्णु, देवना, बनगाँव	 शास्त्रार्थ स्थल,तारास्थान महिषी	 शास्त्रार्थ स्थल,तारास्थान महिषी
 तारास्थान महिषी	 माता तारा, तारास्थान महिषी	 उग्रतारा (खादर वाणी तारा) मूर्ति, महिषी
		

वशिष्ठ मुनि, तारा स्थान महिषी	आवर्धित काली उच्चैठ	बौद्धदेवी तारा वारी समस्तीपुर
		
भगवती देकुली	भगवती गिरिजा फुल्हर	भगवती मृणमूर्ति गन्धबारि
		
भगवती वारी समस्तीपुर	भुवनेश्वरी कोर्थ	देवीकाली कोर्थ
		

गंगामूर्ति नगरडीह दरभंगा	गोसाउनि मन्दिर कोर्थ	हैहट्ट देवी हाबीडीह
		
काली उच्चैठ	महिषासुरमर्दिनी बहेरी दरभंगा	महिषासुरमर्दिनी हाबीडीह
		
महिषासुरमर्दिनी नाहर-भगवतीपुर	उमा म्लेच्छमर्दिनी मिर्जापुर दरभंगा	यमुना भैरव बलिया मधुबनी
		

भैरव, भैरव-बलिया	नटराज, तारालाही	शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान
		
शिव-पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वरस्थान	शिव मन्दिर, सिंगिया, विस्पी	उमामाहेश्वर, महादेवमठ
		
उमामाहेश्वर, तिरहुत	विष्णु, भवानीपुर	विष्णु, भीठ भगवानपुर

 विष्णु, जयनगर	 विष्णु, लदहो	 विष्णु, साहो-पररी, हाबीडीह
 शेषशायी विष्णु, सवास, मुजफ्फरपुर	 वराह मूर्ति, तिलकेश्वरस्थान	 मिथिलाक्षर अभिलेख, विष्णु बुद्ध मूर्ति
		

भगवती उच्चैठ, बेनी पट्टी	भगवती वाणेश्वरी, भंडारीसम	चामुण्डा मन्दिर, कटरा, मुजफ्फरपुर
		
अष्टभुज गणेश, हाबीडीह	अष्टभुज गणेश, कोर्थ	गंगा, आन्ध्रा-ठाढ़ी
		
महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा	म्लेच्छमर्दिनी मन्दिर, मिर्जापुर, दरभंगा	नटराज

राममन्दिर, अहिल्या स्थान

सेहनी, वैशाली, विष्णु तिलक-यज्ञोपवीतधारी

रूपनगर शिव मन्दिर

सूर्य, देकुली

सूर्य मूर्ति, डिलाही

सूर्य मूर्ति, विष्णु, बरुआर

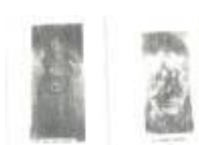
उमामाहेश्वर

सिमरौनागढ़ मूर्ति

	यमुना, आन्ध्रा-ठाढ़ी	
		
आदि काली, चैनपुर सहरसा चैनपुर सहरसा- मिथिलाक एकमात्र नीलकंठ मन्दिर, संगमे आदिकालीन भव्य काली-मन्दिर सेहो एहि गाममे अछि। महाशिवरात्रि आ कालीपूजा बड़ धूमधामसँ चैनपुरमे होइत अछि।	त्योथागढ़क स्वामी माध्वानन्द कौलाचार्य काली मन्दिर त्योथा गढ़ लग। पुरान गढ़। एकर पूबमे ब्रह्मपुराक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उच्चैठ भगवती छथि।	त्योथागढ़क दसमुखी काली त्योथा गढ़ लग। पुरान गढ़। एकर पूबमे ब्रह्मपुराक बाबा हरिहरनाथ महादेव मन्दिर आ दक्षिणमे उच्चैठ भगवती छथि।

		
कोइलख (मधुबनी) देवीक मन्दिर	अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ	अकौर, बेनीपट्टी, भगवती दुर्गा, भगवतीपीठ
		
१.अष्टभुज गणेश, कोर्थ २.शिव मन्दिर, सिंघिया, बिस्फी	१. बौद्ध देवी तारा, वारी, समस्तीपुर २.उग्रतारा मन्दिर, महिषी, सहरसा	१.भगवती, वारी २. भगवती, देकुली
		

१. भगवती गिरिजा, फुलहर २.काली, उच्चैठ	१. भैरव, भैरव बलिया २. उमामाहेश्वर, महादेवमठ	१. देवीकाली, कोर्थ २. गुसाउनि स्थल मन्दिर, कोर्थ
 १. गणेश, लहेरियासराय २.उमामाहेश्वर ३. नटराज, ४. विष्णु, तिलक, जनउ धारी, सेहान, वैशाली	 १. गंगा मूर्ति, नगरडीह, दरभंगा २. भगवती मृण्मूर्ति, गन्धवारि	 १. हैहट्ट देवी, हाबीडीह २.भुवनेश्वरी, कोर्थ
	 १. महिषासुर मर्दिनी, हाबीडीह, २.उ	 १.महिषासुरमर्दिनी, भगवतीपुर, नाहर

१. कथित काली, उच्चैठ, २.अष्टभुज गणेश, कोर्थ	मा, म्लेच्छमर्दिनी, मिर्जापुर, दरभंगा	, महिषासुर मर्दिनी, बहेरी, दरभंगा
 	 	
१. म्लेच्छमर्दिनी भगवती, मिर्जापुर, दरभंगा २. राम मन्दिर, अहिल्यास्थान	१. म्लेच्छमर्दिनी भगवती, मिर्जापुर, दरभंगा २.सिंहेश्वर स्थान, मधेपुरा	१. नटराज, तारालाही २. उमामाहेश्वर
	 	
१_शेषसायी, सवास, मुजफ्फरपुर, २_नटराज_तारालाही ३_	१- शिव पार्वती मन्दिर, कपिलेश्वर स्था	१_ सूर्यमूर्ति, विष्णु बरुआर २. गंगा, आन्ध्रा ठाढ़ी

भगवती ४_ उमा माहेश्वरी	न २. सूर्य मूर्ति डिलाही	
 १_उच्चैठ भ्हगवती, बेनीपट्टी २_महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा ३_ चामुण्डा मन्दिर, कटरा , मुजफ्फरपुर ४._भगवती वानेश्वरी, भण्डारिसम	 १. वराहमूर्ति, तिलकेश्वरस्थान, २.विष्णु, भवानीपुर	 १. विष्णु, जयनगर २.विष्णु, भीठ भगवानपुर
	 १_विष्णु_साहो परड़ी, स्थापित-	 १_विष्णु, सेहान, २_वराह ३_गणेश ४.

१_विष्णु, लदहो, २. सूर्य, देकुली	हाभीडीह २.बुद्ध-विष्णु मूर्ति अभिलेख	शिव मन्दिर_रूपनगर
		
१_यमुना, आन्ध्रा ठाढ़ी, २.अष्टभुज गणेश, हाबीडीह	१_यमुना, भैरव बलिया, २_शेषसायी, सवास, मुजफ्फरपुर, ३_नटराज_तारालाही ४_ भगवती ५_ उमा माहेश्वरी	कथित, काली, उच्चैठ, बेनीपट्टी
	 सम्भवतः सूर्य	

मूर्ति (मिथिला क्षेत्र)		वेणुगोपाल, मिथिला
		
विष्णु, जाले, दरभंगा	विष्णु	विष्णु, ओझौल, दरभंगा

<u>मिथिलाक खोज</u>

ई आलेख हमर दशकसँ ऊपरक मिथिलाक यात्राक उपरान्तक सूत्र-वृत्तान्त अछि आ ऐमे ऐ सभ स्थानक स्थानीय निवासी आ गाइड सभक अकथनीय योगदान छन्हि । कखनो कालतँ भाड़ाक गाड़ीक ड्राइवर लोकनि सेहो नीक गाइड सिद्ध भेला।-गजेन्द्र ठाकुर

"मिथिलायदयश्च मध्यंते रिपवो इति मिथिला नगरी" - मिथिला जतऽ शत्रुकेँ मथल जाइत अछि- पाणिनीक विवरण।

किला आ गढ़

बलिराजपुर किला- मधुबनी जिलाक बाबूबरही प्रखण्डसँ ५ किलोमीटर पूब बलिराजपुर गाम अछि। एकर दक्षिण दिशामे एकटा पुरान किलाक अवशेष अछि। किला चारि किलोमीटर नमगर आ एक किलोमीटर चाकर अछि। दस फीटक मोट देबालसँ ई घेरल अछि।

असुरगढ़ किला- मिथिलाक दोसर किला मधुबनी जिलाक पूब आ उत्तर सीमा पर तिलयुगा धारक कातमे महादेव मठ लग ५० एकड़मे पसरल अछि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

नन्दनगढ़- बेतियासँ १२ मील पश्चिम-उत्तरमे ई किला अछि। तीन पंक्तिमे १५ टा ऊँच डीह अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

देकुलीगढ़- शिवहर जिलासँ तीन किलोमीटर पूब हाइवे केर कातमे दू टा किलाक अवशेष अछि। चारू दिस खधाइ अछि।

कटरागढ़- मुजफ्फरपुरमे कटरा गाममे विशाल गढ़ अछि, देकुली गढ़ जकाँ चारू कात खधाइ खुनल अछि।

नौलागढ़-बेगुसरायसँ २५ किलोमीटर उत्तर ३५० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

जयमंगलगढ़- बेगूसरायमे बरियारपुर थानामे काबर झीलक मध्य एकटा ऊँच डीह अछि। एतऽ ई गढ़ अछि। नाओकोठी (मझौल) गाम लग ई गढ़ अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

अलौलीगढ़- खगड़ियासँ १५ किलोमीटर उत्तर अलौली गाम लग १०० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

कीचकगढ़- पूर्णिया जिलामे डेंगरघाटसँ १० किलोमीटर उत्तर महानन्दा नदीक पूबमे ई गढ़ अछि।

बेनूगढ़- टेढ़गाछ थानामे कवल धारक कातमे ई गढ़ अछि।

वरिजनगढ़- बहादुरगंजसँ छह किलोमीटर दक्षिणमे लोनसवरी धारक कातमे ई गढ़ अछि।

नेऊरी- दरभंगाक बिरौल प्रखण्डसँ १३ किलोमीटर पश्चिममे एकटा गढ़ अछि जे लोरिकक मानल जाइत अछि।

बुद्ध

कुन्दग्राम- हाजीपुरसँ बत्तीस किलोमीटर उत्तर-पूर्वमे बसाढ़-वैशाली आ लगमे वासोकुण्ड लग गाम गढ़-टीलासँ २ कि.मी. उत्तर-पूर्व अछि कुन्दग्राम , जतऽ जैनक २४म तीर्थंकर महावीरक जन्म भेल छलन्हि। एतऽ बुद्धक छाउर, अभिषेक पुषकरणी (राजा अभिषेकसँ पूर्व एतऽ नहाइत रहथि), अशोक स्तम्भ आ संसद-भवन (राजा विशालक गढ़) अछि।

पजेबागढ़ वनही टोल- एतऽ एकटा बुद्ध मूर्त्ति भेटल छल, मुदा ओकर आब कोनो पता नै अछि। ई स्थल सेहो रखबारी गामक लगे अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देओढ गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

मुसहरनियां डीह- अंधरा ठाढ़ीसँ ३ किलोमीटर पश्चिम पस्टन गाम लग एकटा ऊँच डीह अछि। बुद्धकालीन एकजनियाँ कोठली, बौद्धकालीन मूर्त्ति, पाइ, बर्त्तनक टुकड़ी आ पजेबाक अवशेष एतऽ अछि।

अकौर- मधुबनीसँ २० किलोमीटर पश्चिम आ उत्तरमे अकौर गाममे एकटा ऊँच डीह अछि, जतऽ बौद्धकालक मूर्त्ति अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

विक्रमशिला- भागलपुरमे स्थित प्राचीन विश्वविद्यालय। भागलपुर जिलाक अंतीचक गाममे राजा धर्मपालक बनाओल बुद्ध विश्वविद्यालय अछि। १०८ व्याख्याता लेल रहबाक स्थान आ बाहरसँ पढ़य बला लेल सेहो स्थान एतऽ निर्मित अछि।

चम्पानगर- भागलपुरक पश्चिममे, आब नगरसँ सटि गेल अछि। ई जैन लोकनिक एकटा पवित्रस्थल अछि, एतऽ महावीर तीनटा बस्सावास केने रहथि। दू टा जैन मन्दिर एतऽ अछि, जे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथकेँ समर्पित अछि। महावीर विदेहमे छह टा बस्सावास बितेलन्हि। बर्खा ऋतुमे चारि मास एक ठाम निवासकेँ बस्सावास कहल जाइ छल। बुद्ध एकोटा बस्सावास विदेहमे नै बितेलन्हि, मुदा वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने छला। आम्रपालीसँ भिक्षा ग्रहण कऽ बुद्ध गेला वेणुमती करय चारि मासक बस्सावास।

अभिलेख

गौरी-शंकर स्थान, मधुबनी जिलाक जमथरि गाम आ हैंठी बाली गामक बीच ई स्थान गौरी आ शङ्करक सम्मिलित मूर्त्ति आ ऐपर मिथिलाक्षरमे लिखल पालवंशीय अभिलेख। बिदेश्वरस्थानसँ २-३ किलोमीटर उत्तर दिशामे ई स्थान अछि।

भीठ-भगवानपुर अभिलेख- राजा नान्यदेवक पुत्र मल्लदेवसँ संबंधित अभिलेख एतऽ अछि। मधुबनी जिलाक मधेपुर थानामे ई स्थल अछि।

भगीरथपुर- पण्डौल लग भगीरथपुर गाममे अभिलेख अछि जइसँ ओइनवार वंशक अंतिम दुनू शासक रामभद्रदेव आ लक्ष्मीनाथक प्रशासनक विषयमे सूचना भेटैत अछि।

मंदार पर्वत- बांका स्थित स्थलमे मिथिलाक्षरक गुप्तवंशीय ७म्

शताब्दीक अभिलेख अछि। समुद्र मंथनक हेतु मंदारक प्रयोग भेल छल। निकटमे बौंसीमे जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक दूटा मूर्त्ति अछि, पैघ मूर्ति लाल पाथरक अछि तँ दोसर काँसाक जकर सोझाँ दूटा पदचिन्ह अछि। जैनक बारहम तीर्थंकर वासुपूज्य नाथक जन्म चम्पानगरमे आ निर्वाण एत्तै भेल छलन्हि।

बिदेश्वर- मधुबनी जिलामे लोहनारोड स्टेशन लग स्थित शिवधामक स्थापना महाराज माधवसिंह केलन्हि। तइ युगक मिथिलाक्षरक अभिलेख सेहो एतऽ अछि।

बसैटी (बाइसी-बसैटी), अररिया अभिलेख - पूणियाँमे श्रीनगर लग मिथिलाक्षरक ई अभिलेख मिथिलाक पहिल महिला शासक रानी इद्रावतीक राज्यकालक वर्णन करैत अछि। रानी इन्द्रावती (१७८४-१८०२) जे अकालक समय फूड-फॉर-वर्क आ अन्य कल्याणकारी कार्यक प्रारम्भ केने रहथि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

विष्णु

हुलासपट्टी- मधुबनी जिलाक फुलपरास थानाक जागेश्वर स्थान लग हुलासपट्टी गाम अछि। कारी पाथरक विष्णु भगवानक मूर्त्ति एतऽ अछि।

पिपराही- लौकहा थानाक पिपराही गाममे विष्णुक मूर्त्तिक चारू हाथ भग्न भऽ गेल अछि।

मधुबन- पिपराहीसँ १० किलोमीटर उत्तर नेपालक मधुबन गाममे चतुर्भुज विष्णुक मूर्त्ति अछि।

कमलादित्य स्थान- अंधरा ठाढ़ी लगमे कमलादित्य स्थानक विष्णु मंदिर कर्णाट राजा नान्यदेवक मंत्री श्रीधर दास द्वारा स्थापित भेल।

झंझारपुर अनुमण्डलक रखबारी गाममे वृक्षक नीचाँ राखल विष्णु मूर्त्ति, गांधारशैली मे बनाओल गेल अछि।

मटिहानी- विष्णु मन्दिर

जनकपुर- बृहद् विष्णुपुराणमे मिथिलामाहात्म्यमे जनकपुर क्षेत्रक वर्णन अछि। सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोरकेँ अयोध्यामे सरयू धारमे राम आ जानकीक दू टा भव्य मूर्त्ति भेटलन्हि, जकरा ओ जानकी मन्दिर, जनकपुरमे स्थापित कऽ देलन्हि। वर्त्तमान मन्दिरक स्थापना टीकमगढ़क महारानी द्वारा १९११ ई. मे भेल। नगरक चारूकात यमुनी, गेरुखा आ दुग्धवती धार अछि। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी),जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) आ विवाह पंचमी (अगहन शुक्ल पंचमी) पर एतऽ मेला लगैए।

अंधरा-ठाढ़ीक स्थानीय वाचस्पति संग्रहालय- गौड़ गामक यक्षिणीक भव्य मूर्त्ति एतऽ राखल अछि।

गौतम तीर्थ- कमतौल स्टेशनसँ ६ किलोमीटर पश्चिम ब्रह्मपुर गाम लग एकटा गौतम कुण्ड पुष्करणी अछि।

मुंगेरक पूब 'सीता-कुण्ड'गर्म कुण्ड अछि, सीता जी एत्तै पृथ्वीमे समाहित भेल छली। ठंढ़ा जलक कुण्ड 'रामकुण्ड', लक्ष्मण कुण्ड, भरत कुण्ड, आ शत्रुघ्न कुण्ड सेहो अछि, भैयारीमे बड्ड मिलान। से मिलान बाबू गढ़ नारिकेलमे सेहो छै, बेसी पढ़ल लिखल गाममे से आब कहाँ?

हलावर्त्त- जनकपुरसँ ३५ किलोमीटर दक्षिण पश्चिममे सीतामढ़ी नगरमे हलवेश्वर शिव मन्दिर आ जानकी मन्दिर अछि। एतसँ डेढ़ किलोमीटर पर पुण्डरीक क्षेत्रमे सीताकुण्ड अछि। हलावर्त्तमे जनक द्वार हर चलेबा काल सीता भेटलि छली। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी) आ जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) पर एतऽ मेला लगैए।

फुलहर-मधुबनी जिलाक हरलाखी थानामे फुलहर गाममे जनकक पुष्पवाटिका छल जतऽ सीता फूल लोढ़ै छली।

धनुषा- जनकपुरसँ १५ किलोमीटर उत्तर धनुषा स्थानमे पीपरक गाछक नीचाँ एकटा धनुषाकार खण्ड पड़ल अछि। रामक तोड़ल ई धनुष अछि। ऐसँ पूब वाणगंगा धार बहैए जे लक्ष्मण द्वारा वाणसँ उद्घाटित भेल छल।

सुग्गा- जनकपुर लग जलेश्वर शिवधामक समीप सुग्गा ग्राममे शुकदेवजीक आश्रम अछि। शुकदेवजी जनकसँ शिक्षा लेबाक हेतु मिथिला ऐल छला- ऐ ठाम हुनका ठहरेबाक व्यवस्था भेल छल।

सिंहेश्वर- मधेपुरासँ ५ किलोमीटरपर गौरीपुर गाम लग सिंहेश्वर शिवधाम अछि।

कपिलेश्वर- कपिल मुनि द्वार स्थापित महादेव मधुबनीसँ ६ किलोमीटर पश्चिममे अछि।

कुशेश्वर- समस्तीपुरसँ उत्तर-पूब, लहेरियासरायसँ ६० किलोमीटर दक्षिण-पूब आ सहरसासँ २५ किलोमीटर पश्चिम ई एकटा प्रसिद्ध शिवस्थान अछि। एतऽ चिड़ै-अभ्यारण्य सेहो अछि जतऽ उज्जर आ कारी गैबर, लालसर, दिघौछ, मैल, नकटा, गैरी, गगन, सिल्ली, अधानी, हरिअल, चाहा, करन, रतबा चिड़ै सभ नवम्बरसँ मार्च धरि देखबामे अबैए।

सिमरदह- थलवारा स्टेशन लग शिवसिंह द्वारा बसाओल शिवसिंहपुर गाम लग ई शिवमन्दिर अछि।

सोमनाथ- मधुबनी जिलाक सौराठ गाममे सभागाछी लग सोमदेव महादेव छथि।

मदनेश्वर- मधुबनी जिलाक अंधरा ठाढ़ीसँ ४ किलोमीटर पूब मदनेश्वर शिव स्थान अछि।

चण्डेश्वर- झंझारपुरमे हरड़ी गाम लग चण्डेश्वर ठाकुर द्वारा स्थापित चण्डेश्वर शिवस्थान अछि।

शिलानाथ- जयनगर लग कमला धारक कातमे शिलानाथ महादेव छथि।

उग्रनाथ- मधुबनीसँ दक्षिण पण्डौल स्टेशन लग भवानीपुर गाममे उगना महादेवक शिवलिंग अछि। विद्यापतिकेँ प्यास लगलन्हि तँ उगनारूपी महादेव जटासँ गंगाजल निकालि जल पियेलखिन्ह। विद्यापतिक हठ केलापर ऐ स्थान पर उगना हुनका अपन असल शिवरूपक दर्शन देलखिन्ह।

उच्चैठ छिन्नमस्तिका भगवती- कमतौल स्टेशनसँ १६ किलोमीटर पूर्वोत्तर उच्चैठमे कालिदास भगवतीक पूजा करैत छला। भगवतीक मौलिक मूर्त्ति मस्तक विहीन अछि।

उग्रतारा- मण्डन मिश्रक जन्मभूमि महिषीमे मण्डनक गोसाउनि उग्रतारा छथि।

भद्रकालिका- मधुबनी जिलाक कोइलख गाममे भद्रकालिका मंदिर अछि।

चामुण्डा- मुजफ्फरपुर जिलामे कटरागढ़ लग लक्ष्मणा वा लखनदेइ धार लग दुर्गा द्वारा चण्ड-मुण्डक वध कएल गेल। ओइ स्थानपर ई मन्दिर अछि।

परसा सूर्य मन्दिर- झंझारपुरमे सग्रामसँ पाँच किलोमीटर पूर्व परसा गाममे साढ़े चारि फीटक भव्य सूर्य मूर्त्ति भेटल अछि।

चैनपुर सहरसा- मिथिलाक एकमात्र नीलकंठ मन्दिर, संगमे आदिकालीन भव्य काली-मन्दिर सेहो ऐ गाममे अछि। महाशिवरात्रि आ कालीपूजा बड़ धूमधामसँ चैनपुरमे होइत अछि।

धरहरा, बनमनखी, पूर्णियाँमे नरसिंह अवतारक स्थान अछि, एकटा खोह जकाँ पैघ पाया अछि जइमे जे किछु फेकबै तँ बड़ी काल धरि गों-गोँ अबाज होइत रहत। ई स्थान आब नरसिंह भगवानक मूर्ति आ मन्दिरक कारणसँ बेस विकसित भऽ गेल अछि। एत्तै नरसिंह पाया फाड़ि अवतरित

भेल छला।

बिसफी- मधुबनी जिलाक बेनीपट्टी थानामे कमतौल रेलवे स्टेशनसँ ६ किलोमीटर पूब आ कपिलेश्वर स्थानसँ ४ किलोमीटर पश्चिम बिसफी गाम अछि। ज्योतिरीश्वर पूर्व महाकवि विद्यापतिक जन्म-स्थान ई गाम अछि।

मिथिलाक बीस टा सिद्ध पीठ- १.गिरिजास्थान (फुलहर, मधुबनी), २.दुर्गास्थान (उचैठ, मधुबनी), ३.रहेश्वरी (दोखर, मधुबनी), ४.भुवनेश्वरीस्थान (भगवतीपुर, मधुबनी), ५. भद्रकालिका (कोइलख, मधुबनी), ६.चमुण्डा स्थान (पचाही, मधुबनी), ७.सोनामाइ (जनकपुर, नेपाल), ८.योगनिद्रा (जनकपुर, नेपाल), ९.कालिका स्थान (जनकपुर स्थान), १०.राजेश्वरी देवी (जनकपुर, नेपाल), ११.छिनमस्ता देवी (उजान, मधुबनी), १२.बनदुर्गा (खररख, मधुबनी), १३.सिधेश्वरी देवी (सरिसव, मधुबनी), १४.देवी-स्थान (अंधरा ठाढ़ी, मधुबनी), १५.कंकाली देवी (भारत नेपाल सीमा आ रामबाग प्लेस, दरभंगा), १६.उग्रतारा (महिषी, सहरसा), १७.कात्यानी देवी (बदलाघाट, सहरसा), १८.पुरन देवी(पूर्णियाँ), १९.काली स्थान (दरभंगा), २०.जैमंगलास्थान(मुंगेर), ५२. जनकपुर परिक्रमाक १५ स्थल आ ओतुक्का मुख्य देवता १. हनुमाननगर- हनुमानजी, २.कल्याणेश्वर- शिवलिंग, ३.गिरिजा-स्थान- शक्ति, ४.मटिहानी- विष्णु मन्दिर, ५.जालेश्वर- शिवलिंग, ६.मनाई- माण्डव ऋषि, ७. श्रुव कुण्ड- ध्रुव मन्दिर, ८.कंचन वन- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, ९.पर्वत- पाँच टा पर्वत, १०.धनुषा- शिव धनुषक टुकड़ी, ११.सतोखड़ी- सप्तर्षिक सात टा कुण्ड, १२.हरुषाहा- विमलागंगा, १३. करुणा- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, १४. बिसौल- विश्वामित्र मन्दिर आ १५.जनकपुर।

दरभंगा कैथोलिक चर्च- १८९१मे स्थापित ई चर्च १८९७ केर भूकम्पमे क्षतिग्रस्त भऽ गेल। एकरा होली रोजेरी चर्च सेहो कहल जाइए। सेंट फांसिस ऑसिसी चर्च मुजफ्फरपुरमे अछि।

भिखा सलामी मजार- गंगासागर पोखरि दरभंगाक महारपर ई मजार अछि। मकदूम बाबाक मजार:ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय

आ कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालय दरभंगाक बीच स्थित ई मजार हिन्दू आ मुस्लिम मतावलम्बीक एकटा पावन स्थान अछि। दरभंगा टावर मस्जिद इस्लाम मतावलम्बीक एकटा भव्य मस्जिद आ धार्मिक स्थल अछि।